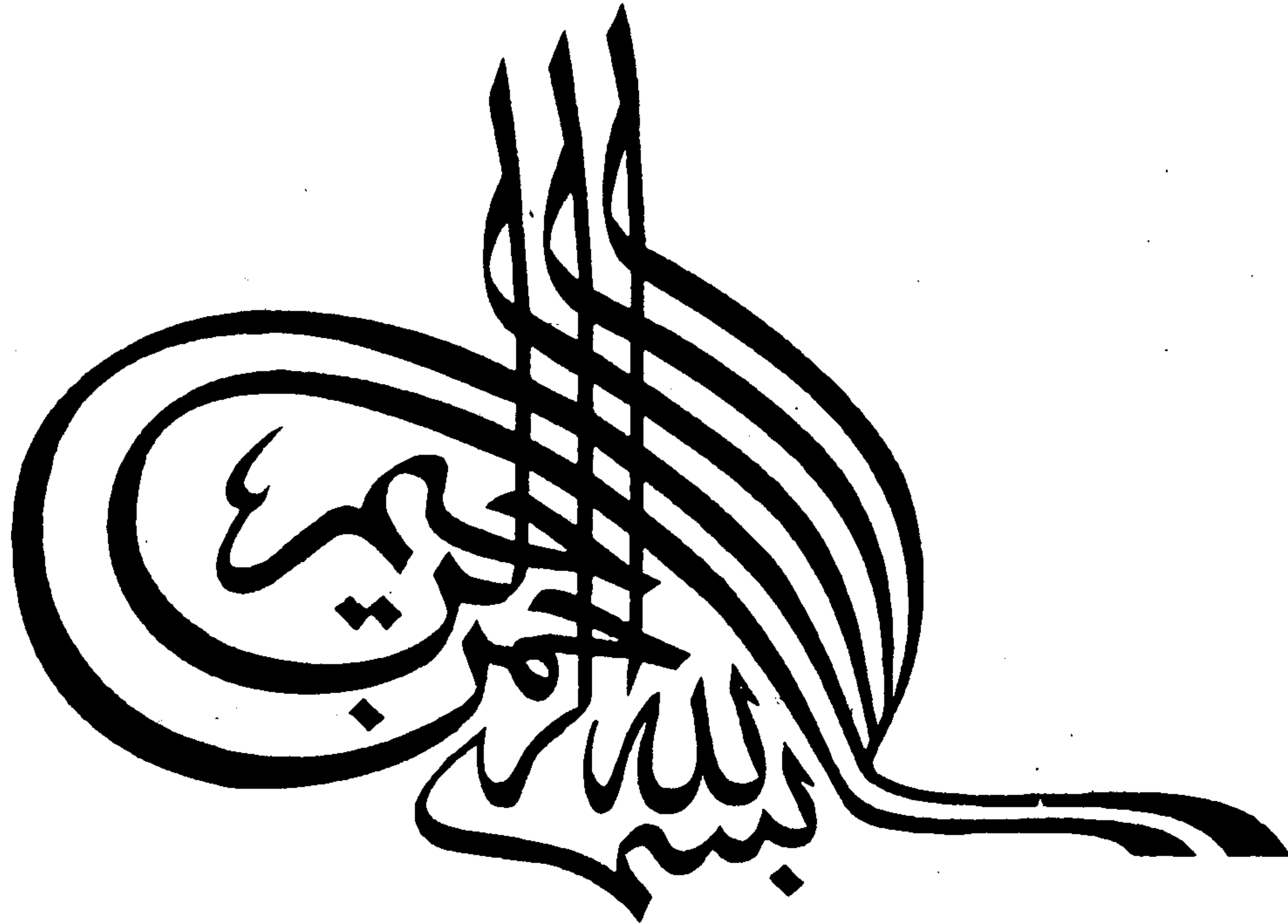

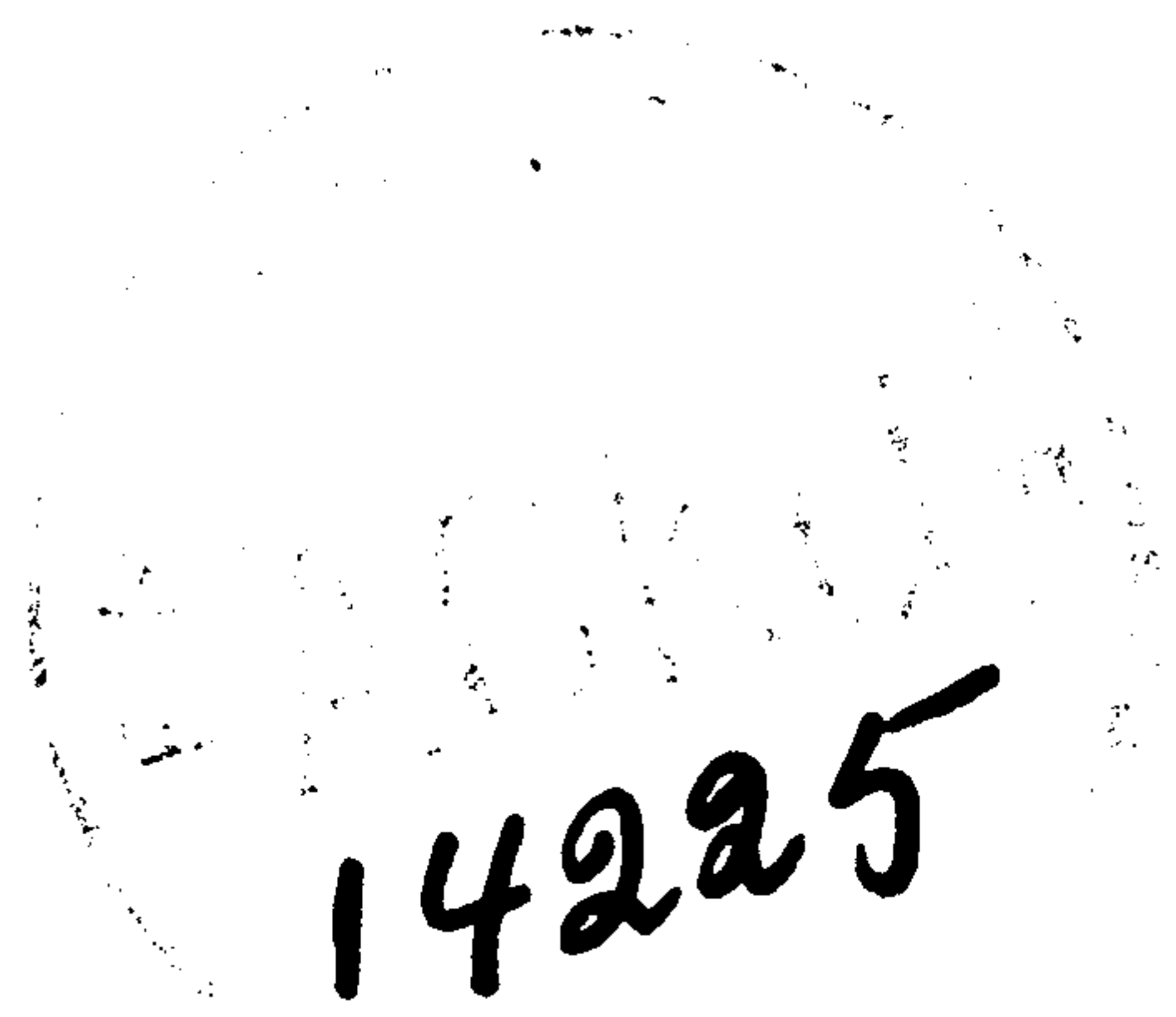

Ketabton.com

د گوانتنامو ماتې زولني

د گوانتنامو

ماتې زولني

د ۱۴۲۲ / ۹ / ۱ هـ سپوږميز نه تر ۱۴۲۶ / ۳ / ۹ هـ سپوږميز کال پورې د پېښور د آی ایس آی ، دباگرام ، قندهار او گوانتنامو د امریکایي زندانونو وحشتناکې کیسې کوي اود ډېرو پلمو، ظلمونو او دردونکیو فجایعو نه پرده پورته کوي .

استاذ بدر الزمان بدر

عبدالرحيم مسلم دوست

بیه

افغانستان - ۱۷۰ / افغانی
پاکستان - ۲۰۰ / کلدارې
دهیواد نه د باندي ۲۵ / امریکایي ډالر

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د گوانته نامو ماتې زولني .
ليکوالان : عبدالرحيم مسلم دوست استاد بدر الزمان بدر .
شمېر : (۲۰۰۰) ټوکه .
د خپرېدو نېټه : جمادى الثانيه ۱۴۲۷ هـ ، سپوږميز ، سرطان
۱۳۸۵ هـ لمريز .
کمپوزر : عبدالشافى .
خپروونکې : " خلافت " خپرونډويه ټولنه .

د کتاب ټول حقوق ليکوالانو سره خوندي دي .

پته : G.P.O.Box:532

پشاور .

گرځنده : ۹۳۲۴۱۹۸ _ ۳۳۳ .

Email: alkhilafa_alkubra@yahoo.com 0321- 9087180

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وبعد :

لوستونكيوتو ته به څرگنده وي چه په ۲۰۰۱ / ۹ / ۱۱ م دامريكا دنيويارک په تجارتي برجونو او پنتاگون داستشهادي بريد نه وروسته امريكا دخپلو متحدينو سره دسمندر او هوار له لاري په افغانستان وسله وال بريد وکړ . کروز ميزايل ، محدودې اتومي ، بيالوجيکي او کيمياوي وسلې او په زرگونه کيلوگرامه درانده بمونه يې دافغانستان په مظلوم او بي وزله ولس وازمپيل او هغه وسلې يې استعمال کړې چې تردغه وخته دنړۍ په هيڅ گوټ کې نه وې استعمال شوې . پاکستاني چارواکو د خپل منافقانه سياست له مخې ددالرو په بدل کې امريکاته هوايي ډگرونه وسپارل ، په افغانستان باندي بزدلانه او دشرم نه ډک يرغل کې يې ونډه واخيسته او بي گناه وگړي يې ددالرو په بدل کې په امريکا وپلورل ....

په دې ترڅ کې مونږ هريو . عبدالرحيم "مسلم دوست" او بدرالزمان "بدر" هم دپاکستان او امريکا دپلمو او ظلمونو بنکار شوو . په شامي سرک دآرمي سټيډيم سره نږدې دآی ايس آي په دفتر ونوکې دننه دخانگړي پټ زندان نه واخله دباگرام ، قندهار او دکيويا دگوانتهنامو په زندانونو او پنجرو کې مو ۱۴۲۲ / ۹ / ۱۱ هـ ق نه د ۱۴۲۶ / ۳ / ۱۹ هـ ق پورې درې نيم کاله تېر کړل او بيا آزاد شوو .

دتاريخ دغه پړاوونه ، شپې او ورځې داسلام او انسانيت په ضد دداسې دردوونکيو پېښو او بوگونو کيو کيسو څخه ډک دي چې تاريخ کې ساری نه لري . بشپړ تفصيل به يې په راتلونکيو بحثونو کې ولولئ .

داچې مونږ ولې ونيول شوو؟ ، څه مو وليدل؟ ، څه مو واورېدل؟
او څه نه خبر شوو؟ داټول هغه حقائق دي چې په راتلونکيو څېړنو کې
به ترې پرده پورته کړو خو دڅېړنو د موضوعاتو سره دارپيکيوله امله
دا ضروري ده چې دسريزي په توگه دافغانستان او سيمي په سياسي
اوضاع ، جهادي او سياسي تنظيمونو او دځينو گوانديو هيوادونو په
سياسي کړنلاره . تگلاره او دهغوی داستخباراتو په پلمو لنډ او
ځغلنده نظر واچوو.....

دېر وروسته نه څو دظاهر شاه دڅه دپاسه څلوېښت کلنۍ شاهي
دورې دپای ته رسېدونه او د داود دنظامي کودتا په ترڅ کې
دجمهوريت داعلان نه وروسته دافغانستان سياسي حالاتو ته يوه لنډه
کنه کوو او له همغه ځايه يې رانيسو.

د داود کودتا

په ۱۹۷۳/۴/۱۱۷ م ۱۳۵۲/۴/۱۲۶ هـ ش کال داود ديوې کودتا
په ترڅ کې دقدرت په مسند قابض شو او دظاهر شاه ۴۰ کلنۍ
شاهي دورې ته يې دپاي ټکي کېښود . ظاهر شاه په دغه وخت کې
ايتاليا ته تللی و داود په يوه وخت کې جمهور رئيس ، صدر اعظم ،
د دفاع او دبهرنيو چارو وزير شو . کمونستانو - چې تر مخه يې په
پوځ کې نفوذ کړی و او داود سره يې په کودتا کې ونډه اخيستي وه -
داود دسياسي محاصرې لاندې راوست او دهغه په حکومت او پوځ کې
يې لاريات نفوذ وکړ ، نوله همدې امله يې داسلامي نهضت
دمخنيوي هڅه وکړه ؛ داود دافغانستان دپرمختگ له پاره لس کلن

پلان طرحه کړ ، د پښتونستان مسأله مطرح شوه .... او د پاکستان سره يې حالات ترينگلي شول . کله چې د ديورنډ د کرښې د تړون د پای ته رسېدلو د تاريخ درانږدې کېدو له امله د دغه تړون د ځنکدن په ورځو کې پاکستان يو قوي او پرمختللی افغانستان نه شو زغملای او باوريې درلود چې د داود د ماسټر پلان عملي کېدل د پاکستان له پاره ستر گواښ او خطر دی او کله چې د اسلامي نهضت منسويينو د کمونستانو نفوذ او په مسلمانانو تېری محسوس کړ نو د داود د حکومت سره د مبارزې له پاره د پناپه لټه کې شول. په دې وخت کې جنرال نصير الله بابر د ذوالفقار علي بوټو د حکومت د سرحد د صوبې گورنر و چې په عين وخت کې د استخباراتو يو فعال غړی هم و . د پاکستان له پاره د داود د حکومت سره د اسلامي نهضت مخالفت يو ارزښتناک ذهبي فرصت و نوله همدې امله يې د فرصت له لاسه ورنه کړ او د اسلامي نهضت منسويينو ته يې پناور کړه ، اگر چې د پاکستان او د اسلامي پاخون په اهدافو کې څرگند توپيرونه خود مشترک دښمن دو هلو له پاره دواړو يو دبل د مجبوريت نه گټه پورته کړه . د فوج ، حکومت ، استخباراتو او د اسلامي نهضت تر منځ نصير الله بابر د منځگړي او رابط په حيث ولوبېده ؛ د نهضت غړي د پټولارو نه پېښور ته تلل ، هلته په بالاحصار کې د مېجر رنگ بادشاه له لارې اړوندو مقاماتو ته حواله کېدل او د تيرينگ (تمرين او تدريس) پټو ځايونو ته چې په چرات او اسلام آباد کې وو . په بندگاډو کې لېږل کېدل .... د پېښور په گنج ، بېرسکو او فقير آباد کې ورته دفترونه پرانيستل شوي وو ، د تمرين نه وروسته د وسلو او

وسائلو سره دغرونو دستونزمنو او پېچليو لارونه افغانستان ته ننوتل او په همدې ترتيب په ۱۳۵۴ هـ ش کال دافغانستان په مختلفو ولاياتو کې په ولسواليو او دولتي تاسيساتو مسلح عمليات پېل شول په لومړيو کې عام وگړي نه پوهېدل چې دا عمليات څوک کوي؟! او داتکلونو له مخې به چاڅه او چاڅه ويل. وروسته ورو ورو خلک پوه شول او اواز ه خپره شوه چې دا عمليات اخوانيان کوي. په دې وخت کې داسلامي پاڅون منسوبينو له پېښور نه ځيني چاپ شوي منشورات او شبنامې هم په پته دافغانستان په ځينو ښارونو کې خپرې کړې لکه: " دداود بله خندوونکې ډرامه " مضحکه ديگري داود خان " ، " فاجعه ۲۶ سرطان " او .....

دنوموړيو عملياتو په ترڅ کې دپاڅون ځيني مهم غړي لکه: مولوي حبيب الرحمن ، ډاکټر عمر ..... ونيول شول، وروسته ځيني دداود او ځيني يې دکمونستانوپه مختلفو دورونو کې اعدام شول او ځيني لاتراوسه ورک دي .....

لنډه داچې په دې اوږدو کې دپاڅون دمشرانو ترمنځ دځينو لاملونوپه ترڅ کې اختلاف پيدا شو او پاڅون په دوه برخو ووېشل شو. يوه برخه يې دحزب اسلامي په نامه ياده شوه ، انجنير گلبدین حکمتيار يې اميروتاکل شو او بله ډله داستاذ برهان الدين رباني په مشرۍ دجميعت اسلامي په نامه ياده شوه. دلومړۍ ډلې دريځ داؤ چې په نظامي او وسلوال پاڅون يې ټينگار کاوه ، او دويمې ډلې دريځ دسياسي هڅو پلوي و او لساني او نژادي تعصب يې هم درلود.

د اسلامي نهضت ځوانان پاکستان ته پټ په پټه تلل ، هلته يې تدريبات کاوه او بيرته دوسلو سره افغانستان ته ننوتل .....

داسلسله روانه وه چې د داود د دورې په آخر کې دهغه اوروسانو ترمنځ اختلاف پيداشو او داځکه چې روسانو افغانستان خپله مستعمره گڼله او داود يې خپل لاسپوڅی او گوډاگي گانه خوداود خپل ځان دناپيلي افغانستان مستقل توالواک گانه ، نو دروسانو داوامرو په وړاندې يې بې اعتنايي وښوده. د داود او خلقيانو ترمنځ اړيکې خړې پړې شوې او هغوي د شوروي اتحاد جمهور رئيس برژنيف ته وويل چې داود له امریکا نه مشاورين غوښتي دي. په ۱۸۱۷ اپريل (۱۹۷۸ م) داود مسکو ته وغوښتل شو ، هلته برژنيف داود نه پوښتنه وکړه چې : ايا داسمه ده چې تاسو له امریکا نه مشاورين غوښتي دي ؟ داود په ځواب کې ورته وويل چې : زه د يوه آزاد مملکت جمهور رئيس يم هېڅوک حق نه لري چې له ماڅخه داسې پوښتنه وکړي .

داود هند ، مصر ، سعودي عربستان ، کويت ..... ته سفرونه وکړل او د اسلامي نړۍ سره يې د اړيکو د غښتلي کولو کوښښ پيل کړ . په دې وخت ۱۴۱۷ ۱۹۷۸ م کې د پرچم کمونستي گوند يو رهبر : ميراکبر خيبر ووژل شو ، و ويل کېږي چې ميراکبر خيبر روسانو وواژه او هغه له دې امله چې له يوې خوا هغه دبیرک کارمل رقيب و او هغه KGB ته نږدې و او له بله پلوه يې دهغه وژنه په داود ورواړو له اوهمداد کمونستانو د پارېدنې پېلامه شوه . کمونستانو دهغه جنازه د يوې لويې مظاهرې په ترڅ کې په کابل کې وگرځوله او د خلق

ګوند او د داود ترمنځ اړيکي ورځ ترورځ خرابېدلې ترڅو دروسانو په امر او مشوره په ۱۳۵۷ ۱۲۱۷ هـ ش . ۱۹۷۸ ۱۴۱۲۷ م خلقيانو د جنرال عبدالقادر او نورو خلقي پوځيانو په مرسته په داود خونړۍ کودتا وکړه هغه يې په ارگ کې محاصره کړ ، هغه د ژوند تر اخرې سلگۍ پورې پخپله و جنگېده او اخر ووژل شو د خلق ګوند د قدرت مسنده ورسېد . نور محمد ترکي چې د خلق ګوند مشر و د افغانستان د ديموکراتيک جمهوريت د صدر اعظم او د انقلابي شوري درئيس په توګه اعلان شو . بېرګ کارمل چې د پرچم ګوند مشر و د صدر اعظم د مرستيال او د انقلابي شوري د مرستيال په توګه اعلان شو . په همدې ترتيب او په همدې توګه د کمونستانو د وارو څانګو ، " خلق " او " پرچم " د حکومت چوکۍ په مساويانه توګه سره ووېشلې . په پاکستان کې مېشت اسلامي نهضت خپل کونښبونه او مبارزې چټکې کړې او د خلقي نظام د رانسکورولو او ړنگولو له پاره يې وسلوال جهاد ګرځېدې کړ . . . . . پاکستان امريکايي مارفور ، هندي شل ډزي ، او ځېنې نورې انګرېزي او شلځۍ (دره والې) وسلې ورکړې او په دې ترتيب د اسلامي نهضت او پاکستانې استخباراتو اړيکي سره غښتلي شول . . . . .

هلته په پاکستان کې په ۱۹۷۷ ۱۷۱۶ م جنرال ضياء الحق د ذوالفقار علي بوټو په حکومت کودتا وکړه او پوځي حکومت يې اعلان کړ . د ضياء الحق په دور کې د پاکستان پوځي استخبارات زيات غښتلي شول او د (آي ايس آي) ځواکمن بنسټ يې کېښود د افغانستان مسائلو ته يې توجه زياته شوه او د ترکي ، امين ،

ببرک او نجيب لاسپوڅي او ګوډاګي حکومتونه دهمغه په دور کې پرله پسې راغلل .

په ۱۳۵۸ ۱۶۱۲۵ هـ ش ۱۹۷۹ ۱۹۱۱۷ م دنور محمد ترکي وفادار شاګرد حفيظ الله امين ترکي دکابل په ارګ کې بندي کړ بيا يې په خوله ورته بالبت کېښود او ويې واژه ؟ امين دخلي حکومت واګې په خپل لاس کې واخيستې او دهمدغه مياشتې په " ۱۹ " مه دانقلابي شوري درئيس او صدر اعظم په توګه اعلان شو .

د ۱۹۷۹ م ددسمبر په (۲) مه شوروي الوتکو يو شمېر پوځونه په دې بانه دباګرام هوايي ډګر کې ښکته کړل چې په افغانستان خاپي خارجي يرغل مخه نيسي . ددسمبر په (۲۷) مه روسانو امين وواژه په همدغه وخت کې روسانو په افغانستان يرغل وکړ او دپرچم دکمونستي ګوند مشر ببرک کارمل يې دګوډاګي رئيس جمهور په توګه اعلان کړ . ببرک کارمل دتاشکند دراډيونه دکابل په فريکونسي خبرې وکړې او دروسي ټينکونو ، الوتکو او پوځونو سره کابل ته راغی ، دروسي سور لښکر سل جزوتامونه چې لومړنی شمېر يې (۸۰۰۰۰) اتيازره و بياتر (۱۱۵۰۰۰) يوسل او پنځلس زروپورې لوړشو . په ۱۹۸۶ ۱۵ ۱۴ م ببرک کارمل استعفا ته اړايستل شو او نجيب دګوند دعمومي منشي او دانقلابي شوري درئيس په توګه اعلان شو .

د ۱۹۸۹ م په فروري کې روسي ځواکونه دافغانستان څخه ناکام ووتل . ببرک کارمل لامخکې يو نژادي ګروپ جوړکړی و او مسعود ته يې سپارلی و چې آخره کې دشمالی اتحاد ترعنوان لاندې راڅرګند

شو او دنجیب د حکومت د سقوط نه وروسته کابل ته دیوې طرحه شوې پلمې په ترڅ کې ننوتل . دنجیب دوره پای ته ورسېده ، د پېنډۍ او پېښور د تورو تړونونو نه وروسته د صبغت الله مجددي دوه میاشتي بې واکه دوره د ستمی ځواکونو تر سیوري لاندې پای ته ورسېده او بیا دریاني او مسعود فوضوي او کرغېر نه دوره پیل شوه . دشمالی اتحاد ستمی ، پرچمي او اخوان نما غړي مسعود ، محمود بریالی ، نجم الدین کاویانی ، فرید مزدک ، عبدالرشید دوستم ، جنرال مومن ، نبی عظیمی ، پیگیر ، آصف دلاور ، بابہ جان سیاف او نور ..... وو . کابل د گډوډۍ ، بې نظمۍ ، ظلم اولوت سره مخ شو ، د امنیت مصئونیت کډه وکړه ، هر لوري ته پاتک سالاري شوه دهر پاتک شاته بېل دکتاتور حکومت و . کابل د بریدونو ، ټکرونو ، انحصار طلبۍ ، غلا ، خیانت ، نهب قتل او ..... په تورو تیاریو کې ډوب شو ..... ریاني د قیادي شوری ، اهل حل و عقد شوری اونورو لوبواو موأامرو له لارې دخپلې دورې نه وړاندې پښې وغځولې او ان د طالبانو په دوره کې یې هم خپل ځان قانوني رئیس جمهور باله اود گړځنده رئیس جمهور په هېڅ دشمال په څو ولسو الیو کې لالهانده او سرگردانه گړځېده ... دخپل حکومت مهرونه به یې په جیب کې گړځول تردې چې دشاه شجاع ، امیر عبدالرحمن او ببرک کارمل یادونه یې تازه کړل او اخر دامریکایي پوځ د سیوري لاندې کابل ته رانه واته ..... امریکایانو داستعمال نه وروسته د بدن په ځینو خاصو منطقتپ ورکړ او سپکه وړۍ شو ..... ددې له پاره چې په دې ټولو دورونو کې د مسلح مقاومت په تحریکو نو رڼا واچوو

او بيا اصلي موضوع ته ننوځو ، لږ شاته ځو او د افغاني جهادي او اسلامي تحريکونو په هکله لنډه څېړنه کوو .

د افغاني اسلامي گوندونو مسير

په پاکستان کې د افغاني اسلامي گوندونو د مسير د پراوونولنډيز دادی چې د حزب او جمعيت نه وروسته نور د پراوونولنډيز د جوړشول لکه دملي نجات جبهه ، ملي محاذ ، ..... يو ځل د اتحاد کونښن و شو د حرکت انقلاب اسلامي په نامه د مولوي محمد نبي محمدي په قيادت کې سره متحد شول چې په دې وخت کې مولوي محمديونس خالص دهغه د حواريونو سره په دې اتحاد کې يو ځای نه شو او څرنگه چې هغوی د اتحاد نه مخکې د حکمتيار په مشرۍ د حزب اسلامي په گوند کې وونو د حزب اسلامي په نامه يې خپل گوند اعلان کړ د حرکت اتحاد بېرته رنګ شو نور تنظيمونه ورڅخه ووتل او محمد نبي محمدي ته د حرکت په نامه نوی تنظيم پاتې شو . هر ځل چې اتحاد شوی نوی بچي يې زيرپولی دی ، کله چې د حکمتيار حزب اسلامي د اتحاد د رنګېدونو وروسته بېرته په پښو او درېدونو خالص صاحب د توپير له پاره دخپل حزب لفظي ترکیب په پښتو واراوه او حزب اسلامي يې د اسلامي حزب په نامه یاد کړ . سیاف چې بندي و د حفيظ الله امين په وخت کې له بنده ازاد شو او له ازادېدو وروسته پېښور ته راغی . په دې وخت کې دهغه په شمول ځينو بيا د اتحاد له پاره هڅې پيل کړې چې په نتيجه کې (شپږ) تنظيمونه : حزب اسلامي ، اسلامي حزب ، حرکت انقلاب ، جمعيت اسلامي ، د نجات ملي جبهه او ملي محاذ د مجاهدينو

د اسلامي اتحاد په نامه سره يوځای شول او سياف يې امير شو. افغانستان ته دروسانو دراتگ نه وروسته نړۍ راويښه شوه ، جهاد گړندی شو ، دهجرتونو سلسله زیاته شوه دکوزې پښتو نخوا او بلوچستان په سيمو کې دملیو نونومهاجرو کمپونه جوړ شول او ایران ته هم ځینې مهاجر لارل .

امریکا او نوري نړۍ سره وپره پیدا شوه ، تودو اوبوته دسرو لښکرو درسېدلو ، دخليج په تېلو د روسانو د قبضې او ..... وپري پیدا شوي ، همدا لاملونه وو چې ټوله نړۍ يې افغانستان ته متوجه کړه پاکستان هم دذهبي فرصت نه گټه واخيسته .د " تیمم نبود گنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم " . معامله وه دافغانستان جهاد او هجرت نه و . گنج خدا و . په پاکستان دټولې نړۍ دمرستو ناوې راسپري شوي ، پاکستاني واکدارانو کچکولونه غاړې ته واچول او دجهاد او هجرت په نامه يې خيراتونه راټولول پيل کړل . پاکستانيانو افغان کمشنري کې دکار پیدا کولوله پاره په لکونو او ميليونونو رشوتونه ورکول پيل کړل چې دافغانانو دمالونو خوړلوله پاره لار پیدا کړي ، آی ایس آی دافغانانو په منځ کې دا اختلاف پیدا کولو او گڼو تنظيمونو په جوړولو کې مهم رول ولوباوه . دپاکستان پوځ دافغان جهاد په نامه دستينگروپورې وسلې راجلب کړې په سلو کې يو يې افغانانوته ورکړې او نورونه يې خپل گودامونه ډک کړل . دپاکستان بينکونه دافغانانو دمرستونه ډک شول ، نري نري سرکونه يې پلن شول ، په خېټه ماره شول ، دکارخانو خاوندان شول او داتوم پورې وسلې يې جوړې کړې

دامريکاپه اشاره يواځې سعودي عربستان پاکستان ته مهاجرينو دکرايي په نامه په کال کې (۳۷۰۰۰۰۰۰۰) درې سوه او ياميليونه اودنظامي او ځينو نورو په نامه (۶۰۰۰۰۰۰۰۰) شپږ سوه ميليونه ډالرورکول او تېل اونورې مرستې يې هم ورته مفتې رالېږلې . پوځ ته وسلې او مهاجرينو او مجاهدينوته يې مرستې او بسپنې ورکولې لنډه داچې دافغانانو په قربانيو کې دپاکستان غوانگه شوه ؛ په زرونو خيره موسسو کارپيل کړ ، دکورونو کرايي لوړې شوې او دمرستويوبي ساري بهير په پاکستان رامات شو . دنړۍ په سترگو کې دخاورو اچولو له پاره به پاکستاني چارواکو لاداهم ويل چې زمونږ وسائل لږ دي او مهاجرين دپاکستان په معيشت يولوی بوج دی . خو په زړه کې به يې دخوښۍ نه گورې ماتولې او ډېره دافسوس او اندېښنې خبره خولاداوه چې افغانانو خپل غږنه درلود او پاکستان دافغانانو وکالت کاوه .... عربي دولتونو او يواځې داسلامي نړۍ نه بلکه دنړۍ دگوت گوت نه مسلمان ځوانان دجهاد دملا تړلپاره رامات شول تر دې چې دپاکستان په شمول ځينو دولتونو دخانگريو مقاصدولپاره دپاسپورټ او وېزې پوښتنه هم نه کوله . دالجزائر نه يوه کورنۍ بې پاسپورته پاکستان ته راورسېده مختلفو تنظيمونو ، مؤسسواو شخصيتونو دارالضيافي (مېلمستونونه) جوړ کړل . هرچا کوبښن کاوه چې مرسته کونکي اشخاص او عربي ځوانان دغه مېلمستونونو ته راجلب کړي ، دهغوی دمرستونه گټه واخلي اوځوانان يې دجهاد گرمو سنگرونوته ولېږي . اسامه بن لادن ، عبدالله عزام اونورو گڼو اشخاصو او مؤسسوپه دې هکله مهم رول

ولوباوه . عبدالله عزام په پېښور کې دمکتب الخدمات په نامه يو دفتر پرانيست ، د " الجهاد " په نامه يې مياشتنۍ عربي مجله خپره کړه او د عربي هېوادونونه يې ترټولو زياتې مرستې راجلب کړې .....
پېښور کې د عربي مجاهدينو ځوانان دومره ډېرشول چې دهرهېواد په نامه ځانگړي مېلمستونونه جوړ شول .

دمشهورو لويو تنظيمونو نه پرته ورې ورې ډلگۍ هم جوړې شوې لکه : دحرکت دوه بچي : (۱) دنصر الله منصور ډلگۍ او (۲) درفيق الله مؤذن ډلگۍ ، دمولوي محمد افضل په مشرۍ ددولت انقلابي اسلامي نورستان په نامه ..... دنظار دشوري په نامه ډلگۍ .
پاکستاني واکدارانو ، پوځ او د استخباراتو مشرانو : جنرال ضياء الحق ، جنرال اختر عبدالرحمن ، جنرال حميد گل ، کرنل سلطان امير تارچي په مجاهدينو کې په کرنل امام مشهور و .....
دافغانستان مسئله په خپل لاس کې ونيوه او بشپړتښت او لاسوهنې يې په کې پيل کړې . آي ايس آي ورو ، وروپه تنظيمونو کې خپل نفوذ زيات کړ او دقوماندانانو سره يې په خپله اړيکې ټينگې کړې تردې چې ډېرقوماندانان تنظيمونو څخه بې پرواشول ، دتنظيمونو په ځای دآي ايس آي دقوماندې لاندې شول او ډېر يې ددغې شبکې بې قیده او بې شرطه غلامان شول . تردې چې دپنجابيانو دگټو له پاره يې دافغانستان درنگولو ، سياسي قتلونو او نورو فجائعو څخه هم درېغ ونه کړ.....

لنډه داچې دتاريخ په دې سلسلو ، پړاوونو او لوړوژورو کې په ۱۴۰۵ هـ ق يوه ډلگۍ د الجماعة السلفية . په نامه جوړه شوه او يوه

مدرسه د " جامعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه تاسيس شوه چې لږ وروسته د " الجماعة السلفيه " نوم د " جماعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه بدل شو او د ۱۴۰۵ هـ ق په خای يې ظلماً عدواناً او کذباً په سمبول کې ۱۳۸۴ هـ ق وليکل چې مايې مخالفت وکړ خوڅه گټه يې ونه کړه . دکونړمولوي حسين اخونزاده چې په مولوي جميل الرحمن مشهور شو ، او د حزب اسلامي يو غړی و هغه د دغه ډلگۍ امير شو ددې ډلگۍ اکثره غړي د حکمتيار د حزب اسلامي نه را جلا شوي وو او ځينې يې له نورو تنظيمونو نه هم وو لکه مرحوم شارقې او دهغه ملگري .....

مونږ په دغه ملمع نوم ذخرف القول غروراً باندي وغولېدو او گومان مو کاوه چې دا ډلگۍ به د قرآن او سنت د سوچه او نگه عقېدې او دافغانستان او اسلام د بېگنې له پاره کار وکړي ..... که دانه وای نودنوي تنظيم د جوړولو هېڅ جواز نه و تنظيمونه بايد لږ شوي وای د تنظيمونو زياتوالی دا اختلاف لامل دی او اختلاف دافغانستان ، اسلام او اسلامي امت په تاوان تمامېږي .

ماپه دغه ډلگۍ کې فرهنگي کارونه پيل کړل او د دغه ډلگۍ امير او دا ډلگۍ مونږې ته وروپېژنده . دکوېت هلال احمر او د سعودي هلال احمر او ځينو عربي تاجرانو ، شيخانو او سعودي دملکي کورنۍ اميرانو دغه ډلگۍ ته لاسونه را اوږده کړل بې خرته مرستې يې ورسره وکړې تردې چې د سعودي هلال احمر ځينو مسوؤ لينو به دنورو تنظيمونو ، اشخاصو او قوماندانانو په نامه د دغه مؤ

سسي مالونه را ايستل او ددغه ډلگي محدودو اشخاصو ته به يې ورکول داډلگي دا اجتماعيت په خاي شخصي شوه ، امير يې د سعودي دوري وکړې او دسلفي تنظيم په نامه يې بې خرته مالونه راجلب کړل .....

د ابو صهيب په نامه يو مصري عربي ديو معهد بنسټ کېښود چې وروسته يې دامام بخاري دپوهنتون په نامه ياد کړ د "المجاهد" په نامه يې يوه عربي مجله خپره کړه چې د سعودي ملکي کورنۍ دامير سلمان او دهغه ديوه خانگري نماينده په مشوره خپرېده او د سعودي اميرانو د مصالحو له پاره يې کار کاوه. يو ځل ابو صهيب د سعودي پلاوي د کتنې نه پرته مجله چاپ کړه او په هغې کې د عربي هېوادونو د کوم چارواکي له پاره "طاغوت" کلمه استعمال شوې وه هغه مجله يې خپرېدو ته پرې نه بنوده او کله چې له چاپه رااووته ټولې يې وسپړلې . داددې له پاره: هسې نه چې څوک ترې مطلب د سعودي چارواکي طواغيت وانه خلي . دامير سلمان خصوصي نماينده ته ابو صهيب وويل چې له دې نه زمونږ مراد يو کمونست چارواکي دی . هغه ورته وويل چې فرعون دې ورڅخه مراد وي نو هم د "طاغوت" کلمه به په مجله کې نه ، استعمالوي . جماعة الدعوة دشيخ جميل الرحمن شخصي ملکيت شو او دشوري غړي يې يواځې ددې له پاره ساتلي وو چې کله عربي تاجران او شېخان راشي نو هغوی د بړومنځو شو يو بړيو او بېرو پگړيو او لويو القابوسره وروپېژني او په دې ترتيب دهغوی جېبونه قيچي کړي ..... د عربانو له پاره په اسلام اباد او

پېښور کې " دارالضيافي " (مېلمستونونه) جوړ شول او د سعودي
داستخباراتو يو غړی يې مسئول شو.....

د شيخ جميل الرحمن يو پرکتي : ولي الله په يو اروپايي هېواد کې
په يوهوټل کې مزدوري کوله او داشپزخاني لوبښي يې مينځل . کله
چې مولوي جميل الرحمن سره مال ډېرشو هغه يې راوغوښت او يوه
خيريۀ مؤسسۀ يې ورته جوړه کړه چې وروسته يې دبشري حقوقو د
ادارې په نامه ياده کړه ، نو مورې دغربي هېوادونو دکنيسو او
استخباراتو سره اړيکي پېداکړل او په دې ترتيب له يوې خوادعربونه
داسلام په نامه اوله بله پلوه دغربيانونه دبشري حقوقو او هغوی ته
دکار کولو په نامه دپيسو راټولولو دنده پيل شوه .....

دپاکستان استخباراتو آي ايس آي سره يې دبل پرکتي حيات الله
له لارې اړيکي ټينگې کړې . نومورې دآي ايس آي جنرالانو او
کرنېلانو ته دشرابو جينکو او نقدو پيسو لوی لوی رشوتونه ورکول
اوپه همدې ترتيب يې دآي ايس آي د ادارې غړيتوب لاس ته راوړ .
تردې لامخکې لار چې دپېښور دشامي روډ دآي ايس آي ددفتر هغه
مامورين به يې بدلول چې دده له خوښي يې سرغړونه کوله . جماعة
الدعوة په دې ترتيب دسعودي ، غربي او پاکستاني استخباراتو يوه
کوډاگي ډلگي شوه ، اصلي کاري يې آي ايس آي له پاره کاوه
خود هغوی له لارې ددې لپاره په نورو استخباراتو کې ننوتل چې دآي
ايس آي دمصالحو له پاره په کې کاروکړي . دډلگي داميرشيخ
جميل وراره : روح الله دعربي مؤسسوسره معرفي شو او دهغوی نه
دمرستو لاس ته راوړل او دجماعت ځيني کارونه هم دهغه دوراره

اوپر کټيوپه محور خرخېده ..... حیات الله ، ولي الله او روح الله په آخر کې د آی ایس آی سره دومره پاخه گوډاګیان شول چې شیخ جمیل هم ددوی له رایې پرته کوم کار نه شو کولای .

آی ایس آی له پاره د قاچاقو ، سیاسي قتلونو او جاسوسی دندې د همدې درې ګوني فاسد مثلث په غاړه شوې .....

پېښور ، اسلام آباد او باجوړ کې یې ډېرې زمکې واخستې ، لویې لویې ماڼۍ او عمارتونه یې جوړ کړل ، د هر کال نوي ماډل قېمتي ګاډي یې پښو لاندې شول. د شوکرانو اخونزادګانو ته شرابونه او زناګانې یوه عادي مسأله شوه، په دروغ او تزویر کې ډېر مخکې لاړل ، د پاکستانی ملېشې خو کیداران ورسره ګرځېدل او داستخباراتو داسې خصوصي کارتونه ورسره وو چې د پاکستان په هر ګوټ کې یې پولیسو خبره منله او هېچا یې مخه نه نیوله .....

مونږ ډېر کونښن ورکړ او شیخ جمیل الرحمن سره موبیا بیا خبرې وکړې چې خپل پرکټي او وراره اصلاح کړي او د جماعت مسير دانحراف نه راواړوي خو هېڅ ګټه یې ونه کړه ، اخر خبره دې حدته ورسېده چې ددغې ډلګۍ امیر د پاکستان چارواکو ته یوه عریضه لیکلې وه او ماته یې راولیږله چې په اردو یې ورته واوروم. په عریضه کې یې د پاکستان له چارواکو نه غوښتنه کړې وه چې افغانستان د پاکستان سره یو ځای او په پاکستان کې مدغم کړئ، د افغاني جهادي تنظیمونو په شمېر افغانستان په اتو صوبو ووېشي او هر یو تنظیم ته یوه صوبه ورکړئ مونږ ته د کونړ ، لغمان او ننگرهار نه یوه صوبه جوړه کړئ او مونږ ته یې راحواله کړئ . دا عریضه د تنظیم امیر

اوشوری امضا کړه اود آی ایس آی له لارې یې جنرال ضیاء الحق ته ولېرله زه دتنظیم امیر ته ورغلم او ورته ومې ویل چې داخو داسلامي امت او افغانستان سره یولوی خیانت دی . لومړی خبره خو داده چې افغانستان یواځې ستا ملکیت نه دی چې چاته یې ورکړې ، افغانستان ډېر لوی دی اودادتهولو افغانانو شریک دی ، ټول اسلامي امت ترې دفاع کړې ده او دجهاد ملاتړیې کړی دی . یونیم ملیون شهیدان شول ، بنځې کونډې شوي ، ماشومان یتیمان شول ، کورونه او جوماته ړنگ شول افغانستان لوتې لوتې او بنجر شو اوس چې دفتحي ورځې رانږدې شوي نو ته اوس داتولې بنسندنې په غلیمانو پلورې؟! افغانستان خو زمونږ کوردی ددې خوداسي مثال دی لکه غلو او ډاکوانوته ووايې چې راځئ دازما کور ستاسو شو خو یوه کوټه به په کې ماته راکوئ! افغانستان خوتول زمونږ دافغانانو شریک کور دی آزاد او آباد به یې ساتو. ته څرنګه پنجابیانونه عریضه کوي چې دازمونږ کوردې ستاسو وي اولږه څنډه یې مونږ ته راکړه؟! دهغه ځواب داو چې زما حیثیت په کې معلوم نه وي زه په کې ..... وهم!!! ما ورته وویل : ته نورڅه حیثیت غواړې دجهاد او هجرت په برکت دیو تنظیم مشر شوي ، نویو نویو ګاډو کې ګرځې ، دعربو او عجمو اموال دې په لاس کې شول ، تردې چې ټول تنظیم په یوه لاسي بکس کې له ځانه سره کړځوي او یو مطلق العنان ټولواک دې له ځانه جوړ کړی دی ..... مونږ درنه لارو اوس ګورو چې ستاشاهي نظام ترکوم برید رسېږي؟! زه اوزمونږ ګن ملګري دهمدغوبې لاریو ، درغلیو اونادودوله امله دغه غلام تنظیم ته

طلاق ورکړې موبنوده ، او کلک مخالفت او مقابله مو ورسره پیل کړه .....

په لومړيو ورځو کې چې کله جماعة الدعوة دعريو نه دکتابونو، اسلامي دعوت، مدرسو، جوماتونو، کونډو، يتيمانو او نورو دخير کارونو په نامه بې خرته مالونه راټول کړل نو دغه فاسد مثلث هر يواته اولس مليونه دقرض، تجارت، مضاربت او دموئسو په نامه دتنظيم نه واخيستل ..... ما او زمونږ نورو گڼو ملگرو چې کله په ۱۴۱۰ هـ ق کې جماعت پرېښود نو دغه درې گوني مثلث ته نوره هم لاره اواره شوه، ځکه چې نورو دخپلو شخصي گټو له امله دمنکراتو هېڅ پروانه کوله، څه موده وروسته دکونړپه ولايت کې دآی ايس آی اودسعودي چارواکو په لمسونه دجماعت او حزب اسلامي ترمنځ سخت جنگ ونښت په دې وخت کې سعودي چارواکو دسعودي هلال احمر له لارې جماعة الدعوة ته بې خرته پيسې راولېږلې چې دمليا ردونو په شمېر وې، شېخ جميل الرحمن ددغه پنډ مبلغ دتسليمولو له پاره حاجي روح الله وگماره هغه څه په خپلو اکاونټونو کې جمع کړې، څه يې په ترکونو کې باجوړ ته نقل کړې او شېخ جميل الرحمن ته يې وويل چې ته امر کوه او زه به يې وېشم په همدغه وخت ۱۴۱۲ هـ ق کې چې کونړ کې دحزب او جماعت ترمنځ جنگ گرم و او جماعت يې پسې راخېستې و حاجي روح الله دا يو ذهبي فرصت و گانه ددې له پاره چې له يوې خوا مخکنې قرضونه او دا اوسني لوی مبالغ خپل کړي اوله بلې خوا جماعت ددرې گوني مثلث تصرف لاندې راشي دشېخ جميل الرحمن وژلوته يې پلمه جوړه کړه . په

داسي وخت کي چي خلک ٽول لمانځه ته تللي وو اوشېخ جميل الرحمن د عبدالله رومي په نامه يوه عرب سره خبرې کولې، حاجي روح الله راغي لومړي يې شېخ جميل الرحمن باندي ډزي وکړې، ويې واژه، بيبي په لږه فاصله کي عبدالله رومي عرب ناحقه وواژه، او آوازه يې داخپه کړه چي شېخ جميل الرحمن دغه عرب وواژه نومونږځکه دي وواژه. دمولوي سمیع الله نجیبي دخولي خبره ده چي دشېخ جميل الرحمن په ژوند کي دغي درې گوني مثلث دقوماندانانوپه نامه دوسلي داخيستلو اوامر واخيستل اوبيبي ما (سمیع الله) ته چي مالي مسئلوم وويل چي په کاغذونو کي وليکه چي داوسله واخيستل شوه او بياد تسليمی امضاء هم پرې وکړه اوپه همدې ترتيب يې اموال څه په قرضونو کي معاوضه کړل او څه جېبونوته لارل، دايوه بېلگه ده ددې درې گوني فاسد مثلث اودسمیع الله نجیبي اودهغه دزامنو اودجماعت مفاسد، خيانتونه، مؤسسونه په څه ډول اموال را ايستل، دسعودي سفارت، استخباراتواو..... سره روابط اونور فجائع به ان شاء الله په جلا کتاب کي دژونديو اسنادو سره خپاره شي.

کله چي شېخ جميل الرحمن ووژل شو نو درې گوني مثلث وليدل چي مولوي سمیع الله نجیبي چي دډېر ضعيف شخصيت خاوند اوددوي غوندي غل ونوهغه يې دجماعت امير وټاکه، په همدې ترتيب جماعت دنکه غلويه تصرف کي راغي او درې گوني مثلث څلورگوني مربع شو: سمیع الله نجیبي، روح الله، حیات الله او ولي الله.

دوی اوس په فساد کې په مخکنی مثلث هم پښه واپوله. دپوهنتون، مدرسو، یتیمیانو، کونډو، جوماتونو، اسلامي دعوت، کوهیانو، کتابونو او نورو..... نو مونو باندي يې دسعودي هلال احمر اونورو عربانو نه مالونه وهل. تردې چې په غلا او خیانت کې ورسره دهلال احمر ځینې افغاني او عربي مسئولین هم شریک شول. دغه اموال ددوی په شخصي تصرف کې راغلل.

کورونه، پلازې، بارکینونه او..... يې جوړ کړل تردې چې دپېښور اشغري ته نږدې يې یو کلب پرانیست، دخان کلب په نامه يې ونوماوه اودهر ډول فساد، مجون، میوع، شرابخوری، ډمتوب اوزناکاری مرکز شو. خارجیان او پاکستانی مالدار مفسدین ورته راځي او هرڅه ورته مهیا کېږي..... لنډه داچې دبې غیرتی او فساد لوړې څوکې ته ورسېدل، له هیڅ ډول فجائعوڅخه يې دریغ ونه کړ، او دافغانستان سره يې هرډول خیانت، غدراو جفا ته لاس وچاوه چې دافغانانوپه لمن یو تور داغ شو. زمونږ (عبدالرحیم مسلم دوست او استاذ بدر الزمان بدر) او زمونږ دامثالو گوناداره چې ددغو مفسدینوفجائع موراخرگندول، غندل، خپل وگړي مویوهول او ددوی دخیانتونواو جرمونو مخنیوی موکاوه. درې ځلې يې په ما (مسلم دوست) قاتلانه حمله وکړه اولارې يې راته ونيوې خوزه الله تعالی وژغورلم، ماجرات له لاسه ورنه کړ او ددوی په خلاف لاگړندی شوم تردې چې په ۱۱ ستمبر کله په نیویارک حمله وشوه او امریکاپه افغانستان حمله وکړه مونږ دامریکاود هغې دمتحدینو داحملې په قلم او بیان وغندلې او له هغې مخکې او وروسته هم ما

دامريکا ظالمانه او متکبرانه سياست غندلی دی او غنده مې په کلنتن مې طنز هم کړی و.....

امريکا د حملې نه مخکې د پاکستان استخباراتو: آی ایس آی ته وويل چې مونږ ته داسې افغانان رامنځته کړي چې هغوی مونږ لپاره په افغانستان کې کار وکړي چې دا خبره د جماعت نږدې کسانو مونږ ته کړې ده هغوی دخپلو نورو ګوډاګيانو په ترڅ کې د جماعة الدعوة خپل دغه مخلص غلامان ورمعرفي کړل او دامريکا په استخباراتو کې يې وردننه کړل. هغوی ته يې داسې وښوده چې مونږ تاسو لپاره کار کوو خو په سلو کې پنځه يې امریکاته کار کاوه او (۹۵) يې د آی ایس آی لپاره کاوه .

لنډه دا چې کله امریکا په غرکيو او پرشکيو منطقي ته راغله نو سترګې پرې پټې وې هر غدار او منافق ته يې ډالري ورکولې او په خپل زعم يې کار ورڅخه اخېسته ، د جماعة الدعوة مذکور مفسد مربع (سمیع الله ، روح الله ، حیات الله او ولي الله) لپاره د ايو طلايي فرصت شول له يوه پلوه يې دامريکانه (۱۵۰۰۰۰۰۰۰) یوسل او پنځوس ملیونه ډالر ، په سوونو سټيلايټ ټيلفونونه او نور وسائل واخېستل او امریکادا مبلغ دکوکنارو دکښت دبندولو او د جهادي قوماندانانو ، قومي مشرانو او د طالبانو دلورپوريو اشخاصو داخيستلو لپاره ورکړ چې دوی او آی ایس آی په شريکه خپلو منځو کې سره ووېشل او امریکاته يې ددرو اغولستونه ورکړل. ځينې نومونه په کې داسې وو چې هيڅ وجود يې نه لاره ځينې نومونه سم وو خو هيڅ يې نه وو ورکړي او ځينو ته يې څه لږ غوندي ورکړي

وو خويه خو چنده زيات يې وريسي ليكلي وو دكوكنارو دبنډولو
 معامله داسې شوه چې په ډېرولړو ځينو منطقو كې يې
 دكوكنارو دوهلو او اړين داودرېدلونه وروسته ډكي تلف كړي او
 انځورونه يې ورته اخيستي، چاته يې چې (۱۰۰) ډالرو كړي نو
 (۱۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي او (۲۰۰) يې چې وركړي نو
 (۲۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي له بله پلوه چې كله په افغانستان
 امريكايي يرغل پيل شو نو دجماعة الدعوة دغو مفسدانو په نورو
 درغليو سربېره دعربانو او نورو خارجيانو په نيولو پيل وكړ، نوي
 تجارت يې پيل كړ چې جماعة الدعوة دغو څلورو ډاكوانو د عربانو
 او نور خارجيانو سره درې ډوله معامله وكړه :

ځينو ته يې ووېل چې په تليفوني رابطې دخپلو كورونو نه ډېرې
 پيسې راوغواړي او په دې ترتيب يې هغوی دآی ایس آی له لارې
 د هوايي ميدانونو دځانگړيو دروازو او نورو لاروڅخه وايستل ،
 ځينې بې پيسويې امريكايانو ته وسپارل او ځينو نه يې هم پيسې او
 موټرې واخيستي او هم يې امريكايانو ته وسپارل .....

چې ددې ډالرو د حساب اودې ته ورته نورو فجائعو
 د راڅرگندېدو په نتيجه كې روح الله امريكايانو نيوه اوله مونږ نه
 وروسته گوانته نامو ته راوړسېده چې دامسأله به وروسته ان شاء الله
 وڅېړو.....

له بلې خوا دې څلورگونيو مفسدانو زمونږ هغه ټول منشورات او
 داخبارونو مضامين راټول او انگليسي ته وژباړل چې مونږ د امريكايه
 خلاف ليكلي وو او په سلو كې نهه نوي (۹۹%) يې نور د درواغو تورونه

ورسره وترل اومونڙي ڀي دآي ايس آي له لاري امريڪايانوباندي
ده پروڊالرو په بدل خرڅ ڪړو ڇي له يوه پلوه ڀي جېبونه له ډالرو ڊڪ
ڪرل اوله بلي خواڀي خپل دشمنان دامريڪاپه واسطه ونيول.....

جلا جلا ڪتابتي ، سمعي او مرئي گواهي ڀي زمونڙي په خلاف وڪړه
او زمونڙي اڀيڪي ڀي دطالبانو ، اسامه بن لادن (القاعده) او دنري
ٽولو اسلامي تنظيمونو سره وښودل.....

ڇي زمونڙي دنيلو ، گوانتنامو پوري درسېدلو او بېرته دراختوشي
کېدلو داستان اونور بريند حقيقتونه په لاندې توگه څېرو:

له ڪوره تر گوانتنامو اوله گوانتنامو

تر ڪوره

زمونڙي ڪرايي ڪوردپېښور دخيبر روغتون شاته په اڪاڊمي ٽاون ڪي

و.

د ۱۴۲۲ هـ ق ڪال درمضان دمياشتي لومړي د ۲۰۰۱ م ڪال
دنومبر ۱۷ مه وه مونڙي دري ورونه : (مولوي سيد محمد وحدتيار ،
عبدالرحيم مسلم دوست اوبدر الزمان بدن) اومونڙي سره نور مېلمانه
اودوستان عبدالحليم همت ، نور الحبيب نثار ، دروېش ، قاري
غلام موسي او زما (مسلم دوست) زامن عبدالاحد ، عبدالوهاب ،
عبدالله ..... اونورو مېلمنوسره دخپل ڪور- ڇي په ڪرايه مونڙي
و- دننه په ڪابتون او اوڃره ڪي ناست وو دشپي يوولس نيمې بجي
وي ڇي پاڪستاني پوليس او دپوځي استخباراتو (ISI) آي ايس آي

تور پنجابيان ، تور افسران او منسوبين دڊا کوانو او غلو په څېر
 دتورو پلمو سره په کور راننه وتل ، زمونږ دکور له وره دننه کين
 لورته زمونږ دکتابتون او اوجرې وريرتنه و او مونږ دمېلمنوسره په
 خبرو بوخت وو چې ناڅاپه پوليس اودآي ايس آي کسان وسلې په
 لاس داوجرې مخې ته اودرېدل اوپه ډېر وارخطا هيئت يې دکلا
 شينکوفونو شپېلۍ زمونږ لورته راواړولې او ويې وېل : ونه خوڅېرئ
 ..... زه وريباڅېدم او ورته ومې ويل چې څه خبره ده ؟ تاسو غله يئ
 اوکه پوليس ؟ ! په کوم جواز او کوم قانون زمونږ کورته دڊا کوانوپه
 څېر رانتوتئ مونږ خودنبار په لمن کې دننه په امن او سپرونه ،
 فراريان يو اونه دا ځای کومه قبائلي سيمه ده . که تاسو له مونږ سره
 کوم کارلاره نوخبر به موراگرې و ..... يو پنجابي سپاهي زمونږ
 لورته کلاشينکوف نيولی و او رېرېدېده ..... مونږ ورته په اردو ژبه
 ووېل چې : کښېنه مونږ نه مجرمان يو اونه دتېښتې والا خلک .
 دهغوی له خولې هيڅ غږ نه راواته او ډېرپه بيره او وارخطايۍ يې يو
 خوا اوبل خواته کتل ، يو گنجی پنجابی کرنېل يوبل لوړ پښتون
 غلام ، دموندې سپينې بيريې والا تانه دار او څه پنجابي اونور وسله
 وال ورسره وواو دوه توري بدرنگې ښځې هم ورسره وې ، هغه دواړه
 کور ته ننوتې او دوی په کتابتون کې لټون پيل کړ ؛ هره الماری اوهره
 خانه يې ولټوله اوله نېکه مرغه ووايم اوکه له بده مرغه چې له اردو
 پرته په بله ژبه هيڅ نه پوهېدل ځينې فرهنگي دوسيې ، مجلې او نور
 کاغذونه يې راټول کړل اودباندي ولاړو گادوته يې ولېږل . په
 کتابتون کې يې داسې حرکتونه وکړل چې دټولو کتابونو بشپړتوهين

و چي په هغو کي قرآن کریم ، تفاسير د حدیثو او فقهي کتابونه شامل دي ؛ لکه دخپليو سره گرځېدل ، د سگرت څکول او په قالينه گل کول ، د قرآن کریم اونورو کتابونو يو خوا بل خوا غورځول او داسې نور ..... بيایي د بنځينه پوليسو په لټون بسنه ونه کړه زه د بنځينه پوليسو سره کورته تللی وم چي گورم د آی ایس آی او پوليس والا کورته دننه رانه وتل زمونږ د کور دننه مونږ نه پرته لوی او واړه ټول په خواړه خوب ویده وو زه دکوټي نه دکور داليز ته راووتم او ورته ومي ويل چي نه درسره اسلام شته اونه غېرت واوځي بي غيرتو، تانه دار دکلاشینکوف لټ وواهه اوزما په لور يي شپېلی راواړوله. ماورته وويل ووله بي غيرته د دروازي لورته لاړل زمونږ بنځي يي يوي کوټي ته کړي واړه واړه ماشومان له خوبه راويښ شول اونه پوهېدل چي څه خبره ده؟! چا ژړل اوچاپه خورو وروشیندلو شيانو کي دخپلي خوبني څه لټول ..... زمونږ د دواړو ورونو په کوټو کي يوه يوه تمانچه وه يوه ورته مونږ پخپله راواخېسته اوبله بنځينه پوليسو راوړه. لومړی يي يوه کوټه بشپړه ولټوله او بيایي نورې کوټې وار په وار ولټولې دوه بکسونه يي واخېستل چي نقدي پيسې ، قېمتي کاڼي ، زيورات دخلکو امانتونه ، شخصي اسناد او کاغذونه په کي وو ، يو کمپيوټر اونور ..... سامان يي د ډاکوانو په خير راتول کړ اوله ځانونو سره يي واخېست . مونږ دواړه وروڼه (مسلم دوست او بدر) ، زمونږ مېلمه ورور مولوي سيد محمد وحدتيار او زمونږ بل مېلمه : عبدالحليم همت يي روان کړو څه نور مېلمانان او زمونږ بچي وروسته پاتي شول ، د هريوه په هکله يي پوښتنه وکړه چي داڅوک دی

؟ اوداڅوڪ دي ؟ ..... غوښتل يې چې هغوي هم له ځان سره روان
 كړي خو مونږ ورته وويل چې دازمونږ مېلماننه دي اوزمونږ ددين ،
 دپښتنو دوداوننگ نه يو لوي مخالف اوبې ننگه كاردی چې تاسو
 زمونږ له كوره زمونږ مېلماننه په دې ډول روانوئ ..... نور پاتې شول
 او مونږ څلور واړه يې روان كړو . يو لوړپښتون سپاهي خپل پنجابي
 بادار افسرته په خواره خوله وويل چې : سر! مونږ خودوي نه وسله هم
 واخيسته اودكور لويان مو هم ونيول ددې علاقې امن هم ښه نه دی ،
 دوی كې يو كس نه پريرېدو؟ تور پنجابي وويل : ايک هي رات كي
 تويات هے " (بس يواځې ديوي شپې خبره ده) بېچاره پښتون غلام
 غلي شو . مونږ ته بيا وروسته داڅرگنده شوه چې دالور پښتون هم يو
 كرنيل و اودتوري شبكې (ISI) يو غړی و خو دپنجابي كرنيل په
 مقابل كې يې دخبرې جرات نه شو كولاى اودهغه مخكې يې دغلام
 په څېر منډې وهلې . داڅېره مونږ ته وروسته نوره هم ښه څرگنده
 شوه چې كله كله به كوم پښتون مونږ ته په غلا راته . اوراته ويل به
 يې چې كارټول داسلام آباددپنجابيانو په لاس كې دی او مونږ ډېر بې
 وسه يوو . مونږ ته يې وويل يودوه كمپلې هم له ځانه سره راواخلئ
 تاسو به مونږ سره يو ځل لارښئ او سبا به بېرته خپل كورته راشئ ،
 دلوی نهر نه راپه دېخوايې زمونږ دكورشاوخوا سيمه ټوله محاصره
 كړې وه او دبزدلی نه دومره زيات گاهي او مسلح افراد ورسره وو ته
 به وايې چې په يوه لويه فرقه برید كوي ! ..... زمونږ دكور غربي او
 جنوبي لورته شپږ گاهي او ښكته پورته لرې لرې هم پوليس ښكارېدل
 زمونږ دراخلاصېدو نه وروسته مونږ ته خلكو وويل چې زمونږ

د کورنه گرد چاپېره يې ټوله منطقه محاصره کړې وه چې داتولي
دتورو پنجابيانو دتوري شبکې دبزدلی نښې دي . مونږ ډېر ټينگار
و کړ چې دادوه کسان مېلماننه دي داخوشي کړئ اومونږ به درسره
لاړشو خوويې نه منل . زمونږ دڅلور وارو سترگې يې راوترلې ،
فولادي کړې او زنځيرونه يې لاسونوته راواچول اوپه بې نمبر پلټه
گاهي کې يې کښېنولو . دا هغه مجرمان دي چې دهیڅ ډول قانون
پروانه کوي ، د هر ډول قانون څخه مستثنی دي اوپه همدغه ډول بې
نمبر پلټه گاهو کې اختطافونه ، وژنې اونور جرمونه کوي او هيڅوک
ترې نه پوښتنه کوي اونه يې کولای شي ..... مونږ په دې پوه وو چې
داد آی ایس آی والا دي خوپه دې نه پوهېدو چې کوم لورته موبيايې
؟ او زمونږ دکور خلک هيڅ خبرنه وو چې مونږ چا اوپه کومه بوتلو
؟!..... مونږ په دې فکر کې وو چې زمونږ دنيولو لامل به څه وي؟!
خو داهم راته څرگنده وه چې دتوري شبکې حلقه بگوش غلامان :
ملاسميع الله ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله او ماستر ولي الله
سره زمونږ دشمني وه اوروح الله مونږ ته ټيلفون هم کړی و چې دتوري
شبکې په زندان يې وېرولي وو . دهغوی داغداره ماضي دجرمونو نه
ډک ژونداود آی ایس آی سره اړيکي يې راته مخې ته اودرېدل نوځکه
زندان ته رسېدونه مخکې مونږ په دې وپوهېدو چې چاونيولو اولي
؟!..... مونږ دتوري شبکې اودهغوی دگوداگيانو تور اهداف خپلو
وگړوته څرگندول نوځکه هغوی مونږ دخپلو شومو او کرغېړنو اهدافو
په لار کې خنډ گڼلو.....

لږه شېبه وروسته يوه ځای ته ورسول شوو اوله گاهې رابښکته کړای شو ولاړو کسانو مونږ نه په پتو سترگو دنومونو پوښتنې وکړې زمونږ کورته چې ورسره کوم افغاني گوداگان راغلي وو هغوی یوې خواته ولاړ وو ما (عبدالرحيم) نه يې چې کله دنوم پوښتنه وکړه ما ورته نوم واخيست هغه وويل چې پوره نوم واخله ، مطلب يې داو چې تخلص هم ورسره ياد کړه مانوم او تخلص تکرار کړل ، مونږ وروسته په دې وپوهېدو چې دغه ځای دپېښور شامي روډ دآرمي سټيډيم سره نږدې دآی ایس آی دفترونه وو او هلته ځانگړی پټ زندان و ، دغه زندان دباندې اودلوی وره دننه ديوه کور يادفتر غوندي ښکارېده او چاپرې دزندان گومان نه کاوه دزندان ودانې داسې وه چې له زمکې څوسېمټي پورې ورپورته شوې وې مخې ته يې دگاهو دمينځلو ځای و. دودانې لومړۍ دروازه عادي دلرگي دروازه وه ددروازې دننه وره کوڅه وه ښي او چپ لورته دوه کوټې وې ددې لنډۍ کوڅې په پای کې داوسپنودپېر و توروډنډو يوه غښتلي دروازه وه ددروازې نه وروسته بله کوڅه وه چې ښي او کين لورته غځېدلې وه مخامخ يو تشناب و چې يو کمود په کې و اوداوسپنې کوم نل يابمبه هيڅ په کې نه وه ، ددېوال بېخ ته يو وړوکی سوري کې دپلاستيک پيپ راتېر شوی و او په هغه کې اوبه راتللي. يوسطل هم په کې اېښی و او دتشناب دروازې دننه هيڅ زنجير ياد بندولو کوم شی نه درلود.

دتشناب ښي او چپ لورته دوه دوه تنگې تنگې کوټې وې هرې يوې کوټې دوه دوه دروازې درلودې دباندې دلرگي دروازه وه چې

دولار سري دسترگو مخامخ يو گرد سوري په کې و چې په گرځنده
 اوتاوېدونکي لرگي دباندې له لوري بندېده او خلاصېده اود کوټې
 دننه لورته دپېرواوسپنيزو تورو تورو ډنډو مضبوطې دروازي وې چې
 دتوروي پنجابيانو دتورو پلمو اوتورو موامرو اودسيسو ترجماني يې کوله
 اود اتوري دروازي په غټو غټو قلفونو دبهرله خوا قلفېدې دا کوټې
 دومره تنگې وې چې په پلنو په کې پښې نه غځېدې او په اوږدو په کې
 غځيدای شوي ، چتونه يې ډېر لور لور وو او په چت کې دبرېښنايو
 گروپ لگېدلی و خودروښانه کولو اوبندولو بټنو نه په کوټو کې نه
 وو بلکه دباندې خواته وو کله کله به يې دروحي فشار له پاره دغه
 گروپ مړکاوه چې دورخ اوشپې توپير په کې نه کېده . کوټې ډېرې
 لمدي او زيمناکې وې يوه يوه خيړنه اوناولي شلېدلې دري او په
 همدې ډول توشک ماشي هم په کې و چې سوري سوري او ډېر
 بدبويه وتو له کوټني ډېره لمده اوبدبويه وه. دانسان لآخه چې
 دحيوان داوسېدو قابل هم نه وه ددروازې مخامخ دېوال کې ډېره لوړه
 يوه داوسپنې جالی لگېدلې وه چې دباندې نه په کې دموترو او خلکو
 اوازونه اودآرمي ستيديم دلويو شور اورېدل کېده ، په يوه اوچت
 کونج کې يو مسند لگيدلی و چې دوروستي معلوماتو له مخې
 دځينو بنديانو دنظارت له پاره په کې کېمره نصبېده ..... مونږ
 يې بيلوبيلو کوټو کې واچولو چېبونه يې راولتول نغدي او کاغذونه ،
 قلمونه او ..... يې راڅخه واخېستل هره کوټه کې يې دانساني
 حاجت درفع کولو له پاره دتعميراتي رنگ تشه ډولچه ايښې وه ،
 دپنځه وخته لمانځه اوداسه ته يې نه پرېښودلو ، شواروز کې يې

يوآخي يو ځل تشناب ته پرېښودلو مونږ به کوبښن کاوه چې اوبه او خواړه ددې له پاره لږ وخورو چې د حاجت درفع کولو ځای هم نه و اودلمانځه له پاره مو اودس هم ساته ، که برېښنا به نه وه نو د شپې او ورځې هيڅ توپير نه کېده ..... دوه مياشتې اودوه ويشت ورځې يې نه ګرځېدلو ته پرېښودو اونه مولمر لېدلی دی ..... چای نه و اود څوکيدارانوپاتي شوني کتغ سره به يې ساړه پنجابي چياتي (پتېرې ډوډۍ) راوړل چې دواړه دخوراک قابل نه ووما به د سوي ډوډۍ نه سوي ځايونه لرې کول پنجابي په غوسه شواوويل يې چې داسوي ځايونه له ډوډۍ نه مه لرې کوه دې سره يې خوره! څو ځل داسې هم شوي دي چې دبېخ پاتي ککړقاب کې دخوړل شوي غوښې پاتي هډوکي پروت دي ..... دآی ايس آي ددې جېل اودفترونو ټول څوکيداران او اشپزان پنجابيان دي مونږ په دغه جېل کې نږدې درې مياشتې تېرې کړې اوپه دې ټول وخت کې مويو پښتون څوکيدار هم ونه لیده دآی ايس آي پنجابي مسوئين په پښتنو هيڅ اعتماد نه لري اوډېر په سپکه سترګه ورته ګوري .....

څه وخت وروسته يو پښتون کرنيل چې زمونږ کورته هم راغلی و راغی ، مونږ يې د زندان داوولي دروازي دننه لورکوټې ته يو يو بوتلو ، زمونږ عسکونه يې واخيستل ، دشخصي پېژندګلوی له پوښتنونه وروسته يې راته وويل چې دچاسره خودبښني نه لرئ؟ ماورته وويل چې ولي نه! ستاسو دحلقه بګوش غلامانو او ګوډاګيانو د جماعه الدعوة د مشرانو: ملا سميع الله ، روح الله ، ولي الله اوحیات الله سره چې حقيقت کې ټول اعداء الله دي د بښني لرو. کله مې چې

دحيات الله نوم واخيست نو هغه وويل چې هغه شرابي او زناكار ؟
 ماوويل : هو هماغه يادوم . هغه وويل : هغه خودوژلودی . بيایې په
 اشارو او کنایوکې پوه کړم . او خو ورځې وروسته يې راته ژوندي
 اسناد او شواهد هم وښودل . چې ستا خبره سمه ده همدغه خلک دي
 دوی په افغانستان کې زمونږ د پنجابي مشرانو په اوامرو مونږ له
 پاره څه کارونه کړي دي نو د " کچه لو کچه دو " (څه واخله څه راکړه)
 په بنسټ به مونږ هم دوی له پاره څه دغه شان کارونه کوو او دايې
 راڅرگنده کړه چې مونږ بې وسه يوو او کارټول داسلام آبادلاس کې
 دی . دجماعة الدعوة دغه خلک زمونږ افسرانوته دجينکو او شرابو
 سپلايي کوي نو هغوی ځکه په دغسې مواردو کې ددوی خبره
 مني .....

زما دکوټې خواکې کوټه کې دوه عربان وو چې تشناب ته دتللو په
 وخت کې مې وليدل . هغوی يې مونږ نه خو ورځې وروسته راوړي
 وو او په هغو کوټو کې يې اچولي وو چې مولوي صاحب سيد محمد
 وحدتيار او عبدالحليم همت يې ترې خوشې کړي وو . تېر ما سختن
 څه کسان راغلل ، سترگې او لاسونه يې راوترل په گاډي کې يې يو يو
 بيل بيل بوتلو دزدان مخې ته دسړک بلې خواته دفتر ته يې بوتلو زه
 مسلم دوست چې کله ددفتر دننه يوې خونې ته وردننه کړای شوم
 سترگې يې راخلاصې کړې چې گورم درې امريکايان دي او يو هغه
 اصلع (گنجی) پنجابي کرنيل ورسره دی چې زمونږ کور ته زمونږ
 دنيولو لپاره راغلی و . لومړی يوه امريکايي زما څو ډوله عکسونه
 واخيستل دخولې سره ، سرتور ، مخامخ ، له بني او کين لورنه لږ او

ڊپر مایل ..... بيا يي دلاسونو ڊپلو ڊپلو ڳوتو او ڊبشپرو
ورغيو بصمات (خاپونه) په تور رنگ د کاغذونو په مخ واخېستل
بيا تشناب ته بوتلل شوم، لاسونه مې ووپنځل او بېرته همدغه کوټي
ته دتحقيق لپاره راغلم. په يوه چوکي زه کښېناستم زما بني لورته
گنجي پنجابي کرنيل او مخامخ او کين لورته امريکايان کښېناستل
زما ډيو گرافي (شخصي پېژند) په هکله يي پوښتي وکړې نوم ،
تخلص ، ډيلار نوم ، دنیکه نوم ، واده ډي کړي که نه ، څو اولادونه
لري ؟ څو مړه زده کړي ډي کړي دي ، په څو ژبو پوهېږي ؟ کوم کوم
کارونه ډي کړي دي ..... او ځوابونه يي وليکل يو گيره ورپښتون
هم ډينجابي خواته ناست و اودخبرو د له لهجي داسې ښکارېده چې
دکوهاټ دي . وروسته يي بيا خپل نوم طارق وښود . دا دواړه
دترجماني له پاره ناست وو کله چې پنجابي ته دا څرگنده شوه چې
زه په اردو گوزاره کوم نو پښتون يي وشاره او بيانه راته. په لومړيو
دوه ورځو کې ورته څو ځل پنجابي غوسه هم وکړه او په ترجماني کې
يې پرې نيوکې وکړې ، بې واکه اوبې وسه پښتون غلي شو او بيا
رانه غي ، تور گنجي پنجابي ترجمان څو ځل غلطه ترجماني او له
ځانه خبرې هم په کې ننه ايستي .

امريکايي محقق دپاخه عمر څښتن و چې تقريباً دښپټو او اويا
کلو نو شاوخوا کې ښکارېده هغه نوردوه ورسره همکاران وو او ترده
ځوانان وو دامريکايانو سره يو کاغذي کاتېن و چې دهغوی دضرورت
سامان په کې ايښی و اوداکاتېن دکوټي منځ کې په ځمکه اېښی و ،
کوټه کې فرش و ظرف ښه وو .

لنډه داچي زما ورونو او همت صاحب نه يې مخکې تحقيق کړې و او دهغوی دشخصي معلوماتونه پرته يې زما په هکله هم ترې پوښتنې کړې وې چې زه بيا وروسته خبرشوم. امريکايانو پنځو شپږو ورځو کې څو ځل تحقيق وکړ چې هرځل د شپې و، يوه شپه يې دوه ځل وغوښتم او تحقيق يې راڅخه وکړ، دامريکايانو د تحقيق لنډيز دادی چې: ماته يې وويل: ته او ستاورونه نه مونږ نيولي يئ اودآی ایس آی والا ته يې اشاره وکړه چې نه مو دوی ته امر کړی دی چې تاسو ونيسي دوی تاسو نيولي ياست او مونږ ته يې وويل چې مونږ ترهگر نيولي دي راشئ، پوښتنې ترې وکړئ او دروايې خلئ، بيا يې يو کارت راوايست څلور نومونه يې پرې ليکلي وو: سمیع الله نجیبي، حاجي روح الله، حاجي حیات الله او حاجي ولي الله. دولي الله نوم يې لومړې وولا وولا لوسته بيایي سم کړ، ماورته وويل چې هو دا خلک پېژنم چې دآی ایس آی گوداگيان دي دهغوی له لارې ستا سو استخباراتو ته درننوتی دي او زمونږ دنيولو باعث همدوی دي. دآی ایس آی په گنجي پنجابي کرنيل زما دا خبرې بشپړه ونه لگېدلې او څه تاوه راتاوه ترجماني يې زما وکړه. بيا يې راته پټ وويل چې داسې مه وايه خو ماونه منل..... امريکايانو سره دوه ځل يوه يوه بنځه هم وه چې يوه نسبتاً ځوانه او نرۍ وه او بله دپاڅه عمر شين سرې او ډېره څربه اوپېره وه.

دامريکا يې محقق دتحقيق نورې پوښتنې او زما ځوابونه داسې وو:

— اسامه بن لادن پېژني؟

— هو ، هغه خوتاسو مونږ ته راوپېژند او او س يې ماشومان او لېوني هم پېژني .

— ايا تاليدلي دي ؟

— نه مانه دي ليدلي او که ماليدلي واي نو داسامه ليدل کوم جرم نه دي مابه ضرور ويلى وو چې ماليدلي دي ، ما غوښتل هم چې هغه وگورم خوتراوسه موفق شوي نه يم چې ويې گورم . هغه نري بنځي و غوښتل چې هغې ته متوجه شم او زما جرات وازمايي ، رابره شوه او ويې وېل چې : تاهرو مرو اسامه ليدلي دي . مابه ډېره بي اعتنايي ترجمان ته ووېل چې څه دليل دي ؟ دلږ تکرار نه وروسته يې سترگې مړې شوې او غلې شوه .

— اسامه څرنگه سړي دي ؟

— زه نه پوهېږم ځکه چې مايو څوک لېدلي نه وي څرنگه کولای شم چې دهغه په هکله دښه يانابښه پرېکړه وکړم .

— دنيويارک په تجارتي برجونو باندي دانتحاري بريد څخه خبر يې ؟

— هو دامريکا غږ له راډيو څه مو واورېدل .

— کله چې په نيويارک حمله وشوه ته خوښ شوي که خفه ؟

— داپرېکړه هم پېچلې ده ځکه چې مونږ ونه پوهېدو چې دا حمله

چا وکړه ؟! په چايې وکړه ؟!!! اودڅه له پاره يې وکړه .

— دامريکا دخلکو په هکله څه نظر لري ؟

— زه امريکا ته نه يم تللی .

– ايا کومې ايجنسي (استخباراتي ادارې) سره دې کار کړی دی ؟

– نه .

– ايا پوځ کې کار يا پوځي ټريننگ (تدریب) دې کړی دی ؟

– نه .

– دکومې وسلې په استعمال پوهېږې ؟

– هو ټوپک او تمانچه باندې پوهېږم .

– جهاد دې کړی دی ؟

– هو .

– پاکستاني استخباراتو (آی ایس آی) ستاسو کور څارلی او وایي چې په دې ورځو کې ستاسو کورته زیات مېلمانان راځي آیا داسمه ده ؟

– یواځې په دې ورځو کې نه بلکه هر وخت زمونږ دهر مسلمان خصوصاً دهر افغان او په ځانگړې توگه دهر پښتون کورته مېلمانان راځي ، مونږ یې دخپل وس مطابق احترام او اکرام کوو اوله کوره یې نه شرو .

– مونږ ته ویل شوي دي چې ستاپه کور کې دامریکا خلاف مشورې کېدې او تارهبري کولې .

– داسمه نه ده .

– ایا ستاسو کور ته عربان راتلل ؟

– پخوا راتلل او اوس نه دي راغلي .

- ايا د القاعدې غړي ستا کورته راغلي دي؟
- زه د القاعدې غړي نه پېژنم زموږ کورته اکثر هغه عربان راتلل چې په خيريۀ مؤسسو کې يې کار کاوۀ يا کومه تعليمي اداره کې استاذان وو .
- دڅه له پاره راتلل؟
- مطالعې، پوښتنو او دعربي قواعدو (صرف او نحوي) زده کړې له پاره .
- مونږ خبر شوي يو چې تاسو يو شخصي کتابتون (کتابخانه) هم لرئ؟
- هو داسمه ده .
- دادڅه له پاره؟
- دمطالعي نه پرته نورڅه کېدای شي؟
- په دومره زياتو کتابونو څه کوي؟
- دمطالعي سره مينه لرم دکتابتون بل کوم هدف کېدای شي آيا کتابتون او کتابونه لرل کوم جرم دی؟
- نه جرم نه دی خو آيا دا ډېر نه دي؟
- نه زه غواړم چې نور هم زيات کړم کتابتون کوم حد نه لري .
- ستاسو په کتابتون کې څه ډول کتابونه دي؟
- مونږ غواړو چې هرډول کتابونه ولرواوس تفاسير ، احاديث ، فقه ، اصول او ادبي او فرهنگي کتابونه لرو .
- آيا ستاسو په کور کې وسله وه؟

– زمونږ په کور کې دوه تمانچې وې چې ستاسو دې گوډاګيانو –
ترجمان ته مې اشاره وکړه زمونږ دنيولو په وخت کې راواخېستې او
يوې وړې .

– ايا ستاسو په کور کې نوره وسله ، تلویزون يا سټلايت نه و ؟
– دوی – ترجمان ته مې اشاره وکړه – زمونږ کورټول ولټاوه او
دنوک په کچ ځای يې هم پرې نه بنود .
پوښته ورڅخه وکړه چې دغه شيان يې وموندل ؟
امريکايي دآی ايس آي دترجمان نه پوښتنه وکړه چې آيا تاسو دغه
څيزونه ونه موندل ؟

هغه وويل چې : نه داشيان مو ونه موندل .

– تاسو ولې ونيول شوي ؟

– مونږ دپاکستاني استخباراتو گوډاګيانو : جماعة الدعوة
دمحوري غرو : سمیع الله نجیبي ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله ،
حاجي ولي الله اوداسې نورو غلامانو سره اختلاف لرو ، هغوی دآی
ايس آي سره داريکولرونه بده گټه واخېسته او ددوی له لارې يې
مونږ ونيولو مونږ خو چاته عريضه نه ده کړې چې مونږ ونيسئ دوی
نه پوښتنه وکړه چې مونږ يې ولې نيولي يو ؟!

امريکايي دهغه نه پوښتنه وکړه ترجمان ورته وويل چې دوی په
ورځپاڼو کې ستاسو مخالفت کړی دی ، دکلنتن دوژلو له پاره يې
پنځه ميليونه افغانۍ انعام ټاکلی دی او ستاسو په خلاف يې
فرهنگي کار کړی دی ؟.....

— ايا تادا کار کړی دی؟

— هو د کلتن دوزلو پنځه ميليونه افغانیو نه څه د پاسه سل (۱۰۰) ډالرجورپړې داد کلتن او امریکا په سیاست او په افغانیو باندې یو طنز دی چې د کاریکاتور حیثیت لري او داکار په مطبوعاتو کې ازاد دی، تاسو په افغانستان حمله وکړه بې گناه و گړي مو ووژل او کورونه مو ړنگ کړل نو مونږ دا حق لرو چې په تاسو طنز وکړو او ستاسو په خلاف قلم استعمال کړو.

امریکايي محقق ماته مخ راواړاوه او راته ویې وپل چې داستادیمو کراتیک حق دی په مطبوعاتو مخالفت مونږ څوک نه نیسو مونږ له دې ټولو خبریو خوپه دې کار څوک نه نیسو اونه یې قانوناً نیولای شو زمونږ خپل ژورنالستان هم زمونږ په سیاستدانانو او حکومت طنزونه او ردونه کوي او سیاست یې غندي دا ډول وگړي په نړۍ کې ډېر زیات دي مونږ خو ټول نه شو نیولای.

له دې وروسته امریکایان دباندې سره ووتل خپلو منځو کې یې سره خبرې وکړې او مونږ پوه نه شو چې څه یې وویل؟

په دې منځ کې یو ځل ترجمان ته موبایل کې زنگ راغی هغه وواته یو امریکایي زرزر د فرصت نه په گټه اخیستلو ماسره په عربي ژبه خبرې پیل کړې ماهم ورته په عربي ځواب ووايه . او مونږ دواړو غوښتل چې خبرې سره اوږدې کړو خو دې منځ کې پنجابی گنجی ترجمان چې موبایل سره وتلی و — بېرته زر په بیره راغی کله چې یې ولیدل چې امریکايي ماسره په عربي ژبه خبرې کوي نو ډېر زیات وار خطاشو ځکه چې هغه نه پوهېده چې مونږ څه وايو له مانه یې

پوښتنه وکړه چې ته څه پوه شوي چې دا امريکايي په عربي پوهېږي؟
ماپنجابي ته هيڅ اعتناونه کړه او ځواب مې ورنه کړ. امريکايي بيا په
انگليسي پوښتنه وکړه.

__ ايا ته په دې لنډ وخت کې جلال اباد ته تللی يې؟

__ هو.

__ کله؟

__ د جلال اباد د سقوط نه يوه ورځ مخکې.

__ په داسې حال کې چې هلته د امريکا بريد روان و او بمباري کېده
تاپه جلال اباد کې څه کول؟

__ جلال اباد او افغانستان زمونږ وطن دی او هر وخت څو راځو
هلته مو زمکه ده، دنورستان دکانو معدنونو کې کار کوو، او جلال
اباد کې د جنکو يوه مدرسه لرو چې د طالبانو نه مو پټه موجوده کړې
ده دهغې پوښتنې ته تللی وم.

__ تاسو هلته نورې مدرسې هم لرئ؟

__ هو د جلال اباد په ښار کې طالبانو بندې کړې دي او په لرې
اطرافو کې شته.

__ کابل ته کله د طالبانو د مشرانو سره دکتني له پاره تللی يې؟

__ هو.

__ دڅه لپاره؟

__ دې له پاره چې زمونږ د تعليم او تربیې ادارو ته دکار کولو اجازه

ورکړي.

— بياڅه وشو؟

— دوه درې ځل لارو خو کومه زړه پورې پايله يې ورنه کړه .

— تاسوسره د جلال ابادته آخري تگ کې يو ملگري و هغه

څوک و؟

— هيڅوک نه و زه يواځې وم .

— ايا تاسره کوم لاسي بکس و؟

— نه .

— په کومه لاره لارې؟

— د تورخم په لار .

— په تورخم څو بجې واورېدې؟

— ټاکلی وخت مې ياد نه دی .

— په دې وخت کې پنجابي ترجمان له ځانه ماته وويل چې : له

هرڅه انکار مه کوه ، او بيا يې په امريکايي احسان وکړ ورته ويې

ويل چې ماداسې ورته وويل .

زه الحمد لله په پوره اطمینان اوبې پروا ناست وم او يوه پښه مې په

بله اړولې وه .

خو پنجابي گنجی کرنيل دامريکايي مخکې داسې ناست و لکه

غلام او درکوع غوندي ټيټ شوی و ، خو ماته به يې دامريکايي په

غياب کې ويل چې د اتماتر درواغ وايي دآی ایس آی ټول مسوئين

دامريکايانو په مخکې دډالرو دراشوکولو او جېبونو دوهلو له پاره

خالص او مخلص غلامان وو او پسي شايې امريکايانوته (تماتر) ويل .

يو ڄل امريڪايي تڙي شو پنجابي گنجي کرنيل ورته ديخو معدني اوبو بوتل راوڙ هغه تڙي يو گوٽ وڪڙ او بوتل يي په مڙ ڪڀنود. ڪله يي چي ڊبل گوٽ ڪولو له پاره بوتل ته لاس وڃاوه نو گنجي کرنيل ورته ڊڊري چايلوسي او غوره مالي لپاره وويل چي: نوسر " (نه باداره) بل گوٽ ڊڊي بوتل نه مه ڪوه! اود دوهم گوٽ له پاره يي ورته ديخچال نه نوي بوتل راوڙ. او هغه مخڪني بوتل يي ڊبرڪت له پاره په خيل سر راواڙاوه!!! ماته هم ڊڊر سپڪ وڊرڀنڀده او باورلرم چي امريڪايي ته به هم خيل دغه غلام ڊڊر سپڪ ڀنڪاره شوي وي. داسي ڪارخو امريڪايان دواشنڪتن په سپينه ماني ڪي هم - گومان ڪوم چي - نه ڪوي چي ديوه بوتل نه يو گوٽ وڪڙي او سمدستي بي له ڇنده ڊبل گوٽ له پاره نوي بوتل را واخلي! خو پنجابي غوره مالان ڊڊالرو دلاسته راوڙلوله پاره هر ڇه ڪوي او هر ڇه ته تيار دي ....

دآي ايس آي په زندان ڪي نور بنديان

"آي ايس آي" ڊڊر زيات پت زندانونه لري خو دشامي سرڪ په زندان ڪي مونڊ سره نږدي نور بنديان هم وو. يو ڄل زما ڊڪوتي ڊباندي دلرگي ڊروازه بږته اودننه داوسپنيزو ڊنڊو دروازه بنده وه چي ومي ليدل دوه عربان واريه وار ڊڊروازي له مخي تڙ شول پوه په ڪي زما په لور راوڪتل اوپه اشاره يي راته ووڊل چي دعاء راته وڪڙه. بياله دغه ڄايه وايستل شول خو پوه نه شوم چي ڇه شول ڄڪه چي نه مويه باگرام، نه په قندهاز اونه په گوانتهنامو ڪي وليدل.

يوي بندي وڙوڪي مراهق هلڪ و چي تقريبا ۱۳ - ۱۴ ڪلونو به و. يوه ورځ داسي برابره شوه چي دغه هلڪ سره ماخبري وڪڙي

داهلک تور پوستي اودبنگله دپش و . پاکستان کي ځيني بي ضميره
 تاجران د بنگله دپش دخلکو داقتصادي ستونزو نه ناوړه گټه اخلي
 اوله هغه ځايه جنکي او بنځي دډېرولږو پيسو په بدل کي رانيسي او
 کراچي کي يې دبنځو دپلورلو په يوه ځانگړي منډيې کي پلوري .
 دغه هلک راته خپله کيسه داسې وکړه : زما مور يوه پاکستاني تاجر
 په بنگله دپش کي واخيسته زه دماشومتوب له امله دخپلي مور سره
 پاکستان ته راوستل شوم بيا په کراچي کي دبنځو پلورلو په منډيې
 کي يوپنجابي زما مور دشلو زرو پاکستانيو روپيو په بدل کي
 واخيسته ، زه او زما مور دواړه پنجابي له ځانه سره بوتلو ، هغه
 پنجابي زما مور دوينځي په توگه استعمالوله اودخپل چوپړ سخت
 سخت کارونه يې پرې کول ، زما مور ډېره سخته بدعمره شوه اوزه هم
 دخپلي مور سره د بدمرغي په لومه کي ونښتم . سره له دې چې ما او
 زما مور دواړوشپه او ورځ دپنجابي خدمت بڼه په اخلاص کاوه خو
 بيا هم پنجابي زه او زما مور ډېر سخت سخت وهلو او ټکولو تردې
 چې پوليس هم ددغه پنجابي ملگري وو او زمونږ خبره يې نه اورېده .
 زما مور يوه ورځ دډېرو زورېدو او رېږېدونه وروسته تانې ته لاړه اوپه
 دغه پنجابي يې عرض وکړ خو ددې په ځاي چې ديوې مظلومي
 پوښتنه وشي تانه دار دغه پنجابي چوهدرې ته خبر ورکړ چې بنگله
 دپشي د هغه په خلاف تانې ته عارضه شوې ده . پنجابي ددغه
 عريضې په گونا په ډېر ظلم او بي دردي زما مور دټپکتر پورې وترله
 اوپه زمکه يې ترډېره ځايه رابښکوده چې د بدن پوستکي يې دزمکې
 پورې پاتي شول او هغه سخته ټوک ټوک او ټپي شوه .... مونږ دواړه

د پنجابي د ظلمونو له امله پوزې ته راغلو او په ژوند مو مرگ ته ترجيح ورکولو له کله چې زه دغه عمر ته ورسېدم چې گوري مې، دخپلې مور په مشوره وټنېتېدم ماته چا وويل چې افغانستان ته لاړشه افغانان ډېر بڼه خلک دي او هلته به له دې ظلمونو څخه خلاص شي. هلته د پنجابي هيڅ وس هم نه رسېږي نور دلته پاکستان کې د پنجابيانو حکومت دی او هرځای ته چې لاړې پنجابي دي بېرته راولي. زه په همدې هيله روان شوم تردې چې کله طورخم ته ورسېدم نو هلته دغو خلکو (آی ایس آی) ونيولم او دلته يې راوړسولم. اوس مې وهي ټکوي او راته وايي چې زر کوه حال ووايه ته دهندوستان جاسوس يې !!.

حال دا چې ددغه هلک عمر ددې وړ بېخي نه و چې دخپل هېواد نه دباندې دې دکوم بل هېواد له پاره جاسوسي وکړي، کله کله به چې د آی ایس آی مامورينو واهه نو مابه يې هم چغې او سورې اورېدې. ددغه هلک د ژوند افسوسناکه کيسه به تل زما په زړه داغ وي او هېڅکله به مې هېره نه شي.

نور څلور عربان هم دغه زندان ته راوستل شول چې دوه يې يوې اودوه يې بلې کوټې کې واچول. څه په کې زخميان هم وو يو ديمن يو دبحرين يو دسعودي اوبل دتونس و يو ځل يې زه هم دترجماني له پاره هغوی سره يو ځای کړم.

مونږ نه مخکې هغوی ته داسماني رنگ درېشي گانې راغلي ورواغوستل شوې او ورته وويل شول چې تاسو يوبڼه ځای ته بيايوو ....

هغه نور دري واره مو په قندهار او گوانتهنامو کي وليدل . خو هغه سعودي مو هيڅ ونه لیده هغه ته سعودي سفارتکاران هم د آی ايس آی زندان ته راغلي وو او هغه يې دامريکايانو نه هم پټ وساته ، بيا خبر شوو چې دپنځمبلغ په بدل کي يې سعوديانو ته تسليم کړي و . او سعوديانو ته يې ويلي وو چې دغه رشوت مونږ نه اخلو بلکه امريکا يانو ته يې ورکوو .

د آی ايس آی په جبل کي بل بندي حاجي ولي محمد صراف و چې مونږ سره يو ځای باگرام ، قندهار او گوانتهنامو ته بوتلل شو . مونږ بيا وروسته وپېژنده چې ډېر ښه سړی او بي گونا نيو ل شوی او خرڅ شوی و ، ولي محمد صاحب د بغلان د پلخمي و او د پېښور د يادگار چوک کي يې صرافي کوله .

حاجي ولي محمد وروسته مونږ ته په گوانتهنامو کي کيسه وکړه چې کله زه آی ايس آی ونيولم او له کوره يې را وايستم نو په لاره يې راته ووبل چې ته پېښور کي صرافي کوي او مونږ باندې ځان نه پوهو؟ حاجي ولي محمد وايي چې ما ورته ووبل : زه خو صرافي کوم څه دپوډروکار خو نه کوم ، ستاسو مطلب څه دی ؟ هغوی ووبل چې په مطلب به اوس پوه شي . حاجي صاحب ويل چې وروسته يې رانه دپيسو مطالبه هم وکړه خو ما ونه ومنله . نو امريکايانو ته يې حواله کړم او ددروغو تورونه يې راپسي وتړل . حاجي ولي محمد ځيني داسي نومونه هم يادول چې د آی ايس آی ايجنټان وو او د حاجي صاحب ورباندې پورو ، دمطالبې نه تنگ وو او دغه دسيسه يې ورته جوړه کړه .

بل بندي يو اردني عرب و چي مائي يوخل ترجماني هم کړي وه هغه د تعميراتي رنگونو کار کاوه. د سيال سياحت له پاره راوتلی و ، پاسپورټ او وېزه يې هم درلوده چې آی ایس آی نیولی و او بیا يې په رشوت پرېښود .

استاذ بدر الزمان بدر په مخکنیو مشترکو معلوماتو سربېره خپله کیسه داسې کوي .

په لومړۍ شپه لږه شپه وروسته د دروازي دخلاصولو آواز راغی او اوتوو زمونږ د اول پيشمني ملمستيا په يو توریسوي چپاتي او يو قاب کې په يو څه توري لي وکړه . الله خبر چې زمونږ دکور افرادو اومېلمنوبه زمونږ اول تيار شوی پيشمني خوړلی وي او که نه. زه هم پوه نه شوم چې شپه څنگه تېره شوه او دپيشمني وخت څنگه راوړسېد؟. دسهار لمونځ مې په تېم وکړ او د شپې د بېخوبۍ اثراتو راباندې زور وکړ . زه په خيشتي برستني نیم اوده او پرېشان وم چې دخبرو آوازمې تر غوږ شو . په څنگ کې کوټنيوکې خبرې وې خوزه نه پوهېدم چې څه وايي؟ لږ ساعت وروسته زما دروازه هم خلاصه شوه گورم چې گنجی تور پنجابي چې د شپې يې د چاپې قومنده په لاس وه څه کاغذونه په لاس يوبل مامورته لارښوونه کوي چې مونږ نه ابتدایي معلومات قلمبند کړي . د ابتدایي پوښتنوله پاره د پنجابي مامور سره يو پښتون مامور هم و چې په وېره وېره به يې ما او پنجابي مامور ته کتل او غوښتل يې چې ماته څه ووايي گوتې يې رانه ولگولې ابتدایي پوښتنې همداوې چې نوم . دپلار نوم ، سکونت ، مليت ، تحصیل ، وظیفه ، .....

اويوه پوښتنه يې داوه چې پاڪستان کې دننه كوم كوم ښارونه مې ليدلي او بهر دنيا کې مې كوم كوم ځايونه ليدلي؟ ددې پوښتنې په لامل زه وروسته پوه شوم.

ورځ په فکرونو کې تېره شوه، شپه راغله او دماسختن نه وروسته زما دڅنگ په کوټنيو کې گونگسي شروع شو. څه وخت وروسته زما ورهم خلاص شو او دهمدغه وړوکو کوټنيو ترڅنگ يوه کوټه کې ناست هماغه لوړ ډنگ پښتون کرنيل ته محافظينو ور مخامخ کړم هغه زما دژوندپه اړه يو څو مختصرې پوښتنې وکړې او بيا يې دطالبانويا القاعدې سره زمونږ دارتباط په اړه وپوښتل. ما په نفې کې ځواب ورکړ. دپښتون کرنيل - وروسته معلوم شو چې کرنيل عزيزو - سترگې ډېرې خړې وې ماته دهغه له مخ نه بې وسي ښکاره شوه اصل کې هغه هم دنورو غلامانو پښتنو په شان په نوکري ايمان لاره هغه کولی شول چې مونږ سره ډېر کومک وکړي خو هغه اسلام اباد ته وفادار و. هغه چې په کومو فورموليکل کول په هغې **top secret** (ډېر خفي يا سري للغاية) ليکلي وو. دليکلو بندولو نه وروسته يې ماته وويل چې يو څو ورځې وروسته اسلام اباد څه امريکا يان رالېږي هغوی به هم تاسو سره خبرې کوي.

اولنۍ پوښتنه يې داوه چې چا سره دښمني يا سياسي مخالفت لري که نه؟ ما ورته په ځواب کې وويل چې هو بلې مونږ ستاسو دنږدې گوداگيانو او مخلصينو دجماعة الدعوة سره شديد مخالفت لرو. دجماعة الدعوة مشرانو هريو ملا سميع الله نجيبی، حاجي ولي

الله، حاجي حيات الله، حاجي روح الله اونورو اعداء الله خو خو ځل زمونږ دوزلو کونښن کړي، زمونږ دکور مخکې يې مسلح کسان کښولي خومرگ او ژوند دالله په لاس کې دی هغوی په دې لار کې ډېرې پيسې مصرف کړي او مصرفوي يې پښتون کرنيل دقناعت په لهجه کې ماته اشاره وکړه او ويې ويل چې بس مسئله بېخي واضحه شوه. وروسته مسلم دوست راته وويل چې کله دهغه نه هم همدا پوښتنې وشوې او هغه ورته دالله والاو نومونه واخيستل او کله حاجي حيات الله ته نوبت راوړسېد نو کرنيل صاحب وويل چې "بڼه هغه شرابي او زاني هغه خو دوزلو دی" معلومه ده چې دوزلو خبره يې زمونږ له پاره کړې وه خو دشرابو او نورو مردارخوري مجالسو کې ورسره کرنيل صاحب ضرور اشتراک کړی و. وروسته بيا دآی ایس آی وړو افسرانو ددې اعتراف هم وکړ چې داستاسو مخالفين زمونږ لورپور افسرانو ته جنکي سپلايي کوي او افغانستان او پاکستان کې يې زمونږ ايجنسيانو ته ډېر کارونه کړي نو زمونږ مشران خوبه هم دوی ته کار کوي.

دآی ایس آی يو کس مونږ ته حتی داهم وويل چې حاجي حيات الله حيات آباد کې يوه کابلي ډاکټره لري چې ډېره حسينه ده پخپله هم ورسره ناجايز تعلقات لري او زمونږ افسرانو ته يې هم راوړي. خير دا خبرې خو وروسته په تفصيل را روانې دي خو راضي چې اوس خپله کيسه وړاندې کړو.

دآی ایس آی دابتدایي تحقيق نه وروسته خاموشي شوه او مونږ ته يو پنجابي محافظ چې زمونږ د کوټني وراو کوټنيو ته دننوتو په

لاره کي دوه نور ورونه به يې قلف ساتل مقرر وهغه به مونږ په
 څلرويشت ساعتو کي يوځل تشناب ته وړو او نوريې راته په سپل کي
 يوه يوه ټيمي ډريز دبورگي ايسني و دڅلورو سپلونو منځ کي تشناب
 دننه طرفته دبنډولو کونډه هم نه لرله او داوبو پلاستيکي نل هم ورته
 دباندې طرف نه په يو وړوکي سوري کي رادننه شوي و .

يوه هفته وروسته ما بيا هماغه دچاپي دښپي گنجي تورپنجابي
 او ورسره يو لوړ پنجابي چې دلوړ پښتون کرنيل سره و او پکول او
 واسکت يې هم اغوستي و او معلومېده چې دا پښتون دي خوپه
 پښتونه پوهېده هغه بيا په همدغه لباس دتورگنجي سره راغي او
 مونږ ته يې وويل چې تحقيق دي . مونږ څلور واړه يې نوبت په نوبت
 دکوټنيونه را وايستلو ، لاسونه ولچک او سترگي پټې په هماغه
 نووبي نمبر پلټه لينډ کروزرو کي کېنولو او دلسو دقيقو په گړځېدو
 يې يوې بنگلې ته وردننه کړو . په يوه کوټه کي يې ماته سترگي
 اولاسونه راخلاص کړل اوپه يوې چوکي يې دکېناستلو اشاره راته
 وکړه . زما دکېناستو سره تورگنجي دکړکي پردې بندول شروع کړل
 خوپه دي لږه وقفه کي مې دکړکي نه بهرښکلي شين چمن او هغه
 کښي دپراخه خانگو يوه ښکلي شنه ونه وليده داډېر غټ چمن و او
 زما دناستي کوټه هم ډېره صفا ستره وه دروازه خلاصه وه او زما
 دکوټي او نورو کوټو د منځ مشترکه سالون کي يې TV هم لگولي و
 او نورو کوټو نه دخبرو آواز هم راته، زما کوټه کي زما چوکي ته
 مخامخ درې چوکي پرتې وې اوپه همدغه کوټه کي دوه فومونو والا
 ډبل بېډونه هم پراته وو . ددي بنگلې رنگ او روغن ډېر برابر و او

ماهلته محسوس ڪرڻ چي ڊ (isi) safa house ڊي هغه اصطلاح چي مامخڪي په اخبارونو ڪي لوستي وه دايو دهغوسيف هاوس يا محفوظو ڪورونو نه ڊي . چي دمختلفو استخباراتي مقاصدو له پاره استعمالهري . ددغه سيف هاوس يو مقصد دڊيرو معززو مېلمنو دناستي له پاره ڊي . هو! ماکوته ڪي تورگنجي ته دلمانخه ڪولو ووپل ، هغه راته اول ووپل چي تحقيق ڊي وشي بيا به يي وڪري بيا يي راته وويل چي شابه زر زر لمونخ وڪره چي خه ڊپر اهم مېلمانه تاسره ڪوري زه لادمازيگر په لمانخه ولاړوم چي تورگنجي زمادکوتهي ددروازي نه غڙ وڪر چي he is waiting for you هغه تاته منتظر ڊي) اويه خواب ڪي دکوتهي دمخي سالون نه اواز راغي (oh We are ready !) (اومونڙ تيار يو) او په ڊي ڪي تورگنجي سره دري نور ڪسان کوتهي ته راننوتل . ڪله چي ماسلام وگرخواوه نو ڪورم چي دوه امريڪايي بنخي او يو سري مي خنگ ته ولاڙ ڊي . تور گنجي ماته دمخي په چوڪي دکېناستوووپل خو ماتسبيحاتووپلوته ادامه ورڪره ڊي ڪي تورگنجي ته دنمبرو اخيستلو او غورمالي موقع په لاس ورغله ، امريڪايانوته يي ووپل چي they are very very religious people (دوي ڊپريزيات مذهبي خلڪ ڊي) زما لمونخ او تسبيحات د تورگنجي له پاره يوبنه دليل پيدا ڪر چي خپلو بادرانو ته ووايي چي واقعي ترهگري يي نيولي ڊي او شايد همداوجه وه چي دلْمونخ اجازه يي راکره . تورگنجي چي ماته دلْمانخه نه وروسته د ژر پاخېدو ووپل نو امريڪايانو ورته وويل چي let him complete his prayer (پرپڙده چي لمونخ مڪمل ڪري

(وروسته بيا مونږ ته معلومه شوه چې امريڪايانو زمونږ د لمانځه نه وروسته د دعا يا تسبيحاتو خاموشي هم زمونږ د لمانځه حصه ګڼله. نو ځکه تور ګنجي غلي شو. کله چې زه پخپله راپاڅېدم او په چوکۍ کېناستم ، امريڪايان راته مخامخ کېناستل نو تور ګنجي زما چپ لاس ته ډبل بېل باندې کېناست ، دې وخت کې يو ځوان نري نروچکي مامور قلم او کاغذ سره رانه واته ، په ډبل بېل باندې کېناست او ليکل يې شروع کړل. وروسته معلومه شوه چې ليکونکي نوي سړي د پېښور ښار پښتون و خو واک اختيار ټول د تور پنجابي ګنجي سره و. تحقيق شروع شو او تور ګنجي غوښتل چې ترجماني وکړي خو چې کله امريڪايانو مانه پوښتنه وکړه **Do you speak English** (ايا ته په انگلېسي خبرې کولی شې) خو چې کله يې زما ځواب مثبت واورېده نو امريڪايان ډېر خوشحال شول تور ګنجي ډېر خفه شو ځکه ، هغه غوښتل چې له ځانه خبرې په ترجماني کې ورننه باسي او هغه وخت ثابت شو چې کله ماته مسلم دوست صاحب د تور ګنجي د ترجماني کيسه وکړه.

امريڪايانو اول ځانونه راعرفي کړل . درې وارو اول خپل ددرواغو نومونه راوښودل ماته مخامخ ځوان ، بني لاس ته ځوانه نري نروچکي ورکي . انجلي او چپ لاس ته د پنځوس شپېتو کالو سپين سړي تجربه کاره ډبوسکي . ښځه کېناسته چې د ټول تحقيق په دوران کې يې ماته ډېر په زېر زېر کتل . سوالونه ټول ورکي . چالاکي انجلي . کول او ځوان امريکايي هلک فقط زما د ټولو ګوتو د منجیلو لگولو تکليف وکړ . چالاکه انجلي سره يو ډيجيټل کمره هم وه چې زما څو

قسمه عكسونه يې واخېستل ، يويې بېرته ماته په سكرين هم وښوده، همدغه چالاكي انجلي. زما دسر نه پكول پورته كړ اوويل يې چې ډېر ښكلي پكول دي او زما داډېر خوښ دي . پكول يې داسې چاپي كړ چې زه پوه شوم چې څه په كې لټوي . ماورته وويل چې ستاسو ليدي ډيانا هم دا پكول ډېر خوښ كړي و شايد چې ليدي ډياناسپين پكول سره عكسونه دي ليدي وي ، دا پكولو نه زمونږ دافغانانو هم ډېر خوښ دي او اوس ز مونږ دملي لباس يوه برخه گرځېدلي هغې وخنډل او ويې ويل : چې داډېر ښه لباس دي .

دپكول په ارتباط خبره اصل كې دژورنالېزم په اصطلاح warm up يا دمخاطب په خبرو دراوستلو ابتدايي گرمونكې خبرې وې چې اصل موضوع ته دننوتلو له پاره لاره اواره كړي. اصل موضوع شروع شوه او اول يې مانه دمختصر شخصي معلومات په اړه وپوښتل ، ماپه خو لنډو جملو كې خپل نوم دپلار نوم دزېږېدوځاى . قبلي او فعلي سكونت ، دتحصيل ، كارو بار او وظيفې په هكله لنډ معلومات وركړل . مخكې پوښتنې يې داوې :

_ ته آخري ځل افغانستان ته كله او كوم ځاى ته او ولې تللى وې او دڅومره وخت لپاره ؟..

_ زه افغانستان ته دوه نيمې مياشتې مخكې خپل كلي صاحبانو ته دخپل پټي دحاصلاتو اخېستلو لپاره دلسو ورځو له پاره تللى وم. ددې ځواب په اورېدو يې يوه لويه نقشه را واخيسته اوماته يې دخپل كلي په گوته كولو وويل : ماورته دكوټ په ولسوالۍ گوته كېښوده .

_ داځاى دتورې بورې نه څومره لرې دي ؟

– زه توري بوري ته نه يم تللي خودومره خبر يم چې توره بوره هم ننگرهار کې ده .

– مشرورور دي (مسلم دوست) افغانستان ته کله ، کوم ځای ته ، ولې او دخومره وخت له پاره تللي و .

مشرورورمي څو مياشتې مخکې نورستان ته دکانو معدن ته دپنځلس ورځو له پاره تللي و دکانو کارو بار دهغه ذمه وي .

– نور ورونه دي چېرته دي او څه کاروبار کوي ؟ .

– له ټولو مشرورورمي چې همدا اوس دلته بندي دي او مانه مشرورورمي دواړه دشاتو دمچوفارمونه لري اودمشرپسي دويم نمبر په سعودي کې دي هلته دنان بايي دوکان لري .

– آيا هغه افغاني ډوډي پخوي ؟ .

– بلې .

– زما افغاني ډوډي ډېره خوښه ده .

– بلې افغاني ډوډي او افغان په ټوله دنيا کې خلک خوښوي .

– ستا خبره صحيح ده په امريکا کې هم ځيني افغاني ريستورانو

نه شته ډېر امريکايان هلته ډوډي خوري په نيويارک کې مونږ

افغاني ريستورانوته څو .

– ماهم داسې اورېدلي دي .

– ته نيويارک ته تللي يې ؟ .

– نه .

- په نيويارک او واشنگټن کې د يوولسم ستمبر واقعاتو ته په کومه سترگه گوري؟
- زه ددغو احداثو په هکله هيڅ معلومات نه لرم.
- ته څوک داسې عربيان يا طالبان پېژني چې د نيويارک په احداثو کې لاس لري؟
- زه هيڅوک نه پېژنم.
- ستاسو د القاعدې او طالبانوسره له څه وخت نه تعلق دی؟
- زمونږ ددغه دواړو ډلو سره هيڅ ارتباط نشته.
- ايا ستاسو کورته عربيان نه راځي؟
- زمونږ کورته هيڅ عربيان نه دي راغلي.
- يعنې تاسې هيڅ عرب نه دي ليدلي؟
- دروس د جهاد په وخت کې مو عربيان ډېر ليدلي.
- پاکستان او افغانستان کې دهغې جملې نه څوک د القاعدې رکن پېژني؟
- زه نه پوهېږم چې کوم عرب القاعده او کوم غير القاعده دی.
- داسامه او ملا عمر سره ستا اخري ملاقات کله شوی؟
- دهغوی سره زما بېخي ملاقات نه دی شوی.
- ستا په بعضي ليکنو کې د القاعدې له بعضو مشرانو نومونه شته؟
- بلې شته خودغه خلک خو تاسې مشهور کړي. دغه نومونه خو په انټرنېټ هم موجود دي او دهغوی د ژوند په هکله خو زما په

شان ډېرو صحافيانو ليکل کړي دي آيازه تاسې په دې وجه نيولی
يم؟

— نه مونږ په ليکلو او وېلو څوک نه نيسو مونږ دېبان په آزادی
يقين لرو .

داستاسو جمهوري حق دی گرده نړۍ کې زمونږ په ميليونونو
مخالفين دي که هغوی مونږ دېبان په وجه ونيسو نو دابه ډېره بده
خبره وي .

— نو بيا ولې تاسې مونږ سره دتحقيق له پاره راغلي ياست؟
— تاسې نه مونږ نيولي ياست اونه مودوی ته (دآی ایس آی
افسرانو ته اشاره کوي) ويلي چې تاسې ونيسي داستاسې اوددوی
ترمنځ معامله ده البته مونږ دوی راوغوښتلو چې تاسو سره خبرې
وکړو زمونږ او ددوی ترمنځ قرار داد دی چې که دوی هم څوک
مشکوک ترهگر ونيسي نومونږ را غواړي چې تحقيق ورسره وکړو .
دوی وايي چې تاسې ترهگر ياست .

— نو اوس تاسو زمونږ په خلاف څه وموندل؟

— مونږ يو څو پوښتنې نورې لرو .

— تاسې کولی شئ چې خپلو پوښتنو ته دوام ورکړئ .

— تا ستلايت ټيلفون څه کړ؟

— ماخو ستلايت په خپل ټول ژوند کې هم نه دی استعمال کړی .

— ورور دې هم نه لري؟

— نه هغه هم هيڅ وخت دغه شی نه دی استعمال کړی .

- _ تاسو کور کې ډش لری؟
 _ بالکل نه.
 _ عادي تلویزون خوبه لری.
 _ نه دغه لاندې نه هم خلاص یوو.
 _ نو بیا وخت په څه شي تپروئ.
 _ مونږ سره دوخت اکثر ډېر کمی وي.
 _ ځکه چې تاسو ډېر مهم خلک یاست.
 _ دې کې دمهم او غیر مهم څه خبره ده مونږ خو خپل کار اوروز
 گار کې ډوب یوو.
 _ ستاسو کور کې خو سیاسي غونډې پندې هم کېږي؟
 _ نه دا خبره غلطه ده زمونږ دکور دسیاسي غونډو پندو سره څه
 کار دی؟
 _ نو بیا ولې ستاسو کورته دومره مېلمانہ راځي؟
 _ مېلمه پالنه خو زمونږ د دین او ثقافت یوه مهمه برخه ده.
 _ څه قسم مېلمانہ تاسو ته راځي؟
 _ دچم گاونډ خلک . خپل خپلوان . عزیزان او دوستان .
 _ طالبان او عربان هم .
 _ طالبان او عربان په دې شرایطو کې په ښار بازار کې او بیا زموږ
 په کور کې څه کوي؟
 _ ته اخري ځل اروپا او امریکاته څه وخت او کله دڅه له پاره تللی
 وي؟

زه دغه ځايوته بالکل نه يم تللی .
 _ نوبيا په انگرېزي څنگه پوهېږي چېرته دې زده کړې ؟
 _ په انگرېزي خو ډېر خلک پوهېږي ماهم کالج او يونيورستي کې
 زده کړې .

_ تاسو ډېر پېسه دار ياست دادومره پيسې مو دکومه کړي ؟
 _ دابېخي درواغ ده که مونږ پيسې لرلی نواقلاً خپل کور کې به
 اوسېدو او خپل گاډی به مو درلود .
 _ ستادځوابونونه ډېره مننه مونږ يو لسو دقيقو له پاره دمه کوو .
 امریکايانو يو بل ته وکتل او بيا دکوټې نه بهر ووتل .
 _ يولس پنځلس دقيقې وروسته بيا راغلل او په لاس کې يې ډېر
 کاغذونه وو .

اول يې په يوې پاڼه زمونږ په کور کې ټول موندل شوي مهرونه
 ماته وښودل چې دادچادي ؟

ماورته وويل چې دازمونږ دي . بيا يې مهرونه يو يو مانه وپوښتل
 او يو يو ورته ماتشريح کړ چې ټول فرهنگي او کاروباري مهرونه وو .
 په دغه مهرونو کې يو مهر دخيبر انټرپرائزز . Khyber a tertrises په
 نوم و چې مادتجارتې پاسپورټ دلاس ته راوړلو په خاطر دوارداتواو
 صادراتو ددفتر دخلاصولو لپاره جوړ کړی و ، خولا تردې وخته يې نور
 مراحل نه ووترسره شوي . ددغه مهر يې خصوصي پوښتنه وکړه .

_ اياله دغې لارې تابهر ته څه لېږلي اويادې دبهر نه څه
 راغونښتي ؟

— نه داخو يو آينده پلان و چې زه يې لاتراوسه په تكميل نه ووم
موفق شوي .

— تا دخيبر نوم ولي خوښ كړي ؟!

— دره خيبر خودلته زمونږ د پښتونخوا يوه مشهوره سيمه ده (د
د پښتونخوا په اورېدو سره د تورگنجي پنجابي كرنيل ټنډه ډېره تروه
شوه خودبادارانو په وړاندې يې څه نه شو وېلي) .

— هو بلي خيبر ډېر ښه نوم دی .

(ما خودخيبر دنوم اېښودو وجه ورته وويله خود امريكايي انجلي
چې خيبر په كومي و چې خوښ و او يايې توجه وركړه هغه نوره وه او
هغه داوه چې نوموړي محققين په امريكايي استخباراتو كې
دمقتدره يهوديانونه وو او هغوی ته دخيبر نوم ډېر مهم دی . هغوی
ته دخيبر دغزوې تاريخ ډېر ښه معلوم دی او اوس هم دټولې نړۍ
يهود او بالخصوص اسرائيل گواښونه كوي چې هغوی به يو ځل بيا
دمدينې خيبر په زور نيسي او دپيغمبر صلی الله عليه وسلم په لاس
دخپل شكست بدل به اخلي . كله چې امريكايي محقق وويل چې هو
بلي خيبر ډېر ښه نوم دی نود هغه مقصد دمدينې خيبر و ، نه
دپښتنو خر خيبر ، لكه خاطر آفريدي چې وايي :

مونږه دخيبر زلمي پښتوزمونږه شان دی

مونږه پښتانه يوو خپل وطن راباندې گران دی

*****

دخاټر رنگين غزل ته څېرانېږم

گني خر خيبر کي بي دخاورو څه دي

په آخر کي يې ماته هغه پوستروښوده چې زمونږ دنيوونه مخکي
مسلم دوست صاحب په کي دامريکايانو د بمبار په خلاف اواز پورته
کړي و او منافقين يې هم پکي غندلي وو . منافقينو د ماضي په
اختلافاتو او د سايسو سربېره اخرنۍ يوه دسيسه دا جوړه کړه چې
پاکستاني استخباراتو ته يې دغه پوستر په لاس ورکړه او د دروغو
پلمې يې ورسره جوړې کړې چې زمونږ نيولوته لاره اواره کړي .

_ ايا د پوستر ستاورور تيار کړي ؟

_ دا پوښتنه زما دورور نه وکړي هغه تاسو سره دي .

_ ايا هغه زمونږ سياسي مخالف دي ؟

_ دا پوښتنه هم دهغه نه وکړي ؟

_ ته دامريکا يانو مخالف يې ؟

_ زه دامريکايانو دامريکايي توب په وجه نه يم مخالف البته

دامريکايانو د ډېرو ناوړه سياستونو مخالف يم .

_ لکه .

_ لکه په افغانستان بمباري کول د غريبو عوامو ويني تويول . په

منځني ختيځ کي د غلط سياست غوره کول اوداسي نور .

له دي پوښتني نه وروسته هغوی بيا د لسو دقيقوله پاره ووتل

اوچي کله بيا رانوتل نوپه لاس کي يې يو څپک سپين کارت باندي

څلور نومونه ليکلي ماته وښودل چې مايې لوستل پېل کړل . نومونه

دملا سميع الله نجيبى ، حاجي ولي الله . حاجي روح الله او حاجي حيات الله وو .

– ايا داكسان پېژني ؟.

– هو بلې داخو زمونږ ډېر نږدې خلك دي .

– دوى سره كوم سياسي مخالفت يادښمني خونه لري ؟.

– ولي نه ډېره كلكه سياسي دښمني زمونږ ترمنځ روانه ده ، دوى ډرې ځل زمونږ اوبالخصوص زما د ورور مسلم دوست صاحب د وژلو كوښښ كړى او اوس يو ددوى نه حاجي روح الله همدا زمونږ د نيولو نه لس ورځې مخكې مونږ ته په فون اخطارونه راكړي چي زر به مونږ د تورو تمبو شاته وغورځوي .

– تاسې د دوى سره څه مخالفت لري ؟.

– زما ورور ددوى سره يو تنظيم كې كار كاوه دغه تنظيم ته يې فرهنگي كار كاوه او يوه مجله يې چلوله دوى د آى ايس آى سره ډېر نږدې روابط لري اوچې كله مونږ ددوى تنظيم پرېښود او ددوى دبدو اعمالو مخالفت مو وكړ نو مونږ ته يې دسيسې جوړول شروع كړل . دوى د افغانستان دملت سره ډېر خېانت كړى خودا ډاېرې اوږدې كيسې دي . مونږ ته يې بمونه ايښي خو الله پاك مونږ ساتلي يوو اوبالاخره يې دادى د آى ايس آى د تعلق نه ناوړه استفاده واخيسته اوپه دوى يې بې گناه ونيولو .

دا خبرې د آى ايس آى په ناستو افسرانو ډېرې بدې لگېدې فى الحال يې څه نه ويل خو امريكايان ډېر حيران شول او آخري يې ماته

ووېل چې تاسو له مونږ نه فارغ ياست زمونږ پکار نه ياست مونږ
درنه لاړو.

ماښام نږدې يې زه بېرته خپلې کوټنۍ ته راوړم او ور يې راپسې
په ډير غضب رابند کړ.

ماسختن ناوخته دآی ایس آی يو پښتون افسر راغی ويل يې:

— هلکه ته خو ډېر بدسړی يې .

— ولې ماڅه کړي؟! .

— داسې خبرې څوک کوي؟! .

— ولې ماڅو ټول حقيقت ووايه .

— تاته پته نشته چې مونږ دوی ډاچ کول او دوی مونږ ډاچ کول

غواړي.

— هغه خوستاسو خپل کار دی مونږ خومه ډاچ کوی که نه.

— بس دازمونږ دمشرانو کاردی په آرام کېنه دا اوږدې خبرې دي.

يو دوه شپې وروسته بيا گنجی تور پنجابی راغی او يو څه بې

هوده غوندي سوالونه يې رانه وکړل اکثر تکراري سوالونه وو

خو ډېر په کې د جماعة الدعوة په باره کې وو کله چې ما ځوابونه

ورکول نو ويل يې چې که امریکایانو درنه بيا پوښتنه وکړه نو داسې

ورته ونه وايي.

— نوڅه ورته وایم؟ .

— دا ورته مه وایه چې جماعة الدعوة دآی ایس آی خلک دي که

نه نوپته به درته وښایم. داگپ دی څه؟ .

- يو دوه شپي وروسته بيا هغه پښتون افسر په وپره وپره راغي او
 دهرې خبرې سره به يې شاته كتل ويل يې:
- ياره ريښتيا چې مونږ غلامان يوو.
- دچا غلامان ياست؟
- ددې سرو تماټرو كنه.
- سره تماټر څوك دي؟
- دا انگرېزان نه دي.
- دا امريكايان چې هغه بله شپه راغلي وو؟
- بس ټول يو خلك دي كنه.
- اوبيا تاسو دسرحد خلك خو ورسره د پنجابيانو هم غلامان
 استئ كه نه؟
- او و الله چې څه وكړو نو كړي ده كنه پنجابيانو خو زموږ د درې
 صوبو برخه و خوره.
- هغه گنجي پنجابي خومونږ سره ډېره بده وضعه شروع كړې.
- او هغه امريكايانو ته هم سپي سپي كېږي صرف ديو خودالرو
 او وېزې له پاره.
- نو تاسو هغه نه شئ منع كولى؟
- نه مونږ دهغه مخكې بې وسه يوو دهغه مركز كې موگى
 مضبوط دى.
- زما ددغه افسر سره څو څو ځل مكالمې وشوې او په ټولو كې راته
 جوتنه شوه چې دسرحد پښتانه د پنجابي حكامو د لاس لاندې دي.

وروسته مونږ ته دا اندازه هم وشوه چې مونږ ته يې پښتانه افسران نه را پرېښودل اودغه افسر به چې کله مونږ ته راته هم نوپه پته به راته. ماته به يې ويل چې زماپه عريانو ډيوټي ده خوزه تاته هم په پته راځم يار ډېر زړه مې درباندي زهېرېږي تاسو سره ظلم شوی.

وروسته يو بل پښتون هم راپيداشو او اکثر به يې ماته ويل چې تاسو چې کومې خبرې کوئ دابالکل صحيح دي خو زموږ مشران نه غواړي چې تاسو پرېږدي ځکه چې ستاسو داسياسي مخالفين اوس هم زموږ مشرانو ته راځي هغوی زموږ له پاره افغانستان کې ډېر کار کړی اوس خوبه زموږ مشران هم هغوی ته څه کوي که نه. بله خبره داده چې زموږ مشرانو ته شراب او جينکی په کار دي او هغه ورته حاجي حیات الله راوړي. هغه بله ورځ مې هم ورسره هغه کلم جمه ډاکټره ليدلې وه چې زموږ مشر سره ناسته وه هغه ډاکټرې ته يې حیات آباد کې کورنيولی او دکور خرچه هم ورکوي ډېره ښکلې ده پخپله يې هم استعمالوي اوزموږ مشرانو ته يې هم راوړي.

شپې او ورځې تېرېدې او وخت په وخت به مونږ دمختلفو وړو افسرانو له خولې خبرېدو چې دجماعت الدعوه مشران اوس هم لگيادي اومونږ پسې ګوتې وهي. وړو افسرانو مونږ ته دا هم وويل چې مونږ څو څو ځل اسلام آباد ته ستاسوپه ارتباط مکتوبونه ولېږل چې داخلک بې ګناه دي خو هغوی ځواب نه راکوي. اصل کې هغوی ستاسو د مخالفينو په لمسون تاسو ايسار کړي ياست. ستاسو مخالفين اوس هم مونږ له پاره ډېر کار کوي هغوی اوس دامريکايانو نه هم مونږ ته ډير معلومات راوړي اودهغوی ډالري اودسعودي

ريالونه هم زمونږ مشرانو سره شريکوي. تاسو خو اوچي غواگاني
استي او اوچي غواگاني خلک قصاب ته ورکوي.
ريښتيا هم چي مونږ يي امريکايانو ته ساتلي وو.

په دې دوران کې داسې وخت هم راغی چې دوه درې هفتي
هېڅوک نه راتلل فقط ټو پنجابي څوکيدار په مونږ ولاړو اويابه په
څنگ کوټه کې ناست و. نور څه مونه اورېدل قضاي حاجت هسې هم
په يوه ډولچه کې و چې پنجابي پيره دار به يوه ورځ پس په تشناب
کې خالي کاوه. څوکه څو ورځې پس به يې زه هم تشناب ته
راوايستلم نو که دبعضي کوټنيو اولې دروازي به خلاصې وې نو
ځيني خلک به مې په کې ليدل خود خبرو اجازه نه وه. وروسته راته
معلومه شوه چې په دوی کې زياتره عريان وو. که مابه پوښتنه وکړه
ماته به يې زما د ورونو او عبدالحليم باره کې هم وويل چې هغوی
بڼه دي خوليدل مې نه.

يوه ورځ يو افسر راغی ځيني کاغذونه يې لاس کې وو اوزما
وريې راخلاص کړ ويې ويل چې راووځه. کله چې زه ور ووتلم نو
معلومه شوه چې په څنگ کې کوټنيو کې دپرتو عربانو ترجماني ته
مې وړي. د درې عربانو دجملې نه دوو وويل چې هغوی په
افغانستان کې اوسېدلي او هجرت يې کړې و اوزه پوه نه شوم چې
دآي ايس آي افسر څه وليکل خو دريم عرب چې وروسته معلومه
شوه چې عيسي نومېږي او دبحرين و وويل چې هغه پاکستان ته
دکراچي د آغاخان روغتون ته دخپلې ملا د درد علاج ته راغلی و.
اوپاسپورټ کې يې هم همدغه مقصد ليکلی و. دآي ايس آي افسر

چې داوخت يې کاغذونه هم لاندې په ځمکه ايښي وو او ليکل يې کول وليکل:

"بناغلی عیسی افغانستان ته د طالبانو د کومک له پاره تللی و"

زه هم حیران شوم خوفکر کې شوم چې دې کې عیسی لاس کړ او کاغذ يې د افسر نه واخېست هغه که څه هم روانه انگرېزي نه شوه ویلی خوبیا هم لوستلی يې شوه او د املا په دې جمله پوه شو چې هغه پسې يې دروغ وليکل... افسر ته يې وویل: زه افغانستان ته د طالبانو کومک ته تللی يم؟! افسر ورته وویل ولې ته په انگرېزي پوهېږې څه؟

عیسی د ځواب په ځای کاغذ توتې توتې کړ او ویل يې چې زه ستا د سوالونو ځواب تر هغې نه درکوم چې ترڅو دې زما او زما د خوبني دوکیل په مخکې نه وي ليکلي.

افسر ډېر غصه شو او ورته يې وویل چې زه به دې هم خوبن شم زه يې هم دکوتنی نه راو ایستم، خپلې کوتنی ته يې راوړم او په غصه يې راپسې ور رابند کړ. عیسی بیامونږ په باگرام کې ولید چې مونږ نه مخکې يې وړی و او زه ايله پوه شوم چې د "زه به دې خوبن شم" مطلب څه و؟.

کوم عربان چې ماد پېښور د آی ایس آی په سپلونو کې لیدلي وو هغوی اکثره ما بیا په باگرام، کندهار یا گوانته نامو کې ولیدل. خو یو عرب چې زخمي هم و او وروسته نور و عربانو وویل چې هغه هم ورسره په توره بوره کې و د پېښور نه وروسته ماونه لیده. اګر چې دا خبره ماته پېښور کې هم د آی ایس آی افسرانو کړې وه خو په

گوانتنامو کې دا خبره بيانوره هم تصديق شوه؟ چې ځيني عربان چې شاته د کورنۍ نه مضبوط وو، په سياسي اثر او رسوخ او پيسو يې خپل کسان د آي ايس آي او شمالي اتحاده و اخيستل او ياهم دخپلو حکومتونو خلک وو چې دمجاهدينو منع ته يې رانه ايستي وو. اودمشکل په وخت يې وايستل. دهغه عرب په هکله کې هم چې مانه دپېښور د کوټنيونه وروسته غايب شو ماته د آي ايس آي لاندې افسرانو او بياعربانو هم ووېل چې هغه پسې د سعودي د سفارت کسان راغلي وو او ځان سره يې يوور د آي ايس آي يو افسر چې يوه شپه مخکې يې څه عربان دپېښور هوايي ډگر کې د شپې امریکا يانو ته سپارلي وو ماته ووېل چې مونږ فقط هغه کسان امریکايانو ته ورکوو چې بي موره اوبې پلاره وي. وروسته زه ددې جملې په مطلب پوه شوم، ددې مطلب دادی: هغه څوک چې نه امریکايانو سره ارتباط لري نه آي ايس آي سره اونه دخپلو حکومتونو خلک وي اونه پيسې لري، نو دغه و چې غواگانې دوی قصابانو ته ورکوي.

پاکستاني او افغاني منافقينو هم په همدغه فارموله عمل کاوه. هغوی هم خپلو بادارانو ته که هغه امریکايان وو او که دپاکستان د آي ايس آي وو هغه کسان سپارل چې پيسې به ورسره نه وې. البته د حکومتونو خلک خو مخکې نه د حکومتونو په حفاظت کې وو. پاکستان په افغانستان باندې د امریکا يې حملې نه مخکې خپل مهم فوځي مشران، د طالبانو او عربانو ځيني مهم مشران راو ايستل او ځای په ځای يې کړل. د طالبانو مشرانو مونږ ته په کيويا کې ووېل چې حتی طيارې يې ورپسې رالېږلې وې او پاتې کسانو ته

يې حتی الامکان کومک ورکاوه په شمال کې نيول شويو
پاکستانيانو کې دآي ايس آي وړو مامورينو هم خپل حکومت ته
کنځلې کولې چې مشران يې طيارو کې يووړل او مونږ يې پرېښودو.
په هر صورت دا تفصيل وروسته را روان دی. بيرته دآي ايس آي
کوټنيو ته راگرځو. په هغه شپو کې چې زما کوټني ته هيڅ يو افسر
نه په پټه اونه په ښکاره راته، ما درې ورځې غذايي اعتصاب وکړ.
هسې هم سوزيدلو چپاتو اود مسالو گروبي زما خرابه معده نوره هم
پسي خرابه کړې وه، ډېر کم خوراک به مې کاوه او بدن مې په
سپکېدو راغلی و.

مسلم دوست صاحب چې کور کې دغوايي دشلې په غوړو عادت
و اوباتي غوړي به يې بالکل ځکل هم نه تريوي مياشت پورې فقط
په شودو او مستوگوزاره کوله خو چې کله پرې ډېر ضعف نه
سروچورلېده نو بيا هغه هم دآي ايس آي دمسالو گروبي شروع
کړ دهغه هسې هم مسالې خوښې دي.

دغذايي اعتصاب په وجه پيره دار مشران راخبر کړل يو مشر
راغی ماته يې وويل چې ستا اعتصاب هيڅ فائده نه لري دلته
تاغوندي ډېر مړه شوي او مونږ نهرونو ته غورځولي. کله چې ما
اعتصاب ته دوام ورکړ نو يو پنجابي مشر راغی او مانه يې پوښتنه
وکره:

— ولې اعتصاب کوې؟

— مونږ ولې دلته پراته يو مونږ سره انصاف ولې نه کېږي؟

— تاسو څه جرم کړی دی؟

— داپوښتنه مونږ تاسو نه کوو که مونږ کي څه گناه گوري راويي
بنايي.

— طالبان به ستاسو خوښ وي (طالبان آپ کے Favorite
هونگي)

— طالبان خوزمونږ نه بلکي ستاسو خوښ دي.

— داسي خبرې مه کوه (په خداکي).

ريښتيا هم چي کله امريکايي ډنډه راورسېده نو بيا آي ايس آي
دخپلو کړونه منکر شو بيا يي په ملا عبدالسلام ضعيف او ملا خير
الله خيرخواه نمبرې جوړولې. خو دمولوي کبير په شان ايجنتان يي
دخان سره ساتل .....

مونږ دآي ايس آي په سپلونو کي د ۱۱۷ نومبر ۱۲۰۰۱ نه تر ۱۸

فروري ۲۰۰۲. پوري پوره دوه مېاشتې اودوه ويشت ورځې پاتي
شو. دې دوران کي به دآي ايس آي دافسرانونه ځيني حقائق هم
راوتل. دهغوی نه څو څو ځل اظهار مافي الضمير زما مخکي وشو.
څو څو ځل به چي ماپوښتنه وکړه چي زمونږ قضيه ولي نه فيصله
کېږي؟! نو هغوی به وويل چي "ډالر خوبه هم هضمول غواړي کنه"
کله به چي مونږ په پوښتنو ډېر رامجبور کړل نو ويل به يي "بس دعاء
کوي چي الله مو خلاص کړي هيڅوک دچاغم نه کوي هر سړي سره
دډالرغم دي".

يوه ورځ رانه يو افسر پوښتنه وکړه چي کوم ځای ياست؟

— دآرمي سټډيم ترڅنگ يوو.

— ډېر تېزي.

— دي کي دتپزي څه خبره ده ستا سو بدنام زمانه دفتر چاته نه دي معلوم؟ اوبيا زه خويه پېښور کي وړو کي رالوي شوي ېم. کوڅه کوڅه راته معلوم دي.

— ته خومونږ پتې سترگې راوړي يې دڅه نه يې معلوموي چې دآرمي ستيډيم څنگ کي يې؟

دا اوازونه اوږي؟

— کوم آوازونه؟

دا آرمي ستيډيم کي چې خلک په زانگو گانو کي شور کوي ماښام کي دا آواز ډېر تېز وي.

— بل چاته دا خبره ونه کړي.

زمونږ په کوټنيو کي دآرمي ستيډيم دزانگو گانو دماښام په آوازونو سربېره به همدغه تعمير ته دوږو او غټو گاهو دوتو او رانتوتو او دپه شاتگ گېرسره خاص اړندونه. چې ډېر کم آواز لري اوزما غوږونه ورسره بيرون کي اشناشوي وو. راتلل، وروسته مونږ ته معلومه شوه چې په همدغه تعمير کي دگاهو دوينځلو ځای هم و معلومه چې دا دآي ايس آي خپل سروس ستيښن و. ځکه چې ددغه مجرمانو بي نمبر پلټنه گاهي هم خصوصي ځای کي وينځل کېږي چې دخفيه ادارو پرته نورو خلکو ته پوښتنې راپورته نه کړي. په دي سربيره زمونږ دکوټنيو شاته يو پخلنځای هم و چې دډوډي دپخولو تپار به درې وخته په کي راته او پېره دارمونږ ته وويل چې ددغه پخلنځای نه خوا اوشا اونورو سپلونو ته هم خوراک وړي. په

پخلنځاي کي به دموسيقي دکېستيو آوازونه هم اورېدل کېدل چې
اکثره به پنجابي سندرې وې او تکرار اورېدل کېدې .

په پخلنځاي کي موجودو موظفينو ته خپلو منځو کي يوبل ته
يادبل چادنوم اخیستو اجازه نه وه . ددې اندازه مونږ ته داسې
ولگېده چې دوی به يوبل ته " هلو " " گانډو " (کوني) او مېرې جان
اواز کاوه . کله چې مادپيره دار نه پوښتنه وکړه چې دوی ولې دغه
الفاظ بيا بيا استعمالوي ؟ حتی آوازونه يې هم بدل شي ؟ هغه وويل
چې دلته مونږ ته دنوم اخیستلو اجازه نشته نو ځکه مونږ دانومونه
استعمالوو .

هو! دآی ایس آی همدغه له اخلاقو پرېوتی میلوگان او گانډوگان
وو چې افغانستان يې تباہ کړ.....

وخت تېرېده او آخر هغه شپه هم راغله چې دآی ایس آی
یوانسپکټر - چې هروخت به زمونږ خواته راته - راغی او ماته يې
وویل چې نن زمونږ څه افسران داسلام آباد نه راځي او له تاسو نه
تحقیق کوي . دغه انسپکټر چې زما اود پیره دار ترمنځ دليونی شیخ
په نوم مشهور و نن ډېر وارخطا معلومېده دمعمول نه يې سترگې نن
ډېرې بکې وې . زما تالاشي يې مکمله واخیسته سبا ما بنام نږدې
يې وویل چې زه وروسته راتم .

ماسختن ناوخته لیونی شیخ او هغه بل لور پنجابی راغلل چې
واسکت او پکول به يې هروخت په ځان وو اوپه ظاهر پښتون
معلومېده خو په پښتونه پوهېده . همدغه لور پکولي دچاپې نه
مخکې ورځ مادکور مخکې دسرکاري گاډي سره لیدلی و .

او مابه پيره دار ته دلور پکولي په نوم نوماوه . زه يې سېل نه را وايستم سترگې يې راته په توري پټې وترلې ، لاسونه يې هم راته زولانه کرل او دتحقيق په نوم يې روان کړم دې ځل دلورپکولي او ليوني شيخ سترگه ډېره خړه وه . ماسره يې هيڅ خبرې ونه کړې او گاډي کې يې کېنولم دا هماغه انداز کې نوي ليند کروزر و چې مونږ يې دکورنه په کې راوړي وو ، تحقيق ته يې پکې وړو او اوس يې بيا دتحقيق په نامه دپېښور هوايي ډگر ته روان کړو .

که څه هم دآی ایس آی کسانو مونږ ته ويلې وو چې زمونږ مشر ورور سيد محمد او همت دواړه يې زمونږ دنيوونه لس ورځې وروسته خوشې کړي . زما يقين نه کېده خو وروسته راته معلومه شوه چې ريښتيا يې هم هغوی خوشې کړي .

که څه هم لاتراوسه خبره واضحه نه وه او ماته که شک پيداشوی هم و خوپه دې مطمئن وم چې امريکايانو ته خو چې دوی څوک تسليموي نو هغوی ته يوه کڅوړه لباس چې **Jump Suit** يې بولي وراغوستل کېږي ، لکه زمونږ دڅنگ دسېلونو نه به يې هوايي ډگر ته دبنديانو دتلو نه مخکې دغه لباس وراغوسته . زه يې په خپل لباس کې چې په کميس پرتوگ ، پټو اوپکول مشتمل و روان کړم وروسته ماته معلومه شوه چې زما په خبرې پټولو سربېره يو هدف داهم و چې دوی يقيني نه وو چې طياره به راشي .

زمونږ دسېلونو نه دتحقيق بنگلې ته پنځه دقيقې او هوايي ډگر پورې زيات نه زيات لس دقيقې دگاډي مزل دی خو مونږ په دغه غم لرلې شپه دغه مجرمانو تقريباً پنځه څلوېښت دقيقې په مال

روڊگرڄولو او آخر هوايي ډگرته ننوتو . زه تردي وخته لانه پوهېدم چې چرته يوو . دفروري اتم تاريخ و يخني وه اوپه گاډي کې بخاري لگېدلې وه . شيشي خوددي مقصد لپاره هم بندي وي چې مونږ دباندي آوازونه وانه ورو . خو چې کله په هوايي ډگر کې زمونږ دگاډي نه يو کس کوزېده نو دطيارو آوازونه اورېدل کېدل . گاډي ته دراختو په وخت کې زه دومره هم پوه شوم چې مسلم دوست صاحب يې هم راسره کېناوه ماگاډي ته دراختو په وخت کې دهغه آواز وارېده خو مونږ ته دخبرو اجازه نه وه .

گاډي کې يو ډريور ، مخکې سېټ کې يو افسر او ډريور شاته سېټ کې ډريور پسې متصل يې زه او مسلم دوست صاحب سره مخامخ کېنولي وو چې يو ځل زما او دهغه لاسونه وجنگېدل او زه پوه شوم چې دهغه لاسونه هم ولچک دي . له بده ياله نيکه مرغه يې بيا مونږ سره لوړپکولي او ليوني شيخ کېنول چې هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه . خو چې کله هوايي ډگر کې دمخکې سېټ افسر کوز شو نو دوی دواړو يو څه سره وويل او مونږ يې آوازونه وپېژندل . دې وخت کې ما ولچک لاسونه پورته کړل ، او ډگرو لو په بانه مې دسترگوپتې لږه پورته کړه اولږ ودمې پيدا کړ چې دسرکږولو او ديوي سترگې په پورته کولو سره مې وليدل چې ليوني شيخ او لوړپکولي ناست دي دگاډي نه بهر رڼا گانې دي خو په گاډي کې دلگېدلې بخاري او دباندي يخني ترمنځ په شيشو خوله راغلي وه .

دگاډي دننه نه مې په خولې بنيسي وليدل چې لوړپکولي په مساواکي گوتي وليکل : " کيا په طالبان هين " ليوني شيخ ورته

دنفې اشاره وکړه بيا ورته لوړ پکولي وليکل : " شايد آج جهاز نه آئې " او بيا ورته ليوني شيخ دحېرت اشاره وکړه اوس نوزه پوه شوم چې مونږ دطيارې انتظار باسو ما خپله پښه دمسلم دوست صاحب په پښه زور کړه او ورو مې ورته وويل " څنگه چل دی؟ " هغه راته وويل . " چل خراب دی " او بيایې وويل چې هوایې ډگر دی او مونږ هم امریکایانو ته تسلیموي .

دهغه خبره بالکل صحیح وه او په کوم حالت چې مونږ انتظار کاوه او بيا په خولې بنیښي د " شايد آج جهاز نه آئې " لپکل ټول ددې دلايل وو چې دمسلم دوست صاحب خبره صحیح ده خو بيا هم زه حيران وم چې مونږ ولې امریکایانو ته تسلیم شو؟! . ليوني شيخ او لوړ پکولي زمونږ دا خبرې اورېدلې او غلي وو څه یې نه ويل . مونږ خو پرېږده چې بنديان وو هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه خوله نېکه مرغه دهغوی افسر دگاډي دمخکې سپت نه کوزشوی و اوله گاډي بهر دهوایې ډگر په پراخه رن وی (دطيارو سرک) باندي دآی ایس آی دکرنیلانو او جرنیلانو په مېله کې ورشامل شوی و .

که څه هم د بندگاډي دننه دطيارواو گاډو معمولي معمولي آوازونه اورېدل کېدل خودیوې طيارې آواز لمحې په لمحې تېزېده او زمونږ خواته رانږدې کېده چې په دې کې زمونږ دلیند کروزر گاډي شاتنی دواړه دروازي خلاصې شوې اود " نیچر آو " آواز وشو . دې کې مونږ له متونه ونيول شوو او دگاډي نه کوزشو . ماچې . وکتل نو دامریکا یې نظامي طيارې نه دبرگو درېشيو عسکر را کوزېدل چې دسپینو درېشيو والا هم ورسره وو . دې کې مادمسلم دوست صاحب

آواز واورېده " دالله نه نه وېرېږئ چې مونږ امريکايانو ته تسليموي
دقيامت په ورځ به الله ته څه وايي؟! "

داډېر دلر وخت عمليه وه . متصل زه يو نوي کس دلاس نه
ونيولم، تېزيې دامريکايانو په لور روان کړم او هغوی ته دلاس په
لاس ورکولو په وخت کې يې راته وويل: " چلو الله تمهاره ساته هه "
ماپه ځواب کې ورته په لور آواز وويل: " الله تو مېره ساته هه ليکن
الله آپ سره بهي پوچهيگا " ددې الفاظو سره سم زه دوه امريکايانو
دمتونه ونيولم، اول يې زما دسترگو نه دتورو پنجابيانو توره پتې
اخوا کړه او زر يې يوه ډبله بوجي راپه سر کړه چې څه کېمیکلزيږي
مړل شوي وو اود دوايانو دزيرمې دبوی په شان بوی يې کاوه. دتورې
پنجابی پتې او بوجي اغوستلو ترمنځ څو ثانيې هغه لمحات وو
چې ماپه کې امريکايي عسکر، دهغوی حقيقي سپي او معنوي دآی
ايس آی سپي ټول ولاړوليدل. دطيارې شاته دروازه چې دځمکې سره
لگېدلې وه خلاصه وه اوددروازې نه دواړه طرفته امريکايي عسکر
بني او چپ لاس ته دوه قطاره ولاړ وو . فقط هغه څلور پنځه عسکر
چې مونږ ته دډبلې بوجي را اغوستلو اوزمونږ په تړلو موظف وو
دخپلو سپينو ورديو والا افسرانو سره زمونږ مخې ته ولاړوو.

سپو غپل او دآی ايس آی پنجابيو سپو مونږ ته خاموش کتل.
واړه سپي يې شاته ولاړ وو، اوپه ځاكي درېشيو کې کرنېلان او
جرنېلان امريکايانو ته دخپلو پوځي جيبانو مخې ته سلامي ولاړ وو؛
يو دوه جيبان او شاته يې پوځي لاری او عسکر راغلي وو چې تابه
وېل خاص داسامه بن لادن دتسيلمولو محفل جوړ شوی دی.

امريڪايانو مونڙ ته دبو جي له را اغوستو وروسته يو ڊبل ٽائپ
 زمونڙ په سرونو گير چاپيره خو خو واري ٽاوڪر او بوجي يي کلڪه
 زمونڙ په سرونو پوري پلستر ڪره. دپلستر دٽايب ڪاڊبل ڊپر غٽ و چي
 دبو جي داغوستو په وخت يو پوڻي زما مخي ته منتظر ولاړ و.
 امريڪايي پوڻيانوزما دسرٽرلونه وروسته زما لاسونه دآي ايس آي
 داوسپني دولچڪو نه خلاص ڪرل او ڙر يي شاته وارول او شاته يي په
 پلاستيڪي ولچڪو وٽرل. بيا يي زما دواڙه پڻي سره جوختي ڪري، په
 پلاستيڪي ولچڪ يي وٽرل او زه يي ڙر په ڄمڪه راوغورزولم. دغه
 ٽوله عمليه ڊپره تپزه وه اوپه ڊپر تشدد سره يي اجرا ڪو له چي دوڀري
 عنصر په ڪي ڊپر واضح و. په ڄمڪه له راغورزولو وروسته يي ڊپري
 چغني شروع ڪري. ڇه هاهويي هم ڪوله اود **Don't move** "مه
 خوزپره" آوازيه يي ڊپر په چغو ڪاوه.

په ڄمڪه يي زه اڀخ په اڀخ وارولم راوارولم او تلاشي يي زما
 واخپسته. ڇه يي ونه موندل زمونڙ ڪور آي ايس آي ڇه راصفا ڪري و
 چي زما په لاس يو راڊو ساعت هم دآي ايس آي غلورانه هوايي
 ڊگرتي دراوستو نه مخڪي واخپسته. هغوي خو اوس ايله مطمئن شو
 چي اوس نو دغوڻبتو ڇوڪ نشته او مونڙ خويي دتل له پاره پناه گهلي
 وو. پاتي دي نه وي چي دطالبانو دسفير ملا عبدالسلام ضعيف
 صاحب نه يي هم يو ساعت اخيستي چي شپڙ لڪه ڪلداري قيمت
 لري. دضعيف صاحب ماته په گوانتهنامو ڪي ووڀل چي داورته دخيل
 سفارت په دوره ڪي چاتحفه ڪي ورڪري و. ضعيف صاحب يي مونڙ
 نه خو ورڇي مخڪي داسلام اباد نه پڻبور ته راوڀري و، دري ورڇي

يې پېښور کې مېلمه کړې و او په څلورمه ورځ يې د همدې پېښور په هوايي ډگر کې امريکايانو ته تسليم کړې و؛ امريکا يانود خپلواندېوالانو مخکې بريند طيارې ته خپړولی و بيا يې لويې بېرې ته اودهغه ځای نه باگرام ، کندهار او بيا کيويا ته وړې و چې هغه بحث په تفصيل سره وروسته را روان دی.

له تالاشۍ وروسته دوه عسکرو زه له متونه ونيولم او ډېر تېز يې د طيارې په لور روان کړم په ترلو پښو د تېزو قدمونو اخيستلو لومړۍ تجربه همدا وه. سترگې پټې وې خودومره پوه شوم چې ټيټې نه لورې ته خپړم ، طيارې ته له ختو وروسته يې د طيارې په فرش کېنولم او معلومه شوه چې دوه کسان نور هم زما څنگ کې دي . مسلم دوست صاحب خورامعلوم و چې يو ځای يوو خو يو اجنبي آواز مې واورېده چې په چغو خو په ډوب آواز يې ويل: " ساه مې بندېږي " دا آواز ما خو خو ځل واورېده خو صحيح پرې نه پوهېدم چې مسلم دوست صاحب راباندې آواز وکړ چې دې عسکرو ته ووايه چې ددې سړي سا بندېږي سا خوزمونږ هم خپه وه خو شکايت مونه کاوه خودويم سړي ترجماني وکړه او عسکر ته مې وويل :

Cannot Breath "هغه تنفس نه شي کولی" امريکايي عسکرو چې مخکې لاچغې وهلې: **be quite** "چپ شئ" او **Don't Move** حرکت ونه کړئ دې ځل يې چغې کړې **shut your Fucking mouth** دا.... خولې مو بندي کړئ.

کله چې بياما ددريم بندي د شکايت ترجماني وکړه نو امريکايي عسکر وويل: **You Will get used to it** تاسوبه دې سره اموخته شئ.

اودي سره يي زمونږ د وپرولو او چپ کولو په خاطر سږي را
 لنډ کړل چې بېخي يي زمونږ خولي ته غيل او شوکاري يي راباندې
 لگولي. طياري ډېر شور کاوه او خبره ډېره په مشکله اورېدل کېده
 خويوه جمله ماداهم واورېده چې **the Fucking dog Knows that a**
fucking military action is going on داپيرکوسي سږي پوهېږي
 چې پيرکوسي پوځي عمل روان دی وروسته رامعلومه شوه چې
 امریکايان **Fucking** کنځل په عامو خبرو کې هم زيات استعمالوي
 چې دهغوی اخلاقي پستي بنایي. طياري ته دراختونه مخکې عملیه
 کې او طياره کې دناستې په وخت عکسونه اخيستل کېدل مونږ به
 بيا بيا فلش محسوساوه.

مونږ يي دطياري په فرش په داسې حال کې وتړلو چې دناستې
 اودملاستي ترمنځ حالت و. په تړلو لاسواوتړلو پښو سريږه يي په
 پښو، خپټې اوشاته داسې پلنې پټې وتړلې چې پښې اوملامو په
 ۱۳۵ زاويې کې راغلي که دکېناستو کوبښښ به مو وکړ نو هم يي
 سوکان اولغتي راکولي او که دملاستي کوبښښ به مو وکړ نو هم به
 دغه حال و. دا عمل په نيمه شپه کې اجرا شو چې نوره دنيا خوږ پرېده
 دپېښور مسلمانان اوختی زمونږ دخپل کور اعضا هم خبر نه وو چې
 مونږ سره څه کېږي؟ دخفيه ادارو دغه مجرمان په نيمو شپو کې
 دغسې ډېر جرايم کوي چې دهر قانون له سترگو پناه وي. زمونږ
 طياري هم په دغه توره شپه کې پرواز وکړ او ما په خپل تصور کې دتل
 لپاره دامريکا دطياري لاندې گړدې پختونخوا اوخپلې کورنۍ سره
 مخه ښه وکړه.

طياره په مخه روانه وه او مافکر کاوۀ چې مونږ سيده کيوياته روان يو، ځکه چې مخکې په جبل کې راته دآی ايس آی مجرمانو ويلي وو چې عربان دتسليمولونه وروسته کيوياته وړي دامې هم په جبل کې اورېدلي وو چې امریکايان بنديان خپلوسمندري بېړيوکې ساتي . کله به تصور کې بېړۍ کې پروت وم او کله به دکيوبا گوانتناموکې خپل له ځانه جوړ شوي تصوير کې پروت وم . دومره پوهېدم چې طياره ساعت په ساعت ارتفاع اخلي . دومره مې هم اورېدلي وو چې کيوياته شل ساعته مزل دی . تقريباً يونيم ساعت وروسته دطيارې بنکته کېدل پيل شول اوبالاخره يې دتايرونو په ځمگه دلگېدو جتکه محسوس شوه . آخر طياره ودرېده اومونږ يې دطيارې نه بنکته کړو . اوس مسلم دوست صاحب ته قلم ورسپارم هغه وايي :

لنډه داچې دآی ايس آی دتورې شبکې دتورو پنجابيانو دشامي روډ دتورپټ زندان په تورو زيمجنو کوټنيوکې ما اوزما ورور استاد بدرالزمان تقريباً درې مياشتې تورې ورځې اوتورې شپې دتورو پلمو اوتورو دسيسو لاندې تېرې کړې . په دې درې مياشتو کې مولمر هيڅ ونه لیده او صحت مو ورځ تر ورځ خرابېده . زمونږ دکور خلک څه وخت وروسته په دې پوهېدلي وو چې مونږ آی ايس آی دخپلو غلامانو اوگوداگيانو (روح الله ، حیات الله ولي الله او سمیع الله) دخوشحالولو لپاره نيولي اوساتلي يوو . هغوی ډېر کوشنې کړې و خو هېڅ نتيجه يې نه وه ورکړې . لاسر بېره په دې ټولو دآی ايس آی يو افغاني گوداگي . زمونږ ديوه مخلص دوست نه په دې بهانه (۲۷۰۰۰۰) روپۍ اخيستي وې چې دآی ايس آی افسرانو ته رشوت

ورکوم چې دادواړه ورونه راخوشي کړي زمونږ دورونو او کورنه يې هم
 څه پيسې اونورشيان دآی ايس آى افسرانو ته دډالۍ ورکولو په نامه
 آخيستي دي او درواغ يې ورته ويلې چې نن مې وليدل اوپرون مې
 وليدل او دادی راخلاصېږي ... کله چې مونږ باگرام او قندهار ته
 بوتلل شوو نو دغه تور مخى خبرنه و چې زمونږ دکور خلک له دې
 خبرې خبرشوي دي ، ورته راغلی اوويلي يې دي چې هغوى کوهات
 ته بيول شوي دي ! دآی ايس آى دتورې شبکې يوبل گوډاگي زمونږ
 دورور حاجي مسيح الزمان نه پنځه لکه روپۍ په دې بانه اخيستي
 چې ستاسو ورونه راخلاصوو ... دې دوران کې زمونږ دوستانو زمونږ
 دراخلاصولو کوشنبونه کول اودآی ايس آى گوډاگانو زمونږ
 پرخلاف ددروغو راپورونه تيارول . دآی ايس آى ځينو لاندې او ورو
 مامورينو زمونږ خپلوانو اومونږ ته په زندان کې هم وويل چې زمونږ
 دجرنيانو اوکرنيلانو جينکو اوشرابوته اړتيا ده اوستاسو دښمنان
 د (جماعه الدعوه) مفسدگوډاگان ورته کلمجمې راولي ، دهغوى
 هرطلب ته ليک وايي اوهره اړتيا يې په بې دريغه اخلاص پوره کوي . نو
 له همدې امله تاسونه پرېږدي .

مونږ ته ځينو لاندې مامورينو د جماعه الدعوه ددغو مفسدانو
 هغه ژوندي اسنادوښودل چې زمونږ په هکله يې امریکايانو ته برابر
 کړي اوورکړي وو چې هغوى کې دسميع الله ، روح الله ، حيات الله ،
 ولي الله ، اوځينو نورواعداء الله سمعني ، مرثي او کتبي شهادتونه
 وو په هغو کې يې ويلي وو چې ددې دواړو ورونو دالقاعدې ،
 طالبانو ، حزب اسلامي اونورو اسلامي ترهگرو ډلوسره اړيکي

دي ، کور کي دچاپ مشين ، ڊول ڊول وسلې اوستلايت ٽليفونونه لري ....

دآي ايس آي ڄينو افسرانو مونڙ ته وويل چي مونڙ ته پيسي راڪري زمونڙ لوڙپوري افسران ڊڙي پيسي غواري که داڪار وڪري نو تاسو به خوشي ڪرو ...

مونڙ درشوت ور کولونه انڪارو ڪر او ورته وموويل چي رشوت مجرمان ور کوي مونڙ الحمد لله مجرمان نه يوو مونڙ دخپلو سپڻخلو اهدافو په لار کي هر ڊول بنندنوته تياريوو ...

آخريه ۳۰ / ۱۱ / ۱۳۳ هـ ق ، ۸ / ۲ / ۲۰۰۲ م .

دآي ايس آي يو تور مجرم مامور راغي سترگي يي راباندي په توره ٽوته وترلي ولچڪ اوزولني يي راواچولي ، دتور وبنيشو په يوه گاهي کي يي زه اوزما ورور ڪينولو اونا معلوم لورته يي روان ڪرو ، راته ويي ويل چي تاسو ڇه پوښتنويگنوته بوڄواوبيرته به راشي زمونڙ دسترگو په ڪونج کي لڙوت پاتي و هغه کي مو وليدل چي دپښور هو ابي ميدان ته يي دڄانگري وره له لاري وردننه ڪرو ، په گاهي کي ناست وو انتظار مو ڪاوه . دگاهي بنيشي بندي وي اوڙمي ونو بنيشي يي خولي شوي . په وروستني بنيشي دننه خواته دآي ايس آي يوه مامور دلاس په گوته وليکل چي (شايد جهاز آج نه آي) (ڪڏاي شي چي نن الوتکه رانه شي) .

خبري يي ددي لپاره نه کولي چي موڙي يي وانه ورو او هغوي مطمئن وو چي زمونڙ سترگي يي ترلي دي خومونڙ دسترگو ڪونج کي ديوه وت نه ليدل . لڙه شپه وروسته دامريڪا الوتکه راغله . ڪله چي

مونږد جهاز غرار واوريد: هو ابي ميدان او بيا پوڅي امريڪا يي
 الوتڪه مودتڙل شويو سترگو دوت نه وليدل نوپوه شوو چي
 امريڪا يانوته مو ورسپاري ، ما پنجابيانوته په اردوڪي وويل چي))
 بز دلو ظالمانو دقيامت په ورځ به الله ته څه ځواب وايي !!؟؟)) او
 همدا هغوي سره زما آخري خبره وه استاذ بدر الزمان ته مې وويل
 چي امريڪا يانو ته مو سپاري ، گاڏي بېخي دالوتڪي خواته ورغلي و
 دگاڏي نه يي رابنڪته ڪړو او امريڪايي ڪمانڊو يانوته يي وسپارلو .
 دتاريخ بې ساري بې غيرتو دآي آيس آي بز دلانو په دي ترتيب
 ڊالري واخيستي او مونږ يي پري وپلورلو اوس نو دظلم او تشدد بل
 دردوونڪي داستان پيل شو .

د پېښور هو ابي ډگر کي د امريڪا يانو په لاس کي

امريڪايي پوڅيانو مولومري په پتو سترگو عڪسونه واخيستل
 چي دڪمري دفلش برېښنا مو محسوسوله نوپوهېدو چي انځورونه مو
 اخلي او ويڊيو يي فلم هم اخيستل ڪيده . مادامريڪا يي ڪڅورې نه
 مخڪي دپتي لاندي دامريڪايي پوڅيانوپښي اودرېشي گانې وليدي
 چي ډېر زيات وو هغوي دآي آيس آي پولادي ولچڪي پرانيستي ، په
 ډېر تشدد يي زمونږ لاسونه شاته وارول اوپه يو ډول ڪلڪو پلاستيڪي
 ولچڪو يي وترل خود سترگو پتي يي بدله نه ڪره . بلکه دهغي پتيو
 له پاسه يي يو ډول توره ڪڅوره سرته راواغوسته اودپاسه يي پري
 نورې پتي ڪلڪي وترلې ، له دي مخڪي مودلاسونو ساعتونه
 وايستل شول پوه نه شوو چي پنجابيانو وايستل او ڪه امريڪا يانو؟
 ځکه چي سترگي يي ڪلڪي راترلې وي . دراخوشي ڪېدو په وخت

کي زما ساعت ورک و ماته رانه کول شو، داستاذ بدرالزمان بنه
اصلي راهو ساعت يي په خراب بدل کړي و اوامريکايانوته يي هغه
خراب ورکړي و. امريکايانو زماپه ولاړه تلاشي وکړه؛ استاذ يي په
زمکه را خملاوۀ او بيایي تلاشي واخيسته لۀ کلکي تلاشي
وروسته يي پوځي الوتکي ته ورپورته کړو، الوتکه کي يي په چوکي
کښي نه نولو بلکه مونږ ترهگر د چوکي مستحق نه گڼل کېدو!

د الوتکي په کلک اوسپنيز فرش (زمکه) يي کښېنولو، په ناسته
يي دورنونو دپاسه اودملا شاته يو يو پري راتېر کړ اوپه دې ترتيب يي
فرش پورې کلک وتړلو؛ مخې اوشاته مو عسکر ولاړوو کۀ لږ حرکت
مو کاوه، وهلو يي اومخې ته مو سپوږمپرست غپل. دکمري دفلس
برېښنا وې موشېبه په شېبه په کڅوړوکي دننه محسوسولې، نه
پوهېدو چې په کومه مويي يي؟

د با گرام په هوايي ډگر کي

زمونږ لۀ اټکله يو ساعت وروسته الوتکه په نامعلوم هوايي ډگر
کي ښکته شوه د الوتکي لۀ کښېناستو وروسته يي د فرش پري
پرانستل اودوه عسکرو دښي او کين مته ونيولو؛ په ډېر تشدد يي
پاخولو اوپه رابښکودلو اومندو يي د الوتکي نه ښکته کړو. دهوايي
ډگر په سيمتي کلک سرک دځغلولو په حال کي يو عسکر يو سخته
کړيکه وکړه، دشالۀ لوري يي په ډېر زور سره دمخې لورته تېل
وهلواوپه سرک يي پرمخه وغورځولو. مخ مو الله تعالی وژغوزه
خوزنگنونه مو تپي اوويني شول اويولورته پښتي مو سختي

وبرېښېدې چې ډېره موده يې دردونه كول اوبې له درمله الله تعالى
بڼه كړل .

دېر مخه غورځولونه وروسته په ملا ، متو او پښو راته عسکر
كښېناستل سخت يې تالاشي كړو اوله لومړۍ شېبې ترآخره به يې له
بزدلي په ډېرواز كومي چغې وهلې او ويل به يې چې (نوټاكنگ نو
اتيک) ((خبرې مه كوي اوپه مونږ حمله ونه كړئ)) .

كله چې تالاشي پای ته ورسېده په رابښكودلو يې راپاڅولو ، زه ،
زما ورور استاذ بدر او يو بل كس يې پرله پسې سره جوخت په يوه پري
دمتونه يو بل پورې وتړلو . وروسته بيا معلومه شوه چې هغه دريم
كس حاجي ولي محمد صراف و چې دافغانستان د بغلان دي . بيا يې
درې واړه په ډېر تشدد ، تېل وهلو او رابښكودلو روان كړو . په لاره
چې روان وو دامو محسوسه كړه چې په واوړو ځودلته نو وپوهېدو چې
دپاكستان نه وتلي يوو خولاپوه نه وو چې دادافغانستان دباگرام
هوايي ډگردي .

لږه شېبه وروسته يې په يوه خونه وردننه كړوهلته يې سترگې
راپرانستې ، پلاستيكي تسمې يې دلاسونونه غوڅي كړې لاسونه
مود ډېروسختوتړلولة امله تك شنه اوپرسېدلي وو ، دهمدې تړلولة
امله زما د بني لاس دخټې گوتې عصب (پله) غوڅه شوې وه چې
تريوه كال پورې زما داگوته بې حسه وه . بيا وروسته بڼه شوه . تردې
ځايه زمونږ په غباروكې خپلې جامې وې بيا يې پرزمكه
څملولو ، جامې يې راڅخه په قيچي گانو قيچي كړې اودبوتانو سره
يې يوې خواته وغورځولې ، يوه تنگه درېشي يې راواغوسته چې

پتلون او کميس سره يوځای گنډل شوي وو اوزمونږ د بدن په مېچ برابر نه وو. انځورونه يې راڅخه واخيستل اوبيايي په ولاړه راڅخه وپوښتل چې نوم او دپلار نوم څه؟ داوسېدلو اودنيولو ځای کوم دی؟ ايا پوليسو ونيولئ اوکۀ پوځيانو؟ ...

بيا يې يوې لويې گودي ډوله خونې ته وردننه کړو داپه اصل کې روسانو جوړه کړې وه اوچاويل چې گودام و. امریکايانو ترې ماشينونه او نور سامان اوځيني منځني دېوالونه لرې کړي اونرولي وو. داورکشاپ شمالاوجنوباغځېدلی و دلويديز لورته يې په يوه کتار کې دوه پوريزې کوټې وې منح يې خالي پرې ايښی و، ختيز لورته يې په اغزنو سيمانو ځايونه سره وپشلي وو اومخې ته يې هم اغزن سيمان وو چې په کې يې يو دبل پسې دوه داوسپنيزو ډنډودروازې جوړې کړې وې دباندې خواته دروازې ته قلف پروت و اودننه دروازه دباندې نه په يوه مزي پرانيستل کېده، دهر جلاشوي ځای زمکه دلرگي دتختونه جوړه وه هرځای کې مخامخ نيم غوڅ دتارکولو بلر دانساني حاجت دکولو له پاره ايښی و، په هرځای کې له يوه نه ترلسو کسانو پراته وو. ولچک اوزولني يې راڅخه لرې نه کړل له مونږ مخکې نور بنديان هم وو چې اکثره په کې عربان اواکثره ټپيان وو. وروسته مو بيا دغه عربان دقندهار او گوانتهنامو په زندانونو کې وليدل، خبرې مو ورسره وکړې اوپه توره بوره کې دېمبار له امله دټپي کېدو نورې کيسې يې راته وکړې.

دباگرام دغه دالوتکو ورکشاپ کې دننه زندان و اومخامخ دوه پوريزه کوټې دتحقيق اوتعذيب له پاره وې.

دانساني حاجت درفع کولو له پاره چې کوم نيم بلر ايښی و ټولوته
 ښکارېده او د پردې کول منع وو، په داسې حال کې به پرې
 کښېناستي چې ټولو بې پردې ليدلې، بنديانو خويه نه ورليدل
 خو عسکرو بايد ليدلې، څرنگه چې کميس او پتلون سره يوځای
 گندلې وو او د گروان له لارې په کې پښې اوبيا لاسونه دننه کېدل او په
 دې ترتيب اغوستل کېده. نو د حاجت درفع کولو له پاره بندي مجبور
 و چې کميس ټول اوباسي او دورنوونو د نيمايي پورې يې ښکته ښويه
 کړي ...

نوله دې امله چې د حاجت درفع کولو له پاره اړتيا زياته نه شي
 ماڅوارلس ورځې ډوډۍ ونه خوړه يواځې په اوبو څښلو مې بسنه
 کوله هغه هم ډېرې لږې .

دلته نوزۀ او استاذ بدر سره يوځای په يوه خانه کې د حاجي ولي
 محمد، عبدالحنان، او شريف الله صاحب سره واچول شوو خو زر
 يې بېرته سره جلا کړو. زۀ داغزنو خانو په آخري خانه کې او استاذ
 بدر له مالري په دريمه خانه کې واچول شو. ماسره دتورې بورې ټپي
 عربان هم وو .

دباگرام په دغه زندان کې خبرې کول بېخي منع وو، حال دا چې
 که چا خبره کوله نو هم چانه اورېده. يو مشين يې څلرو شت ساعت
 چالان پرې ايښی و چې ډېر سخت زور يې کاوه او داددې له پاره و
 چې له يوې خوا بنديان سره خبرې ونه کړي او له بل پلوه بنديانو
 باندې يو ذهني فشار وي. د سختې يخنۍ سره سره د سرپټول منع وو
 او د زياتو کمپلو د موجوديت سره سره له يوې کمپلې پرته بله کمپل چا

استعمالولای نه شوه ، کمپلي هندي او دريشي گاني بنگله دېشي وې اودواړه ډېرې نري نري اونا زکه وې . دپنوله پاره دخپليو يابوتانو په ځای يو ډول پېرې جرابې وې چې ډېرې ازادې وې ، دسرله پاره غوړ وړې تورې تاري خولې وې اودلاسونوله پاره هم تورې لاسکشي وې .

دهريندي دکميس په شا دهغه نمبر ليکلی و . زمانمبر (۹۶) شپږ نوي اوداستاذ بدر (۹۴) و . چې وروسته بيادقندهار په زندان کې بدل شول .

هريندي ته دهغه په نمبر اواز کېده . (لوک ډاون) (بنکته گوره) ((نوټاکنگ)) (خبرې مه کوه) (گت آن يورنيز) (په خپلو زنگنو ودرېره) ((هينډزان دي هيد)) (لاسونه په سر کېنېرډه) (نواتيک) (په مونږ حمله ونه کړې) (شډاپ) (چپ شه) .

دا هغه انگلېسي جملې دي چې مونږ دامريکايي عسکرونه ترټولو لومړۍ واورېدې او ترآخره ورسره ډېر روږدي شوو .

نورينديزونه داوو چې بندي بايد دخوکيدارانو امريکايي عسکرو لورته مخ کړي ټيټ زمکې ته وگوري ، ونه خاندي ، بل بندي ته ونه گوري ، خبرې ورسره ونه کړي ، ....

دتلاشي په نامه به شپه او ورځ راتلل ، بنديانو به يوې خواته شا کړې ، په زنگونو به اودرېدل ، لاسونه به يې پرسرونو کېنودل اوزمکې ته به يې ليدل ، هيڅ ډول حرکت به يې نه کاوه . ، خبرې به يې نه کولې ، مسلح عسکر به يې شاته اودرېدل ، بيا به نورو عسکرو ټول ځايونه ولټول ، بيا به يې بنديان ولټول ، بيا به يې بيرته

په زنگنو شاكري اودرول، لاسونه به يې په سرونو كېښودل، هغوی به مخونه بنديانوته كړل، په وېره وېره به په شاپيرته روان شول، و به وتل اودروازې به يې وتړلې. څلور پنځه ورځې په همدې ترتيب په زولنو كې وو بيا يې زولني راڅخه خلاصې كړې. تحقيق ته به يې چې بوتلونو دوه عسکر به زولنو اوزنځيرونوسره راغلل دبندې دنمبر اواز به يې وکړ، هغه به ورپاڅېد دننه دروازه به عسکرو دپري په رابښکلو بيرته كړه بندي به چې كله ددواړو دروازو منح كښې شونو دننه دروازه به يې بېرته بنده كړه، بندي به عسکروته شاكري په زنگنونو اودريده اوددواړو لاسونوگوتې به يې سره ورکړې او لاسونه به يې په سر كېښودل. بيا به عسکرو دباندني دروازه بېرته كړه او دپري په بيره به يوه دبندې لاسونه ونيول اوبل به يويولاس په ولچكو كې وتره بيا به يې له مالاڅخه يو زنځير راتاو او قلف كړ اود لاسونو ولچكې به په همدې ترتيب دملاپورې وتړل شوي چې بندي هيڅ لورته لاسونه نه شو خوځولي دملانه دتړل شوي زنځيرنه د لاسونو د ولچكوسره يو زنځير دپښو د زولنو سره تړل شوی و په پښو كې به يې زولني واچولې اوبيا به يې په يوه كونجې ولچكې اوزولني قلف كړې.

ددواړو پښو د زولنو ترمنځ يو زنځير تېر شوی و چې بندي پښه ازاده نه شوه اخيستی اوتنگ تنگ به روان و. په دې ترتيب به مخامخ پاسنيو کوټوته په ورختلو پورې پورته كړای شو اود تحقيق کوټې كې به دمحقق مخې ته كښېناست، محقق به كله يو، كله دوه

اوکله درې يادپر هم وو . يوبه ورسره ژباړونکي و ، زمونږ دباگرام په تحقيق کې دپېښورپه پوښتنو سر بېره دا پوښتنې وې :

څه انځورونه يې رابشکاره کړل چې په دې کې کوم پېژنې ؟

مونږ نورنه پېژندل يواځې د (اسامه بن لادن) او (ايمن الظواهري) انځورونه مو په ورځپاڼو ، مجلو اونورو خپرونو کې ليدلي وو دهغوی په هکله مو ورته وويل چې دا پېژنو اوداڅکه چې تاسو ټولې نړۍ ته وروپېژندل .

دآی ایس آی اودهغوی دافغاني مذکورو گوډاگيانو سره زمونږ دمخالفت ، زمونږ دنيولو دلاملونو ، په افغانستان کې دلاسوهنو او دامريکا په ناوړه سياست موسره څه ناڅه خبرې وکړې .

زما ترجماني يو ځل يوه هندي په اردو ژبه کوله ، يو ځل يوه مصري په عربي ژبه ، يو ځل يوه فارسيوان په فارسي ، اونورويي پښتو کوله ، يو ځل يو بندي زما ترجماني ته راغی خو تمبوزک يې وهلی و او زولني هم په کې وې . هغه وويل چې زه هم بندي يم ، بله ورځ يې زه په پورتنی پور کې يوې کوټې ته دننه کړم چې گورم هلته يوافغان و چې گيره يې خريلې وه او په پښتو غږيده يوورسره يو عربي هم و دواړوته يې چپرکتونه ورکړي وو ، دهغه پښتون لاسونه چې ماو ليدل ومې پېژنده چې هغه بله ورځ يې تمبوزک وهلی و اوزما ترجماني يې کړې وه ، همغه دی . ماورته وويل چې ته هماغه نه يې چې هغه بله ورځ دې زما ترجماني کړې وه ؟ .

هغه وويل چې ولې نه زه هماغه يم زمانوم حلیمي دی مادطالبانو دحکومت دباندنيو چارو په وزارت کې کار کاوه چې دبهرنيو مېلمنو

پالنه او ترجماني زما تر غاړه وه. زه دمصر د ازهر د پوهنتون څخه فارغ شوی يم ... ما څخه يې هم څه پوښتنې وکړې او ما ځوابونه ورکړل. هغه بل عربي ديمن و او (ايمن) نومېده چې ډاکټر هم و وروسته مو بيا په گوانتهامو کې وليده چې دماغي توازن يې له لاسه ورکړی و ....

دې دواړو بنديانوته يې امتيازي اسانتياوې ورکړې وې د تېلو يوه بخاری ورته لگېدلې وه چې هم يې کوټه گرموله او هم يې اوبه جوش ساتلې، عسکري تيارخوراک (MRE) دپاکټونو يوه باره ورته لگېدلې وه داسفنجي گيلاسونو يو بندل ورسره و .... ماته يې هم په چټکۍ سره يوه پياله تورچای راتيار کړ او دڅه بسکتواو خوږوسره يې راوړاندې کړ ...

تقريباً پنځلس (۱۵) دقيقې يې زه دهغوی سره پرېښودم ، ما گومان وکړ چې زه يې ددې له پاره هغوی سره دغه لږ وخت پرېښودم چې حلیمي داوگوري چې آيازه او ډاکټر ايمن سره پيژنو او که نه ؟ اوزما او دهغه ترمنځ څه خبرې کېږي ؟ دخبرو په ترڅ کې حلیمي ته ما داسې شعر هم ووايه :

دمراني او غيرت په ورځ مې گوره يو وېښته به وروسته نه شم که افغان وم
دپښتو فطرت مې دومره اسلامي دی که اسلام نه وای نو هم به مسلمان وم

دا شعر د حلیمي ډېر خوښ شو ځان سره يې په کاغذ او دکوټې ددروازې په شا وليکه . هغوی ته دکاغذ او قلم اسانتيا وې هم ورکول شوې وې ؟ ! پنځلس دقيقې وروسته يې زه بيرته له دغه کوټې وايستم اولاندې يې دمخکني اغزن سيم دننه ځای کې واچولم .

يوه خندوونڪي ڊرامه

په باگرام کي دامريڪا يي پوڄيانو اومحقيقينو د خندوونڪيو ڊرامو
 خخه يوه داهم وه : ددي له پاره چي مونڙ ته داراوتيني چي گني
 هغوي اودسره صليب مؤسسسه سره بيل دي اوسور صليب يوه خيريه
 مؤسسسه ده نوکله کله به يي دسره صليب دکار کونڪيو نه مونڙ پتولو
 اودهغوي دراتگ پنه وخت کي به يي دپاسني پورپه يوه يخه کوته کي
 دخو شپبوله پاره دبندو دروازو ترشا دننه کولو ، مسلح عسکر به
 راته په چوڪي کي چمتوناست وو چي خپلو منڃو کي له خبرو ،
 هغوي ته له کتلو ، سرپتولو اوداسي نورو حرکتونو خخه به يي په
 سختي سره منع کولو .

اوکله به چي دسره صليب کار کونڪي لارل بيرته به يي مخکني
 حاي ته ورورلو .

په باگرام کي دبنديانو نظافت

باگرام کي دبنديانو دنظافت هيخ خيال نه ساتل کپده داوداسه له
 پاره اوبه نه وي ، يواڃي دخنبلو له پاره اوبه راکول کپدي چي
 دکويت د (روضتين) تصفيه شوي اوبه وي اويويو بوتل يي راکاوه .

دغابونو له پاره په اوني يالسو ورڃو کي يوڄل دغابونو کريم
 په دي ترتيب راکول کپده چي برشونه اوکريم به يي راورل دبرش په
 سريه عسکر پخپله لڙ غوندي کريم پوري کڙل بيا به يي دغه برش
 بندي ته ورکڙي د عسکر په مخکي خوله پري پرمينڃي بيا به يي

برش بېرته ورڅخه واخيست او داددي له پاره هسې نه چې دبرش نه
دوسلې کار واخلي !.

پنځلس ورځو کې يې يوځل دلمبلو په نامه په خپل واربندي په
زولنو او زنځيرونو کې يوې کوټې ته ورچې پخوادروسانو له خوا جوړه
شوي وه يوه لويه کوټه وه هلته يې په اودان کې اوبه اچولې وې زمونږ
په وخت کې يې دنامه پورې پردې له پاره دلرگي يوه تخته اودرولې
وه دهغې يوې خواته به څو عسکرو لارو او بلي خواته به بندي ډېر په
بيړه ايله په ځان لرې اوبه اچولې چې لوند به شو بېرته به پرې عسکر
چغې کړې چې بس دی. دغه کميس پتلون دايستلو په وخت کې به يې
ديوه لاس نه دزولنو کړي وايسته بيا به يې بېرته په کې واچوله
اوبيا په همدې ترتيب له بل لاس نه ، بندي به په تړلو لاسونو په ځان
اوبه اچولې دغسل په دې وخت کې همدومره اسانتيا وه چې لاسونه
دملاسه نه وو تړلي .

زمونږ نه وروسته چې کوم بنديان گوانته ناموته راتلل هغوی
بيامونږ ته ويل چې مونږ دې ته مجبورېدلو چې دامريکايي عسکر
په مخکې بريندولامبو ، اولادځانگريو غرو پورې به امريکايي جنکو
ملنډې هم وهلې ...

نوردنوکانو اوزياتي وېښتانو داخيستلو اودجامو دبدلولو هيڅ
انتظام نه ؤ ... دتيمم له پاره پاک ځای هم نه ؤ مونږ به چې په کوم
ځای تيمم واهه هلته به ډېر تک تور گډونه اودورې پرتې وې کله به
مو چې پرې تيمم وواهه نو مخ اولاسونه به موتک تور شول ...

د باگرام خوراک

باگرام کي په پاکتونو کي يو ډول تيارخوراک راکول کېده چې پاکتونه به عسکرو وڅپرل دهغوی چې څه خوښ وو هغه به يې ترې لرې کړل ، کاشوغي به يې ترې لرې کړې اونور به يې مونږ ته راکړل. دافغاني نانبايانو نيمه ډوډی هم ورسره وه . څرنګه چې زه ددغه زندان په کوز سرکي يواځي پروت نوم نوماته مخامخ يوه بې درې د روازو وه اودهغې دننه ماهغه څه ليدل چې نورو بنديانو نه پنا وو هلته په زمکه په خاورو اوگردونو دپاسه ډېرې ډوډی پرته وې اودڅولارونه پرې دهوايي ډګر خاورې ، گردونه اولوګي راتلل اوداپه دې ډوډيو پرېوتل همدې ګرد جنوډوډيو باندې څو ورځي تېرېدې اومونږ ته راکول کېدې له يوه پلوه دهمدې چټلۍ له امله اوله بله پلوه له دې وېرې چې دانساني حاجت درفع کولو له پاره دپردي انتظام نه و اودخلکو مخکې په نيم غوڅ شوي بې پردې بلر کېښناستل وو نو ماپه باگرام کي څوارلس ورځي ډوډی ونه خوړه .

باگرام کي افغاني بيرغ نه و

باگرام کي مونږ هيڅ ځای کي دافغانستان بيرغ ونه لیده بلکه لورته لوی او واره امریکايي بيرغونه څرېدلي وو !!!.

باگرام کي دامريکا يي پوځيانو بد سلوک

باگرام کي امريکايي پوځيانو ډول ډول بدسلوڪي اوډاخلاقي کو له دبيلگي پۀ توگه : کله به چي بنديان ويده شول نو لوي لوي کوتکونه اولرگي به ورسره وو اوزمکه به يي پري درزو له کله به يي پري اوسپنيزي دروازي وهلي ، کله به يي چغې وهلي ...

اوپۀ همدې پلمو يي بنديان بي خوبه کول ، جنکي به دوسلي سره گډپدلي اوسنډري به يي ويلې ، ناوړه حرکتونه به يي کول ....

خبري مه کوه ، ماته مخ کره ، لاندي گوره ، سرمۀ پتوه ... او داسي نورې چغې به يي وهلي .

باگرام دامريکايي تعذيب مرکز دي

باگرام اوس دامريکايي استخباراتو او تحقيقاتو (CIA) او (FBI) (لومړي مرکز دي . دافغانستان دننه اودنورو هېوادونو نه بنديان اول باگرام ته وړل کېږي ، باگرام دتعذيب مرکز دي . وهل ټکول ، بي خوبه کول ، دلاسونو او پښونه څوړندول ، برق ورکول ، په واورو حملول ، په سخت سوږژمي کي په بدن يخې اوبۀ اچول اوداسي نور ... دتعذيب ډېر ډولونه په باگرام کي شته اوداتول پخپله امريکا يان کوي . دافغان گوداگي حکومت پۀ کي هيڅ ډول دخل نشته اونه يي څه وس رسېږي ... البته دافغاني استخباراتو خپل ځانگړي دتعذيب مراکز دي مسؤلين يي اکثر زارۀ کمونستان دي چي دمجاهدينو اومهاجرينو پر ضد انتقامي جذبه لري اودشمال فاسد عناصر هم ورسره همکار دي چي هغه ځايونه کابل اوشمال کي دي . باگرام کي

مونڙ خپله يوه شپه يويندي وليده چي دباندې نه يې په زولنو او
زنخيرونو کې په رابښکودلو راوړ؛ گيره يې پرې خريلې وه ، اوسريې
يوې خوابل خوا زنگېده ، ژړل يې اوزگېروي يې کول ، سخت يې
وهلي و بيا يې يواځې په يوه خانه کې ايسار کړ چي مونڙ
ټولوورليدل. په سختو سرو کې يې دڅه شي اغوستلو، خوب
اوناستي ته نه پرېښوده او ورته ويل يې چي گرځه هغه به چي لږ
ودرېده پرې چغې به يې کړې د عسکرو لږ چغواو دهغه بندي د فریادله
امله هيچا خوب نه شو کولای . کله کله به بندي په زمکه راپرېواته
عسکر به راغی ، وبه يې واهه ، اوبېرته به يې ودراره په همدې
ترتيب يې يوشو اروز تېر کړ ...

هغه بندي بيا وروسته مونږ په قندهار او گوانتهنامو کې وليده يو
مولوي و چي دېرو ښو اخلاقو څښتن و کله داوېره نه وای چي
خپلوان به يې خپه شي نو مونږ به يې نوم ليکلی و خو څرنگه چي هغه
اوس هم په گوانتهنامو کې بندي دی نو ځکه يې نوم نه ليکوو.

باگرام کې دامريکا يې تعذيب لاندې وژل

شوي بنديان

زمونږ خوباگرام کې ټولې څوارلس ورځې وې ، زمونږ په مخکې
خو څوک نه دی مړ شوی خو وروسته چي گوانتهناموته کوم بنديان
راتلل دهغوی دشمېرې په بنسټ باگرام کې (۲۹) کسان
دامريکايانو د تعذيب لاندې وژل شوي دي په دې کې يې يواځې ديوه
کس مړی کورته ليرلی دی چي دخوست و هغه ته يې هم دا پلمه جوړه

کړې وه چې له وژلو وروسته يې پرې د خپتې يوه خواخوږي کړې وه
 بېرته يې گندلې وه اودمري خپلوانو ته يې ويلې وو چې ددې اپنډي
 سائټس و مونږ يې اپرېشن وکړ خو بچ نه شو اوسايې ورکړه . حال
 دا چې بنديانو ويل چې مونږ يې خپله چغې اورېدلې چې واهه يې
 تکبيرونه او کلمې يې ويلې او له دروازي وينه هم راووته آخريې غږ
 غلي شو بيا وروسته يې مړې راوايست او مونږ خپله وليده .
 دننگرهار د پچير او اګام دولسووالي يوبوډا يې هم وژلې و څه ورځې
 وروسته يې دهغه زامن هم نيولي وو او باګرام ته يې راوړل بنديانو
 کيسه کوله چې کله يې زامن راغلل نو ددې له پاره چې مونږ پوه شو
 چې دپلار مړې يې ورکړې دي او که نه ، هغوی نه مو پوښتنه وکړه
 چې آيا ستاسو پلار کورته بېرته درغلي دي او که نه ؟ هغوی وويل
 چې نه نه دی راغلی نومونږ نور غلي شوو او حال موورته ونه وايه چې
 گنې ستاسو پلار يې وژلی دی .

په دې (۲۹) وژل شويو کسانو کې اته (۸) افغانان اونور خارجيان
 وو ، دوه شينواري يې په جلال آباد کې نيولي وو او هغه تراوسه ورک
 دي مونږ ته دسره صليب کار کونکيو په گوانته نامو کې وويل چې
 هغه دوه کسان نه په جلال آباد کې شته نه په باګرام اونه په
 گوانته نامو کې . خپلوان يې پوښتنه کوي اومونږ يې تراوسه هيڅ درک
 نه دی پيدا کړی . نو داسې برېښي چې هغوی هم د تعذيب لاندې وژل
 شوي دي . زمونږ دازادۍ نه وروسته اوس معلومه شوه چې باګرام
 کې دوه نور افغانان هم دتعذيب لاندې وژل شوي دي چې راډيوگانو
 اودخپرونو نورو وسايلو هم اعلان کړل اوامريکايانو پرې اعتراف هم

وڪر. ديوي بلي پيڻي کيسه هم چا وڪره چي دڪونر داسعدآباد پء
تويچي کي هم يو ڪونري دتعذيب لاندي وڙل شوي دي نويءَ دي
شمپري هغه وڙل شوي ڪسان چي رابنڪاره شوي دي ٽول (۳۴) څلور
دپرش دي ، داياوڇي هغه دي چي راڻرگندشوي دي پءَ ڇينو يي
امريڪايان معترف اوپءَ ڇينو منڪر دي نور هغه چي پت دي اوچاته
يي معلومات نءَ دي شوي هغوي به لاشومره وي ؟!

پءَ دي کي هيڻ شڪ نشته چي خامخا به داسي ڊير بنديان وي
چي دامريڪايي پوڇيانو او محققينو دتعذيب لاندي وڙل شوي وي او
امريڪايانو به هغوي پت ڪري وي .

جلال آباد کي تعذيب

امريڪايانو پءَ هرڇاي کي بنديانو ته تعذيب ورڪري دي. دجلال
آباد يوءَ بندي چي نوم اڃستل يي ڊپورٽني لامل لءَ امله مناسب نءَ
گهم راته کيسه وڪره چي پءَ جلال آباد کي امريڪايانو ڊپر سخت
ووھلم ، برق يي راڪر اوبيايي ديوءَ ڪت نه زماسر وايسته ، ڪلڪ يي
وترلم اويوءَ لوي تپ کي يي چي لءَ اوبو ڊڪو زما سردننه ڪر تقريبا
پنڄلس دقيقوپوري مي سا بنده وه اوپءَ اوبو کي ڇرٽبدم مرگ مي پءَ
خپلو سترگو وليده ، او ديوءَ نامعلوم حقيقت حال يي پءَ زور راباندي
وايه ، ماته يي ويل چي حال ووايه ! ماورته وويل چي دڇءَ شي حال
درته ووايم ؟! هغوي دداسي يوءَ نامعلوم شي حال غوبنته چي خپله
يي هم پري نوم نءَ شوپنودلاي. زءَ حيران وم چي ڇءَ ورته ووايم ؟!
دڊپرو وهلو ، ٽڪولواوڊول ڊول ڇورونو او تعذيب نه وروسته يي

باگرام او بيا گوانتهنامو ته راولېرلم . داډول کيسې ډېرې زياتې دي چې ځينې به يې د بېلگې په توگه په ځينو ځايونو کې وڅېړو خو د ټولو ليکل لۀ دې امله مناسب نه بولو چې دا کتاب به ډېر پندشي . خو د مضامينو په مختلفو او گڼو شکلونو به يې ان شاء الله دورځپانو او مجلو لۀ لارې خپرې کړو چې راتلونکيو پرگنيو لۀ پاره د پندتاريخ شي .

استاذ بدرالزمان د باگرام کيسه داسې کوي : د طيارې نه د کوزېدو په وخت کې ماته دوه خبرې ذهن ته راتلې : يوه دا چې ددې دومره لږ مزل نه وروسته د طيارې کوزېدل ياپه بحري بېرې کې دي چې د کراچۍ د بندرگاه سره نږدې شودل کېده او بله خبره مې داهم اورېدلې وه چې د کراچۍ زور هوايي ډگر يې هم امريکايانو ته ورکړې دي نو کيدای شي چې هلته مونږ يوسي او ياهم د کيوياپۀ لارې چېرته دمه جوړوي . خو چې کله مې په غورونو تېزه يخه هوا ولگېده نو شک مې پيدا شو چې چرته افغانستان نه وي ؟ ولې چې د کراچۍ موسم په ژمي کې هم نرم وي دې چورتونو کې وم چې عسکرو د طيارې نه لږ مخکې په ځمکه کېنولم . مانه مخکې يې څوک کېناوه ، زما مخ يې دهغه په ملا ولگاوه اوزما په ملا يې د بل چامخ ولگاوه . ددرې وارو مټې يې په يوه ډبل مزي وتړلې اودرې وارو مټوته يې ولونه ورکړل دپري يوسر يو عسکر اوبل سر يې بل عسکر په لاسونو کې ونيول اود get up (پورته شئ) چغه يې ووهله .

هوا ډېره يخه وه او په هوايي ډگر کې د طيارو آوازونه اورېدل کېدل . خصوصاً د څرخکو آوازونه ډېر وو په دغه يخه هوا او د شپې په آخري

پارکي يي مونږ ته په پلاستيکي ولچکو دټرل شوو پښو اولاسونو دټيزې منډې وهلو امرکاوه ټيزې چغې يي وهلي . *move hurry up* ټيز شي، حرکت وکړئ. له بده مرغه ما دپېښور دکوټنيونه دراوتوپه وخت کي دخپلو خرمنود خپليو وندني هم نه ووترلي. ځکه چي مونږ خويي دتحقيق په نوم را ايستلي وو . اوس نوپه خلاصو خپليو کي په ترلو پښو منډه هم ډېره مشکله وه خو دموجودو عسکرو ټيم به همدا يو غرکاوه چي *move hurry up* يوځل دوه خومي لادعربي جمله واورېده ، وروسته بيا معلومه شوه چي امريکايي عسکرو ته يي ځيني جملې بنودلې دي. دوی به چغه کړه ((يا الله ياشباب)) دغه دتکليف وخت کي دې جملې ډېر خوندو کړ او حيران يي هم کړم چي ددې جملې زده کولوته دا امريکايان چا اړ کړل؟! وروسته په باگرام کي مونږ وليدل چي دازغن تار دننه بنديانوته مخامخ دفارميکايوه سپينه تخته لگېدلې وه چي په هغې به يي لنډې عربي جملې په انگريزي حروفو ليکلې وې او عسکرو به ورته وخت په وخت مراجعه کوله لکه : *Min Aina Anta, Ma Ismuka* وغيره وغيره .

په هر صورت مونږ ته يي تقريبا پنځلس دقيقې منډه راکړه ؟ يو ځل نيم دخرخکي دخرخ هواپه مونږ ولگېده . يوځل دکومي بلې طيارې څنگ کي تېر شوو په مونږ ديخي هوا په منځ کي دگرمې هوا يوه څپه هم راغله او آخري يي يوداسې سالون ته وردننه کړو چي ناڅاپي موغورپونه تاوده شول . که څه هم مونږ پتې سترگې اودلاس اوپښو نه يي هم ترلي وو خو په سختې يخني کي ناڅاپه تودځای ته ننه ايستل

ډېر ښه پرېوتل . بل مويه تکليف کې له منډې وهلو وروسته دمه هم وکړه . که څه هم مونږ يې ډېر په غير انساني توگه په ځمکه وغورځولو او يودبل د پاسه ډېری شو ..... په دې سريپره يې د **Don't move and be quite** (حرکت ونکړئ او خاموش اوسئ) اوازونه هم کول .

تقريباً پنځه دقيقې په دغه حال پراته وو چې يوکس راغی ، په مایې لاس کېښود اود " انگلش " غږ يې وکړ زه خاموش وم او بيایې د **Do you speaking** ايا ته په انگلیسي پوهېږې؟ غږ وکړ اوله بده مرغه ماورته د **Yes** (بلې) ځواب ورکړ بيایې زما دڅنگ په ملگرو لاسونه کېښودل . زما د ملگرونه يې هم د انگلش، پښتو، فارسي او عربي ژبو د پوهېدو پوښتنې وکړې . مسلم دوست صاحب ورته د عربي، پښتو او فارسي په هکله مثبت ځواب ورکړ او حاجي ولي محمد ورته پښتو او فارسي ورپه گوته کړه . اوس يې نو زمونږ دمتوپرې خلاصول پيل کړل او هر يويې بيل بيل ځای ته بوتلو وروسته معلومه شوه چې مونږ ټول يې بيلې بيلې کوټې ته دتالاشۍ، طبي معاینې اود کاليو تبديلو لو له پاره وړي وو . مانه يې خپل ملي لباس کميس او پرتوگ ، يو پکول يو گرم پتو او يوه جوړه سرې چارسده والې دهايي کورم فرمايشي جوړې شوې خپلۍ واخيستې اوپه بدل کې يې راته هغه کڅوړه راکړه چې کميس او پرتوگ يې يو وي اوپه انگریزي کې ورته **junt suit** وايي تېز آسماني رنگ يې و چې زمونږ په مخکې به يې د پېښور په محبس کې هغوبې وزلو عريانوته وراغوستې چې په کومه شپه به يې په هوايي ډگر کې

امريکايانو نه تسليمول. دغه لباس زمونږ په ملک کې يوازې د لاريو موټرو ميخانیکانو يا مستريانو اغوست خو زه هم ورسره په ژوند کې په لومړي ځل مخامخ شوم. ددې په څنگ کې يې د وړيو جوړې شوې هغه خولۍ چې مونږ يې عموماً ماشومانو ته ورپه سر کوو هم راکړه. يوه جوړه وړينې لاسکشي يې هم راکړې او يوه جوړه هغه ارتي جرابې يې هم راپه پښو کړې چې د ليمخي په شکل جوړې شوې وې، له همدې امله يو کچ وي او د تنگېدو او ارتېدو وړ نه وې. بل کار يې داوکر چې زما د لاسونو نه يې پلاستيکي ولچک ديو امبور په ذريعه پرې اولرې کړل په ځای يې فولادي ولچک راوتړل او د تړلو په مهال هم زما هر لاس بيل بيل عسکر مضبوط نيولی و، په ډېره وېره وېره يې زما لاسونه راوتړل او چې کله يې زما پښو نه بېرې خلاصې کړې نو پاس اولاندې يې راته په وېرې وېرې وکتل او ويې ويل: Cooperate (مدد وکړه).

— څه کومک وکړم.

— مهرباني وکړه! د پښو تړلو په وخت ونه خوځېږې او د سپينې کرښې د چوکاټ نه دباندې ونه وځې.

ماچې لاندې وکتل نور رښتيا هم دلويې کوټې په منځ کې د دوو گوتو په اندازه پلنه پټه په سپين رنگ جوړه شوې وه چې زمانه گېر چاپېره يې مربع جوړه کړې وه او ددغه يو متر مربع په منځ کې زه ولاړ وم. کله يې چې د طيارې د ټول سفر نه وروسته په لومړي ځل زه دغه مربع کې اودرولم او زما دمخې نه يې بوجی اخواکړه نوماوليدل چې مانه گېر چاپېره دولس کسان په نظامي او ملکي

درېشيو کي ولاړ دي. او له پوښتنه يې داوه: **Are you militant?** (اياته نظامي شخص يي؟) کله چې زما ځواب منفي و نوبيايي وپوښتل چې:

— نوڅه کار کوي؟.

— زه په يو کالج کي استاذ وم او ورسره مې صحافتي کارونه هم کول.

زه پوه شوم چې کله دوی پوه شوو چې زه نظامي سپړي نه يم نو دوی هم زړور شوو او زما په سينه يولوړ مضبوط ډاکټر **Static cope** کېښود. ډاکټر مانه زما د صحت په باره کي پوښتنې کولې او يو عسکر زما لباس تلاشي کاوه.

زما د څنگ په جيب کي يودوه گولۍ لاس ته ورغلې زري يې هغه ډاکټر ته راوړې کله چې د آی ايس آی په کوټنيو کي د مصالحه دار گروبي، مرچکو او سويو چپاتو نه زما معده ډېره خرابه شوه اوله خورا که پرېوتم نو هغوی ماته د نظامي روغتون **CMH** نه د **Zintac** په نوم گولۍ راوړې وې چې دستي يې ماته لږ آرام راکړې و د هغوی دغه گولۍ اود مسلم دوست صاحب يوڅه دوايي يې په مونږ باندې څو څو ځل زيات کره چې گني مونږ تاسوته مفت سرکاري علاج کوو خو بيا معلومه شوه چې هغه يې هم زمونږ د جېبونو په پيسو اخیستې وه. د باگرام د تفتيش په کوټه کي ولاړ امریکايي مانه پوښتنه وکړه:

— داگولۍ دې کوم ځای نه راوړې؟

— محبس کي يې راکړي وې.

— داڅه له پاره خورې؟

— د معدې تکليف لرم.

— داڅه فائده درکوي؟

— لږه ډېره.

ډاکټر څه ليکل ځان سره شروع کړل اوزه په دې فکر کې شوم چې داگولۍ څنگه زما په جيب کې پاتې دي ځکه چې زمونږ د کورونو او جيبونو صفايي خو آی ايس آی کړې وه او هيڅ نقد او جنس يې نه دي پرې ايښي نو داگولۍ څنگه پاتې دي؟ بيا مې ځان په دې قانع کړ چې شايد داگولۍ به يې دې له پاره پرې ايښي وي چې امريکايانو ته وښايي چې دوی بنديانوباندي لگښتونه کړي دي او ډالرتري واخلي. واه واه! دادوه گولۍ اود آی ايس آی هغه ټولې دسيسې او فرېبونه چې افغانانو ته يې جوړوي؟! هغه سياسي قتلونه... زه د امريکايي تفتيش په کوټه کې په يو متري چوکاټ کې ساکن په غم کې ولاړ يم او هغه هم د آی ايس آی د لاسه او بيا زما د څنگ په جيب کې قصداً او عمداً دوه گولۍ پرېښودل زمايه شونډو هماغه ترڅه موسکا راوړه دکوم په هکله چې عبدالحميد بابا وايي:

لکه سرد پسه په اور غاښونه سپين کا

ماله نن له ډېره غمه خدا راغله

په هر صورت په پښو او لاسونو د فولادي ولچکوله تړلو وروسته يې زه بلې کوټې ته بوتلم او په عسکرو سريېره دوه سپين بيري امريکايان وو چې وړې وړې بيري يې هم درلودې. اويو هم د وړې بيري خاوند ځوان مضبوط امريکايي چې ټول په ملکي لباسونو کې

ووزه اودرولم اوله مایي پوښتني پیل کړې. داوړه کوته وه ټولو ماته ډېر په زیر زیر کتل او مضبوط ځوان چې سوالونه یې کول بیا بیا ماته ویل چې زماسترگو ته گوره او بل خوامه گوره. د دوی هم اول سوال داو.

Are you militant? (ایاته نظامي شخص یې؟) _؟

_ نه زه استاد او صحافي یم.

_ ایاته کیمیا دان هم یې؟

_ نه زه دکیمیا په الف ب هم نه یم خبر. ما اجتماعیات لوستي

دي.

_ په اجتماعیاتو کې دې څه لوستي؟

_ د لسانس په دوره کې مې سیاسي علوم او ژبې لوستي

اوماستري په انگلیسي ادبیاتو کې لرم.

_ نور څه کار کوي؟

_ د جامو وینځلو د صابون د عمده فروشی. دوکان لرم او ورسره

ورسره د قېمتي کانو په کار کې هم همکار یم.

_ کوم ملیت لري؟

_ مونږ افغانان یو خوله دېرشو کالو راهیسې په پاکستان کې

اوسوو.

بس په دغه کوته کې همدا پوښتني وې ویې لیکلې اوماته یې

وویل چې لار شه اوس به تا دخپلو اوسېدو ځای ته یوسوو اوسبابه

بیا خبرې کوو.

له دې وروسته يې زه يوه داسې ځای ته وردننه کړم چې يو ډېر لوی سالون و. ددغه سالون يو اړخ ته د دوه چته کوټو کتار و چې په لاندې چت کې يې سامانونه ايښي وو او د پاس چت کوټې د خصوصي بنديانو ، تحقيق اود محققينو د ناستې ځای و. دغه کوټوته د سالون دواړو سرونو ته پورې ورختلې وې. چې د ترلو پښو د بېړيو سره به ورباندې ختل گران وو خودبنديانو ناکام و.

د سالون لاندې او غټه پراخه برخه کې يې تقريباً دولس متره مربع پنځه ځانې جوړې کړې وې چې د ځمکې نه خورې گوټې پورته يې د لرگو چوکاټونه ايښي وو په هغې يې دلرگي تختې مېخ کړې وې اودهغې د پاسه يې خرفرش مېخ کړی و. هلته د نارينه و د ژمي دپټو په اندازه نری شری هم پرته وې چې د يخني د کمولو دپاره کافي نه وې او هرې ځانې ته د ننوتو له پاره دوه دوه دروازې هم وې. چې د ننوتو پرمهال په اوله دروازه د ننوتونه وروسته دغه اوله دروازه بنده شوه نو بيا به يې دننه دويمه دروازه دپري رابشکودو په واسطه خلاصه کړه او بېرته به يې هم دپري د رابشکودو په واسطه بندوله زه يې هم دمنځ ځانې ته ور دننه کړم اود ولچکو سره يې پرېښودم يو دوه بنديان نور هم وو.

زه چې د ISI په تيارو ، لمدو او يخو کنکريټ کوټنيو کې دوه مياشتې او دوه ويشت ورځې پاتې شوی وم اوپه دغه شپه يې هم راته څوساعته سترگې ترلې وې په لومړي ځل راته په يو پراخه سالون کې په وچو تختو ناسته عجيبه ښکارېده . زر زرمې په سالون کې گير چاپېره يو غغلنده نظر وگرځاوه. په سالون کې دټولو نه عجيب شی

دامريکايي بيرغ رازورنده شوي غته او پلنه ټوټه وه دي سره څنگ
کې بل کوم بيرغ نه و.

وروسته مونږ ته معلومه شوه چې داد روسانو دوخت جوړ شوي د
کارگوياد هوايي ډگر دسامانونو گودام و چې پاس د چت لاندې يې
د سامانونو د خپږولو او کوزولو له پاره يو متر لوړ لوړ تيران هم
لگولي وو او ددغه سالون په اړخ کې کوټې د گودام د مامورينو
کوټې وې .

د بنديانو د غټو خانو چې ازغن تارونه ترې تاو وو شاته هم
څه خالي ځای معلومېده چې دماشينونو دومره تېز غرار ترېنه راته
چې خبره سمه نه اورېدل کېده. په سالون کې يې درنه له پاره
داوچتې پايې غټ برقونه لگولي وو چې بيخ کې يې ټېرونه هم
درلودل او يو انجن غوندي هم وڅودغه برق توليدونکي مشين څه
خاص شور نه کاو. بلکه شور ټول دهغه مشين و د کوم نه چې يې يو
غټ پلاستيکي پايپ د بنديانو د درېو خانو ترمنځ تېر کړی و او د
امريکايانو دعوه داوه چې دامونږ د حرارت پيدا کولو له پاره لگولي
چې د بنديانو يخني کمه کړي. بې شکه چې پايپ پخپله تودو
خودسالون د يخني کمولو کې يې کوم کومک نه کاوه بلکه دشور د
زيات والي له امله مونږ دپاره يو نفسياتي تعذيب و. د بنديانو د
هرې خانې په آخر کې چې تقريباً دولس مربع متره وه او تر شلو پورې
کسان په کې ځای کېدل دتارکولو غټ ډرمونه په منځ پرې شوي وو ،
په يو وېله شوي اوسپنيز چوکاټ کې ايښودل شوي وو او د ډرم د
اخوا کولو په وخت کې د عسکرو د غير حاضري او غفلت په صورت

کې بنديانو کولی شول چې ماشينونو اود بنديانو دخانو ترمنځ د اوسپنيز دېوال شاته پټ شي اوپه تېښته کې بريالي شي. زمونږ خو باگرام کې وخت کم و کيوبا کې خبرشوو چې دوه کسانو له همدغې لارې د تېښتې کوښښ کړی و او له بېرته راگېرولو وروسته امريکايانو په وهلو وژلي وو. د خوست د ډاکټر خاندان په قول يې يو بندي د بنديانو په مخکې دومره وواهه چې دخولې نه يې وينه قی کول شروع کړل او مړشو. بيا عسکرو بنديانو ته مخ راواړاوه چې که څوک د تېښتې کوښښ وکړي نو حال به يې داوي. خوسره ددې " سپر پاور " اودهغې د متحدينو او افغاني گوډاگيانو د پيرو او طيارو، الله پاک سرکال د ۲۰۰۵، کال د جولاي مياشت کې څلورو عربانو ته دهمدغه باگرام د بندينه نجات ورکړ.

داو دباگرام د بند دهغو ورځو ظاهري صورت اوس راڅو زمونږ او دامريکايانو ترمنځ خبرو او تحقيق ته. دښپې په اخري پارکې چې کله زه د ازغن تار لرونکي دېوال کې دننه ورننوتم نوماسره راغلو عسکرو راته وويل چې تاسې اوس دلته ارام وکړئ. سهار به تاسوته خوراک راوړو. دې کې گورم چې مسلم دست صاحب هم په کڅوړه لباس کې زولني په لاس او بېړۍ په پښوکې ورپنې دستانې په لاسونو او ورپننه خولۍ په سر اود سپين رنگ دليمڅي جرابې په پښو را روان دی، زه دې منظر ډېر خفه کړم. مسلم دوست صاحب ماپه دې لباس کې نه شو زغملی. ريښتيا هم غم سره انسان عادي کېږي اوچه څو ورځې تېرې شوې اول به مې دبنديانو لباس ته وکتل اوبيا به مې ځان ته وکتل نو ځان به راته سم کارتون ښکارېده او کله به خندا هم راغله.

دمسلم دوست صاحب پسي يي حاجي ولي محمد هم راوړ او مونږ ته معلومه شوه چې مونږ سره يي په يوه طياره كې د پېښور نه راوړي و. ماد ډېرې يخني نه په ځان نري شري راواچوله يو طرفته يخني اوبل طرف ته زولني لاس اوپښي. سټكوري راغونډ شوم. په دې كې چا و خوځولم چې پاڅه دلمانځه وخت دي چې سرمې پورته كړ دڅنگ په خانه كې يو عرب آذان كاوه چې دماشين د آواز له كبله ډېر ت اورېدل كېده.

زياتي خبرې به په اشارو كېدي. ماعسكركه ته د اوداسه دپاره داوبو اشاره وكړه او هغه دنفي اشاره وكړه. دڅنگ خانې عرب چې مونږ نه يي ډير وخت دلته شوي و او لاس اوپښي يي هم خلاصې وې ماته د تيمم اشاره وكړه اوددغه ځاي نه د درې مياشتو دپاره تيمم شروع شو. مونږ ته به يي فقط دڅښلو اوبه راكولې او هغه هم په اندازه. او به پلاستيكي بوتلونو كې وې د كويت Rawzatain روضتين په نوم كمپني تيارې كړې وې.

دلمانځه په وخت كې مې دوه نوي كسان په خپله خانه كې وليدل. وروسته رامعلومه شوه چې يودغزني مولوي عبدالحنان دي او يو هم دمزار ملا محمد شريف و دواړه يي ډيل خمري نه راوړي وو او مونږ سره يي دملا آذان نه مخكې اچولي وو. دواړو باندي يي ډيري خريلي وې كه څه هم ددوي شكلونه بدل شوي وو اوداسې نه ښكارېدل چې دابه ملايان يادطالبانو دتحريك كسان وي خو دشمالې اتجاد كسانو دپښتونولي په جرم نيولي او امريكايانو ته يي ډېر غټ

معرفي کړي وو. هغوی وویل چې اول یې ترې د پیسو مطالبه کړې وه او چې پیسې یې نه درلودې نو په امریکایانو یې خرڅ کړي وو. همدغه عبدالحنان ماته سباته (زما د پوښتنې په ځواب کې) پټ وویل چې مونږ باگرام کې یوو.

د سهار د لمانځه نه وروسته نورو خانو کې بندیانو تلاوت پیل کړ او مونږ چې قرآنونه نه درلودل غلي ناست وو او د سهار اذکار مو پیل کړل. کله به چې مونږ یو د بل سره دخبرو کولو کوښښ کاوه نو په پیره ولاړ عسکر به راته په شونډو دخاموشۍ گوته کېښوده.

سهار شو او په لومړي ځل د امریکایي خوراک سره مخ شوو. هغوی مونږ تازه راغلیو پنځو بندیانو ته یو یو کیلاس د هکیو یخني راوړه. مونږ چې د ISI په جېل کې د مسالو د ګروبي نه تنگ شوي وو داراته ډېره ښه پرېوته. وروسته یې بیا د حلال په نوم پاکتي خوراک یو وړوکی ډبی میز اوڅه بسکت د افغاني نانبايي نیمې ډوډۍ سره راوړل چې همدا زموږ دوه وخته او کله کله درې وخته خوراک و. کله کله به یې ورسره یوه مالته یا مڼه هم راوړه. د سهار د ناشتې په وخت او په اول تحقیق کې د محقق له خوادنان بایي افغاني ډوډۍ او یوه پیاله گرم تورچای چې پخپله یې هم خوړل ماته شک پیدا کړ چې مونږ افغانستان کې یو څو ماد امریکایي نه پوښتنه وکړه چې مونږ کوم ځای یو؟ هغه وویل چې ته څه فکر کوې؟ ما ورته عارفانه تجاھل سره وویل چې آیامونږ په امریکا کې یو هغه وویل چې نه (you are not in America but you are in American hands.) ته په امریکا کې نه یې خو په امریکایي لاسونو کې یې (او ورسره یې

دغه وړاني ويجارې کوتي ته لاندې باندي وکتل يوه تمسخراميزه خندا يې وکړه اوويې ويل: (Is America Like this?) (ايا امريکا داسې وي .) بيایې وويل چې ايا تا امريکا ليدلې؟ ماوويل: نه . نوبيرته يې سوال وکړ چې نوانگرېزي دي چرته زده کړې؟ ماوويل چې پاکستان کې . دغې خبرې ته هم هغوی د شک په سترگه کتل .

همدا وجه وه چې که يو طرفته زه په انگرېزي د پوهېدلو له امله د غلطو ترجمانانو د ضرر نه بچ وم خو بل طرفته به امريکا يانو ويل چې تا ضرور سفرونه کړي . يورپ او امريکا کې پاتې شوی يې خومونږ نه دا خبره پتوي . په دې ارتباط يې پوښتنې کولې خوبې ځايه .

له دې مکالمې وروسته کله چې په همدغه لومړي تحقيق کې ما د امريکايي نه پوښتنه وکړه چې آيا مونږ په افغانستان کې يو نوهغه وويل چې بلې اوبيا يې د افغاني نانبايې ډوډۍ چې د توروچايوسره يې په خوړو بوخت و راپورته کړه اوماته يې وويل چې آيا دا ډوډۍ بل ځای کې پيدا کېږي؟ ماوويل چې زه نه يم خبر بيایې وويل چې دا ډېره بڼه ډوډۍ ده زمونږ وطن کې هم افغانان دا پخوي او زما هم ډېره خوښه ده .

دناشتې نه وروسته يې د ټولو مخکې زه تحقيق ته په همدغه سالون کې د دوهم چت کوټوته پورته کړم . زه يې د ډېرو کوټو نه تېر کړم او تقريباً د سالون د منځ .. کوټې ته يې ننه ايستم دوه عسکرو له مټو نيولی وم او يو کس راته مخکې و . يوه کوټه چې همېشه به ورته محققين وتل ننوتل په هغې په انگرېزي کې **Blood and soul** (وينه او روح) ليکلي وو . زه تر اوسه پوه نه شوم چې ددې څه مقصد

و. خودومره پوهېدم چې داد محققينو دناستي خاي دي، تحقيق نه محققين له همدې خونې راووخې اودبنديانو ټولې دوسيې هم دغلته ساتي. دبنديانو په اجتماعي خانو کې يې په يوې Pentagon پنټاگان، په دوهمې Kamia of Tanzania کينيا او تنزانيا اوپه درېمه خانه يې ليکلي وو ۱۱, September, It will help. يعني دابه ديولسم ستمبر دحملې يا حالاتو سره کومک وکړي.

په هر صورت زه يې د "وينې او اروا" د خونې ترڅنگ خونې ته ننه ايستم په خونه کې دوه کسان ولاړوو او چوکۍ او مېزونه يې برابرول. پاتې دې نه وي چې داوخت د امريکايانو په باگرام کې فقط درې مياشتې شوې وې او دوي لاخليل نظام نه و برابرکړی. نو له همدې امله په باگرام کې زما دلومړني تحقيق خونه هم ورانه ويجاړه وه. د روسانو دوخت نه وروسته بيا نه وه رنگ شوې شاته کړکۍ يې خلاصې وې؛ د چاريکارو دغرونو په مورگې سپينې واورې بشکارېدې. اودسالنگ نه رارسېدلې يخه هوا هم زمونږ په ټټر راننوته. ډېره يخني وه اوزه ديخني نه تنگ وم. محقق ماته په چوکۍ دناستې اشاره وکړه اوزه کېناستم.

دشخصي معلومات، تحصيل، سکونت او وظيفې نه وروسته يې رانه اول داپوښتنه وکړه چې (دپېښور) په هوايي ډگر کې يې چې کله تاسې مونږ ته تسليمولی هغه پاکستاني تاته څه وويل اوتاورته په ځواب کې څه وويل؟ زه د واره پوه شوم چې زما اود ISI دپنجابي ترمنځه اخرنۍ مکالمه دوي اورېدلې. دپنجابي اخرنۍ جمله چې زما په دماغ يې ډېر بد اثر کړی و او هېڅکله به مانه هېره نه شي

اوزره مي غواري چي دغه پنجابي پيدا ڪرم اوله گريوان نه يي ونيسم
 اوپوشتنه تري وڪرم چي دڻه تمسخر له پاره تا دا جمله وويله؟! جمله
 داوه چي ڪله يي دپڻسور په هوايي ڊگريزه لاس په لاس امريڪايانو
 ته ورسپارلم نويو پنجابي چي زه يي دمت نه نيولي وم. ماته
 وويل (چلو الله تمهاره ساٿه هه) ماورته په خواب ڪي وويل. الله
 توميره ساٿه هه ليڪن الله آپ سره پوڇهڻگا (الله خوماسره دي ليڪن
 الله به تانه هم پوڻتنه ڪوي).

ڪله چي ماداخبره امريڪايي محقق ته وڪره نو هغه سروخنده او
 ويي ويل. بس ستاسو مسلمانان دي. زما اول امريڪايي محقق چي
 خپل نوم يي Antonio بنوده خو ڄل يي راسره تحقيقونه وڪرل
 اوزمونڊ ڊ ژوند ڪيسه يي واورپده. دهغوي زياتي پوڻتني دطالبانو
 او القاعده په ارتباط وي چي زمونڊ د معلوماتونه ڊپري لري وي.
 هغوي زمونڊ دي معلوماتونه هم دشڪ په سترگه ڪتل چي گني
 دمولوي ڪبير په شان د ISI گوڊاگيانو اولاسپوڻو له لاسه مونڊ په
 خپل ولايت ننگرهار ڪي هم نه شو اوسپدي. هغوي د انقلاب په
 تاريخ ڪي د ISI اودهغوي د گوڊاگيانو اود مجاهدينو ڪيسي
 اورپدي خو يوولسم ستمبر هغوي گنگس ڪري وو او ISI دهغوي په
 غولولو ڪامياب وو او دي.

ماسره داوول تحقيق په وخت د لنڊي ڊيري ڊيري يوسپين ڊيري محقق
 هم زماشاته ولاڙ و او ڄيني پوڻتني به يي ڪولي؛ وروسته هم خوڄل
 زما تحقيق ته راغي.

خويوخل يي خان سره يو بل عمر رسیده محقق راوړ، هغه وويل چې مادويتنام په جنگ کې هم اشتراک کړی او کافي تجربه لرم. هغه به دخبرو په وخت ماته دمخامخ کتلو امر کاوه. هغه داهم وويل چې عربي کې متل دی چې د اوبو يو ډک لوبښی په سر ډېر وخت کېږدي نو اخري يې اوبه په مخ راتويږي. معنی دا چې کوم معلومات زه په سر کې لرم دوخت په تېرېدو به هغه زما دخولې نه راووي. هغه په عربي ډېر ښه پوهېده خو هغه بې ځايه هرڅه ته د شک په سترگه کتل.

يو عربي ترجمان چې د ايلای Elai په نوم يادېده هم ماسره مخ شو هغه د مسلم دوست صاحب ترجماني کړې وه اوماته يې وويل چې د مسلم دوست صاحب تحقيق ډېر ښه روان دی. هغه مسلم دوست صاحب ته ويلي وو چې هغه عرب نصراني دی، امریکايانو سره دخو کالو راهيسې په پوځ کې کار کوي اود نصرانیت سره سره امریکايان هغه ته دعربیت په وجه د شک په سترگه گوري اودميرې مور سلوک ورسره کوي. زما په باگرام کې نهه تحقيقونه وشول اوپه اخري تحقيق کې ماته خپل محقق Antonio وويل چې اوس يوسړی راځي چې ستا په هکله پوره معلومات لري اوکه ته رينستيا ونه وايې نو هغه به ستا په هکله منفي نظر ورکړي اوزه په هغه څه اختيار نه لرم دا د محقق يو تکتیک و چې په کار يې اچاوه. ما ورته وويل چې ماسره هيڅ نه دي پاتي ماتاته دخپل ژوند ټوله کيسه وکړه نور څه غواړې؟ اوکه څوک زما په هکله معلومات لري رامخامخ يې کړه زه يې کومه پروانه لرم. همداوو چې يو مضبوط ځوان راغی چې برش ډيره

يې درلوده اود وېښتانو رنگ يې هم عجيب و وېښتان يې خړوو چې لږ لږ سوروالی يې هم درلود داسې ښکارېده لکه مصنوعي چې يې وېښتان رنگ کړي وي. سترگې يې تکې شني وې چې بل هيڅ يو رنگ په کې نه ښکارېده. داسې معلومېده چې لينزونه يې په کې لگولي وي. دغه سړی عضلاتو نه داسې معلومېده چې ښه ورزش کار وي هغه هم دنورو محققينو په شان ملکي پامدني لباس کې و دغه سړی ماته مخامخ ښي لاس ته په چوکۍ کېناست او محقق Antonio مې چې لاس ته مخامخ کېناست يو دوه عسکر هم مسلح ولاړوو.

آخري تحقيق کې Antonio مانه زمونږ دعاید او کاروبار په هکله پوښتنې کولې او آخر اصل موضوع ته راغی. او ويې ويل چې داسې معلومات لري چې تاسود الوفا په نوم يوې مؤسسې سره کار کوی. زه ددغه نوم سره په لومړي ځل مخامخ شوم ماځواب ورکړ چې دغه مؤسسه خوزه نه پېژنم. هغوی وويل چې ته دروغ وايې ته قسم وخوره چې ته دامؤسسې نه پېژني. ماچې هرڅومره فکر وکړ هسې نه چې زه حانث شم فکر ته څه رانه غله له ډېر فکر وروسته د آزاد افغانستان دليکوالو ټولنه راپه زړه شوه چې څه وخت به زه هم ورسره ارتباط کې وم نو ددغه ټولنه د Wafa په نوم يادېږي چې د **Writer Union Free Afghanistan** مخفف دی. سمدستي مامحقق ته وويل چې زه خود وفا په نوم د افغاني ليکوالو يوه ټولنه پېژنم نه د الوفا په نوم. هغه وويل چې نه داد ليکوالو ټولنه نه بلکه يوه مؤسسه ده چې په افغانستان کې کار کوي. وروسته کيوبا کې

مونږ ته معلومه شوه چي دالوفا په نوم د عربانو يوه خيريه مؤسسه په افغانستان كې كار كوي چي خيريه كارونه يې كول اودهغي دمستو لينو سره هم مونږ مخ شوو. دغه آخري تحقيق تقريباً يوساعت دوام وكړ خودپره عجيبه داده چي ددغه پوره يوساعت پر مهال د محقق ترڅنگ نوي سړي مسلسل ماته كتل او يو ساعت دده سترگي رپېدل ما محسوس نه كړل. د بدن يوه حصه يې هم نه خوځېده هيڅ قسم د ژوند اثارپه كې نه ليدل كېدل فقط ديو بوت په شان زمامخي ته ناست و او سترگي يې په ما كې راخښي كړې وې. وروسته نورو تحقيقونو كې مونږ ډېر كسان د محققينو ترڅنگ وليدل او مونږ پوهېدو چي رواني ماهرين دي خو هغوي به فقط غلي ناست وو. نه يو ساعت مسلسل ساكن! وروسته ځينو نورو ملگرو چي تعليم يافته خلك وو او همدغه سړي ورسره تحقيق كې مخامخ شوي و وويل چي دغه سړي د Mind Science يعني د علم النفس دهغي څانگي ماهر دي چي د دماغ يا فكر لوستلو Mind reading اود مخ د علامو لوستو Face reading په واسطه دروغ او ريښتيا معلوموي. د علم النفس دغه څانگي تيلي پيټي (Telepathy) اومسمريزم (masmarisum) بلل كېږي چي دنظر دارتكاز په زورهم معلومات لاسته راوړي اوكلك اوجامدشيان هم ماتوي.

ضرور نه ده چي دوي دې سل په سلو كې بريالي وي ځكه چي مونږ د ريښتيا ويلو سره سره كيوياته ولېږل شوو.

ماسره د آخري تحقيق په وخت كې زما محقق Antonio يوځل ځان هم عصبي كړ، زما دوسيه يې په زوره په مېز ويشتله اوويي

ويل چي ته هم دخيل خان په هکله دومره معلومات نه لري لکه مونږ يې چي لرو. ماورته وويل: هغه څه چي ته يې لټوي هغه خو ماسره نشته خوداڅنگه کېدای شي چي ته زما د ژوند نه زما نه زيات خبريې؟! زه ددي سوال په مقابل کې موسکي هم شوم. دي باندي هغه ته ريښتيا غصه ورغله؛ پنځه شپږ مسلح عسکر يې نور هم خونې ته راوغوښتل او ماته يې وويل چي که ريښتيا نه وايي نو اوس به درته معلومات وشي. ماورته وويل چي تاسې اوس هرڅه کولي شي خوزما يوه خبره ده. ددي خبرې په آورېدو سره محققينو پوبل ته وکتل او دکوټې نه د اضافي عسکرو سره بهر ووتل. ماسره فقط دوه عسکر پاتي شوو. لږه شپبه وروسته يو عسکر راغي او نورو دوه عسکرو ته يې وويل چي دا بېرته خپل ځای ته بوزي.

پاتي دي نه وي چي مونږ پېښور کې خپل کور کې نيول شوي وو اوزمونږ قضيه بالکل واضحه وه. دتحقيق په دوران کې به هم مونږ ته اندازه لگېده چي کوم سوال امریکايان زمونږ نه د سرنیولو له پاره کوي او کوم سوال د ملا حسين اخونزاده (مولوي جميل الرحمن) د ورېرونو د شیطاني په نتیجه کې منځ ته راغلی دی؟ محققين هم په دي پوه شوي وو چي مسئله څه ده؟ خود ISI دحرام زادگانو اود اخون زادگانو د مسلسلې شیطاني په نتیجه کې مونږ کيوبا ته ولېږل شوو. خو الحمدلله زمونږ دقضيې دوضاحت او زمونږ د صداقت نتیجه داوه چي مونږ د امریکايانو له پلوه جسماني تعذيت سره نه يومخ شوي. د انتقال په وخت ټپل وهل، زنځيرونه او ولچک، ..... دنورو بنديانو په شان زمونږ په برخه هم وو. البته د

نورو بنديانو ځورېدل اود بند روحي فشار به مونږ هم زغملی وي. د کندهار او باگرام بدني او رواني تعذيب يوځانگړی بحث دی مونږ فقط څوارلس ورځې باگرام کې تېرې کړې. نوله همدې امله مو ډېر څه ونه ليدل مونږ د بنديانو ټوله شپه ودرول، بې خوبه کول، د شپې د خوب په وخت کې د عسکرو د کوتکونو په فرش وهل، داوبو د پلاستيکي خالي بوتلونو په زوره په کوتکونو وهل، تېزه موسيقي لگول... د قرآن دوهم چت نه راغورزول، هره ورځ د تلاشي په وخت کې د قرانکریم په ځمکه په زوره ويشتل، بنديان د تلاشي په وخت کې په گوندو کول او په سر د لاسونو ايسنودل زمونږ د سترگوليدلی حال دی.

په حاجي ولي محمد صراف په يخ ژمي کې يخې اوبه اړول اوبې خوبه کول هم زمونږ مخې ته دي. خوزمونږ نه وروسته چې کوم بنديان کيوبا ته راوړسېدل هغوی په باگرام او کندهار کې د بدني تعذيب ډېرې کيسې کولې چې (۳۴) تنه هم د تعذيب لاندې مړه شوي دي. مونږ نه وروسته په باگرام کې Solatum يا انفرادي خانې هم جوړې شوي او نور ډېر مثبت او منفي اقدامات هم شوي دي. زمونږ په وخت کې په باگرام کې ډېره يخني وه. اود تودوخې هيڅ سرشته نه وه خو وروسته بياتول سالون په ژمي کې گرم ساتل کېده. ماباندې په ژوند کې دومره يخني نه ده راغلې لکه باگرام کې. د بند سالون چت هم دروسانو په وخت کې په ميزايل سوري شوی و او باران به په کې ښکته راڅخېده. باگرام وروسته ترميم شو او چې کله زه ۲۰۰۴ م کال د اپريل په شلم راکوزېدم نو باگرام ډېر بدل شوی و.

په باگرام کې د امريکايانو دوو خبرو زه ډېر حيران کړم. يوداچې مانه خپل محقق Antonio په ننگرهار کې زمونږ د کلي او هلته د پېښور نه دتلو راتلو پوښتنه وکړه او ما ورته وويل چې مونږ خپل کلي ته دمري ژوندي اود پټي د حاصلاتو لاس ته راوړلو له پاره خو راخو په دې خبره محقق ماته وويل چې آيا د پېښور نه هلمند ته تگ راتگ مشکل نه دی.؟! ما ورته وويل چې هلمند ته مونږ دڅه له پاره خو؟ هغه وويل :

ولي ننگرهار په هلمند کې نه دی؟! ددې خبرې په اورېدو په ماسر وگر څېده او ورته ومې ويل چې که ستاسو دغه معلومات وي نو تاسو خوبه خلک غرق کړئ. بيایې وويل چې زه به نقشه وگورم.

دوهم داچې باگرام کې زمونږ د قيام پرمهال د سره صليب عمله دوه ځل باگرام ته راغله او هرځل به يې د صليب د مامورينو محبس ته راننوتونه مخکې زه، مسلم دوست صاحب او حاجي ولي محمد درې واړه د تحقيق کوټو ته وخېژولو، مسلح عسکر به يې راباندې پېره کړل، دکوټې ورپه يې بند کړ او دوه درې ساعته وروسته به چې د صليب مامورين لارل نومونږ به يې بيا اجتماعي خانوته راوړو. مونږ ته اول ځل هغه مهال پته ولگېده چې لاندې په اجتماعي محبس کې موجودو بنديانو ته سره صليب کارتونه ورکړي وو اود لاس نه ورته امريکايانو د دوسيې د نمبر پټۍ يا SN:No تړلې وې. وروسته چې کله مونږ د سره صليب سره مخامخ شونو هغوی وويل چې مونږ په دې پوه وو چې څه خلک يې مونږ نه په خونو کې پټ کړي خو مونږ څه نه شو کولی. اصل کې ددغه

مامورينو مقصد داؤ چي ڪه چرته مونڙ د امريڪا يانو په نظر مهم خلڪ وختونو بايد چي دسره صليب په ريكارڊ رانه شو، اودهغو ڪسانو سره ورڪ شوو ڪوم چي لا تراوسه ورڪ دي اود امريڪا يانو په مخفي جيلونو ڪي دي، چي په هغوي ڪي د القاعدې مشران په اول صف ڪي دي. داهغه خلڪ دي چي امريڪا يان پرې هيخ تبصره ڪول نه غواڙي اونه اوس په مېڊيا ڪي په دولتي سطح څه ويل ڪېږي. عام اشخاص په هغوي غږيدى شي خود دولتونو پاليسي داده چي بايد په هغوي خاموش پاتي شي. داهغه خلڪ دي چي دنيلو نه مخڪي استخباراتو په مرگ يا عمري قيد محكوم ڪڙي دي نوڅڪه دوى غواڙي چي داد خلڪو د اذهانو نه ووڅي اود تل له پاره دخاورو لاندې شي. بله داچي د دوي د يادولو نه حڪومتونو ته نور مشكلات پيدانه شي.

مونڙ سره په ڪيوبا ڪي دمراڪش يا المغرب يو بندي و چي ابو احمد المغربي نومېده، پاڪستان ته د تجارت په غرض په وېزه تللى و او دا هماغه ڪس دى چي د څلورو نورو ڪسانو سره پاڪستان ڪي نيول شوى و او چي ڪله يي د اسلام آباد په هوايي ڊگر تسليم او نه نو د ماسخوتن دلمانځه وخت و دوي د لاسواو پښو نه ترلي وو او په سترگويي ورته پټي ترلي وې دوي وويل چي ڪله مونڙ د ISI مجرمانو نه د لمونځ ڪولو اجازه و غوښته نو هغوي اجازه نه راکوله، نو مونڙ مجبور شو او له اجازي پرته مايو ملگري ته وويل چي اذان و ڪڙه هغه ښه په زوره اذان و ڪڙه مخڪي شوم اونورو ملگرو ته مې وويل چي ماپسي ودرېږي چي جمع و ڪڙو هغوي د سمت له معلومولو

پرته يودبل سره څنگ په څنگ ودرېدل د ISI مجرمانو راته خر خر کتل او يوځل يې راته وويل چې لمونځ مه کوي ستا سو اوس پرواز دی. هغوي د امريکايانو د طيارې منتظر وو ابو احمد المغربي وايي چې مونږ دهغوي د خبرو پروا ونه کړه اقامت مو وکړه. اودفاتحې وروسته مې په اوچت اواز په قرآن کې د منافقينوپه هکله اياتونه تلاوت کړل. ابو احمد وايي چې عجب منظر و د ISI منافقين مسلح امريکايانوته منتظر ولاړ وو او مونږ ته په تړلو لاسونو او پښو دغه لمونځ ډېر خوند راکړ. د آي ايس آي بي ايماننه اوبې غيرتو مجرمانو کې دا وس نه و چې په زوره مونږ د لمانځه نه منع کړي. که څه هم مونږ يې په خولې د لمانځه نه منع کړي وو! هغه وايي چې وروسته امريکايي طياره راغله او طيارې ته يې دخپړولو نه مخکې زمونږ په حضور پنځه ويشت زره ډالره يعنې سړي سرپنځه زره امريکايي ډالر ورکړل. هغه وايي چې د پيسو شماريې زمونږ په مخکې کاوه او مونږ اورېدل چې د امريکايي اخرنۍ جمله داوه:

"This Twenty Five thousand US Dollars" يعنې

داپنځه ويشت زره امريکايي ډالري همدغه ابو احمد وويل چې مونږ يې هم د سره صليب نه پټ کړي وو. يوځل دسره صليب عمله راغله اود باگرام په کومه خونه کې چې ابو احمد المغربي اوملگري يې وو نو ابو احمد د دروازې څنگ کې و او د صليب د عملې اود امريکايانو ترمنځ خبرې يې اورېدې. هغه وايي چې د سره صليب کسانو د امريکايانو نه پوښتنه وکړه چې **IS this door Purposely**

closed يعني ايا دا دروازه د خه خاص مقصد له پاره عمداً بنده ده؟
د امريکايانو ځواب Yes (بلي) و.

ابو احمد المغربي وايي چې دهغه دگروپ په کسانو کې يې باگرام ته د زورولو په وخت کې يوبندی ته په سترگه لغته ورکړه اوسترگه او مخ يې ورته شين کړ. هغه وايي چې دلغتي ورکولو په وخت يو امريکايي عسکر بل ته وويل : ته وگوره چې وړو کي عرب ته په سر لغته ورکول څنگه خوند کوي !؟

باگرام کې زما د اخري تحقيق نه وروسته مونږ دوه درې ورځې پاتې شو. د مسلم دوست صاحب سره هم مختلف تحقيقونه وشول باگرام ته درارسېدونو دوه ورځې وروسته يې مسلم دوست صاحب مانه ډېر لرې خانه کې واچوه، دهغه د تحقيق ترجماني مختلفو ترجمانانو کوله چې يو هم په کې د طالبانو د بهرنيو چارو د وزارت د تشریفاتو د شعبي مسؤل و چې محمد قاسم حلیمي نومېده. دمصر داظهر د پوهنتون نه فارغ و او په ډېرو ژبو پوهېده هغه هم د مسلم دوست صاحب ترجماني کوله او يو ځل يې زه هم هغې خونې ته چې په دوهم چت کې وه اود مستنطقينو دخونې ترڅنگ وه ور وړم. هلته حلیمي صاحب او يو بل عرب چې وروسته معلوم شو چې ایمن نومېږي دواړه ناست وو. خونه کې گرمه بخاری ایسې وه اوزما ايله غوږونه بڼه تاوده شوو. حلیمي صاحب ماته وويل چې ته هم دهغه مولوي صاحب ورور يې چې د مدرسو اشراف کوي؟ ما وويل چې کوم مولوي صاحب؟ نو هغه د مسلم دوست صاحب نوم واخيست، ما په اثبات کې ځواب ورکړ او هغه دگرم آبدان نه راته

دچای جوړولو ست وکړ. دغه ټول وخت به درې دقیقې وې او هغه چې د تورو چایو یوه پوښی په گیللاس کې کېښوده او گرمې اوبه یې پرې واچولې عسکر راغی زه یې دمت نه ونيولم او بېرته یې لاندې یخ اجتماعي محبس ته بوتلم. معلومه شوه چې زه یې فقط دغه دوو کسانو ته وربښودلم چې که مهم سړی یم چې غم مې وخوري. حلیمي صاحب په ترجمانی کې د مسلم دوست صاحب په شمول د ډېرو خلکو سره کومک هم کړی اود بز اود باز کیسه هم دهغه په ذریعه حل شوې وه اوس قلم مسلم دوست صاحب ته ورکوم.

د قندهار په لور

عربان یې مونږ نه مخکې یوه شپه د زندان د خانونه وايستل، د دالېز په منځ کې یې کتار په زنگنو کېښول، توري کخوري یې سرونوته ورواغوستي، لا سونه یې شاته وروترل او پښې یې هم وروترلې. بیا یې په یوه لوی پېرمزي چې پوځي رنگ یې و. یو دبل پسې دمتونه وترل بیا د ډېر انتظار نه وروسته داټول کتار پاڅول شو او په تنگو تنگو قدمونو وايستل شو مونږ پوه نه شوو چې هغوی چېرته بوتلل شول؟

ديارلس ورځې وروسته په ۱۲۱۱ ۱۲۰۰ م یې یوه شپه مونږ پاتې لس دولس کسان هم دالېزته وايستلو، لا سونه یې شاته کلک راوترل پښو کې یې زولني راواچولې، سرونوته یې توري کخوري راواغوستي سترگې او غوږونه یې کلک راوترل او دمخکنيو عربانو په ډول یې کتار په زنگنو کېښولو چې سرونه او ملاگانې مو منحني شکل کړې وې. خو ساعته انتظار مو وکړ، بیا یوه بنځه

راغله بپرته يې داغزنو سيمانو خانو ته وردننه کړو او خپلو منځوکې يې وويل چې هوا خرابه ده دورو الوتکو دالوتو وړنه ده اولويه الوتکه راونه رسېده. سبا شپې ته بيا په همغه پروني ډول وايستل شوو ، وترل شوو او بيا په يوه پرې او يو کتار کې يودبل پسې ترل شوي روان کړای شوو ، داخل هم دالوتکې په زمکه په همغه ډول لکه چې پېښورنه باگرام ته راغلوو ، کښېنول او وترل شوو او الوتکه ديوه نامعلوم پړاو په لور والوته . ځينو بنديانو گومان کړی و چې گوانته نامو ته ورل کېږو خو زما په زړه کې الله تعالی دا غوټه کړې وه چې قندهار ته ورل کېږو ؛ هماغه وو چې دخو شېبونه وروسته دقندهار په هوايي ډگر کې الوتکه ښکته شوه او کښېناسته. په هماغه ډول سختی يې ښکته کړو ؛ دشپې په تياره او دژمي په سخته يخنی کې ، په ترل شويو سترگو ، او زولانه شويو لاسونو او پښويي دشکو دپاسه پرمخه واچولو. دوه درې ساعته همدغسې پراته وواو هيڅ حرکت ته يې نه پرېښودلو بيا يې يو يو په دوه امریکايي عسکروله متو څخه ونيولو ، پايې خولو او وهل شويو تجيرونو ته يې دننه کړو ، هلته يې په ډېر تشدد په زمکه وايشتو او دباگرام جامې (گډ کميس او پتلون) يې په قيچي گانو راڅخه قيچي کړې ، لغړ يې اودرولو او يوه ډاکټره راغله زمونږ طبي معاینه يې وکړه اونارينه عورت باندي يې راته گوتې ووهلې .

بيا يې همداسې برينه بوتللو ، گيرې ، سرونه او وروځې يې په زور او تشدد راوخړيل. زمونږ لاسونه او پښې ترلې وو سرمو واراوه راواراوه خوهيڅ مو له وسه پوره نه وو ، دانو دزدان په ټوله موده کې

ترتولو لوی روحی فشار و. که دگیری دهرتار په های یې یو یو ځل وژلي وای نو دامونږ لپاره ډېره آسانه وه. او هغوی په دې پوهېدل. دگیری و خریل هم په ډېر وحشي انداز کې وو ماشین ته به یې ښه زور ورکاوه چې پوستکي یې هم راوگرول نیمې نیمې وروځې یې هم راوخریلې اودسراوگیری ځینې برخې یې گنجی گنجی پرېښودې چې ډېر بد برېښېدل. داتول یې قصداً او عمداً ددې لپاره کول چې مونږ وځوروي، خفه مو کړي او روحی فشار راباندې راوړي. هغوی په دې پوهېدل چې دا کار زمونږ ددین، عنعناتو، ننگ او غیرت سره لویې دي. اودالاشه چې دانسانیت او بشریت خلاف دی بلکه دحيواناتو سره هم څوک په دې ډول تشدد نه کوي ...

بیا یې همداسې لغړ او برینډ بوتللو، عکسونه یې زمونږ واخیستل، بیا یې توري کڅوړې راپه سرکړې، سترگې یې راوترلې او همداسې ترلې سترگې اولغړ یې په زنجیرونو کې بوتلو، یوه محقق ته یې اودرولو اوپه ولاړه یې راڅخه تحقیق پیل کړ. یو بی ننگه افغان چې فارسي ژبی و اوپښتو یې لږه لږه زده کړې وه په ماته ژبه یې راته دملنډو په توگه وویل چې: بیا افغانستان کې اوسېږې؟ ماورته وویل چې: هو افغانستان زما وطن دی او ستادپلار او ستا دبادارانو شخصي ملکیت نه دی چې ته ماترې منع کړې. بیا امریکایي راته وویل چې: کله تسلیم شوی یې؟ ماورته وویل چې: زه تسلیم شوی نه یم بلکه په پېښور کې په خپل کور کې پنجابي استخباراتو: (آی ایس آی) نیولی یم اوپه تاسو یې خرڅ کړی یم. دنوم، پلار نوم، های .... په پوښتنو سر بېره یې داهم وویل، چې:

بندی لفر او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی ور وشکي کوي او بل لغته ور کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

بندی لڼر او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی وړ وشکي کوي او بل لغته وړ کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

امريکايان بشري حقوق دي ته وايي

په وحشي ډول د بنديانو سروونه، ږيري او وروځي خړپيل کپري

طالبانو کي دي څه دنده درلوده؟ ماورته وويل چي ماطالبانو کي کارنه دي کړي. ترجمان پرته له دي چي امريکايي ورته ووايي. رابرگ شو اوراته ويي ويل چي ريښتيا ووايه. ماورته وويل: زه ريښتيا وایم اوتاغوندي ددرواغو دزده کړي کورس مي نه دي لوستي.....

بيا يو امريکايي عسکر دښي تخرگ لاندې لاس رادننه کړ، په ملايي کېښود اوبل دکين لورنه همداسې وکړل. په سريي راته زور وکړ په ټيټه ملا، ترلوسترگو، ترلولاسونو او پښويي روان کړو په لار کي خټي هم وي عسکريه په وچه اومونږي په خټو کي بېولو؛ تردي چي څه وخت وروسته دکندو کپرو لارو څخه تېر شوو يو ځای کي يي پرمخه څمولم لاسونه اوپښي يي راخلاص کړل خو کلک يي نيولي وم دسرته يي راته کڅوړه لري کړه خوراته ويل يي چي خوڅېرې به نه هغوي ډېر په بيره مخ په شاووتل او داغزن سيم دروازه يي راپسي وتر له بيایي دباندې نه راغږ کړ چي پاڅه! زه پاڅېدم، دوه کمپلي يي راواچولي او دکويت دروختين يو بوتل اوبه يي راکړي. ماچي اخوا دېخوا وليدل گردچاپېره داغزنو سيمانو خوپوريزه، څو غبرگه بنديزونه راتاو وو، منح منح کي لاري وي اودلرگيو نه يي څپرگي غوندي جوړ کړي وو چي لاندې يي هم دلرگي تختي وي اودپاسه يي ترپالونه پرې اچولي وو. دانوترپالي لويي څمپي وي خو غاړي يي ورتاوي کړي وي اوگرد چاپېره ټولي څمپي ښکارېدي، چي گورم په خواکي څپرگي کي مي څو بنديان ويده دي زه يي جلاپه يوه څپرگي کي واچولم، استاذ بدر يي له مالري دنورو بنديانو سره په يوه څپرگي کي واچاوه او حاجي ولي

محمد يي ددوه نورو بنديانو سره ماته مخامخ کين لاس ته په يوه
خپرگي کې واچاوه .

دانو دقندهار دهوايي ډگر په خوا کې نوي امريکايي موقت زندان
و. ګردچاپېره ترې دخټو دېوال و چې تقريبا څه کم دوه متره لوړو ،
بيا ددېوال سره نږدې اودهري څمې چاپېره داغزنو سيمانو ديوالونه
او بنديزونه وو . اودازمونږ دچاپېريال عادي اغزن سيمان نه وو بلکه
امريکايي ځانگړي پېرسيمان وو چې په دواړو خواوو کې يې تېره تېره
چاقوگي لرل او په دا يروي شکل کړې کړې غځېدلي وو . دهوايي ډگر
الوتکې چې کښېناستي او الوتې بڼه په ډاگه ښکارېدې چې اکثره
دوه څرخه اويو څرخه څرخکې اونورې پوځي الوتکې وې چې
دکښېناستو او الوتوپه وخت کې به يې ټول گردونه اودورې په مونږ
راتلې . کله کله به يې په الوتکوپوځي تمرينونه هم کول لکه په هوا کې
اودرول ، په يو پري کې يولوی بلر رابنکته کول اوداسې نور ...
دکمپ ګرد چاپېره دلرگيو لوړې لوړې مورچې وې چې مسلح عسکر
په کې وو اودورينونه هم ورسره وو . مونږ چې کله په خپرگيو کې
واچول شوو نو شپه لږه پاتې وه . لمونځ مو وکړ اودسبا په انتظار
کښېناستوو دژمي سخت ساړه وو . کله چې سباشو لمونځ مو وکړ او
بيا چې ورو ، ورو رڼا خپره شوه زما په خوا کې بنديان مې وپېژندل .
هغوی هغه عرب بنديان وو چې باگرام کې ماسره يوځای وو .
دخپرگيو ترمنځ لارو کې مسلح عسکر ګرځېدل . اګر چې ددوه
خپرگيو ترمنځ خبرې بندي وې خوڅارونکي عسکر چې کله شاګړه

مادخواکې خپرکي دبنديانونه پوښتنه وکړه چې دا قندهار دی ؟
هغوی وویل چې هو .

له درې نیمومیاشتو وروسته لمر

لکه مخکې موچې وویل دپاکستان دآی ایس آی په خصوصي پټ زندان کې مو په تنگو زیمجنو کوټو کې درې میاشتي داسې تېرې کړې چې دشیپې اوورخ معلومات راته نه کېده اولمر مو هیڅ ونه لیده . بیا مو پنځلس ورځې دباگرام امریکایي زندان کې هم داسې تېرې کړې چې لمر مو په کې ونه لیده کله چې قندهار ته ورسېدو نو دټولو ستونزو او کړاوونو سره سره چې کله سباشو ، رڼا خپره شوه اولمر راوخوت نو دخپمې نه گردچاپېره اوداغزن سیم دلورو بندیزونو نه دننه لږه فاصله وه چې بندي په کې گرځېدای شو په لومړۍ ورځ مو دلته په خاورو کمپل واچوله اوپیتاوي ته مو کړی ورځ د لمر دورانگو څخه خوند واخیست ، لمر هم مونږ ته خپله غېږه پرانستې وه ځکه چې له نېکه مرغه اسمان شین ؤ . په لومړۍ ورځ یې یوځل تحقیق ته بوتلم یودتورو وېښتانو او تورو سترگو والاخوان محقق ؤ اوپه ډاگه معلومه چې امریکایي نه ؤ فارسي یې هم زده وه په زولنو او زنځیرونو کې په یوه وره خېمه کې کښېنول شوم دسرته یې زما کڅوړه لرې کړه چې گورم مخامخ راته په چوکۍ یو ځوان محقق ناست دی ماته یې وویل چې زه فرانسوي یم او فارسي مې زده کړې ده ؛ دزرو پوښتنو په تکرار سر بېره یې راته وویل چې تاسره چې ورورنیول شوی ؤ هغه چېرته دی ؟ ماورته وویل چې داپوښتنه خوزه

له تاڪوم ڇڪه چي هغه تاسو سره دي ، هغه راته وويل چي هو هغه مونڙ سره دي او همدلته دي بيا يي وويل : زه باور لرم چي تاسو دواڙه ورونه ريڻتيا وائي زه به خپل نظر ستاسو په دوسيه کي وليکم نور وړاندي نه پوهېږم چي څه به کېږي ځکه چي پرېکړې نور خلک کوي .

په دي ترتيب بيا بيا تحقيق ته غوښتل کېدوله دوه و پرته دانور ټول محققين امریکايان وو . په هغه لومړي فرانسوي نما محقق سر بېره يو بل پېرپوزي غنم رنگه تور بخن محقق و چي پېرې پېرې شوندي يي وي او پنجابي معلومه بيا وروسته په گوانته نامو کي ماولیده او هلته يي اردو راسره وويله . ډېر بدسلوک يي کاوه دقندهار دمحققينو دتحقيق پوښتنې څه هماغه مخکني تکرار ېدي خوځيني نوري پوښتنې يي داوي :

— آياته کوم بهرني هېواد ته تللي يي ؟

— هو پاکستان کي مهاجرين او سعودي عربستان ته تللي يم حج مې کړی دی .

— آيا ستاورور (استاذ بدر الزمان) کوم بهرني هېواد يا امریکاته سفر کړی دی ؟

— نه .

— ولي نه ته يي پتوي خامخا تللي دي .

— داناسمه ده تاسره څه دليل دی ؟

— آياتاسو ټليفون درلود ؟

— هو زمونږ په کرايي کور کي عادي ټليفون لگېدلی دی .

— نومره يې څه ده ؟

— نومره مې ورته وويله .

— آيا تاسره موبایل يا سټيلايټ ټليفون و ؟

— نه .

— خامخاو .

— دا خبره ناسمه ده که ماسره دا ډول ټليفون واي نو مابه هرو مرو

درته ويلي واي دټليفون لرل کوم جرم نه دی .

— تشدد يې وکړ چغې يې ووهلې او ټينگار يې وکړ چې زرکوه

ووايه چې ستا دستيلايټ دټليفون نمره څو وه ؟

— کله يې چې ډېر ټينگ کړم ماورته وويل چې وليکه ! قلم او

کاغذ يې راواخيستل او ډېرپه مينه ، خوشۍ او په بيره يې راته وويل

چې وايه .

— زما دستيلايټ دټليفون نمبر دی : زيرو ، زيرو ، زيرو ، ون ، ون ،

ون ، ټو ، ټو ، تري ، تري ، تري ، او فورته چې ورسېدلم نو

ليکل يې بس کړل پوه شو اوراته ويې ويل چې په مونږ ملنډې وهي ؟

— تاسو مې دې کار ته مجبوروي تاسو خپله ريښتيانه وايئ نو نور

خلک هم درته درواغجن ښکاري .

ما خودرته وويل چې سټيلايټ فون نه لرم خو ته مې نه پرېږدي

اوتشدد او ټينگار کوي !!!

— آيا ستاورورسره موبایل يا سټيلايټ ټليفون و ؟

— هو موبایل و خو سټيلايټ نه و .

— ولي نه ستيلايٽ ٽيليفون خامخا ورسره و خوته مونڙ ته حال نه وائي .
— نه و .

— ته دخيل ورونه هسي ڪلڪه دفاع ڪوي ڪيڏاي شي چي
ستيلايٽ ٽيليفون هم ورسره و اوامريڪاته يي سفر هم ڪري وي خوته
به خبرنه يي .

— زه بنه خبريم زما ورون ماسره په يوه ڪور ڪي وروڪي رالوي شوي
دي هغه نه امريڪاته سفر ڪري دي اونه ورسره ستيلايٽ ٽيليفون و .
— ته اوستا ورون په يوه ڪور ڪي اوسيدئ ؟ .

— هو .

— ڊڪور نقشه څرنگه وه ستا ڪوته چيرته اودهغه چيرته وه ؟ .
— اگر چي زه په نقشه نه پوهيم خويه دي ڊول وه (نقشه مي ورته
جوڙه ڪره اود ڪوتو ڄايونه مي وروبنودل) .

— آيا ستا اوستا ورون په منح ڪي ڪله اختلاف راڻي ؟ .

— هو .

— په آخر ڪي ڪوم يو گتندوي وي ؟ .

— ڪله هغه اوڪله ن .

— زه هم دخيلو ورونو سره همداسي يم .

يوه سورمخي اوسپين سترگي محقق په سخته يخه هوا ڪي په
زخمي زنگنوا ودرولم لاسونه يي راباندي پورته ڪرل بيا ڊپروخت
وروسته يي په زمڪه پر مخه حملولم اوپه شاراته اودرپده بيا يي

راپاخولم پښې لاسونه مې ترلې وو په خوله يې راته لاس کېښود . چې
 خواب ورنه کړم اوپه ولاړه يې په يوه غوږ کې راته په چغو او کړيکو
 ډېرې سختې اوپوچې کنځلې کولې اوپه بل غوږ يو فارسيوان ترجمان
 په ماته پښتو ترجمه کولې خو ترجمان دهغه نه يوپه دوه زور کاوه
 اودومره سخت زور يې کاوه چې ماته وېره پيدا شوه چې له ډېره زوره
 يې باد پرې نه شي!! . اوداددې له پاره چې خپل ځان وفادار غلام
 وښيي او خپل امريکايي بادار خوشحاله کړي !

دډېرو کنځلونه وروسته يې يوبل امريکايي له خېمې راوغوښت
 هغه پوځي چمپر دباندي وايست بياراننه واته اوراته ويې ويل چې : ته
 پوهېږې چې زه څوک يم ؟ .

— نه نه دې پېژنم .

— زه يو امريکايي يم اوزما خور دنيو يارک په برجونوکې دستمبر
 ديوولسمې په انتحاري حمله کې وژل شوې ده تاسو زمونږ برجونه
 ړنگ کړي دي ، امريکايان مو وژلي دي ، اسامه ته مو پناور کړې ده ،
 خارجيان مو ساتلي دي ...

— داچې ستاسو برجونه ړنگ شوي دي نو ړنگوونکي يې معلوم
 دي مونږ نه دي ړنگ کړي اوداچې ستاخوږ په کې وژل شوې ده
 نودابنه نه دي شوي په کار داوه چې ته په کې وژل شوی وای ...

— ښه داهم لاوايې ؟ ويې وهلم اودغوسې نه نورهم دډېرسور والي
 نه تک تور شو .

— آيا ته خبر يې چې له تاوړوسته ستاپه کور څه شوي دي ؟
 غوښتل يې چې ماسره اندېښنه پيداشي .

— نه زه نه يم خبر .

— خبر به شي .

— ستا کورته اوس څوک ډوډۍ ورکوي ؟!

مخکې هم الله تعالی ورکوله او اوس اوبيا به يي هم ورکوي .

سړيې دتمسخرپه ډول وڅوڅاوه او ويې ويل چې ستا بچي به

اوس له ولرې مړه شي اوته به مونږ سره په جبل کې مړشي .

يوه محقق يوه ورځ راته وويل چې تاسو کره وسله وه اوته منکر

يې .

— نه دا خبره درواغ ده له دوه تمانچوپرته هيڅ وسله نه وه .

— ستاسو کور کې وسله وه ستاورور بدرالزمان اعتراف وکړ او مونږ

ته يې ټول حالونه وويل خوته منکر يې هغه به کورته لارشي اوته به يو

لرې جبل (گوانتهنامو) ته لارشي هلته به دې دداسې خلکوسره گوزاره

شي چې په ژبه به يې نه پوهېږي او ډېره سختي به درسره کوي . بيا به

خپله اعتراف وکړي .

— دا خبره درواغ ده زمونږ کور کې وسله نه وه اوزما ورور په

درواغو اعتراف نه کوي .

— رابړگ شو او په چغو يې وويل چې آيازه درته درواغ وایم ؟!

— هو ته درواغ وايي هغه دا اعتراف نه دی کړی .

— له چوکۍ پاڅېده له ډېرې غوسې تاوراتاوشو دای ایس ای

دگوداگيانو دجماعة الدعوه دمخکنيو ذکر شويو درواغجنو

ددرواغو راپوريې راواخيست او ويې ويل چې دادی مونږ سره لست او گواهان دي چې تاسو سره په کور کې وسله وه اوته منکري يې؟! .

— که وه نو ستاسو پاکستاني دای ایس آی گوداگيانو څرنګه پيدانه کړه هغوی خو زمونږ کورټول ولتياوه او دنوک په کچ ځای يې هم بې لټولو پرې نه بنود؟ .

— ستاسو په کور کې ددغه لست ټوله وسله وه خوته درواغ وايې .

— دې لست کې کومه وسله ده؟ .

— راکټ لانچر ، هاوان ، پيکا ، زيګاويک ، دهشکه ، مينونه ،

ګرنېټونه اونوري درنډې اوسپکې وسلې ...

— داخو ډېر مختصر لست دی زمونږ په کور کې دوه ډوله وسلې

نوري هم وي .

— کومې؟ .

— بم غورځونکې الوتکې او ټينکونه .

— ته بيا بيا په مونږ ملنډې وهي .

— ملنډې خو په تاسو هغه چاوهلې دي چې دغه لست يې درکړی

دی مونږ دپېښور ښار په حدودو کې په دې وسله څه کول؟ .

— امریکايانو سره جنگ .

— پښتوکې يو متل دی وايي چې باران په تيرا وشو او خره يې دلږه

مورې نه يورل ! عجيبه خبره ده چې امریکايان افغانستان ته راتلل

اووسلې مونږ په پېښور کې په خپل کور کې اېښودلې؟! بيا يې راته

يو ځوان ځورونه (عکسونه) وښودل چې يو يې ديوې لويې پخې کلا

په ډول و چي لويه دروازه يې وه د پاسه پرې اغزن سيمان او برېښنايي
مزي غځېدلي وو او يويې يو کټ وچې بندي په کې بند په بند ترلي
و... په پته خوله يې راوښودل اوڅه يې ونه ويل .

— ما خودغه ځای نه دی ليدلی ستاسو څه مطلب دی ؟ .

— زه هم پوهېږم چې تانه دی ليدلی خو که سمه خبره ونه کړې او
اعتراف ونه کړې نودغه ځای ته به دې ولېږو دادامريکايوسخت جېل
دی اودلته سخت تعذيبونه دي اعتراف وکړه که نه نو دغه ځای ته به
دې ولېږو .

— دڅه شي اعتراف ؟ .

— هغه هم نه پوهېده چې دڅه شي اعتراف خونور څه يې چې ونه
موندل نو ويې ويل :

— ددې چې تاسو کره کومه اوڅومره وسله وه او څه شوه ؟ .

— ډېر يې چې راتنگ کړم ماته زياته غوسه راغله اوورته ومې ويل
چې هوماسره دوه ډوله وسله په کور کې وه اودلته مې هم له ځانه سره
راوړې ده .

— کومه ؟ (په ډېره حيرانتيا) ! .

— ماسره يو ميزايل اودوه بمونه وو چې اوس هم راسره شته .

— په ډېره وارخطايي او حيرانتيا : کوم دي ؟ .

— ترجمان پوه کړ چې زماڅه مقصد دی ...

— په ناڅاپي توگه يې بې ارادې سخت وخنډل له ډېرې خندا نږدې
وو چې له چوکۍ سره شاته وغورځېږي . زماپه غوسه پوه شو او له

خبري يي ٽوڪه جوڙه ڪرڻ لڳو ڏياندي يوه بنڃينه عسڪره وه هغه
يي راوغوبنته اوورته ويي ويل چي ڏياندي داسي وايي ..

بي شرمي عسڪري ته يي خوند ورڪر اوماته يي ڇه وييل چي
ترجمان په سوچ ڪي شو اوبياي وييل : ڏايوه جمله وايي او مفهوم
يي ڏادي چي : په دغه ميزايل زما مورچه ووله .
_ ماورته هيڻ ڄاواب ورنه ڪر .

سباته بياتحقيق ته وغوبنتل شوم محقق بدل و اووضعه يي هم
بدله وه ڊپري نرمي خبري اوبنه سلوڪ يي ڪاوه ...

ڊامريڪي محققينو همداڪار و چي ڪله نرمه اوڪله گرمه يوبه
سختي ڪوله اوبل به نرمي... له هري وسپلي يي ڪاراخيسته
اوڪوبش يي ڪاوه چي له بندي اعتراف واخلي اوتروسه زيات
معلومات لاسته راوري . پروني سختي يي وغندله او ويي ويل چي
هغه بنه نه دي ڪري اوبيا يي وييل :

_ دورور سره دي ليدلي دي ؟.

.. نه .

_ ڊاڊره سخته نه ده ؟.

_ هرڇه چي وي ستاسوله لاسه دي .

_ غواڙي چي دخيل ورورسره وگوري ؟.

هو .

_ له لڙ ڇنڊوروسته زما ورور بدر الزمان په زولنوڪي ٽرل شوي
راوستل شو ، زه دتحقيق خيمه ڪي په چوڪي ناست وم هغه يي

دخمي په دروازه کې اودراوه محقق ورسره ولاړو راته يې وويل چې ورور دې دادی ماچې ورته وکتل، بېخي راته بدل بنکاره شو چې بڼه ورته متوجه شوم ومې پېژنده، مانه خو خپل مخ پناو چې زه به دخپل ورور په سترگو کې څنگه بنکاره شوی يم؟ اودهغه پټ انفعال به څه و؟ خوماچې دهغه مخکنی دمبار کې گيرې سره له وقاره ډک مخ ليدلی و او اوس مې خريلي گيره وليده چې مخ يې بيخي وړوکی و خوار شوی هم و اودغمونو، اندېښنو او کړاوونوله لاسه يې رنگ هم تور اووښتی و... زه په دغه حالت کې دخپل ورور په ليدلو ډير زيات خواشینی شوم. وبوگنېدم، زړه ته مې سخت درد او ټکان ورسېد.

ددغه غمجنې شېبې اودهغه دغمجن مخ زيبښلی او مراوی انځور زما په سترگو کې تراوسه پاتې دی اوزما په زړه کې يې داسې داغ او ټپ جوړ کړی دی چې تر عمره به يې سوی اودرد محسوسوم...

مادخپل ورور استاذ بدر په مخ کې يوه جعلي غوندي موسکا ددې لپاره وکړه چې هغه زما په درد پوه نه شي. همدومره خبرې موسره وکړې چې سترې مه شي څنگه يې؟ زه الحمدلله بڼه يم. نوريې نه هغه کښېناستلو ته پرېښود اونه يې دواړه زياتو خبروته سره پرېښودو هغه عسکرو سمدستي بېرته ستون او پنا کړ.

ماسره محقق کښېناست ماورته وويل چې! تاسو خو دبشري حقوقو، ديموکراسۍ، ازادۍ اوداسې نور... شعارونه زوتوئ، دلته خو بشري حقوق، بېخي ترېښولاندي دي، تاسو خو مونږ سره له حيواناتو هم بتر سلوک کوئ... داوولې؟ هغه وويل: په لويو جنگونو، دولتي امورو اودبيري اقدامونو کې همداسې کېږي. کله

کله بي گونا هم دگونا هگارو سره خورول کېږي ، زه به ستاسو په هکله واشنگتن ته وليکم چې دا دواړه ورونه بي گونا دي بايد خوشي شي . خو وعده در سره نه شم کولای اونه پوهېږم چې راتلونکي کې څه پېښېږي ؟ .

عسکرو ته يې حواله کړم او په گنگس حالت کې يې څپرکي ته ستون کړم .

دقندهار په څپرکي کې زما ملگري

دقندهار په زندان کې ديو اڅبتوب له ورځو وروسته زه دروغتون دخېمې له وره سره نږدې څپرکي کې واچول شوم استاذ له ماڅخه لرې اود هوايي ډگر دخټو دېوال ته نږدې و . ماسره لومړی حاجي صاحب ولي محمد صراف و چې دپېښور اوباکرام په زندان کې هم راسره نږدې ، خو جلاو او قندهار کې مويه يوه څپرکي کې سره گوزاره شوه . هغه ډېر ښه سپری و او په همدغه څپرکي کې مونږ يوبل سره وپېژندل بل دایران يو چرسي شيعه و چې عبدالمجيد نومېده هغه امريکايي محققينو ته ويل چې زه افغانستان ته دمخدراتو درانيولو له پاره راغلی وم خومونږ ته يې ويل چې زه دایران حکومت د جاسوسی له پاره رالېږلی وم ، دقندهار په ښار کې ديوه نانباي سره اوسېدم کېمره اونور سامان مې هم دهغه سره ايښی دی ... ډير احمق او لاوبالي سپری و چې وروسته يې بيا په گوانته نامو کې صليب هم په غاړه کې څوړند کړ ، امريکايانو ته يې جاسوسي هم کوله او په ډېرو خلکو يې ددرواغو تورونه هم لگولي وو . يوه ورځ يې ديوه ازبک

عبدالله فاريابي سره دمخالفت له امله دښمني په يوه ټوټه خپل لاسونه وگړول لږ لږ ويني شول اوبيايي امريکايي پوځي ته وويل چې دا کار راباندې عبدالله وکړ، دڅپرگي ټولو بنديانو او دهغه دلاسونو کړينو ددې گواهي وکړه چې هغه درواغ وايي نو له همدې امله عبدالله دسزانه وژغورل شو. خو ورځې مونږ درې واړه سره وو بيا دمزارشريف قاري صاحب فضل الرحمن اوداندخوي نورالله صاحب هم زمونږ دڅپرگي ملگري شول. دواړه دډېروښو اخلاقو څښتنان وو په ځانگړي توگه زما اودنور الله صاحب ترمنځ ډېره مينه پيداشوه. خبرې اودخپل ژوند ځيني کيسې به مو سره کولې او وروسته بيا دگوانته نامو په اخري ورځو کې موداملگري او مينه ډېره غښتلې شوه. نورالله صاحب ډېر لائق، پرهېزگار اودښو صفاتو څښتن او دملگري وړانسان و.

زما دڅپرگي نور ملگري دپکتيکامولوي محمد صديق، دارزگان ددير اوت نورالله. چې دطالبانو دمشر ملامحمد عمر صاحب باجه هم و. ددير اوت حاجي نظر محمد، دخوست حاجي خان زمان، دپکتياقاري عصمت الله، دارزگان حاجي امان الله دفارياب عبدالله ازبک عربيانو کې عبدالخالق يمني، محمد حمادي يمني، سلمان يمني، وليد يمني، صالح يمني، سعيد جزائري، عبدالله کردي اودکوزې پښتو نخوا طارق وو.

دقندهار وضعیت

په قندهار کې هم انساني معيارونه او بشري حقوق ترپښو لاندې شوي وو ديو تريال لاندې چې دخو لرگيو دپاسه خپور و. ترشلو پورې

بنديان اوسېدل کله به چې باران و نو ډننه ورېده او په باران کې به ټول بنديان ولاړ وو، دناستې ځای به نه و. داتريالونه په اصل کې خېمې وې خودغاړو پټې يې پورته ورنغاړلې وې نو ځکه يواځې دچت تريال پاتې و او گرد چاپېره هيڅ نه وو. باران کې به دخېمې نغاړل شويو برخوکې اوبه جمع شوې خېمې به راڅخېدې او چې اسمان به شين شوهم خو ورځې به همداسې څخېدلې. دا اجازه نه وه چې پټې راخلاصې شي او اوبه ترې لرې شي. دډېر شکايت نه وروسته بنديان يو خواته شاګړي په زنگنونو اودرول شول ، بيا عسکرانته وتل او دخېمو دغاړو هغه برخې يې په چاقوانو څيرې کړې چې اوبه په کې جمع شوې وې .

سخت بادونه لګېدل او ټولې شګې او خاورې په مونږ راتلې ، نه داوداسه اوبه وې اونه دمخ لاسونو پرېمينځلو ، څيرن خچن دلپونيو غونډې اوسيدو. ديوه تريال لاندې ددرې کسانو څخه زياتو خپلو منځو کې خبره نه شوه کولای ، خواکې خېمه کې چې يو اغزن سيم يې ترمنځ و او يو تريله به مو سره ليدل يو تريله خبرې منع وې ، که په چابه هسې شک هم و شو چې دبلي خېمې خلکو سره ياددرې کسانونه زيات سره خبره کوي نو هغه به دخپرګي مخکې په خاورواو کاڼو کې په زنگنونو اودرول شو اولاسونه به يې په سرکېښودل، يو ساعت يادوه ساعته به دغسې لمرته ولاړو ، ددرې کسانو نه زيات دخپرګي گردچاپېره خالي ځای کې نه شوگرځېدای او که دريونه به زيات وو نوټول به په زنگنو ودرولو جزايي شوو. کله کله به عسکرو بې موجه بنديان جزايي کول ، هيڅ قانون نه و اوقانون دهرعسکر په

خپل لاس کي و. په نيمه شپه کي به په لسگونو عسکريه منډو منډو راغلل او ديوې خېمې نه به گرد چاپېره او دريدل، چغې اوسوري به يې وهلي چې پاڅېرې پاڅېرې سپي به هم ورسره وو. هغو به سخت سخت غپل. بنديان به يې له خوبه راويښ کړل د خېمې يوې خواته به ټول په سپېرو خاورو او کاڼو کي پر مخه ځملاستل، سرونه به يې ټيټ نيولي وو لاسونه به يې شاته وو بيا به گرد چاپېره او مخې ته مسلح عسکر او درېدل او نور به خېمې ته دلتهون په بانه ورننوتل کمپلي به يې اخوادېخوا په خاورو کي وغورځولي او قرآنونه به يې په خاورو کي اخوادېخوا گوزار کړل، ټول ځايونه به يې تلاشي کړل، که چاسره به دخوراک يو ناخيز او معمولي شي هم پيداشو نو د خېمې ټول بنديان به جزايي په زنگنونو او درول شول. د تلاشي په وخت به يې يو يو اول په ولاړه ولټاوه بيا به يې په خاورو کي راځملاوه اړخ په اړخ به يې واراوه تردې چې په عورت به يې هم ورته گوتې ووهلي بيا به يې ټول ځملولي پرېښودل او ورته ويل به يې چې ونه خوځېرې. عسکر به له وېرې په شاشاتللو ووتل، دروازه به يې قلف کړه، بيا به يې اواز وکړ چې پاڅېرې. بنديان به خړپړ په خاورو کي سپېره مخونه راپاڅېدل قرآنونه به يې راټول کړل او ځانونه به يې وځنډل. بيا به يې کمپلي له خاورو راپورته کړې وېه يې ځنډلې او د الله په هيله به ځملاستل. زه دروغتون د خېمې سره لنډ دناروغانو او ټپيانو په خېمه کي پروت وم نو زمونږ دغه ډول تلاشي ترنورو لږه وه. که چا به د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ هغه به بيا جزايي کېده يوه شپه يو ناروغ د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ يو بد اخلاقه عسکر و هغه

دخمي ټول بنديان په زنگنو کرل او چغې سوري يې جوړې کړې. بيا يې په بنديانو ملنډې وهل پيل کړل وروسته به يې کرل اوبيرته به يې په بيره په زنگنو کرل چې دې کار به شپه دوام وکړ ...

تحقيق ته به چې څوک غوښتل کېده نو عسکر به زنجيرونه په لاس راغلل، دروازي سره به يې دبندې نمبر واخيست ټول بنديان به دخمي شاته لارل هلته به شاکري په زنگونو اودريدل اولاسونه به يې په سرونو کېښودل؛ مخې ته به يې مسلح عسکر اودرېدل هغه دتحقيق بندي به دروازي ته لار هلته به پرمخه په خاورو کې ځملاست اولاسونه به يې شاته واړول، بيا به عسکر په ډبره بيره او وارخطايي سره رانول، يو به دبندې په ملا گونډې ولگولې اولاسونه به يې ورته ونيول بل به په پښو کېښناست. لاسونه به يې شاته په پولادي ولچکو وترل، پښو کې به يې ورته پولادي زولني واچولې اوتوره په خاورو کې کڅوړه به يې سرته ورواغوسته بيا به يې بندي راپاڅاوه يوي خواته يو او بلې خواته بل عسکر به يې دتخرگونو لاندې لاسونه ننه ايستل او په شابه يې ورته کېښودل، مټې به يې پورته خواته زور کولې او ملا به يې ښکته خواته. په سريه يې ورته دزمکې لورته زور کاوه، لکه درکوع په ډول به يې روان کړی و. سره له دې چې پښو کې به زولني وې او ددواړو پښو منځ کې زنجيرونه چې بندي ازاد پل نه شو ايښودای، خوبيا به يې هم ټپل واهه او بيره به يې پرې کوله، ډېر ځله به بندي په زنگونو راپريواته او زنگونه به يې زخمي شول. په لاره به عسکرو په راتېکوډلو، ټپل وهلو او وهلو ټيټه او ماته ملا روان کړی و. په لاره کې به څو ځايه بنديزونه وو، په

تاوو راتاوو کنډو کپرو لارو او ختوکې به يې دتحقيق خېمې ته ورساوه هلته به دمحقق بشکلې او دبندي په خاورو لرلې چوکۍ وه پرې به کښېنول شو او تحقيق به پيل شو ...

عسکر ډېر زيات بداخلاقه وو يو ضابط و چې حاضري به يې اخيستله ډېر متکبر انسان و بنديان به يې ټول په يو کتار کې اودرول بيا به يې ديوه يوه نمبر اخيست کله به يې په پېرتورتوش قلم دبندي په کميس شاته نمبر وليکه او کله مخامخ . کميس به ټول په نمبرو او خيرو تک تور شوی و . بنديانو ته به يې ويل چې ما کله له لرې وگورئ نويو کتار به اودرېږئ که چا به لرځند وکړ جزايي به پرزنګونو اودرول شو . بيا يې په کارتونو نمبرونه وليکل او ويل يې چې هريو کس به دحاضري په وخت کې غږ هم کوي اوداکارت به هم بنايي . دا ضابط به ډېر په تکبر روان و ، بنديانو ورته رامبوويل يو بل عسکر چې په لومړيو ورځو کې به يې سخت ژړل او ويل به يې چې زه امریکاته ځم بيا وروسته نفسياتي ناروغ شو بنديانو سره به يې سخته کينه کوله ، بې ځايه يې جزايي کول ، چغې سوري به يې وهلې او کنځلې به يې هم کولې . يوه ورځ يې يو ناروغ بندي ته وويل چې په زنګونو اودرېږه هغه نه شو اودریدای چغې سوري يې جوړې کړې ، بيا يې نور عسکر راوغوښتل ، بنديان يې يو خواته کړل او له ډېرې کينې نه يې عسکري جمپر او خولې دباندې کېښودل بيا دنورو عسکرو سره راننواته او دغوسې نه تک سور او تور اووښتی و ، بندي يې راځملاوه ، ويې واهه ، لاسونه پښې يې پرې زولانه کړل

، توره کڅوړه يې ورپه سر کره اوداوسپنيزو څادرونو گودام (انفرادي) ته يې په تېل وهلو ، رابنکلو او وهلو بوته .

دقندهار زندان کې دبنديانو خوراک

دقندهار امريکايي زندان کې دبنديانو دخوراک مهال وېش داسې و چې دسهار او ماښام له مخې هيڅ خوراک نه ودغرمې خوراک و او دماښام پرځای په نيمه شپه کې خوراک و. اودا ددې له پاره چې دخوراک په نامه بنديان له خوبه وباسي. نيمه شپه به بنديان ويده وو چغې به يې پرې جوړې کړې او خوراک به يې پرې تقسيم کړ. دخوراک نوعيت داو چې تيار عسکري خوراک و، په پلاستيکي کڅوړو کې بند و او پنځه شپږ کاله مخکې جوړ شوی و. دگرمولو کوم انتظام نه و همداسې يخ به يې راکاوه. يوه وچه کلچه يو وړوکی کېک ، پاپر، خودانې خوړې دانې يو وړوکی ډبي کې مميز ياممپلي ، يوه اوږدې ددوه گوتو په پلنوالي پلاستيکي لفافه کې دخنزير غوښه ، يوه لفافه کې کله دچرگ اوکله دغويي غوښه او وچ ککوړي. يوه اردني عيسايي ترجمان باگرام کې مونږ ته ويلې وو چې داوړه لفافه دخنزير غوښه ده اودانوره غوښه هم حلاله نه ده ځکه چې په اسلامي طريقه نه ده ذبح شوې، دا امريکايانو خپل فوځ ته تياره کړې ده دخوراک دغه ټوله کڅوړه يې (MRE) ايم آراي په نامه يادوله. کله کله په کې يوه کڅوړه مکروني (ميانچې) يالوبيان ، يادال هم وو. مونږ يې غوښې نه خوړې بيا وروسته دغه وچه بدله شوه او يوه بله کڅوړه وه چې دپاسه پرې حلال ليکل شوي وو هغې کې حلالې غوښې هم وې

نورسابه گان هم وو هغه به موبيا خوړل . څه وخت وروسته بيا په ماښام کې يوه افغاني ډوډۍ او دگډو وډو ترکاريو دډبليوهغه اوبه وي چې هغه اصلاً دډبلي دخلاصولو نه وروسته تويپرې هغه به يې هم لږې غوندي دهغه بوتلونو په بيخ کې راکولې چې مونږ به ترې اوبه څښلې وي اود ډېران دگوزارولو به وو، هغه به عسکرغوڅ کرل نور به يې وغورځاوه اوبېخ به يې پرېښوده په هغې کې به يې دغه دايشولو سبزيو زيربخني اوبه راکولې چې ډوډۍ په کې چوکه کړو همدغه مات ډبلي به مو ساتل اوبې له مينځلو به مو هره ورځ په کې دغه اوبه راخيستي اوډوډۍ به مو ورسره خوړه . دخوراک پلاستيکي لفافو کې به چې دعسکروڅه خوبېدل هغه به يې ترې ستنول او دگرمولو يو ډول ماده وه په اوبو کې اچولوسره يې جوش کاوه چې دترکاري دگرمولو لپاره وه هغه به يې هم ترې لري کوله. يوه ورځ په تېر کې ديوه بندي په خوراک کې راغلي وه .

په سطلونو کې دانساني ضرورت رفع کول

دقندهار په بريندوخېمو کې دهرې خېمې سره يويادوه سطلونه دانساني ضرورت لپاره ايښي وو هر بندي به په همغې کښېناسته او يو څادر به يې له ځانه راتاواوه کله به چې سطلونه ډک شول نو دورځي يويا دوه ځل به يې دوه بنديان په زولنو کې را ايستل چې

پښې به يې ترلې او لاسونه به يې خلاص وو، مسلح عسکر به ترې وروسته روان وو هرې خېمې ته به اودريدل او دخېمې بنديانو به خپل ډک سطلونه داغزن سيم دمنځونو نه ورکول، هغوی به وړاندې وړل او يوه ماشين کې به يې اچول. عبدالسلام ضعيف صاحب باندې به يې اکثره دغه کار کاوه الله تعالی دې اجر ورکړي.

بيا زما ورور استاذ بدير هم دنورو بنديانو په څېر ددې له پاره چې ماسره وگوري. په خپله خوښه دسطلونو راټولولو ته دوه درې ځل راوواته څه لږې غوندي خبرې به مو سره وکړې او دجوړناجوړپوښتنه به موسره وکړه. خو عسکرپه دې پوه نه وو چې دادواړه سره ورونه دي دا خبره يواځې محققينو ته څرگنده وه.

قندهار کې دپاکوالي کچ

په قندهار کې هم دپاکوالي له پاره هيڅ انتظام نه و، نه داودس اوبه وې اونه دمخ لاس مينځلو. کله کله به مو د عسکر نه پټ دهغه بوتل په اوبو مخ لاس ومينځل چې دڅښلو لپاره به يې راکړې وې هغه به هم که عسکروليدلې نو سمدستي به هغه بندي جزايي کېده او لمرته به خاورو کې په زنگونو ديوه يادوه ساعتونوله پاره اودريده. دبرېتونو يازياتي وېښتانو يادنوکانو دلرې کولو له پاره هيڅ انتظام نه و. په آخر کې بيا دغسل په نامه يو دوه ځل يوه ځای ته په کتارونو کې يودبل پورې تړل شوي اوزولانه په پټو سترگو بوتل شو او هلته يې راته په يوه وړو کې سطل کې دومره خرې اوبه اچولې وې

چي ايله سرپرې لوندیده؛ هغي کي به هم ختي او خاورې وي اويه
اجتماعي ډول دي ته مجبورېدو چي برينه دغه اوبه په خان راواچوو .
کله چي مونږ انکار وکړ نو يوې عسکري افسرې راته وويل چي ولي
برينه نه لامبي؟ زه خويه دي ارمان کي يم چي داسي يو څوک
پيداشي چي جامې رانه اوباسي اوتاسو برينه نه لامبي! .

قندهار کي دارو درمل

اودډاکټرانوسلوک

د ناروغانو د علاج هيڅ انتظام نه و دروغتون په نامه يوه لويه
څېمه وه يواځي دهغو ټپيانو پټي په کي کېدې چي امريکايي
بمباريو کي ټپي شوي اولاسونه اوپښي يې غوڅ شوي وو. ډېر سخت
ناروغان به هم په څېمه کي پراته وو. که ډېر په سخت وو نو نور
مريضان به دخپمي شاته په خاورو کي په زنگنونو يا همداسي
کښېنول شول او ناروغ ته به يې سيرم ولگول، هغه نور ناروغان به
تر هغه هلته په خاورو کي شا کړي په زنگنونو ولاړوو ترڅو چي دناروغ
سيرم خلاصېدل ...

اکثره ناروغانو به چي کله شکايت هم وکړ نو ورته ويل کېدل به
چي مونږ سره ستاد درملني هيڅ انتظام نشته ... ناروغان به بي
درملو کېدل اودالله تعالی اسرې ته به پراته وو . څه ناروغان داسي
هم وو چي پښي به يې دواړه په واورو يا بمباري کي داسي ټپي شوي
وي چي پټي به يې پرې ترلې وي او يو لاس به يې هم په بېخ کي غوڅ
شوی و . هغه به هم تحقيق له پاره داسي بېول کېده چي يو لاس به

يې ورته شاته دبل لستوني سره وترل شو، پښې به يې هم په
 زنځيرونو او زولنو کې وترل شوې او بيا به تحقيق ته روان کړای شو.
 نورو ناروغانو ته يواځې د دردونو له پاره گولۍ ورکول کېدې
 اوبس. گولۍ هم په دې ډول ورکول کېدې چې د برېښنايي مزو
 دغځولو يو کلک پلاستيکي پايپ به د نرسانو سره و په زمکه به يې
 دامسا په ډول لگاوه او روان به و خپمې ته به چې ورسېده. نو دا په
 خاورو کې پايپ به يې داغزن سيم په منځ کې وردننه کړ، د پايپ
 يوسرته به بندي لاس ونيوه او بل سر کې به نرس گولۍ په کې
 ورواچو له اوپه دې ترتيب به دغه چټله گولۍ د بندي په لاس کې
 ولويده بيا به يې بندي دهغې خوړلو ته په زور مجبور او د نرس په
 مخکې به يې خوړه او بيا به يې پرې لاخوله هم وازوله چې ويې گوري
 چې آيا ريښتيا يې خوړلې ده او که درواغ وايي! که په زمکه به
 وغورځېده هم بندي يې دهغې چټلې گولۍ خوراک ته اړايسته.

په قندهار کې د بنديانو لباس

په قندهار کې هم د باريک تاري رخت درېښي وه چې لکه
 دمستريانو غونډې کميس او پتلون يوځای سره گنډلې وو د حاجت
 لپاره به ټول کميس ايستل کېده ...

دلوی بدن او جسيمو کسانو کې تنگ و، پتلون به يې اغوستی و
 او کميس يې نه اغوستل کېده د کميس لستوني به يې دملانه تړلې
 وو او د نامه نه پاس به لغړ و.

څه وخت وروسته دسره صليب والاو دهلکانو واړه واړه تاري ارزان بيه پتوان راوړل چې هغه هم دکارنه وو . دوه دوه نري نري کمپلي يوه بندي ته ورکول کېدې نور هيڅ نه وو هغه به مو په خاوروکې خپرولې او پرې ويده کېدو، بالخت نه و، اودسختو بادونو او دهوایي ډگردالوتکو ټول گردونه ، خاورې اوشگې به په کمپلو او زمونږ په خټونو اونور بدن پورې نښتې وې . کله کله به يې دفتيش په وخت کې څه کمپلي يورې چې چاته به يوه او چاته به يوه هم پاتې نه شوه.

دقندهار زندان کې دامريکايانو خپل گوداگان

يوه شپه امريکانو تقريباشل بنديان راوستل اومونږ ته مخامخ خپمه کې يې واچول، يو په کې سپين گيری سړی و کله يې چې دزولنودپرانستلوپه وخت کې په خاورو پرمخه وغورځاوه نو خوله يې هم وينې شوه دنورو بنديانو په څېر يې ټولوته گيرې هم ورخرييلې وې . سپين گيري چغې وهلې اودغورځولوپه وخت کې يې گومان کاوه چې وژني مې . سباته معلومات وشو چې دغه سپين گيری په قندهار کې درباني دجمعيت اسلامي(?) يو قوماندان و . هغه جمعيت ، رباني اوشمالي اتحاد چې کله امريکاپه افغانستان بمباري کو له نورباني وويل چې دابمباري رنگی ده بايد گنه شي او بمونه غټ شي !!! او هغه رباني، سياف، نظار شوری او شمالي اتحاد چې امريکايان دهغوی په اوږو سپاره کابل ته ننوتل ....!!!.

گومان کوم چې دغه قوماندان حاجي او ملاهم و . دانور
 دکري دنوي حکومت سري و اودشمالی اتحاد دنورو غريو په
 خپر داهم دامريکايانو خپل گوداگي وو خو په تهر کې يې دخپلو
 ملگرو سره نيولي وو او زندان ته يې رادننه کړل . دې پتي او بې
 عزتي نه وروسته چې کله دکري اورباني دسپارښتنو په ترڅ کې
 امريکايانو ته معلومات وشو چې داخو زمونږ خپل گوداگي دي نو
 عذريې ورته وکړ او خبر شوو چې قوماندان ته يې دمرمي ضد
 يو واسکت هم ورکړی و ، او همداسې خرپيلې گيرې يې خپلو
 کورونو ته ولېږل . دافغانستان لاشه چې دزمکې زري زري پرې
 لعنت وايه ...

نه پوهيرو چې ددومره سپکاوي اودشرم سره به يې دخپل کور
 اونورو خلکو ته څه ويلي وي ؟ خوزه په دې باور لرم چې داډول
 خلک نه شرمېږي او دامريکا په گوداگي توب يې پت ، عزت او
 عرض لاپخوا بياللي او خرڅ کړي دي . مونږ نور بنديان خود
 اسلام ، پت ، عزت او نواميسونه ددفاع په گونا هلته پراته وو نو
 دوی په کومه بنادي کې هلته راغلل اولارل ؟!

د قندهار زندان ته د نورو بنديانو راتلل

د قندهار زندان ته د بنديانو د راتگ سلسله جاري وه يوځل يې مونږ ته مخامخ څپرگي ته نوي بنديان راوستل چې د طالبانو وزير او دهرات والي ملا خيرالله خيرخواه هم په کې و. کله يې چې د زولنو دپرانستلو له پاره پر زمکه راوغورځاوه نوسختې چغې يې وهلې او فریاد يې کاوه. اګر چې هغه بيا گوانته نامو کې مونږ ته وويل چې هغه زه نه وم بل څوک و؟! په دې ډول يې له مختلفو ځايونو بنديان راوستل او په څپرگيو يې وپشل په دې کې عربان، شرقي ترکستانيان او نور بهرني او داخلي بنديان و. ځينې په کې زخميان هم وو.

په لاسونو شوتې په پښو گوډان او نور ټپي او ناروغه بنديان هم وو. دپکتيکا يوبندي يې راوست چې ډېر سخت ټپي شوی و په امريکايي بمبار کې په سر لگېدلی و چې ډېر ژور ټپ په کې و او زياته وينه ترې تللې وه تردې چې دماغې توزان يې له لاسه ورکړی و او گډې وډې خبرې به يې کولې، امريکايي څرخکورا پورته کړی و تريوه وخته يواځې څپرگي کې و بيا يې مونږ سره و اچاوه. ځينو نورو بنديانو وپېژنده او هغوی ويل چې دغه شخص ډېر غښتلی او هوشيار ځوان و خو اوس په دغه بد حال و. څه سیرمونه يې ورته ولگول مونږ بيا گوانته نامو ته لاړو هغه هلته رانه غی نو پوه نه شو چې اخري برخه لیک يې څه شو؟!...

قندهار کي انفرادي زندان

په قندهار کي داوسپنيزو خادرونو نه يولوی گودام غوندي جوړشوی و مخکي چي دهر مقصدله پاره استعمالېده خو په دغه وخت کي امريکايي پوځ دانفرادي بند (کوټه قلفی) په حيث استعمالاوه دننه يي په کي داغزن سيم په واسطه بيلې بيلې خانې جوړې کړې وې. ما خودننه نه دی ليدلی ځکه چي زه يي نه يم وردننه کړی خو استاذ بدر يي د (۲۵) پنځه ويشت ورځو له پاره وردننه کړی و هغه ددغه انفرادي زندان په هکله پوره معلومات لري چي وروسته يي خپله تاسوته کيسه کوي.

دقندهار د زندان آخري ورځي

مونږ په قندهار کي ټولې دوه مياشتي او اته ورځي تېرې کړې په آخري ورځو کي امريکايانو راته دنمايش له پاره دکريم بورډ او شطرنج تختي او ځيني زرې شکېدلې مجلې اودخيالي کيسوڅه کتابونه راکړل چي هغه هم مونږ غنيمت گانه خو ورځي وروسته يي بيرته راڅخه واخيستل داهم هسي ملنډې وې دهغه بدسلوک سره چي امريکايي پوځ دبنديانو سره کاوه دشطرنج او کريم بورډ مثال داسي و لکه چي يو څوک سربښکته پښې پورته ځورند کړې. وهي يي، سکونډې يي او مخکي ورته دکريم بورډ تخته کښېږدي چي واخله لوبې کوه!.

دگوانتهنامو زندان ته دلپرلو نښې

دکيو بادگوانتهنامو ټاپوکي امريکايي زندان ته دلپرلو پنځه نښې
ملا مخکې ليدلې وې چې هغه دادي :

۱_ دباگرام په زندان کې دطالبانو حلیمي نومي بندي
دامريکايانو سره خبرې کولې او کله کله يې دبندیانو ترجماني هم کو
له لکه مخکې چې ماوويل : هغه سره يوه ورځ زه دخو شېبو له پاره په
يوه کوټه کې واچول شوم هغه دخبرو په ترڅ کې داخبره هم وکره چې
هغه بنديان چې دگوانتهنامو زندان ته لېرل کېږي هغوی دقندهار
زندان نه لېرل کېږي .

ددهغه وخت خبره وه وروسته بيا دباگرام نه کيوپاته بنديان لېرل
کېدل .

۲_ دقندهار په زندان کې يو هندي ترجمان سره ماخبرې کولې
هغه وويل چې امريکايان دگوانتهنامو په ټاپوکې دې بنديانو له پاره
پنجري جوړوي . کله چې هغه جوړې شي داټول بنديان هلته لېرل
کېږي .

۳_ په تحقيق کې دمحققينو دخبرو څخه هم ددې استنباط کېده
چې مونږ گوانتهناموته لېږي .

۴_ کيوپاته دلپرلو نه خو ورځې مخکې يې په زيات مقدار کې
نارنجي جامې راوړې ، دروغتون په يوه لوی تجير کې يې په زمکه
خپرې کړې اودوايې پرې وشيندله ، مونږ لامخکې اورېدلي وو چې
دکيوپا بنديانوته نارنجي جامې وراغوندي نو ځکه مو دا کيوپاته

دلېرلو خواکمنه نښه وگڼله . نورو خيموته نه ښکارېدې خو مونږ سره نږدې څلور خيموته دا جوتته شوه نو ځکه ډېر خفه او اندېښمن وو .

۵_ ددوهم ځل له پاره يې گيرې راوخرېلې .

اگر چې اکثر و بنديانو سره دازادۍ هيله وه خو دې پنځو نښو په دې دلالت کاوه چې له قندهاره څوک نه پرېږدي او ټول کيوبا ته لېږي . ماهمدا گڼله خو نورو ته مې له دې امله نه ويل چې خفه نه شي .

استاذ بدر له باگرامه تر قندهاره کيسه کوي او وايي : په باگرام کې زما د آخري محقق په دويمه شپه يو امريکايي محقق راغی چې شکل يې د افغانستان د ازاره گانو په شان و او زما پرې اول د افغان گومان و ځکه چې دغه شکل خلک په امريکا کې **Red Indians** قبایلو په نوم يادېږي . په عربي کې ورته هندو الحمر وايي ډېره ښه فارسي يې ويله او هيڅ نه معلومېده چې هغه افغان نه دی درېشي يې هم د پنجشيريانو په شان کړې وه او د **CIA** او ايف بي آي **FBI** اکثر و مامورينو چې اوس هم په افغانستان کې په افغاني ملي لباس ليدل کېږي په هغه وخت يې ځانونه بالکل دشمالی اتحاد قوماندانان جوړ کړي وو ما پخپله څو کسان په پکول او افغاني ملي لباس اوياهم هغه خړو يا کمپو فلاج درېشيو کې وکتل چې اصحاب الشمال يې اغوندي ، ورسره به يې د پنجشيريانو په شان دسمالونه غاړه کې اچولي وو او لنډې لنډې ږيرې به يې پرېښودې . اوس خوپه موجوده افغانستان کې دلويو ږيرو او پگريو خاوندان

امريڪايان هم ليدل ڪپري چي دهرې منطقي سره مناسب لباس جوڙوي او پيژندل يي له ورايه مشڪل دي.

دباگرام لوي محقق چي ڪله ماسره په انگلېسي خبري شروع ڪري نو ماورته وويل چي ته خو ڊپره بنه انگريزي وايي! هغه وويل چي دا خوزما خپله ڙبه ده زه حيران شوم او ومي پوئته چي آيا ته امريڪايي يي؟ دهغه خواب مثبت و نوما بيا ورته وويل چي ته خو ڊپره بنه فارسي هم وايي دهغه سوته غٽه شوه وپي خندل او ويل يي: زه غوارم چي فارسي مي نوره هم بنه شي ماپه دي خو ڪاله خواري ڪري. اوبيايي ماته وويل چي خان تيار ڪره چي نن شپه ستاسو ڊپر اوڀر پرواز دي. ڪه تشناب ته ڇي او ڪه نورڇه حاجت لري نو بيا په طياره ڪي نه ڪپري. ماته يي وويل چي دا خبره نورو بنديانو ته هم وڪره. ڪله چي ما دا خبره نورو بنديانوته وڪره نوپه ٽولو غم راغي چي اوس به مونڙ ڪيوياته وڙي. خصوصاً حاجي عبدالحنان چي په خبرود پابندي سره سره به يي بيا بيا ماته ويل چي مونڙ به چرته وڙي؟ ايا وڙني موڪه ڪيوياته مو وڙي؟ ڇرنگه چي ما پخپله هم خوڄو ڄل د نورو بنديانو او ڊاڪٽر ترمنڀ په همدې اجتماعي خانو ڪي ترجماني وڪره نو حاجي صاحب فڪر ڪاوه چي ماته به شايد ڊپر معلومات وي. زه هم دهغه د خواب نه عاجز وم. يوه شپه مخڪي يي زمونڙ د ڇنگ خاني دوه عربيان او ڇه نور ڪسان افغانان زمونڙ په مخڪي د ازغنو خانو مخڪي ميدان ڪي ڪپنول پلاستيڪي خلتي يي ور واغوستي اوپه يو ڊبل مڙي يي د ٽولو مٿونه سره وٽرل او روان يي ڪرل. مونڙ يي هم په هغه شڪل په دويمه شپه ڪتار ڪپنولو او خلتي

يي هم راواغوستي خو څه شېبه وروسته يي لري کړي . مونږ ته د روانېدو د خبرېه شپه خوزمونږ خوب وتښتېده خو نيمه شپه بيا همدغه هزاره شکلي امريکايي راغي او ويل يي چې نن پاتي شوو د هوا د خرابي له امله مونږ نه شو کولی چې تاسو په وړه طياره کې انتقال کړو سباشپي ته به لويه طياره راشي مونږ تليفون کړي دي که څه هم موقته موبلا له سره اخوا شوه خوشبته بيا په تشويش کې وو سبا شپي ته د ماسختن نه دوه عسکر راغلل او په لاسونو کې يي هماغه شني پلاستيکي خلتې وې چې زمونږ نه مخکې گروپ ته يي زمونږ مخکې وراغوستي وې. هغه خلتې يي زمونږ مخکې د دېوال ترڅنگ کېښودې او د خاص لباس عسکر چې غوږونو او سترگو ته يي خاص آلات او خاص خولۍ اغوستي وې ودرېدل اوزه ، مسلم دوست صاحب ، حاجي ولي محمد صراف ، حاجي عبدالحنان غزني وال او مولوي شريف الله د مزار شريف ؛ پنځه واړه يي يودبل ترشازنگون کپش کېښولو. اول يي شني پلاستيکي خلتې راپه سر کړې ، بيایي زمونږ په سرونو د خلتې د لا مضبوطولو له پاره ټيپ واراوه . په آخر کې يي راته مټې را وتړلې او روان يي کړو.

دمحبس نه يي طيارې ته په هماغه شان يوږو په کوم شان چې يي راوړي وو. د طيارې په فرش يي وتړلو او دملاستي او ناستي ترمخ حالت کې يي پرېښودو اوس نو زمونږ مکمل يقين وشو چې داد کيوبا سفر دی. ولې چې هزاره شکلي امريکايي هم ماته ويلې وو چې ډېر اوږد سفر دی. طياره کې ډېر شور و دشورنه اورېدلو له پاره

خو پخپله امريکايي عسکرو هم غورږونو ته آلات لگولي وو او په خپلو کې دخبرو يا بهر سره ارتباط له پاره يې هم خولې ته مايک لگېدلی و خو د طيارې شور زمونږ غورږونه را و خوړل او يخني هم ډېره وه.

آخر تقريباً د درې درې نيم ساعته مزل نه وروسته طياره کوزه شوه مونږ يې بيا په همغه طريقه کوز کړو لکه په باگرام کې يې چې کوز کړي وو. دې ځل هم زمونږ لاسونه او پښې په پلاستيکي ولچکو تړل شوي وو. څه منډې را کولو نه وروسته يې يو ځای ته ننه ايستو چې په ملاسته يې جامې راخپري کړې او بيا يې برينډ په يوه تخته کېنولو سرونه او ږيري يې پاکی رامشين کړې. په همدې حالت کې يې زمونږ عسکونه واخيستل او بيا يې يوې خېمې ته ننه ايستو چې هلته يې بيا دتت آسماني رنگ کڅوړه جامې **Jump Suit** را واغوستې. پاتې دې نه وي چې ددغه عمليې د اجرانه مخکې يې مونږ په ځمکه پرمخه ديودوه ساعتو له پاره ځملولي وو او زمونږ نه مخکې بنديان يې پنځه شپږ ساعته باران ته په لمده ځمکه په سخته يخني کې پرې ايښي وو. ددغه ملاستي په وخت کې مونږ ته داهم ديو ترجمان په ذريعه وويل شو چې تاسې به اوس خپل د اوسېدو ځای ته ورو او سباته به تاسو خپلو کورونو ته خطونه هم وليکئ.

د طبي معاينې اولباس تبديلولو نه وروسته يې رانه يو څو پوښتنې په پتو سترگو وکړې ، سترگې يې راته په پکول پتې کړې وې. په کندهار کې يې چاته د په سرولو له پاره پکولونه او چاته ورپښې

خولي ورکړې وې . دسترگو پټولو له پاره به يې يا همدا پکول او وړيني خولي ورته په سترگو راکوزولې او تحقيق ته د وړلو په وخت کې به يې توره خلته هم په مخ وراغوسته.

طبي معائنه او پوښتنې يوي بنځې وکړې چې د بدن نه ډېره وړه او ډېره بد اخلاقه وه دغه وړه ډاکټره به اکثر د اجتماعي بند د څېمو په ساحه کې عسکرو ته ور غاړې وټه او يابه ور په شا کېده. يوه ورځ يې يو بندي ته قبض کشا دوايي ورکړه په خپله خېټه يې لاس کېښود، بيا داسې حالت کې کېناسته لکه چې انسان قضای حاجت ته کېني او دخولې ډر يې هم ورسره وکړ. معنی دا چې داقبض کشا گولي به ستا خېټه نرمه کړي او دغسې عمل به اجراء کړي. کله به همدغه ډاکټري نورو عسکرو ته په مخ خپل مخ کېښود ، دټيټ قد له

أمله به ورته ورپه شاشوه. اودغه حالت کې به يې عکسونه واخيستل. همدغه لچري ډاکټري مانه د شخصي معلومات نه وروسته پوښتنه وکړه **When did you last time meet Osama and Mullah Omar?** يعنې ستا په اخري ځل د اسامه بن لادن او ملا عمر سره کله ملاقات شوی؟ زما ځواب داو چې زما په ژوند کې هيڅکله هم د اسامه او ملا عمر سره ملاقات نه دی شوی. دا هغه پوښتنه وه چې دټولو بنديانونه په کراتو مراتو شوې ده.

له دغې مرحلې وروسته يې زمونږ دگوتو منجیلې ولگولې، بيایي سترگې راپټې کړې او لاسونه يې شاته راوترل ، خو البته په فولادي زولنو. دوه عسکرو په تړلو مټو کې لاسونه د تخرگ لاندې راننه ایستل او سريې زما په زور ټيټ کړ په لباس تبدیلولو کې يې زما په

پښو کې يو څو جوړه کر ميچ هم وليدل خو تنگ وو نو بيایي لور
 ساق دار دڅرمني عسکري بوټيان راپه پښو کرل. اودرکوع په حالت
 کې يې چرته روان کړم. دومره پوهېدم چې د اوبو ډنډونو او خټو کې
 روان يم. څه وخت وروسته يې ودرولم اود لږ ځنډنه وروسته يې بيا
 روان کړم. څو قدمه مخکې يې په ځمکه پر مخه ځمليوم خو په لارې
 يې په انگرېزي کې راته ويل چې تابه اوس مونږ يوه پنجره کې اچوو.
 مافکر وکړ چې دابه دکيوبا پنجرې وي. دپرمخه اچولو نه وروسته يې
 زما لاسونه چې شاته تړلي وو او پښې چې په فولادي زولنو تړل
 شوي وي خلاص کړل اود **Don't Move** (حرکت مه کوه) تېزغږ
 يې وکړه غلی پروت وم اونه پوهېدم چې ددې څه مقصد شو؟! د
 طيارو آوازونه وو او هوا ډېره يخه وه. شاطرف نه مې د **Gut up**
 (پاخه) آواز واوریده خو مافکر نه کاوه چې ماته وايي آخر راباندي
 په پښتو کې چا آواز وکړ چې "پاخه" او ورپسې په آردو کې چا آواز
 وکړ چې "اتهو" ماچې سر راپورته کړ گورم چې ديوڅپرکي مخې ته
 پروت يم. گېر چاپېره رانه ازغن تاردی. زمونږ د څپرکي يا څمپې نه
 گير چاپېره نور څپرکي دي اوداتهول څپرکي د ټيټو دېوالونو په يو
 کنډر شانتي ځای کې دي د دېوالونو شاته د لرگي جوړې شوې
 لوړې لوړې مورچې دي او امريکايي عسکر په کې مسلح ولاړ دي
 ددغه عارضې مخيم غرب خواته دهوايي ډگر د ترمينل برج ښکاري
 او ورسره دلويو لويو تجيرونو يا څمپو سرونه ښکاري. جنوب خواته
 څه ونې ښکاري اود څمپو ترمنځ امريکايي عسکر د سپو پري په
 لاس مسلح پيره کوي او گرځي.

زما په خېمه کې موجودو کسانو ماته ستړي مه شي وويل او ويل
 يې چې راشه دخېمې دتريال لاندې راننوځه ، کمپلې درته راوړي .
 پوښتنه يې وکړه چې دکوم ځای يې ؟ ما ورته وويل چې دننگرهار يم
 اوپېښور کې اوسېږم . هغوی وويل چې داد کندهار هوايي ډگر دی
 راځه خمله نورې خبرې به بيا کوو . يوکس راته دخپلو دوه کمپلونه
 يوه راکړه او راته يې جوړه هم کړه چې نيمه ځان لاندې کړم اونيمه
 په ځان راخوره کړم . داکمپلې دباگرام دکمپلونه ډبلې وې اوزما
 ډېره گوزاره په کې وشوه . دملا آذان نه مخکې عسکرو يوه کمبله
 اويو پتو راوړ ډېروخت وروسته مولمونځ په جمع وکړ . خو دلته هم په
 تيمم . بياځيني خلک ويده شول او ځينو تلاوت کاوه .

داپه کندهار کې زما اوله ورځ وه او زه په لومړي ځل په ورځ کې
 دوه ځل دبنديانو حاضرۍ ته په کتار کې د اودرېدو سره اشناشوم .
 دلته يې دورځې په يوه برخه کې عسکري خوراک راوړ چې دباگرام د
 حلال خوراک برعکس عسکري خوراک و چې پخې يخي سبزيانې ،
 بسکت ، دشریت دپاره پوډر ، يو دوه خوږې گولۍ اودکافي يوه پونۍ
 په کې وه . يوه پونۍ به په کې د لمر پرست سپين شوي مصالحه دار
 زني هم وو . او حرامې غوښې به هم په پاکټو کې وې . مونږ به فقط
 سبزيانې ، بسکت اود لمر پرست زني وغيره خوړل . او غوښې ځينو
 خلکو اول په سهوه کې خوړلې وې خو وروسته يې پرېښودې . يو
 د عبدالمجيد په نوم يو تور رنگي ايراني شيعه به بڼه په شوق خوړې
 او ويل به يې چې څوک دا حرامې غوښې نه خوري مونږ ته يې
 راکوۍ . عبدالمجيد د جاسوسانو د جملې نه اوډېر بد اخلاقه و .

په کندهار کې په اوله ورځ په افغانانو او عربانو سر بېره زما تعارف د لاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب سره وشو چې په شمال کې نیول شوی اود شبرغان د جېل نه راوړل شوی و. دهغه د کندهار په محبس کې څه وخت شوی و اود ټولو قوانینونه خبرو هغه ماته لازم هدايات راکړل اودهغه په ذریعه زه خبر شوم چې نوي بنديان یوځای کې نه اچوي. بلکه په مختلفو څېمو یې تقسیموي. همداوجه وه چې زمونږ د طیارې نور ملګري یې ټول هریو په بيله بيله څېمه ورتقسیم کړي وو ماد مسلم دوست صاحب ډېر تالاش وکړ خو پیدامې نه کړ. کله چې لمر راتود شو اوزه درې میاشتي وروسته لمر ته مخامخ شوم نو ډېر ورته لېوال وم. دغه ورځ ډېره په خوند تېره شوه، ېو دلمر خوشحالي اوبله خوشحالي داچې د کیوبا په ځای په خپل وطن کندهار کې یوو. دخپمې ملګرو راته وویل چې ډېر ملګري یې په نارنجي لباس کې کیوبا ته بوتلل خوزما یقین نه کېده چې مونږ هم کیوبا ته روان یوو له همدې امله مې هغوی ته هم تسلي ورکوله چې الله به خیر کړي. د ورځې په یوه برخه کې چا راته ملا عبدالسلام ضعیف هم راوښود چې مونږ ته مخامخ څېمه کې یې قدم واهه په څېمو کې په یو وخت درې کسانونه زیاتو ته نه د ګرځېدو اجازه وه اونه هم په خپلو منځو کې دخبرو. په همدغه ورځ ماداهم ولیدل چې د قوانینو خلاف ورزي کوونکي جزایان شوي او څوک دنیم او څوک د یو ساعت له پاره په ګونډو نېغ ولاړ دي اولاسونه یې په سر ایښي دي. د همدغه اولې ورځې د ثابت په وخت یې زه هم تحقیق ته بوتلم چې ډېر توهین امیز شکل یې درلود.

کندهار کې بندي تحقيق ته وړلو او تړلو لپاره پروت دی

وحشي او بزدلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندي به د تحقيق په وخت دخپلې دوسيې دنمبر اورېدو سره د دروازي لورته خالي خای ته ورغی او پرمخه به په خاورو کې خملاست ، لاسونه به يې شاته په خپلې ملا کېښودل او خپل مخ به يې دخاورو سره ولگاوه. دخپمې نور ټول بنديان به دخپمې شاته لارل هلته به په گوندو شول ، لاسونه به يې په سر کېښودل ، دازغن تار شاته به ورته مسلح عسکر ودرېدل او درې عکسرو به دخپمې د دروازي له طرف نه چې مخکې به يې خلاصه کړې وه رامنډې کړې او تحقيق ته د تلونکي بندي د پاسه به يو په ولو کېناست او يو هم په پښو او دريم به زر زر اوپه وپره زولني ور واچولې. بيابه يې توره خلته ور واغوسته ، راپورته به يې کړ او درکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. سپی به هم ورپسې و اوماته پخپله يوخل سپي خله راواچوله او گوتې يې زما لمډې کړې خو زخمي نه شوي. دغه ټول ترتيب دوی دبنديانو د وپرولو، ذليل کولو اود خپلې وپرې له امله کاوه چې چرته بنديان د محبس نه بهر د دوی نظامي قرار گاه ونه گوري. په لاره کې به خوڅو پاتکونو نه تپريدو اود هر پاتک سره به يې د بندي د دوسيې نوم اخيست په باگرام کې يې ماته ۹۴ حاجي ولي محمد ته ۹۵ او مسلم دوست صاحب ته شپږ نوي نمبر ورکړی و خو څرنګه چې مونږ هلته د سره صليب سره ثبت شوي نه وو نو په کندهار کې يې مونږ ته نوي نمبرونه راکړل چې زما ۵۵۹ د حاجي ولي محمد صراف ۵۶۰ او د مسلم دوست صاحب ۵۶۱ و. په لومړۍ ورځ يې چې زه د څانبت په وخت په کندهار کې لومړي تحقيق ته بوتلم نو اول يې رانه شخصي پوښتنې وکړې، اوبيا يې راته

وويل چي ته نن د صليب له لاري كورته خط ليكلي شي. د پوښتنو په وخت يو ټيټ قدي محقق چي ښه فارسي يې ويله مانه پوښتنه وكړه: "چي وقت تسليم شدي؟" (څه وخت تسليم شوي يې؟) ماورته په ځواب كې وويل چي زه خو تسليم شوي نه يم. هغه حيران هم شو او رابريگ هم چي څنگه نه يې تسليم شوي ته خوښدي يې. ماورته وويل چي اول ته د تسليم ټكي په معني ځان پوه كړه خيردي تاته قصور نشته او ستامورني ژبه بله ده هغه وويل چي هو زما مورني ژبه فرانسيسي ده بيبي وويل چي ته يې راته معني وښايه. ماورته وويل چي تسليمېري خو هغه څوك چي ياپه جنگ كې محاصره شي اوياهم له جنگ پرته ځان چاته حواله كړي. او مونږ خوپه خپل كور كې نيول شوي بلكه يرغمال شوي او خرڅ شوي يو. محقق نه و خبر هغه فقط ابتدائي معلومات ليكل مانه يې عفوه وغوښته، بيبي راسره په انگلېسي خبرې شروع كړې او عسكرو ته يې وويل چي دده خيال كوه چي صليب والا راشي چي زر ترزره دوي كورته خط ولېري ولي چي دا ترجمحي قضيه ده ډېر وخت نه يې دكور سره رابطه پرې شوې ده. بيبي ماته وويل چي څه اوس لارښه نور تحقيق به بيا كوو.

زه عسكرو بيا خپمې ته راوړم اود ډاكټر سرفراز، جان ولي او انور سره په خبرو بوخت شوم كه څه هم بند و خو زه نن ډېر خوښ وم ځكه چي ما د دري مياشتونه پس آسمان اولمر وليدل اودچاسره د خبرو كولو اجاره راكړي شوه. په كندهار كې د اولي ورځې په مازيگر زه په دې ونوانېدم چي مسلم دوست صاحب پيدا كړم هغه يې

په يوې خېمې کې يواځې اچولی و ږيره او وېښتان خويې نه وو خود
 تېرې پوزې، مزل او څادر اغوستو نه مې وپېژنده ډېر مې لاس ورته
 په غلا غلا وخوراوه خو دهغه فکر نه شو اوشپه راغله. د شپې په
 مختلفو برخو کې بنديان تحقيق ته وړل هلته معمول و او چې کله
 به يې يو بندي تحقيق ته وړنو د ډېر لرې ځای نه به يې په ډېر اوچت
 آواز د **Get Up** پورته شئ اوازونه کول، سپي به هم ورسره وو نو
 خلک به ټول راويښ شول، سترکې به يې لانه وې ورغلي چې د بل
 کس د تحقيق نمبر به شو او يابه هم تالاشي راغله.

د تالاشي ترتيب به داو چې د عسکرو يوه لويه مجموعه به د دوه
 درې سپو سره ناڅاپي په يوې خېمې راغلل د **Get Up** پورته شئ
 چغې به يې شروع کړې اود خېمې ټولو اوسېدونکو ته به يې د خېمې
 آخر ته دتلو حکم وکړ هلته به په گوندو شو لاسونه به يې په سر
 کېښودل اود هر بندي په سريه درې عسکر ټول په يوځای ورننوتل
 سپي به غپل او هر بندي به د تحقير کېدو او سپکېدو انتظار
 ايسته. هر بندي به يې راپورته کړ پښې به يې ور آزاده کړې او ټول
 بدن به يې ورته تالاشي کړ بيا به يې په ځمکه په گوندو کړ اود
 خېمې انچ انچ به يې تالاشي کړ. ځينې کسان به يې د کاڼو او
 کاغذونو ټولولو ته موظف کړل. د کاغذونو ټولو لو کار به کيوبا کې
 عسکرو پخپله کاوه د تالاشي له ختمېدو وروسته به چې کله ور
 بند شونو د **Get Up** پورته شئ آواز به وشو او دهغې نه وروسته به
 بنديانو ځانونه خنډل او کمپلې برابرول شروع کړل.

يوه شپه يو بندي په کمپله کې اوده پاتي شوی و مونږ هم نه وليدلی مونږ دخپمې آخر کې په گوندو شو او يوکس يې تحقيق ته يوږدې وخت کې دپيره دارخاني د عسکر په اوده بندي نظر شو مخابره يې وکړه ، ډېر عسکر راغلل ، ټو له خپمه يې هم تلاشي کړه او اوده بندي يې هم درې ساعته په گوندو کړ. مونږ د خپمې ټول کسان يې ټوله شپه کې په مختلفو وقفو سره راپاخولو او نيم نيم ساعت به يې جزايي کولو. دامريکايي بنځينه او نارينه عسکر يو بل ته غاړه وتل ، بنکلول او داسې نور سپک حرکات عام وو خوداسې هم شوي دي چې بنديانو عسکر سړي او بنځي په باگرام او کندهار کې دزنا په حالت کې ليدلي. په کندهار کې دمحبس د وره سره نږدې عسکر وکمپيوټر ايښی و چې په هغې به يې فحش فلمونه ليدل. يو عسکر چې همېشه به يې د آذان پېښې کولې په لاس کې به يې د انسان وچه گنگي نيولې وه او بنديانو ته به يې ويل چې داوخورئ . همدغه عسکر يوه ورځ پتلون کوز کړ او درکوع په حالت کې شو شايې هغه پيره دارخاني ته کړه چې په کې ولاړ عسکر په دوربين کې خپمو ته راکتل . که څه هم دپيره دارخانو او خپمو ترمنځ فاصله کمه وه خو ددې له پار چې وگوري چې په هره خپمه کې څه کېږي؟ د دوربين استعمال به يې کاوه. بې شرم عسکر د دوربين خاوند عسکر ته شاور واړوله او خپلې شرمگاه ته يې اشاره کوله چې دې خوا وگوره.

يو بل بد اخلاقه عسکر يوه ورځ راغی يو يمنی عرب ملگری رفع حاجت ته دسطل دپاسه ناست و عسکر ورته دوه درې ځل وويل :

زرکوه چې دبنديانو مخيم ته څوک مشران راننوخې او مونږ نه غواړو چې زمونږ دمشرانو په مخکې څوک قضای حاجت ته ناست وي. عرب ملگري چې ضرورت يې لانه وپوره کړې سر تپتې کړې و او عسکر چې همدغه عرب ته مخامخ ولاړ و او فقط يو ازغن تار د دواړو ترمنځ و بيا بيا عرب ته د پاڅېدو ويل او آخره کې يې په کاني وويشت ترڅو خامخا سر ورپورته کړي. عرب بې چاره هيڅ نه ويل مجبوراً يې ځان د تشناب په کاغذ پاکول شروع کړل. عرب چې دوه ټوټې کاغذ مستعمل کړ نو امریکايي عسکر ورته وويل چې ولې دومره کاغذ ځان پورې سولوې؟ څه خو له خونه ده چې خوراک پرې کوي Bung Whole (شرمگاه) خو هسې هم گنده ځای دی او بيا گنده کېږي. امریکايي چې د استنجا او نمازي کېدو د اهميت نه ناخبرو عرب ته د زر نه پاڅېدو سزا ورکړه، هغه يې د نيم ساعت له پاره په گوندو ودراره اولاسونه يې په سر ورته کېښودل. داکار زمونږ په څېمې کې وشو او مونږ ددې عيني شاهدان يوو.

ابو احمد المغربي په لندن کې اوسېده اوله هغه ځايه پاکستان ته د تجارت په غرض په وېزه راغلی و؛ د پاکستانی حکامو له خوا په امریکايانو خرڅ شوی و چې ډېر جزايي کېده دهغې وجه داوه چې هغه په انگرېزي پوهېده او امریکايانو ته به يې ويل چې تاسو ظالمان ياست ..... هغوی ورسره کينه اخیستې وه اوداسې هم شوي چې ابو احمد المغربي په يوه ورځ کې لس دولس ځل مسلسل جزايي شوی. ديوه عسکر يو ساعته يا دوه ساعته جزابه چې ختمه شوه نو بل به راغی او هغه به جزايي کړ....

لکه مخکې موچې وويل په کندهار کې يې د رفع حاجت له پاره دوه واړه سطلونه راکړي وو، ټولې خېمې له پاره به يې دوه رو له د تشناب کاغذ هم څلر ویشته ساعتو کې راکاوه، اوبيايې د تشناب د کاغذ په شان ارزان شی هم راباندې زیاتاوه چې تاسودا ډېر مصرفوئ. مونږ نه مخکې خلک به په سپین میدان د سطل د پاسه کېناستل اود ځان پټولو اجازه هم نه وه مونږ چې کندهار ته ورسېدو نو له نېکه مرغه څو ورځې دمخه يې هرې خېمې ته دوه پلاستيکي چوکاټونه ورکړي وو چې یونیم متر لوړوالی يې درلود او یونیم متر يې هم دننه د کېناستو ځای و؛ د درې طرفونو نه بندو او څلورم خلاص طرف يې چې د ورننوتو طرف و ددې له پاره خلاص و چې باید د رفع حاجت په وخت کې بندي مخه د چوکاټ خلاص طرف ته کړي اود نامه نه پورته ځان اولاسونه هم نه شي پټولی ځکه دا معلومه نه ده چې بندي دلمني يا کمپلې لاندې چې په زنگنو نويې پرته ده په پټولاسو څه کوي؟ ايا دابم جوړوي او که څه بله تخريب کاري کوي؟! خودغه چوکاټ هره خېمه کې نه و دڅه خېمو خلک د پخوا په څېر په ډاگه د سطل د پاسه کېناستل.

په هرې خېمې کې به اکثر اتلس شل کسان وو دوه سطلونه په څلر ویشته ساعتو کې ډکېدل او اکثر به ترې گنگي تويېده. خودخپل وخت نه مخکې به يې نه خالي کول اود تعافن نه به بنديان تنگ وو، په ځينو خېمو کې به یوسطل و چې هغه به بالکل کافي نه و او چې بنديانو به د بل سطل مطالبه وکړه نو عسکرو به ورته ويل چې تاسې د سره صليب نه مطالبه وکړئ هغه به مونږ ته ووايي نو بيا به تاسې

ته سطل درکړ شي . بيا به بهې چاره بنديانو د سره صليب د راتلو انتظار کاوه چې هغوی راشي اوبيا دا مسئله ورته حل کړي . دغسې ډېر واره واره مسائل به يې سره صليب ته راجع کول چې بنديان هغوی ته مجبور کړي او ددوی په خپل گومان کې سور صليب بنديانو ته محبوب کړي ځکه چې هغوی يو يو سطل غوندي غټ غټ مسایل حل کوي اودهغې په مقابل کې به سور صليب هم د بنديانو نه معلومات غوښتل اودځيني بنديانو نه يې داسې سوالونه کړي چې امريکايانو ترې په تحقيق کې هم نه دي کړي !!

کله به چې د خپمو د سطلونو د خالي کولو وخت راغی نو عسکر به د پښو دزنځيرونو سره راغلل اودهرې خپمې نه به يې په نوبت سره هره ورځ دوه کسان ايستل چې دگنگی سطلونه دخپلې خپمې نه شروع کړي او نوبت په نوبت دټولو خپمو سطلونه هغو ډرمونو يا بېلرونو کې خالي کړي چې دهوايي ډگر دپوال طرف ته هوايي ډگر ته دننوتو دلويې دروازي سره نږدې ايښي وو . دغه بېلرونه له ډکېدو وروسته ديوي غټې ټينکې لرونکي مشين په ذريعه چې په يو گاډي به نصب و ديو پایپ په ذريعه راښکودل کېدل اوخالي کېدل . دا همغه ډرمونه وو چې په ۱۷ مارچ ۲۰۰۲م يو بداخلاقه امريکايي عسکر قرآن پاک ټولو بنديانو ته وښود اوبيايي عملاً دغه بېلرونو ته ور وغورځاوه !!!

د سطلونو دخالي کولو مسئلې لیت اول ديودوه بهې ايماننه عربانو په لاس و چې يود عراق علي نومېده اوبل دبحرين عيسی . هغوی دواړو ديوي اضافي عسکري وجبې يادعسکري خوراک دپاکتې په

مقابله کي داسپک کار کاوه هغوی په دغه وخت کي لمونځونه هم پرې ايښي وو، او امریکایانو ته يې ويل چې دوی عيسايان شوي دي. اودبنديانو په منځ کي به يې تجسس هم کاوه. علي عراقي خو هماغسې مردار خور پاتي شو خو عیسی بحريني کيوبا کي اصلاح شوی و اوويل يې چې دا کار يې دوېرې له امله کاوه هغه بيا په ظاهره توبه ايستي وه اوبنه لمونځ او اودس يې شروع کړی و(؟) نور دزړونو مالک الله تعالی دی. ددغه دوه تنو عربيانو سره دنورو بنديانو سلوک ښه نه و.

وروسته بيا داترتیب جوړ شو چې هره ورځ به ديوې څمپې نه دوه کسان اخيستل کېدل چې سطلونه بېلرونو کي خالي کړي په پښو کي به يې زنځيرونه ور واچول اولاسونه يې خلاص وو دغسې به دټولو څمپو د دوه کسو خدمتيانو نمبر راته. له خپلې څمپې پرته به دبنديانو دبلي څمپې سره دخبرو اجازه نه وه اود څمپو يا څپرگو ترمنځ دلرې والي له امله به هم نه معلومېده چې د چاملگري چرته دی؟ اوياکه وي نو څنگه پېغام ور ولېږي؟ نويوه طريقه يې داوه چې پخپله ځان د سطلونو خالي کولو له پاره وړاندي کړي اوپه دغه طريقه د نورو څمپونه دسطلونو د راپورته کولو او بېرته د خالي سطلونو ورکولو په وخت کي خپل ملگري سره زر زريو څو خبرې وکړي يا هم د نورو ملگرو سوال ځواب وروري. دا طريقه بيا وروسته دومره عامه شوه چې سطلونه خالي کوونکي بندي به حيران شو چې د چا پېغام چاته ورسوي؟! اوکوم کوم پېغام په يادوساتي؟ ځکه چې يو خوبه يوې څمپې ته دډېرو څمپونه مختلف پېغامونه وو اوبيا به د

همدغي خېمي نه بيرته نورو خېموته هم پېغامونه وو. د ډکو سطلونو اخیستل اود خالي سطلونو بيرته ورکول به په دې طريقې وو چې هغه دوه بنديان چې هغوی به د سطلونو دخالي کولو له پاره منتخب شوي وو د خپرگي د ازغن تار سره ودرېدل اود خپرگي دننه بنديانو کې به هم يو يادوه کسانو ډک سطلونه راواخیستل اود ازغنو تارونو ترمنځ فاصله کې به يې ډک سطلونه د ازغنو تارونو نه بهر کسانو ته ورکړل او هغوی به خالي سطلونه له خو دقيقو وروسته بياپه همدې طريقه ورکړل. ددغه راکړې ورکړې فرصت به بنديانو له قصده هم اوږداوه ترڅو ډېرې خبرې وکړي خوشاته به ولاړو عسکرو **Hurry Up** (زرکوه) آواز کاوه. په دغه طريقه به بنديانو ته په دغه ظالم کمپ کې د موجودو کسانو په اړه کافي معلومات کېدل. امریکايان تر آخره په دې پوه نه شول چې د سطلونو خالي کولو په وخت کې څومره معلومات د بنديانو ترمنځ تبادله کېږي؟.

دگندگي د سطلونو دخالي کولو دغه ظاهري گنده عمل به ان شاء الله چې دالله سره اجرولري خوداچې بنديانو ددغه عمل نه څومره کار اخیست او څومره معلومات يې ترلاسه کول؟ ډېره په زړه پورې موضوع ده. دا عمل بنديانو کې دومره مقبول شو چې کله به د سطلونو دخالي کولو غږ عسکرو وکړنو دنويت په خېمي کې به هر چا داکوبښن کاوه چې هغه د سطلونو خالي کولو ته ورمخامخ شي. ترڅو ډيرو ملگرو سره وگوري اوداخدمت وکړي چې دملگرو ترمنځ پېغامونه تبادله کړي. زه چې د انگلېسي ژبې دزده کړې له امله دخپلې خيمې مشروم او دهرې خېمي مشريه عکسرو **English**

انگلش باله او کوبنښ به يې داو چې هرې خېمې کې بايد يو انگلش وي. کله به چې عسکرو په اوچت آواز دانگلش غږو کړ او ملگري به پوه شوو چې د سطلونو دخالي کولو وخت دی او عسکر د انگلش نه خدمت له پاره دوه کسان غواړي نو هر ملگري به ماته ويل چې بايد هغه انتخاب شي. بلکه ددغه کار له پاره به له وړاندې نمبر نيول شوی و. زه هم د انفرادي محبس نه له راوتووروسته ډېر لېواله وم چې خپل ورور مسلم دوست صاحب وگورم چې هيڅ معلومات يې نه کېده چې هغه چرته دی؟ محققينو به فقط همدومره ويل چې هغه همدلته په کندهار کې دی. همدغسې مسلم دوست صاحب هم اندېښمن و چې ورور مې څه شو؟ وروسته بيا هغه هم ماته وويل چې د محققينو نه به يې زما پوښتنه کو له او هغه ته به يې هم زما په شان ځواب ورکاوه. ددغه مشکل دحل يوه لاره مادا راوايسته چې بايد زه هم د ډکو سطلونو دخالي کولو په بهانه خپل ورور په خېمو کې ولټوم او چې کله مې دا کار وکړ نو کامياب شوم. مسلم دوست صاحب يې زما دخېمې بالکل مخالف سمت کې چې دکمپ بل کونج واچولی و. له نېکه مرغه هغه د مريضانو په خېمه کې و چې نسبتاً يې جزاگانې کمې وې.

کله چې زه د مسلم دوست صاحب دوی د څپرکي د څنگ څپرکي کې د سطلونو خالي کولو له پاره دخپل يو بل ملگري سره د عسکرو نه مخکې زنځيرونه په پښو روان وم نو دغه وخت کې مسلم دوست صاحب چامتوجه کړی و چې ورور دې سطلونو خالي کولو له پاره راغی زرکوه خبرې ورسره وکړه او سطلونه ازغنو تارونو کې ورکول

بل چاته مه پرېږده. چاچې مسلم دوست صاحب متوجه کړې و هغه زمونږ د خپرگي په څنگ کې بل خپرگي کې پاتې شوی و او دومره معلومات ورته و چې زه د مسلم دوست صاحب ورور یم. کله چې د مسلم دوست صاحب دوی د خپمې ترڅنگ بلې خپمې نه زه اوزما ملگري فارغ شوو او د مسلم دوست صاحب دوی خپمې ته ور روان شوو نو مسلم دوست صاحب له ورايه ماته لاس و خوځاوه. که څه هم زمونږ د دواړو پيرې نه وې او مخونه مو اوس لږ لږ راتور شوي وو خو یوبل مو وپېژندل. زه هم ورگړندی شوم او د څنگ ملگري ته مې چې زما په کیسه پوه و. وویل چې "ورور مې پیدا شو" مسلم دوست صاحب هم راگړندی شو او دهغه د خپرگي یوبل کس چې سطل يې ماته را روان کړی و زه مسلم دوست صاحب دهغه نه سطل واخيست او څه يې ورته وویل زما ملگري هم شاته شو او زه او مسلم صاحب مخامخ شوو په ازغن تار کې موسره لاسونه ورکړل او زر موسره یو څو جملې تباد له کړې. د تحقیق په باره کې مو لنډ لنډ یوبل وپوهول او د ځاني حال احوال پوښتنه موسره وکړه. د غمونو په منځ کې داد خوښی عجیبې لمحې وې خو ډېرې لنډې. مونږ ته د ډېرو اودرېدو اجازه نه وه اونه دا کافر عسکر په دې پوه وو چې دا دواړه سکه ورونه دي او بیاد شرقي دنیا ورونه بلکه دوه مسلمانان افغاني ورونه دي عسکر د Hurry up (زرکوئی) غږ وکړ، ما اوملگري مې ډک سطلونه بېلرونو ته یوړل او چې دهغه ځای نه راگرځېدو نو د مسلم دوست صاحب د خپرگي خوا اوشاتول خپرگي په دې خبر شوي وو چې د دوو ورکو ورونو ملاقات وشو په خپرگو

کې ټولو موجودو بنديانو ته هم دا ملاقات ډېر په زړه پورې و او چې کله مونږ خالي سطلونه راوړل او بيا مسلم دوست صاحب رامنډه کړه او له مانه يې خالي سطلونه د ازغنو تارونو ترمنځ واخيستل نو زرر يې راته دخپل تازه جوړ کړي شعر يو خوبيتونه وويل چې دپسرلي موسم و او دقندهار په امريکايي زندان کې دپسرلي هيڅ نښه نه وه نو هغه دا وضعه داسې انځور کړې وه :

داڅنگه پسرلی دی نه گلبن اونه گلونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
خاورې دي او دورې دي شکن ساړه بادونه دي
ظلم دی تېری دی سراسر ترخه يادونه دي
دلته دانسان نه کرامت نه ارزښتونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
دلته په گوگل کې اښه نښې خړيکې دردونه دي
هر خوا وحشتونه دي آهونه فريادونه دي
فصل د بهار دی نه يې نښې نه کښتونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
داڅنگه سپرلی دی چې .....

ريښتيا چې دپسرلي دگلانو د بوي پرځای زمونږ ترمنځ دگنده سطلونو بوی و بلکه د بېلرونو نه دگند کش کولو په وخت کې خوبه

ټول کمپ بوي په سر واخيست او امریکایانو به ډاکوښښ کاوه چې
ډرمونه د ډوډۍ په وخت کې خالي کړي. داهم په مونږ دذهني اورواني
جنگ یوه حربه وه.

زه او مسلم دوست صاحب په کندهار کې تقریباً یوه نیمه میاشت
یو ډیل د حال نه نه وو خبر او حتی له ورايه مو هم سره نه شولیدی.
دهغې لامل داو چې کله مونږ کندهار ته ورسېدو زه او مسلم دوست
صاحب یې په بیلو بیلو څپرگو کې واچولو نو زه یې په دوهمه شپه
کوټه قلعي یا انفرادي محبس ته یورم. په کندهار کې زمونږ په
وخت د مالونو له پاره جوړ شوي زاړه داوسپنې څادري لوی لوی
گودامونه د انفرادي جېل له پاره مستعملېدل. دغه لوی څادري
گودام د بندیانو ترمنځ د کنتینر په نوم یادیده او کنتینر ته دیوچا وړل
بڼه نښه نه وه. دغه کنتینر ته به یاد محققینو له خوا اویا هم د
انتظامي مشکلاتو له امله خلک وړل کېدل. زه خو فقط دوه شپې
مخکې کندهار ته رارسېدلی وم او د عسکرو یا بندیانو سره مې څه
انتظامي مشکل نه لاره خو محققینو زه د تحقیق خصوصي سختیا
له پاره کنتینر ته بوتلم.

د انفرادي محبس یا کوټه قلعي له پاره - چې پاکستانی جیلونو
کې ورته چکی وایي - امریکایانو دغه ځای انتخاب کړی و. زه
خو یې دغه کنتینر ته په پټو سترگو ننه ایستم خودننه یې چې کله
زما سترگې خلاصې کړې گورم چې کنتینر یې په اتو حصو وېشلی.
اول یې د ټول کنتینر منځ کې یو عارضی د اوسپنې څادري دېوال
وهلی او بیایي هر طرف کې د ازغن تار په ذریعه څلور څلور خانې

جوړې كړې دي. چې هره خانه درې متره مربع مساحت لري. دهرې خانې دروازه هم د ازغن تار په ټولولو او غځولو خلاصېده او بندېده او دواړه طرفته د انفرادي خانو ترمنځ يو متر نرۍ لاره وه چې عسکر په كې ځي راځي او بنديان له همدغې لارې تحقق ته په پټو سترگو او كړه ملا وړي راوړي. دكتيڼر يوسر خلاص و او بل سر كې يې هم د پيره دار له پاره څلورمه برخه خوله خلاصه كړې وه. دواړه طرفته د كتيڼر د بهر د طرف نه زينې راختلې او هلته د هريو دوه او ځينې وخت درې ساعته پس مسلح پيره دار بدلېده دغه كتيڼر د روسانو دوخت د جگړو له لاسه سوري سوري و اود باران په وخت كې به په كې لاندي پراته بنديان لمدېدل. هرېندي ته يې فقط يوه كمبله وركړې وه چې نيمايي به يې دځان لاندي كوله اونيمه به يې اغوستله. د كتيڼر د باندي د اجتماعي څپرگيو فرش به دلرگيو و خو په انفرادي كتيڼر كې به بنديان په زيمجنه شگه پراته وو.

مادكندهار په كتيڼر كې پنځه ويشت شپې و كړې او له مخې مې ډېر خلك تېرشول ځينو خلكوته به يې لومړۍ خوشې يوه كمپل هم نه وركوله او په لمده شگه به پراته وو. په دغه انفرادي كتيڼر كې پراته خلك د امريكايانو په فكر خطرناك يا وړان كاري خلك وو نوله همدې امله به يې ورسره بده رويه كوله يو بل سره د خبرو اجازه نه وه شپې او ورځې يواځې تېرېدې. كله به يې چې د تحقيق له پاره يو بندي ته آواز و كړ نو بندي به د نورو عامو بنديانو په شان په ځمكه پرمخه ځملاست او خپل لاسونه به يې په خپلې شاكېښودل د كتيڼر دواړو سرونو كې دپاتخو سرونو ته

اوچتو ناستوڅو کيدارانو به دخپلو ټوپکونو لټونه وو هل اوشپېلی به يې د پرمخه ملاست بندي خواته کړه اود Don't Move (مه خوڅېړه) آواز به يې پرې وکړ نوبيا به عسکر د زنجيرونو او توري خلتې سره ورننوتل، بندي به يې وتره، توره خلته به يې ورواغوسته اود رکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. تحقيق ته دوړلو په وخت کې د عامو بنديانو له پاره د سپي موجوديت هروخت لازم نه و خوددغه انفرادي کنتینر نه تحقيق ته وړونکيو بنديانو له پاره تحقيق ته دوړو په وخت کې عسکرو سره د سپو موجوديت لازمي خبره وه.

په کنتینر کې بنديانو ته د نفسياتي تعذيب له پاره ځينې عسکر موظف شوي وو چې کله به شپه پخه شوه نو د کنتینر د پاسه به يې غټ غټ کاني راغورځول. د کنتینر پاس سر دائروي و او کاني به پرې نه ټينگېدل خود کور شوي څادر په وړو وړو لختيو کې به يې د کنتینر بېخ ته دراکولي کېدو په مهال وخت اخيست او په دغه ترتيب به يې گرزاکو له چې ديوکاني د راکولېدو پسې به يې بل د کنتینر په سر وړ واچاوه اوبيا به گرزاکو جوړه شوه په دغه ترتيب به ډېر وخت داکار روان و. اوبيا به هم يو يا دوه کسه د کوتکونو سره موظف وو چې د کنتینر څادر په کوتکونو ووهي اومونږ خوب ته پرې نه ږدي. کله به يې سپي کنتینر ته رادننه کړل او په غپا به يې خلک نا ارامه کړل، دغسې به يوه نه يوه لوبه روانه وه. دټول کنتینر په اتو بنديانو کې به هم يونه يو تحقيق ته روان و اوبيا به د تحقيق نه د سپو په بدرگه کې را روان و، هغه به هم يوه لوبه وه. په کنتینر کې

به شپه او ورځ يو کس نه يو کس جزايي هم و، دغه جزايي به ياپه گوندو شوی اولاسونه به يې په سر ايښي وو او يابه هم ولاړو اوناستي يا ملاستي ته به يې نه پرېښود. په کنتینر کې ماسره درې مهم کسان مخامخ شوو. په اوله هفته کې يې يو تور رنگی او ټيټ قدی کس راوړ او زما چپ طرف ته خانې کې يې واچاوه په کنتینر کې زمونږ د طرف څلورو خانو کې يې مونږ څلورو کسانو ته يو قرآن شريف راکړی و چې نوبت په نوبت به مویه کې تلاوت کاوه او يوبل ته به مونوبت په نوبت د ازغن سيم ترمنځ فاصله کې ورکاوه.

کله يې چې نوی تور رنگی ټيټ قدی سړی زما ترڅنگ د شپې واچاوه زه دهغه په عربيت او عجميت کې شکي وم، سباته مې د قرآن شريف ورکولو په وخت کې ترې پوښتنه وکړه چې څوک يې؟ هغه زر په انگرېزي کې راته وويل چې زه د برطانيې اوسېدونکی يم هماغلته پيداشوی يم، مور او پلار مې پاکستانيان دي اوزه يې يوه هفته مخکې په اسلام آباد کې ونيولم. مونږ ته دخبرو اجازه نه وه خود طيارو د غرار په وجه زمونږ خبرې عسکرونه اورېدې. بله دا چې مونږ د خبرو پرمهال ظاهراً قرآن شريف يوبل ته ورکاوه. دلته زمونږ د ضروري خبرو بهانه همدغه يوه وه چې د بلې خانې نه به ما قرآن شريف وغوښته او په ازغنو تارونو کې به دور کولو په وخت کې مونږ يوبل سره خبرې کولې.

وروسته زه خبرشوم چې دغه تور رنگی ټيټ قدی سړی حذيفه نومېږي او په کابل کې د عربانو سره نږدې اوسېده. کابل کې يې يودار الايتام درلود. ډېر متحرک سړی و ډېر ورزش کار هم و. په

کنتینر کې يې هم ورزش کاوه. په انگلستان کې يې يو اسلامي مرکز لاره؛ اوس يې دخپلو ماشومانو سره هجرت کړې و او کابل کې اوسېده د عربانو دمشرانو سره دنږدې اړيکو اود اسنادو د لرلو تور پرې لگېدلی و؛ وروسته معلومات وشو چې حذيفه يې د کندهار نه بيا باگرام ته وړې هلته يې يو کال ساتلی او په باگرام د تېرېدونکو بنديانو په هکله معلومات اودهغه مخکې تېرول يې په باگرام کې د ډېر وخت د ساتلو هدف و. د لاهور سعد مدني چې سعودي کې پيداشوی او انډونيشيا کې نيول شوی و. هم باگرام کې يو کال ساتل شوی و د متوکل سره درې مياشتې کوتې کې هم اچول شوی و اود بنديانو ترمنځ مشکوک هم و...

حذيفه وروسته د باگرام نه د عربانو دمشرانو سره څه وخت اچول شوی و ويل کېږي چې اوس آزاد شوی دی. په کنتینر کې دوهم سړی د حمزه په نوم راغی چې د تيونس اوسېدونکی او کيوبا کې د عربانو ترمنځ د حمزة البطل په نوم يادیده. حمزة البطل لوړ دنگ سړی و له رنگه لږ تور اود مضبوطو غړو او غټو هډونو خاوند و، هغه هم ورزش کار برېښېده. دهغه کيسه هم ډېره عجيبه وه حمزة البطل يې زما په کنتینر کې د درې هفتو پاتې کيدونه وروسته راوړ او کنتینر ته يې سوچه برينه رادننه کړ. دوه شپې يې په سخته يخني کې همداسې برينه اودرولې و، کمپل يې هم نه ورکوله او خوب ته يې هم نه پرېښوده په ژبه هم نه پوهېده او عسکرو سره به يې په اشارو خبرې کولې.

همزة البطل ته امريکايان په دې غوسه شوي وو چې دا دومره ماهرسري و چې د نيول کېدو نه رادې خوا چې په سوونو ځل يې دټول بدن تفصيلي تلاشي هم شوي وه او جامې يې هم څو ځل امريکايانو پخپله وربدلې کړې وې څو هغه په همدې حالت کې د سلو امريکايي ډالرو نوټ د ځان سره ساتلي و او تراوسه ورباندې امريکايان نه وو پوه شوي چې کشف يې کړي! دې ته وايي د CIA او FBI قوي استخبارات! (؟). همزة البطل دغه د سلو امريکايي ډالرو نوټ د باگرام نه هم راتېر کړي و او په کندهار کې هم دټولو پلټونو ته وروسته ورسره و. هغه به چې کومه څېمه کې اوسېده او هلته به تلاشي راغله نو نوټ کې به يې يوه وره تيره کېښوده او د څنگ څېمې ته به يې ورواچاوه کله به چې تلاشي ختمه شوه نو ملگرو به بيا بيرته ورواچاوه. کله کله به چې د څنگ په څېمه کې ډېر اعتباري ملگري نه و نود کمپ بل سرته ډېرې لري څېمې ته به يې د گاتې سره دغه د سلو ډالرو نوټ ورساوه.

داسلسله ډېر وخت وچلېده خو آخر بې چاره ښکاره شو او هغه هم فکر کوم چې دبنديانو ترمنځ کوم جاسوس افشا کړ. بيایي هم نه شو موندلی خود تعقيب لاندې و او د گوزارولو په عين موقع يې ونيوه.

محققين همزة البطل ته ډېر غصه وو او ويل يې چې: ته دهغو خلکو د جملې نه يې چې زمونږ د قوي اميگرېشن نه تېرېږي او طيارې د بلډنگونو سره جنگوي.

کله يې چې حمزة البطل برينه کنتینر ته را دننه کړ نو يو افسر راغی او غوښتل يې چې ده ته وښايي چې حمزة البطل هم دهغو کسانو دجملې نه دی چې طيارې دبلډنگونو سره جنگوي او په دې هم پوهېده چې حمزة البطل په انگرېزي نه پوهېږي نو امریکايي افسر چې ډېر غوسه معلومېده په تکرار حمزه ته گوته ونيوله او خپل پیغام يې ورته دجملې نه بلکې په نیمګړو الفاظو داسې ورساوه.

You, Newark, airplane, Bummm.. يعنې تاسوپه

نيویارک کې طيارې جنگولې چې د بوم آوازي کړی و. ددغې خبرې سره به امریکايي نظامي افسر دخپلو دواړو لاسونو نه هم دطيارې وزرې جوړې کړې اود "بوم" سره به يې خپل ټول بدن ته داسې ټکان ورکړ تابه ويل چې واقعي طياره د تجارتي مرکز سره وجنگېده.

حمزة البطل په گوانتنامو کې هم په يواځې زندان کې ډېر وخت تېرکړ او دا خبره مشهوره وه چې هغه محققينو ته معلومات نه ورکوي بلکه تمسخر پرې کوي دحمزة البطل دملګرو ترمنځ يوه جمله ډېره مشهوره وه چې هغه يوه ورځ پخپله دخپل تحقيق کيسه کوله:

محقق د حمزه نه پوښتنه کړې وه چې نوم دې څه دی؟. هغه ورته وويل چې حمزة البطل يعنې اتل حمزه دهغه خپل نوم خو فقط حمزه و بيا يې ورنه پوښتنه کړې وه چې افغانستان کې دې څومره وخت

تېرکړی دی؟ هغه وویل : یونیم کال . بله پوښتنه داوه چې نظامي
تدرب دې کړی که نه؟ د حمزه ځواب داو چې نه . نو محقق ورته
وویل چې دا څنگه کیدای شي؟! عربانو به د محقق الفاظ عربي کې
تکرارول.

محقق : (حمزة البطل سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدريب؟!
لا يمكن). حمزه: (نعم سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدريب) یعنی دا
څنگه کیدای شي چې دیواځې حمزه پرځای دې یوسړې حمزة البطل
یا اتل حمزه وي او یونیم کال دې هم افغانستان کې تېرکړی وي او
نظامي تدرب دې هم نه وي کړی؟! هغه وویل هو یونیم کال په
افغانستان کې وم او نظامي تدرب مې نه دی کړی. خو ددغه جملو
سره به حمزة البطل دامریکایانو په شان حرکات کول اودهغوی
پېښې به یې کولې. زما د کنتینر نه د راوتو دوخت پورې حمزة البطل
برینه پروت و البته دوه ورځې وروسته یې یوه کمپل ورکړه .

دریم سړی چې ماسره دکندهار د کنتینر په یواځې بند کې
مخامخ شو د طالبانود اسلامي تحریک یونامي شخصیت وخوت
کله چې زما په یواځې بند کې تقریباً پنځلس ورځې وشوې. د شپې په
شکو پروت وم ، د شپې آخري پار و اود ډېرو فکرونو نه وروسته ایله
زما سترگې ورغلې وې چې ناڅاپه مې تشي درد وکړ اوداسې فکر
مې وکړ لکه چا چې راباندې گوزار وکړ خو متصل مې په خپل څنگ
کې یو غونډاری محسوس کړ چې سرمې راپورته کړ زما د خانې د
ازغن سیم خواته دوه امریکایي ، عسکر ولاړوو او په کرس کرس یې

خندل. دغو عسکرو ټوله شپه د کنتینر په درزولو اود کنتینر د پاسه په تیرو اچولو تسلي نه وه شوې، د یو کیلو په اندازه تیږه یې راخیستې وه او چې زه یې پټې سترگې ولیدم نوزما د پاسه یې راواچوله اوزما په بني تشي داسې راوغورخېده چې زه یې ودردولم خود پاسته تشي له امله مې هډوکي ته کوم زیان ونه رسیده. البته تشي مې دڅو ورځو پورې درد کاوه او چې کله مې طبي ټیم ته شکایت وکړ نوله پاسه به یې زماتشي ولید او ویل به یې چې بڼه دی کوم ظاهري زخم نه لري کیسه به یې هم زما واوریده چې عسکرو په تیږه ویشتلې یم خوڅه غوږ به یې پرې نه رپاوه درې ورځو پورې مې تشو بولو کې نری نری وینه هم راتله خو له درې ورځو وروسته الله پاک تکلیف په کمېدو کې او بالاخره پخپله بڼه شو.

وايي چې یو سړي په ولاړه بولې کولې چا ورته وویل چې دا ولې؟ خو مره غټ سړی یې اوداسې بدتمیزه کار کوي چې د ماشومانو په شان په ولاړه بولې کوي؟! متیازن سړي ځواب کې وویل:

— زه خواوس ډېر بڼه شوی یم مخکې به ورسره چورلېدم هم. زما د یو سوال په ځواب کې زما امریکایي محقق ماته تقریباً همداسې ځواب راوړ. کله چې ما خپل محقق ته وویل چې زه بېګا ستاسو عسکرو بې لامله ولې په درنه تیږه وویشتلم؟ نو دهغه ځواب دا و چې:

— دا اوس حالت خو ډېر بڼه دی ستاسو د راتلونو نه مخکې دلته حالت ډېر خراب و او زمونږ عسکر د نیویارک او واشنگټن په احداثو ډېر غوسه وو. خوزه امریکایي عسکرو د غوسې په حالت

کي په تيرپه نه وم ويشتلي بلکه هغوی زماپه ويشتلو خندل او تمسخریې کاوه. د کنتینر دواړه طرفته پیره دارانو هم خندل اوددغه کار نه یې خوند اخیست چې دهغوی دتکبر ښکارندوی و.

هو! په ماد امریکایي عسکرو دتیرپې دگوزار شپه هماغه شپه وه په کومه شپه یې چې یو نوی مېلمه زما خواته راوړ. کله چې زه دتیرپې دگوزار ددردنه راپورته شوم او دامریکایي عسکرو خندا مې ولیده نو عسکرو چې زما اودهغوی ترمنځ فقط یو ازغن تار حایل و _ ماته اشاره وکړه چې داتیرپه راپورته کړه. ماتیرپه راپورته کړه او عسکر ته مې وویل **Is this your human Rights** (ایا داستاسې بشري حقوق دي؟) عسکرو زما دسوال دځواب پرځای ماته وویل چې داتیرپه واخله اوداستا دڅنگ خانه کې دغه بل بندي نه خپل انتقام واخله او هغه پرې ووله. ماورته وویل چې دهغه څه گناه ده؟ ظلم تاسې کوی او انتقام دهغه نه واخلم؟! بیایې دریمې خانې ته اشاره وکړه چې ښه څه دهغه وړاندې بندي نه انتقام واخله یعنی هغه په تیرپه ووله. په دریمه خانه کې یو سپین ږیری عرب پروت و وروسته ماته معلومه شوه چې دکندوز د ولایت د الوفاء دخیریه مؤسسې مسؤل دی. دعسکرو دهغه په گټه دویشتلو امر هغه هم حیران کړ او ماته یې حیران حیران راوکتل. ماتیرپه لاس کې نیولې وه چې که کوم نظامي مسؤل راشي اوزه ورته شکایت وکړم خو بیامې فکر وکړ چې دا کار بې گټې دی اوتیرپه مې د ازغن تار نه دباندې لارې ته وغورځوله.

دغه عسکر اصل کې دنوي مېلمه ليدوته راغلی و اوچې يې خو
دقيقې وروسته يوئیل عسکر کنتینر ته راننوت نو موجودو عسکرو
هغوی ته وویل چې :

We have a special guest today (مونږ نن يو خاص مېلمه
لرو) بيایې ورته وویل: **He was Taliban governor of Herat Province**
۰۰۰ (دادطالبانو د هرات والي و).

دا خبرې ماد عسکرونه واورېدې اوزه هم بتوجه شوم خود خبرو
اجازه نه وه دورځې چې کله مانه نوي مېلمه دقرآن شريف غوښتنه
وکره نو د ازغن تاريخ په منځ کې مې دقرآن شريف دورکولو په وخت
کې ترينه زر زر خو پوښتنې وکړې هغه راته وویل چې زه ملا خير
الله خير خواه يم ، په کوپټه کې يې ونيولم او بېگايې دلته راوړی
يم . ديواځې قيد شپې تېرېدې زه به يې هم تحقيق ته وړم خو
خيرخواه صاحب به يې ډېر وړ اوزماد يواځې قيد نه دوتونه څلور
ورځې مخکې يې ډېر تنگول شروع کړل .

په باگرام کندهار او کيوبا کې يې چې کله مونږ تحقيق يا
روغتون ته وړلو نودنوم اخیستو په ځای به يې زمونږ د دوسيې نمبر
اخیست چې هغوی د ISN نمبر په نوم نوماوه. څرنګه چې زه ، مسلم
دوست صاحب او حاجي ولي محمد صراف يې باگرام کې د سره
صليب نه هم پټ ساتلي وو نو له همدې امله يې په باگرام کې
مستقل ISN نمبر نه وراکړی بلکه هلته يې د موجودو بنديانو
مسلسله ګڼه راکړې وه چې د مسلم دوست صاحب (۹۴) د حاجي
ولي محمد صراف (۹۵) او زما ګڼه (۹۶) شپږ نوي وه . خوپه

کندهار کې بيا د ISN يا دوسيو نمبرې زما (۵۵۹) د حاجي ولي محمد (۵۶۰) اود مسلم دوست صاحب (۵۶۱) نمبر و. په نورو نمبرو سرپه د ملاخيرالله خير خواه نمبر زما په ذهن کې ډېر پوخ شوی اودهغې لامل داوچې د کندهار په يواځې قيد اوبيا وروسته زما په څپرگي کې دهغه نه ډېر زيات ما اورېدلی و دهغه د دوسيي نمبر (۵۷۹) و.

زما د يواځې قيد نه د راوتونه څلور ورځې مخکې يې چې کله ملاخيرالله خير خواه ته بې خوبي ورکول شروع کړل نو د امريکايانو د قرار گاه په مخاښه کې - چې هغوی ريډيو بلله - به يې (۵۷۹) ياد کړ او متصل به د کنتینر پيره دار په ملاصاحب غږو کړ چې ودرېږه. ملاصاحب به چې ودریده نو نيم ساعت وروسته به بيا غږ وشو چې (فايوسيون ناین) او ملاصاحب ته به يې اشاره وکړه چې کېنه. نيم ساعت وروسته به يې بيا اودراوه اونيم ساعت وروسته به يې کېناوه په همدې ترتيب به شپه او ورځ تېرېده. هغه يې ځملاستو ته نه پرېښوده او مسلسل بې خوبي يې ورکوله. آخر داسې شوی و چې نه اودرېدی شو اونه کېناستی شو؛ عسکرو به پرې چغې وهلې د ملاصاحب د څلورو ورځو بې خوبي نه وروسته زه د الله په فضل د انفرادي قيد نه اجتماعي څپرگي ته راووتم. ملاصاحب وروسته راته وويل چې هغه ته يې اته شپې بې خوبي ورکړې وه او تحقيق به يې ترې کاوه زه چې کله بيا نورو خلکو سره يوځای شوم نو د اجتماعي څپرگي قيد راته د انفرادي قيد په نسبت بېخي راحت ښکارېده. اوچې کله ملاصاحب خيرالله خير خواه

راووت او زما څپرگي ته يې راوړ نو هغه هم ډېر خوشاله و. په دې
 وخت کې مونږ ته د دريو کسانو ترمنځ د خبرو کولو اجازه وه. ملاخیر
 الله خیر خواصاحب چې دانفرادي تعذيب ليدلی و، کله چې اجتماعي
 څپرگي ته راوړسید نو د ټولو ستونزو سره سره ورته څپرکی بڼه
 بنکاریده بيا هغه مونږ ته ديواڅي قيد د بې خوبۍ په وخت کې دخپل
 نفسياتي اندېښنو کيسه وکړه. هغه ويل چې کله هغه د بې خوبۍ نه
 ډېر تنگ شو نو څو څو ځلې يې اراده وکړه چې خپله مری د انفرادي
 خانې نه چاپېره دازغن تار په تېرو څوکو پري کړي او ياهم د پښو
 لاندې شگې زر زر خولې ته واچوي او تر هغه يې خوري چې ترخويې
 ساينده شوې نه وي؛ چې عسکر ترڅو ده ته رارسي نوده به ځان
 وژلی وي. ملاصاحب ويل چې بيا به غيرت راغی چې خیر په نارينه
 هر قسم تکليف راڅي او که زه دا کار وکړم نو وروسته به خلک څه
 وايي چې د دومره معمولي تکليف په مقابل کې يې ځان وواژه. هغه
 مونږ ته د طالبانو په تحریک کې دخپل پرمختگ کيسې هم وکړې
 اود طالبانو د سقوط نه مخکې او وروسته حالات يې هم راته بيان
 کړل؛ په هغې کې په عشق آباد کې د امریکايانو سره مذاکرات، په
 هرات کې دهغه د ولايت پر مهال د ايران سره روابط، د مولوی
 عبدالوکیل متوکل دريځ، د حامد کرزی سره دهغه زړه رابطه، په
 کوپټه کې د آی ایس آی په ذریعه دهغه نيول؛ لس ورځې په تياره
 کوپټه کې دهغه غورځول، په دغه جېل کې د آی ایس آی له خوا د
 مخالفو افغانانو تعذيبول او داسې نور معلومات شامل وو چې دلته
 يې ليکل مناسب نه دي. هغه داهم وويل چې هغه او کرزی دواړه

وېلزيان دي او کرزي د طالبانو په وخت دهغه په ذريعه کوبښن کړې چې په امریکا کې د طالبانو نماینده شي؛ دغه خبره د طالبانو مرکزی شوری تصویب کړې هم وه او دهغه د تقرر مکتوب یې هم لیکلی و خودغه مسأله آی ایس آی په شاوهلې وه او کرزی په دې خبره پوه شوی هم و.

دمحبس پرمهال د طالبانو د ډېرو مشرانوله خوا دا خبره جوته شوه چې دنورو افغاني شخصیتونو په شان دحامد کرزي پلار عبدالاحد کرزی هم د پاکستان فوځي استخباراتو آی ایس آی وژلی دی او هر هغه څوک چې د افغانستان په ملت کې څه اثر او رسوخ ولري او د افغانستان دملي گټو نه دفاع کوي هغه آی ایس آی نه پرېږدي او وژني یې.

په هر صورت دغه اوس زمونږ د لیکنې موضوع نه ده.

په انفرادي قید کې زما بل څنگ ته یو برطانوي پاکستانی: حذیفه و چې وروسته یې باگرام ته یوړ، هلته یې یو کال وساته او بیایې د القاعدې دمشرانو سره ساتلی و، اوس راخوشی شوی دی د حذیفه په هکله بیانورو بندیانو ویل چې هغه په کابل کې دخپلو ماشومانو سره اوسېده او په برطانیه کې یې یو اسلامي مرکز درلود.... دسیف الله اختر چې په کابل کې یې دپاکستانیانو مشري کوله خاص سړی و. سیف الله اختریا اخترسیف الله هغه څوک و چې دطالبانو په وخت کې یې دزرگونو پنجابیانو مشري کوله افغانانو ته به یې ویل چې هغه دپاکستان دحکومت سره وران دی اوله همدې امله یې خپل ماشومان هم راوړي؛ بیره یې اوږده کړې وه او مولوی سیف الله اخترورته ویل کېدل. دهغه دا حقیقت وروسته رابنکاره شو چې هغه د آی ایس آی د کرنیلانو نه و؛ یولورته یې داخل کې دنده ترسره کوله او بل لورته یې په افغانانو، عربانو او پاکستانیانو کې دپاکستان اصلي مخالفین معلومول هغه به مرکز ته لستونه ورکول او اشخاص به ترور کېدل. دامریکایانو د راتلو او دطالبانو د سقوط نه خو ورځې مخکې

هغه دخپلو مسلحو باډيگاډانو سره ترټولو مخکې اسلام آباد ته ورسېده او داسلام آباد مرکز وروسته دا خبره مشهوره کړه چې هغه دوبي ته تېستېدلې وروسته هغه په نظامي وردۍ کې ليدل شوی چې دطالبانو غټه پيره يې پاکه خريلې وه او اوس په نورو دندو گمارل شوی و. وروسته دامعلومات هم دځينو پاکستاني بنديانو نه افشاشو چې آي ايس آي دطالبانو دسقوط پر مهال خپل مهم مشران په ځانگړيو الوتکو کې ايستلي وو اوځينې تريبب يافته خلک يې شمال کې پرې ايښي وو ترڅو د امريکايانو، شمالي اتحاد، د شبرغان دجبل، باگرام، کندهار او د گوانته نامو ټول حالات وڅاري. په کيويا کې آخنيو پاتې دريو کسانو بنديانو کې يو سعد مدني هم و. د راخوشي شويو بنديانو نه يو سپين بيري هم و د آي ايس آي له لوري افغانستان کې موظف و هغه وويل چې مدني صاحب هم داسلام آباد نه لېږل شوی و. مدني صاحب ته کيويا کې بنديانو د شک په سترگه کتل. له دې وروسته مسلم دوست صاحب ته قلم سپارم هغه وايي:

له قند هاره تر گوانته نامو

د ۲۰۰۲ / ۲ / ۲۳ م نه تر ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م پورې مونږ د قند هاره په امريکايي زندان کې پاتې شوو. کيويا ته دلېږلو نښې هغه وخت ريښتيا وختې چې د دوه مياشتو او دوه ويشت ورځو نه وروسته په ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م مونږ د خپلې څېمې ختيز لورته د ماسپينين نه وروسته دڅېمې نه دباندې دڅېمې ورمات سيوري ته په خاورو گمپلې خپرې کړې وې اوپرې ناست وو چې امريکايي عسکر راغلل ترټولو دمخه زمونږ څېمې ته او درېدل او ترټولو دمخه يې زما د نمبر (۵۶۱) غږ وکړ. ما گومان کاوه چې

گني تحقيق له پاره مې غواړي وړياڅېدم اود معمول مطابق يې په لاسونو او پښو کې زولني راواچولې، توره کڅوړه يې راپه سرکړه او روان يې کړم. سره له دې چې دتورې کڅوړې لاندې څه راته نه بڼکارېدل خود معمول خلاف د لارې په کې وېړوکې پوه شوم چې دتحقيق ځای ته نه بلکه بل لور ته روان کړای شوم. دهوایي ډگر دننه يې په يوه لويه څپمه کې څملوم، دمخکې په څېر په تشدد يې جامې راڅخه په بيتي غوڅې او گوزار کړې، بيایي نارنجي جامې راواغوستې، يوپتلون او يوکميس و چې دنيمایي متو پورې لنډ لستونې اودنامه پورې اوږدو، نارنجي ټوکري بوتان يې هم راپه پښو کړل، توره کڅوړه يې له سره لرې کړه اود چشمو په ډول په غټو کلکو تورو پلاستيکونو يې سترکې راوترلې چې دغوږونو له پاسه يې سختې پټې تېرې شوې وې اود سرشاتنۍ برخې سره نښتې وې. غوږونه يې هم په همدغه ډول پلاستيکونو کلک راوترل او خولې اوپوزې ته يې هم ټوکري ماسکونه را واچول، بيایي په يوه لويه څپمه کې دلرگي دتختې په يوه اوږده کورسۍ کېښنولم. ماپسې استاذ بدر او بيانور بنديان په همدغه ترتيب راوستل کېدل چې دې کار زيات وخت ونيوه نه راسره گړۍ وه اونه مو سترگې خلاصې وې چې په وخت پوه شوي واي ماداستاذبدرڅه خبره واورېده نوپوه شوم چې هغه هم راغی. هيڅ يې راته نه ويل خو اوس مو باور راغی چې گوانتهنامو ته لېږل کېږو. الله تعالی مو په زړه کې يو ډول اطمینان اوډاډ واچاوه چې له همدې امله مو گوانتهنامو ته د انتقال له امله په

بندیان د انتقال په انتظار کې

الوتکې ته د بنديانو وحشي انتقال

زړه کې زياته اندېښنه ياد حواسو کوم بدلون رانه غي خودکړ اوونو
او سختيو نوي پراو پيل شو.

په ترلو لاسونو، ترلو سترگو او ترلو غوږونو يې تقريبا مابنم نه
وروسته د مابنم ډوډي راته لاسونو کې کېښوده چې دنيمې وچې
افغاني ډوډي څخه عبارت وه خو مونږ ونه خوږه. اعلان يې وکړ چې
دچا ضرورت و نو په البوتکه کې به يلاس ياپښه پورته کوي. زه حيران
شوم چې مونږ به ترلي لاسونه او ترلي پښې څرنگه پورته کوو؟!.

دبنديانو دپېرې دپوره کېدلو نه وروسته الوتکې ته نقلول پيل
شول. په لويه پوځي باروړونکې الوتکه کې يې په کلکو لرگيو يو لور
او بل لورته کتار کېښول، په لاسونو او پښو کې موفولادي زولني
وي چې لاسونه دملا سره په زنځير تړل شوي وو او حرکت مونه شو
ورکولای دغه دلاسونو او ملازنځير په بل زنځير دپښو ترمنځ زنځير
سره نښتي و، ددواړو پښو ترمنځ هم دواړه زولني په زنځير سره نښي
وي، دالوتکې په زمکه کې يوه کونډه وه چې دپښو زنځيرو سره په
قلف کلک تړل شوي واو دملا زنځير هم شاته دڅه شي سره تړلي و
چې په دې ترتيب بندي هيڅ حرکت نه شو کولای کله به مو په
ولي دغوږ او په مټ دسترگو پټيونه دسخت دردله لاسه حرکت ورکړ
چې عسکرو به ووهلو و. دبزدلي او ډار نه يې په لوډ سپيکر کې
ويل چې ونه خوځېږئ، په مونږ حمله ونه کړئ. په دې وخت کې
مودغوږ پلاستيک لږ ډډ کړای شو. خومونږ حيران شو چې په داسې
سختو فولادي زنځيرونو تړل شوي بندي څرنگه حرکت او حمله
کولای شي!؟.

دالوتکې داسفر ترټولو سخت ، څوروونکي اوله کړاوه ډک و .
 ډېر بنديان بي هوبښه شول ، دخولې اوپوزې ماسک باندي زما
 ساډېره تنگه شوه ، خو ځله مې غږونه وکړل ، امریکايي عسکر به په
 سر ټس راکړ . اخريو عربي ترجمان راغي له يوه غوږه يې پلاستيک
 پورته کړ اوراته ويې ويل چې څه مشکل دی ؟. چپ شه حرکت مه
 کوه .

ماورته وويل چې سامې په ماسک کې تنگه ده مرم داماسک مې
 دخولې يا پوزې نه لرې کړې چې لږه ازاده ساواخلم . امریکايي
 عسکرته يې وويل هغه ماسک نورهم پوزې اوخولې ته راجوخت کړ
 سامې نوره هم تنگه شوه او فکر مې کاوه چې اوس مرم . يو وخت
 راباندي دې هوبښي حالت راغي اوخواته بندي باندي ورتکيه شوم .
 سفرډېر اوږد او څوروونکي و دعاوې اواذکار مو پيل کړي وو الله
 تعالی مهرباني وکړه او حالت مولې بڼه شو . په لارکې پنځه ځل راته په
 تړلو لاسونو کې دپرسېدلې ډوډۍ يوه وړه ټوکړه اودرې ځل يوه يوه
 منه کېښودل شوې چې هم يې خوراک مشپکل وڅکه چې لاسونه
 خولې ته نه رسيدل ، هم موزره ته نه کېده اوهم له دې وپربدلوو چې
 انساني ضرورت به څنگه رفع کوو ؟! اوبه موخوځل وغوښتي يوه
 ورځ وروسته يې وړوکی کاغذي گيلاس زماخولې ته ونيوه خوچې
 دوه گوټه مې وکړل لرې يې کړې .

تقريباً ددرې ساعتونو سفرنه وروسته الوتکه يوځای کې ښکته
 شوه . وروسته مونږ ته څرگنده شوه چې هغه ترکيه وه دډېر ځنډنه
 وروسته بيا پورته شوه نورنو بيا ترگوانتهنامو چېرته نه ده ښکته شوې

او مسلسل والوته . يو وخت کي يې يوه يوه گولي راته په خوله کي واچوله چې سخته ترخه وه او گومان کوم چې دملارياوه ځکه چې دگوانتهنامو ټاپو کي زيات ماشي دي . داوبويوگوت يې ورپسې راگر چې په هغې گولي پوره تېره نه شوه اودمري په يوه برخه کي کلکه ونښته . ډېر مو اوبه اوبه وويل خو چاوانه ورېدل . هغه گولي ترآخره زيات په تکليف کړم . ماترگوانتهنامو نه څه وخوړل ، نه مې څه وڅښل اونه مې انساني ضرورت رفع کړ . ترگوانتهنامو په دغه اوږد سفر کي په لرگي دکښناستلو او (۲۴) څلرويشت ساعته حرکت نه کولو له امله ډېرو بنديانوته درگ نساتکليف پيداشو چې له دې جملې زه هم وم . ماته درگ نساتکليف پيداشو چې تريونيم کال پورې ترې په پنجره کي بي علاجه وکړېدم اوترډېرې مودې پورې نه کښاستي شوم اونه مې لمانځه کي رکوع اوسجده کولای شول لمونځ مې په ولاړه په اشاره کاوه اوډوډي مې هم په ولاړه خوړه .

ترکيويا دغه هوايي ستونزمن سفر پای ته ورسېد اوآخر کيويا ته ورسېدو .

دگوانتهنامو په ټاپو کي

اگر چې زمونږ سترگي اوغورږونه راترلي وو اونه پوهېدو چې څومره وخت وواته خوتقريباً څلرويشت (۲۴) ساعته وروسته په ۱/۵/۲۰۰۲م دکيويا په يوه هوايي ډگرښکته شوو . وروسته بيادامعلومه شوه چې شل ساعته لارپه هواکي وه اوتقريباً څلورساعته په انتظار ، ترلو پرانستلو اوبښکته کولو پورته کولو ولگېدل .

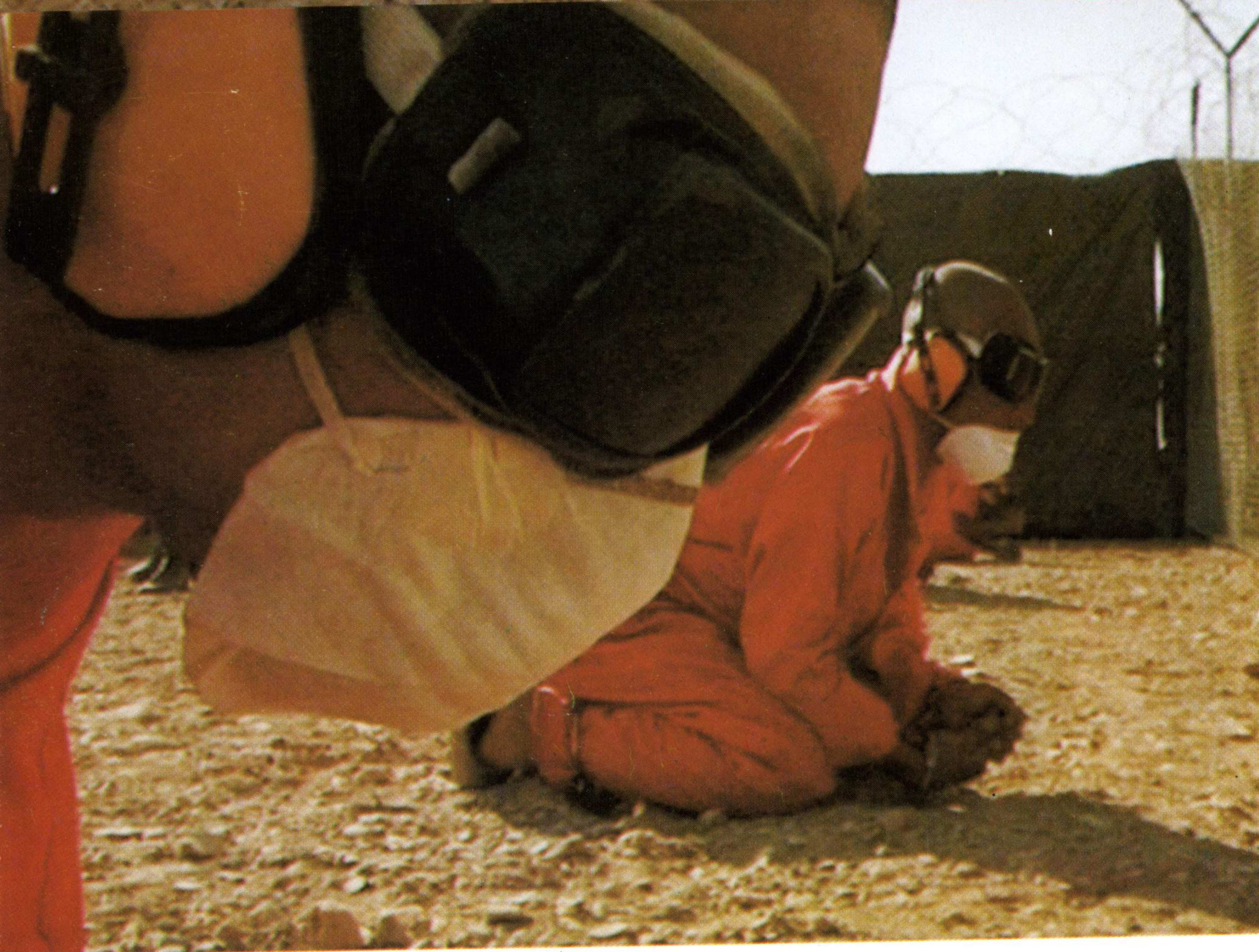

دالوتکي نه په ډېر تشدد په رابنکودلو او تېپل وهلو بنکته کړای شوو دمصري لهجې يو عرب ترجمان دا جمله تکراره چې: " لا تتحرك . انتم الان في يد القوات المسلحة الامريكة . ((مه خوځېږه تاسو اوس دامريکا د وسله والو ځواکونو په لاس کې ياست)) يو يو يې يوه داسې بس ته وروځېږولو چې چوکۍ په کې نه وې . دا ځکه چې مونږ يې د چوکيو مستحق نه گڼلو . د بس په منح کې په زمکه کېښناستوو ، بس روان شو ، لږ وروسته بس داسې يو گرزو کړ لکه په يوه مورچه چې واوري اوبيا ودرېده . ډېر بنديان په دې نه وو پوه شوي چې بس بېرې ته وروځوت او بېرې د گوانته نامو د تاپو په لور روانه شوه . خومونږ څه کسان پوه شوو . تقريبا څلوېښت دقيقې بېرې په بحر کې روانه وه او په ډېر باريک دقت معلومېده چې زمونږ بس يوي خوا اوبلې خواته کږېږي او مونږ همدغه باريک کږېدل محسوس کړي وونوځکه پوه شوي وو چې بېرې کې روان يووځواکثرونه وو محسوس کړي . څلوېښت دقيقې وروسته د گوانته نامو جزيرې ته ورسېدو بس له بېرې بنکته شو اوله لږې شېبې منزله وروسته په يوه ځای کې اودريده .

څو څو ځل مودلمانځه کولو وويل خوراته وويل شوو چې ددې عمليې اجازه نشته .

مونږ د پولادي زنځيرونو په ولچکو او زولنو تړلي لاسونه ، ملا او پښې دبسونو نه بنکته کړای شوو ؛ نه موڅه ليدل اونه پوهېدو چې چېرته ورسېدو خو په يوه داسې زمکه يې روان کړي وو چې د پښو لاندې مو دکانو جغل و . بيا په همدغو کلکو کانو کېښنول شوو

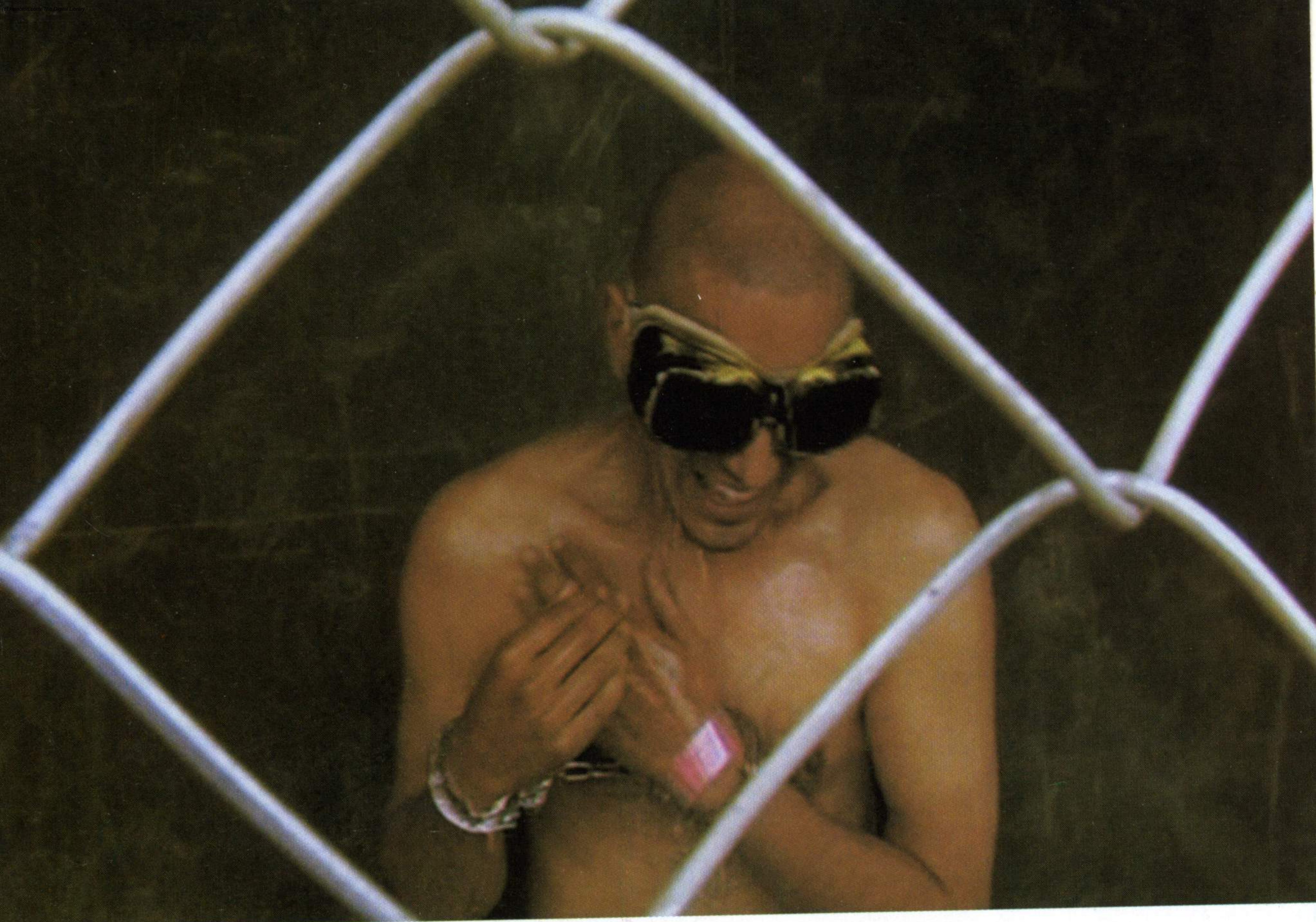
يو بندي بي هوښه شوی او بل ناست دی

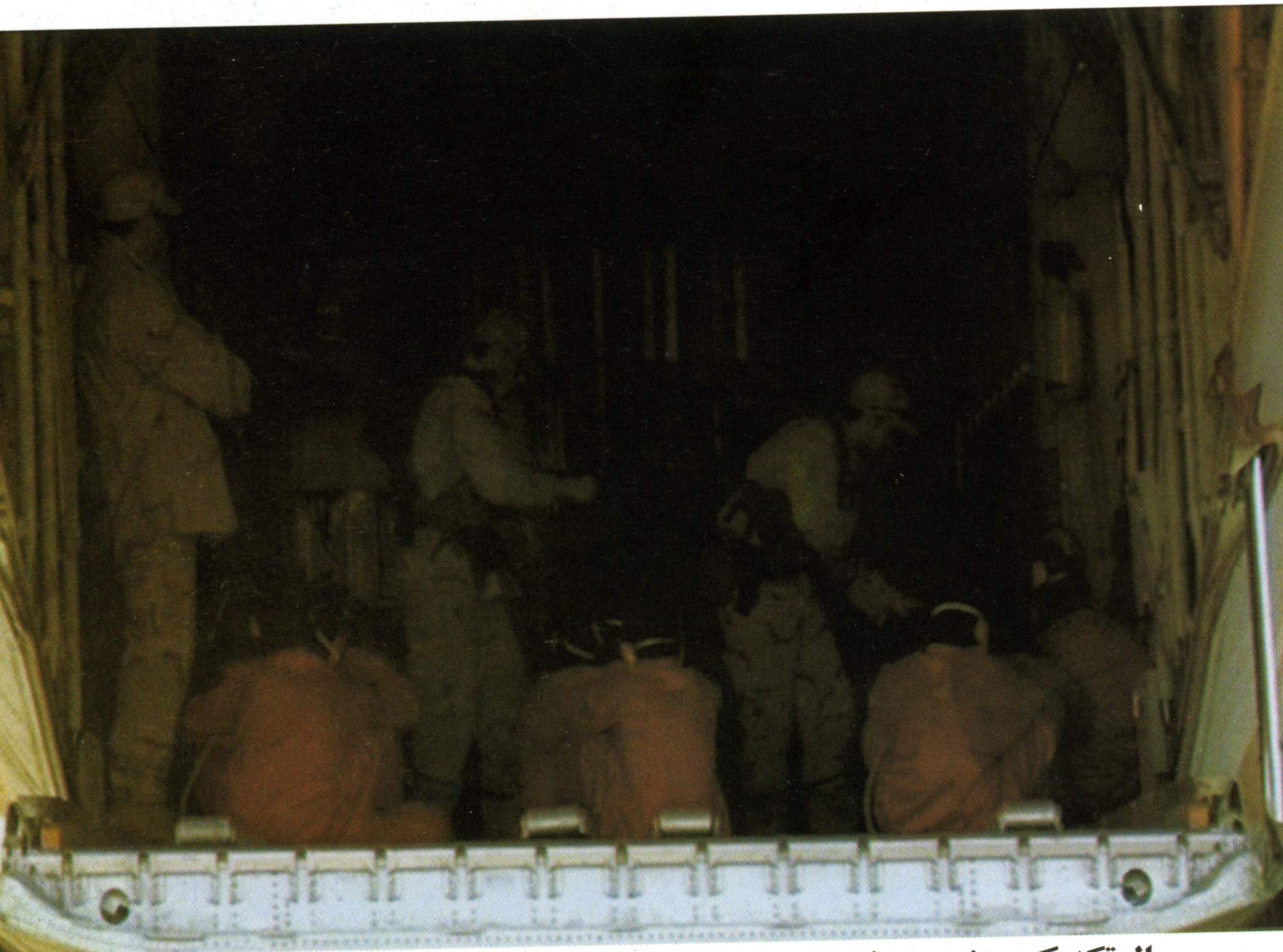

کوانتهامو ته د رسېدو نه وروسته بنديان په کار کې کسپنول شوي او د پنجره انتظار کوي

کوانتنامو کې په پټو سترګو او تړلو لاسونو بندي لامبي(؟)

الوتکه کې دننه بنديان چې غوږونه، سترګې، پوزه، خوله، لاسونه او پښې يې تړل شوي دي او د پښو زنجير يې د الوتکې د ځمکې د کونډې پورې قلف شوی دی.

امريڪاڀيان بشري حقوق دي ته واپي

امريکايان بشري حقوق دې ته وايي

سر مه پورته کوه

بندیان یو د بل پسې له مټو تړلي الوتکې ته ور روان دي

سروونه يې په زور راټيټول ، د حرکت ، خبرو او پوښتنې هيڅ اجازه نه وه. خو ساعتته دغسې ناست وو دخت پلوموسخت درد کاوه او ځيني خلک بې هوښه شوو بيا يې يو يو پاڅولو ، په لاره کې يې جامې راقبچې کولې او لغړيې په يوه پورې پورته کړو. مونږ څه نه ليدل نوله همدې امله به موچې په هر پار کې پښه کېښوده عسکر به ويل چې " اگين " يعنې بيا تکرار کړه ترڅو يوه ځای ته وروختو چې څوکوتې په کې وې. سترگې يې راپرانستې ، يوه ډاکټره راغله معاینه يې وکړه او په خصيتينو يې راته لاس وواهه وايې رولې راوايې رولې بيا يې يو تشناب ته دننه کړو چې دروازه يې نه وه. په تړلو لاسونو او تړلو پښو يې اوبه راباندې راخوشې کړې چې فقط لاندې شوو اوبس . بيرته يې راوايستو نارنجې جامې (کميس پتلون) يې راواغوستل ، بيا يې وتللو او دلوروالي کچ يې رامعلوم کړ. بيا يې زمونږ عکسونه داسې واخيستل چې خولې او پوزې ته را اچولې دټوټې ماسک يې فقط غاړې ته رابنکته کړ ، دکمپيوټر دچاپ دآلې نه يوه شنه سوري سوري پلاستيکي تسمه راووته چې ددوه ګوتو په کچ پلنه وه يوې خواته دبندي عکس او ورسره خواکې دهغه ددوسيې نمبر ، عمر اودهېواد مخفف ليکل شوی و. زماپه تسمه (AF) ليکل شوي وو چې دافغانستان مخفف و . دلاس نمبر (۵۶۱) ، دبدن وزن ، دلوروالي کچ او عمر پرې ليکل شوي وو. دغه تسمې يې دلاس نه دساعت په ډول راوترلې بيایې راڅخه وينه واخيسته. يواځې د عکس اخيستلو په وخت کې مودکېمرې لورته وکتل نوريې راته په تکرار ويل چې (لوک ډاون) بنکته ګوره. کله چې دوينو اخيستلو له پاره په

کت و غځول شوو ډاکټرانو هم دا اجازه نه راکوله چې ور وگورو .
اوداځکه چې ټول راڅخه سخت وپربدل او گومان يې کاوه چې مونږ
ډېر خطرناک ترهگريوو....

په دې پوه نه شوو چې څومره وينه يې را څخه واخيسته؟! .
بيا يې دمالوچو په ذريعه دلاړو بېلگه راڅخه واخيسته ډاکټري
راته دمعاینې نه وروسته نورڅه ونه ويل خو پوښتنه يې راڅخه وکړه
چې کله خودې زياته دوانه ده خوړلې؟ زيات گيڼي (شهد) خودې
نه دی خوړلی؟

بيا بل بلاک ته په وړو کي گاتورگاډي کې د عسکرو په بدرگه
بوتلل شوم او هلته يوې کوټې ته دتحقيق له پاره دننه کړای شوم.
کوټه کې يوه بې کاره پلاستيکي چوکۍ دبندې له پاره اوڅو ښې ښې
چوکۍ دمحققينو او ترجمان له پاره ايښې وې . دچت په يوه کونج کې
دتورلوی گروپ غوندي ښيښه لگېدلې وه چې دبلي کوټې کمپيوټر
ته يې عکسونه ورکول اود اواز ثبتولو او راښکلو آلات هم پټ پټ
خوندي شوي وو، دکوټې يودېوال کې لويه ښيښه لگېدلې وه چې
ظاهر کې هنداره برېښېده او سړي په کې خپل عکس لیده خودبلي
کوټې له لوري ښيښه وه ، دبندې څارنه ترې کېده اونفسياتي
اورواني ماهرينو دبندې حرکات په کې څارل. ډېرو بنديانو ته دڅه
وخت پورې دانه وه ښکاره شوې خو مونږ ځينو ته دځينو باريکو
ښونه دهماغه لومړۍ شپې نه معلومه شوه چې کيڼه لگېدلې ....
اوکله چې څه موده وروسته محققينو ته دامعلومه شوه چې زه په دغو

شيانو پوه شوي يم نوحيران شول اوراته ويې ويل چې چاته ونه وايي.
خوبنديان ټول بيا خبر شول .

يوه عسکر ديو مټ او بل دبل مټ نه نيولی وم او يو وروسته
راپسې را روان و. کله چې دتحقيق کوټې ته ننه ايستل شوم نو په
چوکۍ يې کښنولم يو عسکر مې ښي لورته اودرېده يوه پښه يې
زما په پښه کلکه کېښوده يو لاس يې زما په ښي زنگون کلک
کېښود او بل لاس يې زما په ښي اوږه کېښود په همدې ډول بل
عسکر له کين لورنه کلک ونيولم . سره له دې چې په پښو اولاسونو
کې مو زولني هم وې اولاسونه مو دزنځير په واسطه دملا سره تړلي
وو .

خوله وېرې يې ويل چې په مونږ حمله ونه کړې. دريم عسکر راغی
په زمکه کې يوه پنډه پولادي کړۍ په سيمټوکې کلکه لگېدلې وه .
زما ددواړو پښو ترمنځ نښتي زنځيريې دحيوان غوندي دزمکې
دکړۍ سره په يوه غټ قلف او وتاره .

بيا دوه محققين او يو ترجمان راغلل ، دمحققينو په لاسونوکې
کاغذي دوسيې وې ، ديوه محقق په غاړه کې پوڅي درېشي وه او بل
ملکي درېشي اغوستې وه چې زما په گومان يو د(سي آي اي) او بل
د(اف بي آي) نه نمايندگي کوله. درې واړه ماته مخامخ کېښناستل
. زما او دهغوی ترمنځ يو مېز و په هغه يې کاغذونه کېښودل.
ماپوښتنه وکړه چې دا کوم ځای دی ؟ هغوی وويل چې دادکيويا يوه
جزيره ده بيا يې پوښتنې پيل کړې. نورې خو اکثره زړې پوښتنې وې
چې تکرارته يې اړتيا نه ليدل کېږي او مخکې تېرې شوې دي .

دباگرام او قندهار سره يې توپير داو چې که ځواب يې نه وايه هم دپوښتنې او مناقشې څه ناڅه فرصت يې راکاوه . دشخصي پېژندپرېوښتنو سربېره يې وپوښتلم چې : چېرته ونيول شوي ؟ چا ونيولې ؟ ولې يې ونيوي ؟ ددې لومړني تحقيق نه وروسته تقريباً د شپې لس بجې وې ، محققين لارل اودڅه ځنډنه وروسته څلور عسکر راغلل ، دوه و زه په همغه لومړني ترتيب ټينگ ونيولم دريم دزمکې دکونډې دتړل شوي زنجير قلف خلاص کړ او يو ولاړو . بيا دوه عسکرو ديوه اوبل مټ نه ونيولم او روان يې کړم دودانۍ دوتو ددروازې نه لږ مخکې دمستطيل په شکل څو تختې لگېدلې وې چې په عربي ، پښتو او څو نورو ژبو پرې ليکل شوي وو . زه عسکرو تختې ته مخامخ اودرولم په هغې څو مادې ليکل شوي وې چې د عسکرو اودکمپ دمسو لينو خبره به مني ، دکمپ دقوانينو نه به سرغړونه نه کوي ... اودمادو په ترڅ کې دادروغ هم ليکل شوي وو چې تاسوته دژينيود کانفرانس دبنديانو دحقوقو دتړون نه هم زيات مراعات درکول کېږي . (؟) که سرغړونه مو وکړه نو بيرته به درڅخه واخيستل شي اودسختې سزا سره به مخ شي . عسکرو دومره فرصت رانه کړ چې زه دتختې ټولې مادې ولولم او په زور يې ترې روان کړم . په لاريې په تکرار ويل چې . (لوک ډاون) (بنکته گوره) دسرپورته کولو اوبل لورته دکتلو اجازه نه وه . دودانۍ ددروازې نه چې ووتو اوپورې ته ورمخامخ شوو وړاندې داوسپني بلاکونه اودهغو په سر دپاسه وړاندې بحر بنکارېده . په پورې بنکته شوو اودنامعلوم ځای په لور په شرنګېدلو زنجيرونو کې په تنګوتنګو قدمونو روان وم . هر

لورته داوسپنيزو جالونو دېوالونه راتاو وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو دائروي کړې غځېدلې وې. په دوه اوسپنيزو جالي دروازو ننوتوو چې څارونکي عسکرته دکارت په بنودلو به يې ماسره عسکروته دروازه پرانيسته ؛ په يوې دروازي به چې دننه شوو بله به يې ترهغې نه خلاصوله چې لومړنۍ به يې ديوې لويې پلنې کونجې په واسطه بيرته تړلې او قلف کړې نه وه. ددوهمې دروازي نه چې ننوتوو نو منځ کې لويه لاره وه او دواړو خواوته داوسپنيزو پنجره بلاکونه وو چې داوسپنيزو جاليو دوه غبرگ دېوالونه ترې راتاو شوي وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو حلقې غځېدلې وې. مونږ د بلاکونو ترمنځ په لويه لار د جنوب لورته روان وو او مخامخ مو بحر و؛ لږ وړاندې کين (ختيز) لورته ديوه بلاک مخې ته او درېدو په يوې وړې سپينې تختې په تور رنگ د (G) توري کښل شوی و چې دگولف مخفف و دگولف بلاک څوکيدارانو ته يې غږو کړ يو راغی، دواړه اوسپنيزې جالي دروازي يې يو دبل پسې پرانيستي اوز مونږ دننوتو نه وروسته يې وتړلې. او سپنيز بلاک دزمکې نه تقريبا يونيم گز لوړپه سيمتي ستنو او اوسپنيزو تيرانو ولاړو. دلته نوپه انساني تاريخ کې دانسانانو سره دځناورو نه دبتر سلوک ديونوي دردوونکي باب پانې پرانيستل شوي . .

اوسپنيزي پنجرې

دبلاک منځ کې کوڅه وه اوسني او کين لورته يې پنجرې وې . په يو بلاک کې ټول (۴۸) اته څلويښت پنجرې وې چې (۲۴) څلرويشت ښي او څلرويشت کين لورته . داټول بلاک (۴۸) پنجرې دي اويوه پنجره کې يوبندي وي . بلاک ټوله اوسپنه ده نه په کې سيمت نه لرگی اونه پلاستيک شته . زمکه اوچت يې هم اوسپنه ده اوگر دچاپره يې اوسپنيزجال دی چې اسمان ، لمر او نږدې مخامخ ، ښي او کين لورته بنديان په کې ښکاري . د ټولوپنجر ورونه دمنځ کوڅې ته رامات دي . په هروره کې دسينې په کچ لوړه يوه وړه کرکې ده چې دباندې خوانه ورته داوسپنې تمبه گي لگېدلې ده . داوړه کرکې ددې له پاره ده چې دډوډي په وخت کې عسکر بندي ته په کې لوبنې ورکوي ياناروغ ته په کې دوا ورکوي اوياجې کله دچاتحقيق وي نوبندي په کې دزولنوله پاره لاسونه را اوباسي يادجامو دبدلولو په وخت کې بندي ته په کې جامې ورکول کېږي ... هره پنجره يومتراو اتياسانتي مربع ده کله چې پنجرې ته ننوځي مخامخ داوسپنيزي زمکې او فرش سره برابر دنکلو کمود اوخواکې ورسره دلاسونو مينځلو دپاره دنکلو لوبنې لگېدلې دي . په لومړيو ورځو کې دکمود داوبو له پاره دنکلو يوپنډه بتن په زمکه يوي خواته لگېدلی و بيا دلاسونو مينځلو دلوبنې په يوه اړخ کې ولگول شو چې دزور ورکولو په وخت کې يې اوبه راپرېښودې . دلاسونو داوبو هم همداترتيب و .

دپنجري بني لورته دروازه ده اودننه کين لورته دنامه په کچ لوره
داوسپني تخته ولدشوي ده چي دکټ کار ورخه اخيستل کېږي .

دپنجرو ژوند

پنجري ته دننوتو او بلاک ته دراتلونو مخکي ما عسکروته ويلې
وو چي دتش حاجت له پاره تشناب ته ضرورت لرم. نو کله چي
عسکرو دگولف بلاک کين لورته لومړي پنجري ته ننه ايستم دکمود
مخي ته يي په زنگونو اودرولم ، زولني يي راخه خلاصي کړي ،
لاسونه يي راته په سر کېښودل ، دحرکت نه کولو يي راته وويل ، ډېر
په بیره ووتل او دروازه يي راپسي وټرله . ماگومان وکړ چي داتشاب
دي او خرنګه چي ما مطالبه کړي وه نو ځکه يي ددي له پاره رادننه
کړم. چي حاجت پوره کړم ، وروسته به مې بل ځای ته بوزي؛ خبرنه
وم چي همداتشاب نماپنجره زما داوسېدوځای دي. کله مې چي تش
حاجت پوره کړ او راپاڅېدم ، چي گورم يوې خواته داوسپني تخته ده
په هغې دوه باريکې نري نري کمپلي پرتې دي ، دوه ورسره
ځانپاکونه اويو وروړکي لاسپاک دي . چي گورم بني او کين لورته
دواړو کتارونو کي يوې يوې پنجري کي يوې بندي دي او هغه
بنديان په کي دي چي باگرام اوقندهار کي مونږ سره وو اوپه يوې
الوتکه کي مونږ سره راغلي دي . له دي وروسته پوه شوم چي زمونږ
داوسېدو ځای همدغه تشنابي پنجري دي او دا دکيويا دگوانتهنامو
دزدان هغه پنجري دي چي قندهارکي هندي ترجمان راته ويلي وو .
ټول بنديان دستونزمن سفر دستريا ، خفگان او نابلدی له امله
غلي ناست دي . ورو ، ورو موسره ستري مه شي وکړل اولږې لږې

خبرې مو پيل كړې . مونږ نه مخكې چې دايكسري كمپ نه كوم بنديان راغلي وو نو هغوی ته د اذان او خبرو اجازه هم نه وه خو هغوی احتجاجونه او مظاهري كړې وې نوله هغه وروسته بيا دخبرو او اذان اجازه شوې وه هغوی هم بيا همدغه دلتا كمپ ته راغلي وو او زمونږ خواكې بلاكونو كې اوسېدل . زمونږ په وخت كې دخپل بلاک دنږدې بنديانو سره دخبرو اجازه وه او خواكې دپلاستيک او اوسپنيزو جالونو نه اخواته بل بلاک سره دخبرو كولو اجازه نه وه خو مونږ يې پروانه كوله او هغوی ته مو غږ ور كاوه له همدې امله چې كله عسكريوه شول نو جزايي به يې كړو .

دلته نو اوس انسانانو سره دحيواناتو نه بتر سلوك او معامله كېږي ، دبشر حقوق دپېنولاندي دي ، اخلاقي موازين ښك شوي دي ، بنديان داندېبننو ، دردونو او غمونو په رېروونكيو او سوزوونكيو توپانونو كې اوسېږي . انساني حاجت ، خوراک ، خوب ، لمونځ او ټول ژوند په همدغه پنجره كې دی . دنږدې پنجره كموډونه ټول يوبل ته سره ښكاري ، ديولور پنجره كې كموډونه دلمانځه په وخت كې دبندې مخې ته دي اودنږدې هيڅ انتظام نشته . مونږ نه مخكې په لومړيو ورځو كې دقضاء حاجت په وخت كې دعورت دپټولو اجازه هم نه وه خودمظاهرونه وروسته بيا زمونږ په وخت كې دومره اجازه وه چې يوه اسفنجي نري گته يې دشلاستلو له پاره راكړې وه مونږ به هغه له ځانه راتاوه كړه چې دملا نيمايي پورې به په كې پټ شوو عورت به مو پټ و او نور به ټول ښكارېدو او همدا قانون و چې عسکر بايد دبندې سروگوري ..

يو وړوکی صابون ، دغابنونو کریم ، وړوکی دنيمې گوتې په کچ
دغابنونو برش او يو کاغذي اسفنجي گيلاس هم په پنجره کې وو .

يو يو قران کریم يې هم را کړی و چې دپنجري په جال کې به
مودتوتې ماسک کې خورند کړی و . يو کال وروسته يې يو اسفنجي
توشک او يوه روجايي هم را کړل چې توشک به با داخيستل نوله
همدې امله خو ک پرې نه ويده کېدل .

خوبالبت تر آخره نه و . کله مې چې وليدل چې پنجره کې دننه
داوبو بمبه ده نو ډېر خوښ شوم دبنديانو سره دسلام او خبرونه
وروسته ما تر ټولو لومړی په دغه پنجره کې ولمبل . اگر چې داوبو
راخيستلو له پاره کوم لوبښی نه و خودخښلو له پاره کاغذي وړوکی
گيلاس نه مې کار واخيست . لږې لږې اوبه مې په ځان اچولې ،
صابون مې استعمال کړ او دشپږو مياشتو خيري مې لږې کړل چې
اوبه يې خړې پرې کړې . بدن مې سپک شو او بيا مې دمانښام
اوماسختن لمونځونه په يوځای وکړل . دخوشېبو شغل نه وروسته چې
گورم استاذبدریې دتحقيق نه په نارنجي جامو ، زنځيرونو اوزولنو کې
راروان کړی دی اوبه بلاک يې رادننه کړ ماچې په دغه حالت کې
ولیده ډېر غمجن او اندېښمن شوم خو دبنديز سره سره مې هغه ته د
ډاډخو خبرې وکړې او هغه دبلاک اخرته دبښي لاس دگتار اخري
پنجري ته بوتلل شو چې نه موسره ليدل کولای شوو اونه مو غږونه
اورېدل کېدل .

دخو شېبو شغل نه وروسته دسبا راختونه مخکې راپاخېدو ، او
دسونه مو وکړل عبدالسلام ضعيف صاحب مانه خو پنجري وړاندې و

هغه راباندي غږ وکړ چې شپه لاهېره ده ويده شه. دلمانځه او اذکارونه وروسته د سبادراختوپه انتظار ناست وم. ... د سبا راختونه وروسته مومونځونه وکړل، يو يو قران کریم يې راکړی و تلاوت مومو وکړ. بيا سبا ناری راغی. دمعمولي خوراک نه وروسته مومومو سره خبرې کولې چې د گوانته نامو په ټاپو کې په مونږ دلومړی ورځې دلمر څرک راولگېد. مونږ د "گولف" بلاک کې وو زمونږ کينې خواته بلاک کې مخکني زاړه بنديان وو زمونږ اودهغوی منح کې دجال پرده وه سره ليدل مومونه خو غږ مومورېده، هغوی غږ راوکړ او ستړي مه شي يې راته وويله. عربان، افغانان او نورگډ وډ سره پراته وو. يو افغان چې ماته يې پنجره نږدې وه غږ يې راوکړ اوراته ويې ويل چې زما نوم سراج الدين دی زه دخوست يم ماسره زما زوی گل زمان هم همدلته گوانته نامو کې بندي دی، زما يو ورو چې حاجي خان زمان نومېږي دهغه په هکله معلومات راکړه چې ايا بندي دی که خلاص شوی دی؟ ته يې پېژني که نه؟.

دهغه په هکله څه معلومات لرې که نه؟ ... زه پوه شوم چې دادخوست دهغې کورنۍ مشر حاجي سراج الدين دی چې ورور (حاجي خان زمان) يې مونږ سره په قندهار کې ديوه څپرگي لاندې و اودامريکايي پوځ په بمبارۍ کې يې دکور (۱۱) يوولس کسه شهيدان شوي دي ....

ماورته وويل چې حاجي خان زمان ماسره په قندهار کې يو ځای و هغه هلته پاتې شو او مونږ دلته راوستل شوو. څه ورځې وروسته

هغه هم گوانتهانو ته راغی . په دې ترتيب د گوانتهنامو په اوسپنيزو پنجره کي د تاريخ نوي باب پرانيستل او د ژوند نوي پړاو پيل شو . اوس به استاد بدر ته قلم ورکړو هغه دقندهار نه د گوانتهنامو په لور دروانېدو کيسه داسې کوي .

لنډه داچې دقندهار کړاوونه پای ته ورسېدل او د ۲۰۰۲ م کال د اپريل په مياشت کې يې بياگيرې راوخريلې او يوه ورځ غرمه چې مونږ دخپلو څپرگيو نه دحاضري ورکولو له پاره راووتوو، يو عسکر ماته وويل : کېدای شي چې تاسې نن ياسبا شپې ته له دې ځايه بل ځای ته لاړشئ . مسلم دوست صاحب له مخکې دصليب ديوه هندي ترجمان له لارې خبر شوی و چې کندهار کې ټول موجود بنديان گوانتهنامو ته وړل کېږي خو هلته پنجرې لانه دي تيارې . بنديانو له پاره نارنجي رنگ کې تيار شوی لباس هم دمسلم دوست صاحب دوی دڅپرگي سره لنډپه آخري ورځو کې راوړل شوی و .

دعسکر خبره ريښتياشوه په همدغه ورځ زه او مسلم دوست صاحب لومړني کسان وو چې دقندهار د هوایي ډگر د عارضی بنديخاني نه وايستل شوو . کله چې عسکر زما نمبر (۵۵۹) پنځه سوه نهه پنځوس واخيست اوزه يې په مذکور حالت کې د هوایي ډگر په دروازه وايستم نو دتحقيق دورو څپمو پرځای يې يو غټ تجير ته يوړم ، کله چې يې زما دسترگو نه توره کڅوړه لرې کوله او گاکوز Gagoes يې راته په غوږ کول اوسترگي يې زما پټولې نو دغه وقفه کې ما مسلم دوست صاحب وليده او دترجمان سره دخبرو پرمهال مې دهغه اواز هم وپېژنده .

دغه اوږد تجير ته دهر و خو دقيقو په وقفه خلك راوړل كېدل اود مازيگر دڅلورو بجونه دشپې ترنهو بجو دبنديانو عارضي طبي معاينه، نارنجي رنگ لباس وراغوستل ، اسماني رنگه خلته **Jump Suit** ترې ايستل او زنځيرونو كې تړل وغيره عمليه اجراء شوه. د تجيرنه يې وار په وار راوايستوو ټول يې دمتهو نه دمخكې په شان په يوه رسي خو كتارونو كې په ناسته وتړلو او هوايي ډگر كې يې روان كړو. مادخپلو پتو سترگو په يو كونج كې يو معمولي منفذ ومونده اودهغې نه مې وليدل چې مونږ يې ديوې لويې طيارې شاته كېنولوچې شاته دروازي يې خلاصې وې او دننه په كې د صفر واټ ته سره رڼا لگېدلې وه او عسکر كوزېدل راكوزېدل . له څه وقفې وروسته يې وار په وار يو وور وڅيړولو دلرگيو په كلكو سپتونو يې وتړلو....

په طياره كې مونږ وليدل چې د موجودو عسكرو كيمو فلاج درېشې گانې د خاكي برگو پرځاى شنې برگې وې او دهر بندي په سر ولاړ درې درې عسکر د كندهار د عسكرو په نسبت غلي وو اودومره بداخلاقي يې نه كوله لكه د كندهار او باگرام عسكرو.

د زنځيرونو او **Blue Box** (د لاسونو ترمنځ شين بكس) د غوږونو او سترگو په پټولو سريېره يې داسې دستكشي هم راپه لاس كړې وې چې حتى گوتې مو هم نه شوې خوځولى د خوځېدو په صورت كې بنديان وهل شوي....

ځيني بنديان چې تشناب ته وړل شوي وو په پتو سترگو ترې پتلون بنويه شوي او په تړلو لاسونو يې اودس مات كړي ؛ د

لمونځونو اجازه نه وه. دخوب گولي راكول شوي خوله ډېره غمه نه چا خوب كړي او نه خوراك. طيارې ته د خپڙولو نه مخكې يې چې كندهار كې نيمه نيمه ډوډي راوړې وه هغه هم چا ونه خوړه. ملا عبدالسلام ضعيف خير الله خير خواه، حاجي ولي محمد صراف، مولوي امين الله اونور عرب او عجم ټول پنځه ډېرش كسان مونږ سره په دغه طياره كې وو. عبدالرحمان آغاد گوانتهامو په څلر ويشت ساعته سفر اودوه درې ساعته پنجري ته دتلو په انتظار كې خپلې وړې بولي ټينگې كړې وې چې وروسته ورته بولي تكليف پيداشوي و. دمسلم دوست صاحب په شمول ډېرو بنديانو ته دغرق النساء تكليف پيداشوي و چې مسلم دوست صاحب يې يونيم كال په گوانتهامو كې وكړاوه.

په باگرام، كندهار او د آي ايس آي په جېل كې دتكاليفونه وروسته دټولونه مشكله مرحله د كندهار او دكيوبا ترمنځه دسفر وه، دغه سفر په جسماني او رواني لحاظ ډېر ستونزمن و. له دوه درې ساعته وروسته طياره ودرېده چې تقريباً درې ساعته وقفه يې وكړه او وروسته معلومه شوه چې تركيه ده. مونږ نه درې ورځې وروسته طياره كې كسانو ته يې طياره هم تركيه كې بدله كړې وه چې د كندهار د شپې د سفر دپيل نه وروسته د طيارې د بدلولو په وخت بنديانو په خپلو شاگانو لمر محسوس كړي و.

طياره كيوبا ته ورسېده. ټول تكليفونه يوې خواته خود طيارې په لوډسپيكر اعلان شوي يوه جمله بل لورته چې د طيارې كپتان وويل

Show no affection to the terrorist : (د ترهگرو سره هېڅ قسم همدردی ونه بنایئ) .

دغه جمله ماد درد له امله خپل ولی د غوږ ونو د پوخ گاگوز سره دمېنلو پرمهال هغه وخت واوریده چې زما د غوږونو پوخ دولي په ذریعه په تېله کولو لږ د غوږ نه پورته شو. دا جمله د پرواز نه فقط یو څو دقیقې وروسته وویل شوه. زه دې ظلم ته حیران وم، زه او مسلم دوست صاحب د خپلو بچو سره په خپل کور کې اوسېدو. او مونږ د آی ایس آی اودهغوی د ایجنټانو له خوا دیو سازش په نتیجه کې نیول شوي وو نو څنگه کېدای شي چې مونږ دې ترهگریو؟! او مونږ دې دهیڅ قسم همدردی مستحق نه یوو؟! د گوانټنامو په هوایي ډگر کې د کوزېدو په وخت کې بیاد کندهار او باگرام په شان د بداخلاقی مظاهره شروع شوه بیا عسکرو چغې وهل پیل کړل، دطیارې نه یې کوز کړو، دبې چوکیو بس دننه یې په فرش کینولو اود معمولي خوځېدو په صورت کې به یې راباندې د سوکانو باران جوړ کړ فقط یو عربي ترجمان و او ډېر زر زر به یې یوه جمله مسلسل تکراروله.

" الان انت في يد القوات الامريكه اسكت " ضع يدك على
رجلك اليسرى لا تتحرك.))

بس روان و، یو وخت بس یو گرز وکړ لکه په کنده چې تېر شي، خوبیا دبس عمومي باډي ډېره لږه خوځېده خود بس غرار یاد ایکسلېټر آواز نه راته. وروسته معلومه شوه چې دهوایي میدان اود ډیلتا د کمپ ترمنځ یو وړوکی خلیج دی، بس په بېړۍ کې خپږول

شوی و. بياد خو دقيقو بحري سفر نه وروسته بس وچې ته خپږي او په وچه دلږ مزل نه وروسته محبس ته ننوځي. لنډه داچې بس محبس ته ننوت مونږ يې کوز کړو، په ځمکه خور کارباندي يې کېنولو او وارپه وار يې روغتون کې غسل او کاليو بدلولو ته بوتلو.

اکثرو بنديانو د اودس ماتي دفشار نه شکايت درلود چې دشکايت په صورت کې به د چپ کېدو ورته ويل کېدل او سوکان به هم ورکول کېدل. سپي به هم موجود وو چې بنديان ووپروي او غلي يې کړي. مونږ ديوې شپې او يوې ورځې د اوږد سفر نه وروسته دبلي ورځې د مازيگر لمر په خپلو ملاگانو محسوساوه، لمونځونه مو تراوسه په اټکل او اشاره کړي وو اوږد پرو بنديانو بيا پنجره وکړل.

يوډېر زړه راښکونکی کار چې تل به زما په ذهن کې نقش وي داوچې دبس نه دکوزيدو اوپه ځمکه دکېنولونه وروسته مې په لوډسپيکراذان واورېد. خولوډ سپيکروپروکی و. داسې ښکارېده لکه له لرې فاصلې نه چې راځي. دغه اذان زما اودنورو بنديانو په زړونو کې دومره لاروکره اودومره يې زمونږ زړونه غټ کړل لکه له سره چې مونږ بنديان شوي نه يوو! ماهيڅکله په خپل ژوند کې دومره روحي خوشحالي نه ده محسوس کړې لکه دغه اذان چې ماته راکړه. يوعجيب خوندي يې وکړ؛ داذان هريولفظ ماته سکون او اطمینان راکاوه داسې برېښېده لکه زه چې دخپل کلي دجومات اذان اورم اوزه ازاديم. اذانونه خو کندهاراو باگرام کې هم کېدل خودومره اثر په کې نه و. يو خوزمونږ سترگې پټې وې او غوږونه يې راته خلاص کړي

وو ، مونږ د ليدلو پر ځاي آواز ته ډېر متوجه وو او بل د تکليف په وخت کې دې اذان يو عجيب الهام رابښه . داسې ښکارېده لکه چې مونږ ته وايي چې فکر مه کوي . تاسو دلوی رب په حفاظت کې ياست . لکه چې د ټولې نړۍ د مسلمانانو او ازموڼږ ته په دې اذان کې رارسې ، لکه چې مونږ د مادي دنيا د اندېښنونه روحاني سکون ته راکاږي . دا اذان سره ما خپل ذهن کې نور تصويرونه جوړ کړل ... ما فکر وکړ کېدای شي چې مونږ د گوانته نامو د کومو پښجرو په هکله اورېدلي دي هغه د بل چاله لپاره دي او دلته موجود بنديان شايد په غټو اجتماعي سالونونو کې اوسېږي ، او اوس به بختور د دې اذان پسې جمع کوي . دغه ټول تصورات په پټو سترگو روان وو چې په مایې دپاڅېدو غږ وکړ اوزه يې هم روغتون ته روان کړم .

روغتون ته زما وار نسبتاً وروسته راغی ، روغتون چې د محبس په نسبت لوړ ځای کې جوړ شوی و په پورې يوې وروڅېژولم او دروغتون دننه يې د يو شواروز له کړاو وروسته سترگې راپرانيسټې ، جامې يې رانه په ولاړه بيتي کړې او غسل خانې ته يې وردننه کړم . دوه عسکر راته ولاړ وو او زه زنجيرونه په لاسو او زولني په پښو غسل ته ولاړيم اوله ملا مې د لاسونو زنجير راتاودی له شپږو مياشتو وروسته مې غسل وکړ . عسکر و بيا بيا د بېرې آوازونه کول خوز ماد مياشتو مياشتو خيري چرته دپاکېدو وو او هغه هم په ترلو لاسونو او پښو؟! . د دغه بې شرمانه غسل نه وروسته يې يوې کوټې ته ننه ایستم چې يوې ښځې زما طبي معاینه وکړه ، نارنجي رنگ جامې يې راواغوستې او په بله کوټه کې يو سړي چې ډېره

مکاره قواره يې درلوده مانه زما د شخصي ژوند او نيولو په اړه خولندي پوښتنې وکړې خويوه پوښتنه يې ډېره بې هوډه وه او هغه دا چې په دغه حالت کې ماته وايي چې تا انگرېزي ادب لوستی په انگرېزي ليکوالانو او شاعرانو کې دې څوک ډېر خوښ دی؟. دا پوښتنې ټولې په ولاړه وې، زه ولاړ وم او پوښتنې کوونکی ناست و. زه عسکرو د متونه نيولی وم ما په ځواب کې ورته وويل چې په ټولو دې تندر پريوځي زه تاسو دې پوښتنو ته راوړی يم؟. هغه سړي ماته ډېر په زير زېر کتل. بيایي پوښتم چې Keat په نوم شاعر دې لوستی او که نه؟ ما ورته د هو ځواب ورکړ، بيایي وويل چې: Keat دې ډېر خوښ دی او که Kaplin؟ ما ورته د خوښۍ او ناخوښۍ په ځای وويل چې ماد Kaplin په نوم شاعر نه دی لوستی. بيایي د Keat په هکله رانه پوښتنه وکړه چې که کوم شعر دې يادوي؟ خو چې زما سترگو ته يې وکتل نو دا موضوع يې پريښوده او يو کار ډيې رامخې ته کړ چې په دې خپل د کور ادرس وليکه او لاسليک وکړه. د دومره ستري سفر نه وروسته متصل د انگرېزي ادب په حواله پوښتنې کول فقط زما د معنويانو مطالعه وه. داسې وشو عسکرو زه روان کړم او د محبس د کلينک په بله دروازه يې د ايستونه وروسته يوې پوستري ته ودرولم چې په مختلفو ژبو پري ليکل شوي وو او غټه خبره په کې دا وه چې مونږ تاسو ته د جنیوا د معاهدې نه هم زيات حقوق درکړي او که تاسو کمپ دقوانينونه سرغړونه وکړه نو د سختې سزا سره به مخ شئ، بيایي د کلينک نه دوتو دروازي ته ورمخامخ کړم. کله چې زه دروازي نه ووتم او د پاتخي د کوزېدونه

مخکي مي په خلاصو سترگو کير چاپره نظر و اچاوه يو عجيب منظر په نظر راغي . دغه منظر اوس هم زما په دماغ ډېر پوخ تصوير لري اوزه يې هيڅکله نه شم هېرولي . څرنگه چې کلينک په لوړه و نودروازې نه دوتو سره سم مي سترگې په بحر ولگېدې . زما اود بحر ترمنځ مي دمحبس بلاکونه وليدل اود مختلفو بلاکونو ترمنځ مي دټوټې هغه شني پردې وليدې چې اول ماته ټول محبس تقسيم شوي شين چمن بنکاره شو . دباگرام او کندهار د کثافتونو اودور و نه وروسته راته چاپيريال ډېر صفا بنکاره شو اودغه چاپيريال يقيناً هم څه ناڅه صفا و . خو دسمندر په ليدو مي زړه ډوب شو او پوه شوم چې مونږ کيوبا ته رارسېدلي يوو . اوداځکه چې د آي آيس په محبس او کندهار اوبگرام کې مي اورېدلي وو چې دگوانته نامو محبس سمندر کې دی .

دباگرام او کندهار د بد اخلاقه عسکرو په نسبت راته دگوانته نامو د عسکرو رويه ښه بنکاره شوه . عسکرو زه د کلينک دزينې نه کوز کړم اولاندي يې د رکشي په شکل يو وړوکی گاډي کې کښېنولم . يو يو عسکر مي ښي او کين لاس ته کېناستل او يو هم د غټو ټېرونو والا دغه بي چته گاډي کې مخکې کېناست چې گاډي يې چلاوه ، فقط ديو درې څلور دقيقو د کار دپاسه سفر نه وروسته يې کوز کړم اودتحقيق کوټې ته يې بوتلم .

په کيوبا کې دا زما داوول تحقيق اوله کوټه کې اول محقق و . دتحقيق بلاکونه د اوسپنيزو چوکاټونو نه جوړ شوي اود فارميکا په پردو پوښل شوي دي دپردو ترمنځ تشه دفوم په مسالي ډکه کړې .

هر بلاک بني او کين لور ته شپږ شپږ کوټې لري . د تحقيق د هرو دوه کوټو ترمنځ د مراقبت کوټه ده چې د تحقيق دوران کې د تحقيق فلمبندي په کې کېږي اود تحقيق اود مراقبت د کوټې ترمنځ د يوې غټې کرکې په اندازه د بښې ترشا بندي ته کتل کېږي ، د بښې هغه مخ چې د بندي خواته دی آينه ده چې بندي خپل شکل په کې گوري هر بلاک خپل رنگ لري چې د زير Yellow نه شروع کېږي . دوهم بلاک د آسماني رنگ Blue په نوم دريم دنارنجي Orange خلورم د گلابي Gold او پنځم د نسواري Brown په نوم يادېږي . په بنديانو کې دا خبره مشهوره وه چې زير د عادي تحقيق ، آسماني دشکو کود بنديانو نارنجي د مستشرقينو په ذريعه د فکري مطالعې او وډونو سره دملاقات له پاره ، طلايي د مهمو معلوماتو د حاصلولو اونسواري د خطرناکو بنديانو د تحقيق له پاره ټاکل شوي وو .

دا خبره تر ډېره حده صحيح هم وه او بله وجه يې دا هم وه چې په کيوبا کې د نظامي او استخباراتي مختلفو شبکو تحقيق کاوه چې هرې شبکې به مختلف بلاک استعمالاوه . خود ضرورت په بنا به بلاک هم استعمالېده .

زما اولنی تحقيق د زير بلاک نه شروع شو نظاميانو به اکثر په زير بلاک کې تحقيق کاوه . په افغانستان کې د خلقي وزير دنازولي زوی کيسه مشهوره ده هغه دومره نازولی و چې هيڅکله يې وينه نه وه ليدلې خو چې د عسکري نوبت يې راغی اود جنگ سره مخامخ شو نو د خنګ د ملگري نه يې پوښتنه وکړه چې د وينې رنگ خنګه وي ؟ هغه ورته په غوسه کې وويل چې ولې ته دوينې رنگ نه پېژنې

؟ نازولي خلقي خوان ورته وويل چي كه رنگ يي زير وي نوبيا خو ما زخمي درواخله. ملگري يي چي وکتل واقعي خوان پرتوگ زير کړی و.

زه فکر کوم چي د نظاميانو د تحقيق د بلاک نوم زير ايسودل څه همداسي ربط لري ځکه چي مونږ دخپلو دري نيمو کلونو دبندي په دوران کي امريکايي نظاميان ډېر نازولي وموندل، هغوی به تل شخوند واهه او زمونږ په مخکي به يي له هغې تويرې نه چي تل به ورسره وه قسم قسم خورا کونه، لکه بسکټان، شريتان، اوداسي نور شيان را ايستل. دټا پرسو وريته زني به يي هم ډېر خوړل ډېر به زمونږ نه وپرېدل او حتی چي ځينو عسکرو خو مونږ ته عذر کاوه چي که تاسي د پنځرو نه راووخئ نو مونږ ته به څه نه وايئ مونږ ستاسو دبنمان نه يو. لنډه داچي زه يي زير بلاک کي دريم نمبر کوټي ته ننه ايستم. کوټه کي يو اوږد مېز پروت و يوه چوکي دبندي اودوه دمحققينو له پاره پرته وي عسکرو زه د کونډي پورې وتړلم او خاموش اودرېدل.

لږ ساعت وروسته يو لوړ کار ساو محقق چي نظامي لباس يي په غاړه و او يو بوډا تور رنگي ترجمان هم ورسره و کوټي ته رانوتل. محقق خپل نوم Dave وښوده اود ترجمان تعارف يي فقط ديو ترجمان په حيث وکړ. ده خبرې په انگرېزي کولي اوماته يي وويل چي ستا دراتلونه مخکي ما ستا دوسيه لوستلې ده، زه چي ترڅو په کيوبا کي يم تا سره به تحقيق کوم او وخت په وخت به دمحققينو مختلفي ډلې هم راځي اوتاسره به گوري. محقق داهم وويل چي موجود ترجمان به مونږ سره دمشکل په صورت کي کومک وکړي،

هغه وييل چي ستا دوسيه کي ليکلي چي ته انگرېزي کي روانه محاوره کوي او که ته ددي نه انکار هم وکړي مونږ ته معلومه ده.

په اول تحقيق کي يې ما نه دژوند په په هکله عادي پوښتنې وکړې اوويي ويل چي : که تيار يې نو ډېرې پوښتنې لرم او که نه نو آرام وکړه دشپي ناوخته به دي راوغواړو. ماورته وييل چي زه د سفر نه ډېر ستړي يم اونه شپم کولای چي ستاپوښتنو ته ځواب درکړم. هغه وييل چي سمه ده خو پام کوه چي دلته دنورو بنديانو خبره ونه مني تاته به زاړه بنديان مشوره درکوي چي په تحقيق کي خبرې مه کوه اوياهم معلومات مه ورکوه نو که دا خبره دي ومنله ټول عمر به دلته پروت يې او که زمونږ سوالونه دي ټول ځواب کړل نو فقط دوه مياشتي پس به تا آزاد کړو. اخري خبره يې دا وکړه چي که په عسکرو دي حمله وکړه نو زمونږ عسکر په خپلو ټوپکونو کي مرمي لري او ددي خبرې سره پاڅېد.

عسکروزه د تحقيق دکوټي نه راوايستم او چي د اول کمپ دبلاکونو ترمنځ يې تېرولم نوله هرې خوا را باندي آوازونه کېدل. په مختلفو ژبو کي تسلي راکول کېده چي هيڅ فکر مه کوه ته کامياب يې. ته دالله په لار کي يې ، الله ستا ساتونکي دي ، داکفار ستاهيڅ نه شي کولي ، مرگ په خپل وخت راځي ، الله ته توبه وکړه اودي کفارو سره مرسته ونه کړي. زه ډېر حيران وم د بلاکونو ترمنځ آوازونه مي ډېر په مشکل سره بېلول خو چي کله زه دکلف بلاک Gulf Block ته ننوتم گورم چي په يوه داسي کوڅه کي عسکرو روان کړم چي دپاسه پته وه بني اوکين لور ته پنجرې وې رنگي

رنگي خلڪ په ڪي وو او اڪثر خاموش وو. دازما په شان نوي
 بنديان وو چي ماسره سم په يوه طياره ڪي راغلي وو، دوي دانظاره
 ڪوله، دخبرو جرئت يي نه درلود، زه په بلاڪ ڪي روان وم او دبلاڪ
 په آخر ڪي دښي ڪتار آخري پنځه ويشتمې پنجري ته يي ور دننه ڪرم
 . دلر ساعت آرام نه وروسته عسڪر راغلل اوزه يي بيا تحقيق ته
 بوتلم ، اوس دښي نهه بجي وي اوچي دتحقيق نه يي بيرته راورم
 دښي يولس بجي وي بلاڪ ته دراننوتو سره سم مې سترگي په
 مسلم دوست صاحب ولگېدي اوس يي هغه هم دتحقيق نه راوري و
 اودچپ لاس دڪتار په اول نمبر پنجره ڪي يي اچولي و هغه دهمدغي
 اول نمبر پنجري نه چي دعسڪرو دناسٽي خاي سره نږدي وه د
 عسڪرو ڊيري ناخوالي ليدلي وي. ڪله چي مسلم دوست صاحب هم
 ماته متوجه شو اوزه يي په رومبي خل په نارنجي جامو ڪي په تڙلو
 زنخيرونو ڪي وليدم نوپري پوه شوم چي ڊپر خفه شو خوماته يي
 تسلي راڪول شروع ڪرل ماته يي الله ته دتويي اودعا توصيه وڪره
 اوزه عسڪرو تري تهر ڪرم. اصلا دخبرو اجازه نه وه. دگلف په بلاڪ
 ڪي زماپه پنځه ويشتمه اود مسلم دوست صاحب په اوله پنجره ڪي
 اچول زماودهغه دجدا ساتلو تسلسل و. مونږ ڪه ڇه هم په بلاڪ ڪي
 سره يوځاي وو اود احوال نه سره خبرېدو خو پنجري موبالڪل په
 مخالفو ڪونجونو ڪي وي مونږ يواڻي دانه چي سره نږدي نه وو بلڪه
 ڪتارونه موهم جلا وو. دامريڪايانو تجريه شوي وه چي ڪه په يو
 بلاڪ ڪي ٽولي پنجري ڊڪي وي نو په يوڪتار ڪي دپنجرو بنديانو به
 يوبل ته پيغامونه لڙل. وروسته امريڪايانو دڪتارونو ترمنځ خپل

جاسوسان موظف ڪري وو دڪنر حاجي روح الله دوه ڄلي دملگرو ليڪلي پيغامونه پت ڪرل. اول ڄل چي افشاشو نو دوهم ڄل ملگرو امتحاناً يو عادي پيغام ولپڙه چي حاجي روح الله بيادخان سره معطل ڪر چي محققينو ته يي ورڪري او آي ايس آي جاسوسي پري پته ڪري اوچي ڪله تري پوڻتنه وشوه چي پيغام ڇه شو؟ هغه وويل چي مانه په ڪمود ڪي وغورڄده خو چي تحقيق ته د رسپڊلي پيغام خبره افشا شوه نو سري بي ڄوابه شو اود بنديانو د ڪنڄلو هدف وگرڄيد.

اول خودخط ليڪلو اجازه فقط دسره صليب په اوراقو وه ، وروسته چي په سپين کاغذ ليڪل آزاد شوو نو دبنديانو دوه تجربي شوي وي چي دخيل يا مخالف ڪتار پنجرې ته پيغامونه تبادله ڪپدل . نوري ڊپري داسي طريقي ايجاد شوي چي د دوه پنجره ترمنج د خالي پنجرې اوياهم مخالف ڪتار ته يوشي رسول اوياهم دبندي دپنجرې په سر د جزايي بندي نه اڃستل شوي سامان راکوزول اوداسي نور ڪارونه بيخي آسان شوو چي دلته يي افشاکول په ڪار نه دي .

ڪيوبا ته زمونڊ رسپڊونه يوه هفته وروسته بل جهاز راغي او زمونڊ جهاز په شان يي نور پنڄه ڊپرش ڪسان راوڀرل. نوي بنديان دزرو بنديانو له پاره د خبرونو يواڃيني ذريعه وه. تحقيق په مخه روان و البته دسڪرو او محققينو رويه د باگرام او ڪندهار په نسبت ٻيه وه. مونڊ نه مخڪي زرو بنديانو د X-Ray ايڪسري په ڪمپ ڪي چي دڪندهار په شان يو عارضي ڪمپ و او عين د ڪندهار

شرایط او رویه یې درلوده مونږ ته زړو بندیانو دهغې کیسې وکړې چې څنگه مشکلات یې د اذان او لمانځه لپاره زغملې وو او څنگه په سطلونو کې رفع حاجت ته تلل؟! زمونږ دکندهار دقیام په وخت یې دغه نوی کمپ چې اوس مونږ ورته راغلو اود ډیلتا Delta په نوم یادېده جوړ کړ اود X-Ray زاړه اودکندهار اوباکرام نه یې ورته بندیان راوړل. زمونږ درسېدو په وخت کې په ډیلتا کمپ کې فقط اول نمبر کمپ و. دویم، دریم، څلورم، او پنځم زمونږ د درې کاله قیام په دوران کې جوړ شو. د ډیلتا نه وروسته شپږم کمپ چې ایکو نومېده او ایګوانا هم جوړ شوي وو اود نورو پتو کمپونو خبرې هم کېدې. مونږ د کلف بلاک په اوله اوپنځه ویشتمه کې اوه میاشتي تېرې کړې، بیا مسلم دوست صاحب دلیما بلاک په (۳۶) مه اوزه د مایک بلاک په دویمه پنجره کې وم وروسته یې په لومړي ځل د مایک بلاک په اوه دېرشمه اواته دېرشمه پنجره کې سره څنگ په څنگ واچولو چې دهغې پنجرې نه زه د مسلم دوست صاحب نه څلور میاشتي مخکې په (۲۷) د نومبر (۲۰۰۳) څلورم پنډه غالي ته لاړم.

په دغه ټول دوران کې تحقیق په مخه روان و اودباکرام او کندهار په نسبت په گوانتهنامو کې ډېر تفصیلي پوښتنې وشوې چې زمونږ په شخصي ژوند سربېره په کې د القاعدې، طالبانو، اسلامي تنظیمونو، مدرسو، علماو، جهاد، تدریب، ددغو ټولو دتمویل منابع، اوداسې نورو موضوعاتو په هکله پوښتنې کېدې هغوی په تحقیق کې فکري او نفسیاتي مطالعه هم کوله او اکثر به درې

محققين ناست وو چي يو به پوښتني کولي دوهم به ليکل کول
 اودريم به چپ ناست و او بندي ته به يي په زير زير کتل .
 ما او مسلم دوست صاحب او نورو هغو بنديانو چي يابه سره
 ورونه وو يا پلار اوزوی اوياهم نږدي ملگري وو ټولوسره دا حربه په
 کار اچول کېده چي هريو ته به يي دبل په غياب کې دروغ ويل چي
 هغه بل خو مونږ ته داسې داسې وويل. اوبيا به يي عين حربه په
 دغه بل استعمالوله. خو خو ځل يي ماته وويل چي مسلم دوست
 مونږ ته ټول حالونه وويل اوته ډېر خراب سړي يي چي مونږ ته
 معلومات نه راکوي هغه به کورته لارشي اوته به دلته ټول عمر
 پروت يي او ددي سره به يي د دروغو يولست رامخکي کړ چي دغه
 خبرې هغه کړي چي د هغې به دمسلم دوست صاحب د ژوند سره هيڅ
 تعلق نه و او عين حربه به يي مسلم دوست صاحب ته زما په هکله
 استعمالوله. کله به برعکس شو او ويل به يي چي ته خو ډير ښه سړي
 يي ته خو مونږ ستا د هغه بد ورور په وجه راوړي يي. هغه مونږ سره
 همکاري نه کوي ته مونږ سره همکاري کوه ته به کورته لارشي
 او هغه به ټول عمر دلته پروت وي. او چي دغه ټولي حربي به ناکامي
 شوي نو کله به يي ځان غوسه کړ او کله به يي نرمي شروع کړه اود
 خوراک څښاک ستونه به يي هم کول .
 مونږ سره گوانته نامو کي دلاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب هم و
 هغه کيسه کوله چي کله هغوی د شبرغان جبل ته ورسېدل نو يوه ورځ
 دوستميان راغلل او راته ويي ويل : تاسو کي چي څوک تعليم يافته
 وي او خصوصاً په انگرېزي ژبه پوهېږي نو هغه دي دباندې راووځي

چې صحافيان راغلي هغوی به نړۍ ستاسو په حال خبره کړي. ډاکټر صاحب وويل چې څه حضرات خو ډېر په خوشحالي ورياخېدل اوزه هم ځينو ملگرو وټو مېلم چې ډاکټر صاحب زرکوه زمونږ حال صحافيانو ته بيان کړه. صحافيان څه وو چې امريکايان بهر ولاړ وو او تعليم يافته خلک يې راچانول، هغوی دېرش کسه د درې نيم زرونه راچان کړل او کندهار ته يې ورسول، ډاکټر صاحب ويل چې دوستميانو ورته زه ډېر غټ معرفي کړم او له همدې امله يې له قهره يادتمسخر نه ماته په مخ د را اغوستل شوې بوجۍ په سر يو ټکټ ولگاوه او اسامه بن لادن يې پرې وليکه چې له همدې امله يې هغه په کندهار کې ډېر په عذاب کړ.

عين کيسه ماسره هم وشوه زه که يولورته دانگرېزي ژبې د زده کړې له امله په سهولت کې وم اود غلطو او ناپوهو ترجمانانو دشر نه په امن کې وم او خپل مطلب مې اداکولی شو خوله بله پلوه د امريکايانو په غم اخته شوی وم. هغوی تر ډېره وخته په ماداشک کاوه چې گنې ما اروپا او امريکا ته سفرونه کړي او گنې زه داخبره دهغوی نه پټوم.

دفکري مطالعې په سلسله کې مانه په نارنجي بلاک کې مشرانو مستشرقينو عجيبې او غريبې پوښتنې کولې او هغه پوښتنې هم په ډېرې ښې فضا کې. نارنجي بلاک د خوراک څښاک او نورو سهولتونو له پاره مشهور و. هلته په يوه وړه کوټه کې پستي صوفي، دخوراک له پاره وچه مېوه دانه، دلمانځه له پاره جای نماز اوځينې اسلامي کتابونه ايښي وو. ماپخپله هلته په مختلفو

وختونو کي قرطبي تفسير ، جلالين اود سفر حوالي "العلمانيه" وليدل. په نارنجي بلاک کي به خبرې ډېرې ډېرې پرسکون فضا کي کېدلې او همداوجه وه چې بنديان به يې هم دخپلو ملکونو دوفدونو سره په نارنجي بلاک کي مخ کول هغوی يې پنجره ته نه ورپرېښودل او دبندي سره دملاقات په وخت کي به يې يوڅه خوراک څښاک هم مخې ته ايښوده، په نارنجي بلاک کي مانه سپين ږيرو داپوښتنې وکړې:

- _ د امام ابن تيميه کتابونه دې لوستي؟
- _ سيد قطب، حسن البناء او مولانا مودودي دې لوستي دي؟
- _ تهجدوته پاڅېرې او که نه؟
- _ موسيقي اورې او که نه؟
- _ ستا د کور ښځې سترکوي؟
- _ ستاسو دکور د ښځو وېښتان کوڅي دي او که قيچي کړي شوي؟
- _ ته په ژوند کي څه ارمان لرې؟
- _ ته څه قسم حکومت غواړې؟

انگرېز ليکوال Janathan Swift په خپل کتاب **Gulliver Travels** کي فوځيانو ته د **Yahoos** ياهوگان يعني کم عقل او چټل انسان خطاب کوي او وايي چې دغه خلک ډېر پس فطرته خلک دي دوی نور انسانان فقط دخپلي تنخوا له پاره وژني او داسې نور. رېښتياهم چې کله زه دباگرام او کندهار نظاميان رايا دکرم نو واقعي دياهوگانو مصداق وو، خوددغه بداخلاقه اشخاصو شاته يو څومکار دماغونه دي.

ماد امريڪايي عسڪرو بد اخلاقي دومره درنده ونه ليده لکه د امريڪايي ايجنسيانو ٿيني اشخاص چي له ڊپري مڪاري نه به يي د تحقيق دوران کي مونڙ سره ظاهري خندا هم کوله خود هغوي دسترگو نه به کينه ڇڻيده. هغوي خپله دبنمني نه شوه پتولي اويه يونه يوشکل کي به هغه رابنڪاره ڪيده. زما په مستقلو محققينو کي

Mike, Tom, Dave, Antonio, George, Christ, Brown نومونه ماته ياد دي چي په دي ٿولو کي د ملڪي محقق George او نظامي محقق Mike رويه انساني وه چي دخپل نظام په غلطيانو او کمزوريانو يي ڇو ڇو ڇل شعوري او غير شعوري اعترافات زما په مخکي ڪري دي .

د خوبونو په شکل کي بشارتونه

هسي خود آي ايس آي د بند نه ترڪيو با پوري مونڙ پخپله اونورو ملگرو ڊپر عجيب او غريب خوبونه کتلي چي ددغو خوبونو شمير اوتفصيل ڊپر زيات دي خود گوانتهنامو په محبس کي تقريباً لس دولس ڊپر مشهور خوبونه وو چي ملگرو به بيابيا يوبل ته تڪرارول او يقيناً دغه خوبونه مونڙ له پاره د يوغت تسلا اوسڪون باعث و. دلته دبيلگي په توگه يو ڇورا اخلو.

لومري مشهور خوب ديو عرب مجاهد و چي رسول الله صلي الله عليه وسلم يي خوب کي ليدلي و اويه همغه قيافه و چي په صحيحو احاديثو کي راغلي دي. عرب مجاهد پيغمبر صلي الله عليه وسلم ته دکفارو دمظالمونه شڪايت ڪري و اويپيغمبر صلي

الله عليه وسلم ورته په خوب کې فرمايلي وو چې تاسو هيڅ فکر مه کوئ تاسو د حق په لار ياست دا کفار ډېر زر تباه کيدونکي دي عرب مجاهد وايي چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په لاس کې دوه واړه سپين کاڼي وو چې يويې د کفارو په طرف وروغورځاوه او بل يې لاس کې و ، ماته يې وويل چې کفارو ته مايو گوزار ورکړ او که لاري ته رانغلل نو ډېر زر به د ابل گوزار هم ورکړم او مکمل به تباه شي. په گوانته نامو کې دخويونويو مشهور معبر ددي خوب تعبير داسې وکړ چې ديو ولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې دامريکا نيم اقتصاد له منځه لاړ او نيم نوريه ډېر زر له منځه لاړ شي چې داکار به د مهدي عليه السلام د ظهور نه مخکې دهغو جگړو لپاره يوه پيلامه وي چې د ملا حمو په نوم يادېږي او د عيسي عليه السلام د راکوزېدو نه مخکې غټه جگړه چې په شام کې به د متحدو کفارو او مسلمانانو ترمنځ کېږي اود "ملحمة الكبرى" په نوم يادېږي.

د يوولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې د تېرو دريو څلورو کلونو په دوران کې دامريکايانو نيم اقتصاد له منځه تللو تائيد اقتصادي ماهرين هم کوي.

دوهم خوب ديو بل مجاهد و چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم يې وليد چې په کندهار کې د عربيو مجاهدينو د شهيدانو د اديرې ترڅنگ دخاوري په يوې غټې ډوډۍ ولاړ وي اودغه شهيدانو ته يې د دعا له پاره لاسونه پورته کړي وي . دخوب ليدونکي مجاهد وايي چې دکندهار په هغه اديره کې چې عرب مجاهدين شهيدان په کې دفن دي زما يو ملگري هم هلته بنځ دی هغه مې په خوب کې وليده

چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته شکایت کوي چې امریکایانو او دهغوی ترڅنګ افغاني منافقینو د دوی سره ډېر ظلم وکړ دگل آغا شیرزي کسانو شپېته کسان حلال کړي وو چې ډېر یې په کې دخت له لوري حلال کړي وو. د خوب لیدونکی وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم په اديره کې شهید عرب د شکایت اوریدونه وروسته وویل چې کفار او منافقین به الله پاک تباہ کړي او تاسو بريالي یاست. بیا پېغمبر صلى الله عليه وسلم وویل چې په دغه ملک (افغانستان) کې په منافقینو سرپېره نېکان بندګان هم شته الله تعالی به دهغوی په ذریعه اسلام ته فتح ورکړي او منافقین به ذلیل او رسواشي.

په کیویا کې یو مصري ملګري خوب ولید چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په مخکې ولاړ دی. رسول الله صلى الله عليه وسلم د ملګري نه پوښتنه کوي چې څه حال مودی؟ ملګری ورته وايي چې یار رسول الله! مونږ په پنجره کې پراته یو او ډېر ظلم راسره کېږي. رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل:

(لا تحزن والله معکم والفرج قریب یاذن الله) مه خفه کېږه الله پاک ستاسو ملګری دی او دالله په حکم آزادي ډېره نږدې ده .

د خوب خاوند وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ماسره ډېرې خبرې وکړې او د بنديانو له پاره یې ډېر نصایح راته وکړل چې په هغو کې د ډېر عبادت او دعاء او دنظر د ساتلو توصیه شامله وه ملګري وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم ماته تکراراً وویل چې تاسو د امریکایانو بنځو ته مه ګورئ او دخپلو نظرونو حفاظت وکړئ.

همدغه ملگري وايي چي پيغمبر صلي الله عليه وسلم ماته وويل : (انتم من اهل البدن) (تاسو دبدر والا ياست) ملگري وايي : ما ورته وويل چي : يارسول الله ! دبدر خاوندان خو تاسره خوارلس سوه كاله مخكي تپرشوي دي .

پيغمبر صلي الله عليه وسلم وفرمايل : " انتم من اهل البدن الثاني " تاسو د دوهم بدر خبنتان ياست "

يوبل ملگري خوب وليد چي دپيغمبر صلي الله عليه وسلم ترخننگ يوسري ولاروي خويو نقاب يي اغوستي وي اومخ اوټول بدن يي پټ وي . پيغمبر صلي الله عليه وسلم دخوب ليدونكي اوخوب كي موجودو نورو مجاهدينو ته وايي چي : دغه نقاب پوش سري ستاسو امام دي . معبر ددي تعبير داوگر چي دغه نقاب پوش سري امام مهدي دي چي همدا اوس زمونږ په عصر كي ژوند كوي او موجود دي خويواخي مونږ نه پټ دي اودنقاب نه راوتل به دهغه ظهور وي او دهغه ظهور (ان شاء الله) لري نه دي .

يوعرب مجاهد په باگرام كي خوب وليد په داسي حال كي چي مجاهد په سخت ژمي كي دباگرام په يخني كي پروت دي ، گوري چي يو شخص ولاړ دي په بني لاس كي يي قرآن او په كين تخرگ كي يي انجيل نيولي ؛ هلته موجودو خلكو دخوب ليدونكي ته په خوب كي ددغه سري پيژندگلي وكره او ويي ويل چي دا عيسي عليه السلام دي . دخوب خاوند وايي چي ماورمنده كره ، غوبنتل مي چي ورغلري وحم اوپه تندي يي بشكل كرم خو عيسي عليه السلام مانه مخ په شاشو او دده يي رانه وكره . ددغه حركت سره هلته ناستو

خلکو ورته وويل چي دا خو عرب مجاهد دي او اوس په باگرام کي دامريکايانو سره بندي دي او په لنډو ورځو کي گوانتهنامو ته روان دي.

دخوب ليدونکي وايي چي: ددي خبري په اورېدو سره عيسي عليه السلام رامنډه کړه ، ماته يې دواړه لاسونه خلاص کړل، په بني لاس کي يې قرآن شريف او په چپ لاس کي يې انجيل شريف و، ماته راغاړي ووت ، زه يې په تندي بشکل کړم اوراته يې وويل چي تاسو بريالي ياست ، تاسوهيڅ فکر مه کوئ تاسو به ډېر زر الله پاک خلاص کړي، زه راتلونکي يم اودغه خلک چي ځانونه نصاري بولي، دوي کي به ځينو ته الله پاک هدايت وکړي ، نور به الله پاک تباہ او برباد کړي اوزه به په زمکه محمدي شريعت نافذ کړم.

ملگري وايي چي عيسي عليه السلام ددغه خبرو په آخر کي زمابني لاس په خپل بني لاس کي ونيوه ، ټينگ يې کړ او ټکانونه يې ورکړل چي ددغه ټکانو نو په نتيجه کي زه راويښ شوم او گورم چي دباگرام په يخ محبس کي په يخ ژمي کي پروت يم اودبني لاس پنجه مې لمده اوډېره خوشبويه ده . ډېر حيران شوم چي اوږي خوهم نه دي چي په خولي مې لاس لوند شي. ملگري وايي چي زه ډېر خوشحاله وم، ډېر سکون مې زړه ته حاصل شو او دگوانتهنامو تگ ته لېواله شوم چي په دي کي زما دمحبس دڅنگ ملگرو مانه دناڅاپي خوشبويي پوښتنه وکړه. دخبرو اجازه نه وه خو ماورته په پسپسکو دا خوب ووايه او ورته ومي ويل چي زه پخپله حيران يم چي راپاڅېدم نولاس مې لوند او خوش بويه و دغه خبره ديو خو بنديانو

ترمنخ خوره شوه او هريو کس کوبنبن کاوه چې دخوب خاوند ته خان راورسوي اودهغه دلاس نه خه خوشبويي په خان ومري. امريکايي عسکرو چې کله وليدل چې دبنديانو ترمنخ خه حرکت روان دی نو هغوی يې جزايان کرل اوديو يو ساعت له پاره يې دلاسونو نه زورند کرل خو ددغه خوب له امله بنديان دومره مطمئن وو چې حتی دغه جزا هم خوند ورکاوه او چې کله امريکايان ددغه خوب نه خبر شول نو دخوب ليدونکی يې منع کړ چې دا خوب چاته مه وايه او همدا لامل و چې وروسته په کيوبا کې امريکايانو بنديانونه د خوبو نو پوښتنې هم کولې.

يو خوب داو : يوبندي خوب وليده چې دبحر خپي پنجروته راننوخي اوپنجري دنيمايي پوري دکې شي. خوچې کله خپي بيرته مخ په شاشي نودپنجرو يولورته جال وغورخېري، پنجرې خلاصي شي او اوبه خپل زور ساحل ته ورسېري. دپنجرو دخلاصو طرفونو نه ټول بنديان را ووخي اودبحر په طرف روان شي په بحر کې يوه غټه بېري ولاړه وي ، يو لوړ اوقوي سړي چې سپين عربي لباس يې اغوستی وي توره اوډال هم ورسره وي دبېري په دروازه کې ولاړوي ، مسکی وي او بنديانو ته اشاره کوي چې بېري ته راوخېژئ بنديان بېري ته ورخېژي اودخوب ليدونکی دچانه پوښتنه وکړي چې داخوک دی.؟ په خواب کې ورته وويل شي چې داعمر رضی الله عنه دی اود بنديانو دخلاصولو له پاره راغلی . دخوب ليدونکی وايي چې کله مونږ بېري ته خېژو نو شاته په لمده ځمکه امريکايان د دوی

پسي مندي راوهي چي راويي نيسي خوڻمکه يي د پنبولاندي
تنبتي اومخ په شاخي.

يوخوب هم عين د يونس عليه السلام د نجات په خبرو. دخوب
ليدونکي وايي چي بنديان ټول دپنجرو نه ووځي اودبحر خواته
ورشي ؛ دبحر نه يوغت کب سر راپورته کړي اودساحل په غاړه ټول
منتظر بنديان وځوري. لږساعت وروسته په بحر کي اور ولگېږي ،
دغه غټ کب ډير تنگ شي ساحل ته راشي خورلي نيم خلک بېرته
د استفراق له لاري راوغورځوي خوبيا هم تکليف کي وي اوډېر
مړاوي وي . دخوبونو معبر ددي خوب تعبیر داسي وکړ چي په
گوانتهنامو کي موجودو بنديانو کي به نيم کسان زر خلاص شي
اونيم نوريه لږ وخت واخلي او حقيقت هم دادی چي ددي ليکنې
تروخته تقريباً مونږ نيم بنديان راخلاص شوي يوو. ديوو لسو سوو
خواوشا بنديانو نه اوس هلته څه دپاسه پنځه سوه کسان پاتي دي چي
که خصوصي بند کي ساتل شوي دعيانو مشران ور سره حساب کړو
نوبالکل نيمايي عدد جوړوي. ددغه خوب تعبیر کوونکي بنديانو
ته د ذي النون دعاء چي يونس عليه السلام دکب په خپته کي
دخپل نجات له پاره ويله توصيه هم وکړه چي.

" لا اله الا انت سبحنک ايني کنت من الظالمين "

الله پاک وروسته فرمايي چي : " وكذلك ننجي المؤمنين."
(اوهمدارنگ مونږ مؤمنانو ته هم نجات ورکوو) دكيوبا دگوانتهنامو
په پنجرو کي زماديو شعر انگېزه همدغه خوبونه وو.

هغه دادی :

چي دظلم انتهاشي
 تور اوسپين کي تميز ورک شي
 نه حق وايي نه حق اوري
 منافق گوډي په څنگ کړي
 چي دحق تله درنه شي
 بيا خبري داخلاص کړي
 ځيني داسي په کي وايي
 ټول هدف يي ماديات وي
 چي بڼه سپيني سپيني وايي
 بيا عيسى شي يا موسي شي
 دتودواو بنکو څو پوکي
 په رکوع او په سجود کي
 اي دخپتي مزدورانو
 بيا په خوب کي عاطفي غږ
 په څپودس مندر کي
 صبروکړي صبروکړي
 بيا رواټول نارواشي
 لوي مفسدولي الله شي
 تش په نوم سمیع الله شي
 معرکه چي هویداشي
 نو خرسري راپيداشي
 غټ بلاوي خوملاشي
 چي پيسه دي جيب ته راشي
 که په مخکي که په شاشي
 نوژوندون يي په کيوبا شي
 ابراهيم خليل الله شي
 بيا له خلکو مستثنی شي
 ټوله شپه کله سبا
 چي هدف درب رضاشي
 زخمي زړونوته دواشي
 بدره نوي خبراشي
 توره شپه به زر سباشي
 الحمد لله سباشوه

ببرزمريان

مونڙه دوخت اتلان   مونڙه سرلوري غازيان

مونڙه دغرونوزمريان

مونڙه اوس كيسوڪي اوسو   په حماسوڪي اوسو

دخلکوزروڪي اوسو

مونڙه دظالم مخڪي سپر   زمونڙه همت لکه غر

دوخت فرعون دي اوتر

سپينه ماني ڪي غاور   ٽول مجرمان اکابر

نه گوري دلته صابر

زمونڙه داوبنڪوگرداب   دي ور روان په شتاب

خوڪ يي راوري نه شي تاب

په دي پنجرو ڪي مدام   داسمان ستوري مابنام

راکوي مونڙه ته پيغام

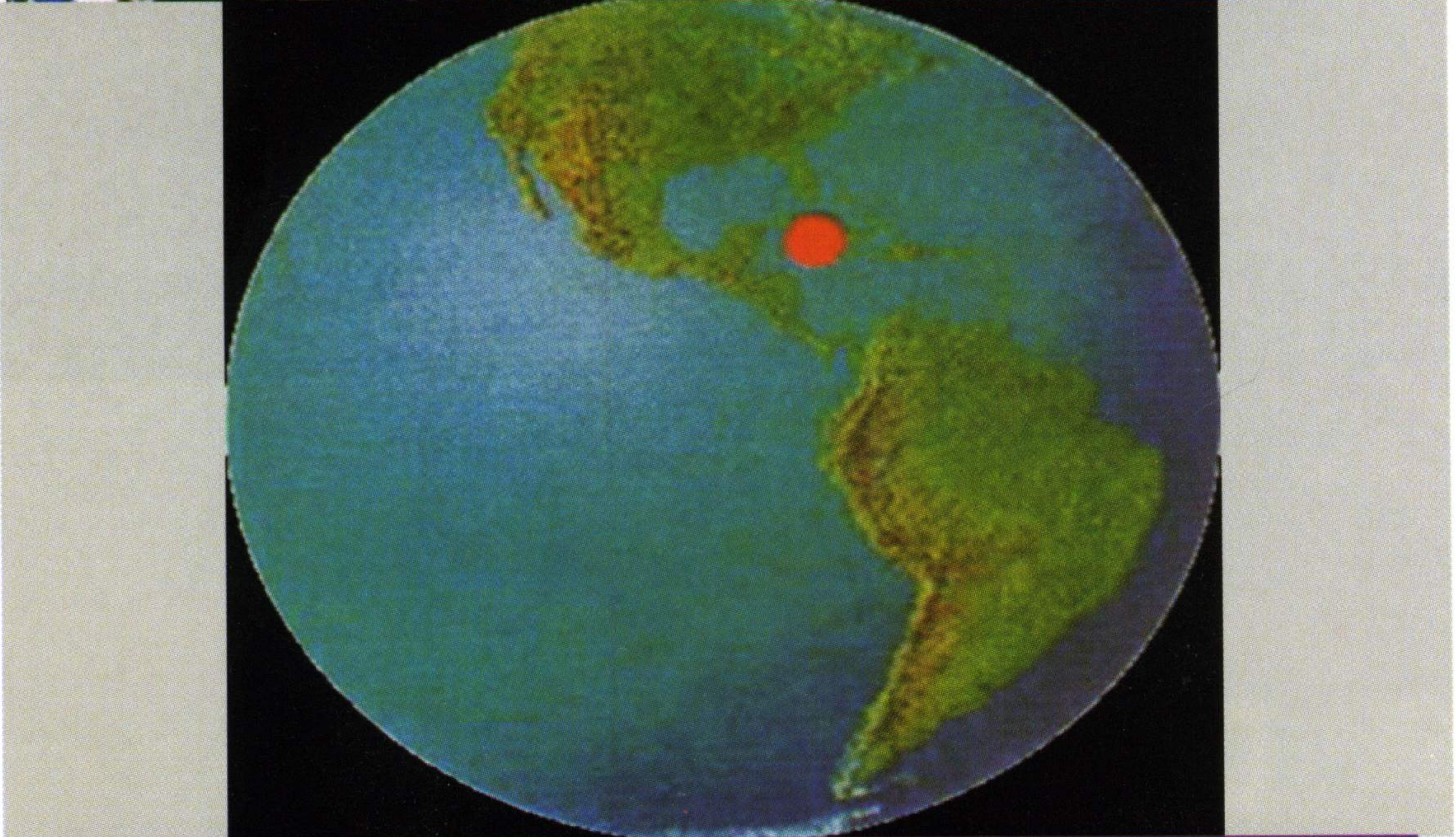
تاسوسرلوري کامران   ڪري انتظار موجهان

تاسودبدرکاروان

نور قلم مسلم دوست صاحب ته سپارم هغه نوره كيسه داسي

کوي :

د ګوانتنامو ټاپو

CAMP DELTA

JTF GUANTANAMO

"HONOR BOUND TO DEFEND FREEDOM"

د ډيلټا کمپ نه هڅه د چاپېره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

د گوانتنامو ټاپو

د گوانتنامو ټاپو د کيوبا د دولت پورې مربوط دی او د کيوبا جنوب لورته په بحر کې پروت دی؛ اصل کې د کيوبا ملکیت دی خوا امریکا يوه وخت کې په کرایه نیولی و اوس کرایه هم نه ورکوي او په بدمعاشۍ د امریکا د بحري پوځ په لاس کې دی دغه ټاپو کې نه ښار او بازار شته نه کلي او نه شخصي کورونه. د امریکا بحري پوځ په کې دخپلو پوځیانو لپاره یو مجهز روغتون، د پوځیانو داوسېدو ځایونه، کلبونه اوسرکونه جوړ کړي دي. داستواد خط سره نږدې دی نوله همدې امله ډېر گرم دی، د پسرلي، اوږي، مني او ژمي څلورو واړه فصلونه تقریباً یوډول وي په ژمي کې هم گرمي وي خود اوږي سره یې لږ توپیر پیداشي اوڅه لږو ورځو کې لږ ساړه وي واړه غرونه او غونډۍ هم لري، لویې ونې نه لري واړه بوټي، زقوم او واښه ډېر لري. په ژویو کې چینچنې، گوگیشټکې، توري مرغۍ، سورتاجي، چټي، ځینې نور ناشنا مرغان، ماران، سیمسارې، کریوني، چرمخکۍ، وږې او غټې مږې، مورگان او چنگاښان مونږ لیدلي دي.

ناشنا او عجیبه یې مږې دي چې د پيشو گانو نه غټې دي. څلورم کمپ کې یې د جالیو لاندې سوري کول او مونږ ته نږدې آخري جال ته راتلې. مونږ به ورته ځینې خوراکی شيان وراچول دانسان غونډې به یې په لاسونو کې نیول او خوړل به یې. دډوډۍ وخت یې داسې پېژنده؛ ته به وایې چې ساعتونه ورسره دي، نورو وختونو کې به نه

وي او دډوډي په وخت کې به راغلي. مونږ سره داسې روږدي شوي وي چې دجالي په سوريو کې به يې زمونږ د لاسونونه خوراک کاوه. ځينو پوځيانو مونږ ته وويل چې په دې کې تر (۲۵) پونډو وزن پورې مړې شته، جنګ به يې کاوه دانسانانو په ډول به اوږدې اولاسونه به يې سره واچول.

سيمسارې هم ډېرې وي او هغه هم داسې روږدي شوي وي چې زمونږ له لاسونونه يې خوراک کاوه. دشامتورو په کچ يو ډول تورمرغان وو چې لوی لوی سيلونه به راتلل، گوگيشتکې په درې ډوله وي: يو ډول زمونږ د سيمو غوندي غټې خړې وي، يو ډول غټې سور بخنې خړې وي او يو ډول وړې وړې خړې وي چې په سينه کې يې لږ لږ رنگي تور تور داغونه هم وو.

ماران هم وو ځينې په کې دومره غټ وو چې وړې مړې يې ژوندي تېرولې عسکرو به راونيول او وړاندي يوه شېله کې به يې پرېښودل چې چل يې نه کول. چنگاښان هم ډېر زيات وودننه به رانوتل او مونږ به رانيول، غټ او واړه هر ډول وو خوتک زير اوسره رنگونه يې وو او يولاس به يې غټ و ډاکټرو بني لاسونه غټ وو.

گوانتهنامو کې دنسل دور کېدوله وېرې ددغو حيواناتو وژل منع وو خو په انسانانو ظلم او تېرې روا بلکه ضروري گڼل کېده !!!.

کيمونه او بلا کونه

دگوانتهنامو دتاپو زندان دتاپو په جنوبي برخه کې جوړ شوی دی او دامريکايي پوځ داوسېدو ځايونه دتاپو په شمالي برخه کې دي

د زندان اودهغوی ترمنځ څه غونډی اوفاصله ده. دازندان په امریکا د ۱۱ ستمبر ۲۰۰۱ م دیرغل نه وروسته جوړشوی دی. دتاپودغه ځای دبحر سره نښتی. شمال ته یې غونډی او جنوب ، ختیز او لویدیز لورته یې بحردی. دغه ځای ځنګل و هغه یې اوارکړی او داوسپنې بلاکونه اوپنجری یې په کې جوړې کړې دي ؛ گردچاپېره ترې څو کتاره اوسپنیز جالونه او گڼ اغزن تارونه راتاودي چې دامریکا داغزن سیاست اوداغزني کړنلارې اوتگلارې ترجماني کوي.

په دې کې څه کمپونه ښکاره او څه پټ دي چې په لاندې نومونو یادېږي :

۱: ایکسری کمپ .

۲: ایګواناکمپ .

۳: ایکوکمپ .

۴: پټ کمپ . (دزمکې لاندې تیاره)

۵: ديلتاکمپلکس .

له دې ټولو څوکتاره جالونه او اغزن تارونه راتاو دي او گرد چاپېره دلرگیو لوړې لوړې مورچې دي چې مسلح عسکر په کې پیره کوي اوپه یوه لوی گروپ او دورین دبلاکونو او شاوخواڅارنه او ننداره کوي . دغه لوی گروپ په یوه خوځنده ډولچه کې لگېدلی دی چې گردیې چورلوي اودبندیانو په سترگو ډېر بدلگېږي . داځکه چې دډېر تېزوالي نه سترگې برېښوي . لږه فاصله کې ورسره منتظره قطعي دي اوپه درندو وسلو سنبال جیپان او زري پوښ ټانکونه ترې

گرد چاپره گرځي، په غونډيو د پاسه بنکته پورته کېږي او شپه او ورځ څارنه کوي. دنږدې غونډيو د پاسه هم مورچې دي چې سوري يې له ورايه بنکاري.

کله کله دکمپ د پاسه څرخکه هم گرځي چې په لومړيو ورځو کې زياتې وې او په ځانگړې توگه به په هغه ورځ څرخکې گرځېدې چې نوي بنديان به راتلل. دکمپ نه گرد چاپره داوسپنيزو بستنو د پاسه لوی لوی گروپونه کمپ ته مخامخ دي چې د شپې ټول کمپ روښانه وي.

ايکسري کمپ

دگوانته نامويه جزيره کې ترټولو دمخه دايکسري کمپ جوړ شوی و، او مونږ نه مخکې ترټولو لومړني بنديان يې په کې اچولي وو. وروسته بيا هغه بنديان هم مونږ سره دډيلټا او نورو کمپونو کې يوځای شول. دهغوی په روايت دايکسري کمپ کې دډيلټا په څېر بلاکونه نه وو هلته يواځې اوسپنيز جالونه وو او دشنه اسمان لاندې اوسېدل. په لومړيو کې چت هم جال و بيا يې چتونه پټ او نور جالونه وو. بنديان په زمکه پراته وو او انساني ضرورت يې په سطلونو کې رفع کاوه دخبرو او اذان کولو يا دجماعت دلمانځه اجازه نه وه بندي بايد مخامخ وگوري، سرپټ نه کړي په ځانگړي انداز کېښني، يواځې دڅښلو اوبه وې خوداودس يامخ لاس مينځلو اوبه نه وې او په ولاړه لمونځ منع و.

دايکسري کمپ کي لومري مظاهره

دايکسري د کمپ بنديانو مونږ ته کيسه وکړه چې کله زيات تنگ شوونو د عسکرو د بداخلاقي په وخت کي يو عرب بندي د شپي په خوب کي رسول الله صلي الله عليه وسلم وليده چې ورته ويي ويل : (قم فأذن) پاڅه اعلان وکړه ! هغه چې راويښ شو داځان وخت نه و . بيا يي وليداو همدايي ورته وويل . په دريم ځل يي چې خوب وليده نو بندي ورته وويل چې اي دالله رسوله ! دڅه شي اعلان وکړم ؟ هغه ورته وفرمايل : " بالفرج " دازادي او آساني اعلان وکړه . هغه راويښ شو او د شپي په همدغه برخه کي يي د " الله اکبر " نعري ووهلې چې ټول کمپ يي راو پاراوه . ټولو د تکبير نعري پيل کړي . په عسکرو داوبو او د سطل د غائطه موادو اچول هم پيل شول . امریکايان د تکبير د نعرو په اوربدلو سخت ووېرېدل ، منتظره قطعې راوړسېدې او گرد چاپېره د خطر د اړندونو آوازونه شول . ټينگونه او پوځي گاډي راوړسېدل کېمري اوسپني راوړسېدل اوله ورايه يي سوال زاري پيل کړه چې دغه نعري مه وهئ مورچي يي ونيوي او اعلانونه يي پيل کړل چې ستاسو هره مطالبه وي مونږ يي منو ، دنه خوراک اعتصاب پيل شو دڅه ورځو جرگومرگونه وروسته داځان او خبرو اجازه وشوه اوپه ولاړه لمونځ هم پيل شو .

د ډيلټا کمپلکس

دایکسری کمپ نه وروسته د ډيلټا کمپلکس جوړشوی دی، دې ته دایکسری کمپ بنديان هم رانقل شول. په دغه کمپلکس کې لومړي درې کمپونه جوړشوي وو او بيا وروسته څلورم کمپ او بيا لږه فاصله کې پنځم کمپ هم جوړ شول.

مونږ هم لومړی د ډيلټا کمپلکس د لومړي کمپ د گولف بلاک کې واچول شوو د ډيلټا کمپ نه گرد چاپېره لږه فاصله ترمنځ داوسپنيزو جالونو دوه دېوالونه راتاودي چې د پاسه يې په دایروي شکل اغزن سیمان پېيل شوي دي. لکه مخکې مو چې وويل هر دېوال يوه دروازه لري. د لومړيو دواړو جالونو ددوه دروازو نه دننه بلاکونو ته دننوتو نه مخکې دوه نور جالي دېوالونه دي او هريو کې يوه يوه دروازه ده، ددواړو دروازو ترمنځ پوځي څوکيداران ناست دي. کله چې څوک راشي نو لومړی يوه دروازه بېرته کړي، راتلونکی چې دننه شي نو هغه بله دروازه ترهغه نه بېرته کوي چې لومړی يې تړلې نه وي، لومړی بنده کړي بيا هغه بله بېرته کړي. مخامخ کوڅه ده، بني او کين لورته بلاکونه دي، دبلاکونو مخې ته دوه نور جالي او اغزن دېوالونه دي او هريو کې دمخکې په څېر يوه يوه دروازه ده.

د لومړي کمپ دی او لوېديز ته يې دوهم او دريم کمپونه په همدې ترتيب دي چې د کمپلکس د لومړيو دوه درازونه دننه بني لورته لاره ورغلي ده او څلورم کمپ ته کين (ختيز) لورته لار ورغلي ده. د کمپلکس د څلورو کمپونو بلاکونه په لاندې ډول دي.

دلومري کمپ (پنڊغالي) بلاکونه

۱_ A (الفا) . ۲_ B (بريوو) . ۳_ C (چارلي) . ۴_
 D: (ڊيلٽا) . ۵_ E (ايڪو) . ۶_ F (فاڪسفرو) . ۷_ G:
 (گولف) . ۸_ H (هوٽل) . ۹_ I (انڊيا) (انفرادي؟) .

ددهم پنڊغالي بلاکونه

۱۰_ K (ڪيلو) . ۱۱_ L (ليما) . ۱۲_ M (مايڪ) .
 ۱۳_ N (نومبر) . ۱۴_ O (آسڪر) (انفرادي) .

ددريم پنڊغالي بلاکونه

۱۵_ P (پاپا) . ۱۶_ Q (ڪيوڪ) . ۱۷_ R (روميو) . ۱۸_:
 S (سيارا) . ۱۹_ T (ٽينگو) .

دخلورم پنڊغالي بلاکونه

۲۰_ U (يونيفارم) . ۲۱_ V (ويڪٽر) . ۲۲_ W (ويسڪي) .
 ۲۳_ Y (ينڪي) . ۲۴_ Z (زولو) .

په دي بلاکونو ڪي ڪيلو، مايڪ ليما او پاپا ڪي هغه بنديان
 اچوي ڇي زيات تحقيق طلب دي اودي نورو ڪي دلر تحقيق والادي
 خو بنديان په يو ڄاي نه پرپردي او بدلوي رابدلوي يي. څوڪ زرزر
 او څوڪ څو مياشتي وروسته ديوي پنجرې نه بلې ته او ديو بلاک نه
 بل ته بدلوي رابدلوي .

په دي بدلون کي کله کله چان کوي او کله کله خپل جاسوسان دمختلغو کسانو خواکي اچوي . چي ماسره يي هم خو ځل جاسوسان اچولي او خطرناکي پوښتني به يي رانه کولي خوپه ډپرو زه پوه شوم او ځيني نورو بنديانو په اشارو او په پته راوپېژندل .

دگولف بلاک کي ماسره نږدي ملگري

هر بلاک کي دپنجرو نمبرونه دکين لورنه پيل کېږي کين لورته ديونه ترڅلويشتو (۱- ۲۴) نمبري دي اوسي لورته بيا داخرنه تردروازي پوري دپنځه ويشت نه تر اته څلوېښت . (۲۵- ۴۸) پوري نمبري دي زه دگولف بلاک په اوله او استاذ بدر په پنځه ويستمه کي وو چي نه موسره ليدل اونه مو غږ اورېدل کېده . دگرځېدو ځاي ته دوتو په وخت کي به زه په هغه تېرېدم اودهغه دتحقيق په وخت کي به هغه په ماتېرېده دتېرېدو په وخت کي به موزر زر په ناگاري خبري سره وکړي . کله کله به مو چپره له پښي وايسته عسکر به چي ترڅو راپه پښه کوله څه خبري به مو وکړي . نورو بنديانو به خندل خو عسکر احمقان په دي نه پوهېدل .

زماپه خواکي په دوهم نمبر پنجره کي يو يمني عرب و چي سالم الحضرمي نومېده هغه په لومړيو کي چاته معلوم نه و خو وروسته معلومه شوه چي داسامه ډرېورو او هغه معلومات هم داسي وشو چي دهغه بنځه دامريکايانو دحمله او بمباريو په پيل کي له افغانسان نه وتلي او يمن ته رسېدلي وه ، هغه چي

د کوانټنامو ټاپو کې د ډیلټا اغزن کمپ

د ډيلټا کمپ نه ګرد چاپره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

بندی پنجره کی په لمانځه ولاړ دی

د پنجرې په کر کې د بندی لاسونه تړل کېږي

ناروغ بندي په تذکره کې تړل شوی دوغتون یا تحقیق ته وړل کېږي

کله دخپل مېړه (سالم) نه جلا شوې وه نو گومان يې کړی و چې مېړه يې بمبار کې شهيد شوی دی. هلته يې ديمن حکومت او خلکوته ويلی وو چې زما مېړه داسامه درېور و او شهيد شو. خوديمن حکومت ته چې کله دامعلومه شوه چې هغه ژوندي اوپه گوانتهنامو کې دی او امریکايانو دبنديانو بشپړ معلومات غوښتي وو، نو دسالم په هکله خو مياشتې وروسته ديمني حکومت له لارې دامعلومه شوه چې سالم داسامه درېور و. سالم په دې اعتراف کړی و چې زه داسامه سره دشخصي نه بلکه داجتماعي کارونو دگادې درېور وم او بنديانو ويل چې هغه امریکانو قندهار ته بېولي و او هلته يې دابو حفص او دالقاعدې دځينو مهمو غړيو قبرونه امرکايانو ته بنوولي وو او ځيني معلومات يې هم ورکړي وو چې امریکايانو دهغوی قبرونه راسپړلي وو او دگوتو دمنجیلو چاپې او دوېښتانو او وينې بېلگې يې ترې اخیستي وې. عکسونه يې هم اخیستي وو.

سالم يې دمعلومات نه وروسته زماله خوانه بل ځای ته انتقال کړ. دېره موده يې چاته معلومات نه و چاويل چې دایکوکمپ ته يې بيولی دی، چاويل بل ځانگړي ځای ته چاڅه او چاڅه ويل. آخر بيا بيرته پنجروته راوستل شو، ځيني امتيازات يې هم ورکړي وو کورته يې څو ځل تيلفون هم کړی و اوله کوره ورته خورما، قهوه او ځيني شيان هم راغلي وو چې يوې او بلې خواته يې پنجرې ورسره خالي کړې وې په يوه کې دهغه دکورنه

راغلي شيان وو چي دغوبنتني په وخت کي به عسکرو ورکول
دانترنت کومه پانه يي هم ورته راوړه او وکیلان يي هم درلودل .
زما تر خلاصېدو ما اورېدل چي دپاپا بلاک کي په همدغه حالت
کي اوسېږي . په ټول زندان کي يواځيني سړي همداو چي دغه
اسانتياوي يي لرلې او کورته يي ټيلفون هم کړي و !!!.

ماته مخامخ دبل کتار په آخري . (۴۸) اته څلورېنيمه پنجره
کي دکويتې دچمن اوسېدونکي مولوي حاصب امين الله و چي
دډېرو خو اخلاقو څښتن و ، زما اودهغه سره نږدې نور ټول عربان
وو خو پنجرې وړاندې زما په کتار کي مولوي عبدالسلام ضعيف
او ورپسې ملاخير الله خير خواو .

چي دواړه له جاليو ښکارېدل او غږ مو سره کاوه خو زياتي
خبرې به ما او مولوي صاحب امين الله سره کولې ځکه چي سره
مخامخ او نږدې وو . دهغه دغوبنتني سره سم مادقران کریم
ترجمه هم پيل کړه چي دشپږو سپارو نه وروسته يي هغه راڅخه
بل ځای ته بدل کړ او ماته محققينو په تحقيق کي وويل چي ته
دبلاک مشري يي . ما ورته وويل چي آيا دغه بنديان مارا ټول کړي
دي او که تاسو سره پوځاي کړي يوو؟ هغه وويل چي مونږ دا کار
کړي دي . ما ورته وويل : نو په کوم دليل زه دبلاک مشریم ؟
هغوی وويل چي ته درس ورکوي ، له تا پوښتنې کوي ...

ماورته وويل چي داپه دي دلالت نه کوي چي زه دبلاک مشر
يم درسونه او پوښتني زمونږ ددين برخه او زمونږ حق دي داخبره
پرې ښه ونه لگېده او کوبښن يې وکړ چي ماله درس ورکولو
منع کړي خو ماونه منل .

دامين الله مولوي صاحب دبدلېدو نه وروسته دهغه ځای ته
ديمن يو ځوان هلک راوستل شو چي "عديني" يې باله او دډېر
خوږ غږ څښتن او دقران کریم حافظ هم و، الله تعالی ډېره ښه
حنجره ورکړې وه ، تلاوت به يې هم ډېر ښکلې کاوه او دعربي
ترانې به يې په ترنم کې ويلې چي ټول بلاک او نږدې بلاکونوبه
ورته غوږ ايښوده، په آخر کې به هرچاشاباسی ورکاوه. جزاک
الله خيراً به يې ورته ويل او هروخت به په تکرارخلکو ورڅخه
غوښتنه کوله چي اشعار زمزمه کړي چي دبنديانو دښه وخت
دتېرېدلو ، دمعنوياتو دلورېدلو او دډاډ او تسلي يوه په زړه
پورې مشغله وه . مونږ سره نږدې دنورو بنديانو نومونه دادي :

سمير الجزائري ، ابو عبدالرحمان اليمني ، عبدالرحمان
الجداوي ، محمد الحمادي اليمني ، عثمان الحجازي ،...،
پنځه مياشتي وروسته زه شپږم نمبر پنجرې ته بدل شوم هلته
زما ځواکي عبدالعزيز العوشن و چي درياض و اوډېر فاضل او
دښو اخلاقو څښتن و مخامخ يو زوسي مسلمان و چي قتيبه يې
باله ځوان زلمی و او ډېر ښک، دښو اخلاقو څښتن او مينه ناک
ځوان و عربي يې زده کړې وه په ټولو بنديانو به يې غږ کاوه او

ټولو سره يې خبرې او سلام کاوه . ماسره چې کله اشنا شو نو د صرف او تحوي درسونه يې پيل کړل هره ورځ به د پنجره په زمکه مخامخ سره کښېناستو مابه چې څه ورته ويل هغه به زده کول قلم او کاغذ نه و چې ليکلي يې وای ، ښه ذهين او خواري کښ هلک و نري بیره يې راغلي وه او ډېر نشيپ انسان و .

هغه ته نږدې يو استرالي و او بيا ورپسې د قندهار خيرالله و چې ډېرې ترانې او لنډې به يې ويلې او کله کله به يې پنجره کې اتن هم کاوه . وروسته ابو عمر النجدي هم مونږ سره نږدې شو چې ډېر ښه سرې و او په بدوي لهجه به يې ځينې اشعار هم زمزمه کول . نور هم ډېر بنديان وو.....

دگولف په دې بلاک کې ټول (۴۸) اته څلوېښت کسان همدا زمونږ ډېرې بنديان وو چې په يوه الوتکه کې له قندهاره ترکيو با راغلي وو .

اوه مياشتې وروسته زه او زما ورور استاذ بدرپه يوه ورځ دبلاک نه بدل کړای شوو هغه وخت ديو بلاک نه بل بلاک ته بدلول لانه وو پيل شوي نو دالومړي ځل و اومونږ نه پوهېدو چې چېرته مو بيايي ؟. عسکر راغلل راته ويې ويل چې سامان راټول کړه ! ويې ترلم سامان يې له کوټې راواخيسته او ماته يې په ترلو لاسونو وويل چې دادر سره واخله ! ماورته وويل چې څنگه يې واخلم ؟! بيا هغوی مجبور شول چې سامان راسره واخلي . نورو

بنديانو فکر کاوه چې مونږ خلاصېږو نو ځکه ټولو په مخه بڼه راته وويل اوسلامونه يې راته راکړل ...

خومونږ ټول نه پوهېدو چې د سخت تحقيق بلاکونو ته روان يوو او کلونه به دلته پاتې کېږو! زمونږ ددغه بلاکونو غربي لورته نور بلاکونه وو او لار ورته لرې راتاوه شوې وه ، هلته بوتل شوزه يې د " ليما " بلاک کې په (۳۶) شپږ دېرشمه پنجره کې واچولم او داستاذبدر نه خبرنه شوم چې چېرته لار؟ څه ورځې وروسته بيا خبرشوم چې هغه د " مايک " بلاک کې دی .

د " ليما " بلاک ته چې لاړم ، پنجره کې يې واچولم او زنځيرونه او زولني يې راڅخه خلاص کړل . دنږدې بنديانو سره مو ستړي مه شي وکړل چې گورم ډېر غلي دي او زمونږ دگولف دبلاک غوندي نشيپ نه دي ، نه هغسې شور شته اونه هغسې خبرې . له پوښتنو وروسته پوه شوم چې داهغه نوي بنديان دي چې يوه مياشت مخکې راغلي دي او دوی لادکمپ دحالاتونه خبر نه دي ، سخت وپېرېدلي دي او په زوره غږ او ډېرې خبرې نه کوي . مانږدې بلاکونو ته غږ کړ ، يو بل سره په لوړ آواز خبرې اوسلام کلام مووکړل . دې سره دغه نوي بنديان هم رازپور او ډاډه شول اومعنويات يې غښتلي شول . نور زاړه بنديان هم راغلل ، نوي او زاړه سره گډ وډ پنجره کې پرېوتل او خبرې اترې پيل شوې . ماسره نږدې يوه لسته څه عرب وو او بلې خواته افغانان وو ، ماهغوی نه پوښتنې پيل کړې هغوی راته وويل چې

مونڙ نوي راغلي يو ماسره لنڊه پنجره کي دخوست عبیدالله او ورپسي دلوگر عبدالظاهر وو. دواږه مې نوي وپېژندل مخکي مو سره ليدلي نه وو. کله چې سره بلد شوو نو بيا مو انډيوالي شوه، مينه موسره پيدا شوه، خبرې اترې او ټوکي ټکالي مو کولې؟ د عبدالظاهر نه دوه پنجرې مخکي معلم صاحب اول گل و بيا صبر لال و چې هغوی سره هم نوي معرفي شوم.

عبدالظاهر لوگري چې مانه پوښتنه وکړه ماخپل خان ورمعرفي کړ چې زما نوم عبدالرحيم مسلم دوست دی، دننگرهار دکوټ دصاحبانو دکلي ... هغه رابوخ او متوجه شو اولکه چې ټگرشي ويل يې چې مسلم دوست؟! ماوويل چې هو. هغه دډېر افسوس نه وروسته وويل چې ته دلته يې؟!

ماورته وويل چې هو. ماهغه نه پېژنده خو هغه زمانوم اورېدلی و هغه راته وويل چې زه تاپېژنم ... څه وخت وروسته زما ښي لورته پنجرې ته دچپرهار نسيم هم راغی چې ډېر ښه ځوان و.

مخامخ راته سعدالطائفي او ابو الحارث المغربي وو. بيا نور عرب او عجم وو. مختلفو بلاکونو کي وخت په وخت خلک بدلېدل او مختلفو خلکو سره مخ کېدو چې دټولو دنومونو يادونه دتطويل باعث گرځي.

او مناسب يې نه گڼو داسلسله روانه وه خو مياشتې وروسته
دليما د بلاک نه ډيلتا ته تبديل شوم هلته د احسان الله شينواري
او احسان الله مزارې په منځ کې وم نږدې راسره د شبر غان محمد
شريف صاحب هم و چې ډېر نېک او دښو اخلاقو خاوند و .

د ډيلتانه بيرته لميانه اود "ليما" نه "مايک" بلاک ته تبديل
شوم هلته د استاذ بدرالزمان په خوا کې پنجره کې واچول شوم
داله خوارلسو مياشتو وروسته لومړی ځل دی چې زه او استاذ
بدر سره نږدې کېږو. له دې مخکې مو يو ځل د تحقيق په ځای
کې سره ليدلي وو او بيا مونه وو ليدلي ، دواړه ډېر خوشحال
شوو ، د الله تعالی حمد مو ووايه او شکر مو ادا کړ چې له دومره
مودې وروسته سره يوځای شوو . اگر چې هغه په بيله اوزه په بيله
پنجره کې وم خويواځې يو جال مو په منځ کې و نوداسې وو لکه
په يوه کوټه کې ، خبرې اترې موسره کولې ، دلته يواځې يوه
ورځ او يوه شپه پاتې شوو دواړه يې بيرته د "ليما" بلاک ته تبديل
کړو او هلته زه په (۴۶) شپږ څلوېښتم او استاذ بدر په (۴۴)
څلور څلوېښتم نمبر پنجره کې سره پاتې شوو . هلته په اوه
څلوېښتمه (۴۷) پنجره کې زما خوا کې د غزني عبدالحق "وثيق
" صاحب و ، په (۴۵) پنځه څلوېښتمه کې د استاذ او زما ترمنځ
محبت خان ، په (۴۳) دري څلوېښتمه کې د خوست ډاکټر
خاندان ، او په (۴۸) اته څلوېښتمه پنجره کې دهلمند دباگران
نصرالله و چې په همدې ورځو کې نوی گوانته نامو ته راغلی و .

عبدالحق صاحب دلومرنيو بنديانو نه و چې لومړي بحري
 بېري ته بېول شوي و او بيا گوانتهنامو ته راغلي و . دايكسري
 په لومرني كمپ كې يې هم وخت تېر كړي و . دلومريو ورځو
 ټولې سختي او كړاوونه پرې تېرشوي وو . دنوااخلاقو څښتن او
 ډېر نېك انسان و ، زماډېر خوښ شو او دزدان نږدې او زړه
 پورې ملگرو كې يې زماپه زړه كې جلا ځاي ونيوه . نصرالله هم
 ښه سړي و ټوكې ټكالي به يې كولې او دساعت تيري او
 انډيوالي سړي و . ډاكټر خاندان هم ددروندخوي څښتن او
 غيرتي انسان و . مخامخ دمحمد ولي اوپهلوان په نامه افغانان
 وو ، څه ورځې وروسته يې د عبدالحكيم بخاري په نامه يو عرب
 مونږ ته مخامخ واچاوه چې اصل كې تركستاني و اوپه سعودي
 كې اوسېده ، دطالبانو په وخت كې د سعودي استخباراتو
 افغانستان ته د جاسوسي له پاره لېږلي و او هلته عربيانو كشف
 كړي و .

طالبانو سره بندي و اوله بنده هلته راوستل شو ، هلته يې هم
 امريكايانو ته جاسوسي كوله ډېر بداخلاق او كرغېړن انسان و
 عربيانو به تل رته ...

مونږ دليما په دغه بلاك كې وو چې دقران كريم دبي حرمتي
 له امله دمظاهرو مسأله پيدا شوه .

انفرادي بلاکونه

د ډيلټاپه کمپ کې درې بلاکونه انفرادي (کوټه قلفي) وو او هغه "آسکر"، انډيا او نومبر" په نومونو يادېدل. دا بلاکونه د جزايي بنديانو له پاره وو او مونږ نه وروسته به يې چې نوي بنديان راوستل نو د يوې يادوه مياشتو له پاره به په دغه انفرادي کې وو بيا به عمومي ښکاره پنجره ته راوايستل او په بلاکونو به ووېشل شول. انفرادي بلاکونو کې وړې وړې يو کسې کوټنۍ وې چې د کانتينرونه جوړې شوې وې او ټولې بندي وې. يو بل ته سره نه ښکارېدل خو زړو بنديانو به د بنديز سره سره په لور غږ د عمومي پنجره نږدې بلاکونو سره خبرې کولې او نوي بنديان به لانا بلد وو نو غلي به وو خو زړو به په ډېرو چغو زړور او روږدي کړل. عمومي پنجره کې چې کله کوم بندي د عسکر سره څه خبره لاندې باندې کړي نو د بلاک په کتاب کې يې وليکي او مرکز ته خبر ورکړي کله سمدستي او کله يې څو ورځې، اونۍ او مياشتې وروسته د پنجره نه انفرادي ته نقل کړي. کوم قانون او پوښتنه نشته. کله کله يې عسکر هسې د طبيعت د جوړولو له پاره هم جزايي کوي او انفرادي ته يې لېږي. هتله د درې ورځونه واخله تر هفتو، مياشتو او کلونو پورې جزا شته. ما خپله انفرادي نه دی ليدلی او استاذ بدر په لومړيو ورځو کې څو ورځې په کې تېرې کړې دي. کله کله بندي په حجره کې د کمپل په اخیستلو جزايي کېږي. او کله کله چې محقق گومان وکړي چې بندي درواغ وايي يا سم ځواب نه ورکوي.... نو د محقق له پلوه هم بندي د تحقيق د کوټې نه انفرادي ته لېږل کېږي، ما په تحقيق کې

په صراحت بي گرده خبرې کولې اودامريکاپه خلاف ليکنو اودآی ايس آی اودهغوی دگوداگيانو په خلاف ليکنوياندي مې اعتراف کاوه نو دهغوی پوره باور راغلی و چې داسې درواغ نه وايي نوځکه يې انفرادي ته نه يم لېرلی . انفرادي بلاکونو کې (۲۴) څلرويشت کوټې دي .

دهر انفرادي په منځ کې دپنجرو په ډول کوڅه ده، (۱۲) دولس کوټې يو لور او (۱۲) دولس بل لورته دي دهر انفرادي بلاک په آخر کې لوی ايرکنډېشن لگېدلی دی ، يخه هوايې په ټولو کوټو وېشل کېږي .

دتنگولو او تعذيب له پاره کله دايرکنډېشن يخوالی آخري درجې ته ورسوي چې په داخل کې دډېرو سرو له امله دبندیانو غاښونه رچېږي چې ډېر دډېرې يخې هواله امله ناروغ هم شي . اوکله کله ايرکنډېشن بندکړي نو بندیان دسختې گرمۍ سره مخ شي . خو پنجرو کې نه پکې شته اونه ايرکنډېشن .

روميو بلاک

جزايي بندیانو ته دجزاورکولو له پاره ترټولو بد او ناوړه بلاک د "روميو" بلاک دی . دغه بلاک هم پنجري دي خو دنورو پنجرو ناخيزه اسانتياوې هم دلته سلېږي . بندي ديوه نيکونه پرته چې دنامه نه دورنونو ترنيمايي پورې وي نورهيڅ ډول جامه نه لري او لغړ په دغو پنجرو کې اوسېږي خودپنجرو اسانتياوې لکه : کمپل ، ځانپاک ، څادر ، کميس پتلون ، گيلاس او بوتل ورڅخه اخيستل

کپري . دقضاء حاجت له پاره دکمود او نل اوبه هم ډپر ځله پري
 بندپري چې دڅنبلو او اودس له پاره هم اوبه نه لري ...
 په دې بلاک کې هغه بنديان اچوي چې دعسکرسره يې څه ستونزه
 پيداشي اوياپه تحقيق کې څه ستونزه ولري . ډپر ځله داسې هم کپري
 چې بندي دهیڅ ډول ستونزې لامل نه وي خودعسکرو او محققينو
 دټولواکي له امله دروميو بلاک ته لېږل کپري . اوکله کله دروميو
 بلاک کې داسې هم کپري چې له بندي څخه هغه نېکرهم واخلي چې
 ورکړی يې وي او بېخي بريندپه پنجره کې اوسېږي . هغه خوارکی په
 زمکه ناست وي اوله دې وېرې نه پاڅېږي چې عورت يې ښکاره نه
 شي . دسختې اړتيا په وخت کې پاڅېږي او عورت په خپلو لاسونو
 پټوي نوربنديان دهغه داحترام له پاره دهغه لورته نه گوري ...
 بنديان په همدې حالت کې هم دفاقدالطهورين والاحجاب په حيث
 دپنجرې په اوسپنه تيمم و هي او خپل لمونځ کوي . فولادي ارادې او
 مغنويات يې دومره لوړوي چې دخپل عزم څخه دوېسته په شم
 تنازل نه کوي بلکه لا نور هم سختېږي .
 په عسکرو او پوځي افسرانو اوبه ، لارې او ... اچوي سختې
 خبرې ورته کوي او تحقيق ته يانه ځي اوياپه تحقيق کې هيڅ خبرې نه
 کوي .

د ډيلتاپه بلاک اولپوني بنديان

د ډيلتاپه کمپ کې يو بلاک هم د ډيلتاپه نامه و. په لومړيو کې عام بنديان په کې وو ، بيا وروسته يواځې دلپونيانو له پاره وټاکل شو. ځيني بنديان د تعذيب ، نفسياتي فشار او زيات غم او اندېښنو له امله په گوانتهامو کې لپوني شول. په لومړيو کې دنورو بنديانو سره يو ځای بلاکونو کې وو چې په خواکې پنجره کې به ورته رواني ډاکټران کښېناستل او دهغه حرکات به يې څلرو شت ساعت په نوبت څارل . بيا دغه کار پاتې شو لپونيان زيات شول او ټول يې د ډيلتاپه بلاک کې واچول . نور علاج يې نه و د شپې له پلوه به يې دخوب گولۍ ورکولې او نشه به پراته وو. چابه بې وخته اذانونه کول او چابه يو رکعت لمونځ وکړ ، چې سجدي نه به راپورته شو نو څه به ملاست . نور عجيبه عجيبه کارونه يې کول . وروسته بيا اونۍ کې يو ځل ورته نفسياتي ډاکټر راته . پوښتنې به يې ترې وکړې او نور هېڅ نه وو .

په نورو بلاکونو کې به روغو بنديانو ته هم کله کله نفسياتي ډاکټر راته او پوښتنې به يې ورڅخه کولې استاذ بدر ته هم کله کله دغه ډاکټر راته پوښتنې به يې ترې وکړې نوريه ولاړ .

داکټرونه به يې دا پوښتنې کولې چې خوب کوې که نه ؟ ډوډۍ خورې که نه ؟ خپل ځان خونه وژنې ؟....

يوسعودي بندي لپوني شوی و ، ځوان هلک و ، کله به يې ويل چې « انا اصنع قبلة نو وية مائة في المائة » بيا به يې وويل :

" والله أعلم " هغه شمالي اتحاد په افغانستان کې دنورو بنديانوسره نيولی و ، ډېرې وېلي تېکولې و اولواطت يې هم ورسره کړې و چې دډېرو ځورولو نه وروسته ليونی شوی و خو گوانتنامو کې امریکايي ډاکټرانو په خټ کې ورته اړېشن وکړ او څه موده وروسته بڼه شو .

دایکوکمپ

دایکوکمپ دډیلتانه لرې دی چې ددواړو منځ کې غونډۍ دي دایکوکمپ هم یو ډول سخت انفرادي دی . هلته هم ځینې بنديان دمحققینو له لارې دجزا ورکولو له پاره لېږل کېږي چې دیو یو بندي له پاره وړه کوټه ده اودهرې کوټې مخې ته څوکیدار عسکروي . دباندې هیڅ نه بنکاري اودهیچاسره خبرې نه شي کولای . په میاشتو میاشتو بنديان دجزایي په توگه په کې اوسېږي چې نه لمر گوري ، نه رڼا اونه دنورو بنديانو دحالاتو نه خبرېږي . ددغه کمپ ځینې کوټې تپه تیاره دي او هیڅ رڼا نه لري .

څلورم کمپ

دډیلتا په پنجره کې دیو کال دتېرېدو نه وروسته څلورم کمپ لاجور شوی نه و خو محققینو او عسکرو ورته په تبلیغاتو پیل وکړ او دحقیقت نه یې زیات حجم ورکاوه چې یو کمپ به جوړېږي چې په هغه کې به دبندې له پاره ټولې اسانتیاوې وي ، ازادبه گرځي ، دلویو میدانونه به لري دپنجره په ډول سختي به نه وي او داسې نور ...

دا اواز ه نردي يو كال وچلېده او تقريبا دوه كلونو دپوره كېدونه وروسته څلورم كمپ جوړ شو. محققينو د بنديانو په چانو لوييل و كړ او دا يې ويل چې څلورم كمپ د گوانتنامو د بند آخري او كورته د تللو لومړي پړاودى. د كمپ د جوړېدونه وروسته يې ځيني بنديان په زولنو او زنجيرونو كې هلته بوتل ، بلاگونه يې وروښودل او په دې ډرامې سره محققينو د تحقيق له پاره د گټې اخيستلو پيل وكړ. محققينو به هر بندي ته ويل چې دادى زه كوښښ كوم چې تا څلورم كمپ ته ولېږم خو څه پوښتنې پاتې دي ته مونږ سره همكاري وكړه او دا پوښتنې سم ځواب كړه چې كار دې خلاص شي او څلورم كمپ ته لاړ شي.

څلورم كمپ كې گرد چاپېره پنځه بلاگونه دي چې ديونيفارم، وكتر، ويسكي، ينكي او زولو، په نومونو يادېږي.

منځ كې يې يولوږ برج دى چې پاسنى برخه يې گرد چاپېره بښنه ده. هلته لوى لوى كمپيوټرونه لگېدلي دي او موؤظف عسكرو ته ناست وي د همدغو كمپيوټرونوله لارې دبلاگونه كوټې د كېمرو په واسطه څاري او د ضرورت په وخت كې دهرې كوټې دروازه هم په كمپيوټر خلاصوي، هر بلاك كې څلور كوټې دي چې په منځ كې يې عمومي تشنابونه او د لمبلو او لاسونو مينځلو ځايونه دي چې دراوتلو په وخت كې ترې بنديان استفاده كوي. په هره كوټه كې لس اوسپنيز كتونه دي چې پنځه يولوږ او پنځه بل لور ته دي او د زمكې په سيمټې فرش كې د پېرو مېخونو په واسطه ټينگ نښتي دي دروازې سره لنډيو تشناب لري دادننه او دباندې تشنابونه ټول دروازې نه لري

اودبنديانو په ډېر ټينگار بيا د $\frac{1}{3}$ برخې نه لاندي درون پلاستيک پردي ولگېدلي . بنديانو به کله کله دروجايي گانو نه پردي خوړندي کړي خو هغه به هم بيا څه وخت منع شوي . دتشناب $\frac{1}{3}$ برخه بايد دتشناب مخامخ چت کې لگېدلي کېمري ته ښکاره وي ترڅو په کمپيوټر کې دتشناب دننه هم بندي ښکاره شي چې څه کوي؟! .

دټول بلاک دپوالونه داوسپنيزو څادرونو دي ، منح کې يې يوډول فوم دي او چتونه يې هم اوسپنه ده .

دبرېښناتارونه داوسپنو په پيپونو کې غځېدلي دي او هرڅه داسې کلک دي چې ماتول يې اسان نه برېښي . ددوه کوټو دمنځ ددېوال آخر کې دمثلت په ډول جال دي او دشاله خوا ورته دروازه ده دشاله دغه دروازي نه څوکيدار عسکر راځي هلته په چوکۍ کېښني او دواړه کوټې په سترگو هم دجاليو له لارې څاري او هلته ورته مخامخ دوه سکرينونه لگېدلي دي چې په هغې کې هم ټوله کوټه ښکاري . يو سکرين ديوې کوټې اوبل دبلې کوټې دي . دهمدغه مثلت جالي کوټنۍ دجال نه دواړو کوټوته وړې وړې کړې هم شته چې داوسپنې په تختو دشاله لوري بندېږي او ناروغپالان ناروغانوته په کې دواړو کوي ، تبه ، شکر ، دوينې فشار اونورې وړې وړې کتنې هم دهمدې کړکۍ له لارې کوي . دليکونورا کړه ورکړه اودصليب دمورينو سره کله کله خبرې هم دهمدې جال اوکړکۍ له لارې کېږي .

دهرې کوټې په چت کې دلويو تورو دښيښي دچراغونو په څېر دوه دوه کېمري لگېدلي دي چې يوه د دواړو کوټو دمنځ مثلت کې کمپيوټر ته اوبله دباندې دبلاکونو منځ کې برج ته عکسونه ورکوي

چې په دې ترتيب په کوټه کې هيڅ شی هم دعسکرو څخه پټ نه وي اودبندي هر حرکت څاري او کتاب کې يې ليکي .

دهري کوټې په دېوال کې دلوډ سپيکريوه يوه خوله هم لگېدلې ده چې دباندني مرکزي برج سره يې تعلق دی او هلته ناست عسکر په کې بنديانو ته ددروازې دخلاصولو ، بندولواونورې ضروري خبرې کوي او دهمدې لگېدلې خولې نه دمايک کارهم اخيستل کېږي . بنديان له دې خوادبرج سره خبرې کوي اودکوټې ټولې خبرې هغوی برج کې اوري .

دهري کوټې دروازه په برېښنايي طريقه دبرج نه دکمپيوټر په واسطه خلاصېږي . دکوټې په چت کې څلور اوږده برېښنايي چراغونه لگېدلي دي چې نه ماتېدونکي دي ، شپه او ورځ لگېدلي وي او دبنديانو داندېښني سبب دی .

دهري کوټې دغه لس بنديان دکوټې په يوه برخه کې دجماعت لمونځ کوي .

دهر بلاک نه گړدچاپېره داوسپني جالونه اودهغودپاسه اغزن تارونه راتاودي . بندي دبلاک شاته نه شي تلای خودبلاک مخې ته دپنځو قدمونو په فاصله جال دی دبلاک يو لور ته دډوډی دخورلوله پاره داوسپني دخادريو څپرگی دی چې گړد چاپېره په کې دلرگی اوږدې تختې دکښناسلوله پاره لگېدلې دي او منح کې دنکلو يو ميز او ورسره دواړو خواو ته دمېز سره نښتي دنکلو اوږدې چوکۍ دي چې داټول په سيمتي فرش کې نښتي دي او يو پلاستيکي مېز او ورسره نښتي پلاستيکي چوکۍ دي چې دغه مېز او چوکۍ نښتي نه

دي او دنقلولو وړ دي . يو بل پلاستيکي مېز هم دغلته وي چې دډوډۍ د وېش او دلوښو داينودلو له پاره وي .

د څلورم کمپ اسانتياوي او توپيرونه

د څلورم کمپ ځيني توپيرونه خومخکې ياد شول اگر چې څه خاص امتيازي او دپام وړ امتيازات نه لري خودپنجرو د کمپ سره يې ځيني نور توپيرونه او اسانتياوي دادي چې :

- ۱: دپنجرو جامې نارنجي او د څلورم کمپ سپينې دي .
- ۲: پنجرو کې دوړې کرکۍ له لارې عسکر ډوډۍ توزیع کوي او په څلورم کمپ کې د خوراک لوبښي راوړي ، دبلاک نه دباندې او دجال نه دننه دډوډۍ خوړلو په ځای کې يې ږدي او عسکر بېرته وځي دروازه بنده کړي بيا دوه کوټو ته د مرکزي برج نه په کمپيوټر دروازي خلاصې کړي ، په کوټه کې دلگېدلي لوډسپيکر له لارې دوتو غږو کړي . ددوه کوټې بنديان د خوراک د لوښونه دنيم خوراک مستحق دي دوی له پاره د خوراک يوساعت اجازه ده .

د يو ځل استعمال اسفنجي ، کاغذي او پلاستيکي قابونه ، کاشوغي او گيلاسونه هم ورسره ايښي وي ، ميوه هم په کاټن کې وي ، ددوه کوټو بنديان چې راووځي هغوی دخپل نظم مطابق دهرې کوټې نه يو يو موظف کسان داتول سره نيم کړي ددوه کوټو برخه پرېږدي او خپله برخه سره تقسيم کړي . هر څوک خپل قاب او ډوډۍ واخلي څوک دمېز دواړو خواو ته چوکيو باندي کښېني او په مېز خوراک وکړي او څوک دخپل کټ اسفنجي نری گټه له ځانه سره

راوړي اوپه زمکه پرې کښېني مېوه سره نيمه کړي اودهرې کوټې برخه خپلې کوټې ته يوسي او هلته يې بيا خوري .

د يوساعت دپوره کېدونه وروسته عسکر ووايي چې وخت پوره دی . داددوه کوټو شل کسان خپلو کوټو ته ننوځي اودروازې ورپسې بندي کړي . بيا دپاتې دوه کوټو بنديان را ووځي اوپه همدې ترتيب خپل وخت ډک کړي .

۳: پنجره کې پکې نشته او څلورم کمپ کې هره کوټه کې دوه زمکي پکې دي چې د جالی له لارې ورته تارونه راتېر شوي دي اودباندي مثلث کې دموظف عسکر سره يې دلگېدلو بڼې دي .

۴: همدارنگه څلورم کمپ کې هرې کوټې ته يو يو کولر ورکول شوی دی اودکوټو مخې ته يو پلاستيکي بکس هر سهار دواوړي نه ډکېږي ، دهرې کوټې بنديان ترې خپل خپل کولر ډکوي او يخې اوبه ترې څښي ، خو پنجره کې داسهولت نشته او هلته بنديان دبمبوتودې اوبه څښي .

۵: څلورم کمپ کې دکوټو ترمنځ جالي مثلث کې دليکلوله پاره کاغذوي او بندي هر وخت ترې گټه اخيستلای شي .

۶- څلورم کمپ کې همدغه جالي مثلث کې دډاک کارتونه او کاغذونه وي چې بندي هروخت خپل کورته ليک ليکلای شي دډاک والا عسکر يې په اونۍ کې يو ځل راتولوي . دا بيله خبره ده چې نه ټول لېږي اونه کوم ليکل پوره لېږي . په پنجره کې هم اونۍ کې يو ځل خطونه ټولوي خو هلته کارتونه هروخت نه وي .

۷: څلورم کمپ کې دکوتو مخې ته دورځي دوه ځل يويو ساعت دوه دوه کوتې دگرځېدلو له پاره را اوځي او دجال دننه گرځي راگرځي . په (۲۴) څلرو شت ساعتونو کې يوځل دبلاکونو منځ کې ميدان ته اوځي . هلته دوه ميدانگي دي يو دوليبال اوبل دفتبال دی هلته دجال نه دننه نيم ساعت (۳۰) دپرش دقيقې لوبه کوي . اودميدان نه دباندې دبرج په خوا کې دپينگپانگ يو بې کاره مېز هم شته چې دوه کسان پرې لوبه کولای شي اوپه دې وروستيو کې يې هرپلاک ته دجال دننه دډوډي دځای سره دپينگپانگ يو يو جرمني مېز کېښود چې قات کېږي او بندېږي هم او تېرونه هم لري . داسهولت هم پنځرو کې نشته .

۸: څلورم کمپ کې هر بندي ته يويو جانيماز هم ورکول شوی دی چې دپنځرو بنديانو سره نشته .

۹: څلورم کمپ کې دهرې کوتې لس کسان په خپله کوټه کې سره دجماعت لمونځ کوي چې پنځرو کې صف جوړول نه شي کېدای .

۱۰: دڅلورم کمپ خوراک اودپنځرو يودی .؟

هماغسې بې کاره خوراک دی خو پوره دی اوبنديان پرې مړېږي بلکه ځينې شيان زياتېږي هم چې بنديان يې دجال نه دباندې مرغانو، سيمسارو او مړوته وراچوي .

۱۱: څلورم کمپ کې دشنبې په ماښام دخوراک سره يويو يايو نيم وړوکی خوږ کېک اويوه يوه يانيمه وړه پيالاه مات شوي گډوډ مپلي، بادام، غوزان، اوزني ورکوي چې دا يې ترټولو ښه اويواځيني امتياز او توپير دی .

۱۲: څلورم ڪيمپ نه بنديان تحقيق ته په يوه توره چسپڪي پته ڪي وري چي فقط لاسونه او ملايي ترلي وي خو پنجره ڪي بنديان تحقيق نه په غٽو درنو زنجيرونو ڪي وري چي له لاسونو او ملاپرتي يي پني هم ترلي وي. ڊاڪوم سهولت نه و خو آخر ڪي ڊاهم بيرته واخيستل شو.

له دي پرته نور څلورم ڪمپ هيڄ امتياز نه لري بلڪه ڇيني داسي ستونزي لري چي دهغوله امله بنديان تنگ او خپه دي. تردي چي ڇينو په ڪلڪه او ٽينگار غوڻتنه وڪره او بيرته پنجره ته لارل. ڪله به چي بندي دتحقيق له لاري پنجره ته دبيرته تلو غوڻتنه وڪره او مطالبه به يي ونه منل شوه نو خپل سامان به يي ڊڪوٽي نه دباندې راوايست، دننه وتوپه وخت ڪي به چي بنديان ننه وتل نو هغه به دخپل سامان سره دباندې ڪنهناست او دننه وتلو نه به يي انڪار وڪر، عسڪرو به مرڪز ته خبر ورڪر بيا به موظف عسڪر او ترجمان راغلل هغوي به ورسره خبري وڪري او ڪوڻين به يي وڪر چي بندي پاتي شي. ڪه بندي به ٽينگار وڪر نو له سهاره ترمازيگره به دباندې ناست و او ددغه بلاڪ نور بنديان به په ڪوٽو ڪي بند وو، ڊوڊي به يي هم دشاتيرو دروازو او جالي مثلث له لاري ورڪره آخر به دورخي په پاي يامانام ڪي دبندي مطالبه ومنل شوه، نارنجي جامي به يي راوري هغه به يي واغوستي، په زنجيرونو او زولنو ڪي به وتل شو اوپه واره گاهور گاهي ڪي به پنجره ته بوتلل شو.

د څلورم کمپ ستونزي

په څلورم کمپ کې ډېرې داسې نيمگر تياوې وې چې بنديانو پنځروته پرې ترجيح ورکوله چې ځيني يې دادي .

۱: پنځرو کې گرد چاپېره جال و، لمر او تازه هوارانه وته اوبنديانو اسمان لیده ، څلورم کمپ کې کوټه کې نه لمر لگېده نه دباندې ځای بنکارېده اونه تازه هوا وه بلکې چې پکې به نه و نو سخته گرمي به وه .

۲: څلورم کمپ کې د پنځرو دبلاکونونه بنديان نه خبرېدل او پنځرو کې چې ترټولو زيات بنديان په کې دي ، دډېرو بنديانوله حالاتو خبرېدل ، خبرې يې دغږ په واسطه له ډېرو سره کولای شوي اودبدلېدو له امله دمختلفو خلکو سره مخ کېدل .

۳: څلورم کمپ کې دهر بلاک دااجتماعي تشنابونو اوکوټو پاکول او دډوډي توزیع په بنديانو ده او پنځرو کې خدمت په عسکرو دی يواځې دخپلې پنجرې پاکول په بندي دي .

۴: څلورم کمپ کې دکوټې دلسو کسانو دااجتماعي ژوندله امله ځيني ستونزي پيدا کېږي چې دپکيو ځای ته د نږدې والي او لرې والي له امله ، چې ځيني گرم مزاجه يې نږدې غواړي ځيني يخ مزاجه يې لرې غواړي ، څوک ويده وي څوک خبرې کوي ... اگر چې بنديانو په خپلو کې خپل نظم برابر کړي وي او بڼه په ورورولۍ اوسپږي خو ځيني مجبوریتونه ارومروشته . چې پنځرو کې بيا هغه نشته .

۵: دڅلورم کمپ په هره کوټه کې يو تشناب دی او د دروازي د بندېدوله امله بنديان د ټاکلي وخت نه پرته دباندې اجتماعي تشنابونو ته نه شي تلای نو ځيني وختونه لکه دتهجدويادسهار دلماڅه وخت کې هرڅوک له خوبه راپاڅېدلی وي ، تشناب او اودس کولو ته اړوي نو دالس کسان به ټول دغه يو تشناب ته انتظار کوي . بيا ځيني بنديان مريضان وي زر زر تشناب ته ځي ، ځيني گودان او معلول وي چې تشناب ته ننوځي نو کښېناستل اوراپاڅېدل په آسانه نه شي کولای او ډېر وخت نيسي نو که معذور ننوتی وي او څو نور کسان انساني ضرورت ولري نو مجبوروي چې دتشناب دفارغېدواو خپل نمبر ته انتظار وکړي او ضرورت ټينگ کړي چې ددغه ضرورت دډېرو ټينگولو له امله ډېرو بنديانو ته دپختورگو، مټانو او نور مرضونه پيداشوي دي . ځيني مريضان دي ته ضرورت لري چې ډېرې اوبه وڅښي خوددغه ستونزې له امله يې نه شي څښلای که اوبه څښي نو بيا به دتشناب دمشکل له امله نور کړاو سره مخ کېږي او که نه يې څښي نو مرض يې زياتېږي . او پنجره کې داستونزه نشته ځکه چې هلته په هره پنجره کې کمود او داوبو بمبه ده چې بندي هروخت کې خپلواکه او ازاده گټه ورڅخه پورته کوي . ددې اونورو ستونزو په هکله بيا بيا شکايتونه شوي دي خو چاپرې غوږ نه دی رپولی .

۶: دڅلورم کمپ بنديان د ځينو موعظو ، ترانو اورېدلو ، سلامونو، دزياتو کسانو تسلي او ډاډ ورکولو او دمعنوياتو دلورولو دنورو معنوي او اجتماعي امتيازاتو نه محروم دي .

۷: دڅلورم کمپ بنديان دپنجرو په څېر اجتماعي اعتصابونه او مظاهري نه شي کولای او دپنجرو دبنديانو دټولو بلاکونو خبره يوه ده ، هغوی ډېر هم دي ، اتفاق يې هم پوره دی او سره خبرېږي هم .

۸: څلورم کمپ کې هرې کوټې او هر ځای کې دکېمرو د موجوديت له امله بنديان مصئون نه دي اوتول اعمال يې څارل کېږي . اگرچې په ټولو کمپونو کې دتجسس او اورېدلو آلات لگېدلي دي خو پنجرو کې دڅلورم کمپ په څېر بنکاره کېمري نشته چې بنديان ترې تل په اندېښنو کې وي .

۹: دڅلورم کمپ په خوا کې خام سرک دی نودموټرو دتگ راتگ له امله ټولې خاورې ، دورې او لوگي دبنديانو کوټوته ددېوال دپاسني جال له لارې اودخوراک په ځای راځي اودخوراک په وخت کې په خوړو هم پريوځي .

۱۰: په څلورم کمپ کې بنديان خپله مطالبه ازادانه نه شي کولی او که احتجاج وکړي نو موجوده اسانتياوې هم ترې اخیستل کېږي او بيرته پنجرو ته ورل کېږي .

پنځم کمپ

پنځم کمپ ترټولو وروسته جوړ شو دادنورو کمپونو ختيز لورته جوړشوی دی چې څلورم کمپ ته ترټولو نږدې دی . دڅلورم کمپ او دپنځم ترمنځ غونډۍ ده خوديوې څنډې لوی لوی برېښنايي چراغونه يې بنکاري .

د پنځم کمپ حالات بېخي پټ دي او امریکايان کوبنس کوي چې څوک ترې خبر نه شي خو د تاجکستان يو بندي چې يوسف نومېده پنځم کمپ ته بوتل شوی و او بيا يې بيرته پنجره ته راوست. دهغه نه څه موده وروسته هم ځيني بنديان ورڅخه راوتل او چې محقینو او پوځيانو ورته ويلي وو چې تاسو د پنځم کمپ حالات بنديانو ته مه وايئ خو هغوی يې ځيني حالات بنديانو ته ښکاره کړل .

کله چې پنځم کمپ جوړ شو نو د پنجره نه يې ځيني بنديان ورنقل کړل . دروغتون پټ گاډي چې مخکې او دواړو خواو ته لوی لوی صلیبونه پرې رسم دي ، په هغوکې يې دبديانو نقلول پيل کړل ، په دې وخت کې مونږ په څلورم کمپ کې وو نو ځکه مووليدل چې زمونږ خوا کې سرک باندي له مازيگره تلل راتلل او د ناوخته شپې پورې روان وو. د خوراک دراوړلو گاډي کې د خوراک بکسونه مونږ وليدل چې پنځم کمپ يې پرې ليکلی و او دا چې د ابکس يا کارتېن دخو کسانو له پاره دی ؟ داهم پرې ليکل شوي وو. د همدغه حساب نه مونږ معلومه کړه چې په لومړيو ورځو کې پنځم کمپ ته ترينځه شپېتوپورې بنديان انتقال شوي وو .

د پنځم کمپ کوم بندي سره مونږ مخ شوي نه يو خو دنورو بنديانو او عسکرو له خولې مو اورېدل چې پنځم کمپ ښه ځای نه دی . هلته هر بندي په ځانگړې وره سيمتي کوټه کې دی چې هيڅوک نه گوري او هيچا سره خبرې نه شي کولای . عسکر هم نه گوري يواځې د خوراک ورکولو په وخت کې چې عسکر کله په دروازه کې لگېدلې وره کړکی خلاصه کړي نو بندي د عسکر لاسونه وگوري . گرځېدل

نشته ، په لسو ورځو کې يوځل دخو دقيقو له پاره دباندې جالۍ ته ايستل کېږي او هلته گرځي . تحقيق هم دنشت سره برابر دی او ډېر لږدی پنځم کمپ يواځې دذهني فشار له پاره دی چې بندي تنگ شي او محققينوته . دهغوی په گومان . ريښتيا او سمه خبره وکړي او ټول معلومات ورکړي . دجامو رنگ يې هم بدل دی . نورخوراک دټولو کمپونو دکيفيت په اعتبار يوډول دی يواځې په څلورم کمپ کې دکميت په اعتبار ډېر دی . او دپنځم کمپ خوراک دکميت په اعتبار ترټولو لږ دی .

ايگوانا کمپ

ايگوانا کمپ نه مونږ دوه نيم کاله وروسته خبر شو دا کمپ دنورو کمپونو نه دغرب په لور په دومره فاصله کې پروت دی چې موټر کې ورته تقريباً دلسو دقيقو لارده . دادبهر سره بېخي نښتې غاړه کې دی . هلته يولوی سالون دی چې تلویزون په کې لگېدلی دی اودوی سې آر" دوه کېستې ورسره دي ؛ دحيواناتو اونباتاتو دعکسونو دوه کتابونه او پنځه شپږ چوکۍ هم په کې پرته دي او اير کنډېشن هم لري . گردچاپېره ترې جال او اغزن سيمان دوه کتاره راتاو دي . يوه کوټه بله هم شته چې هغه دعسکرو ده او گومان کوم چې خوراکي شيان اونور ضروري سامان هم په کې ږدي . دسالون نه دباندې وړوکی ميدان گي دی چې دبهر لوري ته دجال تقريباً پنځلس قدمه برخه پرده نه لري او بحر ترې ښکاري . دفوتبال يوه پنډوسکه هم په

دي ميدان کي پرته ده اويوي خواته دوه درې د حاجت تشنابونه هم لري . داتول کمپ يووړو کي غوندي خاي دي .

دا کمپ په لومړيو کي د ماشومانو له پاره ټاکل شوي و هلته هغه واره داتونهو نه واخله تر ديارلسو کالو پوري ماشومان بنديان وو چي دلويانو سره نيول شوي وو . کله چي د ماشومانو نه اوزگار شو نو دوه نيم کاله وروسته دخلورم کمپ نه په اونۍ کي يوخل په نوبت سره خلور خلور بنديان په دوه بندو گاهو او زولنو کي هلته نقلېدل او دادخلورم کمپ د بنديانو دتفريح له پاره وټاکل شو چي هر بندي ته ډېر وروسته نوبت رسېده ، ماته دوه ځل نوبت راوړسېده يوخل داستاذ بدر سره اوبل ځل دنورو ملگرو سره . تر هغه خايه دتللو او راتللو په وخت کي په بندگادي کي ډېره سخته گرمي وه چي بندي به دتفريح نه دتکليف سره زيات مخ کېده ، کله چي مونږ په خپل نوبت کي دايگوانا کمپ ته لاړو نو هلته مو په لويه کوټه کي په وي سي آرکي يو ايراني فلم وليده چي درېدو ماشومانو و . مونږ هلته خلور ساعته وخت درلود بيا يې هغه خاي کي ډوډي راکړه چي د کمپ نه بڼه وه او پيپسي او آيس کریم هم ورسره وو . دبحر لورته دبې پردې جال سره مېز ته کښېناستو ډوډي مو خوړله ، خبرې مو کولې او بحرته مو ليدل چي دادگوانته نامو دزدان نسبتا ترټولو بڼه شپبه وه . هلته دجال نه دباندې سيمسارې هم ډېرې زياتې وې " ايگوانا " هم په انگليسي کي سيمسارې ته وايي نو ددې کمپ نوم هم دايگوانا (دسيمسارې) کمپ و . مونږ به خوراک وراچاوه اوسيمسارو به خوړ . يوخل دجال لاندې دسوري نه يوه سيمساره راننه وته او زمونږ

دلاسونونه يې خوراک کاوه. مخامخ بحر کې به دگزمې وړه بېړۍ تل
گرځېده خو دادوه ځل مونږ لري لويه بېړۍ هم وليده چې ددې ټاپو
سره نږدې تېره شوه .

داتفريحي سهولت دډېرلږ وخت لپاره و چې چاته يو ځل او چاته
دوه ځل په کې نوبت ورسېده بيا بندشو زمونږ دراخلاصېدو نه
وروسته نه پوهېږو چې اوس به وي اوکله نه ؟.

پټ کمپ

داسې ويل کېدل چې کوم پټ کمپ هم شته چې هلته دالقاعدې
مهم اشخاص بنديان دي اوډېره سختي ورسره کوي . دلمانځه کولو
اجازه نه لري ، تورې جامې يې ور اغوستې دي اوډول ډول تعذيب
ورکوي . ابوزبيده ، خالد شيخ اونور هغه مهم اشخاص چې خبري
رسنيو دهغوی نيول تائيد کړي دي او امريکايانو هم ويلي دي چې
نيولي يې دي . هيڅ کوم يو يې په بنکاره کمپونو او بلاکونو کې نه
و. داسې ويل کېدل چې په گوانتنامو او دامريکا اونورې نړۍ مختلفو
ځايونو کې امريکايان پټ جېلونه لري چې دسخت تعذيب جېلونه دي
داخبرې دسره صليب او ځينو عسکرو او محققينو له خولوهم
راوتلې وې .

دبرخ عالم

دگوانتهنامو دزدان ژوند د عالم بربخ ژوند (د قبر ژوند) ته ورته دی او داځکه چې د کیوبا بندي نه مردی او نه ژوندی ؛ مړځکه نه دی چې روح په گې شته او آخرت ته لانه دی تللی. او ژوندی ځکه نه دی چې د ژوندي انسان له ټولو حقوقو څخه محروم دی. د ژونديو انسانانو دنړۍ سره يې هيڅ اړيکي نشته او دهغوی نه هيڅ خبرنه لري .

هلته نه ورځپاڼه شته .، نه راديو ، نه تلوېزيون ، نه مجله ، نه نوی او بشپړ ليک ، نه کوم ژور نالست او دخبري رسنيو کوم زری راځي ، نه دخپلوانو ، دوستانو ، وطنوالو ، يادامريکايي پوځ او استخباراتو نه پرته دنړۍ دکوم کوټ نه دکوم انسان سره ملاقات شته ، نه څوک دبندي شکايت اوري اونه نوره نړۍ دبنديانو د حالاتو نه خبرېږي . هلته امريکايي استخبارات په خپلو عسکرو هم اعتماد نه لري . عسکرو به مونږ ته ويل چې مونږ کله دبنديانو دغه کمپ ته راځو نو څو ځايه موداسې سخته تلاشي کوي چې درپشي راڅخه باسي ، خوله راباندې وازوي ، عورت مو هم لټوي . کله چې بيرته وځونوهم همدا حال مو وي . اوداله دې وېرې چې چېرته بندي ته څه خبر يا پېغام رانه شي يا دبنديانو پېغامونه اوحالات دباندې لارنه شي .

خوددې دومره زياتو بنديزونو سره سره به مونږ کله کله دځينو حالاتو نه خبرېدو چې دې کارته به محققين هم حيران وو . او هغه داچې کله به نوي بنديان راغلل ، دانفرادي موده به يې پوره شوه او پنجرو ته به راغلل نو هغوی به مونږ دځينو حالاتو نه خبر کړو . بيا به

دادغڙ په واسطه ديوه بلاک نه بل ته او بل نه بل ته ورسېدل او ټول کمپ به خبر شو. دبل کمپ نه به هم دبندي دبدلېدلو او روغتون کې دمريضانو دملاقاتو نه سره خبرېدلوو. او هغه خبر چې دامريکايانو په گټه به و نو بيا به عسکرو او محققينو هم وايه لکه دصدام حسين نيول او داسې نور.... کله به کوم ترجمان يا دصليب دځينو کار کوونکيو له لارې هم خبرېدلو خو دصليب کار کوونکيو هم تروسه مونږ نه خبرولو او که وبه مو پوښتل نو دهرې پوښتنې ځواب داو چې خبر نه يوو يا اجازه نشته.

اکثره به يې درواغ ويل او محققينو به دخاصواهدافو له پاره ځيني ددرغو اوازي هم خپرولې.

په گوانتهامو کې دلمر عجيب دوران

دگوانتهامو زندان ټولې پنجرې دي نوله همدې امله دباندې زمکه ، اسمان ، لمر ، سپوږمۍ او... ښکاري مادلمر سيوري هر وخت تعقيب او نه نو داوړي په موسم کې څه ورځې داسې راتلې چې سيوري به په کې درې ځل بدلېده. زمونږ دختيزه سيمو کې لمر دورځې دوه ځل بدلېږي : يو ځل چې سهار لمر راوخپږي نوسيوړی دلويديز لورته مات وي ؛ کله چې داستوا وخت شي لمر په سراو درېږي اوسيوړی منع کې وي ، چې زوال وشي نوسيوړی دختيز لورته مات شي بيا ترآخره همدغسې دلمر لويديوپوړې دختيز لورته وي نو ماسپښين نه مخکې سيوري دلويديزلورته مات وي اوماسپښين نه وروسته دختيزلورته مات شي. اودجنوبي دپوال سيوري تل دشمال لورته مات

وي. خودگوانتهنامو جزيره کې داوړي په يوځانگړي موسم کې سيوري دورځي درې ځل بدلېده: سهار لمر خاته نه وروسته دجنوبي دېوال سيوري دجنوب لورته مات وي دزوال نه وروسته دشمال لورته مات شي او مازيگر کې بيرته دجنوب لورته مات شي. دکال نور موسمو نه بيا داسې نه وي او په عادي توگه زمونږ دختيزو سيمو په ډول وي.

ماشې او گرمي

لکه مخکې موچې وويل دگوانتهنامو تاپو داستواخط ته ډېر نږدې دي نوله همدې امله په کې زياته گرمي ده. بنديان داوسپنو پنجرو کې اوسېږي نو دگرمۍ براس او انعکاس ورسره نور هم زياتېږي او بيا په پنجرو کې دپکيو هم کوم انتظام نشته دهر بلاک سرته پوځي څوکيداران وي هغوی ته پکي لگېدلي وي خو دبنديانو پنجرو کې پکي نشته. ددې ټولو سره سره دبنديانو دومره گرمي نه کېده لکه دعسکرو چې کېده عسکر به دگرمۍ نه ډېر تنگ وو او په ځان به يې ددرېشي له پاسه اوبه اچولې. دهغې لامل داو چې عسکرو ډېر خوراک کاوه او په خپته ماړه وو نو ځکه يې گرمي زياته کېده. او بنديان په خپته وږي وو او ډېر لږ خوراک يې ورکاوه نو ځکه يې گرمي ډېره نه کېده. اکر چې امريکايانو داکار ديو ډول تعذيب اوفشار لېه پاره کاوه خو الله تعالی دبنديانو له پاره بڼه وگرځاوه. که امريکايي

پوځيان په دې خبروای نو هرو مرو به يې بنديان ددې له پاره هم ماره کړي وای چې گرمي يې وشي .

خوددې سره سره به هم دگرمي د شدت له امله ځينو بنديانو کميسونه ايستل . ماشي هلته په درې ډوله وو: يو ډول ډېر واره او تک تور وو چې دانسان دمخ سره به ډېر گڼ خو ځېدل اوپه هيڅ ډول نه تلل . تردې چې په خوړو کې هم پرېوتل اوخولې ته هم ننوتل . ډېر ځل دبنديانو تېرېدل هم . بل ډول دملارياماشي وو هغه هم زيات وو چې ډېر بنديان دملارياپه تبه اخته وو اوځيني د زيږي او محرقې په تبه هم اخته وو .

دریم ډول شين سترگي غوندي ماشي وو چې په کوم ځای به کښناستل نو بيا ترهغه نه پاڅېدل چې مړه به موکړل .

بنديان به ځينو وختونو کې ډېر په عذاب شول . امریکايي پوځيانو په خپل بدن يو ډول دوامېنله نوځکه يې ډېر نه په عذابول خو له دې سره سره به هم کله کله عسکرو د ماشو نه شکايت وکړ ، بيا به دکمپ نه گردچاپېره دواشیندونکي مشين وگرځېده او هغه به دلوگي په ډول دواشیندله . هغې سره به بيا ماشي کم شول . خودبنديانو شکايت هيڅ اغېزه نه لرله . دامریکايي پوځ داوسېدلو او دزدان دکمپونو ترمنځ ډېره فاصله وه او خو غوښلې يې په منځ کې وې ؛ دهغوی داوسېدلو په ځايونو کې ددوا دسم او منظم استعمال له امله ماشي نه وو او عسکرو به هم همداسې ويل چې کمپ ته مونږ راشو نو دماشو نه تنگ شو زموږ داوسېدو په ځای کې ماشي نشته .

د بند يا نو پوښاک

د گوانتهنامو په پنجره کي د بنديانو د جامورنگ نارنجي و
يودکشک والا پتلون او يو دلندولستونو ترنامه پوري لنډه کميس
يوه جالي خولي او يو جوړ پلاستيکي دوه تسمه يي چپرې د بنديانو
لباس و. جامې د بنديانو د بدن په کچ نه وې، بلکه کله به د پند اولور
سري جامې لنډې تنگې وې او کله به دورو کي او تپت سري ازادې او
اورډې وې. يوبه دلندوالي او تنگوالي نه او دابل به دلوی والي او
اورډوالي نه په کړاو کې و.

په اونۍ کې يې يو ځل جامې رابدلولې خو ځينو بنديانو د هغوی
په مينځلو بسنه نه کوله بلکه په پنجره کې به يې هم کميس او پتلون
په نوبت يو او بيا بل و مينځل.

په څلورم کمپ کې هم همدغسې وې خو هلته د جامو رنگ سپين
و او يوه زياتي جوړه يې هم ورکوله.

د پنځم کمپ لباس راته معلوم نه و چې کوم رنگ کې وې؟ خو
داسې ويل کېدل چې هغه هم د پنجره غونډې د نارنجي رنگ جامې
وې.

د بنديانو خوراک خبناک

گوانتهنامو کې څو مياشتې د پلاستيکي کڅوړو تيار خوراک (ايم
آراي) را کول کېده چې د امريکايي پوځ سوري خوراک دی خو غوښه
يې له دې امله ترې لرې کوله چې حرامه وه او مونږ نه خوړه. د گرمولو

ماده يي له وپري لري کوله چې دوسلې په حيث يي بنديان استعمال
 نه کړي او ځيني نور شيان يي له دې امله ترې لري کول چې په
 بنديانو يي نه لورېدل . يو وچ ککوري او دکتغ کڅوړه چې کله په کې
 مکروني ، کله يو ډول کلکه داوړو سموڅه ډوله شي و چې اکثره
 بنديانو نه خوړ . دمپليو يو ډول حلوا او وړوکی کېک په کې وو خو
 هغه څيزونه چې تودولو ته اړتيا لري هغه يي هم مونږ ته يخ را کول .
 وروسته بيا گرم خوراک پيل شو چې ډېر لږ به يي ورکاوه همدومره
 و ، چې نه بندي مورشي اونه مرشي . په کاغذي ريکابي کې لري
 وريجې لکه يوې چرگې ته يي چې وراچوي . هغه به هم پخې نه وي په
 ريکابي کې به يي داچولو په وخت کې داسې شرنکار کاوه لکه شگې
 چې په کې واچوي . زه دگولف بلاک په لومړۍ پنجره کې وم
 زما دپنجرې خواته به خوراک په پلټونو کې عسکرو توزیع کاوه
 ما هرڅه ليدل . کله ورسره ايشېدلی الوو (دپوستکو سره) کله ورسره
 دکب يوه وره ټوټه وه چې ډېر بدبوی يي کاوه په اوبو کې به يي
 ايشولی و نه مالگه نه مساله اونه په کې غوړوو . څه وخت وروسته
 اونۍ کې يو ځل دچرگ دسينې يوه ټوټه هم راتله پتون يا بل غړی يي
 له دې امله نه ورکاوه چې هډوکي يي بنديان دوسلې په حيث
 استعمال نه کړي . په اخري کال کې اونۍ کې يو ځل دکوفتې يوه وره
 ټوټه هم ورکول کېده . نور اکثره دجوړو ايشولې دانې کله خالص
 اوکله د مترو ددانو او دگازرو دټوکرو سره گډ وډ ، کله خام گوپي ،
 کله مکروني ، اوکله ورسره يو ډول کلک غوندي شيان وو لکه
 دلوخو بېخونه ، کله ورسره ايشولي سابه وو . پنجره کې يي ډېر لږ

خوراک ورکاوه البته په څلورم کمپ کې نو عيت همدغه و خو مقدار يې زيات و. هلته بنديان ماره وو همدارنگه دخوراک سره يايوه مالته ، يامنه ياکبله اوياناک و. په لومړيو وختونو کې څوځل کله کله يوه يوه الوچه وه چې دغټې گوتې دسر په کچ وره وه دډبل ډوډي دوه پتري توتې هم ورسره وې چې ددواړونه يوه مړي جوړېده . وروسته بيا لږه غټه هم کله کله راتله . دسهار سبا ناري کې يوه وره کاغذي پياله شېدې وې چې ډېر بدخوند اوبدبوی يې کاوه اوويل کېدل چې عسکر ورسره شامپو گډوي هغه بېخي دڅښلو نه وو اوچانه څښل. په آخري کال بياښه شول . يوه کاغذي پياله تورچای ، يوه ايشولې هگي ، اوکله کله پوډري هگي اوبو کې پخکړې وې . کله کله يوه پيکوره چې دکبابو په شکل وه او وريجې ، غنم او اوږه په کې وو . په لومړيو کلو نو کې مالگه نه وه په وروستي کال کې دمالگې يو وړوکی کاغذي پاکټ و چې يو گرام مالگه په کې وه او ځيني به خالي وو . پنجره کې يو يو پاکټ ورکول کېده او څلورم کمپ کې دضرورت په اندازه وه. دپنجابيانو او ځينو بنديانو په بيا بيا غوښتنه څلورم کمپ کې په آخري کال دسورمرچکي دچکني وړې بندي پلاستيکي کڅورگي په مياشت کې يوځل راتللي اوسړي سړيوه ورکول کېده خو کله به وې اوکله نه . چې زما ډېرې خوښې وې . په آخري کال اونۍ کې يوځل سهار کې د " کرونيچ" په نامه ډبي راتلل چې سړي سر يې يو ورکاوه خو زمونږ دراخلاصېدونه لږ مخکې بندشول کله کله سهار کې دکوچو وړې ټيکي هم راتلې چې دخچې گوتې دسر په کچ کوچ په کې وو هغه هم زر بندشول .

دبنديانو به چي څه خوبښدل هغه به زر بدلېدل يا بندېدل او څه به يې چي خوبښ نه وو هغه به نه بندېدل اونه بدلېدل .

په کبانو کې چينجي هم راوتلي وو مونږ سره بلاک کې يو "چادي" و چې مدينې منورې کې اوسېده اويوسف المديني نومیده . دهغه په ريکابي کې چينجي راغلي و هغه مسئولينو ته هم وښود او بنديانو هم وليد . په څلورم کمپ کې دوکټر په بلاک کې په کرونيچ کې چينجي راوتلي وو دغه کرونيچ ډېر زاړه وو او تاريخ پرې تېر شوی و . پنجره کې بېخي لږ خوراک ورکول کېده مايو افغاني بندي ليدلی و چې دليما بلاک کې ماته په مخامخ پنجره کې يو ځوان هلک و اودهلمند دباغران و هغه له ولرې دمالتې پوستکي هم خوړل . يوبل بندي به له ولرې داچل کاوه چې دپنجرې اوسپنيزه زمکه به يې ښه پاکه کړه او کله به چې کړکۍ کې عسکر ورته خوراک ورکړ نو زر به يې قصداً وغورځاوه او عسکر ته به يې وويل چې رانه پريواته . تش قاب او کاشوغه به يې بيرته ورکړل عسکر به چې دنور خوراک دراوړلوپسې لاړ نو بندي به په زمکه پرېوتی خوراک زرزر وخور .

د بنديانو علاج اودرمل

دبنديانو درملنه دنشت سره برابره وه په لومړيو ورځو کې يې تقريباً ټولو بنديانو ته دتبر کلوز (نري رنځ) مکمل کورس دواورکړه چې تريوه کال يې دوام وکړ او ځينو بنديانو ته ددغو ډېرو گوليو خوړلو له امله نورې ناروغۍ پيدا شوې . ځينو عسکرو مونږ ته وويل چې دادواتاسوته له دې امله درکوي ، هسې نه چې په چاکې دغه

ناروغي وي او مونږ ته راتېره شي . بندي به چې ناروغ شو نو د (سک کال) (د ناروغ تليفون يا خبر) په نامه به يې عسکر ته وويل خود ناروغ پوښتنه به زر نه کېده تردې چې په ناروغ به اونی او مياشتې تېرې شوې او چا به يې پوښتنه نه کوله چې ډېر به بتر شو او پرې به واته بيا به يې کلينک ته ورساوه . همدومره درملنه وه چې نه مرشي اونه روغ شي . که چاته څه ناروغي ورپېښېده دا کوبښښ کېده چې مزمنه شي او د درملنې وړ پاتې نه شي . واکسين هم بنديانو ته په زور کېدل او عسکرو - چې په لومړيو کلونو کې دا گومان نه کاوه چې د ابنديان به آزاد شي - مونږ ته ويل چې مونږ پخوا په مېرو او حيواناتو ځيني واکسين ازمييل او س يې په تاسو ازمېيو و تاسو له حيواناتو هم بتر ياست . نوي نرسان او ډاکټران راتلل او په مونږ يې زده کړې کولې . بندي به چې روغتون ته وړل کېده نو پېښو او لاسونو کې به يې زولني وې او په روغتون کې به د کټ د بازو گانو پورې په زنجيرونو تړل شوي و . پردې به ترې راتاوې وې او نورو ناروغانو سره دخبرو اجازه ورته نه وه خو ځينو بنديانو خصوصاً عربيانو به د دغه بنديز هيڅ رعايت نه کاوه او بڼه په جرات اولور غږ به يې نورو ناروغانو سره خبرې کولې چې په دې ترتيب به دنورو بلاکونو او کمپونو د حالاتو نه خبر شول خو کله کله به په همدې جرم بيرته بلاک ته بې درملنې جزايي ولېږل شو .

ډاکټر به چې په کلينک کې کتنه وکړه نو يابه يې روغتون ته اويابه يې بلاک ته بيرته ولېږه . دوا به يې ورته وليکله خو ورځې وروسته به دوا نرسانو راوړه چې اکثره به بنځينه وې او اکثره به يې دوا نيمه شپه راوړله . بنديان به يې د دوا په بانه له خوبه راويښول .

دوابه يې چې بندي ته ورکوله نو لومړی به بندي مکلف و چې اوبه راواخلي بيا به يې دوا ورکړه دنرس مخکې به يې وخورله بيا به يې خوله ورباندي وازه کړه چې تېره کړې يې ده او که نه؟ د دردونو گولی خصوصاً د سپرين گولی يې ځينو بنديانو ته په مياشتو او کلونو ورکولې اودالحاظ يې هم نه ساته چې بندي نهار دی او که مور؟ د دردونو د ډېرو گوليو دخورلو له امله ځينو بنديانو ته دمعدې زخمونه پيداشول خوناروغه بنديان د دردونو له امله دې ته اړو و چې گولی و خوري . يو افغاني بندي چې په امريکايي بمباری کې سخت ټپي شوی و باگرام کې هم بې درملنې پروت و د پښې هډوکي يې هم مات و په همدې حالت کې گوانته نامو ته راغی، انفرادي کې دوه مياشتې بې درمله پروت و تردې چې د پښې پرسوب او گزگ يې زيات شو، ټپ يې وروست شو او وينې زوې يې دکوټې نه دباندې ووتې بيا يې درملنې ته يو ورځو ځل يې ورته جراحي علميات ورکړل خو هر ځل ناکام وو . ځينې سخت ناروغان په دعاء اودم الله تعالی روغ کړل . ايكسری او وينې يې ډېرې اخيستي خو مناسبه دوا يې نه ورکوله . زه پخپله سخت ناروغ وم ، د عرق النساء در دونه مې وو، دوينې سره کرويات او وزن مې کمېده (۲۵) كيلو گرامه وزن مې کم شوی و تقريباً ۲۵ - ۳۰ ځل يې ايكسری راوايستلې ، پنځه ځل يې په سکيننگ مشين معاینه کړم ، خو ځل يې التراساوند معاینې راته وکړې او (۸۹) نهه اتيا بوتلگي وينه يې راخځه واخيسته . خو دارو درمل نه وو . هسې تشې اووچې تجربې وې چې راباندې کولې يې . آخري يې راته وويل چې ستاد رقي غدود

(دغورگندي) دي چې ظاهراً نه بنكاري خودننه دي هغه ستادوينې سره كورويات سوځوي او داټول تكليفونه له همدې امله دي. ته بايد جراحي عمليات وكړې. دوه اړېشنه به درته كوو او ددواړو ترمنځ به يوه اونۍ فاصله وي. مازره نازره دمجبوريت له مخې ومنله. يوځل يې دعمليات له پاره دكمپ روغتون ته بوتلم. خو سباته خبر راغى چې عمليات معطل شو، غابونه يې راته پاك او ډك كړل او بيرته يې بلاك ته ولېږلم. خو ورځې وروسته يې بيا وغوښتلم روغتون كې مې دكت پورې تړلې شپه تېره كړه. سباته يې په يوولسو بجويه زنځيرونو او زولنو او تړليو سترگو امبولانس كې كښنولم او دبحري پوځ هغه لوى روغتون ته يې بوتلم چې زه په غړولو سترگو څو ځل مخكې هلته بېول شوى وم. هلته يوه بجه ډاكټره راغله جامې يې رابدلې كړې او دعمليات خونې ته يې بوتلم. څه وخت وروسته چې كله په هوښ راغلم ډاكټرې راته وويل چې يوه غوټه مو لرې كړه او بله به يوه اونۍ وروسته لرې كړو. په دغه ورځ ماسره همدغه روغتون ته دطالبانو والي: مولانا ولي محمد هم راوستل شوى و دهغه دپيوس سرطان و همدغې ښځې ورته ناكام عمليات وكړل. هغه له پردې اخواو ماو هغه سره نه ليدل خو هغه پوه شوى و چې زه هم هلته يم. ماته يې ډېرې چغې ووهلې خو افسوس چې ماهيڅ غږ نه شو كولاى او ستونى مې بندو. يوه ورځ وروسته يې بيرته دكمپ روغتون ته ولېږلم. هلته اته ورځې پروت وم بيا بلاك ته ولېږل شوم دعمليات نه وروسته هيڅ درمل نه و. اوبه مې زياتې څښلې او ځان مې دماوه. دزخم پټۍ مې هم پخپله لرې

کړې . له دې عمليات نه وروسته مې غږ ورک او تپ شو ، خبرې مې په اشارو کولې استاذ بدر سره مې په غږ کي خبرې کولې . يوه اونۍ وروسته يې بيا روغتون ته وغوښتلم اوراته ويې ويل چې بل عمليات درته کوو . ما انکار وکړ ، ډاکټره سخته خفه شوه . کله به يې راته ويل چې کينسر دې دی او که عمليات ونه کړې مړ به شي . داوولې نه کوې ؟ ... ما ورته وويل چې زه په دغه عمليات ډير په تکليف شوم او غږ مې هم ورک شو بل نه کوم .

په تحقيق کي ما او استاذ بدر دواړو ته محققينو وويل چې داوولې عمليات نه کوې ؟ ما انکار وکړ . هغوی راته وويل چې ته په مونږ بدگومانه يې . ما ورته وويل چې بدگومانه نه بلکه زما پوره باور دی چې تاسو سم خلک نه ياست تاسو ماته سخت تاوان را واراوه ... ماته هلته هم يو افغاني ډاکټر علي شاه ويلي وو چې ستاد غږ پلې يې له يوه لورنه غوڅې کړې دي . دکمپ ټول بنديان ډېر خفه وو ، د عاوې يې راته کولې او ويل يې : له دې امله چې کله ناکله به يې درسونه کول نو قصداً يې گونگ کړ . اوس چې زه دلته پېښورته راغلم اوپه ځينو متخصصينو مې معاينې وکړې دوی هم راته وويل چې ستاد يوه لوردغږ پلې قصداً غوڅې شوي دي او که دابل لور هم غوڅې شوې وای نوته به بشپړ گونگ وای . اوبله داچې کلشيم جوړوونکي غدود يې هم درڅخه ايستلي دي ، نو اوس به ته ټول عمر دواخوري . اوس زه تل دواخوړم ؛ دپلو تښتېدل اونور ځيني تکليفونه راته پيداشوي دي . هلته گوانته نامو کي پنځه مياشتې وروسته ورو ورو زما غږ بڼه شو . خو اوس هم لور غږ نه شم کولای .

دگوانتهنامو اخترونه

د زندان لومړي اختريه مونږ د ۱۴۲۱ هـ ق کمکي اختر و، دغه اختر زمونږ په کور د غمونو او اندېښنو اختر و. دا اختر په مونږ د پېښور په شامي سرک د آی ایس آی د دفترونو په پټ تور زندان کې راغی. زه او استاذ بدر په جلا جلا کوټنيو کې پراته وو او د اختر هيڅ نښه نه وه. يواځې داوه چې مونږ روژه ماته کړې وه. نور نه دکور نه خبروو چې څه پرې تېرېږي اونه مو خپلو کې يو بل وليدل. بلکې په دغه ورځ د آی ایس آی مجرمان هم په خپلو عياشيو کې بوخت وو، مونږ دنسيان په تيارو کې د غم، زغم او اندېښنو جامې اغوستې وې او د فکرونو په ټال کې مو زنگل داسې يو گونگ، روند او کون اختر و چې نه مو چاته مبارکي ورکړه اونه چا مبارکي راکړه.

خوښه خبره داوه چې د الله تعالی سره مورابطه جوړه وه د قران کریم تلاوت، ذکر او عبادت کې مشغول وو نو ځکه دا ټول راباندې اسانه تېرېدل.

دهمدې ۱۴۲۱ هـ ق لوی اختر مو د باگرام په امريکايي زندان کې راغی هلته هم د ازغنو تارونو په منځ کې ازغن اختر و چې زمونږ په زړونو کې پټ او خاموش تېر شو.

نور شپږ اخترونه مو ټول دگوانتهنامو په زندان کې تېر کړل خو هغه اخترونه د آی ایس آی زندان او د باگرام زندان په نسب ښه

وو اوهغه ښه والي يې داو چي دخپلونورو زنداني ورونو سره
موليدل اويوبل ته مو مبارکي ورکوله .

نور هلته هم نه عيدگاه وه اونه جامي ، نه دخپلوانو
اودونستانو سره تگ راتگ و اونه ناري ، نه اوجره وه اونه
جومات ، نه دکمکيو اوگلاليو ماشومانو شور ماشور و اونه
خوشحالي ...

لومړي کمکي اختر کي امرينکايي بزدلانو قصداً او عمداً
دغرمي ډوډي هم رانه کړه اودايواخي ددي له پاره چي مونږ ته
يې روهي او رواني سزا راکوله .خو الحمد لله په مونږ ډېر ښه
تېرشو ، يوبل ته مو مبارکي ورکوله ، دکورونو داخترونو کيسې
مو کولې او ترانې ، شعرونه ، مو عظمې او ذهني مسابقي مو
کولې . دلومړي کمکي اختر نه وروسته لوي اختر کي يې
دعادي ورځو غوندي ډوډي راکړه اونوره شيخ توپير نه و
خووروستيو کلونو کي يې بياداختر په ورځ يوه يوه دانه خوږه
بقلاوه راکوله ، ما خونه خوږه خو خپله برخه به مې دپنجري
دجال په سوري کي دخوا ملگري ته ورکړه .

په اختر ونو کي دځينو هغوشعرونو بېلگي چي مونږ ويلي
دادي :

دگوانتهنامو دزدان اختر

چاته اختر دپغورونوشرمسار اختر دی
 چې داختر دراتلو لاره خرڅه کړې ده چا
 بنځې خونه یوو چې لاسونو کې بنګړي واچوو
 دازولني که پولادي وي نو معنایې داده
 چې دجرات او شجاعت ترجماني موكوي
 زمونږه فکر چې هیڅوک بندي کولی نه شي
 دگوانتهنامو په پنځرو کې نارنجي زمريانو
 ټوله روژه مو په لمانځني عبادت تېره کړه
 دوست درته وايي مبارک موشه بيا بيا مبارک

اختر زمونږ دی چې دویار او افتخار اختر دی
 نن دهغه اختر دشرم او دعار اختر دی
 زمونږ اختر دزنځیرونو دشرنګا اختر دی
 چې ارادې مو پولادي دي بي غبار اختر دی
 دغه اختر داخترونو سکه پلار اختر دی
 مونږه ازاديو ازادي مويه باربار اختر دی
 ستاسو اختر دحقيقت داعتبار اختر دی
 ستاسو اختر دثوابونو دقرار اختر دی
 نښې داوايي دااختر دانتصار اختر دی

۱۴۲۴ ۱۹ ۱۲۶ هـ ق

۲۰۰۳ ۱۱ ۱۱۶ م

الاياعيد

مضى شهر الصيام أتى شوالُ
 قلوب مزقت بنصال ظلم
 ألياعيد ما أحوال بيت
 أب حى وأيتام وثكلى
 ألياعيد فارجع حيث شئت
 هنا لا يعرفونك يا حبيبي
 وعفوا من هنالك ينكرونك
 هناشوك ودمع بالعيون
 ۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

بلاعيد أتى وكذا يقالُ
 ونار أضرمت وأتت نبال
 ينادى سائلا اين الرجال
 على أكتا فهم حملت جبال
 هناهم وغم وابتدال
 فمها لها ضيافتك المحال
 هنا سجن هنالك فاحتلال
 هنا لك فانفعال يا حلال

عيد زندان

كجاء عيد است اى عيد اسيران
 نيایى بهر ما خوشي نـداري
 چي يابى از غم و اندوه مایان
 در اينجا سنگ و خار و اشک و درد است
 اگر خواهى اسير باشى به زنجير
 بگر بر حال اهل مانظر کن
 پریشانتر مکن حال جگر خون

دگرگون هست عيد ما غريبان
 هيا هو و گر مجوشي نـداري
 نيابى گل و گل در كوه مایان
 در اينجا سوز دل از ژاله سرد است
 بيا با ماشريك ظلم و تحقير
 گريبان چاك يتيمان را گذر کن
 ورودت هست بر ما كارشـبخون

۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

عيدنا بالسجن

عيدنا فالعزم ثم وقار
 بالبخس با عوا أَلَّذِي يَأْتِي بِهِ
 سَجْنِي كِدَارِي لَا أَبَالِي إِنَّهُ
 زَنْزَانَتِي لِي غَرْفَةٌ دَرِيَّةٌ
 غَفْرَانِ رَبِّي حَلَّ بِي فِي شَهْرِنَا
 اصْوَاتِ تَكْبِيرِي بِهَامِصْحِيَّةِ
 قَلِّ بَارِكِ اللَّهُ فِإِنِّي رَابِحٌ
 وَقِيُودِنَا يَا إِخْوَتِي كَمَعَالِمِ
 زَيْنِ الرِّجَالِ سَلَسَلِ تَحْوِي بِهِمْ
 مَنْ لَا يَرَى هَذَا فَعَلِمِي أَنَّهُ
 تَقَبَّلَ اللَّهُ وَإِنِّي هَانِي
 فَلْتَفْرَحُوا فِي عِيدِكُمْ يَا إِخْوَتِي

۱۲۹۱۹۱۴۲۴ هـ، ق

دبندیانو نشاطات

بندیان دډېرو بندیانو ، څوړونو او فشارونو سره سره الحمد لله
 ډېر ډاډه دي ؛ یو بل ته دډاډ او تسل تلقین کوي ، توکې تکالی کوي
 ، نږدې کسانو سره خبرې کوي ، یو دبل رواجونو او دودونو او دوطن
 دحالاتو نه ځان خبروي ، لغزونه او اړونه مطرح کوي ، شعرونه او
 ترانې وايي ، دمختلفو علومو درسونه کوي ، دعلماو نه دیني

پوښتنې کوي او دقران کریم حفظ کوي . ډېرو بنديانو قرآن کریم یاد کړ . او ډېرو په ناظره ولوست . اگر چې په امریکایانو درسونه او موغظې ښې نه لگي خو بنديان یې پروانه ساتي . ماخپله خو ځل په مختلفو بلاکونو کې دقرآن کریم دتفسیر ، عقیدې ، فقهي مسائلو ، اصول حدیث ، صرف او نحوې درسونه پیل کړل خو تریوه ځایه به چې ورسېدو نو ددرس داځل لولو له پاره به یې بل بلاک ته تبدیل کړم ، خو ځل یې ماته په تحقیق کې ویلي دي چې ته ولې درس ورکوي ؟ استاذ بدر ته یې هم ویلي وو چې ستاورور ولې درسونه ورکوي ؟!

ډېر داسې بنديان وو چې دبند نه مخکې په دیني التزام کې سست وو خو په زندان کې په دین داسې ټینګ شول چې تهجدو ته هره شپه راپاڅېدل ، نفلي روژې یې نیولې او ددین زده کړه یې کوله . ډېر په کې داسې وو چې د زندان نه مخکې په ځینو عقیدوي مسائلو ښه خبر نه وو ؛ هلته په کښې بشپړ بدلون راغی . تردې چې ځینو بنديانو د علماو نه دعقیدې ځیني واره متون یاد کړل . ځینو دتجوید ، صرف ، نحوې ، اصول حدیث او اصول فقهي مختصر متون یاد کړل . عربي ژبه ډېرو زده کړه . لنډه دا چې دامریکایانو دبندیزونو اود زندان او پنجرو دکړاوونو سره سره دالله تعالی په توفیق زندان دبندیانو له پاره دمدرسي حیثیت پیدا کړ . الله تعالی سره رابطه ټینګه شوه ، دسهار او ماښام اونور مسنون دعاوې اواذکار بنديانو زده کړل اودهغوی دعملې ژوند یوه برخه شوه . په زړونو کې دصبر ، حلم ، تحمل او زغم ځواک غښتلی شو . جرات ، متانت ، ثبات او زړورتیا

پياوړي او خواکمن شول . دتجربو يو پېچلی پړاو تېر شو او دژوندي ژوند دنارينتوب په هغه پورې پورته شول چې هر پارکي يې د تاريخ يو ځانگړی باب دی .

دبنديانو جرات او حوصلې

دگوانتهنامو پنجره کي الله تعالی بنديانو ته لوړه حوصله او جرات ورکړی و . ځينو عسکرو به مونږ ته ويل چې تاسو عجيب خلک یاست! که مونږ په دغه پنجره کي چابند کړو نوپه اونۍ کي دننه دننه به ليوڼي شوو؛ خو تاسو خپل عبادتونه او تلاوتونه هم کوئ، خبرې او خدا هم کوئ او هيڅ اندېښنه نه لرئ!!! .

مونږ ورته وويل چې دازمونږ کمال نه دی دادالله تعالی پېرزوينه ده . الله تعالی دهغه دين دمنلو له امله زمونږ حوصلې لوړې کړي دي چې تاسو پرې مونږ مجرمان گڼئ او دلته مو اچولي يوو . که تاسو داسلام دين ومنئ نو ستاسو حوصلې او معنويات به هم زمونږ په څېر لوړشي .

هلته الله تعالی زمونږ په زړونو کي داسې اطمینان اچولی و چې په کورونو کي هيڅ نشته .

دبنديانو جرات ډېر لوړو دبنديانو دزړورتيا خو بېلگې دلته يادوو چې ځيني يې دمخکينيو بحثونو په ترڅ کي هم يادشوي دي . دتعذيب او ځورولو سره سره ډېر داسې بنديان وو خصوصاً په عربو کي چې تحقيق کي يې هيڅ ځواب نه وايه . يو عرب بندي په تړلو لاسونو دڅنگلو په ذريعه دمحقق اودهغه په منځ کي مېز په محقق

ورتپله کړ، محقق او ترجمان يې دواړه مخ په خت و غورځول چې له همدې امله بيا دزياتي جزا سره مخ شو .

دپنجرو درزول ، په عسکرو او پوځي افسرانو باندې داوبو ، لارو اوميتيازو وراچول ، اعتصابونه ، دگازونو ، وهلو اوتعذيب مقابلي اوداسې نورډېر هغه کارونه دي چې دبنديانو دجرات تمثيل کوي . مونږ دواړو ورونو ته الله تعالی داتوفيق راکړ چې دقران کریم ددفاع په مظاهرو کې دضربي قوې په دولسو سنډا ډوله عسکرو وراو ځوو ، يو يو عسکر په کې راخملوو او سخته مقابله ورسره وکړو .

يو عربي بندي په ترلو لاسونو او پښو څلور عسکر په پنجره کې ايسار کړل چې تفصيل يې ليکل شوی دی .

الحمد لله دډېرو ځورونو او سختيو سره سره مونږ ټولو بنديانو دخپلو ديني شعایرونه په کلکه دفاع کړې او دظالم پوځ په مقابل کې مو هيڅ تنازل نه دی کړی بلکه هغوی چې څومره ظلمونه او ځورونې زياتولې مونږ لازيات په خپل دين کلکېدو ، جرات او حوصلې مو لوړېدلې او عقیده مولا پخېده .

لمونځونه او روژې

دگوانتهنامو په پنجرو کې دايوه خبره ښه وه چې داوبو نلکه په کې لگېدلې وه نو داودسونو کار مو جوړ و ، لمونځونه مو په پنجرو کې کول دصف جوړولو له پاره يې دپنجري نه دباندې نه پرېښودو . په همدې پنجرو کې به چې کوم بندي قبلي ته نږدې و هغه به زمونږ امام

و کله به دقرائت اودعلم دکره والي له امله په منځ کې هم امام کېدای شو. هر چابه خپلې پنجرې کې دامام پسې اقتداء کوله. هر بلاک کې لوډ سپيکر لگېدلی و چې دکمپيوټر له لارې به په کې اذان کېده. ترڅو چې ابراهيم امريکايي او يوسف چينايي ددیني امورو مسئولین وواذان په وخت کېده خو کله چې هغوی بدل شول بیا پوځيانو صحیح وخت نه پېژنده کله کله به يې دلمر خاته نه وروسته هم اذان وکړ او په آخري ورځو کې خو پنځه وخته اذان دسهار داذان غوندي کېده چې "الصلاة خير من النوم" يې په کې وايه. خومونږ دهغوی په اذان کفايت نه کاوه او هر بلاک کې بنديانو خپل اذان کاوه. دهرې پنجرې دويده کېدو په اوسپنيزه تخته په تور رنگ دمکې مکرمې لورته غشي رسم شوی و، دغشي مخې ته په انگليسي (مکه) ليکلی وو او ورسره ليکلي وو چې (۱۲۷۹۳ KM).

دولس زره اوه سوه درې نوي کيلو متره. چې دادمکې مکرمې اودگوانتهنامو دزندان ترمنځ فاصله وه. قبله دختيز لورته وه چې لږه دشمال خواته کږه وه. په لومړيو ورځو کې ځينو بنديانو دغرب لورته لمونځ کاوه په هغوی کې ځينو گومان کاوه چې دخليج په کوم هېواد کې يوو. ځينو دناپوهی نه اوځينو لاداويل چې مونږ دزمکې په داسې برخه کې واقع يوو چې مکه دختيز اولويديز لورته يو ډول فاصله کې واقع ده. يو افغاني بندي چې کله نوی راغی نو دماښام نه وروسته راوړسېد؛ هغه دماسختن لمونځ په پنجره کې دختيز لورته وکړ خو گومان يې کړی و چې گنې دافغانستان غوندي يې لويديز لورته لمونځ وکړ. کله يې چې بيا دسهار لمونځ هم په همدې

ترتيب دختيز لورته دلويديز په گومان وکړ نو د قبلي لورته ناست و او اذکار يې لوستل . کله چې لمر راوخوت نو گومان يې وکړ چې دلويديزله لوري لمر راوخوت . چې دادقيامت دنړېدې کېدو دلويو نښونه ده . نو چغې يې کړې ، په زوره زوره يې توبې وايستي اوويل يې چې قيامت شو ، دمغرب له لوري لمر راوخوت . بيا نورو بنديانو په ډېر کړاو پوه کړ چې داسې نه ده بلکې دلته قبله دختيز لورته ده . وروسته بيا مونږ هغو بنديانو سره مناقشه وکړه چې لويديز ته يې لمونځ کاوه ، د ډېر بحث نه وروسته هغوی قناعت وکړ او بيا ټولو دختيز لورته لمونځ کول پيل کړل .

په دې ترتيب په هر بلاک کې لمونځ په جماعت سره کېده ترکومه چې دامام قرائت اورېدل کېده هغوی اورېده خوا په منځ کې بيا مبلغين وو چې هغوی امام پسې تکبير وايه ، وروستيو خلکو همدغه دمبلغ غږ اورېده اولمونځ يې په دې ترتيب په جماعت کاوه .

عسکرو قصداً داکوښښ کاوه چې لمونځ مشوش او گډوډ کړي .

دروژې مسئله داسې وه چې په لومړۍ روژه کې اولس ورځو پورې نه دپيشنمي ډوډۍ وه او نه دماښام روژه ماتي و . دماښام ډوډۍ به يې په نيمه شپه کې راکوله نو يوه نيمه شپه اوبله نيمه شپه موډوډۍ خوره ؛ په منځ کې هيڅ نه وو اودا ددې له پاره چې مونږ ته زور راکړي خو الحمدلله مونږ ته الله تعالی دصبر او زغم ځواک راکړی و .

داولس ورځو نه وروسته بيا دپيشنمي ډوډۍ هم پيل شوه اودماښام ډوډۍ هم په خپل وخت شوه . خو هماغسې لږه او بې کاره ډوډۍ وه لکه بوزه کې چې وه .

نازله قنوت

بنديانو تل داخلاص دعاوې کولې او په لمانځه کې يې نازله قنوت لوسته ټولو کافرانو ، مشرکانو ، دغريو او عجمو طواغيتو ، جاسوسي ادارو او جاسوسانو او هغو خلکو ته يې بښې کولې چې مسلمانانو سره يې خيانت وکړ او بې گناه خلک يې امریکايانو باندې خرڅ کړل خصوصاً پروېز مشرف ، آی ایس آی او دهغوی اسلام نما او مجاهد نما گوداگي تنظيمونو او افرادو ته يې زياتې بښې کولې چې اکثره يې ډيرې زر قبولې شوې او دنورو په قبلېدوهم زمونږ پوره باوردی چې قبولې به شي او ډېر زر به وليدل شي . بنديانو امریکايانو او دهغوی گوداگيانو او متحدينو ته بښې کولې بش ، مشرف ، کرزي ، دپاکستان پوځ ، سياف ، رباني او دهغوی متحدينو ، افغاني او پاکستاني جماعه الدعوة ، او دهغوی ځينو اشخاصو لکه دپاکستان دجماعه الدعوة دحافظ سعيد ، ذکي الرحمن ، جبران ، ابو سعد او ځينو نورو ته همدارنگه دافغانستان جماعه الدعوة : سمیع الله ، روح الله ، حیات الله ، ولي الله ، حاجي عبدالقدير ، حضرت علي او نورو گڼو منافقانو او مرتدانو ته يې بښې کولې چې په ځينو يې ډېرې زر ولگېدې .

هغوی به ويل : اللهم عليك بجيش باكستان مونږ به ويل : آمين ....

اللهم اخسف بهم الارض .... آمين ....

الله تعالي هغه ښېرې قبولې کړې او دپاکستان په پوځ يې داسې
 سخته زلزله راوړه چې په کشمير کې لوی لوی کمپونه په زمکه ننوتل
 ، خسف پرې راغی او په زمکه ډوب شول خو دپاکستان خبري رسنۍ
 دحکومت په لاس کې دي او حقائق له شرمه پټوي .

دافغانستان جماعة الدعوة دسلونه زيات عربان او نور بې
 گوناځلک په امريکا خرڅ کړي دي اودپاکستان جماعة الدعوة ، ابو
 زبيده ، ياسر الجزائري او نور گڼ عربان له ځانو نو سره ساتلي وو او
 بيا يې په امريکايانو وپلورل. دلشکر طيبه _ چې اوس جماعة الدعوة
 پاکستان ورته وايي _ ځينو هغو افرادو ماته وويل چې مخکې هغوی
 سره وو او دهمدې خيانتو نو له کبله ورڅخه اوس جلا شوي دي چې
 دابو زبيده سره . (۱۸۰۰۰۰۰۰۰) يوسل او اتيا ميليونه روپۍ وې
 اودلشکر طيبه (جماعة الدعوة) سره يې امانت ايښې وې لشکر طيبه
 په هغې هم خپته واچوله او دامريکايانو او پاکستاني استخباراتو
 (آي ايس آي) نه يې هم ډېرې ډالري اوروپۍ واخيستي او په دې
 ترتيب يې لوی خيانت وکړ ... لشکر طيبه تل دآي ايس آي
 دمصالحو له پاره کار کوي او اسلام يې دخپلو ناوړو اعمالو له پاره
 پرده کړې دی دافغانستان او پاکستان جماعة الدعوة تل دآي ايس
 آي له پاره اودهغوی په اشاره کار کوي او گومان کوي چې مونږ به هم
 الله تعالی وغولوو ، هم به اسلامي امت ، هم به امريکا ...
 وغولوو ... ځينې عربان يې دلوی مبلغ په بدل کې تري تم کړل او ځينې
 يې امريکايانوته د ډالرو مقابله کې حواله کړل ...

دبنديانو ځيني عجيب او غريب نوادر

دگوانتهنامو په پنجره کي بنديانو ځيني عجيب او غريب کارونه کول چې ځيني بېلگي به يې دساري په توگه دلته راوړو :

مېرې درواغ سخت بد گڼي

يو عربي په مېرېو يوه عجيبه تجربه وکړه ديو نري تار په سر کي يې څه خوراک غوټه کړ او دپنجرې په کونج کي يې دهغه سوري سره نږدې کېښود چې مېرې ترې را اوځي دتاريو سري يې په لاس کي نيولي و چې گوري يو مېرې راغي دتار پورې غوټه شوي خوراک نه گردچاپېره وگرځېده اولار بېرته سوړې ته ننه واته. لږه شېبه وروسته چې گوري خو نور مېرې ورسره راغلل کله چې رانږدې شول نو هغه خوراک پورته کړ، مېرې وگرځېدل، خوراک يې ونه مونده بېرته لارل، خو هغه يو مېرې پاتي شو هغه بيا خوراک په زمکه ورځوړند کړ هغه راغي ويې لیده او بيا لار، نور مېرې يې راخبر کړل، هغه بيا خوراک لرې کړ هغوی بيا مايوسه سوړې ته ننوتل هغه دريم ځل دغه کار ورسره وکړ په دريم ځل چې مېرې راغلل هغه خوراک پورته کړ مېرېو چې وليدل چې دغه مېرې درې ځل مونږ ته دخوراک خبر راکړ او درواغ وخاته نو ټول په هغه مېرې راتول شول او ويې واژه. هغه وويل : زه پوه شوم چې مېرې درواغ سخت بد گڼي اودوی په دې گومان دغه مېرې ددرواغو ويلو په سزا وواژه چې گڼي درې ځل يې درواغ وويل .

همدارنگه بله نادره داده چي کله به بنديان جزايي شول نو دهغه کمپل ممپل به عسکرو تري واخيستل او دپنجري دپاسه به يي کپنودل ځينو بنديانو به دپنجري په دروازه کي دکړکي دباندني زنځير ددنه خوانه په داسي چل ول خلاص کړ چي نه ورته لاس رسپري او نه په سترگو بشکاري . بيا به يي لاس تهر کړ کمپل به يي په داسي حال کي راواخيسته چي لاس به يي نه ورسپده . بيا به يي کړکي بيرته بنده او زنځير کړه . اکثره پري عسکر نه پوهېدل خو کله به چي پري پوه شول نو ډېر تعجب به يي کاوه چي دانه کېدونکي کار دغه بندي څنگه وکړ؟! اوبيا به يي جزايي کړ.

بله نادره داده چي کله کله به ددوه پنجره منع کي پنجره خالي وه او بنديانو به دپنجري دجال دوروسوريو له لاري يو بل ته څه شي نه شو ورکولای نو په ډېره زيرکي به يي دجالي خولي ، نېکريابلي جامي نه تاروايسته دهغي سرکي به يي قلم يا دعطرو وړوکی بوتل گنده کړ او دجال په سوري کي به يي په زوره ورووايه ، هغه به کله کله خطا شو نو داعمل به يي بيا بيا تکرار کړ ترڅو چي به يادپنجري مخامخ دبل جالي دپوال سوري کي دهغه بل بندي پنجرې ته وروغورځېده اوبيا به دجال خواته نږدې پرېواته هغه به دگوتي يا قلم په واسطه راواخيست . نوددغه نري تار په واسطه به دخالي پنجرې دواړو خواته رابطه پيدا شوه چي واره واره شيان به يي هم دهمدغه تار په ذريعه ورلېږل ، تاريخه يي غبرگ کړي و اودواړه سرونه به يي سره گنده کړي وو چي يو طرف به بندي دخان لورته رابنکود نو بل طرف به يي هغه بل لوري ته ورغځېده .

بله نادره داوه چي دخوراک دلر والي له امله به بنديان ډپر وږي وو نو ځينوبه دتوزيع په وخت کي په دغه وږي پنجرې کي - چي هيڅ شي په کي د عسکر نه پنا کېدای نه شي - په ډپر کمال ريکابي پت کړ او عسکر ته به يې وويل چي ماته دي پلېت نه دي راکړي په دي ترتيب به يې دوه پلېته واخيستل او گوزاره به يې پرې وشوه يو خالي پلېت او کاشوغي به يې بيرته ورکړل او بل پلېت او کاشوغي به يې ټوټه ټوټه کړل ، کمود کي به يې واچول ، دکمود په سوري به يې دخپلکي سره پښه کېښوده او اوبه به يې پرې راخوشي کړي کله به چي جمع شوي ورخوشي به يې کړي او په دي ترتيب به دهغه مات پلېت او کاشوغي ټوټي په کمود کي لاري او پنا به شوي . داکار په هغه پنجره کي ښه کېده چي کله به عسکر په کراچي کي پلېتونه راوړل په کومه پنجره به چي ختم شول او عسکر به نورو پلېتونو پسې لارل نو دغه آخري بندي به يازرز وخورل او پلېت به يې کمود کي واچاوه او يابه يې دکمپل يالاسپاک شاته پت کړنو په دي ترتيب به يې بل پلېت واخيسته .

بله نادره داوه چي دگرځېدو په ورځ به چي کله بنديان دبلاک اخر کي دلويي پنجرې په شکل جال کي گرځيدو ته ايستل کېدل نو دوه دوه کسان به يې ايستل . هغه دوه به چي پنځلس دقيقونه تر دېر شوپوري هلته وگرځېدل نو راوبه ايستل شول او په دباندې وړو غسل خانو کي به يې لمبل . نو په دي وخت کي به نوردوه راوايستل شول ؛ ځينو بنديانو به غوښتل چي ځان يو بل بندي ته ورنږدې کړي نو دبلي خالي پنجرې نمبر به يې عسکر ته وښوده چي زه هغه پنجره

کې يم هغوی به همغه پنجرې ته وردننه کړ او هغه بل بندي به دده پنجره کې پاتې شو. په دې ترتيب به خو ورځې دنورو ورونو سره نږدې شو بيا به يې دگرځېدلو او لمبلو په بله ورځ په همدې ترتيب ځان خپلې پخوانۍ پنجرې ته بدل کړ او عسکر به پرې پوه نه شول. خو کله کله به دا خبره دتحقيق په ورځ ښکاره شوه چې عسکر به بندي پسې راغلل او ورسره کارت کې عکس به ددغه بندي نه وحتې داسې هم شوي دي چې عسکرو دايستلو په وخت کې دبې غورۍ له امله کارت ته نه دي ليدلي او بدل بندي يې دتحقيق کوټې ته رسولي دي بيا چې کله محقق راغلی دی او دوسيه کې يې عکس ته ليدلي دي يايې پېژندلی دی چې بدل دی، خوبيا هم په دې نه دی پوه شوی چې دا کار بندي خپله کړی دی چې دخپلې پنجرې نه بدلې ته راغلی دی، بلکه دايې دعسکرو سهوه بللې او بندي يې بيرته لېرلی خو کله کله ښکاره شوی او دجزايي کولوسره يې بيرته لېرلی دی. کله کله داسې هم شوي دي چې محقق عکس ته نه دي ليدلي او دبې غورۍ نه يې دهغه بل بندي پوښتنې دغه بندي نه کړې دي. کله کله بندي دپوښتنو په منځ کې ښکاره شوی دی چې بدل دی او کله کله بندي ترآخره دبل بندي پرځای داسې معقول ځوابونه ورکړي دي چې نه پرې محقق پوه شوی دی اونه هغه ځوابونه دبندي په تاوان وو بيرته به چې بلاک ته راغی نو ټولو بنديانو به خندل، هغه به ټوله کيسه وکړه او هغه بل بندي به يې دپوښتنو او ځوابونو نه خبر کړ.

بله نادره داوه چې يو عرب بندي تحقيق نه دبیرته راتللو په وخت کې په ولچکو او زولنو تړلو لاسونو او پښو څلور عسکر په خپله

پنجره کې ایسار کړل او هغه داسې چې کله تحقیق نه راوستل شو نو د بلاک دوه عسکر هغه پنجرې ته دتالاشۍ له پاره ننوتې وو او دوه عسکرو دابندي دمتونه نیولې و، کله چې دپنجرې خلاصې دروازي ته اودریدل نو بندي په تړلو لاسونو داوړو په واسطه دادوه عسکر پنجرې ته ورتپل وهل ، زر یې ورپسې دروازه بنده کړه اوداڅکه چې الله تعالی دبنديانو سره مرسته کوي . امریکایي عسکر دمسلمانانو بنديانو نه دومره مرعوب دي چې نفسیاتي وپره یې په زړه کې ده اوله همدې وپرې یې لامخکې ماتې منلې ده اوزړه کې یې داپرته ده چې مونږ ددوی مقابله نه شوو کولای اوداخلک دپر غښتلي ، سرتېري او جنگیالي دي . هغه بندي دبلاک منځ کې په زولنو کې گرځېده . دروازي سره نور عسکر وتښتېدل او دروازه یې بنده کړه . بندي خندل او په ټولو پنجرو وگرځېده ؛ عسکرو چغې سوري جوړې کړې ، دباندې دپر زیات عسکر دټینکونو او وسلو سره راغلل دخطر اړندونه یې وهل او بلاکونه یې محاصره کړل خو هیچا داجرات نه شو کولای چې په زنځیرونو کې تړلي بندي باندې راننوخې ، ویې نیسې او هغه څلور بنديان عسکر دپنجرې نه ازاد کړي . تردې چې گازونه یې راوړل اوددې خطرو چې ټول بلاک باندې بې هوښه کوونکی گاز وشیندي . بیا نورو بنديانو هغه بندي ته وویل چې څه خیر دی پنجرې ته ننوځه اوداعسکر خوشې کړه نو هغه بیا خپله دا کار وکړ پنجرې ته ننواته او عسکر یې خوشې کړل هغوی بیرته دروازه وتړله اودکړکی له لارې یې څه وخت وروسته دبندي لاسونه اوپښې خلاص کړل او بیا بله ورځ یې دتشدد بلاک (رومیو) ته جزایي نقل کړ .

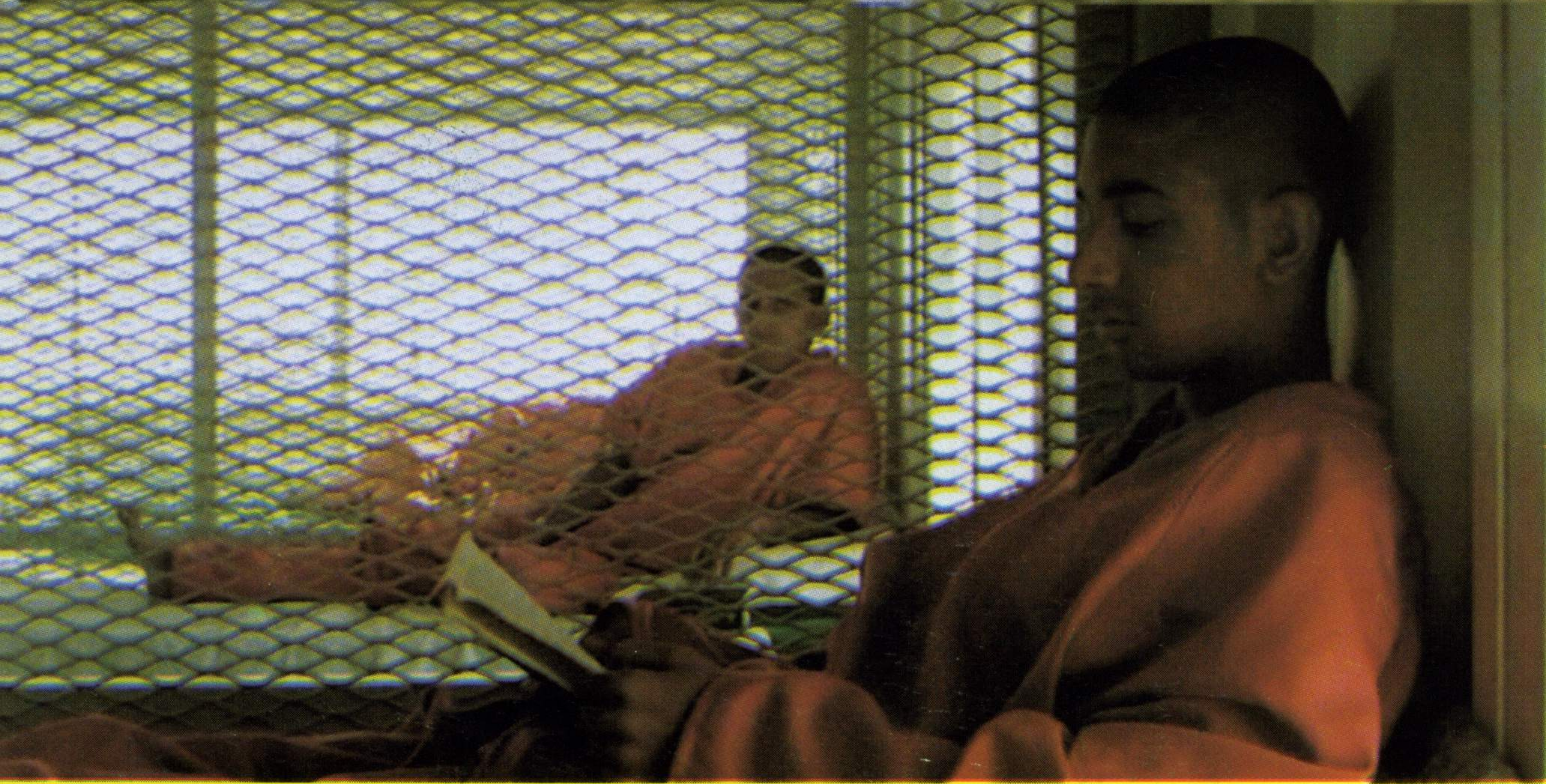
بندی تحقیق ته روان کپرای شوی

وحشي او بز دلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندیان په پنجره کپ

د بلاک دواړو خواو ته پنجرې

د پنجرو بلاک دننه نه

په بلاک کې د بندي استقبال

بندي چې کله تحقيق ته ځي نو په زنځيرونو اوزولنو کې يې پښې اولاسونه وتري، په شرنگارشرنگار د بلاک په منځ کې روان وي اودواړو خواوته بنديانو باندي سلام اچوي. هغوی ورته دعاء کوي عربان ورته وايي: (والله يَحْفَظُكَ يَا سَد) " زمريه الله دې وساته " پروامه کوه پنجره او زنځيرونو کې زمري اوسپږي گيدران څوک په زنځيرونو ته تري ....

کله چې د تحقيق نه راشي نو د بلاک منځ کې را روان وي يو عسکر له يوه مټ او بل له بل مټ نه نيولی وي او په شرنگار را روان وي . څنگه چې د بلاک په درشل پښه کښېږدي نو عربانو کې يو ورته وايي (جباحبا) نور ټول بلاک په يو اواز په ترنم وايي (بلي بلي جاء بلي جاء) افغانانو اونورو بنديانو هم زده کړي دي . هغوی هم خپل غږونه ورسره غبرگوي او همدغسې وايي . د الهجه ده اصل کې داسې ده چې يو وايي (يامرحبا) (بنه راغلاست وايو) نور وايي : (بالذي جاء) " هغه چاته چې راغی " دانوډېر په لور غږ او په ترنم وي اوډېر پښه خوند کوي . په لومړيو ورځو کې به عسکر له دې ډول غږونو نه وېرېدل خو وروسته چې کله ورسره آشنا شول نو بيا عسکرو هم زده کړل او ځينو به د بنديانو سره يوځای زمزمه کول . دې ډول استقبال به بنديانو ته ډېر زيات ډاډ ورپښه او معنويات به يې پرې ډېر لوړېدل خودهغو خلکو داډول استقبال نه کېده چې خلکو پرې شک کاوه او يايې منافقت ښکاره و ....

دامريکا يانو بداخلاقي

امريکايان داخلاقو په نامه هيڅ نه پېژني . څه يې چې خوبه شي هغه کوي او دشرم او غيرت دلغتونو معناوې ورسره نشته . د بداخلاقو ډېرې زياتې کيسې دي خومونږ يواځې په څو بېلگو بسنه کوو .

۱_ باگرام کې زمونږ په مخکې بنځو اونرو جنسي ناوړه حرکتونه کول تردي چې څو کيداران به مونږ ته مخامخ کوږي ته ننوتل ، دکوږي دروازه نه وه او مونږ ته بنکار بدل . هلته به يې زناوکره اوراوبه وتل . لواطت هم په همدې ډول و .

۲_ قندهار کې زمونږ په مخکې يوه ډاکټره عسکر ته په شاشوه په اوږه يې دهغه مخ اوخولي سره خپل مخ ومېنه او بل عسکر يې تصويرونه واخيستل .

۳_ ځينو بنديانو د شپې د سرک په سر په زنا او لواطت عسکر ليدلي دي .

۵_ يوه جلی دلويې ډلې ډاکټرانو او عسکرو په منځ کې روانه وه ، يو پلاستيکي لنډپپ يې په لاس کې و يو سر يې دخپل فرج له پاسه کېښود او بل سريې څو ځل ښکته پورته کړ لکه چې ډولار او منتشر ذکر تمثيل کوي چې نورو ورسره په کټ کټ وځندل .

۶_ بنديانو ته يې سترگکونه وهل اوناوړه حرکتونه يې کول .

۷_ قندهار کې يو عسکر دبل عسکر شاته اودرېده لاسونه يې حلقه کړل اودغاړې نه يې ورتاو کړل بيا يې ښکته پورته کول چې

داستما باليد تمثيل يي كاوه بيا اخر كي هغه بل عسکر توکانهي داسي توکري لکه دهغه سرچي دذکر سروي او انزال يي وشي .

۸_ په يوه بندي دټول بدن دخاربن شکايت و هغه ته ډاکټري دنورو بنديانو مخکي وويل چي ټولي جامي اوباسه چي زه دي وگورم اويواخي دکميس په ايستلو ياپيخوپورته کولو يي کفات نه کاوه حال داچي دعورت په برخه کي يي دخاربن شکايت هم نه و او ورته ويي هم ويل خو هغي ونه منل .

۹_ يوه سپين گيري بندي يوډاکټرته دکومي ناروغۍ شکات وکر ډاکټر ورته شار او اړوله، په خپل شاتني عورت يي خپله گوته کېښوده او سپين ږيري ته يي وويل چي دغه خاي چاته ورکړه چي ښه شي مونږ امريکايان يي هره ورځ ورکوو .

۱۰_ باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کي ښځو ډاکټرانو بي موجه دبنديانو په عورت گوتي وهلي .

۱۱_ زه گوانتهنامو کي دبلاک دروازي سره لنډ اوله پنجره کي وم ښځو او نرو عسکرو يوبل ته گوتي ورکول ، ښکلول ، حتي په نيمه شپه کي په ډاگه زنا ، لواطت او ... يوه عادي خبره وه .

۱۲_ يو عسکر اويوه عسکره دبندي دپنجري مخي ته ولاړوو ځوان بندي نه عسکري پوښتنه وکړه چي ته واده کوي ؟ هغه ورته وويل چي هو . عسکري عسکر ته په لاس اشاره وکړه او ويي ويل چي دوي خو په خپلو کي سره اړم دي مونږ ته زيات التفات نه کوي .

۱۳_ يوي توري عسکري زماورور (استاذ بدر) ته وويل چي زه کورته ځم . په لاس کي يي دتشناب د کاغذ تشه کاغذي توته وه هغه

يې د پنجرې سوري کې مخکې وروسته کره او ويې ويل چې دلته
داکار لږ دی له دې امله دلته تنگه يم .

۱۴- دخبتي بادپرېښودل امریکايي پوځيانو کې يوه عادي خبره
وه تردې چې مونږ دلمانځه په جماعت ولاړوو يو عسکر راغی ديوه
بندي پنجرې ته يې شا راواړوله او بنه په درز کې يې باد پرې
کرل!!!

يوې وړې عسکرې زمونږ په مخکې باد پرې کرل زما ورور استاذ
بدر، ترې پوښتنه وکړه تاچې دا باد پرې کرل داتاسوکې شرم او عيب
نه دی؟ هغې وويل چې نه داخو د بدن باد دي ياپاس وتلي اويالاندي،
دې کې دشرم څه خبره ده .... امریکايي پوځيانو به تش اودس ماتي
ته نمبرون ويل ، ډک ته نمبر تويو غير ملتزم پنجابي اويو امریکايي
عسکر دبادوپرې کولو مسابقه کړې وه چې بې اوازه بادوته يې
نمبر تري ويل اوداوازاوالاته نمبر فور. نو امریکايي په نمبر تري کې
گتلي وه او پنجابي په نمبر فور کې.

۱۵- يوې امریکايي ښځينه محققي ديوه بندي په مخکې ټولې
جامې ايستلې وې، ځان يې ورنږدې کړی و او ورته يې ويلي وو چې
زرکوه ماسره زناوکره هغه ترې مخ اړولای و . بله ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و هغه بيا انکار کړی و، په دريمه ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و چې په دغه ورځ دښځې حيض هم راغلی و کله يې
چې حيض راغی خپلې گوتې يې په خپل فرج کې دننه کړې ، بيا يې
دحيض په وينو ککړې گوتې دبندي په مخ او کميس پاکې کړې او

ورته ويې ويل چې ماسره دې زنا ونه كړه آخر مې حيض راغی زه به تاسره كارلرم چې په همدې گونا يې انفرادي زندان ته ولېږه ....

۱۶_ دتحقيق په كوته كې ديوه بندي په مخكې يوې محققې دترجمان سره زنا وكړه .

۱۷_ دتحقيق ددوه كوتو منځ كې بنسینه وه چې كومه كوته كې تياره وي هغه نه بنكاري او كومه كې چې ريناوي هغوی بنكاري. دبنسینې شاته يو عسکر جامې وايستلې بيا شاشاته راغی او خپل شاتنی عورت يې په بنسینه كېښود چې بندي يې وگوري اونور ناوړه حركتونه يې هم وكړل .

۱۸_ دوه امريكايي عسكرو دتحقيق په كوته كې دبندي په مخكې لواطت كړی دی .

۱۹_ زما ورور استاذبدر وايي چې په قندهار كې يوپوڅي زمونږ دخپزگي سره نږدې ولاړو او دكمپ په يوه گوت كې دلرگيو دلورې مورچې نه بل پوڅي په دوربين كې ورته راليدل ، دغه لاندې عسکر چې كله وليدل چې هغه ورته په دور بين كې راگوري نو پتلون يې ښكته كړ، هغه ته يې شاورواروله او دخپل مقعد لورته يې گوته ونيوه چې داوگوره اودلږ وخت لهپاره همدغسې بريندولار و ....

۲۰_ ماخپله داسې څوك نه دي ليدلي چې جنسي تېری ورسره شوی وي خو بنديانو كې داخبره مشهوره وه چې ځينو بنديانو باندي امريكايانو جنسي تېری كړی دی او ځينې يې دتحقيق په وخت كې په جنسي تېری كولو تهديد كړي دي .

۲۱_ مخکې تېر شو چې قندهار کې يو امريکايي عسکر دانسان وچه گندگي لاس کې نيولې وه او بنديانوته به يې ويل چې داوخورئ!
 ۲۲_ يو عرب په سطل دانساني حاجت دپوره کولو له پاره ناست و عسکر ورباندې بيره کوله آخر کې چې کله بندي په کاغذ استنجا کوله نو عسکر ورته وويل چې خوله خونه ده چې خوراک پرې کوي ... خو هسې هم گنده وي .

۲۳_ يوې ډاکټرې بندي ته دوا ورکړه بيا داسې کښېناسته لکه قضاء حاجت ته چې کښينې لاس يې خپل عورت ته ونيوه اود خولې ډر يې ورسره وکړ .

دامريکا يې پوخ د بداخلاقي دومره زياتې کيسې دي چې يو کتاب ترې جوړېږي مونږ داڅو بېلگې دساري په توگه وليکلې .

دامريکايي پوځيانو ټولواکي

په باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې دامريکا پوځيان دومره کاواکه او ټولواکه دي چې قانون دهر عسکر اوپوځي په خپل لاس کې دی ، هرڅه يې چې خوښه شي کوي يې ، هيڅوک نشته چې پوښتنه ترې وکړي . په هر بندي يې چې هرڅه وکړل اوهرڅه يې چې ورپسې وليکل هغه سم گڼل کېږي او عملي کېږي ډېر ځله بنديان په ناکړي کارمجرمان گڼل کېږي او جزا ورکول کېږي . که يو عسکر په کوم بندي هرډول دعوه وکړي که هغه سوچه درواغ وي او ټول بلاک پرې گواهي وکړي ، دبنديانو دريښتيا گواهي ته هيڅ ارزښت نه ورکول کېږي او دعسکر درواغ ريښتيا گڼل کېږي . زه دکولف بلاک

دسر او لومړۍ پنجره کې وم دخو کيدارو عسکرو کښېناستل پاڅېدل ، دخوراک وېش اونور ډېر کاورنه زما دپنجرې په خوا کې کېدل . مادهغوی ټول کره وره په زير څارل او هغه څه مې ليدل چې لري بنديانونه ليدل . ډېر ځله به عسکرو ځيني خوراكي توکي بشپړ په ترش بېگ (دډېران کڅوړه) کې واچول او په بنديانو به يې ونه وېشل . کوم به يې چې وېشل نو هم پوره به يې نه وېشل اولر لږ به يې وېشل . کله کله به چې ايشولې هگۍ يانور داسې څيزونه راغلل چې دهغوی به خوښ وو نو څه به يې وخوړل او څه به يې جېبونو ، بېگونو او گيلاسونو کې پټ کړل او دبل وخت له پاره به يې وساتل .

تالاشي

له پېښوره واخله ترگوانته نامو اوبيرته راتگ پورې هرځای سخته تالاشي وه . دپېښور په هوايي ډگر او باگرام کې امریکايانو عجيبه تالاشي کوله ! گوتې به يې دبندې په بدن ايشودې او رپولې ، بيا به يې بل ځای ايشودې . لاسونه يې په بدن نه راښکودل اوداهم له دې وېرې چې څه چاودېدونکي مواد بدن پورې تړلي نه وي ! اودلاس په راښکودلو هغه وانه لوڅي ! . هرنوي ځای ته به چې لاړو جامې به يې رانه وايستلې اودټول بدن تالاشي به يې وکړه . ددومره سختې تالاشۍ سره سره به بلاکونو او پنجره ته راننوتل او هرڅه به يې تالاشي کول . تردې چې په پنجره کې کمود کې به يې هم لاس ننه ايسته . که معمولي دخوراک شي به يې هم بندي سره پيدا کړنو بيا

به يې جزايي کاوه . دتحقيق بلاک ته دبوتللو په وخت کې به يې دبندي او پنجرې دواړو سخته تلاشي کوله، دبندي پرتوگ (پتلون) به يې ددواړو خواوو دبلې نه ونيوه اوښه به يې وڅنډه په لومړيو ورځو کې به يې په عورت هم گوټې وهلې بيا مونږ سختې مظاهري وکړې چې دا کارزمونږ ددين او ثقافت نه بېخي خلاف دی ، دا په هيڅ ډول نه شو منلای . دډېرو مقابلو او ځورونونه وروسته بيا په عورت لاس وهل بند شو خو دپرتوگ څنډل او نوره تلاشي هماغسې ترآخره ډېره سخته جاري وه . کله کله به يې هغه سپي هم راوړل چې بارود او نور خطرناک خيزونه په بوي کشفوي . الله تعالی د امریکايانو په زړونو کې دمسلمانانو دومره رعب او ډار اچولی دی چې عقل يې ترې اخیستی دی . دا فکر نه کوي چې بنديانو سره بارودله کومه شول ؟ اودې دومره تلاشيونه دراتېرېدلو او څو ځل لغړولو نه وروسته بندي خطرناک شيان او يا وسله له کومه کړه ؟!

دبنديانو جزايي کول

دگوانته نامويه زندان کې په معمولي خبره او کله کله بې مجبه هم بنديان جزايي کېږي هلته امریکايي پوځيان هريو ټولوک دی او قانون دهریوه په خپل لاس کې دی . هرڅه يې چې هر بندي سره وکړل پوښتنه نشته . که دټول بلاک بنديان ديو بندي په هکله يوه خبره وکړي دهغه تصديق نه کېږي اوددرواغجن عسکر خبره سمه گڼل کېږي . هلته څو ډوله جزاگانې دي : يوه داچې دڅو ورځو له پاره ورڅخه کمپل او څادر واخلي او په وچه اوسپنه پاتې شي . زه هم څو

ورځي له دې امله پوي عسڪري ښځي جزايي ڪرم چي ناروغ وم نرس چي ڪله دوارا وره نو دبلاڪ عسڪري چي سرجهنه (دعسڪرو مشره) هم وه راته وويل چي اوبه راواخله او زمامخڪي دوا وخوره! ماورته وويل چي دوا راڪره زه پخپله اوبه را اخلم اودوا خورم ستاپه ڪي ڪارنشته . نرس دوا راڪوله خوسرجني ورته وويل چي مه يي ورڪوه ! ما سرجني ته وويل چي (ڊرتي بيچ) (چتلي سپي) هغه روانه شوي وه خودا خبره يي چي واورپده راوگرځپده او راته ويي ويل چي ڇه دي وويل ؟ ماورته وويل چي (ڊرتي بيچ) هغه غوسه شوه لاره دوايي هم رانه ڪره اويه ڪتاب ڪي يي راپسي ليڪل ڪري وو چي سباته خو ورځي جزايي شوم . مونڙ ته الحمد لله داجزاگاني هيڃ نه ښڪارپدي . بل ڊول جزاداوه چي انفرادي ته به دخو ورځويامياشتو له پاره لپڙل ڪپده . همدارنگه داڪو ڪمپ تورو تپوتيارو ڪوتو ته لپڙل هم جزاوه چي دمحققينو له خوالپڙل ڪپدل . اود "روميو" بلاڪ ته لپڙل هم سخته جزاوه چي تفصيل يي مخڪي تپر شو . همدارنگه ڊپيرو خريل ، يويوساعت وروسته پنجرې بدلول او شپه او ورځ خوب ته نه پرپښودل هم دجزا ورڪولو له ڊولونو څخه وو . داسي هم شوي دي چي ٽول بلاڪ باندي يوه ورځ ڊوڊي بنده شي . دروغتون نه بي درملني را ايستل ، ددرملوبندول او نور ڊول ڊول طريقي دجزاورڪولو له پاره ٽاڪل شوي وي .

دجزاورڪولو يوه طريقه داهم وه چي دتحقيق نه وروسته يابي له تحقيقه به يي بندي دتحقيق په ڪوته ڪي دخو ساعتونو له پاره دموگي پوري ترلي پرپښود تردې چي په هماغه ڄاي به يي حاجت هم

رفع ڪر. ماسره دوه ڄل دا ڪاروشو چي دڄوساعتونو له پاره يي ترلي
 دتحقيق په ڪوته ڪي پرېنودم تش حاجت سخت په تڪليف ڪرم
 اونردي وو چي مٿانه مي وچوي ترېنتو رگيومې دردونه ورسېدل ،
 عسڪروته مي ڊپري چغې (MP) (MP) ووهلي خو هغوي او
 محققينومي په بنينبه او ڪمپيوٽر ڪي سيال ڪاوه اوننه راتلل. اخر
 مجبور شوم نردي په مېز داوبو بوتل اينسي و محقق ورڄخه اوبه
 ڄنيلي وي اوتش پاتي و هغه مي په ڊپر تڪليف را واخيست او تش
 حاجت مي په ڪي وڪر. بنه مي ڊڪ ڪر سر مي پري ٽينگ ڪر اوبه
 مېزمي ڪېنود ، ڪله چي عسڪر راغلل نو ورته ومي ويل چي
 دا جوس نمبر ون دي . عسڪرو به تش حاجت ته نمبرون او غت ته نمبر
 تو وايه نو ڇڪه مي ورته وول چي دانمبرون شريت دي . (ٿام) ته مي
 چي ڪله دا ڪيسه وڪره هغه راته وويل چي ڪله ڪله داسي ڪېري ماهم
 يوه ورڇ په موٽر ڪي دچاتعقيب ڪاوه او ميتيازي راغلي نو ڪه
 اودرېدم هغه راڄخه پنا ڪېده ماهم همدغسي ستاپه ڊول بوتل ڪي
 وڪري .

دقرآن ڪريم توهين اوسپڪاوي

په باگرام اوقندهار ڪي دقرآن ڪريم سپڪاوي دامريڪايي پوڄيانو
 معمول و او هره ورڇ او بيا بيا به يي په تڪرار ڪاوه . دتالاشي په
 نامه به راننه وتل بنديان به يي يوي خواته په زنگنو اودرول ، لاسونه
 به يي په سر ڪېنودل ، هغوي به ڪمپلي وارولي راورولي ، خاورو ڪي
 به يي اخوا ديخوا گوزاري ڪري ، قرآنونه به يي وارول راوارول او بيا

به يي په خاورو خواره واره گوزار کړل . په قندهار کې استاذ بدر ورته
 يوه ورځ ويلي وو چې تاسو داقرآنونه ولي داسې په بي عزتي په
 خاورو کې خواره واره واچول؟! يو عسکر ورته وويل چې بڼه دادی
 راټول به يي کړو بيایي په پليته پښه اوپليت بوت يوبل ته ورتهل وهل
 اوويي ويل چې دادی راټول مې کړل . ! يوه عسکر قران کریم
 راواخيست بندي ته يي وښود او ورته ويي ويل چې گوره چې زه
 ستاسو دمقدس کتاب بي عزتي کوم ته څه کولای شي؟ بيایي
 دانساني ضرورت درفع کولو دغټو او وړو حاجتونو نه ډک سطل کې
 ورواچاوه ، بندي ورته وويل چې زمالاسونه او پښې ترلي دي که نه
 مابه تاسوته ښودلي وو چې زه څه کولای شم؟ يوبندي په باگرام کې
 امریکايي پوځي ليدلی و چې په قران کریم يي پښې ايښې وې
 اوبيايې سپی پرې اودرولی و!!!! په گوانتهنامو کې به يي هم قران
 کریم په هره پنجره کې دتالاشي په وخت کې په بي عزتي اوبې
 پروايي واراوه راواراوه اوبيا به يي گوزار کړ . يو ځل يو عربي
 دتحقيق نه راغی او ډېر خفه و مونږ وپوښته چې ولي خفه يي؟ هغه
 وويل چې نن امریکايي محقق زما په مخ کې قران کریم راواخيست ،
 خلاص يي کړ، دبوټ سره پښه يي پرې کېښوده او دقندهار دعسکر
 په څېر يي راته وويل . ما هم هماغسې ځواب ورکړ .
 له دې خبرې چې بنديان خبر شول نوټولو بلاکونوته يي غږونه
 وکړل اوټول کمپ په مظاهرو لاس پورې کړ .

مظاهري او دنه خوراڪ اعتصابونه

په نورو گڼو مواردو کې هم مظاهري او دنه خوړلو اعتصابونه وخت په وخت کېدل خودقران کریم په مسئله کې ټول کمپ په اتفاق اویوه خوله مظاهري پیل کړې اوسخت زور يې واخيست. دمظاهروشکل داو چې دگرځېدلو ځای ته به نه وتلوو، تحقیق ته به نه تلوو، اوسپنيزې پنجرې به مودربولې، دتکبير نعرې به مو وهلي، دبلاک منځ کې کوڅه کې به چې کوم عسکر، ضابط او جنرال پورې څوک تېرېدل اوبه به موپرې ورشیندلي، لارې به مو په مخ ورتوکولې، تردې چې ځينو نارامانو به په کاغذي گيلاس کې اودس ماتي وکړ اوچې کوم يو امریکايي به دپنجرې مخې ته تېرېده نوپه دې مخ به يې ښه په زور وروشیندلي، هغه به ټول ککړوکړشو، وبه پرنبجېده، بش، ددفاع وزير او نورو مشرانو ته به يې کنځلې وکړې اوبه يې ويل چې هغوی په آرام ناست دي اومونږ يې له ستونزو سره مخ کړي یوو. عسکرو به دکمپ جنرال ته سختې کنځلې کولې اوويل به يې چې داټول کاردهغه دی. ترجمانان يې راوغوښتل مونږ ټولو ورته په یوه خوله وويل چې جنرال به معافي غواړي او وعده به کوي چې بيا به دقران کریم بې عزتي نه کېږي. نه به يې تلاشي کېږي اونه به عسکر لاس وروړي، هغوی دانه منله بېرني عسکر يې راوغوښتل ټينکونو اوتوپونو دکمپ چاپيره مورچې ونيوې، دولس کسيزه ضربه قوه به راغله پولادي واسکتونه، خولی او دمرمی ضدجامې به يې اغوستې وې مخونه به يې په نه ماتېدونکيو ښيښو کې پټ وو،

لويي لويي پلني پلني دفاعي بني بني به ورسره وي ، دجنرال په لاس
 کي به اوبنکي راوړونکي گازوبندي نه به يي پوښتنه وکړه چې اوڅي
 که نه ؟ هغه به وويل : نه ، ترڅو چې تاسو دقرآن کریم بي حرمتي
 کوي اونه منع کېږي زه نه اوځم ، بيا به يي دگاز سپري راباندي وکړه
 زمونږ مخونه به وسول سترگي به مووسوي ، اوبنکي به ترې بهېدي
 اوسابه موبنده شوه ، په دې وخت کي به يو عسکر دپنجري قلف
 بيرته کړ ، دروازه به يي خلاصه کړه اونور به په بندي ناڅاپي
 ورننوتل ، دلويو بني بني واسطه به يي ځملاوه ، لاسونه به يي په
 ډېر تشدد ورته شاته وتړل چې دځينو بنديانو لاسونه اوگوتي هم ماتي
 شوي دي ، پښي به يي وتړلي اوزنگه زولي به يي واخيسته ، په لاري
 کي به بندي دتکبير نغري وهلې ، نوروبنديانو به ورته دعاوي کولې ،
 معنويات به يي ورلوړول او عسکرو ته به يي ستغي سپوري ويلې ،
 بندي به يي دبلاک آخر کي دگرځېدولويي پنجري ته ننه ايسته ،
 هلته به يي گيره ، سر اووروڅي وچ وروخريل ، اوبه به يي پري
 واچولي اوبېرته به يي پنجري ته وردننه کړ ، ماو زما ورور (استاذ
 بدن الله تعالي په دې موفق کړو چې هريو په خپل و اردپنجري نه
 کوڅي ته ورووتو ، عسکر سخت ووېرېدل ، بني بني يي له
 لاسوپړوتي مونږ ورسره لنډه شپه زورواوه يويو عسکرموراځملاوه
 خوبيا راډېر شول اوپه ډېر تشدد يي وتړلو ، دباندي پنجري ته يي
 بوتلو ، هلته يي گيري ، سرونه او وروڅي راوخريلي په سترگو ، مخ
 او خوله کي يي په ډېر سخت فشار دپيپ په واسطه اوبه را واچولي .
 تردې چې ساموبنده شوه اودمرگ لحظات مو محسوس کړل . بېرته

يې زنگه زولي يورو، په لاره کې مودتکبير ونو چغې وهلي، د ژامني لاندي يې دغتي گوتي په واسطه سخت فشار راوړ چې زمونږ د تکبيرونو نعرې بندي کړي، عربانو هربندي ته ويل (والله يحفظک يا اسد) (اي زمريه الله دي وساته) ټول کمپ سراسر نعرې، درزار او مظاهري وي. ټول بنديان د قرآن په خوا او درېدل. يواځې درې څلور کسان چې يوپه کې داي ايس اي گوداگي حاجي روح الله و هغوی د قرآن په خوا و نه درېدل؛ گرځېدلو او تحقيق ته لارل. ټولو بنديانو ورته د منافع، عدو الله، خبيث او... چغې وهلي. هغوی دا گومان کاوه چې مونږ په دغه مظاهرو کې گډون ونه کړو نو درغلي او جرمونه به موپټ شي، امریکايان به راڅخه راضي شي او خوشي به موکړي. خو چا چې په خپل دين غيرت ونه کړ او د الله غوسه يې دانسان په رضا کې ولټوله نو هغه، هم د الله د غضب او عذاب مستحق شي او هم انسانان ورباندي غوسه کړي...

دې مظاهرو څو ورځې دوام وکړ. د ضربې قوي يوه ډله به چې د يوه بندي دايستلو پسې راغله بيا به دومره ستړې شوې وه چې دوهم ځل به نه راتله. بيا به بندي پسې نوې ډله راتله. آخر پوځيان ستړي شول، ماتي يې ومنله او وعده يې وکړه چې بيا به نه د قرآن کریم بې حرمتي کېږي، نه به عسکر قرآن کریم ته لاس وروړي اونه به يې تلاشي کوي. زما در ا خلاصېدو پورې بيا داسې کومه پېښه نه وه شوې خو احتمال يې هروخت و. او اوس چې زمونږ د ازادېدونو وروسته ځيني بنديان راغلي دي نو هغوی وويل چې پنځم کمپ کې

بيا يو عسکر بندي وهلي او قرآن کریم يې ورڅه په زمکه گوزار کړی دی .

الله تعالی سره د بنديانو درابطې

دغوڅولو هڅې

څرنګه چې دگوانته نامو په زندان کې الله تعالی سره د بنديانو رابطې ډېره غښتلې ده ، لمونځونه ، تلاوتونه ، روژې ، دعاوې ، ذکر او اذکار هلته دهر بندي دژوند پیاوړې برخه ده ، نوله همدې امله الله تعالی د بنديانو په زړونو کې یو ډول داسې اطمینان او ډاډ اچولی دی چې په کورونو کې هغه نشته . همدې خبرې د بنديانو د مقاومت ځواک غښتلې کړی دی او امریکایانو هم دا خبره محسوسه کړې ده ، نوهغوی هڅه کوي چې الله سره د بنديانو رابطې غوڅه کړي اودې له پاره مختلفې حربې استعمالوي . عبادت اخلاص ، دښځینه عسکرو ناوړه حرکتونه ، تحقیق کې دبریندو او جنسي انځورونو دمجلو راوړل ، اود محققینو داسې خبرې کول چې العیاذ بالله ستاکار دالله په واک کې نه بلکې زما په واک کې دی ، الله نشته ، الله دې تامانه خلاص کړي ، هسې ددین په خبرو چاغولولی یې اوداسې نور ....

دقرآن کریم توهین ، دگیرو خریل اونور ګڼ هغه حربې دي چې امریکایان یې دذهني فشار اوالله سره درابطې دغوڅولو له پاره په کار راوړي .

په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ

امريکايان دا کوښښ هم کوي چې بنديانو کې بې اتفاقي پيدا کړي. د عربيو او عجمو ترمنځ، د ژبني توپيرونو او نورو گڼو اختلافونو له ليارې غواړي چې اختلاف پيدا کړي.

يو ځل يې زمونږ په ليما بلاک کې افغانان ټول يوه سرته په لومړنيو پنجرو کې او عربان بل سرته په وروستنيو پنجرو کې واچول. يو عرب چې "شاکر" نومېده د مدينې منورې و اوډېر محرک شخص و بنديان به يې اعتصابونو او مظاهرو ته هڅول دهغه انځور يې ديو کاغذ په مخ کېښلی و او ورسره يې ليکلي وو چې: (المنافقون) داوړه پرچه يې رانغښتې وه، د سگرت په څير يې توته کړې وه او دهر افغان د پنجري د باندیني جالی په لاندې اوسپنه يې د شپې له پلوه ايښې وه. مونږ چې کله قيام الليل او د سبالمانځه ته راپاڅېدو چې گورو د سگرت په څير يو نچه شوی کاغذ ايښی دی. کله مو چې راواخيست او ومو سپره چې گورو د "شاکر" دغه انځور په کې و. د عبدالهادي په هکله يې هم دغسې انځور جوړ کړی و. خو دې ټولو په بنديانو هيڅ ناوړه اغېزه ونه کړه بلکې دامريکايانو کينې او پلمې لارا څرگندې شوې. مونږ هغه انځور شاکر او نورو عربانو ته ورکړل او ټول له کيسې خبر شول.

په تحقيق کې يې ډېر بنديان دي ته هڅول چې د ځينو نورو بنديانو په هکله کينه ورسره پيداشي او يو په بل ووهي.

دسره صليب ڪرنا لاره

پېڻسور ڪي دآي ايس آي په پت جېل ڪي خو هيچاته اجازه نه وه
چي مونڙ سره ملاقات وڪري، يا زمونڙ ليک چاته ورسوي اوياز مونڙ
له ڪوره مونڙ ته ليک راوري .

دقندهار، باگرام او گوانته نامو په امريڪايي زندانونو ڪي نور
هيچا ته اجازه نه وه، يواځي دسره صليب ڪار ڪوونڪي به راتل .
دهغوي هم بل هيخ ظاهري ڪارنه و يواځي ليڪونه به يي بنديانونه
اخيستل او امريڪايي پوخ ته به يي حواله ڪول، نورنه زمونڙ
بشپر ليڪونه ڪورونوته رسېدل اونه له ڪورونو خخه مونڙ ته بشپر
ليڪونه رارسېدل، په سلو ڪي تقريبا دري ليڪونه زمونڙ او په همدې
تناسب دڪورونو تلل راتلل اوراغلي ليڪونه به نيم وهل شوي وو نور
چي ڪله مونڙ گوانته نامو ته ورسول شوو نو په لومړيو ورځو ڪي
هريندي سره سره صليب خبري . وڪري خو خبري يي په داسي انداز ڪي
وي چي دامريڪايي محققينونه هم ژوري او پېچلي وي . داسي
پوښتني يي ڪولي چي ديوي خيريه مؤسسي سره هيخ اريڪي نه لري
بلڪي داسي برېښېدل لکه چي داهم دامريڪايي تحقيق يوه مرحله
وي .

په قندهار ڪي يو امريڪايي پوځي نه بنديانو پوښتنه وڪره چي
تاسو دبنديانو ڀيري او وروځي ولي وخرپيلي؟ هغه وويل چي
دامشوره زمونڙ مشرانو ته دسره صليب ڪار ڪوونڪيو ورڪري ده .

دسره صليب سره ملاقات هم دتحقيق غوندي و چې په زنجيرونو کې به بندي يوي ټاکلي کوټې ته وغوښتل شو او هلته به دصليب کارکوونکيو ورسره خبرې کولې . يو افغاني دسره صليب مسئول سره په دغه ځانگړې کوټه کې ناست و او خبرې يې ورسره کولې ، دسره صليب مسئول افغاني نه پوښتنه کړې وه چې ته په کوم مذهب يې ؟ هغه ورته ويلې وو چې زه دامام ابو حنيفه رحمه الله په مذهب يم . دسره صليب مسئول ورته لاس وراوږد کړی و او ورته ويلې يې وو چې پنجه واچوه زه هم دامام صاحب په مذهب يم او زه افغانستان ته تللی وم هلته مې په باميانو کې امام صاحب ولېد په تايې سلام هم وايه !.

هغه بندي ورته وويل چې امام صاحب خودولس سوه کاله مخکې وفات شوی دی نو تاخرنگه په باميانو کې وليد ؟ هغه وارخطاشوی او خجل شوی و بيا يې ويلې وو چې دا خبره پرېږده خبره يې بدله کړې وه اونورې خبرې يې پيل کړې وې .

نودصليب مسئول هسې اورېدلي وو چې مسلمانانو کې مذهبونه دي نور يې په حقيقت نه و پوه او گومان يې کاوه چې داگنې سياسي حزيونه دي نو ددې له پاره چې دبندې دلچسپي زياته کړي دا خبره يې ورته کړې وه . داڅو بېلگې وې نور دسره صليب کړنلاره ټوله ټگي ، برگي اودرغلي وه .

نيمگري خطونه

مونږ دواړه ورونه دگولف بلاک کي وو چي دکورنه لومړي ليک استاذبدر ته راورسېد، زه يي دنورو بنديانو له لاري يوبل ته دغږ په تسلسل خبر کړم اوزيات خوبن شوم. دليکونوداسلسله دبندبي کېدونو (۱۱) يوولس مياشتي وروسته پيل شوه. خو ورځي وروسته ماته هم دکورنه ليک راورسېد. اواستاذ مې خبر کړ.

بنديانو کي به چي هرچاته له کورنه ليک راغي نوزيات به خوبن و اونورو بنديانوبه ورته مبارکي ورکوله. کله کله به هغه نوروته هم ولوست اوکله کله به يي دپنجري دجالي له لاري نږدي بنديانوته دلوستلو له پاره هم ورکړ.

لومړيو وختونوکي به چي مونږ ته ليک راورسېدنو (۸-۹) اته نهه مياشتي به پري تېري شوي وي بياوروسته په دوه، دري ياڅلور و مياشتو کي يوځل مونږ ته دسره صليب له لاري ليکونه راکول کېدل خو نيمگري به وو، يوداچي ټول هغه ليکونه چي له کورونو راتلل هغه مونږ ته بشپړ نه راکول کېدل ماته زمازوي عبدالاحد په يو ليک کي ليکلي وو چي زه په اونۍ (هفته) کي يو ليک درلېږم اوداځکه چي پېښور کي زمونږ کوردسره صليب دفتر ته نږدي و، نوپه مياشت کي څلور ليکونه يواځي د عبدالاحد شول دنوروزامنو، ورونو، خپلوانو

اودوستانو چي ورسره کړي نوډېر زيات رالېږل کېدل خو مونږ ته په دوه درې مياشتو کې ايله يو يادوه ليکونه راکول کېدل . داسې بنديان هم وو چې په کال کې يو ځل يادبند په ټوله موده کې يوليک ورکول شوی و اوداسې بنديان هم وو چې دبندپه ټوله موده کې يوليک هم نه و ورکول شوی .

کوم يو ليک به چې مونږ ته راکول شوهم نيم يادتيم نه څه لږ ياډېر به په قلم ويخاړ شوی و اونه به لوستل کېده . کله کله به ځينو بنديانو په څه چل هنر ومېنه اودلوستلو ورپه شو خو اکثره نه لوستل کېدل . وروسته بيا په کمپيوټر وړانډېدل چې دلوستلو هيڅ امکان يې نه و . ځينې هغه وهل شوي عبارتونه چې مونږ ولوستي شول هيڅ ددې وړنه وو چې امريکايان يې ووهي خودسختي کيني له امله يې وهلي وو . لکه داحترام الفاظ به يې وهلي وو اوددې معنی داده چې تاسو محترم نه ياست . يوليک کې زما زوی مونږ ته ليکلي وو چې مونږ ځينو اخبارونو کې ولوستل چې امريکااعلان کړی دی چې : " ټول بي گونا بنديان به ډېر زرخوشي شي " له دې عبارت نه يې د " ټول " کلمه وهلي وه معنا داچې که بي گونا هم وي ټول به نه خوشي کېږي بلکه ځينې بي گونابه هم په بند کې پاتې کېږي . وروسته بيا دليکونودځنډموده رابښکته شوه شپږ، پنځه ، څلوردري اودوه مياشتو ته راغله . هغه ليک چې دبندې دکور خلکو به

ليکلی و لږ تر لږه دوه مياشتې وروسته به بندي ته نيمگري په لاس ورغی . دادوه مياشتې يازياتې ټولې دليکونوپه لټون او چان لگېدلې چې ژباړونکيو به ژباړل بيا به امريکايي مسئولينو په کې فکر کاوه چې چېرته بندي ته نوی خبريا څه پيغام په صراحت ، کنايه ، رمزيا اشاره کې نه وي ليکل شوی . دټولو ليکونو تقريباً يوډول عبارتونه او محتوا پرېښودل کېده چې مونږ ښه يوو او ستاسوروغتيا غواړو ، سلام او دعاء . کله کله به ددعاء عبارتونه هم وهل شوي وو په دې ټولو کې له يوه پلوه دامريکايانو بزدلي وه چې دليکونو دځينو عبارتونو او پيغامونو نه وپرېدل اوله بله پلوه يې بنديان ناخبره ساتل او ذهني درد او اندېښنې يې ورته پيدا کولې . دځينو هغو ليکونو بېلگې چې مونږ ته نيمگري راکول شوي دي او امريکايانو وهلي دي :

5. MESSAGE

پیغام

Family and/or private news only

احوال خانوادگی که محض ماهیت شخصی داشته باشد
کودکی پیغام چه یوازی شخصی احوال بیان کری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دعای و درود والدین و بزرگان و اولاد و اولاد
دکوران و کوران و کوران و کوران و کوران
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

شاهین و کور و کور و کور و کور و کور و کور
خوبی هم میسر و همیشه در باره در الله و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور

خطون شایسته و در وقت کوری و کور و کور
خطون هم خوب استی کوری و کور و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور

فصل در علم الما جلد و کور و کور و کور
تاسی تشویش هم کوری و کور و کور و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور

دخوات اطمینان هم بر ارسیدل دی الله دی تاسی
دی هم تاسی کوری و کور و کور و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور

تم غیب و کوری و کور و کور و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور
و کور و کور و کور و کور و کور و کور

والسلام
استان دعای طالب بدر الزمان بدر

6.

Date 03-02-04

تاریخ

Signature

[Handwritten Signature]

امضاء
لاسلک

CLEARED BY U.S. FORCES

The addressee is my

نسبت خانگی
اجستونکی سر کورنی اریکی

GUAN2004I 01953

5. MESSAGE

APPROVED BY
US FORCES

پیغام

Family and/or private news only

خاندانی اطلاعات فقط ذاتی نوعیت کی AUG 30 2004

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

JTFI JDOG S-2

GUANTANAMO BAY, CUBA

دې ښځې ته لیکلو پورې موزې ټول لوی واده د الله په فضل او
کرم سره رڼه روغ یو او ستاسو صحت او خوشحالی او ازادۍ د
الله جل جلاله مخې همیشې لپاره غواړو.

داده پوره موده کېږي هېڅ خط خبره ونه شته چې نه امله یې
موزې په تشویش کې یو

[REDACTED]

دین جېله ستاسو خط دا نځه

میا شتی کېږي ته دی راغلی

[REDACTED]

[REDACTED]

زه خوتاسو ته خطونه وچته پوهه در لیرم لکن

الله خبر چې در رسي به او که نه؟ نور ټول ماشومان روغ جوړ دي

چېل سېقونه وايو هېڅ قسم مشکل نشته دعا راته کوئ د

استقامت الله مو خبر شيال او - د ټول خپلوانو او دوستانو

سلامونه قبول کړه

Date تاریخ 04.05.2004

دستخط عبداللہ

The addressee is my

Father

وصول کرنے والے سے رشتہ

5. MESSAGE

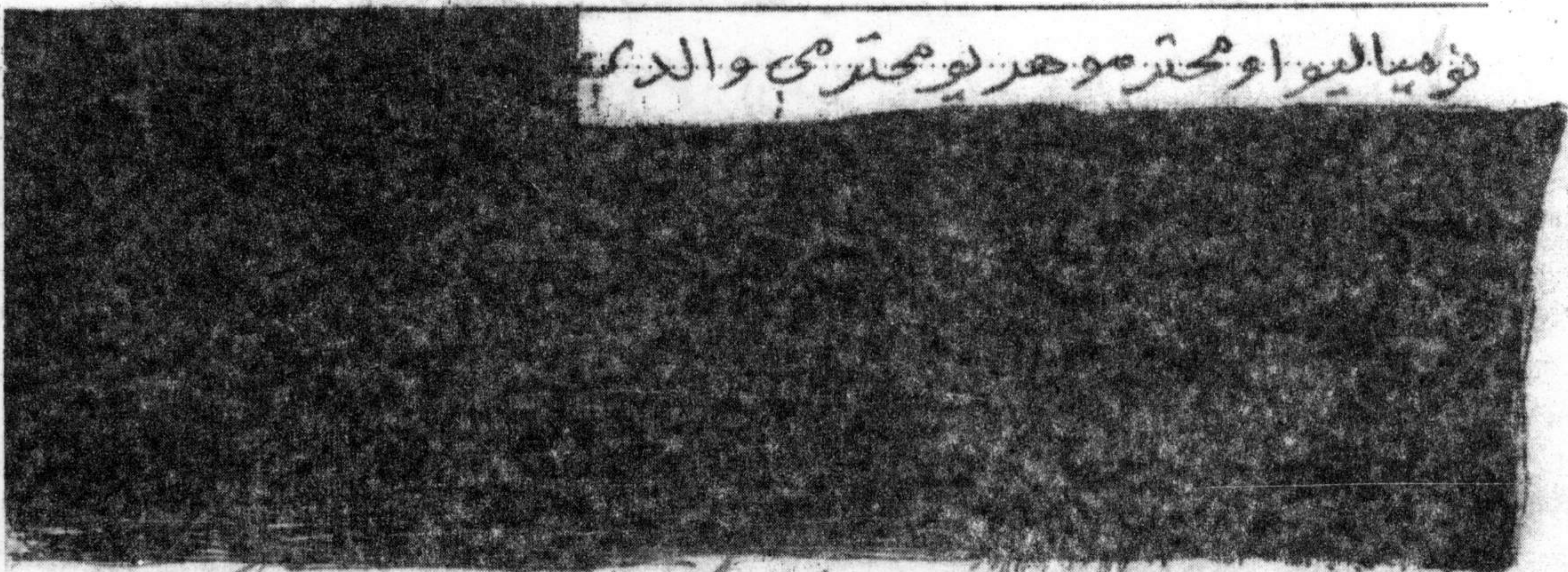
GUAN2004B 04243

پیغام

Family and/or private news only

احوال خانوادگی که محض ماهیت شخصی داشته باشد
گذرن پیغام چه یواری شخصی احوال بیان کنی

نو میالیو او محترم و هر نو محترم و والدین

د لور نو یو و هر نو، چیلوانو دوستانو او کلیوالو له لاسه مین و کع او

یو اچین سلامونه و ایم السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

او و هر و ستنه له سلامونه **APPROVED BY US FORCES** **APPROVED BY US FORCES**

لور نو خانو من خبره نشته په هکله هیچ کس و پښه نه کوی داسره یو دی
په ان شاء الله ۱۱ ۲۰۰۴

او بیا په سینه کور و ستنه سو لیکه نه او رسنیدل او پښه خو پښه شوم د

له الله زما هو صله پښی

لور و ده تاسره هیچ ډول تشویش نه کوی ما سره د خوشی کېدو وعده شوه ده

یو ځل به بیا د خوشی په فضایی سره کښینو د خپل کور او ما شو ما نو خیال ساتی

ددې خط سره د ایو شعر هم ضمیمه کوم چې تاسو یې ولولی او د خوشی سره

یوه خو پښه بله پښه یی په الله موسیارم

۱۲/۸/۱۴۲۰ هـ ق

6.

Date 28/9/2004 تاریخ

Signature عبدالمصمیم

امضاء لاسلیک

The addressee is my

نسبت خانوادگی یا گیرنده اختصاری سره کورنی اړیکې

نوله همدې امله له څه مودې وروسته مادگوانتهنامو په زندان کې
د نيمگريو ليکونو په هکله داشعرويلی و :

نيم خبر

راور غليمانو راته نيم خبر زور و او نيمگري و قدیم خبر
ستري و شاكي و ظالمانونه ډيري راته و ژړل سقيم خبر
سترگه يې يوه او ژبه نيمه وه گرم و پياوړی و حميم خبر
وويل مظلوم په نيمکي راته لاره کې ډاکوان وهي سليم خبر
ناست يمه په تمه انتظار کوم رابه وړي سپورمی اوڅه نسيم خبر
درې واره به يوځای گرم پوره به شي جوړ به شي عظيم خبر عميم خبر
دوست غواړي وسيم خبر صميم خبر نه غواړي دميم خبر وخيم خبر

دڅارني اوتجسس آلات

دگوانتهنامو د زندان په ټولو کمپونو ، بلاکونو ، پنجرو ،
کوټو او دگرځېدو ځای کې دتجسس آلات ځای په ځای شوي دي . په
پنجرو کې دلاسونو د مينځلو په ځای کې داوبودجالی لاندې
داورېدلو آلات پټ لگېدلي وو . کله به چې څه خرابي په کې راغله
ټوبندي به يې دپنجرې نه وايست ، پردې به يې څوړندي کړې
او انجنير به راغی جوړبه يې کړل چې ځينو بنديانو د پردې دوت نه
دجوړولو په وخت کې ليدلي وو او زما په پنجره کې يوځل دانجنيرنه
دجالی دپېچ تاوول او کلکول هېر شوي وو ، زه چې کله ورته راغلم نو

هغه جالي مي پورته ڪره او ومي ليدل چي دجالي لاندې يوي خواته
 يوه څلور ڪونجه وره آله لگبدلي ده اوتارونه ورته راتپر دي .
 دڅلورم ڪمپ دڏوڏي خورلو ڄاي کي گرد چاڀره دسيمتهو په
 ڏهوبلا ڪونو دپاسه دڪنڀناستلو له پاره دلرگي تختي لگبدلي وي
 ڄينو عربانو په ڄه چل هغه تختي راوسپرلي چي گوري دبلا ڪونو په
 ڏهون اوتشو منڄونو کي آلات لگبدلي دي اوتارونه ورڅخه په زمبکه
 کي بنڪته شوي دي چي هغه عربانو وشڪول خو امريڪايانو به په
 ناگاري سره دبلاک دترميم په بانه ٽول بلاک خالي ڪر اوآلات به يي
 ٽول سم او جوڙ ڪرل .

ڊپرو عسڪرو ، ترجمانانو اودسره صليب ڄينو موظفينوبه هم ڪله
 ڪله دڄينو بنديانو دپوښتنوپه وخت کي لاندې باندي
 دورو ڄواوسترگواشاري وڪري اوبندي به يي پوه ڪر چي پت آلات
 لگبدلي دي او ڄه نه شم ويلاي .

ترٽولو مشراوترٽولو ڪشربندي

دگوانٽينامو په زندان کي ترٽولو مشربندي د (۱۲۵) ڪالو و
 اوترٽولو ڪشر دلسو مياشتو تي خوري ماشوم و. ترٽولو مشر
 دارزگان دولایت ددير اوت دولسوالي يو بوڊاو چي له ڊپر بوڊاوالي
 يي وروڄي اوبانه هم سپين و، په خبره هم ښه نه پوهېده اوبه غورږونو
 هم ڪونو. د (۱۰۵) اودسلو په شواوخواکي دوه نور بوڊاگان اوڄه
 ڄوانان هم ورسره وو .

پرتوگ او کميس سره گندلي درپشي يې چې وراغوستي وه نو
 دانساني ضرورت درفع کولو په وخت کې ټول کميس ددرپشي لور ته
 بنکته ايستل کېده ، هغه بوډاپه دې نه پوهيده چې څه ډول يې
 وباسي ؟ دضرورت په وخت کې دسطل خواته لاړ چې ويې ليدل
 کميس اوپرتوگ سره گندلي دي نونه پوهېده چې څه وکړي ؟ دواړه
 لاسونه به يې وځنډل او امريکايانوته به يې په کنځلو او بنېرو پيل
 وکړ . بيا زمونږ څپرگي نه دنورالله په نامه ديرواتي له ورايه په اشاره
 پوه کړ چې داسې وکړه . دهغوی څپرگي زمونږ مخامخ چپ لورته و .
 کله چې لومړي ځل تحقيق ته عسکرو روان کړ نو نه پوهېده چې
 چېرته مې بيایي ؟ گومان يې وکړ چې وژلو ته مې بيایي نودلاري
 منځ کې رنډ شو او عسکر وته يې وويل چې کافرانوتاسو خو
 ماشهيدوي خو صبر وکړئ چې دوه رکعته لمونځ وکړم بيا مې شهيد
 کړئ . عسکر نه پوهېدل چې څه وايي ؟ په زوريي ديکه کاوه خو هغه
 رنډشو او ورسره نه ته ، بيا دنږدې څپرگي يو بندي وروراندي شو او
 ويې پوښته چې ولې ورسره نه ځي ؟ هغه ورته وويل چې دا کافران مې
 وژلوته بيایي زه ورته وايم صبر وکړئ چې زه دوه رکعته لمونځ وکړم
 بيا مې بوزئ . هغه بندي ورته وويل چې پوښتنو ته دې بيایي وژني
 دې نه ورسره لاړشه يو څو پوښتنې به درڅخه وکړي بېرته به راځي .
 بابا قناعت نه کاوه اوپه خپل دريځ ټينگ ولاړو بيا نور بنديان هم
 جالی ته ورنږدې شول اوپه ډېر تکليف يې پوه کړ ، بيا ورسره روان
 شو . دغه بابا شيخ فاني و نه يې څه اورېدل اونه په خبره بڼه پوهېده

خوهغه هم گوانتهنامو ته نقل شو اوبيا څه وخت وروسته له هغه ځايه خوشي شو .

اوترهولو کوچني بندي هغه تي خوري دلسو مياشتو کمکي ماشوم و چې په کويته کې يو افغان خپلوانو کره تللی و ، بيایي خپل دغه ماشوم نږدې روغتون ته دواکسين له پاره بيولی و ، په لاره کې دآی ایس آی توري شبکې نيولی و اوپه امریکایانو يې دماشوم سره پلورلی و . امریکایانوپه پتوسترگودغه پلار اودهغه دلسو مياشتو ترهگرېچي گوانتهناموته راوړسول . پلار يې په پنجره کې اوماشوم يې په کلینک اوبيايوي امریکایي کورنۍ ته سپارلی و . دوه کاله وروسته يې په داسې حال کې خوشي کړل چې ماشوم په انگلېسي خبرې کولې او دخپل پلار سره بېخي نابلدو! نړيوال دې اوس پرېکړه وکړي چې دلسو مياشتو ماشوم بندي کول ، پلورل اوترگوانتهنامو رسول ترهگري ده اوکه نه ؟ دآی ایس آی توروترهگرو داسې په سوونو کسان په امریکا وپلورل چې په عمر کې به پوره سړي وو خو په بې وزلي اوبې گوناھۍ کې دهمدغه ماشوم په څېر وو .

نورداتو ، نهو ، لسو اوترينځلسو کلونو هلکانو نه واخله تر(۱۲۵) يوسل اوپنځه ويشت کلو پوري دهر عمر بنديان دکیوبا دگوانتهنامو په زندان کې وو .

بنځينه بنديانې

بنکاره خومونږ خپله کومه بنځينه بندي نه ده ليدلې خودنورو بنديانونه موموثق معلومات ترلاسه کړي دي چې دپاکستان دآی ایس آی په جېلونو کې د عربانو بنځي ليدل شوې دي . په باگرام کې امریکایانوسره یوه پنجابی بنځه وه اوډېرو بنديانو ليدلې وه چې ژړل به یې . آخريې دماغی توازن هم له لاسه ورکړی و هغه به هم دنارینه بنديانو غوندي په زنځیرونو اوزولنو کې تحقیق نه بېول کېده اونورټول تعامل ورسره دنارینه بنديانو په څېر ډېر ناوړه و . ددوسیې نمبر یې (۶۵۰) و .

دقندهار دامریکایي زندان کیسه یوه عرب کوله چې د پاکستان آی ایس آی د عربانو یوه بنځه او خاوند دواړه امریکایانو باندي پلورلي وو امریکایانو دواړه سره جلا کړي وو بیا په قندهار کې دتحقیق په څېمه کې عرب ناست و چې دهغه بنځه یې برینله راوستې وه ، سړیې هم ورته خرېلی و ، دخاوند په مخکې یې اودروله چې سخت سخت یې ژړل اوسلگي یې وهلي .

په گوانتهامو کې یوه عرب دامریکایي نه په میز پاتي یوه پانه ليدلې وه چې په تېر کې پاتي شوې وه دهغې پانې په جدول کې دالاندي پوښتنې لیکلې وې : کوم ځای کې ونیول شوې ؟ کله نیول شوې یې ؟ تاسره مېره هم نیول شوی دی ؟ حامله خونه یې ؟ دځواب په خانو کې لیکل شوي وو چې دپاکستان په لاهور کې نیول شوې يم ، په فلاني تاریخ ، مېره مې هم راسره نیول شوی دی ، حامله يم .

او ځينو عسڪرو هم ځينو بنديانو ته پت ويلي وو چي بنځينه
بندياني هم شته .

بنديانو کي دامريڪايانو جاسوسان

بنديانو کي دامريڪايانو ڇيني جاسوسان هم وو چي دامريڪايانو
په ڇپر احمقان وو اوڊرزر رابنڪاره شول . خوڄو دگوتو په شمپر وو
په دوي کي په قندهار کي يو بحر يني عرب و عيسي نومبده . کله به
يي په يوه خيمه کي اوکله په بله خيمه کي اچاوه او خلکو گومان کاوه
چي جاسوس دي . لڙه لڙه انگلېسي يي هم زده وه امريڪا ته يي سفر
هم کړي و ، دامريڪايانو نه يي " بايبل " هم اڅيستي و او مطالعه کاوه
يي . په خيمو کي يي دبنديانو ترجماني اود عسڪرو سره ڊبري خبري
هم کولي . ڊبر بد عمله اولو فر معلومبده . څو ورځي مونږ سره خيمه
کي و د عسڪري تيار خوراڪ دوجبو وپش کي به يي هم ٽگي کوله
اود کريم بورڊ لوبه اوشطرنج به يي هم کاوه . شپه اوروځ يي معلومه نه
وه او هروخت به لگياو ! ماورته يوه ورځ وويل چي دغه لوبي ته يو
وخت وٽا که او هروخت يي مه کوه خلک ويده وي اوته لگيا يي له
خوبه يي باسي ! هغه زما خبره ونه منله مادلوبو هغه تخته
ديلاستيکي چيتروگانوسره دخيمي نه دباندې وغورځوله . عيسي
بحريني سمدستي امريڪايي پوځيانو ته شکايت وکړ اوزما په هکله
يي ورته وويل چي دالوي ترهگري ، دالقاعدې ، طالبانو اونورو
ترهگروډلو سره اړيکي لري ، مادشطرنج او کريم بورڊ لوبي ته نه
پرېږدي اوتخه يي هم راڅخه واڅيسته اودباندې يي وغورځوله ...

يوپوخي ضابط راغي او زه يي دباندې خاورو کي لمرته په
 زنگتونو جزايي اودرولم او عيسى ته يې وويل چې داکار
 مستادخوښي له پاره وکر مونږ هر هغه کار کوو چې ته پرې
 خوښېږي ...

وروسته يو بل پوخي افسر راغي ، ډېرې بدې ردې يې وويلې
 اومونږ ته يې وويل چې تاسو ترهگر ياست دلته هم ترهگري کوئ .
 تاسو به هيڅکله آزاد نه شئ اوتاسو به دخپل عمل سخته
 سزاوگورئ ...

عيسى خلکو ډېر ملامت کړ راغي ماته مخامخ دپښو په
 سرکښېناست او بڅښنه يې وغوښته اوراته ويې ويل چې " سامحني "
 ماپه سينه کې تېل واهه هغه په کوناتو کښېناست اوشاته وغورځيده
 بياگوانته نامو کې په مايک بلاک کې دلږ وخت له پاره ماهغه عيسى
 بحريني وليد اوراته ويې ويل چې ما اوس توبه ايستي ده ،
 ماغوښتل چې امريکايان وغولوم اوخپل ځان په دې چل ازاد کړم ...
 دامريکايانو جاسوسان ټول دغه ډول وو چې غوښتل يې دنورو
 دضرر په قېمت خپل ځان ازاد کړي اوامريکايان وغولوي .

دامريکايانو له پاره چې يې جاسوسي کوله يوه بله ډله هم وه چې
 ټول شيعه گان وو څلور شيعه گان چې : علي ، ارکان ، حسن
 اوحيدر نومېدل ډېر لوی خيستان وو اوپنځم يې يمني شيعه و چې (
 باسرده) نومېده هغه هم ددوی په ډله کې و ، شپږم يې عبدالمجيد
 نومېده چې ايراني اولوی احمق و . ښکاره به يې ويل چې زه
 امريکايانو له پاره جاسوسي کوم او ماته په تحقيق کې سگرت او ....

مهياکوي بل افغاني شيعه و چې ډاکټر علي شاه نومېده اوپه ايران کې يې زده کړه کړې وه هغه هم ددغو کسانو په ډله کې و او هغوی سره يې ټينگ اړيکي لرل.

خلکو پرې همداتور لگاوه چې د ايران له پاره کار او جاسوسي کوي د ايران نه يې سخته دفاع کوله. او زندان کې يې هم ددغه عراقيانو ملگري کوله.

دغه ډلې گيرې هم خريلې ، بشخو سره يې خبرې هم کولې ، په څلورم کمپ کې په نېکرونو کې برينه هم گرځېدل او امریکايان احمقان به يې استعمالول . د مذهبي تعصب له مخې به يې صحابه و ته کنځل هم کول اوپه څلورم کمپ کې ورڅخه بنديان ډېر په تکليف کې وو . پنجره کې خو دغه فاسده ډله ډېره تکليف کې وه ځکه چې هرچابه دسل اورتل ....

خوپه څلورم کمپ کې په بيله کوټه کې سره راټول شوي وو امریکايانو احمقانو ته به يې کله ويل چې کمپ کې خلکو چاقوان جوړ کړي دي اوپه تاسو حمله کوي ، هغوی به دټولو بلاکونو سخته تلاشي وکړه او هيڅ به لاس ته ورنه غلل . کله به يې ورته ويل چې خلکو يو بل ته سره ليکونه لېرلي دي بيا به سخته تلاشي وشوه خوپه هرځل به امریکايانو هيڅ نه موندل ځکه چې ددغه ډول کارونو هيڅ امکان نه و . خو بيا به يې هم هغوی ته نورې اونورې خبرې کولې اودټولو درواغو سره سره به هغوی ريښتيني گنل . ارکان به دامريکايي بنځينه عسکرو سره د شپې داوسپنيز جال ترمنځ شطرنج

اونورې لوبې هم کولې اودې ټولو به بنځو ته ناوړه جنسي اشارې او حرکتونه هم کول ...

ارکان دطالبانو په حکومت کې بندي شوي هم و چې په آخرو ورځو کې دقندهار دزندان نه تېرېدلې و اوداسې ويل کېدل چې دې ټولو صدام او دافغانستان ځينو گوانډيو هېوادونو ته جاسوسي کوله ...

امريکايانو ددغې ډلې ډېر رعايت کاوه او هغوی ددغه رعايت نه ډېره ناوړه گټه اخيسته . په ډېرو کسانو يې ددرواغو گواهي کړې وه چې داخلک په القاعده کې وو ډېر کسان ددوی د شيطاني له امله پنځم کمپ ته ولېږل شول ...

زمونږ په هکله يې څلورم کمپ کې هم محققينو او پوځيانو ته ويلي وو چې مسلم دوست خلکو ته فتوي ورکوي ، ټول بنديان خصوصاً عربان يې زيات احترام کوي ، شطرنج ته حرام وايي ، ستاسو راوړې غوښې حرامې گڼي اوداسې نور ... تردې چې محققينو دهر بلاک نه يو اودوه کسان تحقيق ته وغوښتل اوزما په هکله يې ترې په سختې پوښتنې وکړې او حتی نارنجي جامې يې ځينو ته راوړې او بيرته پنجره ته په لېږلو يې تهديد کړل . لکه چې په افغانانو کې يې دکونړ دمرورې " اختر " نه دغه ډول پوښتنې کړې وې هغوی ټولو ورته ويلي وو چې مونږ خبر نه يوو . داستاذ بدر نه يې هم په تحقيق کې پوښتنې کړې وې .

اودايي هم ورته ويلي وو چې څرنگه خلک ستادورور : مسلم دوست احترام کوي ؟! هغه ورته ويلي وو چې داخوکومه بده خبره نه ده تاسو ته ترې څه تکليف دی ؟! ...

ماته هم محققينو وويل چې ته فتوي ورکوي ماورته وويل چې دلته يواځې دلمانځه ، اوداسه ، روژې او داسې نورې پوښتنې کېږي چې تاسو پورې هيڅ اړه نه لري ماته چې کوم معلومات وي نودازمونږ دين دى اوزه هرو مرو ځواب ورکوم په دې ځوابونو زه مفتي نه شم جوړېدای .

بيا ماورڅخه پوښتنه وکړه چې آيا دحيواناتو پچې خوراک لپاره دي بايد وخورل شي او که نه ؟ هغه وويل چې نه . ماورته وويل : ته هم مفتي شوي ځکه چې دپچي دنه خوړلو فتوى دې راکړه .

لنډه داچې ددغو شيعه گانو څخه مونږ ټول بنديان زيات په تکليف کې وو ، خلکو ورته په نازله قنوت او نورو دعاگانو کې بښېږي هم کولې . آخر " ارکان " او " باسرده " سره سخت جنگ وکړ چې په باسرده يې پوزه هم وينې کړه ددوى خپلو منځو کې سخت اختلافات پيداشول او الله تعالى ټول سره تيت اوپرک کړل .

علي يې پنځم کمپ ته ولېږه اونورپنجرو ته بېرته لاړل .

ماهيڅکله دانه وو ويلي چې گڼې دگوانته نامو بنديانو ته چې په وروستيو وختو کې کومه غوښه راځي هغه حرامه ده ځکه ډېر داسې دليلونه وو چې دهغې غوښې په حلال والي يې دلالت کاوه . مانوروته هم ويل چې خورئ يې اوماخپله هم خوړله . دعلي او استاذ بدر محقق يو و ، يوه ورځ بلاک ته راغى او استاذ ورته وويل چې مونږ کله ويلي دي چې داغوښه حرامه ده ؟ هغه دسخت خجالت سره مخ شو ، ځان يې درواغجن ثابت کړ او ويې ويل چې تاسو نه دي ويلي ....

عراقي شيعه گانو کي دابو فاطمه په نوم هم يوو خودهغه ظاهري سلوک بڼه و او شيطاني اوجاسوسي يې هم نه کوله .

ايراني شيعه عبدالمجيد خوپه غاړه کي صليب هم خوړند کړي و او دډېرې غوړه مالي له پاره به يې امريکايانو ته وروڼه هم ويل ...

علي او ارکان به په څلورم کمپ کي دعسکرو په مشوره دډوډي دلوبنو دراوړلو په وخت کي ووتل غوښه يابل هغه څه چې دهغوی به خوښ وو پت به يې کړل او کله کله به چې دهغوی دکوټې دوتلو نمبر مخکي و نو وبه وتل او دهغوی دلوبنو نه به يې خوراک وکړ نورو کي به يې شگي واچولې چې څوک يې ونه خوري ! کله کله به يې دکوټو ترمنځ دعمومي تشنابونو سره اضافي کتغ وشينده او بيا به يې عسکروته دنوروبنديانو کوټه ورپه گوته کړه چې دا کار هغوی کړي دي . عسکرو به هغوی دگرځېدلو څخه څو ورځي محروم کړل اوپه دې ترتيب به په ناحقه جزايي شول . ددريمي کوټې او دعمومي تشنابونو ترمنځ دپوال کي چاودشوی و دغوشيعه گانو څو ځل په هغه چاود کي دتشناب پيپ ايښی او کوټې ته يې اوبه ورخوشي کړې دي ...

لنډه داچې ډېر پليت شيطانان وو . په کندهار کي دارکان سره عبدالحکيم بخاري، صديق ترکستاني او ..... هم بنديان وو . صديق ترکستاني بڼه سپری و او عبدالحکيم بخاري دسعودي استخباراتو افغانستان ته دجاسوسي له پاره لېرلی و او هلته نيول شوی و .

دامريکا يانو نور جاسوسان په افغانانو او پاکستانيانو کي ځيني لوفران او بدعمله هم وو چې هغوی اصلا داسلام په نوم نه وو بنديان

شوي بلکه دغلا ، جاسوسی ، درغلی ، پاتکونو او نورو جنايتونو له امله بنديان شوي وو . لکه حاجي روح الله ... خودايوه خبره جوته ده چې جاسوسانو کې تراوسه يوهم نه دی راخوشي شوي او داځکه چې هغوی نه تراخه هلته کار اخلي .

بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ

دگوانتهنامو بنديانو سره دامريکاپوځ او محققين په رواني جنگ کې بوخت دي بنديانو باندې په بدني تعذيب سربيره روحي فشار دپر زيات دی دنفسياتي ځورونو څو بېلگې په لاندې توگه وړاندې کوو :

۱: په پنجره کې ستونزمن ژوند چې تفصيل يې مخکې تېر شو .
۲: په ډېره يخه يا ډېره گرمه کوټه کې دبندې کنبېنول چې داهم بدني اوهم روحي تعذيب دی .

۳: دتحقيق په کوټه کې بندي دخوساعتونو يادپوره ورځ اوشپې له پاره يواځې تړلی پرېښودل ، تردې چې انساني ضرورت يې هم همغه ځای کې رفع کړی دی داهم دبندې اوروحي تعذيب او فشار يو ډول و .

۴: په داسې کوټه کې دبندې پرېښودل چې هلته لغړ او جنسي تصويرونه وي .

۵: دتحقيق په کوټه کې يو ډول دوه چراغونه په دېوال کې بندي ته مخامخ لگېدلي دي ، بندي هلته تړلی پرېږدي او هغه دواړه چراغونه

روښانه کړي هغه زر زر بلېږي او مړه کېږي او يو ډول خطرناکې شعاع خوشې کوي چې د بندي په سترگو ډېره سخته بده اغېزه کوي او سر پرې گرځوي د اهم بدني او هم روحي تعذيب دی.

۶: بندي ته سپکې سپورې او سختې خبرې کوي او ورته وايي چې ته به هيڅکله له دې بنده ونه وځې ، ترمرگه به دلته يې او خپلوان او دوستان به بيا هيڅکله ونه گورې ...

۷: دگرځېدو پنجره او دتحقيق کوټه کې يې د بنديانو دوطن دخوراکونو اونور انځورونه لگولي وي چې بندي ته وطن ، کلی کور او ..... ورياد کړي او وځورېږي .

۸: دتحقيق په کوټو ، روغتون ، اودگرځېدلو ځای کې يې دبوډا پلاريا بوډی مور انځورونه لگولي وي او په مختلفو ژبو ورسره ليکلي وي چې زويه ! ماته بې له تاژوند ډېر سخت دی ته به ترکومه نه يې ؟ يايې دماشو مانو انځورونه لگولي وي يادښځې ، هغوی ژاري او وايي چې مونږ ستاله پالنې پرته لويېږو اودستونزو نه ډک ژوند تېروو ...

۹: په يوه پوستري يې دلاندې لوري نه ديوه وړوکی ماشوم انځور لگولی وي او ورسره يې ليکلي وي چې ستازوی ياستالور ستاد بندي کېدو په وخت کې ، بيالږ پاس ترې دلږ غټ ماشوم انځوروي او ورته ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه درې کاله وروسته ، په همدې ترتيب لږ لږ لوړېږي په آخر کې دلوی زلمي ياپېغلې انځوروي او ورسره ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه (۲۵) پنځه ويشت کاله وروسته . په دې ترتيب بندي ته انتباه

ورکوي او ځوروي يې چې دلته به ته تر ډېره عمره يې ستاچي به دغسې ستاپه غياپ کې لويېږي .

۱۰: ځينو پوسترو باندي يې په همدې ډول دمور ، پلار ، بچو اوبنځي انځورونه کنبلي وي او ورسره يې ليکلي وي چې دمحققينو سره مرسته وکړه ريښتيا ورته ووايه اوزر خپل کورته راشه .

۱۱: د عربانو دکېږديو ، اوبنانو ، دخورمادباغونو او نور زړه رابنکونکي انځورونه په پوستر کنبلي وي اودافغانانو دافغاني تنور دډول ډول ډوډيو ، سيخ کباب ، اونور ځوروونکي او زړه رابنکونکي انځورونه يې کنبلي وي چې البته دامريکايانو غوندي دنياپرستو ته سخت تمامېږي اوالحمد لله په مونږ يې هيڅ ناوړه اغېزه نه وه .

۱۲: دبنديانو دبي خويه کولو ، له خويه راويښولو ، ځورولو او غوسه کولو له پاره په بلاک کې موظف عسکر په نيمه شپه دبلاک يو لور اوبل لورته پېر پېر داوبو رېري پيپونه چې په سر کې يې اوسپنه لگېدلې وي راواخلي او دبلاک دمنځني لارې دمينځلو په بانه يې دبلاک په اوسپنيزه زمکه رابنکارې چې گرگرکوي او دخوبولي انسان په دماغو ډېره بده اغيزه کوي .

۱۳: کله کله يو بلاک نه بل بلاک ته تيرې او کاني ولي چې داوسپنيزو بلاکونو دپاسه لگېږي او سخت گرز گروز کوي . بنديان راويښوي ، ځوروي او بي خويه کوي .

۱۴: په درندو بوتانو دبلاک منځ کې په نيمه شپه کې په درزدرز ځي ، چغې وهي ، لوبې کوي اوبنځي نريو په بل سپرېږي ....

۱۵: په نيمه شپه ، دپشني ، سهار دوخته اونورو نازکو او نامناسبه وختونو کې بندي تحقيق ته بوزي او هلته ورسره سختي اوتشدد کوي .

۱۶: دقران کریم بي حرمتي اودديني شعائرو سپکاوی هم امریکایانو ددې له پاره کاوه چې په بنديانو روجي او رواني فشار راوړي .

۱۷: دگيرو او وروځو خرپيل هم روجي فشار و .

۱۸: مشين ته ورکول اوډارول چې دامشين ستادروغ او ريښتيا معلوموي : داهم روجي فشار و .

۱۹: کله چې بندي دغسل په وخت کې په ځان صابون و مړي نو عسکر ور باندي اوبه بندي کړي او صابون په ځان يې دغسل خانې نه راوباسي داهم روجي فشار دی .

۲۰: دگرځېدو په وخت کې دخپل استحقاق چې شل دقيقې يانيم ساعت دی نه بشپړول اودنيمايي ياڅلورمې برخې دوخت په پوره کېدو دگرځېدو دځای نه را ايستل .

دامريکايانو حماقتونه

مونږ مخکې داگومان کاوه چې امریکايان به دومره احمقان نه وي لکه چې وموليدل. نورخو مونه دي ليدلي خو پوځيان اوداستخباراتو والا (CIA) (FBI) اکثره سخت احمقان دي . دپوځيانو په هکله خودامشهوره ده چې دهرځای پوځيان ډېر احمقان

وي . اودا ځکه چې عقل او پوهه دعاقلانو سره دناستي پاستي ،
 بنووني اوروزني ، دژوند دهرارځ دتودو سرو او گڼو تجربونه زده
 کېږي او پوځيان له دې ټولو محروم وي . پوځي يواځې تيارسي ، کين
 گرس بني گرس ، درېش ، وضعیت اساس اونورو عسکري تمرینونو
 ، اصطلاحاتو او دجنگ نه پرته نورڅه نه زده کوي . نو ځکه به تمیزه
 اوبې توپيره دقوماندان په قومبانده خپل سر ورکوي . نورنه پوښتنه
 کوي اونه دپوښتنې حق لري چې ولې؟! .

خبره نه اوږدو اونه يې هېرومونږداويل چې امريکايي محققين
 او پوځيان ډېر احمقان دي . پوځيان خو همداسې وي خو محققين
 اوداستخباراتو خلک خوددولت چاڼ شوي ، ذهين ، زیرک او نخبه
 کسان وي نو چې نخبه يې داسې کم عقل وي نو عوام به يې لاشه
 وي؟! .

ځيني حماقتونه خوداسې دي چې مونږ يې ليکل مناسب نه گڼو
 ځکه چې هغه اوس هم جريان لري اودامريکايانو هغه حماقتونه
 دبنديانو په گټه دي نوکه مونږ يې وليکو هسې نه چې ورته متوجه
 شي پرېږده چې دهغوی دجريان نه بند يانو ته گټه ورسېږي
 خودځينو نورو حماقتونو څو بېلگې به يې وليکو :

يو محقق چې دبندي دوسيه هروخت لولي اولوستي يې ده اود
 بندي په هکله پوره معلومات په کې ليکل شوي دي په دې ټولو
 سربېره بندي ته ويلى وو چې مونږ ستاپلار هم نيولى دى اوډېر زر به
 يې دلته په گوانته نامو کې وگورې ، هغه ورته وييل چې داخوډېره
 دخوښۍ خبره ده . هغه وييل : څرنگه ؟ ده ورته وييل چې زما پلار

خوشل کاله مخکي مرشوي دي اوماتاسوته ويلى هم دي اودوسيه کي داخبره ليکلي هم ده نوکه اوس تاسو نيولي وي نو حتما به راژوندي شوي وي اوچي هغه راژوندي شوي وي اوتاسو نيولي وي نو هيخ پروانسته خوورخي به دلته وي بيا به خلاص شي .

محقق ډېر سخت خجالت سره مخ شو نور يې هيخ ونه ويل او خبره يې بل خوا واروله .

خينو محققينو به پوښتنې کولې چې په مونږ کله حمله کېږي؟! .

ايا دي زندان ته څوک اور ورته کوي؟! .

ته مشري يې که ستازوي؟! .

ډېر داسې کارونه چې د عسکرو په گټه به وو اوبنديانو به ورته مشوره ورکړه چې داسې وکړي خو هغوي ته به چې څرنگه ويل شوي وو نو بې له دي چې ظروفو او شرائطوته وگوري هماغسې به يې کول اوبنديانو به مشوره به يې هم نه منله! .

قندهارنه د کيوبا په لپور دروانېدو په وخت کې يې په داسې حال کې چې د بنديانو لاسونه ترملا او پښې د زمکې سره تړلې وې وويل چې که د چا ضرورت و نو لاس ياپښه به پورته کوي! خودې ته يې فکر نه کاوه چې تړلي لاسونه اوتړلې پښې به څرنگه پورته کړي؟! کله چې مونږ ورته وويل چې داخونه شي کيداى نوويې خندل اوسخت خجل شول .

لکه مخکي مو چې وويل د گوانتهامو په بنديانو کې يودايران ، او څوکسان د عراق شيعه گان وو هغوي د سنيانو سره سخت تعصب کاوه امريکايانو ته به يې جاسوسي کوله او هغوي به يې په پتو سترگو

بي له تحقيقيه خبره منله . لکه چي ورته به يي ويل چي بنديانو چاقو گان جوړ کړي دي او په تاسو حمله کوي . هغوی به يو دم زيات عسکر را وغوښتل ، ټول بلاکونه به يي ويلتل ، دهرشي تلاشي به يي واخيسته او هيڅ شی به لاس ته ورنه غی ، خونه يي دافکر کاوه چي بنديانو له څه شي څرنگه چاقوان جوړل کړل؟! اونه يي هغوی ته ويل چي ستاسو خبره خودرواغ وخته . بلکه لابه يي شاباسی ورکړ . بله ورځ به يي بله شیطاني په همدې ډول وکره او هغه به هم درواغ شوه خو دا کار په دوام او تکرار روان و هغوی دامريکايانو د حماقت نه بده گټه اخيسته اولوبې يي پرې کولې خودوی نه پوهېدل هغوی به يي نازول ، امتيازات به يي ورکول او ريښتيني به يي گڼل .

په دې ټولو سربېره دامريکالوی لوی سياست پوهان ، جنرالان او مسئولين ځکه ډېر لوی احمقان دي چي دپاکستان دآی ایس آی جنرالان يي مسلسل غولوي . بي گونا خلک يي پرې ويلورل ، په خپلو دښمنانو يي دهغوی له اوږو ډزې وکړې او کوي يي ، دترهگری په خلاف دمبارزې په نامه اونورو مختلفو پلمو ، دسيسو، ډرامو او درواغو باندي دامريکانو نه ډالر ، وسلې او وسائل اخلي اودکارغه غوندي هم گندگي خوري اوهم ټونگه څنډي : خو امريکايان يي په پټو سترگو تصديق کوي چي ځيني بېلگې يي مخکې بحثونو کې تېرې شوې او ځيني به په راتلونکيو کې راشي، نو اوس دې لوستونکي قضاوت وکړي چي آيا امريکايان احمقان دي اوکه نه؟ .

امريکايان خپل ځانونه دټولې نړۍ باداران اودهرچانه هوبسيار گڼي اونوروته په سپکه سترگه گوري ، چي داترټولو لوی حماقت

دی؛ نور ټول حماقتونه یې د همدغه حماقت نه سرچینه اخلي اود ټولو ستونزو لامل یې همدغه غرور او همدغه حماقت دی. امریکایي محققینو به مونږ ته ډېر زیات درواغ ویل. دامریکایانو په خپر درواغجن مایه خپل عمر کې نه دي لیدلي، خود ډېر حماقت خبره په کې داده چې داگومان یې کاوه چې مونږ د هغوی په درواغو نه پوهېږو!!!

هغوی زمونږ د ژوند او عاداتونه ناخبره وو او زمونږ ژوند یې هم دخپل ژوند په تله تله هغوی به چې کله مونږ نه دخپل سفر په هکله پوښتنه کوله نو دعادي کلیوال بس سفر کې به یې هم دکمپیوټر دانټري پوښتنه کوله.

دامریکایي پوځ بې خرته لگښتونه

دامریکاپوځ خوله ځایه هم ډېر نازولی دی خو په افغانستان یرغل ورته ډېر دروند او قېمته تمامېږي. دامریکایانو په پرتله دروسانو لگښتونه ډېر لږ وو، ځکه چې په هغه وخت کې شوروي اتحادلانه و ړنگ شوی اود شورویانو او افغانستان ترمنځ یواځې داموسیندو نودزمکې له ليارې یې ډېر په اسانۍ دخپل پوځ اکمالات کول. اوبله داچې دافغانستان دننه وسائل یې هم استعمالول اونسبت امریکایانو ته ډېر زړه ور وو هرکار یې پخپله کاوه.... اودفکري ملگروشمېر او زړورتيا یې هم زیاته وه. دامریکایانو ټول اکمالات افغانستان ته له بهره کېږي چې اکثره یې له امریکاڅخه راځي دبېلگې په توگه: امریکایي پوځ دخپلې بزدلی او ډار له امله افغانستان کې په خپلو

گوډاگيانو هم باور نه لري د عسکرو خوراک هم دامريکانه راځي ،
 د خښاک اوبه ورته دکويت ، بحرین ، اودخليج دنورو هېوادونو نه
 راځي د جاسوسی نه واخله نور ټول کارونه په نورو کوي چې داهم
 لگښتونه ايجابوي . تردې چې افغانستان څخه لرگي نورو هېوادونو
 ته صادرېږي خومونږ په قندهار کې وليدل چې حتی لرگي هم ډک
 ډک کانتينرونه دامريکانه راتلل اوداله دې وېرې : هسې نه چې څوک
 راته په کې کوم چاودېدونکي مواد ... کنډېږدي ! پوځيان هرښی
 نارامه اوبې ځايه استعمالوي که دخوراک بندېږي يايوه منه ورڅخه
 په زمکه وغورځېږي نو هغه بيا نه را اخلي بلکه بل ډبی اوبله منه را
 اخلي . دهر وخت مېوې ورته په وخت اوبې وخته هرځای ته رسول
 کېږي ، امریکايان هر کار په وسائلو او مشينونو کوي اوپه لاس يو
 موگی هم په زمکه کې نه ټک وهي . وسايل په تېلو چلېږي نو ځکه
 يې دتېلو لگښت ډېر دی اودهمدې لگښتونوله پاره جنگېږي .
 قندهار کې دخېمو گرد چاپېره داغزنو سيمانو ددېوالونو نه خېمې ته
 دروازه هم لومړی دهمدغو اغزنوسيمانو وه خوبيا يې کلکې
 داوسپني دډنډو دروازي راوړې . ددغو دروازو له پاره يې په مشيني
 برمي لوی او ژور سوري وکنل بيایي په کې ددروازو اوسپنيز
 چوکاتونه لک کرل بيا به يې په کې لومړی دوچو سيمتو بوری تشه
 کره اودپاسه به يې پرې وچې شگې واچولې په دې ترتيب يې دهرې
 دروازي دچوکات يوې پښې ته اته بوری اوبلې ته هم اته بوری
 سميت واچول چې يوه وړه دروازه يې په شپاړسو بوريو اودروله بيایي
 دغو وچوسيمتو اووچو شگو دپاسه اوبه وارولې ! ...

دمعمولي کار له پاره هم ربري ديوخل استعمال والا لاسکشي
اچوي او بيا يې غورځوي او په لاسونو يو ډول مکروب وژونکي کریم
مري . دهر عسکر سره يوه پلاستيکي اوږده مشکوله شاته تړلې او يو
اوږد پيپ ورڅخه مخې ته راتيردي دورځي څو وخته تياره ميده
واوره راځي هر عسکر خپله دغه پلاستيکي مشکوله له واورې
اوشريت نه ډکوي او بيا يې د ماشومانو د چوشني غوندي دغه پيپ په
خوله کې نيولې وي اوروي يې ... يا ورسره بکسي نه څه خوري
دامريکايي عسکر خوله تل په خوراک خوځېږي او شخوند وهي !

دهر عسکر سره يوه لويه سفري بکسه وي چې شاته يې اچوي .
دغه بکسه يو پوره سينگار بکس او د سامان بوجی وي . په دغه
بکسه کې ډول ډول خوراکونه ، خوږې دانې ، پاپر ، ژاولې ، بسکت
، ممپلي ، ډول ډول دچپسو ډبي ، پوکني ، د مخ کریم ، دنسوارو
ډبي ، سگرت ، وړوکی کمپيوتر ، تېپ ، راډيو ، دوښتانو لري کولو
ماشين ، جنکيانو سره سرخي پوډر ، لپسیرين ، ږمنځي اونور
د سينگار سامان او ..... وي دبکسي پاسنيو جېبونو کې يې ترماس
، کېمره چريکي بستره ، چاقو او کاشوغه او پنجه يو ځای سره نښتي
اونور زيات گڼ سامان وي .

نورې ډبلې تنځاگانې اود اضافي لگښتونو خويې پوښتنه مه کوه .
نور يې هر کار د تېکې په ډول سرته رسېږي او عسکرو به ويل چې په
دې تېکو کې زمونږ جنرالان اولوررتبه افسران شريک دي يو ځای به
نن جوړکړي سبا يې بيرته وړانوي .... يو جنرال يو کار په يوه نقشه
وکړي بل چې راشي بيا يې په بله نقشه کوي ... امريکايان ډېر داسې

شيان هم يوخل استعمالوي چي هغه په غريبو هېوادونو کي په کلو نو استعمالېږي ... نور له مونږ پنالگښتونه به يې لاشومره وي؟ دامريکا اقتصاد به ددغوبې خرته لگښتو ته له امله ارومرو راپرېوځي .

دامريکايانو ډار او بزدلي

دډېرو هغو حقيقتونو نه چي مونږ ته جوت شول يو دادی چي مونږ مخکي فکر کاوه چي امريکايان به دومره بي زړه او ډار نه وي لکه چي وموليدل . امريکايان ډېر بزدل ، ډارن او بي غيرته خلک دي ديو کس نه شل کسه راچاپېرشي خو بيا هم هغوی ډارېږي زمونږ لاسونه او پښي به يې په پولادي زنځيرونو او زولنو کي کلک تړلي وو اوددواړو مټونه به عسکرو نيولي وو خوبيا به يې هم مونږ ته ويل چي په مونږ حمله ونه کړي ، مونږ له تاوېږيو ، مونږ ته مه راگوره ، لاندې گوره ....

مونږ به حيران شوو چي دداسې پولادي زنځيرونو سره سره چي پيلان يې هم نه شي ماتولی مونږ څرنگه په تاسو حمله کولای شو؟! خودا هغه رعب اودارو چي الله تعالی دهغوی په زړونو کي اچولی و . په شپږو مياشتو کي به عسکر بدلېدل . کله به چي نوي عسکر راغلل نو ډېر په ډار به دبلاک منځ کي تلل راتلل چي دډار نښي به يې په مخونو کي بېخي جوتي وې . زړو عسکرو به ورته لارښوونې کولې چي داسې به کوئ او هغسي به کوئ ....

په لومړيو ورځو کي به يې ډېر په ډار بنديانو سره دضرورت په وخت کي خبرې کولې او ډېر په تعجب به يې مونږ ته راکتل ، خوڅو

ورځي به چي تپري شوي اولر لږ به روږدي شول نو مونږ به ورځه پوښتني کولي چي تاسو ولي دومره ډارپري؟! هغوي به ويل چي مونږ په خپله خوبه دي جزيري ته نه راځو ، مونږ په زور رالږل کېږو . مونږ چي کله دلته راځو نو له ډېره غمه او ډاره ژارو ، مونږ په پوځي الوتکو کې يو نامعلوم ځای ته بوتلل شو ، هلته درې اونۍ په تدريب کې تپري کړو اودا راوښي چي بنديان به څرنگه تړو ، پرانيزو او څرنگه تعامل به ورسره کوو؟ بيايو نصراني ملا راشي اومونږ ته قرآن راواخلي اوراته وايي چي پام کوي چي دا کتاب ونه گوري ، داپه زړه اغېزه کوي ، دي کې جادودي ..... دبنديانو خبروته غوږ مه ږدي ، ديني خبرې ورسره مه کوي ....

بيا يو جنرال راشي او راته وايي چي : تاسو دډېرو خطرناکو خلکو سره مخ کېږئ ، مونږ دمسلمانانو ډېر سخت دريځه او خطرناک خلک راټول کړي دي اودگوانته نامو په ټاپو کې مو په اوسپنيزو پنډرو کې اچولي دي . ددهغوخلکو ملگري دي چي په نيويارک او واشنگټن يې ځانمرگې بریدونه وکړل او الوتکې يې دسکو برجونو او پنتاگون سره وجنگولي . داخلک نه په خپل مرگ دي اونه دنورو . دوی مرگ ته خوشحالېږي اوله مرگه هيڅ نه وپېږي . ددوی يو کس دزروکسانو سره مقابله کولای شي ..... پام کوي ځانونه ورځه ساتي ...

نودادامريکا هغه بزدل پوځيان او هغه ډارن جنرالان دي چي هغوي پري وياړي !!!

امريکايي محققين دبنديانو نه دومره ډارېدل چې بندي به
زنخيرونواو زولنو کې دتحقيق کوټې کې په زمکه کې دبنخي کونډې
پورې تړل کېده اوبيا به ترې محقق پوښتنې گرو پرې کولې. مريض
به ټپي، بي هوښه، گود او شوټي په روغتون کې دکت پورې داسې
تړلی و چې له اړخه به نه شو اووښتي !!!.

همدارنگه په خوړو کې يې ټولو بنديانو ته دغوښې په ورځ تل
دسينې ټوټه ياد کوفټې ټوټه ورکوله چې کوم وړوکی هډوکی به هم په
کې نه و د هډوکی والاغوښه يې له دې امله نه ورکوله چې بندي
دهډوکی نه دوسلې کار وانه خلي او کوم عسکر پرې ونه وهي !!!.

دامريکايانو بله بزدي او ډار داو چې ډېر نرم او پاسته قلمونه به
يې ورکول اوداهم له دې وېرې چې په کلک قلم چېرته عسکر ونه
وهي.

دغابونو برش هم دلاس دخچې نيمې گوټې په کچ و. دلوی برش
ورکولونه هم وېرېدل.

دډوډۍ خوړلو کاشوغې به يې په شمارورکولې او هرچا نه به يې
بیرته غوښته او داهم له دې امله چې بندي چېرته دکاشوغې نه
دوسلې کاروانه خلي. که کله به کوم بندي ته کاشوغه نه وه ورغلي
اودورکولو په وخت کې به ورسره نه وه نو ټول بلاک به يې ډېرسخت
تلاشي کاوه.

دادامريکايي پوځ دډار خو بېلگې وې که نه دهغوی هر قدم پراوپه
پراو دډار نه ډک و.

بزدل امریکایان د پروت بندی نه د تپستی په حالت کې

د بنديانو په سر کڅوړې دي او د پاسه پرې سترګې او غوږونه لا نور هم تړل شوي دي

د روسانو او امريکايانو پرتله

مونږ مخکې دنورو ډېرو خلکو غوندي فکر کاوه چې امريکايان دروسيانو نه په هرڅه کې مخکې او غښتلي دي خو کله مو چې له نږدې وليدل نو رامعلومه شوه چې امريکايانو هسې په درواغو او تبليغاتو ځان پرسولای دی او منځ يې تش توکر دی. ماځينو محققينو ته هم په ډاگه وويل او حقيقت هم همدا دی چې دروسيانو جرأت ، متانت او ثبات مونږ ته هله څرگندشو چې دبزدلو اوبې غيرتو امريکايانو سره مخ شوو. روسيان د افغانانو او مسلمانانو په مقابل کې بې زړه او بې ننگه دي او ماتي يې وخوړه خودامريکايانو اوروسيانو پرتله او موازنه چې وکړو نوزه په پوره باور ويلای شم چې که دروسيانو او امريکايانو ترمنځ جنگ ونښلي نو امريکايان به هرو مرو ماتي خوري. روسيان نسبت امريکايانو ته ډېر زړور دي. هغوی چې کله په افغانستان يرغل کړی و نو هغوی سره مونږ وجنگېدو او وموليدل چې خپله په غرونو راختل يوبه مو چې په کې وويشت بل به راوخوت. هرځای کې يې دهرچاله لاسه هرڅه خوړل اوخپله يې خلک نيول. دهغوی جېبونه تش وو خوپه زړونو غښتلي وو ....

مونږ امريکايي محققينو ته ښه په صراحت اوپه ډاگه ويل چې تاسو نه ديو نوک په کچ ځای فتح کولای شئ اونه يو کس نيولای شئ . دگوانتهنامو په دې ټول زندان کې يو سړی مونږ ته راوښیې چې تاسو نيولی وي. تاسو نه يو کس نيولی دی اونه مو عراق يا افغانستان نيولی دی بنديان هم زمونږ خپلومناقانو اومرتدانوپه پلمو نيولي

اوپه تاسو يې پلورلي دي او خاورې ته هم زمونږ دخپلو منافقانو او مرتدانو په اوږوسپاره شوي او ورننوتی. ستاسو جېبونه ډک دي اوزړونه موش دي. کروز ميزايل بمبار اونوروسائل او ټکنالوجي خای رنکولای شي خوفتح کولای يې نه شي، فتح کول دمتو په زرو اودزړونو په جرأت کېږي اودا دواړه تاسونه لرئ په پلمو، دسيسو اودډالرو په بدرگه يوخای ته ننوتل دهغه خای فتح کول نه دي. تاسو به ډېر زر ماتي وخورئ اوتاسو ته به دا جنگ دروسيانو نه ډېر دروند تمام شي. ستاسو پوځيان نازولي دي توريالي نه دي. تاسو زمونږ لاسونه اوپښې په پولادي زنجیرونو تړلي دي او بياهم راته وايئ چې مونږ باندې حمله ونه کړئ، مونږ ته مه راگورئ، مونږ له تاسو وېرېږو. تاسو دحيوان غوندي مونږ دتحقيق په کوټه کې دپولادي کوندي پورې وترئ اوبياراسره تحقيق کوئ... چې داستاسو په بې زړه توب او ډاردلالت کوي.

دروسيانو او امريکايانو بله مقايسه داده چې روسيانو دنړۍ په مطبوعاتو فشارنه راوړ اونه يې په خبري رسنيو بنديز لگاوه چې دهغوی په خلاف خپرونې دې نه کوي يادې حقائق نه وايي او امريکايانو په مطبوعاتو او خبري رسنيو سخت بنديزونه لگولي دي او څوک چې لږ حقائق ووايي يادامريکا خلاف وکړي هغه تهديد ېږي، نيول کېږي او تعذيبېږي...

همدارنگه امريکايان ترروسيانو زيات درواغ وايي، امريکايان هم خپلو خلکو اوخپل ولس ته درواغ وايي اوپه تيارو کې يې ساتلي

دي ، خپل تلفات يانه بښئ او يايې لږ بښئ اودنورې نړۍ په سترگو
 كې هم خاورې اچوې او ډول ډول درواغ ورته وايي .
 بله داچې روسيانو زمونږ كورونه ړنگ كړل ، وگړي يې ووژل ،
 معلول يې كړل ، بښخې يې كوندې كړې ، ماشومان يې يتيمان كړل
 ..... خو دا يې نه دي كړي چې هرڅوك ونيسي ، گهړې او وروځې
 پرې وڅري او په لرې ټاپوكې يې دحيواناتو په څېر پنجره كې واچوي
 اوله حيوانه بتر سلوك ورسره وكړي ....

د ترجماني ستونزې

امريكايانو دمختلفو ژبوگن ترجمانان ساتلي دي اوداتول هغه
 خلك دي چې امريكاته تللي دي او هلته يې امريكايي جنسيت
 اخيستي دي . هغوی خپلو هېوادونو ته ځانونه نه منسوبوي بلکه
 هريو په وياړسره وايي چې زه امريكايي يم ، خو امريكايان يې امريكايي
 نه گڼي ، ډېر سپك يې گڼي ، لږ معاش وركوي اودغلامانو سلوك
 ورسره كوي . په عربانو كې مصري ترجمانان ډېر دي په افغانانو كې
 تقريبا ټول پارسيوانان دي يواځې درې كسان ماپښتانه وليدل چې
 يودكوزې پښتونخوا دديرو بل دكونډ او دريم دقندهار و البته دازه
 دخپلو معلوماتو مطابق وايم كېداي شي چې نورهم وي اومانه وي
 ليدلي . هلته ټول ترجمانان دامريكايانو غلامان وو . نورټول
 فارسيوانان و چې پښتوي يې هم ډاكترو زده وه خودچاچې پښتو ښه
 زده وه هغوی بندي ته ځان پښتون معرفي كاوه ، ډېرو بنديانو نه
 پېژندل او پښتانه يې گڼل خومونږ او ځينو نورو وپېژندل چې كله

به تري دژبي غلطي راووته اكثره به مذكر او مؤنث كې تېر وتل .
 فارسيوانو ترجمانانو پښتنو سره تعصب كاوه ځيني يې پرچميان
 ځيني ستميان او شغليان وو چې ټول په شمالي اتحاد كې سره راټول
 شوي وو . ډېرو پښتنو بنديانو ته دغه ترجمانانو قصدا او عمدا په
 غلطي ترجماني ستونزي پيدا كړې وې چې ډېر وروسته امريكايي
 محققينو هم محسوس كړه . او ځينو دناپوهي له امله له ځانه غلطي
 ترجماني كوله كله به چې په كومه جمله يا كلمه پوه نه شو نو
 امريكايي محقق ته يې دانه ويل چې پوه نه شوم بلكه له ځانه به يې
 په كې خبره ورتومبله او غلطي ترجماني به يې وكړه . كله به چې محقق
 او ترجمان بدل شول او هماغه پوښتنه به له بندي بيا وشوه او بندي
 ځواب به بدل و نو څرگنده به شوه چې مخكني ترجمان غلطي
 ترجماني كړې ده .

دايو تريخ حقيقت دى زه يې له تعصبه نه وايم په هر قوم كې ښه
 او بد دواړه شته دافغانستان ټول قومونه افغانان دي او مسلمانان
 ټول سره ورونه دي ، خودگوانته نامو پارسي ژبو ترجمانانو كې له يوه
 پرته ټولو پښتنو سره تعصب كاوه يو په كې مسئوليت شناس او ښه
 برېښېده ، ښه پښتويي زده وه او ځان يې قندهاري پښتون معرفي
 كاوه چې بنديانو يې هم تصديق كاوه خو ماوېرته وويل چې
 ډېره ښه پښتودي زده كړې ده نه پښتون يې اونه دقندهار ، ماته
 كابلې برېښې ، ويې خندل اودهو سريې راته وخوځاوه . داسې
 معلومېده چې يواځې ترجماني نه بلكه په امريكايي استخباراتو كې
 يې ډېر كار كړى وي پوخ سړى و ، هغه ډېره ښه ترجماني كوله .

د ترجمانانو د تپروتنو او قصداً غلطيو ځيني بېلگې دادي چې : يو ځاځي بندي و دهوالورته په ډز کولو بندي شوی و ، هواکې يې په يوه باز دتوپک ډز کړی و امریکايانو گومان کړی و چې په امریکايي الوتکه يې ډز کړی دی . هغه نه باگرام کې امریکايي پوښتنه کړې وه چې ولې دې ډز وکړ ؟ څرنگه چې هغه ځاځي و او ځاځي او ځيني نور پښتانه قبایل د پښتو دکلمې دمنځ الف په واو بدلوي نو هغه وويل : " بوزبوندي مې ډز وکړ " فارسيوان ترجمان " بوز " ونه پيژنده ، د فارسي " بَز " (اوزه) يې ترې واخيسته او امریکايي محقق ته يې وويل چې دی وايي چې ما په اوزه ډز وکړ . هغه ورته وويل چې اوزه خوپه هواکې نه وي تاخو دهوا لورته ډز کړی دی . هغه وويل چې نه ما په بوز ډز وکړ ، او هغه هواته الوتې و . پارسيوان بيا داوزې ترجمه وکړه امریکايي په غوسه شو او ويې ويل چې اوزه خو هواته نه الوزي بيا يې بل پښتون ترجمان راوغوښته هغه ورته وويل چې دی وايي : ما په باز ډز وکړ ددوی لهجه داسې ده چې دباز نه د فارسي بز جوړېږي خو هغه ترجمان خپله غلطې نه منله او ټينگار يې کاوه چې نه ده اوزه وښوده بيا امریکايي محقق ډېر تصويرونه راوړل چې دباز او اوزې تصويرونه هم په کې وو ځاځي نه يې پوښتنه وکړه چې وښيه دې کې دې په کوم شي ډز کړی دی ؟ هغه په باز گوته کېښوده او خبره حل شوه .

يو بل پښتون بندي کيسه کوله چې مانه محقق پوښتنه وکړه چې فلاني ځای ته کله تللی يې ؟ ماورته وويل چې نه هلته زما کوم کار نه دی پيداشوی نه يم تللی . فارسيوان ترجمان قصداً غلطه ترجماني

وڪره او ورته ويې ويل چي دي وايي : هو زه هلته تللي يم اودجهدا
 تريننگ مي ڪاوه . داهله معلومه شوه چي ڪله بل حل محقق
 اوترجمان بدل شول او همداپوڻتنه يي بياتڪرار ڪره او مادنه خواب
 ورڪرنو هغه وويل چي تاخو تهر حل مخڪني محقق ته ويلي دي چي
 هو زه دجهدا تريننگ له پاره هلته تللي وم . زه حيران شوم او ورته
 ومي ويل چي دادترجمان غلطي ده هغه زما غلطي ترجماني ڪري ده
 ماخودجهدا اودتريننگ نوم هم نه دي اڃسٽي بلڪه ماورته وويل
 چي زه هلته نه يم تللي .

داسي غلطياني اوتپروتنه ڊپري زياتي ڪڍي چي ڃيني په
 ناپوهي او ڃيني قصداً وي .

دڪويته ڊچسن مولوي امين الله ته په آخري ورڃو ڪي داستونزه
 راولاڙه شوه چي محقق ورته وويل چي ته درواغ وايي ته دڪويته نه
 يي بلڪه ته ديمن يي ماستادوسيه وليده تامخڪي يوه محقق ته ويلي
 دي چي زه ديمن يم . هغه ورته وويل چي داسمه نه ده
 ماورته چمن ويلي دي هغه "يمن" ليڪلي دي نونه پوهپر م چي
 دادترجمان غلطي ده اوڪه دمحقق ؟!

يوبل بندي ڪيسه ڪوله چي زما انگلپسي زده ده خو ترجمان
 گومان ڪاوه چي زمانه ده زده نو محقق راڃخه پوڻتنه ڪولي او
 ترجمان به دهغه پوڻتنه او زما خوابونه ژباړل يو وخت داسي راڃي
 چي ماپه خواب ڪي يوه خبره وڪره او هغه قصداً او عمداً ژباړه بپخي
 بل ڊول وڪره چي په هغه ڪي ماته ڊپر زيات تاوان و اوزه يي لوي
 مجرم ثابتولم ماسمدستي په انگلپسي خبري پيل ڪري او محقق ته

مي وويل چي ماداسي خواب درکړ او ترجمان خوتا وليد چي بدله خبره يې درته وکره ؛ ددې سره دترجمان رنگ والوت ، لارې يې ونښتې اوپه رېږدېدويې پيل وکړ . په رېږدلي اواز يې عذر او زاري پيل کړه ؛ ما او محقق دواړو ته يې وويل چي مابد وکرل ما معاف کړئ بيا به داسي نه کوم . ما هم ستغې ، سپکې اوسپورې ورته وويلې او ومې کنځه او محقق هم ښه ورته بيا مې هغه ونه لیده چي څه شو ؟!

دا خوځيني هغه بېلگې دي چي رابنکاره شوې دي . دهغو بنديانوبه څه حال وي چي بې سواده او بې گونادي خو ددښمنانو ددرواغو دشیطاني ، دترجمانانو دتعصب او دامريکايانو د حماقت اودظلم ښکار شوي دي ؟!

دلته تاسو دهغه پښتو ژباړې تصويروگورئ چي فارسيوان ترجمان ژباړلې ده اوپه ډاگه برېښي چي ژباړونکي فارسيوان دي . داددې دليل او تصديق دی چي امريکايانو سره ټول يا اکثره افغاني ترجمانان فارسيوانان وو او پښتو يې زده کړې وه دژباړې دې تصوير ته وگورئ :

PASHTO PGI
۲۵۲

د جنګي اسيرانو محاکمه

د بنديانو د پاره خبرتې

تاسو د امريکي د نظامي قوې د جنګي د پوځي د شتمنيو په حيث ايسار يا ست، د جنګي د پوځي دشمنان هغه څوک دی می ط اينو و يا د الحاضري د و او ملاير او يا د مغزي د لگرو هور جی په جگړه کې دوي سره د امريکي او يا د هغه د ملگرو هورونو په خلاف شامل و دا د هغه چا ته راجع کيږي چې لاس په حربي عمل ويلي دي او يا مستقيماً د محکاري لکه يو دشمن درلود

د امريکي متحده ايالتو د پوځي نه د جنګي اسير په صفت موقع ورکوي چې د خپل خان د باره دعوا برابر کړي، د تاسو دوسيه د يو جنګي اسيرانو محکمې چې د نظامي تشکيلونو ته جوړ شوي دي وړاندي کيږي، دا دميرمانو يو محکمه نه او د جنګي اسيرانو محکمه هيڅکله تاسو نه هزا نه ورکوي اما دا معلوموي چې ايا د تاسو ايسار په صحيح توگه شوی يا وي، نظامي محکمه په لاندې ډول تاسو ته اجراً کيږي:

۱ - تاسو هر يو د يو نظامي صاحب منصب سره د دوسيه په تړاو دعوا په کولو کې په نظامي محکمه مرسدته وکړي، دا د جنګي صاحب منصب د تاسو شخصي وکيل دعوا گڼل کيږي، د تاسو وکيل د تاسو په دوسيه کې د هغه موضوعاتو په سر چې د تاسو د ايسارولو په حالت ارتباط لري غور او مريد کوي، د تاسو شخصي وکيل حق لري چې تاسو سر د تاسو د موضوعاتو په سر خبري وکړي، بيا به د مخي معلوماتونو نه.

۲ - مخکې د هغه نه چې محکمه شروع شي تاسو ته هغه حقايقو چې د تاسو د حالت سره سم د جنګي د پوځي دشمن په صفت مخکې نه وي، به ليکلو کې ورکول کيږي.

۳ - هغه جريانانو نه چه په هغه کې اعضا د محکمه غور يا فيصله کوي، او هلته چه اقرار او يا نور کارونه وي چه ته مننه ولاړ شي د امريکا ملي حفاظت په خطر کې وي، ته باندې زور ندی چه ولاړ شي، مگر که ته ونه غواړي چه ولاړ شي، اضامي محکمه بدون د تاسو نه شروع شي، د تاسو

۲۱۲ / PASHTO PG2

شخصي وکیل په هر صورت هلته به وي.
 ۳- که لازم وي تاسو ته يو ترجمان به درکړل شي.
 ۵- تاسو کولای شئ چې خپل شواهد نضامي محکمه ته حاضر کړئ. چې
 د عيني شاهدان شهادت هم دئ. که هغه شاهدان په يو معقول دليل حاضر
 نشي. د هغوي ليکل شوي سند ته به وکتل شي. او تاسو کولای شئ چې ليکل
 شوي خط او يا سند حاضر کړئ او تاسو کولای شئ چې د نضامي محکمه
 په مخ کې اقرار وکړئ اما ځواب ورکول او اقرار کول حتمي ندئ.
 پرته د نضامي محکمي نه د امريکا قضا صلاحيت لري چې غور وکړي هغه
 قانوني اسنادو باندې چې بنديانو وړاندې کوي په دا ځاي کې چې ثابت وکړي
 چې د بنديانو بندي کيدل قانوني دئ که نه. په دا نړۍ وقتو کې په تاسو ته
 وړايل شي چې څه شيانو حاضر دئ چې تاسو کولای شئ چې د امريکا په
 محکمه کې خپل دوسيه باندې دعوا وکړئ. که وخواړې او که نه غواړې.
 نضامي محکمه تاسو په حيث د يو جنگي اسير پېژني.
 که چيري کوم سوال د دغه خبرتيا په هکله لري د تاسو شخصي وکیل کولای شي چې
 تاسو ته ځواب درکړي.

تحقيق ياپوښتني گروپزني

دنيولوله ورځي واخله ترراخلاصېدو پورې ټوله موده دبندي په تحقيق کې تېرېږي. امريکايان غوږونه لري خوماغزه نه لري، دهر شيطان خبره اوري، دهرچاپه هکله چې هرڅه ورته ويل شوي دي هغه ريښتيني گڼي. ډېر خلک دخپلو شخصي دښمنانو په غلطه شيطاني گوانته ناموته رسېدلي دي، امريکايان کوبښن کوي چې دبنديانو نه معلومات واخلي اوڅه نوې خبره ترې رااوباسي ډېر مستنطقين او محققين دي اويو محقق دډېرو بنديانو سره تحقيق کوي. دوی خپله هم پوښتني کوي خو اکثره پوښتني دواشنکتن نه ورته راځي، دوی د بندي ځوابونه واشنکتن ته لېږي، هلته په هرځواب کې نورې پوښتني راپيدا کوي اوبيا يې رالېږي. دهر بندي دخپل وطن اوداوسېدوله ځايه هم ددرواغو اورينبتيا معلومات ورته راځي اودهغو په زناکې ورته ووايم اوکه په تيارو کې، هم پوښتني کوي. بندي ته کله نرمه او کله گرمه وايي. يو محقق ورسره سختي وکړي بل نرمي. محققين وخت په وخت بدلېږي يو چې ستړی يامايوس اوناکام شي بل راشي. د (CIA)، (FBI) اونورو مختلفو ادارو مختلف کسان کله سره شريک او کله بيل بيل تحقيق کوي، بلکه کله دناتو دنورو غړو هېوادونو استخبارات هم تحقيق کوي چې داخبره مونږ ته دپوښتنو دنوعيت، دمحقق دشکل، صورت او قيافي اونورو نښونه څرگنده شوې ده. مونږ ځينو محققينو ته ويلي هم دي چې تاسو دامريکا دمختلفو ادارو اودناتو د هېوادونو استخبارات مونږ سره مخ کوئ اوپه دې ترتيب دبندي دتحقيق دوره

دنامعلوم وخت لپاره اوږدوي ؛ داظم دي داستاسو حق نه دي. هغوي به وخنډل او ځينو به يو بل ته سره وليدل او سترگو کي به يې سره وويل چې دابندي خوپه دي راز هم پوهېږي بلکه يوه ورځ مایوه محقق ته همدا خبره وکړه دهغه شاته يو بل غلي ناست و هغه ماته دسترگو په اشاره وويل چې همداسې ده ، اوداځکه چې هغه زمادوسيه مطالعه کړې وه ، ماسره زمادتحقيق په دوران کي خو ځل ناست و او داورته جوته شوې وه چې زه بې گوناييم . دسترگو او وېښتانو درنگ ، شکل او صورت اونورو ټولو نښونه معلومېده چې امريکايي نه دي . تحقيق له پاره دکمپ دننه جلابلاکونه جوړ شوي دي چې دنږدې بلاکونونه ورته پلي اودلږ لري بلاکونوبنديان ورته په بريندو وړو گاډوکي بوتلل کېږي چې گاټور ورته وايي په شاتني لپکي کي بندي کېښنوي چې ځينو کي چوکي وي اوځيني بې چوکي وي . دورې او گردونه پرې پراته وي ، څرنگه چې دبندي پښې اولاسونه ترلي وي نو گاټورته نه شي ورختلی ، اکثره بندي لومړی دگاټور دلپکي په وروستني برخي کېښني اوبیادواړه پښې راپورته کړي اوکله کله يې عسکرو رپورته کوي .

دتحقيق بلاکونه په دي ترتيب جوړ شوي دي چې اوږده دمستطیل په شکل ابادي وي منح کي يې کوڅه وي اويولور بل لورته کوټي وي ، دهرې کوټي نمبر اونوم معلوم وي دتحقيق دهر بلاک نوم هم معلوم وي . دتحقيق پنځه بلاکونه دي اونومونه يې دادي :

۱- زیر (یلو).

- ۲: اسماني. (بلو).
- ۳: نارنجي. (اورنج).
- ۴: طلايي. (گولڊ).
- ۵: نسواري. (براون).

هر بلاڪ دڄانڪريو اهدافو له پاره استعمال ٿيڻي او ٽول بنديان يو بلاڪ ته نه بوتلل ڪيڙي. بنديانو په خپل گومان او دڄينو نينو له مخي دهر بلاڪ دهدف اٽڪل ڪاوه خود امريڪايانو اهداف ڊاگيزنه

وو .

دتحقيق په دوران ڪي دبندي لاسونه اوپيني په فولادي زولنو او زنجيرو نو ترلي وواوڊپينو زولني په زمڪه ڪي دفولادي ڪري سره په قلف داسي ترلي وي لڪه حيوان چي موگي پوري ترل ڪيڙي . محققين دبنديانو نه سخت وپريڙي . دتحقيق په دوران ڪي دڪيمري له لاري په بله ڪوته ڪي نور محققين تحقيق ڄاري او اوري اوددوه ڪوته منڇ ڪي دلگهڊلي بنيني له لاري هم بندي ڄارل ڪيڙي . ڪله ڪله محقق دتحقيق په دوران ڪي دڄو پوڻتنو نه وروسته پاڇيڙي او دباندې اوڄي داسي برپيني چي بله ڪوته ڪي ڪمپيوٽر ته ناستو محققينو سره مشوره ڪوي . بيا راڄي اوپوڻتنو ته دوام ورڪوي . پوڻتني ڪله لڙ او ڪله زيات وخت نيسي . داسي وخت هم راڄي چي ڄو ورڄي سر په سر بندي سره تحقيق ڪيڙي تردي چي ڪله په يوه ورڄ او شپه ڪي دوه دري ڄل بندي دتحقيق له پاره غوڻتل ڪيڙي او پوڻتني گرو پڙني تر ڪيڙي . ڪله يوه ورڄ وروسته ڪله اونئ ڪي يو يادوه ڄل ، ڪله لسو ورڄو ڪي ، ڪله مياشت او ڄينو بنديانو سره په

مياشتو مياشتو ياتريوه کال پورې تحقيق نه کېږي . هر محقق چې راشي بندي ته وايي چې ستا کار زما لاس کې دی ، ماسره همکاري وکړه ريښتيا راته ووايه چې کاردې خلاص کړم او کورته دې ولېږم . يو چې بندي سره په درواغو وعدو اودرواغو ويلو ستړی شي هغه بدل شي بيا بل راشي . هريو وايي چې هغه مخکني محقق درته درواغ ويلي دي زه درته ريښتيا وايم ، هغوی بې غوري کړې ده زه ستا په دوسيه غور کوم ....

دپوښتنو په دوران کې کله دمهمو پوښتنو منځ کې بابيزه پوښتنه وکړي او کله دبابيزه پوښتنو منځ کې مهمه پوښتنه تېره کړي .

کله کله له ځوابه يوه مهمه پوښتنه راولاړېږي خو دمحقق ورته يافکر نه شي اويا داده چې له پاسه چې ورته کومې پوښتنې راغلي وي هغو کې نه وي نو ځکه يې نه کوي . اويا دا چې له حماقته ورته متوجه نه شي .

کله دبندي دريښتيا خبرې تصديق نه کوي اودرواغ يې گڼي . ديو عربي نه يې پوښتنه کړې وه چې ته افغانستان ته دڅه شي له پاره تللی وي ؟ هغه ورته وويل : ددې له پاره چې تاسو سره جهاد وکړم تاسو زمونږ دښمنان ياست او ستاسو په مقابل کې په مونږ جهاد فرض دی ... داسې برېښي چې امريکايي محققينو ته دتعليم په دوران کې ويل شوي دي چې بندي لومړی درواغ وايي اودلومړي ځواب تصديق يې مه کوی نو ځکه بې تميزه محقق هغه عربي ته ددغه ريښتيني ځواب په مقابل کې وويل چې : نه داسې نه ده ته درواغ وايي سمه خبره وکړه . هغه ورته وويل چې مادرته سپينه

اورينبتيا خبره وکړه له دې زيات رينبتيا کوم کېدای شي؟ محقق په تکرار، اصرار او ټينگار بيا بيا ورته ويل چې نه دا خبره سمه نه ده رينبتيا ووايه. دمحقق دټينگار له امله عربي بندي ورته درواغ وويل چې زه افغانستان ته دتجارت له پاره تللی وم. محقق يې تصديق وکړ او ورته ويې ويل چې اوس دې سمه او رينبتيا خبره وکړه!.

مونږ سره چې ددرې نيمو کلونو په دوران کې کوم تحقيق شوی دی داخپله يوه پلنه موضوع ده چې تفصيل يې يو ځانگړی کتاب ايجابوي. خوزه يې کوچ اوغټې غټې بېلگې وړاندې کوم او ځينې يې بل مناسب وخت ته پرېږدم.

اگر چې دپوښتنو په نوعيت کې کوم ځانگړی توپير نه و دپېښور، باگرام، قندهار او گوانتهنامو دزندانونو دامريکايي محققينو دتحقيق پوښتنې گروپونې تقريبا يوشی وې او اکثره همغه پوښتنې تکرارېدې چې مخکې مادپېښور، باگرام او قندهار په کيسه کې يادې کړې دي. امریکايان نه پوهېدل چې څه ووايي؟ مخکې مو چې يادې کړې دي دهغو تکرار ته ضرورت نشته. په گوانتهنامو کې دلومړي تحقيق نه وروسته يو سورمخی، دسرو وېښتانو او شنو سترگو خاوند او يو ورسره پوځي محقق دترجمان سره راغلل ماته يې وويل چې ته به ټول عمر دلته يې، بيا به خپل کورته لاړنه شي، خپل بچي او خپلوان به دې بيا ونه گورې.....

— هيڅ پروانه کوي هرڅه مو چې راسره وکړل تاريخ به يې وليکي.

— ته چې دلته په دې گرمه جزيره کې وسوځې بيا پروانسته،

تاريخ چې هرڅه ليکي ودې ليکي.

_ داستادمسئوليت داحساس پوري اړه لري ؛ داچې تاته دتاريخ ليکل بابيزه بنکاري ماته ستاوزن او قدر راښيي. دتاريخ ليکل يواځې دکاغذ دپاڼو پوري نه محدودېږي بلکه داليکل دانتقام ولولې راپاروي ، انقلابونه پلي کوي اودداسې اعمالو لامل گرځي لکه چې درسره وشول .....

نور يې موضوع بدله کړه او مخکنۍ تکرار پوښتنې يې وکړې .
دغه محقق خو ځل ماسره تحقيق وکړ او بيا بدل شو . بل ځل بيا دوه دشخصي جامو خاوندان _ چې داستخباراتو کسان وي او يو په عسکري جامه کې راغلل ، ترټولو دمخه يې داراته وويل چې :
_ ته ما پېژني چې زه څوک يم ؟

_ نه .

_ زه دصدر بوش پسې دوهم سړی يم او خاص ستادموضوع پسې واشنگتن نه راغلی يم .
_ ماو خندل .

_ ښه ته لاخاندې هم دکرسی نه پاڅېد په کوټه کې له ډېرې غوسې گرد وچورلېده ، سپکې ، سپورې او ستغې يې وويلې بيا کښېناست او ويې ويل :

_ سمه خبره او ريښتيا ووايه چې کاردې خلاص کړم او زرکورته لارښې .

_ ماريښتيا ويلي دي او ريښتيا ووايم زه نه په (CIA) کې کارکوم نه په (FBI) کې اونه په (ISI) کې چې درواغ ووايم .

خو زړې پوښتنې يې وکړې او لار .

دلر ځنډ نه وروسته عسکر راغلل دکونډې قلف يې خلاص کړ او دزنځيرونو دشرنگارسره يې بيرته خپلې پنجرې ته بوتلم .

لنډه داچې دغه محققينو هم خپل وخت پوره کړ او څه موده يې راسره تحقيق وکړ گڼ محققين بدلېدل او اکثره يې تکرار پوښتنې کولې. داسامه بن لادن ، حکمتيار ، ملا عمر ، ظواهرې ، القاعدې ، طالبانو ، دنړۍ داسلامي حرکتونو ، اسلامي مؤسسو او داسې نورو په هکله معلومات دپوښتنو محوري موضوع گانې وې .

کله کله به يې ډېر عکسونه راوښودل چې په دې کې څوک پېژني ؟

دشخصي ژوند دمختلفو اړخونو په هکله يې پوښتنې کولې .دمدرسو ، جوماتونو ، خطيبانو او امامانو په هکله چې دامدرسي څرنگه جوړېږي ؟ څرنگه تمويلېږي ؟ څوک پيسې ورکوي ، زکاتونه ، خيراتونه ، سرسايې ، اوداد قربانيو څرمنې ولې خلک مدرسو ته ورکوي او په څه ترتيب يې ورکوي ؟

دجهاد خبرې څوک کوي ؟ کوم ملايان دامريکايانو خلاف کوي ؟ ابن تيميه ، محمدبن عبدالوهاب ، حسن البناء ، سيد قطب ، اخوانيان ، او وهابيان پېژني که نه ؟ دهغوی کتابونه دې مطالعه کړي دي که نه ؟

دهغوی په هکله څه نظر لري ؟ دعربي هېوادونو نه دمدرسو ، احزابو ، مؤسسو او جهادلپاره اموال له کومې لارې راځي ؟ دحوالې طريقه څرنگه ده او څوک يې کوي ؟

جهاد دي کړې دي که نه؟... داټولي هغه پوښتني دي چې دهر بندي نه بيا بيا او په تکرار کېږي .

ماته د عرق النساء تکليف و او يو ځل ډېر سخت مريض وم چې کښېناستی نه شوم ، د تحقيق عسکر راغلل ، پنجرې ته او درېدل ، زه پروت وم او سخت دردونه مې وو ، نورو بنديانو هم ورته وويل چې داسخت مريض دي علاج يې نه کوي او تحقيق ته يې بوزی ؟

عسکرو په مخاښه کې خبرې وکړې لارل او څه شپبه وروسته ديوې ډاکټرې سره راغلل . عسکر رانه وتل ، زه يې په زولنو او زنجيرونو کې په داسې حال کې وتړلم چې هيڅ حرکت مې نه شو کولای ، ملا او پښې مې سخت درد کاوه . ډاکټرې د درديوه گولۍ راکړه نوره لاره عسکرو تذکره راوړه او په زور يې په کې واچولم ، د تحقيق بلاک ته يې بوتلم او د تحقيق کوټې ته يې ننه ایستم . څرنګه چې زه نه شوم کښېناستی نو په زمکه ځملاستم يو پېر محقق چې کولغ سر يې و ، گيره او برېت يې دواړه خريلي وو او د ډېر چاغوالي نه يې غوږونه په سر کې ننوتې ووراغی ترجمان ورسره و دواړه ماته مخامخ په چوکيو کښېناستل او پوښتني يې پيل کړې . ماته يې دنيو يارک دبرجونو هغه عکسونه وښودل چې دحملې په وخت کې داور د لگېدلو په وخت کې اخيستل شوي دي .

راته ويې ويل چې دادې ليدلي دي ؟ ماورته وويل چې داماپورې څه اړه لري ؟ تاسو شرمېږئ نه چې زه مريض يم ، علاج مې نه کوي ، زه په زمکه پروت يم ، حرکت نه شم کولای او تاسو په دې حال کې هم ماسره تحقيق کوي ؟ تاسو ډېر بزدل خلک ياست . تاسو ډېر ظالمان

يئ. نوري ستغي سپوري مي ورته وييلي ؛ هغه راته وييل چي مونڙ
 بنه يوو که روسيان ؟ ماورته وييل چي مامخکي گومان کاوه چي
 تاسوبه په هغوي بنه ياست خواوس راته معلومه شوه چي هغوي له
 تاسو بنه وو . په تکراريي وييل چي آياروسيان ترمونڙ بنه وو ؟ ماپه
 تکرار وييل چي هو . غوبنتل يي چي نوري پوښتني وکړي . ما وخت
 ورنه کړ ډپر غوسه شو خو ماديخي پوښتني خواب نه ورکاوه بلکه
 د خواب په خاي مي ستغي سپوري ورته وييلي . اخر مایوس اوپه
 غوسه پاڅيد او روان شو . له همدې ځل نه وروسته بدل شو او بيا رانه
 غي . يو ځل بل محقق هم په داسي حال کي راسره تحقيق کاوه چي
 ما حرکت نه شو کولای او دپنجرونه يي په تذکره کي بوتلم ، دتحقيق
 کوټي ته يي هم دتذکرې سره دننه کړم هلته مي هم سم خوابونه ورنه
 کړل اوزياتي خبري مي ورته وکړي .

يو ځل يو مستنطق يامحقق راغي او ترجمان ورسره نه و ډېره بنه
 وضعه يي وه او کوبښن يي وکړ چي ماپه انگلېسي پوه کړي او څه
 پوښتني راڅخه وکړي . اکر چي زه په انگلېسي نه پوهېدم خودومره
 پوه شوم چي ځيني پوښتني يي وکړي او دهرې پوښتني سره به يي
 راته وييل : زه پوهېږم چي ستا خواب به داسي وي . خواب به يي هم
 پخپله ووايه . دا يي هم راته وييل چي مونږ ستاسو په هکله
 دپاکستان دآي ايس آي نه پوښتنه وکړه چي داخلک مو ولې نيولي
 دي او کوم جرم لري ؟ مکتوبونه يي هم راوښودل چي مونږ دامکتوب
 ورلېږلي و او هغوي اوس دريښتيا په ميدان کي دخپلو لومړنيو خبرو

او راپورونونه منکر دي او وایي چې په دې خلکو کې مونږ هېڅ جرم ونه مونده .

مابه اکثره دتحقيق په وخت کې په محققينو طنز هم کاوه يو ځل راته يوه محقق وويل چې څرنگه يې ؟ شپه او ورځ څرنگه تېرېږي ؟ ماورته وويل : الحمد لله بڼه تېرېږي دورځې دنورو بنديانو سره خبرې کوم او دشپې دوه کسان زما پنجرې ته دننه راځي کله کله يو هم راځي زما هغوی سره ډېر بڼه وخت تېرېږي او بڼه شپه ورسره مشغولېږم . محقق سخت وارخطا ، ترور او حيران شو راته ويي ويل چې :

— هره شپه راځي ؟

— هو هره شپه راځي .

— دروازه ورته څوک خلاصوي ؟

— دادرته نه وایم .

— بڼه داراته ووايه چې دا دوه کسه چې ستا پنجرې ته هره شپه

راځي څوک دي ؟

— داهم درته نه وایم .

ډېر زيات اصرار او عذر او زاري يې وکړه اوراته ويي ويل چې

مونږ سره همکاري وکړه دا کسان راته وبڼيه تابه خلاص کړو ...

ماورته وويل چې دا کارنه کوم ، داراز درته نه وایم ، تاسو مونږ ته

درواغ وایي زه هم درته له دې راز پرده نه پورته کوم . دباندې وواته او

يوبل کس هم ورسره راغی ، دواړو زيات ټينگار وکړ چې دغه کسان

راته ونيه ، بنه مي وخورول په آخره كې مي ورته وييل چې
 زماپنجري ته هره شپه دوه مورې كان رادننه كېږي ، زه پاس په تخته
 پروت يم او هغه لاندې گرځي راگرځي ، ټوپونه وهي ... زه ورته گورم
 او مشغولېږم . په خداشول او راته ويې ويل چې ته هروخت ټوكي
 كوي او په مونږ پيتموزې كوي . ماورته وييل چې ستاسو داروانه
 ډرامه ټولې پيتموزې دي كه يوه يوه رنگي رنگي مونږ وكړو څه پروا
 لري؟! .

داسلسله روانه وه كله يو كله دوه ، درې او ترينځو پورې محققين
 راتلل او پوښتنې گروېږنې يې كولې . يوځل يو محقق راغي چې
 چينايانو او جاپانيانو ته ورته و دسياف ، رباني ، دوستم ، خاتمي
 او خونور عكسونه يې راوښودل چې دا پېژنې ؟ ماوويل هو: يو يو مي
 وروښود .

يوه شپه په خواږه خوب ويده وم دنيمې شپې نه هم اخوا عسکر
 راغلل ، دزنځيرونو په شرنگار او چغو يې راوين كړم ، راته يې
 وييل چې تحقيق دې دي . ټول بنديان ويده ووماسره نږدې ځينې
 بنديان هم راوين شول زولني يې راواچولې او په شرنگاريې دتحقيق
 كوټوټه بوتلم . هلته چې كله يوې كوټې ته ننوتم او موگي پورې يې
 وترلم ، چې گورم هغه توربخن پېر شونډي محقق راغي چې قندهار
 كې يې ماسره دتحقيق په دوران كې سختي كړې وه . چې څرنگه
 كښناست يو لوی سگرت يې هم لگولی و؛ په ډېر تكبر او غوسه يې
 راته وييل : ته پوهېږې چې ولې مي ته په دغه وخت كې راوغوښتې
 چې ټول بنديان ويده دي اوته مي له خوبه راپاخولې ؟

نه .

په تمسخر يې شونډې بېرې کړې اوراته ويې ويل : داځکه چې ته ډېر خطرناک سړی يې ، زه خاص ستاد دوسيې له پاره دواشنگتن نه راغلی يم . ماو خندل او ورته ومې ويل : زه دې پېژنم ، ماسره دې قندهار کې هم تحقيق او تشدد کړی و . او په دې هم پوهېږم چې يواځې زما دقضيې له پاره نه يې راغلی بلکه ته دامريکا په پوځي استخباراتو کې کار کوي او همدا دې وظيفه ده : چېرته به دې په کوم کلب کې وينه شپه تېره کړې وي اوس غواړې چې له يوې خوا سياته ويده شي اوله بلې خوا ماو خوروي . نور هم په غوسه شو په چوکۍ کې تاوراتا و شو او راته ويې ويل : ته خو زما خبرې بابيزه گنې خو معلومات به درته وشي .

ماته معلومات شوي دي خواته به معلومات وشي .

خرنگه ؟

داسې چې زه بې گوناييم او تاسو ظالمان ؛ زه باور لرم چې ستاسو خوبنه وي او که نه ، زه به ان شاء الله يوه ورځ خپل کورته روان يم .

سمه خبره وکړه اورينبتيا ووايه په ځان باندي ظلم مه کوه .

کوم رينبتيا اودڅه شي خبره ؟

هغه سره ځواب نه و څه شپه غلی و او فکر يې کاوه چې څه

ووايي ؟!

ته تل محققينو سره استدلال کوي او ددې په ځای چې سم

ځواب ورکړې ته هغوی نه پوښتنې کوي او پوښتنې کې پوښتنې

راباسي ، ديوه کب نوم يي واخيست چي ته فلاني کب يي هيڅ په لاس نه راځي.

— داځکه چي زه بي گونا هيم .

— ته دپوښتني هيڅ حق نه لري يواځي زمونږ پوښتنو ته بايد ځواب ووايي .

— ولي ؟

بيا غلي شو اودلږ ځنډ نه وروسته يي وويل :

— دا خبري پريره نوري خبري يي منځ ته راواچولي او دلمر خاته نه مخکي يي بېرته بلاک ته ولېږلم . همدغه محقق منځ کي ورک شو نورو محققينو راسره تحقيق کاوه بيا څه موده وروسته يي بيا يو ځل راسره تحقيق وکړ خوپه دې ځل يي وضعیت هم ښه و اواردو کي يي راسره خبري وکړي .

دتحقيق په دوران کي يي دعربي ، پښتو ، فارسي او اردو ژبو ترجمانانو په واسطه په مختلفو وختونو کي ماسره خبري کولي او ضمن کي يي داهم معلوموله چي په کومو ژبو ترکومه حده پوهېږي ؟

کله کله به يي نقشي هم راوړي اودايي معلوموله چي زه په نقشه پوهېږم او که نه ؟

دتحقيق داسلسله روانه وه چي دقران کریم دهتک حرمت ستونزه راولاړه شوه زمونږ گيري ، سرونه او وروځي يي چي رواخريږلي اودقران کریم بي حرمتي يي وکړه زمونږ غوسه نوره هم راپارېده . ددې پېښي نه وروسته يي زه کيلو بلاک ته بدل کړم اواستاد بدر يي

مايڪ بلاڪ ته . ڪيلو بلاڪ ڪي دمنخ ڪوڙهه ڪي روان وم چي گورم حاجي روح الله دينجري دروازي سره ولاڙدي . ماچي وليده ورته ومي ويل چي دآي ايس آي گوڊاگيه ته دلته يي ؟ هغه هيخ ونه ويل او پنجره ڪي په شالارهلته ڪنهناسٽ . زه دهغه نه دوه پنجره وړاندي په (۲۷) اوه ويستمه پنجره ڪي دننه شوم . ڪله يي چي دروازه راپسي وترله اودڪرڪي له لاري يي زولني راڻخه خلاصي ڪري نو په روح الله مي خوله راخلاصه ڪره بنه ستغي سپوري مي ورته وويلي او خلڪوته مي وويل چي دا دآي ايس آي جاسوس دي ، داوطن فروش ، دين فروش ، ناموس فروش .....

نورو خلڪو هم ورته ، هلته حاجي صاحب نعيم کوچي ، عبدالحق صاحب ، عبدالسلام ضعيف ، حاجي صاحب خان زمان ، نصر الله صاحب ، دقندهار حاجي صاحب شهزاده ، جمعه دين نورستاني ، اختر اونور گن ڪسان وو هغوي راته وويل چي اوس يي پرپرده ڪه شرم لري همدائي بس دي بيا به ورسره گورو ..... لڙي ورڇي وروسته زه په همدې بلاڪ ڪي دبل ڪتاريلي پنجره ته تبديل شوم . له هغه حايه بپرته په مايڪ بلاڪ ڪي زه او استاذ بدر سره يو حاي شوو . دمظاهرو دپيڻي نه وروسته لومري حل لپاره زه تحقيق ته وغوڻتل شوم چي گورم زمامخڪني سور مخي اوشين سترگي محقق دي . په لومريو ورڇو ڪي محققينو دتحقيق ڪوته ڪي بنديانو ته ستري مه شي هم نه ڪوله ، خووروسته يي بيا پيل ڪره . السلام عليكم يي هم زده ڪري وو او سلام به يي اچاوه . ما ته په ترلو لاسونو محقق لاس را اوڀر ڪر او غوڻتل يي چي لاس راڪري اوستري مه شي راسره وڪري .

ماتري گوتي موٽي ڪري او مخ مي بله خوا واراوه . هغه په چوڪي
کينپناست ، ترجمان هم ورسره و؛ ماته يي وويل:

- ولي په غوسه يي؟

... ماهغه ته نه ليدل او خواب مي ور ڪر چي: ته لا پوښتنه هم ڪوي
؟ ته خبرنه يي چي تاسو مونڙ سره ڇه وڪرل؟

... زمالاسونه خوستاسو په وينو ڪڪر نه دي ماخوتاسو سره ڪوم
بدنه دي ڪري .

... ستا لاسونه ڪڪر دي خو ستادزړه او احساس سترگي ڀندي دي
ڇڪه درته نه بنڪاري .

... ماته ولي نه راگوري؟

... ستا مخ را باندي بدلگهڀري .

... په سياسي مظاهرو ڪي دي ولي برخه اڃسته؟ زه هيڄڪله
دامريڪا په سياسي مظاهرو ڪي برخه نه اڄلم .

... ته زما مقتدا او قدوه نه يي . مظاهري ڪول زمونڙ حق دي تاسو
له يوه پلوه زمونڙ دين او قران ته سپڪ گوري اوله بله پلوه دمظاهري
حق هم نه را ڪوي! ستاسود ديموڪراسي درواغجن شعارونه ڇه
شول؟

... داخبري پرڀرډه يو څو پوښتني لرم غوارم چي خوابونه را ڪري .

... زه نه غوارم چي خواب در ڪرم .

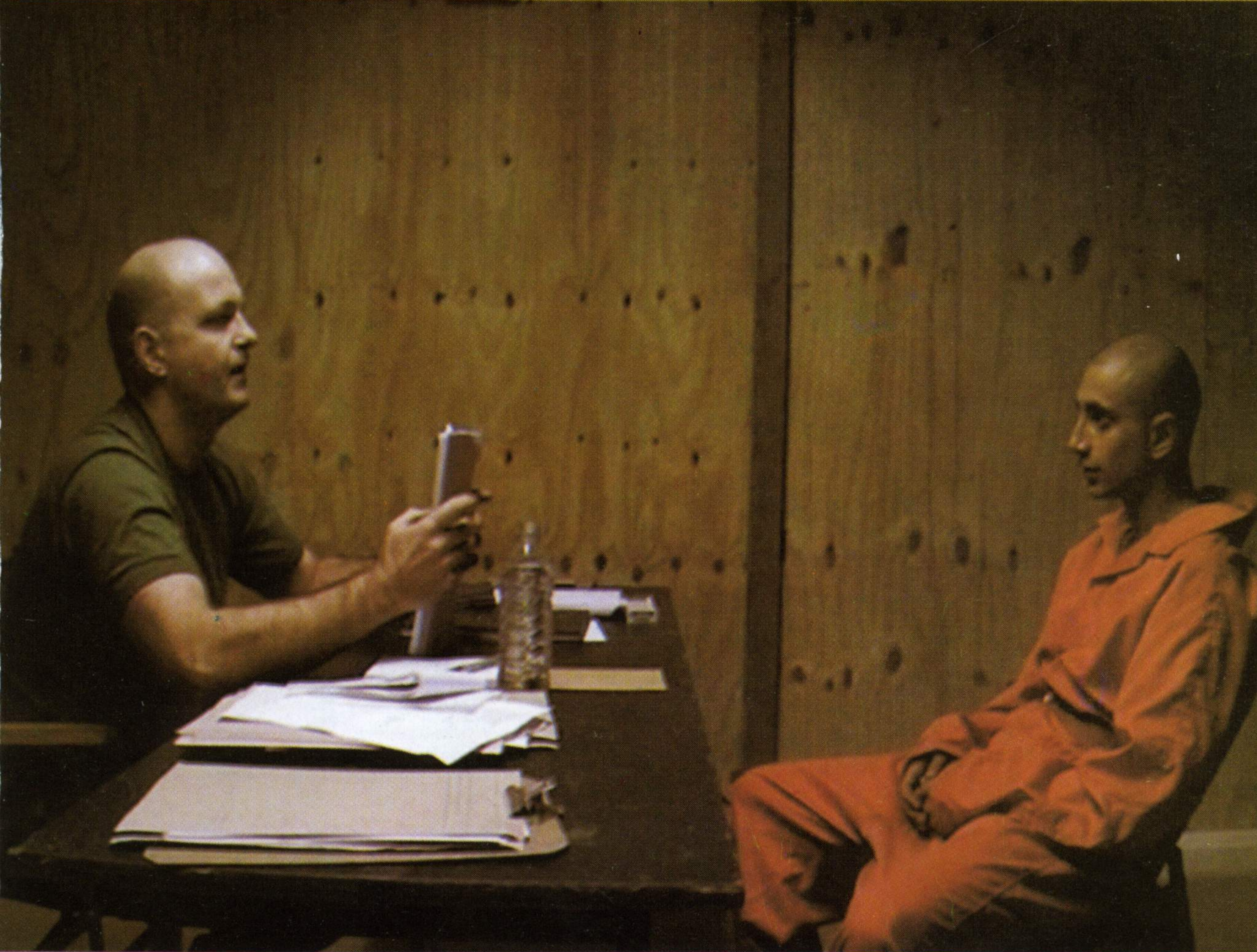
... ڊپر ڪوښن يي وڪر ، مايوس او ناکام وووت .

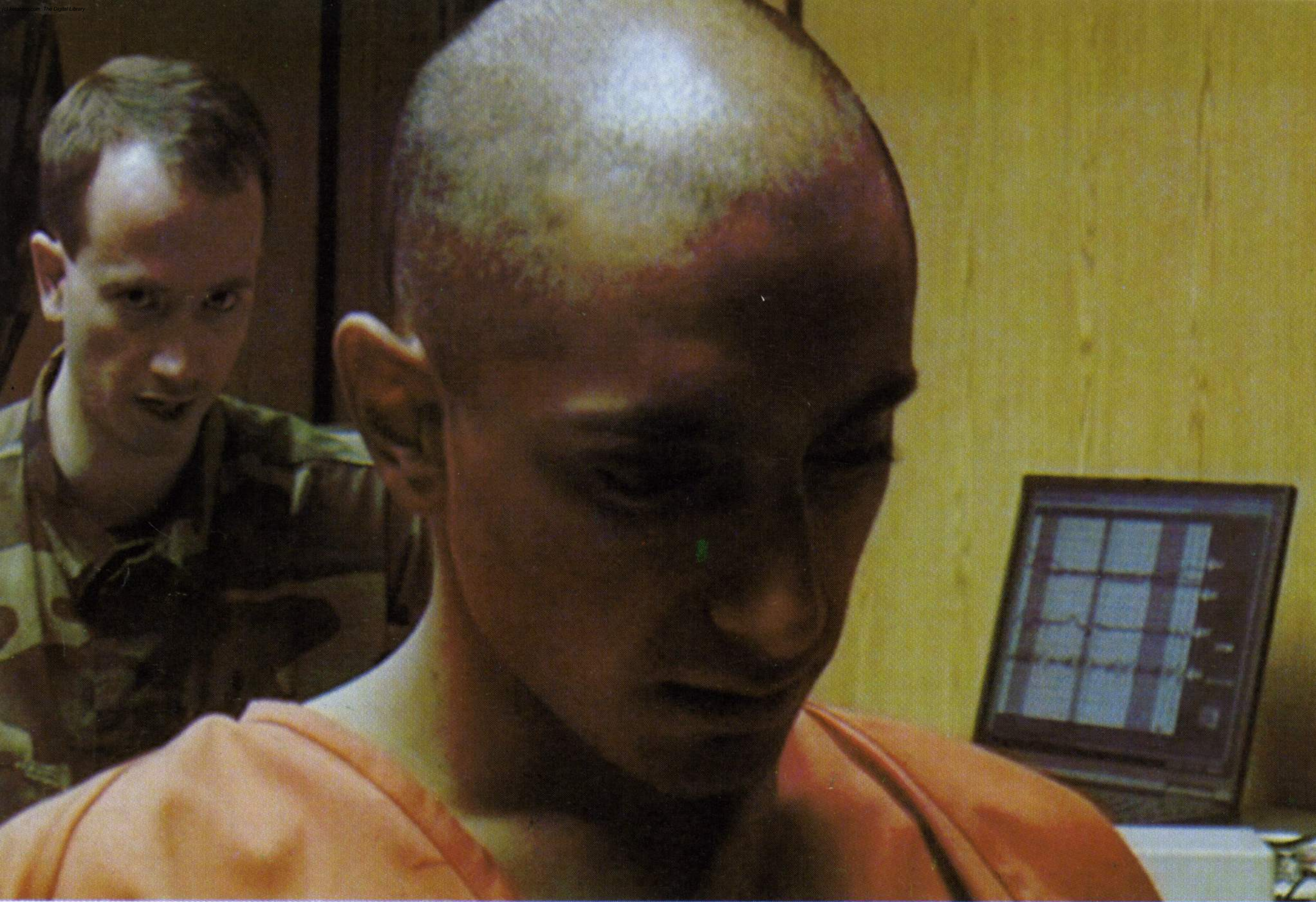
د تحقیق کوټه کې بندي ته عسکر تمانچه په سر ایښې او محقق ترې پوښتنې کوي

بندی سره وحشی محقق تحقیق کوی

د دروغو مشین ته بندي ناست دی

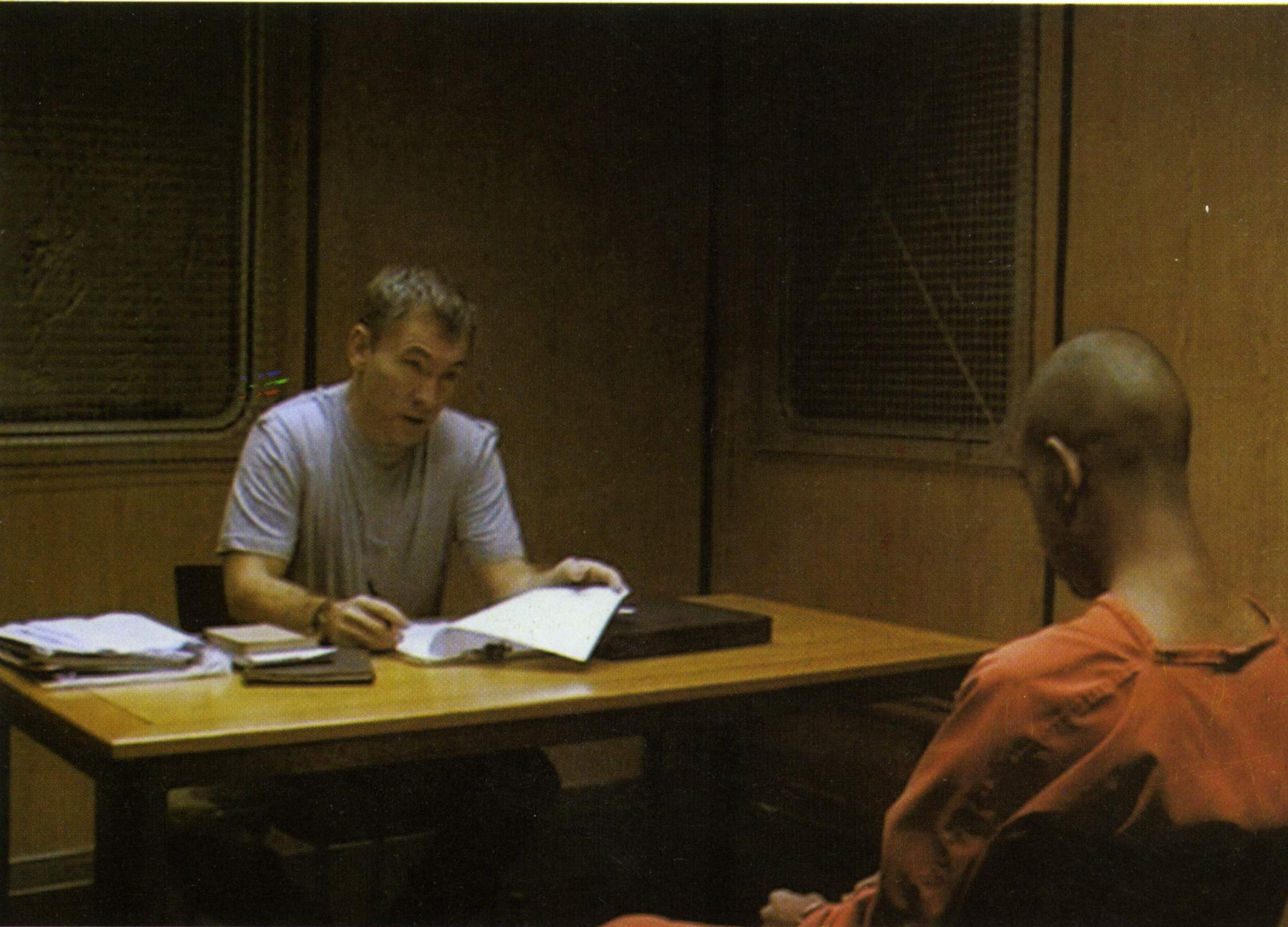

د تحقیق کوټه کې بندي سره تشدد کېږي

وحشي محقق د تحقيق دوران کې سگرت خښي

بندي سره وحشي محقق تحقيق کوي

د بلاک نه بندي تحقيق ته وړل کېږي

کندهار کې د بنديانو په مخ پکولونه رابنکته شوي دي

شبرغان کې امریکایي پوځي په تړل شوي بندي چغې وهي

دامحقق بدل شو بيارانه غي . آخري حل نه مخکي ورسره يو پنډ
سري اويوبل راغلي وو چې پنډوروسته زما محقق شو .

اگر چې محققينو به مونږ ته خپل نومونه بنوول خو مونږ پوهېدو
چې درواغ وايي او بيا مونږ ته ثابته هم شوه چې يوه بندي ته محقق
يونوم بنوولي و او بل ته يي بل نوم .

خو ورځي يې پرېښودم چې غوسه مې سره شي ؛ وروسته بيا
تحقيق ته وغوښتل شوم . کله چې موکي پورې وتړل شوم يو محقق
راغي چې لنډه گيره اوبرېتان ، سره وېښتان او زيرې سترگې يې وې
اوپه ونه ټيټ و . زه په چوکۍ ناست وم هغه دراننه وتو سره سم
زمامخکي لږ وړاندې په زمکه په گونډه شو سلام يې واچاوه ، دحال
پوښتنه يې وکړه اوسخته وېره ورسره وه چې خبرې به راسره وکړي او
که دمخکني محقق غونډې به مې ناامیده او مايوس رخصت کړي ؟
ماته يې وويل چې زمانوم "تام" دی . ماورته چوکۍ ته اشاره وکړه او
ورته ومې ويل چې کښېنه . ددې خبرې سره ډېر زيات خوښ شو
نږدې و چې له ډېرې خوښۍ والوخي .

ويې خندل اوپاخېد په چوکۍ کښېناست . ماته يې وويل چې تاسو
سره څه وشول بد وشول مونږ افسوس کوو ...

ماورسره خبرې پيل کړې او ورته ومې ويل :

— تاسو مونږ دخپلو ځانونو سره مه پرتله کوئ . مونږ په تشدد نه

شي ماتولای .

تاسو ته په کاردي چې زمونږ خويونه او عادات زده کړئ مونږ ته په نرمه ماتي راکولای شئ مونږ په زور او تشدد هيڅکله چاته نه تسليمېږو ، مونږ مرگ قبلوو خو په زور تسليمي نه منوو .

— زه دافغانسان دچارو ماهریم او دپښتنو عادات او دودونه راته معلوم دي . جرگه ، ناغه ، ننواټي ، اوداسې نور دپښتنو دعاداتو او دودونو نومونه يې په پښتو واخيستل . تردې چې ما گومان وکړ چې په پښتو پېژنېږي . دځينو منطوقو او اشخاصو نومونه يې هم زده وو .
زه حيران شوم ورته ومې ويل :

— آيا ستا پښتو زده ده ؟

— نه پښتومي نه ده زده خودافغانانو او په ځانگړي توگه دپښتنو ځيني عادات ، محاورې او اصطلاحات پېژنم . زه دافغانستان دچارو ماهر او متخصص يم .

ټام ماته وويل چې زه ستا محقق نه يم خو غواړم چې تاڅخه ځيني پوښتنې وکړم او خبرې دې واوړم . څه وخت وروسته دټام سره هغه پند محقق راغی هغه ماته وويل : زه ستانوی محقق يم او نوم مې " ټي جي " دی ډېر چاغ او دلويې خېټې څښتن و ، سره وپښتان يې وو او ظاهري وضعه يې ښه وه ، چې وبه يې خندل نو سترگې به په کې ورکې شوې ، خبره يې اورېده او سختي يې نه کوله . ترآخره زما محقق پاتې شو . کله کله به داستاذ بدر محقق هم ورسره راته چې " جورج " نومېده تک سور او پنډسړی و ، شنې سترگې او توربخن وپښتان يې وو . دسروپښتان يې ډېر اوږده ساتل ، دواړو به په شريکه پوښتنې کولې ، ما اکثره مناقشې ورسره کولې ، جورج به چې کله

زما دخبرو خواب راکول غوبنتل نو ٽي جي ٽه به يي په وراڻه يوتس ورکړچي زه خواب وایم، د جورج بنځه هم محققه وه .

دوی هم زري پوښتني کولي اودابه يي هم ويل چي ته خلاص شي څه به کوي؟ او زمونږ په هکله به څه وايي؟ ماورته وويل چي زه به حقيقت وایم، له هغه مخکي هم څو محققينو په آخره کي دادوه پوښتني په تکرار سره کولي چي خلاص شوي نو خبري رسنيو او خلکو ته به څه وايي؟ ماويل چي حقيقت به وایم. سربه يي وخواوه اوخوند به يي ورنه کړ. ځينو به په صراحت سره وويل چي که دحقيقت وينا زمونږ په تاوان وي نو بيا؟ ماورته وويل چي داخوستاسو په لاس کي ده ظلم مه کوي چي دحقيقت وينا ستاسو په گټه شي. که تاسو اوس هم ظلم بند کړئ او سلوک انساني کړئ نوزه به تاسو سره انصاف وکړم او ستاسو انساني سلوک به هم وليکم. ددي مثال داسي دی چي که تاسو پچي خوري نوزه به ارو مرو ليکم چي امريکايان پچي خوري خو که تاسو دپچو خوړل بند کړل نوزه به بيا وليکم چي امريکايانو پخوا پچي خوړي خو اوس يي نه خوري. خوله يي مونجه کړه اوسريي وښوراوه .

ماداهم ورته وويل چي ستاسو خوښه ده زه هېڅ پروانه کوم په ماچي دلته يوه ورځ هم زياته تېرېږي زما معلومات زياتېږي نو اوس وگورئ چي ستاسو په هکله زمونږ دمعلوماتو اوليکنو حجم زياتوي او که کموي يي .

بل ماورته ويلي وو چي زه به ان شاء الله کتاب ليکم او مونږ چي څه وليدل، څه مو واورېدل، څه راباندې تېرشو اوپه څه پوه شو

داتول به په کې ليکم بيا بيا به هريو محقق ويل چې آياته به خامخا کتاب ليکې؟ ماورته ويل چې خامخا به يې ان شاء الله ليکم .

په هغوی دا خبره ښه نه لگېده او ځينو به په کې ټوکې پيل کړې . دتې جي نه مخکې محقق چې ماورته لاس نه و ورکړی او خبرې مې ورسره بندي کړې وې دخبرو بندولو نه مخکې يې ماته ويلې وو چې زما په هکله وليکه چې ډېر ښکلی او ښايسته و . هغه په غورږونو کې غورږ والی غوندي کړی هم اچولې وې . دادی زه اوس ليکم چې هغه ښکلی نه بلکې ډېر بدرنگ ، بې نمکه او بداخلاقه سړی و .

ټام يو ځل راڅخه پوښتنه وکړه چې : کرنل امام پېژنې ؟

— نوم مې يې اورېدلی دی دافغانستان لوی دښمن دی اودآی ایس آی يو فعال غړی دی .

— څه نومېږي ؟

— امام .

— دا استخباراتي نوم دی اصلي نوم يې څه شې دی ؟

— اصلي نوم يې رامعلوم نه دی خو يو بل فرعي نوم هم لري .

— څه ؟

— " بگ باسټرډ " " لوی حرامي " هغه ډېر وخنډل ويې ويل : دا ورسره ښه مناسب نوم دی خو اصلي نوم يې (سلطان امير تارر) دی .

ټام څو ځل مسلسل راغی او ماسره يې په مختلفو وختونو کې په مختلفو موضوعاتو خبرې وکړې او بيا ورک شو .

له هغه وروسته " ٽي جي " راسره تحقيق ڪاوه او ڪله ڪله به " جورج
 " هم ورسره و . دٽي جي سره يوئل دوه جنڪي هم راغلي چي ديوي
 شني سترگي اوسره وپڻستان ، او دبلي توري سترگي او توروپڻستان
 وو . هغوي ماته وييل چي مونڙ دلڙ وخت له پاره راغلي يوو اوبيرته
 ڄو . دمخڪنيو ڄينو ڄوابونو په هڪله يي راسره خبري وڪري او
 گومان ڪوم چي په بله ڪوته ڪي نورو ڪسانو زماڄوابونه او روحيات
 مطالعه ڪرل .

بل ڄل ٽي جي يواڻي راغي ماورسره ڊپره مناقشه وڪره چي تاسو
 ولي مونڙ سره ظلم ڪوي؟ داستاسو ڄرنگه نظام دي چي په مياشتو او
 ڪلونو يو ڄوڪ ددي له پاره ساتي چي معلومات تري واخلئ او دهغه
 په هڪله دامعلومات نه شي ڪولاي چي ايا مجرم دي او ڪه نه؟ او جرم
 يي ڄه دي؟ هر ڪله به چي مادا اودي ته ورته استدلال اومناقشه
 ڪوله نو ٽولو محققينو به ويل چي ددي ڄواب مونڙ سره نشته
 اودازمونڙ ڊپورته خلڪو ڪاردي مونڙ دهغوي مامورين يوڄه چي راته
 ووايي هماغسي يي ڪوو . ٽي جي هم همداسي وييل .

ماورته وييل چي: خو هغه خلڪ دي زمونڙ مخي ته راشي چي
 دداسي پوڻتنو ڄوابونه ورسره وي . داچي تاسو سره ڄواب نشته او
 هغوي نه راڄي او مونڙ په زنجيرونو او پنڄرو ڪي دحيواناتو نه بتر
 ژوند ٽيروو ددي مسئلويت دچاپه غاره دي؟ تاسو ولي زمونڙ خبره
 ڄاي ته نه رسوي؟

— ٽولو حڪومتونو ڪي اداري فساد وي او ڪله ڪله داسي ڪپري .

بيا يي خبره بدله ڪره اوراته ويي ويل چي :

— څرنگه يي؟ څه حال دي دي؟

— حال مې تاته معلوم دي هرڅه چې کپري تاسو يې کوي.

— نه زه دهرڅه نه نه خبرېږم.

— که رينټيا هم ځان له حاله پوره خبروي نو دبنديانو دانارنجي جامې واغونډه اوپه زنځيرونو او زولنو کې راشه هلته زمونږ په خوا کې يوه پنجره خالي شوي ده هلته يوه اونۍ زمونږ مېلمه شه چې په حال نه بلکه په حالاتو خبرشي..

— هغه خپلې راوتلې خپتې او پرسېدلو کوناتو باندي لاسونه کېښودل او ويې ويل زه خو ډېر پنډ يم دپنجري په دروازي به څرنگه ننوځم؟

— خير دي په دوه پېرو کې به دي وردننه کړو.

— هغه سخت وخنډل اوراته ويې ويل ته ډيري ټوکې کوي مابه له خندا مې کړې.

مابه په اکثرو تحقيقونو کې په محققينو او دامريکا په نظام طنز کاوه.

يوه ورځ مې ورته وويل چې تاسو داسې کار کوي لکه د عراق دصدام بعثي حکومت چې کړی و.

— څرنگه؟

— د عراق، روس او امريکايابل کوم هېواد استخباراتي ماهرين سره يوځای شوي وو او خپلو کې يې ويلي وو چې راضي دا معلومه کړو چې بحث او پلټنې کې څوک تکره دي اودچا استخباراتي پلټنه

خواکمنه ده؟ دري وارو دري هوسي پيدا کړي او نښي يې په کې وکړي، يوه د عراق شوه يوه دروس او يوه دامريکا. دري وارو هوسي يې په يوه لري دښته کې خوشي کړي او يوه ورځ وروسته يې سره وويل چې: ځي دري وارو استخبارات دي لارشي او هرڅوک دي خپله هوسي پيدا کړي. روسيانو او امريکايانو په دري وارو کې خپله خپله هوسي راپيدا کړه خود عراق استخبارات وځنډېدل. لس دولس ورځي وروسته روسيان او امريکايان لارل چې عراقي استخبارات راپيدا کړي. چې گوري دښتې په يوه شپله کې يې بل حيوان را ايسار کړي دي، پښي يې ورتړلي دي. او ورته وايي چې: زرکوه اعتراف وکړه او ووايه چې زه هوسي يم. نو تاسو هم اوس بي گوناځلک په پنجره کې اچولي دي او په زوره ترې دا اعتراف غواړئ چې ووايه چې زه ترهگريم، زه القاعدي کې يم.... په دې يې هم وځنډل. يو بل عسکري افسرته مې دا کيسه وکړه هغه راته وويل چې: ملندي هم راباندي وهي؟ ماورته وويل:

— نه زه دري باندي ملندي نه وهم هغه چا دري باندي ملندي وهلې دي چې زه يې په لاس کې درکړي يم.

د تحقيق داسلسله روانه وه خو ځل په گڼو کسانو مشتملې ډلې راغلي او تحقيق يې راسره وکړ. يوه ورځ د تحقيق کوټه کې کونډې پورې تړلې وم چې ترجمان او محقق داوړه راغلل، راته ويې ويل چې نن څه مشران راځي او تاگوري. هغوی ووتل زه په تمه وم چې ريښتيا به راځي محققينو سره به چې کله زما دپوښتنې ځواب نه و نو هغوی به ويل چې ددې پوښتنې ځواب مونږ سره نشته. مابه ورته

ويل : زه پوهېرم چې ځوابونه نورو سره دي او تاسو له واشنگتن نه په ريموډکنټرولېږي خو هغه خلک ولې نه راځي چې ستاسو مشران دي اودهرې خبرې ځواب ورکولای شي؟! ماگومان وکړ چې همغه مشران به راغلي وي او ماسره به خبرې کوي خو محقق او ترجمان بيرته راغلل او په تحقيق يې پيل وکړ ، نورڅوک رانه غلل . زه پوه شوم چې دوی زه پوهولم چې هغه خبرې بايد وکړم چې مشرانو ته يې کول غواړم اوپه دې هم پوه شوم چې مشران يې راغلي دي اوپه بله کوټه کې دښينې اود کمپيوټري کيمري له لارې ماسره دتحقيق ننداره کوي . محقق يوځل وواته او بيا راغی داسې برېښېده چې هغوی سره يې مشوره وکړه او بيا راغی .

دڅلورم کمپ آوازي

په دې ورځو کې دڅلورم کمپ دجوړېدلو آوازي وې . محققينو به بنديانو ته ويل چې ريښتيا ووايه نوي کمپ ته به لاړشي . هلته پنجري نشته ، اسانتياوې دي او کورته دتللو دروازه ده ..... کمپ لاجوړشوی نه و چې دا آوازي خپرې شوې .

دبنديانو درجه بندي

په دې وخت کې دبنديانو درجه بندي هم پيل شوه څه خاص توپير يې نه و خو څرنګه چې دامريکايانو په بندي هيڅ نه لورېدل نو ډېر معمولي شي به يې هم ډېر لوی ګاڼه . دلومړۍ درجې بندي ته دا اسانتياورکول شوه چې دڅښلو په پلاستيکي تش بوتل - چې دوه

مياشتو کي بدلېده _ باندي يې سر ورسره ورکاوه نورو بنديانو ته دورځي يو ځل دومره دتشناب کاغذ ورکول کېده چې دتشناب حاجت داستنجاله پاره هم بس نه و اولومړۍ درجې ته يې دکاغذيو بندل او کاغذ او قلم هم ورکاوه . دوه کمپلې ، دوه ځانپاکونه او يو څادر يې هم ورکول . دوهمې درجې ته څادرنه و اودريمې ته يو ځانپاک او يوه کمپل وه . دڅلورمې والا هيڅ نه درلودل او دروميو بلاک يواځي يو نېکر درلود ، جامې يې هم نه درلودې .

استاذ بدر مانه مخکې لومړۍ درجه شو او زه څه موده وروسته . کله چې استاذ لومړۍ درجه شو ، نورو بنديانو گومان وکړ چې گني خلاص به شي . عبدالسلام ضعيف صاحب ماته مبارکي هم راکړه چې وروردي کورته روان دي . زه خو بن شوم چې که رينستيا هغه کورته لارشي نو دابنه خبره ده خوداسې نه وه . ضعيف صاحب او نور گني عرب او عجم بنديان هم لومړۍ درجه شول . زه ډېر وخت وروسته لومړۍ درجه شوم . نور څه په کې نه وو خو قلم او کاغذ ته زيات خوشحاله شوم . دورځي او شپې دسکرو درې ډلې بدلېدې او هرې ډلې يوه پاڼه کاغذ راکاوه خو ماته به دپنجرو دجاليو له لارې نورو بنديانو هم خپله برخه کاغذ راکاوه چې ډېر څه مې وليکل او راڅخه وايې خيستل .

خلورم کمپ ته دځينو بنديانو بدلول

دخلورم کمپ په هکله مخکې مونږ معلومات وليکل . کله چې خلورم کمپ تيار شو نو دبنديانو نه يې دوه کسان په زنځيرونو کې بوتلل چې ويې گوري او نورو بنديانو ته يې کيسه وکړي ، زمونږ د بلاک نه شيخ فائز کويتي لار او خبر يې راوړ .

وروسته دبنديانو ورتلل پيل شول . بندي به چې خلورم کمپ ته ورل کېده نو تحقيق ته به وغوښتل شو هلته به ورته سپيني جامې ورکول شوې ؛ هغه به يې واغوستي او يو پلاستيکي بکس به هم ورکول شو چې دوه ځانپاکونه يو لاسپاک ، يو جانيماز ، يوه جوړه تسپي ، يود غابونو کریم او برش ، او يو ډبی قطعي يادلوبو بل څيز لکه شطرنج به په کې وو . بندي به يې دتحقيق نه بيرته په سپينو جامو کې بلاک ته راوست هغه به هرې پنجرې ته اودرېد او دخپل بلاک ټولو بنديانوسره به يې مخه ښه وکړه يو شور اوزوگ به جوړشو ، ټول بلاکونه به خبرشول ، هرچابه سلام ، مخه ښه او مبارکي رالېږله او گومان به يې کاوه چې کورته ځي خوداسې نه وه ځينو بنديانو په خلورم کمپ کې هم کلونه تېر کړل .

بندي به خپل قرآن کریم په تړلو لاسونو را واخيست اونور سامان به ورسره عسکر واخيست . په شرنکار به له بلاکه وواته . نور بنديان به هم خوشحال شول او هم به ځورېدل . کله کله به دې منظر پسې مخکې وروسته کېمره هم روانه وه اوددې منظر فلم به يې واخيست . مونږ ته هم وعدې راکول کېدې چې خلورم کمپ ته به لارښی اوله

هغه ځايه به کورته لارشي خو معلومه نه ده چې کله؟ آخر دوه کاله وروسته يوه ورځ استاذ بدر تحقيق ته وغوښتل شو اوله هغه پلوه په سپينو جامو کې راغي. زه دگرځېدلو پنجره کې وم چې عسکرو راوست ډېر زيات خوشحال شوم او په کر کې کې مو لاسونه سره ورکړل، مخه ښه او دڅلورم کمپ بنديانو اودوطن، کلي کور او خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه هم ورکړل. هغه څلورم کمپ ته لار او مونږ گومان کاوه چې کورته به لارشي. زه په پنجره کې پاتې شوم. تحقيق روان وڅه وخت وروسته يو ځل په تحقيق کې راسره استاذ يوځای شو اولرې خبرې مو سره وکړې. څه وخت وروسته وضعیت بدل شو او په تحقيق کې ترل بند شول. هلته به يې زنجيرونه راڅخه خلاص کړل زه حيران شوم. دې کار په همدې ترتيب دوام وکړ. خو مياشتې وروسته زه ددوهم کمپ دمايک دبلاک نه دلومرې کمپ چارلي بلاک ته تبديل کړای شوم هلته (۱۸) نوي راوستل شوي بنديان وو. هغوی سره مې څلور ورځې تېرې کړې. يوه ورځ عسکر راغلل او تحقيق ته يې بوتلم، هلته يې راته وويل چې يوه اونۍ وروسته به دې څلورم کمپ ته ولېږواو بېرته بلاک ته راغلم. خويه همدې ورځ ماسپښين کې يو عسکر راغي اوزما په خوا کې بندي نه يې پوښتنه وکړه چې دپښو نمبر دې څو دی؟ زه پوه شوم چې عسکر خطاشو دابندي خونوی دی نوي بندي نه يواځې دپوښتنه نه کوي. زما گومان سم وخاته لږ وروسته عسکر بيا راغي او مانه يې دپښو دمېچ پوښتنه وکړه، لږه شېبه وروسته عسکر دزنجيرونو سره راغلل او زما دپنجرې دروازي ته ودرېدل. ما پوښتنه وکړه چې تحقيق

دي؟ هغوی وویل: هو. ویي ترلم او په شرنکار یې دتحقیق بلاک ته بوتلم. دبلاک مخکې زما محقق ټپي چې ولاړ و کوټې ته ننه ایستل شوم اوټپي جي راغی راته ویي ویل چې زه نن تاله پاره زېری لرم ته ووايه چې هغه به څه وي؟ ماورته وویل: څلورم کمپ ته دتبدیلېدلو. هغه وویل: هو. یو پلاستيکي بکس پروت و راته ویي ویل چې دې کې جامې دي دابدلې کره هغه وواته ما سپینې جامې واغوستې او نارنجي مې هلته پرېښودې. ټپي جي راننه واته مبارکي يې راکړه، دڅلورم کمپ ځینې قوانین یې راوښودل او تاکیديې وکړ چې هلته کوم اندېښمن حرکت ونه کړم. بېرته بلاک ته بوتلل شوم، هلته مې دبندیانو سره مخه ښه وکړه قران کریم مې راواخیست او دبلاک نه راووتلم. دواړه گاتپور په شاتنی لپکي کې دزنځیرونو سره کښېنول شوم. دمعمول مطابق عسکر راسره کښېناست، لاس یې زماپه ورنونو واراوه او دگاډي اوسپنه یې کلکه ونيوه. څلورم کمپ ته لاړم او هلته دیونیفارم بلاک په دوهمه کوټه کې واچول شوم. هلته څه افغانان، څه عربان او څه تاجکان وو. استاذ بدر دویسکي بلاک کې و. ټول کمپ خبر شو اوښه راغلاست او ستړي مه شي یې راته وویل. ټولو گومان کاوه چې خلاصېږم او داځکه چې مخکې یې هرڅوک خلاصاوه نوپه همدغه کوټه کې به یې اچاوه. استاذ اونورو ملگرو راته دکور او یارانو دوستانو له پاره سلامونه راکول خو خبر نه وو چې استاذ به مانه مخکې ازادېږي. خو ورځې وروسته استاذ بدر اودلوگر عبدالظاهر صاحبان دواړه دویسکي نه دیونیفارم لومړۍ کوټې ته راتبدیل شول چې مونږ سره خواکې شول، سره لیدل رالیدل

مو ، خبرې موسره کولې اوپه خپل نمبر دبلاک مخې ته دجال دننه دډوډې او گرځېدلو له پاره سره وتلو .

خو ورځې وروسته زه لومړۍ کوټې ته ورتبديل ، او هغوی سره يو ځای شوم هلته مونږ سره په دغه خونه کې ، دسروبي حاجې نصرت او ميرويس ، دازرې چمن ، دکونډر اختر دلوگر عبدالظاهر او دننگرهار کاکو وو . څه وخت وروسته ديو نيفارم دغه لومړۍ کوټه اوزگار شوه ، مونږ دريمې کوټې ته نقل شوو او دالومړۍ کوټه دمعاينې له پاره تشه پرېښودل شوه . کله به چې کوم امريکني حکومتې پلاوی راغی نو دغه کوټه کې يې ځينې نمايشي څيزونه ايښي وو چې پلاوی يې وگوري . ديو نيفارم بلاک ددريمې کوټې په خوا کې څلورمه کوټه وه او هلته دعراق درې شيعه گان : علي ارکان اوشاکر وو ، يو ايراني شيعه : عبدالمجيد هم هغوی سره و . لکه مخکې موچې وويل داڅلور واړه افغانستان ته دجاسوسۍ له پاره تللي وو او بيا نيول شوي وو . ډېر بد عملة او بداخلاقه خلک وو هلته يې امريکايانو له پاره جاسوسي کوله چې اکثره به يې ورته دسنيانو په هکله ددرواغو راپورونه ورکول . کله چې دمحرّم لسم (دعاشورا ورځ) رانږدې شوه نو دعلي او ارکان په تحريک عبدالمجيد احمق معاويه رضی الله عنه اونورو خلفاو او صحابه وته کنځلې اوبدې ردې ويل پيل کړل . په لوړ غږ به يې ويل او مونږ ته يې را اورول . مونږ عبدالظاهر صاحب ددواړو کوټو ترمنځ جالی ته ورولبږه چې پوه يې کړې اونور له دغه کاره منع شي ، خو ونه شول . عبدالمجيد خبرې ته غوږ نه ايښوده زه جالی ته ورنږدې شوم اوپه لوړ غږ مې

راوغوښت ، خو ځواب يې رانه کړ ستغې سپورې مې ورته وويلې او
استاذ نورو بنديانوته هم غږ کړ ، دروازي موودرزولي او شور مو جوړ
کړ. عبدالمجيد غلي و " تشناب کې پټ شو " اوپه مونږ درې واړو
شيعه گانو : علي ، ارکان او عبدالمجيد شکايت وکړ. ارکان په دغه
وخت کې دجاسوسۍ له پاره زمونږ کوټه کې و خومشوره او همدردې
يې هغوی سره وه. خو ورځې وروسته مونږ ديو نيفارم نه تبديل شوو .
زه ، استاذبدر ، عبدالظاهر ، کاکو او اختر د " وکټر " بلاک ته او
حاجي نصرت او چمن ينکي ته لاړل او ارکان خپلو شيعه گانو سره يو
ځای شو. دوکټر بلاک کې اکثره دشرقي ترکستان بنديان وو چې
دچين داشغال لاندې دي. هغوی ډېر ښه خلک وو مونږ څلورمې
کوټې کې واچول شو . مونږ سره ابو رعد راشدا لسعودي الجوفي ،
ابو ايمن الفلستيني ، حماد ترکستاني ، ارکين ترکستاني ، جمال
يو گنډي او ابراهيم مالديپي وو. هلته مو ځينې فقهي او لغوي
درسونه پيل کړل . عبدالصبور ترکستاني او ځينو نورو
ترکستانيانو چې په لومړۍ اودوهمه کوټه کې وو . مونږ سره ډېره
مينه کوله او دصرف او نحوې ليکلي درسونه يې اخيستل . جمال يو
گنډي د يو گنډا و او په لندن کې اوسېده نوی مسلمان شوی و او ډېر
نيک او دښو اخلاقو څښتن و دگوانتهنامو په پنجره کې يې قران کریم
ياد کړ او مونږ ته به يې پنجره او دڅلورم کمپ په دغه کوټه کې امامت
هم راکاوه. دپاکستان دآی ایس آي استخباراتو په پاکستان کې
نيولی و اوپه امریکایانو يې پلورلی و . ابراهيم مالديپي دمالديپ و
په کراچۍ کې يې په يوه ديني مدرسه (جامعة ابي بکر) کې زده کړه

کوله نه يې طالبان پېژندل او نه القاعده . اي ايس آي نيولي و بيا يې ورته ويلې وو چې مونږ ته اوه لکه روپۍ را کره خوشې به دې کرو . هغه ورته ويلې وو چې ماسره نشته . بيایې ورته ويلې وو چې څه خير دی پنځه لکه را کره تيلفون به در کرو مالديپ ته تيلفون و کره او کورنه پيسې را وغواړه . هغه ورته ويلې وو چې زه متعلم سړی يم او پيسې راسره نشته . بيا آي ايس آي په امریکا يانو پلورلی و او گوانتهامو کې پروت و . هغه ډېر غمجن و او ويل يې چې ماسره زما ځوانه حامله بنځه هم وه زه اوس خبر نه يم چې دهغې برخليک به څه وي؟! ...

دوه مياشتې وروسته مونږ څلور واړه افغانان دينکي بلاک ته تبديل شوو هلته اکثره افغانان او پاکستانيان وو . مونږ په دريمه کوټه کې واچول شوو . مونږ سېره په دغه کوټه کې حاجي نصرت ، حاجي نعيم کوچی او معلم صاحب عبدالواحد وو .

دينکي بلاک کې اکثره هغه پنجابيان وو چې په افغانستان کې نيول شوي وو ځينې متقاعد پوځيان هم وو لکه : چاچا الياس چې دبنگله دپش دجلا کېدو په وخت کې يې په هندوستان کې هم څه دپاسه دوه کاله بند تېر کړی و . دپاکستان دپوځي استخباراتو فعال غړی و او افغانستان کې نيول شوی و . ځينې نور داسې کسان وو چې دنېونه يې داڅرگندېده چې په آي ايس آي کې کار کوي . کمپ ته به په دوه مياشتو کې يو ځل دجنرال استباذی راغی او دهر بلاک بنديانونه به يې پوښتنې کولې چې څه شکايت لرئ ؟ اګر چې دشکايت دلرې کولو کومه هڅه نه وه بلکه هسې نمايشي پوښتنې

وي . يوه ورځ د جنرال نمايده راغي او پوښتنې يې كولې پنجابيانو به
اکثره د مالگې ، مرچکي اونورو خوراكي شيانو غوښتنه او شکايت
کاوه . استاذ بدر ورته وويل چې مونږ مالگې مرچکي نه غواړو بلکه
مونږ داپوښتنه کوو چې له درې کلونو راهيسې ولې دلته بې گونا
ساتل شوي يوو ؟ دلته ډېر بې گونا خلک دي او هيڅ برخليک يې
معلوم نه دی . زه او زما ورور په تاسو دپاکستان استخباراتو پلورلي
يوو ، اوس تاسو اسره ظلم کوئ او دناخرگندي گونا په تور مودلته
ساتلي يوو ، داوولې؟!.....

په پنجابيانو دا خبره ښه ونه لگيده او يوه په کې امريکايي ته
وويل چې مونږ هم افغانستان په تاسو پلورلي يوو.... استاذ ورته
وويل چې بالکل همداسې ده خو مونږ او تاسو کې زيات توپير دی
تاسو افغانسان ته دجنگ له پاره تللي وئ او هغو خلکو سره مو
جنگ کاوه چې امريکايانو ته يې حواله کړئ خو مونږ پاکستان ته
دجنگ له پاره نه ووتللي بلکه هجرت موکړې و هلته مودامن ژوند
کاوه او دهیڅ جرم ارتکاب مونه دی کړی ....

پنجابی چپ شو . له دې وروسته پنجابيانو باندي مونږ ښه نه
لگېدو . ځينو لمونځ هم راپسې پرېښود ، يو ډاکټر سرفراز احمد خان
ښه سړی و چې اصل کې دغزني و نيکونه يې پخوا پنجاب ته تللي وو
اوس لاهور کې اوسېږي . هغه ښه سلوک کاوه ، دکوزې پښتونخوا
شاه بابا او رفيق هم ډېر ښه دنېکو اخلاقو څښتنان وو ، دډېره
اسماعيل خان نعمان هم نېک انسان و او عبدالستار هم ښه سړی و
چې دډېره اسماعيل خان ضلع بکرو . ځينو پنجابيانو پنجره کې هغو

عريانو پسي هم لمونځ نه کاوه چي نازله قنوت کي يي پروېز مشرف ،
دپاکستان استخباراتو ، پوليسو ، پوځ او دځينو په نوم اسلامي
تنظيمونو ځينو اشخاصو ته بڼې کولي .

لنډه داچي دغو ځينو بداخلاکو پنجابيانو سره زمونږ اختلاف
زيات شو هغوی امریکايانو ته زمونږ په خلاف شکايتونه وکړل او
مونږ بيا د يونيفارم بلاک دريمي او بيا دوهمې کوتي ته تبديل شوو .

هلته راسره دهلمند دباغران خوشکيار ، حاجي الف خان چي په
خوږ ماما مشهور و ، بسم الله اکا ، امان الله ، محمد نسيم ، دبرمل
ډاکټر نقب او دهغه ورور محمد رسول او دهلمند قوماندان رحمت
الله سنگر يارو چي په معلم صاحب مشهور و . خوږ ماما سپين گيري
سړی و او دژوندي زړه څښتن و کله کله به يي اتني هم کاوه او بدلي
اونعتونه به يي هم ويل ...

دتحقيق سلسله جاري وه يو ځل دټولو بنديانو تصويرونه ، دپښو
مېچونه او دگوتواو لاسونو بصمات (منجيلي) هم واخيستل شول او
دا اوازه شوه چي بنديان خوشي کېږي .

په دې وخت کي ټي جي لانه و بدل شوی چي يو بل محقق هم ماله
پاره وټاکل شو چي ماته يي (هاسوس) نوم وښود او نوروته يي
(فيلپي) نوم ښودلی و ، هغه امریکني نه معلومېده له خويه تېز
ښکارېده . يو بل ملگري هم ورسره و چي توروېښتان او توري سترگي
يي وي ، هغه هم امریکايي نه معلومېده هاسوس غنم رنگه او هغه بل
ملگري يي سپين و ، پوښتني به هاسوس کولي او هغه بل به هسي
چپ ناست و غوږ به يي نيولی و . هاسوس هم زړې پوښتني تکرار

کري دهغه په وخت کي شيعه گانو : ارکان او علي عراقيانو او عبدالمجيد ايراني په ما شکايت وکړ او امريکايانو ته يې شيطاني وکړه چې مسلم دوست فتوي ورکوي ، عربان اونور بنديان يې احترام کوي ، شطرنج او غوښي ته حرام وايي ، بمونه يې جوړ کړي دي ، په عکسرو دحمله تياري يې نيولي دي ، ستاسو په خلاف دجهاد فتوي ورکوي .... دا خبرې په هاسوس او نورو محققينو بدې او سختې ولگېدې دهريلاک نه يې يو يو بندي وغوښت او ورته ويې ويل چې آيا رينبتيا مسلم دوست دغه ډول فتوي ورکړې دي ؟...

مانه دشطرنج په هکله بنديانو پوښتنه کړې وه ماورته ويلي وو چې دامام ابو حنيفه ، امام مالک او احمد بن حنبل په نزد حرام دي ، اوپه لومړي کال دفوجي تيارخوراک په لفافو کي غوښه راتله هغه مونږ نه خوړه او خپله امريکايانو هم ويل چې داستاسوپه دين (اسلام) کي حرامه ده دامونږ خپلو عسکرو ته تياره کړې ده ، دخنزير هم په کي شته اودچرگانو او غويانو هم په اسلامي طريقه نه ده حلاله شوي په باگرام او قندهار کي دغه غوښه راتله اوپه گوانتهنامو کي بيا بنده شوه. څه موده وروسته بيا دچرگ غوښه او کوفته کله کله راتله چې پاکتي نه وه او خلاص خوراک سره وه. بيا ديوې اسلامي مؤسسې مکتوب امريکايانو راوړ هغه مونږ پخپله وليده هغې کي اسلامي مؤسسې ليکلي وو چې دامونږ پخپله په اسلامي طريقه په لاس حلالوو. نورو ترجمانانو هم وويل نورو گڼو قرائنو په دې دلالت کاوه چې هغه حلاله وه هغه بيا مونږ خوړله خوشيعة گانو دا او نور درواغ هم ما پسې تړلي وو. کله چې هاسوس ته څرگنده شوه چې

شيعة گانو درواغ ويلي دي نو کمپ ته راغي زه يي دکوتي نه دباندې راوغوښتم جال ترمنځ راسره اودريد جال کي موگوتي سره ورکړې زماپه لاسونو رابښکته شو ترجمان هم ورسره و مانه يي معافي وغوښته اوراته ويي ويل چې ته ډېر محترم يي . له دې وروسته مونږ هم ستاداسې احترام کوو لکه داستا ورونه بنديان يي چې کوي . مونږ اشتباه کړې وه بيا به داسې نه کوو . له دې څه موده مخکې ټي جي اوجورج يوه ورځ کمپ ته راغلل ، مونږ دواړه ورونه يي له کوتي دباندې وغوښتلو ، هلته يي راته زېري راگر چې تاسو دواړه به يوه مياشت وروسته کورته لارشي او آزاد به شي . له دې مخکې يي څو ځل استاذ بدر ته ويلي وو چې ستاسو ددواړو ورونو کاردنورو ځايونونه خلاص شوي دي خوستا دورور مسلم دوست کاردنظاميانو نه نه دي خلاص شوي نظاميان له هغه وپريږي چې خلاص شي مونږ ته به مشکلات پيدا کړي ... خودې ځل يي وويل چې مونږ نظاميانو ته هم قناعت ورکړ او اوس به تاسو دواړه سره يو ځای ازادشي .

خودشيعة گانو د شيطاني له امله فيصله بيا بدله شوه استاذ يوه مياشت وروسته ازاد شو او زه شپږ مياشتي له هغه نه وروسته شوم . په دې منځ کي تحقيق روان و دشيعة گانو شيطاني رابښکاره شوه او علي دجورج په مخکې اعتراف وکړ چې په مسلم دوست داتورونه دروغ دي . عجيبه خبره خوداوه چې امريکايانو دافکر نه کاوه چې بمونه له څه شي او څرنگه جوړ شول؟!... کله چې مياشت پوره شوه يوه ورځ دروغتون هغه گاډي راغي چې دصليب نښي لري اودبنديانو

انتقال لپاره استعمالېږي. استاذ بدر ته غږ وشو او ورته ويې ويل چې سامان دې راواخله. استاذ گومان کاوه چې دايکو کمپ ته مې جزايي لېږي خوماته داسې وېرېښېده چې استاذ کورته ځي ماورسره دکور مخه ښه وکړه او کور، کورنۍ، خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه ورکړل، خودهغه باورنه راته هغه په گاډي کې تړل شوی کښېناست، دروازي وړپسې وتړل شوې او لار. نورو بنديانو له ورايه گاډي تعقيب کړې و چې دپنځم کمپ خواته تللي و؛ هغوی گومان کاوه چې پنځم کمپ ته ولېږل شو ماته يې نه ويل خو ټول خفه وو خصوصاً بسم الله اکاڅو وړپسې ژړل. مابه ورته ويل چې هغه کورته لار خو هغوی ماته څه نه ويل څو ورځې وروسته بسم الله اکا، حاجي نعيم کوچی، دين محمد فرهاد او امان الله هم وړپسې لارل دهغوی په هکله هم داگومان کېده چې پنځم کمپ ته ولېږل شول. دين محمد فرهاد افغاني و ډېر نیک انسان و، دآی ایس آی پنجابيانو لاهور کې نيولی و او دډېر تعذيب نه وروسته يې په امرکايانو پلورلی و. کله چې خلاص شو مونږ ډېر خوښ شوو. په همدې ورځو کې له درې کسانو پرته نور ټول پاکستانيان هم خوشې شول خو هغوی ته وويل شول چې تاسو آزادېږئ؛ دشيپې له پلوه بس راغی، ټول په کې سپاره شول اولارل. وروسته بيا خبر شوو چې داستاذ بدر دوی ډله هم تللي ده او آزاد شوي دي. له دې وروسته دبنديانو هغه ښېږي الله قبولې کړې چې شيعه گانو: (علي، ارکان، عبدالمجيد او باسرده) ته يې په قنوت نازلې کې کولې. هغوی الله تعالی دومره سپک او ذليل کړي وو چې دبلاک مخکې دجال

د دروازي دباندي به چې کوم امريکايي پوځي پيره داران ناست وو نو هغوی به ډېر زيات نسوار اچول؛ غټې غټې کوتالي به يې دسور بخنو نسوارو نه ډکې کړې وې او په درې گوتو ډکه ټونگه نسوار به يې اچول. هغوی به چې کوم نسوار په زمکه توکړي وو نو کله به چې عسکر برج ته لاړل او دورزش له پاره به يې دروازه خلاصه کړه نو علي، ارکان، عبدالمجيد، او باسرده به هغه دامريکايانو دخولي توکړي نسوار په خاورو او شگو کې لټول چې کوم به يې پيدا کړل نو کاغذي پياله کې به يې راټول کړل او بيا به يې ددوهم ځل لپاره په خوله کې اچول. په دې نسوارو يوه ورځ داشيعه گان خپلو کې سره ونښتل؛ ارکان راپاڅېد او باسرده يې وواهه، پوزه يې پرې ماته کړه او وينې پرې راماتي شوې. ددې جنگ او نورو درواغو له امله محققينو شيعه گان دڅلورم کمپ نه وايستل او خواره واره يې کړل.

مونږ د "يونيفارم" نه "ينکي" بلاک ته ولېږل شوو، زه هلته په لومړۍ کوټه کې واچول شوم ماسره ديونيفارم ټول ملگري په دغه کوټه کې وو او بلاک کې ضعيف صاحب، ملا عبدالرزاق، حاجي نصرت، اختر، مصطفى کابلي او نور گڼ افغانان دينکي بلاک په مختلفو کوټو کې اوسېدل.

د کندوز حاجي امان الله، د زابل قوماندان نصيب الله، معلم عبدالواحد، دگر ډېز تورن امان الله، حاجي محمد گل، حاجي ولي محمد هم هلته وو وروسته ملا خير الله خير خواه هم زمونږ کوټې ته راغی، دکويت سعد العازمي هم زمونږ کوټې ته داوول کمپ نه راغی چې ډېر نېک او دښو اخلاقوڅښتن و. دخوست عبیدالله هم راغی

هغه هم يو نپک خوان و داندخوي حافظ نورالله هم دوکترنه ينکي بلاک ته راغي چې زمونږ کوټه کې نه و. هغه هم بې جوړې اود بنواخلاقو خښتن و زما اودهغه ترمنځ يوه ځانکړې مينه وه اودقندهار له زندانه موسره پېژندلې وو. ديندار، پرهېزگار او خنده رويه انسان و ددواو دعليه السلام روژې (يوه ورځ روژه يوه بوژه) يې نيولې، تهجد يې نه قضا کول، دوستميانو بې گونا نيولی او خرڅ کړی و.... د فلسطين محمد عبدالله هم دپنجرونه زمونږ کوټې ته راغي چې ډېر نیک او پرهېزگار انسان و او يوبل بداخلاقه عربي هم زمونږ کوټې ته راوستل شو.

زه ډېرې ورځې تحقيق ته ونه غوښتل شوم. هغوی گومان کاوه چې زه به په غوسه يم پرېږده چې غوسه يې سره شي. بيا مې تحقيق پيل شو هاسوس يوځل وغوښتم او يوځل کمپ ته راغی. ټي جي او جورج هم دوه درې ځل کمپ ته راغلل او څو ځل يې تحقيق ته وغوښتل. ټي جي څه ډېر وخت ورک و بيا کمپ ته راغی دکوټې نه دباندې يې وغوښتل او راته ويې ويل چې زه ناروغ وم او دمقعدا پرېشن مې کړی و ځکه نه راتلم. ماورڅخه داستاذ بدر پوښتنه وکړه چې هغه کورته رسېدلی دی او که نه؟

— کورته نه دی رسېدلی او جلال اباد کې دی.

— آیا زمونږ کورله پېښوره جلال اباد ته نقل شوی دی؟

— نه.

— نو زما ورور په جلال اباد کې بندي دی؟

— نه.

— نو وٺي ڪورته نه ڏي رسيدلي؟

— زه نه پوهيم.

په ڏي موده ڪي ماباندي ڊڪور ليڪونه هم بند وو اونه راکول
 ڪپدل خو ڊبنديز سره سره الله تعاليٰ ماته ڊڪور خطونه لاس ته راورل.
 هغه داسي چي ڪله نظاميانو ته خط حواله شي نو هغوي پري ڊبندي
 نمبر ليڪي. زما او ڊحاجي ولي محمد نمبر ونه سره نڙڊي وو زما
 نمبر (۵۶۱) اوڊحاجي ولي محمد (۵۶۰) و نو په غلطي ڪي
 نظاميانو زما په خط ڊحاجي ولي محمد نمبر ليڪلي و. زما خط هغه
 ته ورڪول شو اوله نپڪه مرغه هغه ماسره يو بلاڪ ڪي و. نو هغه چي
 لوستي و پوه شوي و چي ڊازمادي. ماته يي زهري راکر او خط يي را
 وسپاره. خط ڊاستاڊبدر و هغه ليڪلي وو چي زه الحمد لله ڪورته
 رسيدلي يم. په همدې ترتيب زمادزوي عبدالاحد ليڪ هم راورسيد.
 هغه هم ليڪلي وو چي استاذ ڪورته رارسيدلي ڏي. نو زما اندپڻنه
 ورڪه شوه او خوبن شوم. ٽي جي ته مڀ ونه ويل چي ماته خط لاس ته
 راغلي ڏي. هغه بيا بياراته ويل چي بدر ڪورته نه ڏي رسيدلي
 گومان ڪوم چي په ڏي ڊرواغو هغه ماسره اندپڻنه پيدا ڪوله.....
 ڊايواخي ڊالله تعاليٰ مرسته وه چي امريڪايانو ماته خطونه راکول
 بند ڪرل خو الله تعاليٰ ڊهمغوي په لاس له بلي لاري ماته راورسول.

ڊاستاذ ڊدرڊلي نه وروسته ڊپري اوازي وي چي لنه وخت ڪي
 نور بنديان ازاد پري. ڊصليب له لوري ڊاخبره هم راغله چي
 امريڪا غواري: په نورو هڀو اڏونو ڪي ڊولس (۱۲) زندانونه جوڙ
 ڪري، ڊاڊگوانته نامو ٽيني بنديان هم ورائنتقال شي اونور هغه

مسلمانان هم په کې واچوي چې امريکا ته د دښمن په سترگه گوري!.....

په دې موده کې يوځل د شپې تحقيق ته وغوښتل شوم نوي ځای و چې مخکې زه ورته کله نه وم غوښتل شوی. له دې مخکې له څه وخت راهيسې لومړی د لاسونو تړل بند شول تحقيق کې پښې موگي پورې تړل کېدې خود لاسونونه زنجيرونه خلاصېدل. بيا وروسته څو تحقيقونه داسې هم وشول چې د تحقيق په کوټه کې به يې پښې او لاسونه دواړه خلاصول خو په آخر کې بيا تړل پيل شوي وو او د مخکې نه څه سختي هم په کې راغلې وه خودغه ځل چې زه د شپې نوي ځای ته وغوښتل شوم نو پښې او لاسونه يې راته خلاص کړل او عسکر وو تل. يو دپوخ عمر والا امريکايي راغی چې د سر لومړنی برخه يې کولغه وه سور سپين و او زيرې سترگې يې وې شخصي درېشي يې وه او عجيبه دا وه چې ترجمان هم ورسره نه و، په عربي ډېر ښه پوهېده سلام يې واچاوه او ماسره يې په عربي خبرې پيل کړې.

— زه خبر يم چې ته په عربي ډېر ښه پوهېږې او په ترجمانانو هم ډېر بدگومان يې نو ځکه زه يواځې راغلم او ترجمان مې رانه وست.

— ښه شو زه هم غواړم چې تاغوندي سړي سره خبرې وکړم؟

— زه ستا محقق نه يم ستا محقق له دې هم خبر نه دی چې زه تاسره خبرې کوم هغه ته حال مه وايه.

— سمه ده.

— زه تاسره تحقيق نه کوم هسې مجلس به سره وکړو او يوبل به سره وپېژنو.

— سمه ده .

— ستا په هکله ماډېر څه اورېدلي او لوستي دي خو غوښتل مې چې له نږدې دې وگورم اوښه دې وپيژنم .

— ښه ده .

— ايا ته څه ويل غواړي ؟

— که زه وغواړم او که نه زما ويل کومه گټه نه لري .

— ولي ؟

— ته ښه پوهېږې چې تاسو مونږ سره ظلم کوئ او زموږ خبره نه اورئ .

— زه دانه شم ويلای چې داسې به نه وي شوي خو زه ستا خبره اورم او همدې له پار راغلی يم چې ستا خبرې واورم .

— تاسو ټول زموږ خبرې اورئ خو دخپل مقصد تر حده .

— نه تېه په مونږ سخت بدگومان يې خوداسې نه ده زه نور څه نه شم ويلای خودومره به درته ووايم چې ستا قضيه خلاصه ده اوته کورته روان يې .

— کله .

— دانه شم ويلای .

— ستاسو د دروغو وعدو سره مونږ اوس روږدي شوي يو هر محقق همداسې وايي، په دې درې نيمو کلونو کې مونږ ستاسو د محقینو نه ډېر درواغ واورېدل اوس ستاسو په خبرو باور نه کوم خو په دې باوري يم چې زه به ان شاء الله اخر هم آزادېږم اودا ځکه چې زه مجرم

نه یم مجرمان تاسو یاست چې بي گوناځلک مو په یوه لري ټاپو کې پنجره کې اچولي دي اوله حیواناتو بتر سلوک ورسره کوی ....
 _ ته ماسره داسې خبرې کوي لکه محقق سره یې چې کوي.

زه دامنم چې ته دلته دمحققینو له لاسه ډېر خورېدلی یې او ډېر درواغ به درته هم ویل شوي وي خونه زه محقق یم اونه دمحققینو خبرې ټولې درواغ دي ، په تاهېر تورونه لگېدلي وو نو مونږ مجبور وو چې دتحقیق مراحل به مو طی کول . تاو لیدل چې په امریکا سخت گوزار وشو او اوس هم مونږ سخت وپېرېږو هره شېبه دا احتمال شته چې اسامه په مونږ نور سخت او خطرناک بریدونه وکړي . مونږ دامتولیت لرو چې دخپلو خلکو امتیت وساتو .

_ تاسو دخپلو خلکو دامتیت دساتلو امتولیت لری خودبې گونا خلکو دژوند په بیه نه .

_ داسمه ده خودگونا هگار او بې گونا بیلول څه اسان کارنه دی دا خامخا وخت نیسي .

_ ترکومه .

_ ددې ځواب ماسره نشته .

لاس یې تېر کړ ځواکې ورسره په واړه مېزیو پنډ کتاب و چې دنورو کتابونو اودوسیو خواته ایښی و . کتاب په کاغذونو پوښل شوی و منځ یې راواړاوه منځ کې یې یوه سپینه پاڼه داسې ایښې وه چې ددواړو مخونو لیکل یې پناه کړي وو دیوه تصویر ځای یې قیچي کړی و هغه یې راوښود اوراته ویې ویل چې دا پېژنې ؟ ماورته وویل : هو دازما تصویر دی .

کتاب يې بند کړ اوراته ويې ويل چې په دې کتاب کې ستا په هکله ډېرڅه ليکل شوي دي .

له دې مخکې ماته دخوست عبیدالله ویلي وو چې پنځرولته (ستوري دادب په اسمان کې) کتاب راغلی و په هغه کې ستا په هکله ليکل وو .

زه پوه شوم چې داهماغه کتاب دی ماورته وويل : هو دا کتاب محمد داود (وفا) ليکلی دی او په پښتو دی ....

هغه لږ چپ او حيران شو بيا مسکي شو او ويي ويل چې ډېر تېز يې .

— دې کې دتېزۍ هيڅ خبره نشته .

— دامې يواځې ددې له پاره وويل چې ته په دې پوه شې چې زه تاپېژنم .

— کيدای شي چې مابه پېژني خو بشپړ نه .

— هو ځکه خو تاته لنډ راغلم چې بشپړ دې وپېژنم اوستادقضيې ژوروته وربښکته شم .

بيا يې راته زما په هکله زما دکور ، کورنۍ ، کلي او ولس ، زمکې ، کارو بار او افکارو په هکله تفصيلي خبرې وکړې چې زه يې حيران کړم . تردې چې دکوټ دصاحبانو کلي او فقير آباد په هکله يې هم معلومات لرل ، داستاذ بدر په هکله يې هم معلومات لرل بيا يې وويل : تاسو دواړه ورونه داسې جوړه ياست چې بڼه هم جوړېداي شئ او خطرناک هم ، زمونږ ايجنسياني وايي چې که دا دواړه ورونه په

شريڪه زمونڙ په خلاف څه ڪول و غواږي نو دابه ډېر خطرناڪ وي له همدې امله ستاسو ڪار وروسته شو اوله همدې امله ته له هغه جلا شوې .

– دې دليله گومان او اندېښنې خو علاج نشته نور نو د فرهنگي ڪارنه پرته ستاسو په خلاف مونڙ څه ڪري دي ؟.

– مونڙ ښه پوهېږو چې امريڪايان ستاسو خوښ نه دي اود دښمني په سترگه ورته گوري او همداسو په څېر فرهنگي فعاليتونه خلک راپاروي ، قناعت ورکوي او ..... خوله دي امله چې مونڙ په تاسو ظاهر ڪي ڪوم جرم نه شو ثابتولاي نو ځکه مو آزادوو ، په هيڅ قانون مونڙ تاسو نه شو ساتلي او تاسو غوندي نور ډېر بنديان به هم خوشي شي . په مونڙ زيات فشار دي اود بنديانو ساتلو مونڙ ته هيڅ ڪټه ونه ڪره .

زه غواږم چې تاته داسي څه دروښيم چې هرچاته يې نه ښيو اکر چې زه پوهېږم چې ته په دي ڪارونو پوهېږي خوبيا هم درته وايم چې تاسو دواړه وروڼه تعليم يافته ياست په هرڅه پوهېږي ، راتلونکي ته مو فکر وکړي زمونڙ جال په ټوله نړۍ خپوردي هرڅه چې کوي مونڙ پرې خبرېږو .

نور موخوبښه چې خطرناک ڪارونه کوي او که بي خطر ه ، لاس يې تېر ڪړي وه وږه آله يي راواخيسته چې ماکله نه وه ليدلې کمپيوټر ته يې وردننه ڪړه گومان ڪوم چې خاص قسم استخباراتي سي ډي يا حافظه وه عادي سي ډي نه وه . ماوس يې خوځاوه راخوځاوه فلم پيل شو چې گورم زمونڙ دپېښور دحيات آباد دکور په کتابخانه کې زه دمېلمنو سره ناست يم او خبرې ڪوم . بيا يې تېر ڪړ چې گورم

استاذ بدر دڊبل سڀته پيڪپ اشترنگ ته ناست دي خواڪي ورسره يو
 بوڊاسري ناست دي ڀنه نه ڀنڪارڀده يازمونڙ مرحوم والد صاحب
 اوياحاجي کوچي و، سڀينه پڪري او سڀينه گيره يي وه خودڀڻڀني نه
 دننه واضح نه ڀنڪارڀده. استاذ دڪرڪي نه سر رابهر ڪر او مخامخ
 يي چاته وويل چي راءِ دننه سڀت ڪي ڪڻڀنه او عبدالعزیز به
 وروسته ڪڻڀني. ڊاسي برڀڻڀده چي چاته مخاطب دي همدغه
 دڪيمري ڄڻتن دي. بيا يي برتهڪال ڪي زمونڙ دڪاروبار گودام
 وڻبود او زريي بند ڪر. بيا يي بله آله وردننه ڪره بل فلم ڪي گورم چي
 ملا سمیع الله (نجیبي) حاجي روح الله، حاجي حیات الله، حاجي
 ولي الله او ڄيني نور ڪسان زمونڙ په هڪله خبري ڪوي اويه دي
 گواهي ڪوي چي زمونڙ طالبانو او اسامه سره اريڪي دي، دامريڪا
 سخت مخالفين يو، دگردي نري اسلامي احزابو سره مرستي ڪو،
 دامريڪا خلاف جهاد ته بلنه ورڪو، خپروني ڪو.....

زر زريي تهر ڪر او تفصيل ته يي پري نه ڀنود خو دهر يوه دخبرو
 يوه برخه يي راواخيسته، محققينو به دي ڄلورو مفسدانو ته
 (فور وُلان) ويل. فورولاگانو ڀنه په اخلاص زمونڙ خلاف گواهي
 ورڪره بيا يي دروح الله دتحقيق ڄو اقتباسونه را واخيستل.

بيا يي ڪمپيوٽر بند ڪر يوه اوڀده تبصره يي وڪره او دا يي هم ووهل
 چي مونڙ په تادغه ثبوت هم لرو اومحڪمي ڪي په تا دگواهي له پاره
 دافلم هم ڀنودلي شوو خو پوهڀرو چي داخلڪ ستاسو دڀنمان دي،
 او دروغ يي ويلي دي. مونڙ ته يي له دي پرته نور ڊهر دروغ هم ويلي
 دي او خيانت يي هم راسره ڪري دي دي ڄلڪو دخپل وطن، دين او

مونږ ٽولو سره خيانت ڪري دي دوي دخپلو خپتوله پاره ڪار ڪوي اوداي ايس آي په اشارو گڏ ٻڙي ڪه دي خلکو مونږ ته دروغ نه واي ويلي او خيانت يي راسره نه واي ڪري نو دافلم هڻخڪله مونږ تاته نه بنوده بلڪه ستاسو ددوارو ورونو برخليڪ به اوس بل و ..... بيا يي ديني معلومات اويونبنتني پيل ڪري داسي معلومبده چي ڪوم پوخ مستشرق و، زيات معلومات يي لرل اويه گنو مسائلو پوهبده ، اسلام ته دمنسوبو مختلفو مذاهبو ، احزابو ، مؤسساتو ، اشخاصو ، ڪتابونو او افڪارو په هڪله يي معلومات لرل .

بيايي وويل : مونږ پوهڀرو چي تاسو ديو اسلامي امت او خلافت خبري ڪوي او غواڙي چي زمونږ خلاف وڪري خوشتاسو په ڊول خلڪ زيات دي مونږ ٽول نه شو نيولاي ستاسو افڪارو تر خطرناڪ حده په مسلمانانو ڪي سرايت ڪري دي . تاسو غواڙي چي وهابي او اخواني خلافت جوڙ ڪري . مونږ داسلام خلاف نه يوو خو وهابي اخواني حڪومت په هيڻ ڄاي ڪي نه شوز عملي ...

— دوهابي اخواني او اسلام ترمنځ ڇه توپير دي ؟ .

— وهابيان او اخوانيان سخت دريڄي او بنسٽپال دي مونږ داسلام دڊڀرو علماو سره بني اڙيڪي لرو په افغانستان او عراق ڪي مونږ سره ڊڀر ملايان ڪار ڪوي هغوي دديمو ڪراسي خلاف نه دي مونږ داسامه ، ظواهري ، حڪمتيار او ملا عمر غوندي اسلام نه غواڙو امريڪا ڪي هم مسلمانان شته ...

— داسلامي خلافت په قيام ڪي تاسو ته ڇه تاوان دي ؟ .

ـ دا اوسني حکومتونه ټول اسلامي دي اسلامي خلافت ته څه ضرورت دی؟

که بنسټپالوته حکومت لاس ته ورشي نو له دې بترکارونه به راسره وکړي چې په نيويارک او واشنگټن کې يې وکړل .

ـ که تاسو د مسلمانانو په امورو کې مداخله ونه کړئ ، د مسلمانانو په هکله دوه مخی سياست ونه لرئ ، د مسلمانانو د بنمنان تقويه نه کړئ او د امن معاهده ورسره ولرئ زه گومان نه کوم چې اسلامي خلافت کې دې ستاسو تاوان وي ، بلکه په اسلام کې ستاسو گټه ده، ستاسو او د مسلمانانو د مسائلو حل ماته يواځې اسلامي خلافت او اسلام کې ښکاري .

ـ هغه څرنگه؟

ـ هغه دا چې تاسو ته په اسلام کې څلور لارې دي چې درې دامن او يوه د جنگ ده. که تاسو درې دامن لارو کې هره يوه ومني نو دامن او سوکالی ژوند به وکړئ او که پخپله د جنگ لاره غوره کوئ نو دا خوبيا د اسلام او مسلمانانو گونانه ده .

ـ هغه څلور لارې کومې دي؟

ـ دامن درې لارې دادي :

۱ـ اسلام قبول کړئ تاسو به زمونږ وروڼه شئ او د ټپلو نه واخله په ټولو منافعو کې به مونږ سره شريک شئ .

۲ـ که اسلام نه قبلوئ جزیه ومني جزیه ستاسو داوسنيو پوځي مصارفو دلسمې برخې نه هم لږه راځي بيا به د دغه جزیې په بدله کې ستاسو دامن ساتل د مسلمانانو مسئولیت وي هغوی به تاسو نه دفاع

کوي بيا مونږ نه پوخ ته اړتيا شته ، نه جنگي الوتکو ، توپونو ،
ټينکونو ، ميزايلو اونه بارودو ته داپيسي دخپل ژوند دسوکالي له
پاره ولگوي .

۳_ که نه اسلام مني اونه جزیه ورکوي اوداسلامي خلافت سره
دامن معاهده ولري ، دمسلمانانو اموروکې مداخله نه کوي ،
دبشمنان يې نه تقويه کوي . دسيسي اوپلمي ورته نه جوړوي ..... نو
هم مسلمانان په تاسو هيڅ تعرض نه کوي .

۴_ که دا درې واړه نه مني نو بيا پخپله څلورمه دجنگ لاره
نيسي .

– مونږ په دې پوهېږو ته چې دلته مونږ ته داسې خبرې کوي نو بهر
به څه وايي؟! .

– زه دلته اوبهر حقيقت وایم زمونږ په خبرو کې به دلته اودباندي
هيڅ توپيرونه مومي .

– ستا په فایلونو (دوسيو) کې ماته درې خبرې ډېرې په زړه پورې
دي نو ځکه مې تاسره په خبرو کې دلچسپي واخيسته ، يوداچې
ستا فایلونو کې هر محقق ليکلي دي چې داسې رينبتيا اوبې گرده
خبرې کوي . بله داچې استدلال او مناقشه کوي او دريمه داچې ټوکې
او طنزونه کوي . بيرته مخکنۍ خبرې ته راگرځم بنسټپالان مونږ په
هيڅ حال کې نه پرېږدي نو ځکه يې مونږ خلاف کوو اونه يې پرېږدو .

– بيانو دهغوی غبرگون ته هم غاړه کيدئ .

– زمونږ اود بنسټپالوترمنځ جنگ دی هغوی وايي چې مونږ به يې
گټو او مونږ وايو چې مونږ به يې گټو . گورو چې څه کيږي . مونږ سره

دخپل ژوند، گټو او کلتور اندېښنې دي او هغوی سره خپل موازين او معيار ونه دي، يوبل ته غاړه نه ږدو کېدای شي چې دا جنګ ډېر پلن او اوږد شي .

دکمپ، بنديانو، افغانستان او پاکستان په هکله اونورې گڼې ديني، سياسي، فرهنگي اوحياتي پوښتنې او تبصرې يې وکړې، اوږدې خبرې، تبصرې او پوښتنې يې وکړې بيا يې راته وويل: که دافغانستان حکومت سره کار کوي له ولايته واخله تر وزارتته پورې هر کار مونږ تا او ستاورورتته درکوو. که بل کار کوي مونږ مرستې ته تيار يو، زمونږ مخالفت پرېږدي ژوندبه مونږه شي دځانونو اودخپلو بچو دراتلونکي فکر وکړئ ....

— دافغانستان په حکومت کې ټاکنې تاسو کوي؟! —

— ښه شېبه غلی اوپه فکر کې شويوځل يې ټنډه غونجه کړه اودکوټې چت ته يې وکتل بيا يې ماته مخ کړ مسکي شو او ويې ويل: زما مطلب دادی چې کرزي ته مو سپارښت وکړو، بيا يې ددواړو لاسونو گوتې سره تېروپېر ورکړې او ويې ويل: مونږ اودافغانستان حکومت خو اوس سره داسې يوو .

ماورته وويل: مونږ حکومت کې کارنه کوو، زه چې کله آزاد شوم وبه گورم، که حکومت دافغانستان او دافغانانو دغوښتنو سره سم و زمونږ ددين اونواميسو ساتونکي و اودهیچا لاسپوڅي او گوډاگي نه ونو بيا په کې مونږ هر خدمت ته تيارينوواوداخپل مسئوليت او فريضه گڼو اوکه نه و نو بيا يواځې دانه چې کار په کې نه کوو بلکه مخالفت يې کوو:

— څه ډول مخالفت ؟ .

— ترټولو دمخه په قلم .

— تاپه لومړيو ورځو کې هم دمحقق همدې ډول غوښتنو ته همداسې ځوابونه ورکړي دي تراوسه نه يې بدل شوي ډېر سخت دريځي يې .

خبره يې بدله کړه زما دليکنو په هکله يې لنډه تبصره وکړه .
او دسهار داډان نه مخکې يې رخصت کړم . درخصتېدو په وخت کې يې راته وويل چې زما تاسره همدايو ځل کتنه وه بيادې نه گورم زه به امريکاته لاړشم او ته افغانستان ته . لاس يې راکړ وواته ، لږه شپه وروسته عسکر راغلل ، ويې ترلم اود زولنو اوزنځيرونو په شرنکار يې بيرته بلاک ته بوتلم .

د دروغو معلومولو دروغجن مشين

مونږ ته د پېښور د آی ایس آی په جېل ، باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې خوځو ځل امریکایي محققینو داوویل چې تاسو به مونږ داسې مشین ته ورکړو چې دروغ او ریښتیا به مو معلوم کړي . مونږ به ورته ویل چې سمه ده. د گوانتهنامو د جېل اکثره بندیان یې دوه ډوله مشین ته ورکړل ، څه تارونه به یې د بندي مختلفو غروسره وصل کړل بیا به یې بندي ته ویل چې خوځېږې به نه ده او نه ځواب به راکوي . دا د زړه د آی سی جی غوندي مشین و چې د پوښتنې په وخت کې یې د زړه د حرکت کرښې معلومولې نور هیڅ حیثیت یې نه و .

ماته یو ځل گوانتهنامو کې محقق وویل چې مشین ته دې ورکو تیار یې ؟ ما ورته وویل چې هوستاسو مشین زه پېژنم . دا د زړه د آی سی جی نه پورته هیڅ حیثیت نه لري مشین راوړه خو لومړی به مشین په تا کنېږدو که مشین وویل چې دا محقق دروغجن دی نو مشین ریښتیا وایي بیا زه هم ورته چمتویم او که مشین وویل چې دا محقق ریښتیا وایي نو دا مشین دروغجن دی ځکه چې ستا دروغ خو ماته معلوم دي که غواړې چې اوس یې درته وشمېرم نو تیار شه . هغه وویل : اوس زما دروغ مه شمېره ویې خندل او پا څېد . له دې وروسته بیانه کوم محقق راته د مشین وویل اونه یې مشین ته ورکړم .

داهم هسې ډرامه او روحي فشار و چې ځینې ساده گان بندیان یې پرې غولول .

داند او ذوق ازموينه

ددې له پاره چې دبنديانو ذوق او فکر معلوم کړي اويا په بله اصطلاح قدامت پسندي اوروڼ اندي يې څرگنده کړي، بندي به دتحقيق کوټې ته وغوښتل شو هلته يو عسکري محقق او يو ترجمان وو، بندي ته به يې په يولوی کاغذ انځورونه اورنگونه وروښودل او پوښتنې به يې ترې وکړې چې رنگونو کې دې گوم رنگ خوښ دی او انځورونو کې دې کوم کوم خوښ دي؟ دا پوښتنې يې له ټولو بنديانو وکړې. زه يې چې کله وغوښتلم نو درنگونو په هکله مې ورته وويل چې رنگونه ټول ښکلي دي خو خبره په تناسب کې ده يو رنگ ديوه شي سره ښکلی ښکاري خو هماغه رنگ دبل شي سره ښه نه برېښي بلکې بدرنگي گڼل کېږي بيا مې ورته دخپل هغه شعر يو بيت ووايه چې همغلته دجبل په پنجره کې مې ليکلی و. هغه بيت دادی:

په ښايست کې درنگونو دخل نشته

دښکلانمک چې ولري جمال شي

انځورونو کې ديوې زړې پخې کلا، دخټو دکلاگانو، يوې محجوبي ښځې، دښکلو سترگو والا تنبوزک وهلې کوچۍ جلی، دغريبي لباس، دمر مرو پوخ برج، درېشي کړې جلی دښکلو چرگي سخوندرانو دسرونو، دمیووددوکان، ديوه عصري څلور لاري، دکښت، گلانو او چمن انځورونه وو. مادپخې کلا، دخټو دکلاگانو، محجوبي ښځې، ښکلو سترگو، ښکلو سخوندرانو، کښت، گلانو او چمن انځورونه انتخاب کړل؟ ماورته وويل چې پخه

کلا د عقيدې ، عزم او ارادې د پخوالي ، دخټو کلازمونږ د گران هېواد افغانستان دخټو دکلاگانو ، محجوبه بنځه زمونږ د دين ، پت او عفت ، او بڼکلي سترگې ، چرگي سرونه ، کښت ، گلان او چمن د بڼکلا ترجماني کوي او مونږ ته خپل وطن را يادوي . له دې امله مادهمدغو انځورونو انتخاب وکړ .

هغه وويل چې دانوردې ولي منتخب نه کړل ؟ ماورته وويل : نه زما غربي لباس خوښ دی اونه دغه نور شيان زمونږ هېواد کې شته . کله چې زمونږ هېواد ودان شي او دغسې برجونه او عصري څلور لاري په کې جوړ شي بيا به يې زه هم خوښوم او س د پرديو پرمختگ ماته هيڅ گټه نه لري نو انتخاب يې هم نه کوم .

په دې سربيره يې مخکې پنجره کې زما دگوتو بصمات (خاپونه) او انځورونه بيا واخيستل .

دلته په څلورم کمپ کې يې هم په دغه ورځو کې د لاسونو د ټولو گوتو او د ټول لاس او ورغوي خاپونه او انځورونه واخيستل ؛ بنديانو گومان کاوه چې دادا زادېدو يوه پيلامه ده .

د بنديانو ازادېدل

د بنديانو ازادېدل هغه وخت پيل شوي وو چې مونږ پنجره کې وو . زمونږ تر راتگ تقريبا نيم بنديان ازاد شوي وو مونږ په منځ او نيمايي کې راخوشي شو . مونږ نه مخکې ځينې اروپايان ، عرب ، افغانان اودرې کسونه پرته نور ټول پاکستانيان ازاد شوي وو . هر ځل به چې د بنديانو کومه ډله ازاده شوه نو نور نوي بنديان به له باگرام څخه

راورل شول. زمونږ تر راخوشي ڪېدو داسي هيڻ ڊله نه ده خوشي شوي چي دهغي بدل ڪي بله پيره نوي بنديان نه وي راغلي.

اوس ددوه زره شپڙم ڪال دفروري په نهمه نېته چي په ڪابل ڪي ڪوم اوه ڪسيزه ڊله دگوانتهامو دزنندان نه را ازاده شوه نو دپينتهاگون درسمي اعلان مطابق په گوانتهامو ڪي څلورسوه او نوي (۴۹۰) بنديان پاتي شول او ددوهم اعلان مطابق (۵۸۵) يا (۵۵۸) خوداخبره واضحه ده چي له دغه عادي بنديانو پرته دقاعدي مشران اونورپت بنديان په مختلفو مخفي ځايونو ڪي ددغه شمېر نه بهر دي.

محاڪمه

داستاد بدر دازادېدو پوري چي څومره ڊلي بنديان له زندانه وتلي وو داستاد دوي دڊلي په شمول ٽول بي له محاڪمي ووتل او داستاد دوي دتگ نه وروسته مونږ پاتي ٽولو بنديانو باندي دمحاڪمي اطلاعيي وويشيل شوي چي انځور يي مخڪي د ترجماني دستونزو عنوان لاندي تېر شوي دي.

ددې اطلاعيو دويشونه څو مياشتي وروسته يوه نمايشي نظامي محاڪمه پيل شوه. اڪثرو بنديانوته يي داڀر پڪره واوروله چي امريڪا حق لري چي تانورهم دجنگي دشمن په حيث دناملومې مودي پوري وساتي. (۱۸) اتلسو بنديانوته يي دبرائت اعلان وڪړ او دڅلورم ڪمپ ديو نيفارم بلاڪ ڪي يي واچول. په دي بري ڪسانو ڪي زه هم وم.

زما محڪمه داسي وشوه چي يوئل يي وغوبستلم، په عسڪري لباس ڪي يو ڪس راته وويل چي زه ستاوڪيل يم او خو ورخي وروسته ستامحاڪمه ده .

— ته خومانه يي ٽاڪلي نو ڇرنگه زماوڪيل يي ؟ .

— زه دامريڪاپوخ تاله پاره وڪيل ٽاڪلي يم

— عجيبه خبره ده ! ته خو زما دشمن يي نو ڇرنگه زماوڪيل

ڪيداي شي ؟ .

— نه زه ستا دشمن نه يم .

— خو ورخي مخڪي تاسو مونڙ ته اطلاعيي راکري اوپه هغوڪي مو

ليڪلي دي چي تاسو دامريڪا جنگي دشمنان ياست .... ته هم

يوامريڪايي اودامريڪايي پوخ عسڪريي . دامريڪاهيخ فرد زما وڪيل

نه شي ڪيداي . عجيبه محاڪمه ده چي امريڪاهم مدعي دي ، هم

قاضي ، هم وڪيل ، هم گواه .....!؟ .

— ويي خندل ، بيرته يي ٽنڊه غونجه ڪره اوويي ويل چي

ستاخوبنه وي اوڪه نه دامحاڪمه به ضرور ڪپري . توروئه يي

راوئبودل اوراته ويي ويل چي گواهان لري ڪه نه ؟ ماورته وويل :

گواهان خوبه تاسو راوراندي ڪوي چي په مامو دعوه ڪري ده

اوتورونه موراباندي لگولي دي . مانه ڇرنگه گواهان غواڙي ؟ هغه

وويل : مونڙ يي نه لروته يي راوبشيه دڊپري مناقشي نه وروسته

ماوروئبودل او ولاڙ . خوورخي وروسته يي بيا وغوبستلم اوراته ويي

ويل چي مونڙ ستا گواهان پيدانه شوڪراي . دلته زندان ڪي راته

گواهان وبشيه ماورته وويل چي دي بنديانو سره خوزه دلته اشناشوم

خودايوه خبره چې ماپه هرات کې دفتر درلود ، لوی درواغ دي ددي پوښتنه تاسو دلته په هرات کې دطالبانو والي : ملا خير الله خير خواه نه وکړئ که هغه وويل چې زه يې پيژنم يا هلته داسې کوم دفتر و نوزه به مجرم يم . که نه تاسو بايد گواهان راوړاندي کړئ اصلاً گواهان مدعي له پاره وي مدعي عليه باندي گواهان نه وي تاسو په مادعوه کړې ده تاسو بايد گواهان ولري او که نه يې لري نو همدا خبره ددي دليل دی چې زه بې گونا يم . زه بيرته بلاک ته ولېږل شوم . خو ورځې وروسته محاکمې ته په زنځيرونو او زولنو کې وغوښتل شوم دمحاكمې له پاره يې يو لوی سالون جوړ کړی و . زه ديوه دېوال خواته په چوکۍ کېښول شوم او په زمکه کې دښځې کونډې پورې دحيوان په څېر وتړل شوم . لږه شېبه وروسته زما وکیل او ترجمان راغلل . وکیل مې ښي لور او ترجمان کيڼ لورته په چوکيو کېښاستل . لږه شېبه وروسته دوه ښځې راغلي چې يوه سپين پوستې وه هغه مونږ نه لږ وړاندي ديوه مېز شاته کېښناسته او بله تور پوستې دهغې خوا کې دبل مېز شاته کېښناسته . تور پوستې دامريکا دحکومت وکیله وه اودسپين پوستې مخکې مشين ايښی و . دمحاكمې جريان يې ټيپ کې ثبتاوه . ورپسې درې قاضيان راغلل چې درېشي گانې يې هم دموقتو ځانگړيو نمائشي قاضيانوگواهي ورکوله . يولوړ ، پنډ او پېر دزيرو سترگو څښتن و ، بل دشنو سترگو څښتن و چې مخکې زما محقق پاتې شوی و . ما وپېژنده خو هغه گومان کاوه چې زه يې نه پيژنم . بل وچ نری دزيرو سترگو او کولغ سرڅښتن و . دراننوتو سره ټول داحترام له پاره ورته ودرېدل

اوزه ناست وم . هغه لوړ پند مونږ ته دمخامخ اوږدلوړ مېز شاته منځ کې کښېناست . وچ نري يې ښي لور او شين سترگي يې کين لورته کښېناستل . ترجمان ټول راوپېژندل . او منځني قاضي خبرې پيل کړې . لومړي هغوی درې واړو لوړه وکره او بيا يې ماته لوړه راگره چې رښتيا به وايوو او عدل به کوو . بيا يې راته وويل : مسلم دوست ! ته دامريکا د جنگي دښمن په حيث نن محاکمه کېږې په تادامريکا د حکومت درې تورو نه دي چې دادي :

۱_ ته په ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی يې .

۲_ ته د اسلامي تنظيمونو سره اړيکې لري چې ترهگري .

۳_ تاپه هرات کې دفتر درلود چې هغه د القاعدې دفتر و او

د القاعدې هيڅ کاغذ ستا د لاسليک نه پرته نه تېرېده ....

ماورته وويل :

۱_ داچې په ۲۰۰۱ م کال کې زه افغانستان ته تللی وم د ابېخي

سمه ده افغانستان زما وطن دی هلته زه هروخت ځم راځم دا کوم جرم

نه دی ....

۲_ زما د کومو تنظيمونو سره څه ډول اړيکې وو ؟ زما چې

چاسره اړيکي وو او چاسره نه وو يامې پرې کړي وو هغه ټول

ماتاسوته پخپله درپه گوته کړي دي . دا کوم جرم نه دی .

۳_ داچې هرات کې زما دفتر و د ابېخي غټ دروغ دي . که

زما دفتر نو په کومه ناحیه او کوم سړک و ؟ دکور نمبر څه و ؟ او

زمونږ گاونډيان څوک وو ؟ .... بله داده چې تاسو سره دلته د هرات

والي ملا خير الله خيرخواه بندي دی له هغه پوښتنه وکړئ د هرات

ښار ستاسو دښارونو په څېر لوی ښارنه دی . که هلته دومره مهم دفتر و نو ملا خیر الله به ارومرو خبر وي که هغه داوویل چې زه هسې هم هرات ته تللی يم نو دا دعوه به سمه وي . زه په خپل ټول عمر کې تراوسه هرات ته هیڅ تللی نه يم . بله دا چې ستاسو د تورونو لومړی اودریم تور خپلو کې سره تناقض لري . دلومړي تورنه خوداڅرگندېږي چې زه له افغانستان څخه دباندې اوسېږم او یواځې ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی يم اوددريم تورنه داسې ښکاري چې افغانستان کې زما دفتر و اوزه هملته اوسېدم !!! که ریښتیا هم هلته زما دفتر وای نو ما انکارنه کاوه اوښه په جرأت به مې اقرار او اعتراف کړی و خوداسمه نه ده .

قاضي د حکومت دوکيلې نه پوښتنه وکړه چې آیا تاسره کوم دليل يا گواه شته ؟.

هغې وويل چې نه . ما هم وخنډل او قاضي هم . وکيلې بيا وويل چې ځينې خبرې شته چې دامنيتي دلائلو له امله پتې دي اوزه يې اوس نه شم ويلای بيا به زه تاسو سره په خصوصي مجلس کې کښېنم .

ماورته وويل چې محکمې دمدعی عليه نه خبرې نه پتوي او س يې ووايه چې زه يې ځواب ووايم .

پتې خبرې دروغ وي او مجرمان يې کوي . زه پوه شوم چې ددې خبرې مقصد دادی چې دخپلو گوداگيانو او جاسوسانو نوم نه شم اخيستی

په دې کې يې ملاحير الله خير خوا راوست . زما کين لورته
د ترجمان نه اخوا کښېنول شو هغه نه يې پوښتنه وکړه چې : ته په دې
خبروې چې هرات کې د القاعدې دفتر و او مسلم دوست په کې کار
کاوه ؟ هغه وويل : نه هلته نه دفتر و او نه ما مسلم دوست پېژنده .

هغه بيرته وايستل شو . د قاضي خواته شين سترگي قاضي
دمحاکمې د قضيې نه دباندې ځينې پوښتنې وکړې چې تا په
ورځپاڼو کې مضامين ليکلي دي ؟ ماورته وويل : هو . دهغو مجلو په
هکله يې پوښتنې وکړې چې ماخپرو لې دخپرېدو او دبنديدو
د تاريخونو په هکله يې هم پوښتنې وکړې ماورته ټول وويل . زما
وکيل ورته وويل چې د اسلامي او ميلادي تاريخ توپير ته بايد
پاملرنه وکړئ . ماورته وويل چې ماتاسو ته ستاسو دپوهولو له پاره
ميلادي تاريخونه ياد کړي دي . وکيل په ټوله محاکمه کې يواځې
همدغه خبره وکړه نور غلی ناست و . قاضي وويل چې ته خوداسې
خبرې کوي چې وکيل ته ضرورت نه لري . مونږ به پرېکړه و اشننگتن
ته ولېږو انتظار وکړه . بيا يې وويل چې مونږ به تاسره عدل وکړو .
هغوی لارل او زه هم بلاک ته ولېږل شوم . په ۱۳۸۴ \ ۱ \ ۲۸ هـ ش .
۱۳۱۸ \ ۱۴۲۶ هـ ق ، ۱۴۱۷ \ ۲۰۰۵ م دیکشنې په ورځ بيا
وغوښتل شوم يو ترجمان اويوبل کس چې پوځي جامې يې اغوستې
وي راغلل او راته ويې ويل چې ستا په هکله قاضيانو پرېکړه کړې ده
چې په تا کوم جرم ثابت نه شو . آيا ددې په معنا پوهېږې ؟ ماوويل : هو
ددې معناداده چې زه بري يم . هغه وويل : هو ته بري يې اوس به له
نورو بنديانو جلاشي او ډېر زر به کورته لارشي . بيرته بلاک ته

ولېرل شوم . هلته مې نور ملگري خبر کړل ټول خوشحاله شول او دمعمول مطابق مې خپل سامان راواخيست دوه ملگرو راسره سامان واخيست او دينکي بلاک نه ورسره نږدې يو نيفارم بلاک ته ولېرل شوم ، هلته يو نيفارم بلاک ته مانه مخکې هم بري شوي بنديان لېرل شوي وو او مانه وروسته هم راغلل . ټول شل کسان هلته راټول شو دوه سعوديان ، يوترکي اوولس (۱۷) مونږ افغانان وو . خو ورځې وروسته دسره صليب کسان راغلل ، يو يو يې له کوټې دباندې وغوښتوو او راته ويې ويل چې تاسو خپلو کورنوته ځئ اوپه دې ترتيب به لارښئ ...

دبري کېدو له ورځې نه يوه مياشت وروسته يو عسکر راته وويل چې تاسو بيگاته کورونوته لېرل کېږئ ټول خوشحال شوو او دنورو بنديانو سره موله ورايه مخه ښه وکړه خو داخبره سمه نه وه بيگاته لارنه شوو سباته دکمپ مسئول راغی او ټولوته يې وويل چې بيگاته تاسو الوتکه کې باگرام ته لېرل کېږئ . بيا موله ورايه بنديانو سره مخه ښه وکړه بيگاته ددوشنبې په شپه ۱۳۸۴۱۲۱۲۹ هـ ش ، ۴۱۸ ۱۴۲۶۱ هـ ق ، ۲۰۰۵۱۴۱۱۷ م د شپې په يو ولسو بجو عسکر راغلل او راته ويې ويل چې تللو ته تيارى ونيسئ . يو يو يې را ايستوو يو يو توريکس يې را کړ چې پتلون ، کورتى ، بنين ، ټوکري بوتان ، جرابې ، يوه کمپل ، شامپو ، صابون ، دغابونو کریم ، برش او دوا په کې وه . جامې مو بدلې کړې او د شپې په يوه بجه يو يو را ايستل کېدو ، زنځيرونو او زولنو کې تړل کېدو او دباندې ولاړو بسونوته خپړول کيدو . هماغه بې چوکيو بسونو کې په زمکه زولنو او

زنخيرونو کي ترلي کښېنول شوو . دڅه ځنډ نه وروسته بسونه روان شوو . او يو ستونزمن سفر پيل شو . ټولې بښېنې پلستر شوې وې او هيڅ ترې نه ښکارېدل خو زه داسې ځای کې ناست وم چې دډرپور بښېنه لږه غونډې ښکارېده او دباندي مخامخ ځای ترې ښکارېده . بسونه دبحر غاړې ته ورسېدل په بېرې کې ورپورته شول او بېرې د ساحل په لور روانه شوه . تقريبا څلوېښت پنځوس دقيقې وروسته بېرې ساحل ته ورسېده ، بسونه ترې ښکته شوو او هوايي ډگرته ورننوتل . يوه لويه پوځي الوتکه چالان ولاړه وه . دلکې له پلوه خلاصه وه او مونږ يو يو ددواړو متونو نه نيول شوي وردننه کړای شوو . په کلکو پلاستيکي چوکيو کښېنول شوو او دپښې زنخيرونو يې دپخوا په شان دالوتکې دفرش کونډې سره وتره . عجيبه خبره خوداوه چې مونږ د امريکې محکمې بري کړي وو خويياهم په زنخيرونو او زولنو کې دجهاز د کونډې پورې ترلي روان کړای شوو ! مونږ فکر کاوه چې مونږ خويي گونا يودامريکا محکمې زمونږ په بې گونا هې اعتراف وکړ او بري يې کړو . مونږ سره به اوس انساني سلوک کېرې او په پستو چوکيو کې به خلاص لاسونه او خلاصې پښې کورونو ته ځوو . خو خبر نه وو چې دامريکا بزدل پوځيان مو اوس هم نه معافوي او هماغسې دځناورو سلوک راسره کوي !!!

سترگې يې راونه ترلې او غوږونه يې راوترل چې وروسته مو خلاص کړل . يوه عجيبه الوتکه وه ماخود سپرليو بوينگ الوتکو کې دحج اونور سفر ونه کړي وو ، هغه خو سمې الوتکې وې ، دا باروړونکې الوتکه وه . ددې الوتکې چت اودواړه خوا ديوالونو ته

ددننه پلوه کوم پوخ نه و او ټولې کولمې يې بنکارېدې مشين ،
 سلنسونه ، تارونه ، پيپونه ، اونور هرڅه يې بنکارېدل دلکې دخوا
 تختې به يې هملته په نږدې بټنو بنکته پورته کېدې ، په الوتکه کې
 دغټ حاجت اجازه نه وه او وړوکی حاجت هم په ولاړه و او عسکر به
 هم شاته راته ولاړ وو په دې هکله بنديانو باندي زيات تکليف تېر
 شو ډېر بې کاره خوراک يې خو ځل راوړ چې يواځې دوه پتري ډبل
 ډوډۍ وه او منځ کې په خواړه شريت نېلول شوې وې . هيچا ونه
 خوړل يواځې تروې منې مو يو ځل بڼه په مينه و خوړې نور مو تقريباً)
 ۳۰) ډېرش ساعته سفر ډېر ستونزمن وکړ . په بري کسانو کې دوه
 سعودي پاتې شول او مونږ اولس (۱۷) افغانان او يوتر کې راغلوو .
 ترکي په ترکيې کې بنکته شو او مونږ دسې شنبې په ورځ ۱۱۱۳۰
 ۱۳۸۴ هـ ش ، ۱۹۱۲۱۹ هـ ق ، ۱۱۸۱۴۱۴۰۵۲۰م تقريباً
 دورځې په لسو بجو دباگرام په هوايي ډگر بنکته شوو ؛ کله چې
 باگرام ته ورسېدو بيا يې سترگې راوتړلې او دباگرام په هوايي ډگر
 کې دامريکايانو دکمپ يوې لويې خېمې ته ننه ايستل شوو . هلته يې
 سترگې راپرانېستې او نور تړلې وو . يو يو ورتلوو او دسترگو
 کمپيوټري عکسونه ، اودلاسونو دگوتو کمپيوټري بصمات يې
 راڅخه واخيستل . دې کار ډېر زيات وخت ونيوه هلته مو لمونځونه
 هم وکړل او پاکټي ډوډۍ مو هم و خوړه بيا يې بکسونه راکړل .

زمونږ ليکنې امریکایانو ستنې کړې

دگوانته نامو په زندان کې ترډېرې مودې پورې مونږ ته قلم او کاغذ نه را کول کېدل بیا چې کله دبندیانو درجه بندي وشوه نو دلومړۍ درجې والا بندیانو ته یې قلم او کاغذ ورکول پیل کړل. یو نرم غوندي قلم او په شواروز کې درې ډلو کې هرې یوې ډلې یو یو کاغذ را کاوه. ځینو ډلو کې به کله کله کوم عسکر دوه درې پاڼې هم را کړې. زه او استاذ بدر دواړه په لومړۍ درجه کې وو نو ځکه یې قلم او کاغذ را کول کله کله به استاذ نه هم کاغذ زیات شو نو ماته به یې را کړ او زمونږ په کتار کې به نورو بندیانو هم د عسکرو نه پټ د پنبجرو د سوریو نه توتې کړې کاغذونه را پېرل. مونږ قلم او کاغذ ته ډېر خوشحال شوو. مالیکل پیل کړل او ډېر زیات لیکل به مې کول چې نور بندیان به هم راته حیران وو. مادبند په دغه موده کې دومره لیکل وکړل چې دازادۍ په ټول عمر کې مې نه دي کړي. استاذ بدر هم لیکل وکړل خو لږ.

ماته الله تعالی توفیق را کړ دقرآن کریم دوه ډوله، ټکي په ټکي او روانه ژباړه او مختصر تفسیر مې بشر و لیکه، په عقیده کې مې یو کتاب و لیکه، په اصول حدیثو کې مې یوه رساله په عربي و لیکله چې هلته هم ځینو عربو بندیانو ورڅخه گټه واخیسته. منظومه فقه مې و لیکله چې دایمان طهارت، لمانځه، زکات، روژې، حج او نکاح د بحثونو ټول ډولونه په کې بشپړ شوي وو او اوس بیوعو کې روانه وه. څه د پاسه "۲۵۰۰۰ پنځه ویش زره بیته شعري

مجموعه مي وليکله چي مختلف موضوعات په کي رانغښتي وو ، نور ادبي ، فرهنگي ، علمي او معلوماتي بحثونه مي وليکل او داتول دذهن دخپو محصول و چي تر دولسو کتابونو رسېدل . هلته نه مراجع وو اونه ماخذونه ، ډېره خواري مي کړې وه دتلاشي په وخت کي به عسکرو راڅخه واخيستل . دپوخ رنگ والا زېړولفانو کي به يې بند کړل ، زما دپنجري اودوسيې نمبر به يې پرې وليکه اويو به يې وړل ؛ مابه داخيستلو په وخت کي هم پرې تاکيد وکړ چي ضايع يې نه کړي ، په تحقيق کي به مي هم وخت په وخت مطالبه کوله او محققينو ته به مي ويل چي زما ليکل زما پانگه ده دابه زه کورته وړم دا بايد ماته راکول شي دازما حق دي . تاسو چي ماته قلم او کاغذ راکول نو اوس به زما ليکل نه ستنوي . محققينو به وخت په وخت وعدي کولي اخر دراتلو په ورځ دکمپ مسئول راغي راته ويې ويل چي تادخپلو ليکنو مطالبه کړې وه ستاليکنې نه دي ضائع شوي هغه مونږ ټولي ساتلې دي او تاسره به په يوه الوتکه کي ځي ، باگرام کي به تاته درکول شي خو کله چي زه باگرام ته راغلم مامطالبه وکړه امريکايانو راته انکار وکړ اوويې ويل چي ستا کاغذونه نه دي راغلي ؛ زما کاغذونه امريکايانو ستانه کړل او ماسره يې ډېرلوی ظلم وکړ . يواځي وروستي لږ غوندي کاغذونه يې راسره راپرېښودل او نور ټول يې ستانه کړل زما کاغذونه داسلامي مکتبي او دپښتو ژبي لويه پانگه وه هغه اوس هم دامريکاپوخ سره دي که ويې غواړي نورا کولای يې شي . استاذ بدر هم ډېر ښه ښه شيان ليکلي وو هغه يې هم ترې ستانه کړي دي .

د کابل په لور

باگرام کې چې کله دامريکايانو کار خلاص شو نو بيا يې سترگې راوترلې او موټرو کې يې کنبېنولو دکمپ نه دباندې افغاني چارواکي زمونږ منتظر وو هلته يې سترگې راخلاصې کړې اودلاسونو او پښو زنځيرونه اوزولني يې هم خلاصې کړې . مونږ يې افغاني حکومتي چارواکو ته تسليم کړو او تور لاسي بکسونه يې راکړل . افغاني چارواکو راسره روغبر هم ونه کړ په فلاينگ کوچ کې يې کنبېنولو اوراته ويې ويل چې مونږ تاسوته ستري محکمې کې سرشته نيولې ده هلته ژورنالستان هم راټول شوي دي هلته به خوو . مونږ وويل : سمه ده . په ضمن کې يې ددې تلقين هم راکړ چې تاسويه خبرې نه کوئ دستري محکمې رئيس به خبرې کوي .

دافغاني چارواکو داپلاوي چې کوم ځای کې ولاړو دادکمپ نه دباندې او داخري خط نه دننه و کله چې له باگرامه په وتو کې شوو چې گورو په سرکونو دسيمتهو لوی لوی بنديزونه پراته دي چې موټر دبنديزونو ترمنځ بښي او چپ لورته گوږو وورځي او سم نه شي تلی . شاوخوا گردچاپېره هرځای کې داوسپنيزو جالونو ددنه دشکو دبوحيو لويې لويې غونډۍ جوړې دي ، ځای په ځای امريکايي اغزن تارونه غځېدلي دي او سخته تلاشي اوپلټنه روانه ده چې داټول دامريکايانو دډار او په افغانستان کې دامنيت دنشتوالي ترجماني کوي . مونږ گومان کاوه چې افغانستان کې به تور سرکونه وي ، وداني به وي او کابل به بېخي گلبن وي . خو خبره بېخي سرچپه وه . هرځای خاورې او دورې وې ، سرکونه وران ويجاروو او هيڅ مثبت

بدلون نه بنکارېده بلکه داسې برېښيده چې گه پردي او خارجي
خواکونه په افغانستان کې درې څلور کاله نور هم پاتې شي نو د کابل
سرکونه به دعامو خلکو په مخ وتړل شي او هرځای به دشکو ډېري،
بنديزونه او اغزن تارونه شي او که خارجيان واوځي نو د کابل نه به
د جزیره العرب هغه ربع خالي جوړه شي چې دوچو شکو سيلابونه
په کې بهېري .

کله چې دامريکايانو داخري خط نه وتوو نو امريکايي پوځيانو
دافغاني چارواکونه دامريکايي پوځ هغه کارتونه وغوښتل چې
د ننوتو په وخت کې يې ورکړي وو. افغاني بې وزلو چارواکو چې کله
کارتونه وروښودل نو يو کارت په کې کم و. امريکايي پوځي په ډېر
تکبر او بادارنه لهجه ورته وويل چې يو کارت کم دی ترڅو چې مو
کارت نه وي راکړي نه شی تلای . دکورنيو چارو دوزارت مسئول
قوماندان - چې دشمالی اتحاد څوکيداران هم ورسره وو - په ډېره
بې وزلی او غلامانه لهجه عذر او زاري ورته کوله چې لار ورکړي او
خوشې يې کړي . ټولو ترور ترور اخوادېخوا کارت لټاوه خونه
بنکارېده . ما يو افغاني انضباط ته وويل چې خیردی يو کارت کم
دی قوماندان صاحب دې امريکايانو سره پاتې شي او مونږ به
لار شوو . دا خبره په انضباط ښه ونه لگېده .

اخر چې يو عسکر دفلاينگ کوچ لاندې وليدل کارت هلته پروت
و ډېر خوشحال شو زواويې خيست ، قوماندان صاحب ته يې
ورکړ او هغه په دواړو لاسونو په ډېر احترام امريکايي عسکر ته ورکړ
؛ دې جريان يو ساعت ونيوه ، يو ساعت وروسته داستونزه حل شوه

اود کابل په لور روان شوو. بڼه شېبه وروسته دکابل په ښار ورننوتو اودسترې محکمې دودانۍ مخ کې اودریدو؛ ژورنالستان دسترې محکمې مخ کې ډلې ډلې ولاړوو او زمونږ په لیدو ټول را روان شوو دسترې محکمې رئیس مولوي فضل هادي شینواری راووت سپینه پگړی اوتوره چین یې په غاړه وه دمطبوعاتي کانفراس لوی صالون ته وردننه شوو؛ هلته ښکته پورته مېزونه پراته وو، دچایو پیالی پرې ایښې وې او گرد چاپېره ترې چوکی ایښودل شوې وې کین لاس ته دمېزونو آخرته دټولو مخې ته سټیج و. مونږ په چوکیو کښېناسو، فضل هادي او حکومتی چارواکي سټیج سره کښېناستل او ژورنالستان ډیر زیات وو نو ټولو ته چوکی ونه رسېدې ځیني گردچاپېره اودرېدل. مونږ نه ځینو پټې پټې پوښتنې پیل کړې خو وخت یې ونه مونده. فضل هادي نه الله تعالی ددې توفیق هم ورنه کړ چې ددرې نیمو کالونه وروسته دامریکادبند نه راخلاص شوو بندیانو ته لږ ترلږه لاس ورکړي اوروغېر ورسره وکړي. اوداځکه: هسې نه چې دامریکاډالرې بندې شي اوباداران خفه شي!!!

دسټیج نه یې خبرې پیل کړې اوداسې برېښېده چې مخکې ترمخکې امریکایانو ملاکړې و. ځکه چې ټولې خبرې یې دامریکایانو په پلوی اودهغوی دخوشحالو لو له پاره وې؛ سترگې یې ټیټې وې اوسپینې پگړۍ یې له ورايه چغې وهلې چې زما سپینوالي ته مه گورئ زه ډالرو داسې توره کړې يم لکه دشینواری صاحب په گوگل کې تور زړه اوپه اوږو توره چین...

فضل هادي صاحب لنډې خبرې وکړې او ويې ويل چې تاسو باندې به دگوانتهنامو په زندان کې اوله هغې مخکې ډېر تکليفونه تېر شوي وي : هغه چاته مه وايئ او دهغه ځای حالات چاته مه بيانوي .

بيا يې وويل چې والله ماخودامريکاسفير سره ملاقات وکړ هغه ماته قناعت راکړ چې امريکا کوم بنديان گوانتهنامو کې بنديان کړي دي نو دا يې ښه کړي دي والله چې زما خودهغه په خبرو قناعت راغی .

بيا يې وويل چې کيوبا کې درې ډوله بنديان دي : يو ډول يې ددښمنانو ددښمنۍ ښکار شوي دي او يو ډول داغيارو په لمسون تللي دي او يو ډول خوداسې دي چې همغلته وي نو ښه دي . . . . .

يو ژورنالست دفضل هادي نه پوښتنه وکړه چې دا بنديان خو بري شوي دي ددوی ددې درې نيمو کلونو تاوان به څوک ورکوي ؟ شينواري هغه دغه وکړل . مادحکومتي چارواکو بنديز ته ونه کتل بې نمبره په خپل ځای کې پورته شوم او خبرې مې پيل کړې : زما په پاڅېدو کې ژورنالستانو زياته دلچسپي واخيسته ټولو چغې کړې چې ستيج ته لار شه ستيج سره ټولې چوکۍ ډکې وي او خالي ځای نه و دژورنالستانو په زيات ټينگار دفضل هادي دښي لوري نه يو چارواکي چوکۍ خالي کړه زه هلته لارم او خبرې مې پيل کړې .

ما وويل چې : مونږ خودعالم برزخ نه راغلي يوو ، اوداځکه چې مونږ داسې ځای کې وو چې نه دنياوه اونه آخرت .

دنياځکه نه وه چې دنيا سره زمونږ هيڅ اړيکي نه وو . هلته نه راديو وه ، نه تلوېزون ، نه ورځپاڼه وه او نه مجله . مونږ له دې دنيا

هيڅ خبر نه يوو. مونږ له دې هم خبر نه يوو چې مونږ په افغانستان کې حکومت لرو او که نه؟! خو که فرضاً لرو يې نو د حکومت دنده دانه ده لکه فضل هادي صاحب چې وويل: بلکه د حکومت مسئوليت اودنده داده چې د پردیو سره بنديان به خپل هېواد ته رانقلوي. فرضاً که هغوی مجرمان وي او تاسو ځان ته حکومت وايئ نو دلته يې ولې نه را غواړئ او پخپله يې ولې نه محاکمه کوئ؟! زه خويې چې ترڅو پېژنم اوومې ليدل د گوانته نامو بنديان به گناه دي خو فرضاً که مجرمان وي نو تاسو يې پخپله ولې نه محاکمه کوئ؟ که فرضاً يو څوک د اعدام وړ گنې هم راويې غواړئ او دلته يې اعدام کړئ؛ د مسلمانانو فريضه داده چې بنديان به د کافرو د بند نه ازادوي رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي چې:

(فکوا العاني) (تاسو بندي ازاد کړئ) بيا مې د معتصم بالله خليفه کيسه وکړه چې په روم کې يوې مسلمانې بندې بنځې د بندي کېدو په وخت کې غږ کړی و چې: (وامعتصماه) ای معتصمه چېرته يې اوڅه شوې؟ هغه لوی پوځ تيار کړ، وروپې لېږه او د مسلمانانو ټول بنديان يې راخوشي کړل.....

زما د خبرو منځ کې فضل هادي د مجلس نه پاڅېد او غلی بنويه شو. زما شاته کوم حکومتی چارواکی والاړ و زما جامې يې رابښکودې اوراته ويل يې چې بس دی بس دی.....

ماداهم وويل چې پاکستانیان افغانستان ته د جنگ له پاره راغلي وو. افغانستان کې نه حج و اونه عمره وه چې هغوی يې دکولو له پاره راغلي وو، خود پاکستان د حکومت د چالاکی له امله هغوی ازاد

شول خو افسوس چې دافغانستان دستري محکمې ملاصاحب وايي چې افغاني بنديان همغلته گوانتهنامو کې بڼه دي !!!...!!!

نورو خبروته چارواکو پرې نه بنودم رالندې مې کړې ، ژورنالستانو غوښتل چې مونږ سره خبرې وکړي خو سره جلايې کړو. دوه نورو بنديانو هم لنډې خبرې وکړې ، ازدحام جوړشو ، په مېز ايسودل شويو پيالو کې چای اچولو ته هم وخت ونه موندل شو ، په زور روان کړای شوو ، په گاډو کې کښېنول شوو او په دې نامه چې دازمونږ مېلماننه دي ، دژورنالستانو نه پټ کړای شوو . کارته پروان کې دداخله چارو دوزارت په يو مېلمستون نماتعمير کې دننه کړای شوو . هلته ددوهم پور کوټو کې ووېشل شوو يو يو تور واسکت ، پگړۍ او يو جوړ افغاني جامې راکول شوې . هغه مو واغوستې او مادامريکايانو درېشي ، بنين او جامپر ددفتر يو انضباط ته ورکړل . دشپې همغلته پاتې شوو . مادتېلفون هڅه وکړه ددفترنه دتېلفون اجازه ونه شوه . انضباط سره موبایل و ماورته پيسې ورکړې چې کارت ورته واخلي بيا ما دپېښور اکاډمي ټاون هغه کورته تېلفون وکړ چې مونږ دنېول کېدو په وخت کې په کې اوسېدو . دابنه وه چې مانه په دې درې نيمو کلونو کې دتېلفون نمبر نه و هېر شوی . کله مې چې تېلفون وکړ زمونږ ديو دوست زوی را واخيست ويې پېژندم او راته ويې ويل چې ستاسو کور له دې ځای نه بلې کوڅې ته نقل شوی دی . زه به هغوی ته خبر ورکړم . ما دانضباط دتېلفون نمبر ورکړ هغه زما زوی عبدالاحد ته نمبر ورکړی و څه شېبه وروسته عبدالاحد تېلفون راوکر خبرې موسره وکړې .

ورپسې استاذبدر هم تيلفون راو کړ ، حکيم صاحبان عطاء الرحمن ، عبدالمالک اونوروسره مې خبرې وشوې استاذ بدر جلال اباکې و او ويل يې چې مونږ همدا اوس در روانېږو. ماورته ډېر وويل چې تاسو مه راځئ اوزه درځم خو هغوی په ټينگار وويل چې مونږ ان شاء الله درځوو .

همغه وو چې هغوی د شپې درې بجې د جلال اباد نه د کابل په لور را روان شوي وو سباته نهه بجې وې چې کارته پروان ته راورسېدل. افغاني چارواکو هرچاته خپله دوسيه اودلارې کرايې له پاره لس زره افغاني ورکړې تقريباً دټولو بنديانو خپلوان اودوستان راورسېدل. زمونږ نور خپلوان او دوستان جلال آباد کې ايسار شوي وو او استاذ بدر ، مولوي صاحب محمد يونس حسنيار او حکيم صاحب عبدالمالک کابل ته راغلل اگر چې کابل کې دټولو دوستانو داهيله وه چې څه وخت ورسره تېر کړو خو مونږسره وخت نه و دمامور صاحب عبدالرزاق په ډېر ټينگار مو هغه سره دچهار شنبې دورځې ۱۱ ۱۳۱ هـ ش دغرمې ډوډۍ وخوړه .

استاذبدر ماته له کوره زما پخوانۍ ددروزو خولۍ ، پگړۍ او نوې جامې کابل ته راوړې وې هغه مې واغوستې ، لمونځونه مو وکړل او مامور صاحب نه مورخصت واخيست .

د جلال اباد په لور حرکت

جلال اباد او پېښور کې ډېر خپلوان او دوستان منتظر وو د چهار شنبې په ورځ ۱۳۸۴ \ ۱۱ \ ۳۱ هـ ش دوه بجې د کابل نه د جلال اباد په لور روان شوو ماديپير لاره په سرک باندي دکار له امله بنده وه او اکثره گادي "دلته بند" په لاره تلل خوځيني واره موټر د ماديپير په لاره هم تلل. مونږ هم د ماديپير په لاره روان شو: په لار کې مودنويو زړو پوښتنې وکړې او په خبرو خبرو مو د کابل او جلال اباد لاره لنډه کړه.

له احساساتو او ولولو ډک استقبال

د ټولو خپلوانو او دوستانو د اهيله وه چې کابل ته راشي خو مایه ټيلفون ورته ويلي وو چې مه رايځي هغوی له خوښيو، احساساتو او عواطفو سره د درونتيې د تونل نه بڼه وړاندي راتېر شوي وو او استقبال ته ولاړ وو. کله چې زمونږ موټر هلته ورسېد نو زما پرې نظر شوو موټر مو غاړې ته کړ او رابښکته شوو، ټولو رامنډې کړې او ځينو ځوانانو له ډېرې خوښۍ په سرک باندي الله تعالی ته د شکر سجدي کېښودې. دانو د احساساتو او خوښيو نه ډکه شېبه وه چې په ژوند کې ډېره نادره وي، چاله خوښۍ ژړل او چاشکرونه ايستل. هريو راغاري واته، روغبر يې کاوه او د احساساتو هيجان يې له لاسه واته. د سرک په غاړه نږدې هوټل والا چې د اهيجاني او احساساتي شېبې وليدلې نو پوښتنه يې کړې وه چې داڅه کيسه ده؟ چاورته ويلي وو چې د غسې يو کس درې نيم کاله په گوانته نامو کې د امريکا په زندان

کي تهر کري دي هغه اوس راخلاص شو او مونږ يي دلته استقبال ته راغلي يوو ، هغه هم رامنډه کړه اورا غاړي واته .

دغه احساساتي استقبال او هرکلي مانه د بند ټول غمونه سپک کړل .

د گرم روغبر نه وروسته ټول د جلال اباد په لور ورو خوځېدو هلته نرسره ووبشل شوو او مونږ د حکيم صاحب عبدالملک کره شپه وکړه چې هلته زمونږ مهربانه مور هم په ناروغه او ضعيف خان له پېښوره زمونږ استقبال ته راغلي وه چې دا هغې له پاره په ژوند کي يوه لويه خوښي وه . او زما زلمي زوی عبدالوهاب هم راغلي و. څوک دراديو گانو له لاري او څوک د ټيليفونونو له لاري خبر شوي وو . اگر چې مونږ دا خوښوله چې کوټ ته لاړشو .

خپل کلي (صاحبانو کلي) کي څه وخت تهر کړو او ټول دوستان او وطنوال وگورو خو څرنګه چې زمونږ کور د هجرت په ټاټوبي : پېښور کي و نو هلته هم زمونږ کور ، کورنۍ او ډېر خپلوان او دوستان په تمه وو او په ټيليفون کي ټولو ټينگار کاوه چې هلته لاړشو . مونږ چې تر خود پېښور په لور حرکت کاوه نو د کوټ نه ځينو مخلصو دوستانو جلال اباد ته تشریف راوړ . دوه درې پېرې راغلي هغوی ته مو وويل چې مونږ ان شاء الله بيرته راگرځوو او کوټوالوته ووايي چې دلته دراتلو تکليف مه کوي خو سره له هغې هم ډېر خلک جلال اباد او پېښور ته راغلل ټولو ته د الله تعالي نه موفقيت او نېکمرغي غواړو .

جلال اباد کي ځينو ژورنالستانو ټيليفون وکړ چې ورسره وگورو او مطبوعاتي کانفراس ورکړو خو وخت ډېر تنگ و او ومونه شو کولای .

ديپنور په لور وروخوځېدو ډېر خپلوان او دوستان راسره تورخم پورې لارل چې ځيني دتورخم نه راوگرځېدل او ځيني پېنور ته راسره لارل .

يو امريکايي ژورنالست دکابل نه را روان شو او تليفون يې وکړ چې جلال اباد کې لږ تم شئ چې مونږ مرکه درسره کوو. مونږ ورته وويل چې وخت نه لرو بيا چې کله تورخم ته ورسيدو تليفون يې راوکر چې تورخم کې لږ تم شئ مونږ در روان يوو. مونږ ورته بيا وويل چې نه شو ايسارېدی هغه وو چې پېنور ته زمونږ کورته راورسېدل اوامونږ دواړو ورونو سره يې مرکه وکړه .

مونږ گومان کاوه چې دتورخم جلال اباد سرک به پوخ شوی وي خو ډېر گډه وډ شوی او ځای په ځای يو خوا او بل خوا اووختی را اووېستی و. ټول گردونه او دورې وې. ماپوېستنه وکړه چې داوولې؟ چاوويل چې داپاکستان دجوړولو په بانه ورځ په ورځ ړنگوي او په دې هيله يې زرنه جوړوي چې دافغانستان حالات به بدل شي او سرک به پاتې شي !!! .....

پېنور کې کورته رسېدل

لنډه داچې په تورخم واووختوو په لاره کې وخت په وخت استاذ بدر اونورو خپلوانو او دوستانو کورسره تيلفوني رابطه ساتله او خبرول يې چې دغه او هغه ځای ته راورسېدو اخر دپېنور داکيډمي ټاون په سيمه کې خپل کورته راورسېدو. کور کې زيات خپلوان او دوستان راټول شوي وو ، شپږ اوه مياشتې مخکې چې کله استاذ

بدر کورته رارسېدلي و نودگرم استقبال نه وروسته يې نور دکورتول غري لوی واره پېژندلي وو خو خپل وړوکی زوی جابري يې نه وپېژندلي نوله همدې امله هغوی په لاره مشوره وکړه چې ماته ماشومان معرفي نه کړي خو الحمد لله ماتول وپېژندل . ټولوراته په او جره کې گرم استقبال اوستري مه شي وکړل ؛ احساساتو نه يوه ډکه او هيچاښي شېبه وه چې ثبت شوي هم ده بيا دلرې شېبې له پاره کورته ننوتم چې هلته هم احساساتو نه ډک او گرم استقبال وشو چې ترټولو مخکې زمونږ محترمه خور مخې ته دامېل سره راغله او بيانورو ټولو سره ستري مه شي وشوه کور کې زه کې نه ناستم او جره کې دډېرې گڼې گونې له امله بيرته ووتم او راغلو مېلمنو سره کښېناستم .

له عواطفو او احساساتو ډک مېلمان

له لومړي ورځې نه دولولو، عواطفو او احساساتو نه ډکه ستري مه شي پيل شوه . دلې دلې خپلوان او دوستان راتلل چې ډېرو په کې له زياتې خوښۍ او ولولونه ژړل : تردې چې ځينې داسې خلک هم راتلل اولتراوسه راځي چې ماسره يې په خپل عمر کې هم نه وو ليدلي خو راتلل ، ژړل يې ، خوشېدل او ټولو په ډېره مينه او اخلاص غوږ ايښوده او هرچاسره داتلو سه وه چې دزندانونو او پنجره جريانات واوري . اکثره دوستانو پسونه ، دغوړيو ټيمان ، دوريجو او بورې بوجي او نورې ډالۍ له ځانه سره راوړې الله تعالي ته دټولوله پاره جزيل اجر غواړو . په مونږ يې دومره احسانونه بارکړي دي چې

مننه يې نه شو په ځای کولی. ټول مسلمانان دگوانتهنامو بنديان ديو کور، کورنۍ او ولس بنديان نه گڼي بلکه دټول اسلامي امت بنديان يې گڼي او داخلاص دعاوې ورته کوي. بلکه دگوانتهنامو بنديان يواځيني هغه خلک دي چې دټولې اسلامي نړۍ په جوماتونو او کورونو کې ورته دعاوې کېږي. مونږ ته هم ډېرو خلکو په اخلاص دعاوې کړي دي. تردې چې په کورونو کې بنځو روژې نيولي، لمونځونه يې کړي دي او مونږ ته يې دعاوې کړي دي، الله تعالی دې ټولو هغو دوستانو ته دنيوي او اخروي سعادت په برخه کړي چې مونږ او نورو مسلمانانو ته يې دعاوې کړي دي، په بندي کيدو موخفه شوي دي او په اخلاصېدومو خوشحاله شوي دي.

سره له دې چې زمونږ مړۍ خرابې وې خودسهارلمانځه نه واخله دټېر ماسختن پورې به په ډېره مينه مېلمنو سره ناست وو، خبرې مو ورسره کولې او دزدان له جرياناتو مو خبرول. خو مياشتې خو پرله پسې گڼ مېلمانه راتلل خو اوس چې ۱۷، ۱۰، ۱۱، ۱۳۸۴ هـ ش دی تراوسه هم نوي نوي دوستان له لرې لرې ځايونو راځي او دحالاتو پوښتنې کوي.

دژورنالستانو بهير

زمونږ دراتگ سره سم دداخلي او خارجي ژورنالستانو بهير رامات شو څرنگه چې زمونږ ددواړو ورونو دصحافت سره اړيکي دي او هغه څه چې مونږ وويل اوله هغو حقائقو چې مونږ پرده پورته کړه نورو راخوشې شويو بنديانونه وه کړې نو ځکه دژورنالستانو

دلچسپي زياته وه . يو لورته دمېلمنو گڼه او ازدحام و او بل لورته دژورنالستانو . مونږ ددواړو ورونو نمبر په نمبر دواړو ته ځوابونه ويل اودا سلسله تراوسه روانه ده .

دازادو شويو بنديانو ملاقاتونه

دډېرو هغو بنديانو خپلوان زمونږ کورته راغلل چې هغوی اوس هم په گوانتهنامو کې بنديان دي . مونږ هغوی ته دهغه ځای دحالاتو په هکله مختصر معلومات ورکړل اودبنديانو په هکله مو چې څه ليدلي وو ورته وموويل . او ځيني هغه بنديان هم راغلل چې مونږ نه مخکې اووروسته را آزاد شوي دي چې دهغوی نومونه داي .

۱_ دين محمد " فرهاد " افغاني .

۲_ چاچا الياس . کراچي .

۳_ ابو مهند . سوري .

۴_ عبدالستار . ډېره اسماعيل خان .

۵_ حبيب رسول . بنو .

۶_ مولوي امين الله . کوپته .

۷_ ډاکټر سرفراز احمد خان . لاهور .

زمونږ په غياب کې اوازي

زمونږ په غياب کې زمونږ اودنورو بنديانو په هکله ډول ډول ددرواغواوازي خپرې شوې وې چې اکثره زمونږ دښمنانو او ځينو غرضيانو خپرې کړې وې . له هغو څخه يوه داوه چې داخلک

امريکايانو وژلي دي . بله دا چې امريکايانو دمسلم دوست نه سترگې ايستلې دي ، ليوني شوي دي ....
 دې ټولو اوازو اودرواغوتريوه وخته زمونږ دکور غريو ، خپلوانو او دوستانو ته سختې اندېښنې پيدا کړې وې چې دحقائقو دڅرگندېدونه وروسته دښمنان دخجالت ، شرم او غم سره مخ شول او دوستان مو خوښ او سرلوړي شول .

زمونږ نوي ژوند

مونږ نوي ژوند پيل کړی دی او تراوسه خپل ځای ته نه يوو راغلي . دصحت ستونزې راته پيداشوې دي ، کاروبار او تجارت مود آی ايس آی له لاسه ړنگ شوی دی . دصابون کاروبار مو چې کاوه هغه ختم شوی دی ، په کور کې مو نقدې پيسې ، زيورات ، قيمتي کاڼي او نورسامان و هغه ټول دآی ايس آی ډاکوانو لوت کړي دي او تراوسه يې لانه دي راکړي چې په هغوکې دځينو دوستانو امانتونه هم وو . په دې سربېره يوځل دآی ايس آی دوه چارواکي زمونږ کورته راغلل چې يويې پنجابي اوبل يې کوهاتي و او مونږ دآی ايس آی په پټ زندان کې ليدلی و ، مونږ ته يې دطارق په نامه ځان معرفي کړی و . دواړو ويل چې تاسو ژورنالستانو او صحافيانو سره مرکې مه کوئ او زمونږ په هکله حقائق خلکو ته مه وايئ . که دامريکايانو پسې څه وايئ نو خیردی خوای ايس آی پسې يې مه وايئ .... مونږ ورته وويل چې حقائق به خامخا وايو تاسو شرمېږئ نه چې مونږ سره موخيانت وکړ افغانستان ، بې گونا مسلمانانو ،

الله، دهغه پېغمبر ..... سره مو خیانت وکړ. مونږ مویه امریکایانو وپلورلو لا اوس دا خبرې هم کوی چې حقائق مه وایئ؟! لاس مو خلاص شه چې کولای شئ ویې کړئ که زولني درسره وي همدا اوس یې را واچوئ مونږ مرگ درد، زندان او هرڅه ته تیار یوو خو حقائق نه شو پتولای.

تاسو زمونږ کورلوټ کړ، زمونږ ژوند مو تباہ کړ، زمونږ بچي، خپلوان او دوستان مو غمگین کړل او په دې ټولو سربېره لا دا خبرې هم کوی؟! .... ددې خبرو سره یې غوږونه سوړشول اولارل. له دې څه موده وروسته دآی بی یو کس راغی هغه ته موهم همدا خبرې وکړې بیا بله ورځ راغی مونږ دواړه وروڼه یې دفتر ته بوتلو هغه شیان چې زمونږ کورنه دآی ایس آی ډاکوانو لوټ کړي وو هغه موهم ورته وویل ویې لیکل اوتراوسه یې هیڅ معلومات ونه شو.

په دې سربېره زمونږ ژوند دآی ایس آی اودهغوی افغاني او پنجابي گوداگیانو نه په خطر کې دی. په ځانگړې توگه دافغانستان او پنجاب دوه جاسوسي ډلگۍ چې دواړه دجماعة الدعوة په نامه یادېږي اودواړه دآی ایس آی مخلص جاسوسان او غلامان دي اودواړو بې گونا افغانان، عربان، ازبکان، ترکستانیان او نور ددري پنځوس هېوادونو بې گناه مسلمانان په امریکایانو دډالرو په بدل پلورلي دي او اوس چې مونږ نړۍ ته حقائق رابرسېره کړل او ددوی دبدو اعمالو نه مو پرده پورته کړه او خلکو کې منفور شول نو اوس مونږ ته په غوسه دي خو ان شاء الله چې دوی به ډاکینه او غوسه

له خپلو ځانونو سره قبرونو ته يوسي او داسې يوه ورځ به راشي چې
دوی سره به مناسبه محاسبه وکړو .
وماذک علی الله بعزیز .

د آی ایس آی د توري شبکې توري پلمې

آی ایس آی د پاکستان د پنجابي پوځ د استخباراتو اداره ده چې
د انسانیت ضد پلمو او دسیسو له پاره جوړه شوې ده دا اداره په هر
ښار کې پټ دفترونه او جېلونه لري، د هر قانون نه مستثنی ده او
دهیڅ قانون لاندې نه ده . د دولت او حکومت اصلي واکداران
دهمدې ادارې مشران دي او د داخلي او خارجي پالیسیو او تگلارو
جوړول او پلي کول دهمدغو مشرانو په لاس کې دي. د پردې شاته او
دزمکې لاندې نه بدلېدونکي حکومت دی . د ظاهري حکومتونو
بدلون او انتخابات دهمدوی په لاس کې دي . دخپلو وگړو
د پروژیرکو او ذهینو افرادو او د پردیو د احمقانو نه کار اخلي .
او داددې له پاره چې خپل ذهین او هوښیار یې کره پلمې جوړې کړي
او پردی احمقان دخپلو گټو له پاره استعمال کړي . څوک چې ددوی
د توروپالیسیو خلاف کوي هغوی نیسي، په تورو تنگو کوټو کې یې
اچوي ، وهي یې، برېښنايي ډنډې پرې استعمالوي ، ډول ډول
تعذیبونه ورکوي ، په میاشتو او کلونو ورسره بندیان وي ، هیڅوک
پرې خبر نه وي او د تعذیب لاندې یې وژني . اکثره هغه وگړي چې
پاکستان کې ورکېږي هغه دهمدغه توري ادارې له خوانیول کېږي او
وژل کېږي . اکثره لا وارته مړي چې په کوڅو او نهرونو کې پیدا کېږي

، هغه آی ایس آی وژلي وي .... په کورونو ، لارو کوڅو ، بازارونو ، اونورو گڼو ځایونو کې په مختلفو ډولونو د اجرتي قاتلانو او خپلو گوډاگیانو په ذریعه په ملک کې دننه او بهر سیاسي قتلونه کوي .

په اسلامي اوسیکولر سیاسي تنظیمونو کې یې خپل تریبه شوي خلک ننه ایستي دي اود هغوی د ټولو حرکتونه په خپل محور څرخوي . د دوی افراد او مشران کومه ځانګړې جامه نه لري په عامو خلکو کې دهغوی په جامه کې ګرځي ، ظاهري شغل او کار یې عادي وي ، ظاهر کې ، ملا ، ډاکټر ، انجنیر ، دوکاندار ، صراف ، مزدور ، سوالګر ، لیونی ، ملنګ ، تبلیغي ، مجاهد ، مستري ، پایلټ ..... وي اودننه ، مېجر ، کرنیل او جنرال وي خودننه رتبه سمې اودباندي اويا پرديو لپاره هسې هوا او غولول وي . دپیسو حساب کتاب ورسره نه کېږي او هرډول وسائل لري . دگوانډیو هېوادونو او برطانیې ، امریکا ، چین ، هند ، عربي ممالکو او نورو گڼو هیوادونو په استخباراتو کې ننوتی دي او دهرهېواد استخباراتو ته وایي چې مونږ ستاسو یوو او تاسو له پاره کار کوو . دټولونه بې خرته مالونه وهي . دآی ایس آی د ادارې مشران هغه پاڅه خلک دي چې حکومتونه بدلېږي خو دوی نه بدلېږي بلکه دوی حکومتونه بدلوي . د دولت او حکومت ټولې پالیسي همدوی جوړوي او حکومتونو ته یې ورکوي . که پالیسي یې ناکامه شي نو بیا خلک گومان کوي چې ددغه ظاهري حکومت پالیسي وه او ناکامه وه . بیا دآی ایس آی محرکین مظاهري تنظیموي او د حکومت بدللولو له پاره بانې لټوي . دپارلمان غړي او ان تر روزارتونو پورې حکومتي مسئولیتونو ته یې

خپل ګوډاګيان رسولي وي د هوایي ډګرونو ځانګړي مامورین ددوی وي . دا کثرو خارجي هېوادونو سفیران او بهر ته د تلونکیو پلاویو غړي د آی ایس آی ادارې نه ټاکل کېږي . بلکه د سفارتونو ټول تشکیل د همدې ادارې غړي وي . د هند ، چین ، امریکا ، افغانستان او ځینو نورو هیوادونو د پارلمان غړي په پیسو اخلي ، ډېر لوی لوی رشوتونه او ډالرې ددې له پاره ورکوي چې په خپلو پارلمانونو او مهمو غونډو کې د آی ایس آی د مصالحو له پاره کار وکړي .

اوس چې مونږ له ګوانته نامو څخه راغلي یو اوس هم آورو او خبرېږو چې د آی ایس آی مجرمان ځینو افغانانو ته وایي چې وسلې او پیسې واخلي او په افغانستان کې د ادات خرابي اعمال ترسره کړئ . که نه نو امریکایانو ته مو د القاعدې په نامه په لاس کې ورکوو چې ګوانته نامو ته مو ولېږي او بیا به خپل کور په سترګو ونه ګورئ ، په دغه طریقه پې استحصال کوي . اوس دې نولو ستونګي ووايي : هغه کسان چې په افغانستان کې یې عادي او آرام ژوند ته امریکایان او دهغوی ګوډاګيان نه پرېږدي او پاکستان کې ورته آی ایس آی داسې خبرې کوي او داسې غوښتنې ورڅخه کوي ، هغوی څه وکړي ؟؟؟

ای ایس آی دوسلو ، مخدره موادو ، جعلی پیسو ، انسانانو ، د ټکنالوجي د حساسو پرزواو ... قاچاق او کاروبار کوي د هند ، امریکا او افغانستان پیسې ډالرې او .... جوړوي او دخپلو استخباراتي ګوډاګيانو له لارې یې خپروي . تر ټولو زیاته ګټه د اسلام ، تبلیغ او د جهاد دنومونو نه پورته کوي او په دې ډول ساده او ناخبره مسلمانان دخپلو ګټو له پاره استعمالوي . د مدرسې ، تبلیغي مرکز

او جهادي معسکر په نوم ځايونو کې خلک تربيه کوي او بيا يې دخپلو اهدافو دلاسته راوړلو له پاره دننه او دباندنيو هيوادونو ته لېږي او کار ترې اخلي . دپرساده گان له ځانه هم خبر نه وي چې زه گني دآی ايس آی له پاره کار کوم، هغه گومان کوي چې زه ديوه جهادي مشر ، يو مولوي صاحب او داسلامي تنظيم دمستول په مشوره او امر دثواب کار کوم خو په حقيقت کې هغه دآی ايس آی دمجرمانو دکرنيل او جنرال په امر دهغوی دمصالحو له پاره دگوناو عذاب کار کې بوخت وي . هغه چې کله په کوم بهرني هېواد کې ونيول شي نو دانه وايي چې زه آی ايس آی تربيه کړی او رالېږلی يم . بلکه داسلامي تنظيم او مدرسې نوم اخلي ځکه چې خبر نه وي . ټول کار دپنجاب په نامه کېږي . پښتانه ، بلوچ ، سنديان او دهغوی وسائل ټول دپنجاب دگټوله پاره استعمالېږي او آی ايس آی خالص دپنجابي نشنلېزم له پاره کار کوي . دافغانستان دهجرت او جهاد نه مخکې دپاکستان اقتصاد دپېر پېرېوتی و . وگړي يې دپېر وږي او حکومت او رعيت يې دژوند دپېرو وسائلو نه محروم و . نري نري سرکونه يې وو چې دوه گاهي به پرې سره مخامخ شول نو يوځای پرې په اسانۍ نه شول تېرېدای يويه اودرید او بل به تېر شو يابه دواړه نيم خامې ته ښکته شول . دحکومت له پلوه پاکستان ته دنوي گاهي په راواردولو بنديز و . دحکومت وزيران او نور معتبرين او اکابر مجرميهاهم په زړو گاهو کې گرځېدل پاکستان ته کېږي ، مستعمل او زاړه گاهي راتلل او دهغو رانيول هم هر دچاله وسه پوره نه وو .....

خو کله چې روسانو په افغانستان يرغل وکړ ، هجرت او جهاد پيل شو ، ټوله نړۍ راويښه شوه او هرچاسره اندېښنه پيداشوه نوپه دې وخت کې دپاکستان غوالنگه شوه اولارې يې تېرې شوې .

وايي چې يو پارسيوان په سخت ژمي کې ناروغه شوی و ، اوبه ډېرې يخې وې او هغه ته ښې نه وې چې اودس پرې وکړي . دکلي ملا صاحب ورته ويلې وو چې خير دی ته تيمم وهه او اودس مه کوه ته معذور يې تيمم درته روا دی . هغه چې کله په تيمم وهلو پيل وکړ اودژمي په يخو اوبوله اوداسه خلاص شو نو ډېر خوند يې ورکړ تردې چې روغ شو نو هم تيمم يې واهه ، اودس يې نه کاوه او ويل يې چې ((تيمم نه يودگنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم)) " تيمم نه و دالله خزانه وه چې پرې روږدي شوم نو ايله په مزو کې شوم " .

دافغانستان جهاد او هجرت دپاکستان له پاره (گنج خدا) شو کله چې دآی ایس آی خوله ددغه لنګې غوا په شېدو ولگېده نو اوس يې نه پرېږدي تردې چې ددې غوا بشپړې خوړلوته يې هم خولې اوبه راپرېښې دي . لکه مخکې مو چې ددې کتاب په سريره کې وويل چې دافغانستان دجهاد او هجرت نه پاکستان کومې کومې مادي او معنوي گټې پورته کړي (۱) . نوروسان چې کله له افغانستان څخه ووتل دآی ایس آی مشران سخت خپه شول .

خوتوبه يې هله قبوله شوه ، کله چې امريکا دخپلې ټلوالې ، ډالرو ، وسلو او وسائلو سره دترهګرو دله منځه وړلو دډرامې ترسره کولو له پاره سيمې ته راغله . پاکستان ورته ډالرو دپنډ مبلغ په بدل کې

هوایي اډې ورکړې ، پنجابي پايلتيان به په امريکايي الوتکو کې کښېناستل او دافغانستان په مظلوم ولس به يې بې درېغه بمباري کوله .... (۷۵۰) اوه سوه پنځوس بې گونا افغانان ، عريان اونور د (۵۳) هېوادونو مسلمانان يې په امريکا د ترهگرو په نامه وپلورل دآی ایس آی جنرالانو او کرنيلانو داهم وکړل چې ويې ليدل چې څوک زياتې پيسې ورکوي ، د عريو د لويو لويو سوداگرو او اميرانو زامن او خپلوان به يې چې ونيول نو د جېب پيسې خو هغوی دمور شېدې گڼلې اوبې پوښتنې يې اخيستي خو بندي ته به يې د تيلفون اسانتياوې برابرې کړې او ورته وبه يې ويل چې له کوره دومره زرونه ، لکونه يا ميليونونه ډالر راوغواړه نو خوشې به دې کړو کله به چې هغه دغه مبلغ ته غاړه کېښوده اوله کوره به يې راوغوښته نودهوایي ډگر دځانگړيو پتو دروازو له لارې به يې په الوتکه کې کښېنول او کورونو ته به يې ولېږل. مونږ ته په گوانته نامو کې يو عربي وويل چې زه کله آی ایس آی ونيولم نوراته ويې ويل چې ته يو عادي بې گوناسړی يې او مونږ ته امريکايان په عادي سړي (۵۰۰۰) پنځه زره ډالراکوي خوته زمونږ مسلمان ورور يې نو خير دی څلور زره ډالراکړه خوشې به دې کړو . ماونه شو کولای چې دغه مبلغ ورته پيدا کړم نو امريکايانو ته يې حواله کړم !

دمالديپ يو متعلم چې ابراهيم نومېده مونږ ته يې په گوانته نامو کې کيسه وکړه چې زه دمالديپ یم مانه افغانستان ليدلی او نه طالبان پېژنم. کراچۍ کې مې دجامعه ابي بکر په نامه يوه مدرسه کې زده کړه کوله ، نوی واده مې کړی و او خپله ځوانه ښځه هم راسره وه

يو وړوکی کرايي کورمې نيولی و او خپل درس مې وايه . پاسپورټ ، وېزه او ټول قانوني کاغذونه هم راسره وو دآی ایس آی مجرمينو ونيولم راته ويې ويل چې له کوره اوه لکه روپۍ را وغواړه نو پرې به دې ږدو ماورته وويل چې ماسره دومره پيسې نشته هغوی امریکایانو ته په لاس کې ورکړم او اوس په گوانتنامو کې پروت يم زما ځوانه بنځه حامله هم وه زه خبر نه يم چې دهغې برخه لیک به څه وي ؟ ! .

. اوس خبره دې حدته رسېدلې چې امریکایان په عادي سړي آی ایس آی ته ډالري نه ورکوي نو ځيني عريان يې دخپلو گوډاگيانو سره ساتلي دي او هغوی ته يې ويلي دي چې مونږ دفلاني اسلامي او جهادي تنظيم غړي يوو مونږ تاد حکومت نه پټ ساتو او پنادرکوو ، خويل لورته امریکایانو ته وايي چې مونږ ته اطلاع رسېدلې ده چې په يوه لرې قبائلي سيمه کې يو عرب دی اوداسامه پسې دريم سړی دی او ډېر مهم دی خو په نيولو يې ډېر مصرف راځي وسلو ، ترانسپورت او ډالرو ته ضرورت دی بله داده چې هلته سړک نه دی تللی دسړک غځول هم مصارف ايجابوي ، ځينو قبائلي مشرانو ته به هم رشوت ورکول وي او دې قرباني ته چې خپل کوم پوځيان او ملېشي لېږو هغوی ته به هم څه ورکول وي ... امریکايي احمقان ورته وايي چې سمه ده په همدې ترتيب زياتې ډالري ورڅخه واخلي ، دوه درې ځل ووايي چې لږ څه کې بچ شو او زمونږ دومره فوځيان تپيان او مړه شول اوس نورو ډالرو ته ضرورت دی په همدې ترتيب يې څو ځل وغولوي اخر کې يې ورته دپنډ مبلغ په بدل کې وسپاري . تقريبا درې

سوه عربان يي داسامه پسي ددريم نمبر په نامه ورکړل او دريم نمبر
خلورم نه شو.....

دترهگري دمخنيوي په نامه دامريکايانو نه د (۸۰۰۰۰) اتيازره
پوځيانو دمعاشونو ، لباس ، خوراک ، وسلو ، ترانسپورت ، علاج
او نورو بانو ډالري اخلي چې دغه پوځيان مونږ دډيورنډ دکرښي په
اوږدو کې ځای په ځای کړي دي چې دترهگرو مخه ونيسو . په دې
کې هره ورځ (۷۹۵۰۰) نه اويازره پنځه سوه مريضان بولي
اودهغوي د علاج معالجي مصارف امريکايان ورکوي اودپوځيانو
دغه شمېر هيڅ حقيقت نه لري ماته خپله يو پنجابي متقاعد سپين
گيرې پوځي ويلي دي چې په کویته کې دپولې سره دپوځيانو کتنې له
پاره امريکايي پلاوي را روان و نودای ايس آی مسئولينو دکويتې په
ښار کې ورځ مزدوران راټول کړل اوورته ويي ويل چې نن مونږ سره
لارښی ديوې ورځې مزدوري اودهوډی به درکړو خوچې څه مونږ درته
ويل همغسې به کوی . هغوی ومنله په پوځي گاهو کې يې سپاره کړل
. دډيورنډ کرښې سره نږدې يې ښکته کړل ، پوځي درېښي يې
ورواغوسته ، ټوپکونه يې په لاسونو کې ورکړل او دسلامي چل يې
وروښود ؛ کله چې امريکايي پلاوي راغی نوورو يې ښودل چې زمونږ
پوځ دادی اوددې په ډول په څو چنده زيات دډيورنډ دکرښي په اوږدو
کې په غرونو کې پروت دی . نيم ساعت وروسته چې کله پلاوي لار
مزدورانو ته يې ډوډی اوديوې ورځ مزدوري ورکړه درېښي اووسله
يې ترې بيرته واخيسته او دکويتې ښارته يې بيرته ولېږل .....
په دې ترتيب يې امريکايي احمق پلاوي وغولاوه .

دلنډې کوتل يودوست راته کيسه وکړه چې لنډې کوتل ته نږدې دغرونو په يوه گوښه ځای کې پاکستاني پوځ يودرامه يي فلم جوړ کړ. ځينې گيره وروپوځيانوته يې شخصي افغاني لباس اغوستی او پگړی يې ورته په سر کړې وې او کت مټ يې دطالبانو غونډې جوړ کړي وو. وسلې ورسره وې او دپاکستان پوځ ورسره جعلی جنگ پيل کړ. ښه دروند جنگ وشو جعلی زخمیان او مړي په کې وشول صحنه فلمبنده شوه او په دې ترتيب يې داسې وښوده چې دپاکستان پوځ دطالبانو سره سخت جنگ وکړ هغه وايي چې ماته زما يودوست پوځي افسر پټ وويل چې دافلم مونږ امریکايانو ته ورکوو او په دې ترتيب يې غولوو او ډالري ترې وهو. امریکايان ډېر لوی احمقان دي زموږ مشران ورسره تل دغسې لويې کوي .....

دای ایس آی دجرمونو ، درغلیو او پلمو کيسې ډېرې زياتې دي ای ایس آی نه غواړي چې دترهگری په نامه دغه ډرامه پای ته ورسېږي ، دغه لټگه غواوچه شي او امریکايي ځواکونه له سيمې نه واوځي ترڅو چې امریکاپاکستان ته ډالري اووسائل ورکوي نو دالوبه به روانه وي او هيڅکله به پای ته ونه رسېږي . دکشمير مسأله هم ای ایس آی نه حلوي ځکه چې که دکشمير مسأله حل شي نوبيا به دولت اوپوځ دبوديجې نه کرنيلان او جرنيلان په کومه بانه بې خرته پيسې وهي؟ . او اسلام نما جهادي تنظيمونه به دسادگانو نه په کومه بانه چنډې او مالونه راټولوي؟ .

دلسومياشتو ماشوم ترهگر

دآي ايس آي دظالمانه اوبزدلانه پلمونه داهم ده چې امريکايانوباندي يې دترهگرو په ترڅ کې دلسومياشتو تي خوري ماشوم پلورلي و او هغه دگوانتهنامو جېل ته رسېدلي و . کيسه داسې وه چې دکويتې په چمن کې يو افغان مهاجر دکور سره لنډ روغتون ته دلسومياشتو تي خوري ماشوم دواکسين وهلو له پاره دکورنه ايستي دي ، کله چې له کوره وتلي روغتون ته درسېدو نه مخکې دآي ايس آي مجرمانو نيولي دي او په امريکايانو يې دترهگر په نامه پلورلي ، امريکايانو هم بې له تحقيق او پلټنې گوانتهنامو ته ورساوه هلته يې پلار پنجر او ماشوم يې روغتون ته ورکړي و . دوه کاله وروسته يې په داسې حال کې له بنده خوشې کړل چې ماشوم په انگلېسي خبرې کولې ، مورنۍ ژبه (پښتو) يې نه وه زده اوپلار يې نه پېژنده .

اوس داکتوبر (۸) اتم ۲۰۰۵ م چې کشمير اودکوزې پښتونخوا په ختيز شمال کې سخته زلزله وشوه او زيات پوځيان او عام خلک په کې مړه شول . دلته هم آي ايس آي ددغه دردناکې پېښې نه ناوړه گټه واخيسته . دپوځيانو اودعوامو ځينې مړي يې واخيستل اودوزیرستان په يوه گوبنه سيمه کې يې واچول . امريکايانوته يې وويل چې مونږ دالقاعدې او دطالبانو ترهگرو سره سخته مقابله او جنگ وکړاوله دواړو خواو نه زيات مړي وشول بيابې دغه مړي

وروشودل او فلمونه يي هم واخيستل چې په دې ترتيب يې يوځل
بيادامريکايانو جېبونه قيچي کړل .

امريکا کافر ډالرمسلمان

دآی ایس آی دغرائبو او دخيانتونوله بېلگونه يوه عجيبه داده
چې يوه عرب ماته دخپلونيولو کيسه داسې وکړه :

کله چې زه آی ایس آی ونيولم نو ما ورته وويل چې تاسو ولې مونږ
امريکايانوته تسليموي هغوی کفران دي او مونږ مسلمانان يو
اوتاسو هم داسلام دعوه کوئ (!؟) هغوی قسمونه وخوړل چې دا کار
نه کووتاسو هيڅکله امریکاته نه سپارو تاسو زمونږ مسلمانان ورونه
يئ کفرانوته به موولي سپارو؟ تاسو خپلو کورونوته لېږو. خو کله
چې دتسليمولو ورځ راغله اومونږ يې هوایي ميدان ته بوتلو او مونږ
پوه شو چې اوس مو امریکايانوته سپاري ، ورته وموويل چې تاسو
خومونږ سره وعده کړې وه چې کفرانوته مونږ نه سپارو اوس ولې په
خپلو ژمنو وفا نه کوئ؟! هغوی راته په خدا وويل : امریکا کافر
ډالرمسلمان . معنا داچې په ډالرو مو ويلورلي !!! .

يو عرب کيسه کوله چې د آی ایس آی په پټ جېل کې
يو پنجابي راغی ، خواکې مې کښېناست ، يولاس يې سترگوته
نيولی و اود مکر ژړا يې کوله اوبل لاس يې زماپه جيب کې
دنه کړ اوپيسې يې راڅخه و ايستې !!! .

همدارنگه مونږ ته په گوانتهنامو کې ځينو بنديانو وويل چې
آی ایس آی ځينې عربان دخپلو ښځو او بچو سره نيولي دي ،

خيني بنخي يې بي عفته كړې دي اوخيني بنخي يې
 امريكا يانوته لاس كې وركړې دي . حقيقت دادې چې آي ايس
 آي دتولې نړۍ لاشه چې دپاكستان سره هم لويه دښمني كوي .
 لنډه داچې آي ايس آي فكر كوي چې دوى به الله تعالى ،
 اسلامي امت ، افغانستان ، دپاكستان عوام ، امريكا او ټوله
 نړۍ وغولوي خوداسې نه ده . وايي چې ددروغو مزل لنډ وي .
 داگنكپي اودرغلي به ترآخره ونه چلېږي ؛ منگي هره ورځ نه
 ماتېږي دا دمنافقت ، دوه مخۍ ، شيطان اودرغلي نه ډك منگي
 به هرو مرو يوه ورځ ماتېږي اوداسې ښكاري چې ان شاءالله دماتېدو
 وخت يې ډير زړ را روان دى .

دگوانته نامو په جېل كې ما داى ايس آي اودپاكستاني
 چارواكو ددرغلي دوه مخۍ او منافقت په هكله ډېر شعرونه
 ويلي وو چې دبېلگې په توگه دادوه وړاندې كوو :

خه راکوي؟

غليم دسرومچوگبين راکوي
 چي خپل وطن ورباندې ونړوو
 د پردې لاندې راته کندي کني
 زمونږ له سوبه چي ژوندي پاتي دي
 هم مو کورونه رنګوي وژني مو
 چي سپپاره يې لاويلې نه ده
 دامريکا وسلې چي ودرېدلې
 دشيطاني اوبدمرغي له پاره
 دخپلو گټو د حصول په خاطر
 له خپله حقه مو محروم غواړي تل
 دوسته زمونږ د سپکېدوپه هيله
 په رنگ دشاتوکې مالگين راکوي
 دورانولو بڼه تمرين راکوي
 دملګري راته يقين راکوي
 مونږ ته دژوند پوره تضمين راکوي
 هم تسلي ډاډاو تسکين راکوي
 مونږ ته درسونه اوس ددين راکوي
 راته بمونه اوس دچين راکوي
 چي ورونه وژنوا فرين راکوي
 مونږ ته بد تخم دا پين راکوي
 دسبابرڅه ماسپينين راکوي
 راته داغونه په جين راکوي

۱۴۲۵۱۳۱۲۹ هـ ق

۱۳۸۳۱۲۱۳۰ هـ ش

تور غليمان

تور غليمان راته تک تور راکوي
 دخواخوږي او همدردۍ په نامه
 که بم بارود ورڅخه وغواړونو
 بڼه په اخلاص يې راکوي راته تل
 دخپل وطن دورانولو وسلې
 چي پت ناموس وياړونه ورېبويږي
 هم موزخمونه جوړوي په زړه کې
 په نوم دگورې راته سکور راکوي
 پت په ايروکې راته اور راکوي
 په ځای ديو بيادري څلور راکوي
 کله چي ختم شي بيانور راکوي
 خه راته مفتي خه په پور راکوي
 راته دلوله پاره لور راکوي
 هم بيا دزهرو بدتکور راکوي

دشپې مومال او هال په غلا ولوتي
 مونږ ته چې راشي هغه خان ته وهي
 بې ننگ غليم چې كله وږي شي ډېر
 چې ورونه وژنو آفرين وايي خو
 دوسته چې تل مورقيبان لمسوي
 سباخيرات بيا دخپل كور راكوي
 مونږ ته وراسته نيم اونيمگور راكوي
 په لس روپۍ بيا مور او خور راكوي
 چې سوله وكړو بيا پېغور راكوي
 ماته همدا خبره زور راكوي.

۱۴۲۵/۷/۲۳ هـ ق

دگوانته ناموزندان

دشمالي اتحاد تور تاريخ

دافغانستان دشمالې اتحاد پخوانی ددرغلی، منافقت او داسلام
 دښمنۍ او افغانستان دښمنۍ اوروسانو سره داتو كلونو اوريند
 اودوستۍ او كمونستانو سره داتحاد تاريخ هرچاته څرگند دي او هغه
 جلا بحث دي دلته هغه نه څېړو. دلته يواځې دا خبره څېړو چې
 څرنگه امريكايانو سره ودرېدل او امريكايان دشمالې اتحاد
 دزمامدارانو: ريانې، سياف، فهميم، محقق، عبدالله، قانوني،
 دوستم او ..... نورو په اوږو سپاره شول. كابل او افغانستان ته
 ننوتل او دغومجرمانو كوم ډول فجائعو اودرغليوياندي دتاريخ پانې
 توري كړې دي؟!.

دايو څرگند حقيقت دي او ټولې نړۍ وليدل چې امريكايان
 افغانستان ته پاكستان او شمالي اتحاد دننه كړل. ددې حقيقت نه
 كه څوك انكار كوي نو هغه به لمر په گوتوپتوي. لكه مخكې مو چې
 په تفصيل سره وويل پاكستاني استخبارات خوتل دافغانستان ستر

د بنمنان پاتې شوي دي . اوس هم دي اوتل دافغانستان په ړنگولو او بربادۍ کې خپلې گټې گوري . داموضوع مخکې خپرل شوي ده بايد هلته وليدل شي .

اوس دشمالی اتحاد کرنلاري ته راځو . کله چې امریکا اودهغه متحدینو په افغانستان يرغل کاوه نو په نیویارک او واشنگتن دحمله پسې متصل بش وویل چې مونږ به دترهگرو سره اوږدجنگ کوو اودابه مقدس صلیبي جنگ وي . اودايې هم ښه په صراحت وویل چې دوه لاري دي :

یابه هېوادونه مونږ سره اودرېږي اویابه دترهگرو سره . نو دتولي نړۍ بزدلو کفرانو ، اوداسلامي نړۍ طواغیتو او مرتدانو ورته په یوه خوله وویل چې مونږ تاسره یوو په دې کې ځینوله ډار ، ځینو دخپلو منافعو او ځینو ددې له پاره د امریکاسره ملگري اعلان کړه چې دامریکا پښه په خټوکې ونښلوي اودماتي سره مخ شي.... او په همدې ترتیب په افغانستان يرغل پیل شو دزرگونو کیلو گرامه درندو بمونو بمباري ، دکروز میزائلو حملې او دهغو ډول ډول درنو ، مهلکو ، اتومي اولېزري وسلو استعمال پیل شو چې له دې مخکې نه وې استعمال شوي . خو دومره دروند يرغل هم دشمالی اتحاد زړه یخ نه کړ اوریاني خبري رسنیو ته په ډاگه وویل چې دابمباري سپکه اولږه ده بايد نوره هم درنده او گڼه شي ! . سیاف په افغانستان کې دمیشو مېلمنو په هکله وویل چې دانا بللي مېلمانه دي اوداهغه مېلمانه وو چې یووخت کې یې سیاف ته عمر ثالث وایه . په میلیو نونو ریالونه او دینارونه یې ورکول او سیاف چې سیاف شونو

دادهمغو اموالو له سوبه وو . خو سياف اورباني دواړو هريو د (اضله الله على علم) مصداق وگرځېدل . قرآن ، اسلام ، اسلامي امت او افغانستان يې ويلورل او د يو موټي ډالرو او دناور كړي چوكي په تمه يې دغه امريكايي جنگ كې په قرآن پښې كېښودې ، دامريكاسره اودرېدل او گومان يې وكړ چې مونږ به الله ، مسلمانان ، امريكا ، افغانان او ټوله نړۍ وغولوو دشمالې اتحاد دغونااهلو اوبې پتو واكدارانوبش ته وويل چې : باداره راځه ، مسلمانان ونيسه گيرې پرې وخريه ، جامې ترې اوباسه او دگوانتهنامو پنجره كې يې واچوه ، زمونږ بنځې او ميندې خويندې دلارو په سررنا ورځ تالاشي كوه ، په تيونو او عورتونو ورته گوتې وهه اوڅښتگونه يې گوره ، دپېغلوپت او عفت مولوتوه او ايدېز په كې خپروه ، بچي مودفحاشي اوبې غيرتۍ كندوته غورځوه ، كورونه اوجوماتونه مورنگوه ، دقرآن بې عزتي او توهين كوه ، ماشومان ، تورسري ، سپين سري ، ځوانان او بوډاگان مو وژنه او دتورو بارودو په لمبويې سپزه ..... لنډه داچې څه ډول فجائع دي له وسه پوره وي كوه يې خوياداره په دوه خبرو كې مو يادلره چې هغه ډالر اوچوكي ده . مونږ هرڅه ته تياريوو كله چې ستاسو په ملاقات دمشرق كېدوله پاره په خپل وطن كې ستاسو دروازي ته اودرېرونودتالاشي په وخت كې په ..... كې راته گوتې وهه ، په سپيو موگيرې لتهوه خوفقط جبب راډكوه ....

مونږ به ستاسو دخوښۍ له پاره دقرآن په آياتونو كې تحريف وكړو او اسلامي نصوص به پښولاندې كړو خوستاسو دمباركې خولې پاتې

شونې ککړې کاسې دمهرباني له مخې زمونږ لورته راتپل وهی چي
د تبرک له پاره يې ختوو ....

د شمالي اتحاد د تور تاريخ تور فصلونه او بابونه د دې کتاب په
مختصر بحث کې نه ځايېږي دهغې له پاره جلا کتاب ليکل په
کار دي خودلته به يې د ساري په توگه ځيني بېلگې ولېکوو:

شمالي اتحاد د سياسي اختلاف ، ژبني او قومي تعصب ،
د چوکۍ او ډالرو په تمه بې گناه مسلمانان په ډېره بې رحمۍ ووژل ،
تعذيب يې کړل ، په سرونو يې ورته مېخونه ووهل ، د بښځو عفتونه يې
لوټ کړل ، غلا ، نهب ، غصب او ډول ډول درغلي يې وکړې ، زنا ،
لواطت او نور فواحش خو حدث ولا حرج ، د جنکيو تښتول ، په زور
او جبر وړې بې وزله ځان ته واده کول خويه شمال کې يوه عادي خبره
شوه . په دې ټولو سريږه يې بې گناه مسلمانان ونيول او د ډول ډول
زورونو او تعذيبونو وروسته يې په امريکايانو وپلورل . د افغانستان
خاوره او خپل عفتونه ، پتونه او عصمتونه خويې په ښه اخلاص
امريکايانو او خارجي ځواکونو ته ډالۍ او لېلام کړل . مونږ ته په
گوانته نامو کې ځينو هغو بنديانو د شمالي اتحاد ، شيعه گانو او
ددوستم د جنبشيانو د ظلمو نوداسې وحشتناکې کيسې وکړې چې
غونۍ ورته زيږېږي . د شمالي اتحاد امريکايي ملېشي يو فلسطيني
په کوهي کې زورېد کړی و ، په ورځو ورځو يې وږی تږی پرې ايشی
و ، وهلی ټکولی يې و او په دې ټولو سريږه يې ورسره لواطت کړی
و !!! ....

دوستمیان بندیان کانٹینر ونو ته ورپورته کوي

اغزن کمپ او امریکایی سپی

يوبل کرغزستاني هم د بند کيسه کې دشمالی امریکي اتحاد دملېشو داسې کيسې وکړې لکه چې مخکې مويې يادونه کړې ده . هغه وويل چې دشمالی اتحاد په زندان کې يو څو کيدار داکوښښ وکړ چې لواطت راسره وکړي خوزور يې ونه رسیده او ماله ځانه کلکه دفاع وکړه هسې خودوه ويشت کلن ځوان وڅو کرغيزيان کوسه گان وي دگيرې دننه لرلو او دپوستکې دسپينوالي له امله يې هغه سره دبدفعلي کولو هڅه کړې وه .

ژوندي بنځول ، جيانو پورې دتپيانو تړل اورا بنکودل ، کانتينرونو کې اچول او داسې نور هغه وحشتناک کارونه دي چې دشمالی اتحاد مجرمين يې مرتکب شوي دي .

دوستم دطالبانو او هغوی سره دخارجي مېلمنو سره تړون وکړ چې هغوی ته تسليم شي ، درندې وسلې هغوی ته پرېږدي او سپکې ځانونو سره واخلي اوترقندهاره يې په امن ورسوي .

خو کله چې تسليم شول (۱۲۰۰) دولس سوه گاهي ، درندې اوسپکې وسلې يې ترې واخيستي اوبيا يې يو يو په خپلو پگريو او څادرونو لاسونه ترشاوتړل ، واسکتونه او قېمتي جامې ، بوټيان او پيسې يې ورڅخه واخيستي ، څه يې په همدغه وخت کې ووژل ، څه يې په کانتينرونو کې واچول او کانتينرونو لاندې يې ترهغه اوربل کړ چې انسانان په کې دننه دنيوغوندي ورپته شول ، وترسکېدل او وسوزيدل . نورو باندې يې په کانتينرونو دپاسه ددهشکو ډزې وروکړې اودننه

يې په ڪي ووژل . څه يې لاس ترلي په ڪندو ڪي واچول اوپه
 بلدوزرو يې پرې خاورې ورواږولي او ژوندي يې دخاورو لاندي
 ڪرل اوپاتي يې قلعه جنگي ته يو ږل ، هلته چي ڪله جنگ پيل
 شو په هاوانو، ميزائلو او توپونو يې وويشتل، امريڪايي
 الوتكو پرې بمبار وڪړ ؛ بنديانو هم ددوستم دملېشي نه ډېر
 ووژل اوبنديانو ڪي هم زيات شهيدان اوٽپيان شول. بيا چي ڪله
 هغوي دزمڪي لاندي ڪوتوته ننوتل نوورکوزو شويو پوريو ڪي
 يي ورته دميزائلو باره ڪېښوده اوشارت يې ور ڪړ . په ورننوتي
 پيپ او ڪر ڪيو ڪي يې تېل ورواچول او اور يې ورته ڪړ ، بيا يې
 اوبه ورخوشي ڪرې او مونږ ته دقلعه جنگي بنديانو خپله
 كيسې وڪرې چي ڪله يې دزمڪي لاندي ڪوتوته اوبه ورخوشي
 ڪرې نوزمونږ مخڪي زخميان په ڪي ډوبېدل. څوڪ چي لږ
 جوړو هغه به ٽپي په اوږه ڪړ او اوبونه به يې پورته ونيوه خو
 ٽپيان ډېر زيات وو او زمونږ دا وس نه و چي ټول پورته ڪړو نو
 هغوي ټول په اوبو ڪي ډوب اوشهيدان شول .....

دجنگي ڪلا فجائع خودومره زيات دي چي دجلاڪتاب
 دليڪلو وړ دي اخضر ابراهيمي لاوايي چي دجنگي ڪلا موضوع
 ډېره نازڪه او حساسه موضوع ده او اوس بايد ونه څېرل
 شي.!!!...

عجيبه خوداده چي ڪه مسلمانان په فلسطين ڪي ديهودي
 ٽينكونو اوتوپونوپه مقابله ڪي دربرونو په ليندو ياپه لاس
 ڪاني ولي نوهغه بي قانونه دي ، هغه ترهگري ده

خودفلسطيني مور په غېږ کې چې کمکی بچی ديهودي په
گولی ايشتل کېږي او د فلسطيني بودی په سرچې اسرائيل
ټينک ورخېږوي نو هغه قانوني دی اوپه جنگي کلا کې چې
کوم ظلمونه شوي دي هغه بايد ونه خپرل شي !! ....
داموضوع ډېره پلنه اوسره وره ده خو مونږ دساري په توگه
يواځې څو بېلگې وليکلې.

۱۸۰۱۱۴۸۱ هـ ش

مخ	سرليک	گڼه
۱	..... سريزه	۱
۲	..... د داود کودتا	۲
۹	..... د افغاني اسلامي گوندونو مسير	۳
۲۳	..... له كوره تر گوانتهامو	۴
۴۱	..... د آي ايس آي په زندان كې نوربنديان	۵
۸۰	..... د پېښور هوايي ډگر كې د امريكايانو په لاس كې	۶
۸۱	..... د باگرام په هوايي ډگر	۷
۸۹	..... يوه خندوونكې ډرامه	۸
۸۹	..... په باگرام كې د بنديانو نظافت	۹
۹۱	..... د باگرام خوراك	۱۰
۹۱	..... باگرام كې افغاني بيرغ نه و	۱۱
۹۲	..... باگرام كې د امريكايي پوځيانو بدسلوك	۱۲
۹۲	..... باگرام د امريكايي تعذيب مركز دى	۱۳
۹۳	..... باگرام كې د امريكايي تعذيب لاندې	۱۴
۹۵	..... په جلال اباد كې تعذيب	۱۵
۱۲۰	..... د قندهار په لور	۱۶
۱۲۵	..... له درې نيمو مياشتو وروسته لمر	۱۷
۱۳۵	..... د قندهار په څپرگي كې زما ملگري	۱۸
۱۳۶	..... د قندهار وضعیت	۱۹
۱۴۱	..... د قندهار زندان كې د بنديانو خوراك	۲۰
۱۴۲	..... په سطلونو كې د انساني ضرورت رفع كول	۲۱
۱۴۳	..... قندهار كې د پاكوالي كچ	۲۲

مخ	سرليک	گنه
۱۴۴	قندهار کي دارو درمل اود ډاکټرانو سلوک.....	۲۳
۱۴۵	په قندهار کي دبنديانو لباس.....	۲۴
۱۴۶	دقندهار زندان کي دامريکايانو خپل گوداگيان...	۲۵
۱۴۸	دقندهار زندان ته دنورو بنديانو راتلل.....	۲۶
۱۴۹	قندهار کي انفرادي زندان.....	۲۷
۱۴۹	د قندهار د زندان آخري ورځي.....	۲۸
۱۵۰	دگوانتنامو زندان ته دلپړلو نښي.....	۲۹
۱۸۵	له قندهاره تر گوانتنامو.....	۳۰
۱۸۹	دگوانتنامو ټاپو کي.....	۳۱
۱۹۶	اوسپنيزي پنجرې.....	۳۲
۱۹۷	دپنجرو ژوند.....	۳۳
۲۱۸	د خوبونو په شکل کي بشارتونه.....	۳۴
۲۲۷	دگوانتنامو ټاپو.....	۳۵
۲۲۸	کمپونه اوبلاکونه.....	۳۶
۲۳۰	ايکسري کمپ.....	۳۷
۲۳۱	دايکسري کمپ کي لومړي مظاهره.....	۳۸
۲۳۲	د ډيلټا کمپلکس.....	۳۹
۲۳۳	دلومړي پنډغالي بلاکونه.....	۴۰
۲۳۳	د دوهم پنډغالي بلاکونه.....	۴۱
۲۳۳	د دريم پنډغالي بلاکونه.....	۴۲
۲۳۳	دڅلورم پنډغالي بلاکونه.....	۴۳
۲۳۴	دگولف بلاک کي ماسره نږدې ملگري.....	۴۴

مخ	سرليک	گڼه
۲۴۳	انفرادي بلاکونه	۴۵
۲۴۴	دروميو بلاک	۴۶
۲۴۶	د ډيلټا بلاک اوليوني بنديان	۴۷
۲۴۷	ايکو کمپ	۴۸
۲۴۷	خلورم کمپ	۴۹
۲۵۱	دخلورم کمپ اسانتياوې او توپيرونه	۵۰
۲۵۵	دخلورم کمپ ستونزې	۵۱
۲۵۷	پنځم کمپ	۵۲
۲۵۹	ايگوانا کمپ	۵۳
۲۶۱	پټ کمپ	۵۴
۲۶۲	دبرزخ عالم	۵۵
۲۶۳	په گوانتنامو کې د لمر عجيب دوران	۵۶
۲۶۴	ماشي او گرمي	۵۷
۲۶۶	دبنديانو پوښاک	۵۸
۲۶۶	دبنديانو خوراک څښاک	۵۹
۲۶۹	دبنديانو علاج او درمل	۶۰
۲۷۴	دگوانتنامو اخترونه	۶۱
۲۷۸	دبنديانو نشاطات	۶۲
۲۸۰	دبنديانو جرأت او حوصلې	۶۳
۲۸۱	لمونځونه او روژې	۶۴
۲۸۴	نازله قنوت	۶۵
۲۸۶	دبنديانو ځينې عجيب او غريب نوادر	۶۶

مخ	سرليک	گنه
۲۸۶	ميربي درواغ سخت بدگني	۶۷
۲۹۱	په بلاک کې دبندي استقبال	۶۸
۲۹۲	دامريکايانو بد اخلاقي	۶۹
۲۹۶	دامريکايي پوځيانو توالواکي	۷۰
۲۹۷	تلاشي	۷۱
۲۹۸	دبنديانو جزايي کول	۷۲
۳۰۰	دقرآنکريم توهين او سپکاوی	۷۳
۳۰۲	مظاهري او دنه خوراک اعتصابونه	۷۴
۳۰۵	الله تعالی سره د رابطې دغوځولو هڅې	۷۵
۳۰۶	په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ	۷۶
۳۰۷	دسره صليب کړنلاره	۷۷
۳۰۹	نيمگري خطونه	۷۸
۳۱۷	دڅارني او تجسس آلات	۷۹
۳۱۸	ترټولو مشرا و ترټولو کشر بندي	۸۰
۳۲۱	بنځينه بنديانې	۸۱
۳۲۲	بنديانو کې دامريکايانو جاسوسان	۸۲
۳۲۸	بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ	۸۳
۳۳۱	دامريکايانو حماقتونه	۸۴
۳۳۵	دامريکايي پوځ بې خرته لگښتونه	۸۵
۳۳۸	دامريکايانو ډار او بزدلي	۸۶
۳۴۱	دروسانو او امريکايانو پرتله	۸۷
۳۴۳	دترجماني ستونزې	۸۸

مخ	سرليک	گنه
۳۵۰	تحقيق ياپوښتنې گروپونې	۸۹
۳۷۲	دڅلورم کمپ آوازي	۹۰
۳۷۲	دبنديانو درجه بندي	۹۱
۳۷۴	څلورم کمپ ته د ځينو بنديانو بدلول	۹۲
۳۹۹	د دروغو معلومولو دروغجن مشين	۹۳
۴۰۰	د اند او ذوق ازموينه	۹۴
۴۰۱	دبنديانو ازادېدل	۹۵
۴۰۲	محاكمه	۹۶
۴۱۱	زمونږ ليکنې امريکايانو ستنې کړې	۹۷
۴۱۳	دکابل په لور	۹۸
۴۲۰	دجلال آباد په لور حرکت	۹۹
۴۲۰	له احساساتو او ولولو ډک استقبال	۱۰۰
۴۲۲	پېښور کې کور ته رسېدل	۱۰۱
۴۲۳	له عواطفو او احساساتو ډک مېلمانه	۱۰۲
۴۲۴	دژورنالستانو بهير	۱۰۳
۴۲۵	د آزادو شوو بنديانو ملاقاتونه	۱۰۴
۴۲۵	زمونږ په غياب کې آوازي	۱۰۵
۴۲۶	زمونږ نوي ژوند	۱۰۶
۴۲۸	د آی ايس آی دتورې شبکې تورې پلمې	۱۰۷
۴۳۷	دلس مياشتو ماشوم ترهگر	۱۰۸
۴۳۸	امريکا کافر ډالر مسلمان	۱۰۹
۴۴۰	څه راکوي	۱۱۰

مخ	سرليک	گڼه
۴۴۰	..... تور غليمان	۱۱۱
۴۴۱	..... دشمالې اتحاد تور تاريخ	۱۲۲
۴۴۸	..... لړليک	۱۲۳

AGREEMENT

WHEREAS, as a result of certain terrorist attacks, the United States and its coalition partners are engaged in armed conflict with al Qaida, an international terrorist organization, and its Taliban supporters; and

WHEREAS, Badr-ul-Zaman Badr was detained as an enemy combatant during such armed conflict;

Badr-ul-Zaman Badr undertakes as conditions for no longer being detained the following:

- THAT he will not in any way affiliate himself with al Qaida or its Taliban supporters;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any combatant activities, or act in preparation thereof against the United States or its citizens, or against allies of the United States or citizens of such allies;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any acts of terrorism or knowingly harbor anyone who does;

FURTHERMORE, Badr-ul-Zaman Badr agrees that if he does not fulfill any of the above stated conditions, he may be detained immediately consistent with the law of armed conflict;

IN CONSIDERATION of these conditions, it is agreed that Badr-ul-Zaman Badr will not be further detained by the United States, but should he not fulfill any of these conditions he may again be detained consistent with the law of armed conflict.

The agreement has been read to me and I understand the contents.

Signed this 16 day of Sep, 2004

_____
Signature of Detainee to be released

_____
App. U.S. Official

559 Badr, Badr uzman
_____
ISN# and Printed Detainee Name

2/25/2004

Release Agreement.doc

استاذ بدر الزمان بدر ته د راخلاصولو په وخت کې ورکول شوی
سند او د امریکایانو وهل شوي لاسلیکونه.

DEPARTMENT OF DEFENSE
COMBINED/JOINT TASK FORCE (CJTF)-76
BAGRAM AIRFIELD, AFGHANISTAN
APO AE 09354

CJTF-76-PMO

19 April 2005

MEMORANDUM FOR RECORD

SUBJECT: Certificate for Release of Abdul Rahim MANNAN.

1. This memorandum is to certify that the following individual was detained by the United States Armed Forces from 13 December 2001 to 19 April 2005:

Official IDN	Temporary #	Last Name	First Name	MI	Country	DOB	Father
USAF-00001DP		MANNAN	ABDUL RAHIM		AFGHANISTAN	1880-00-00	

2. This individual has been determined to pose no threat to the United States Armed Forces or its interests in Afghanistan. There are no charges from the United States pending this individual at this time. This individual has been released into in the vicinity of his capture location. The United States government intends that this person be fully rejoined with his family. This certificate has no bearing on future misconduct.

SFC, MP
CJTF76 Detainee Ops NCOIC

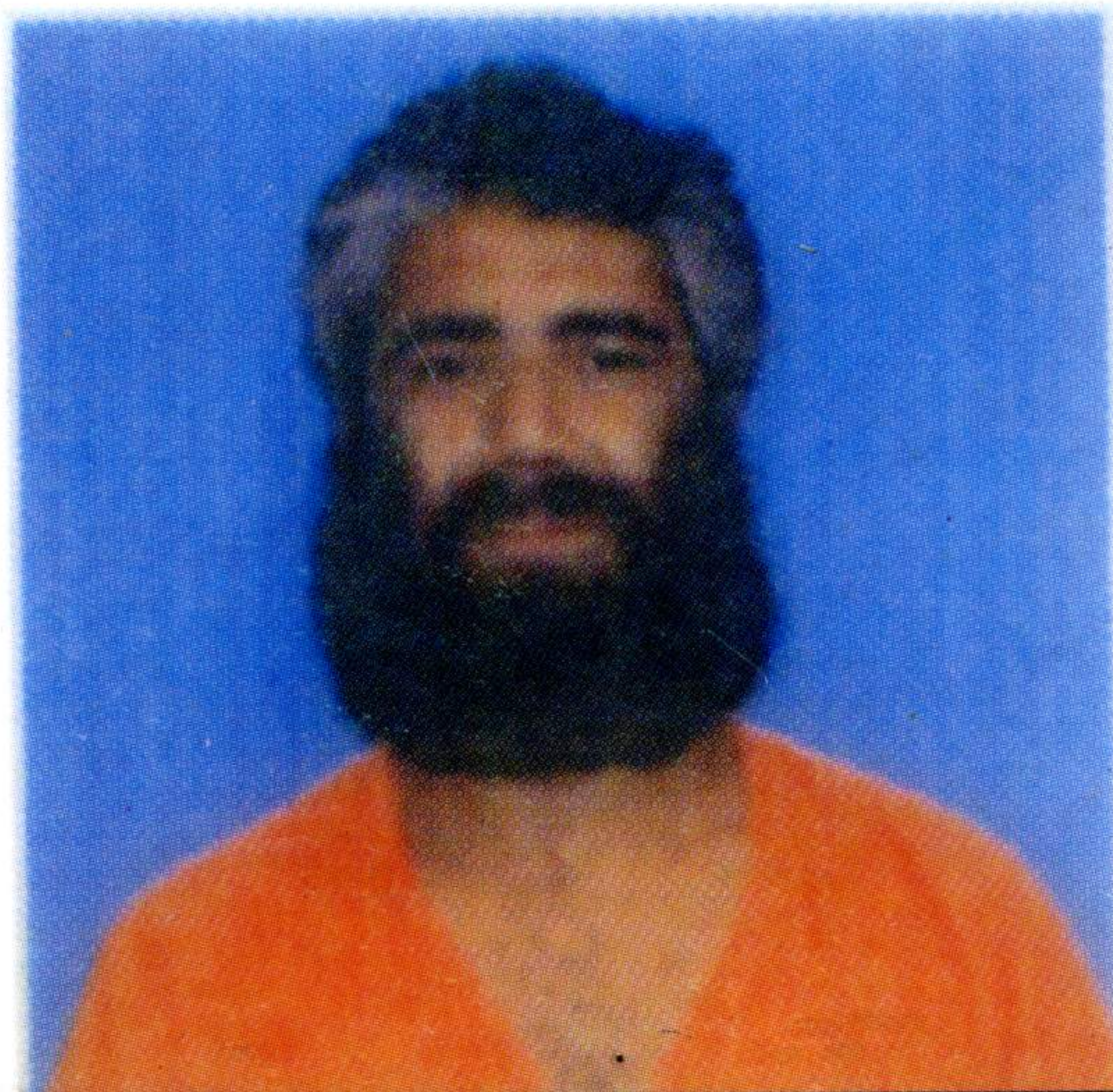
مسلم دوست ته د نظامي تربیونل د برانت
نه وروسته په باگرام کې ورکول شوی سند.

US9AF-000559DP

Signature

Name

MANNAN, ABDUL BADR

استاد بدرالزمان بدر د گوانتنامو د زندان په نارنجي جامو کې

دليکوالانولنجه پيژندنه

استاذبدر الزمان بدر

دمسلم دوست صاحب کشر ورور چي په ۱۳۳۲ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی لومړنی او ثانوي زده کړې يې په کوت، جلال آباد او پېښور کې کړې دي. لسانس يې د پېښور يونيورستي (پوهنتون) تخه آخستې، او ماجستري يې هم په انگلېسي ادبياتو کې د پېښور پوهنتون نه لاس ته راوړې ده په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. د جهاد په گرمو سنکرونو کې يې برخه اخيستې ده.

د پېښور په ټينو کالجونو کې استاذ پاتې شوی دی فرهنگي فعاليتونه يې کړي دي، په پښتو او انگلېسي ژبو کې شعر اونثر هم ليکي. په عربي، پښتو، فارسي اردو او انگلېسي ژبو خبرې کوي، او په پښتو، اردو او انگلېسي کې ليکنې هم کوي.

دمسلم دوست صاحب ورور، باجه، اود گوانتنامو د زندان ملگری دی، د اکتاب دواړو په گډه ليکلی دی، نوله همدې امله ډېر په زړه پورې او زړه راښکونکی دی.

(محمد عبید)

استاذعبدالرحيم مسلم دوست

دمرحوم حاجي عبدالمنان زوی د حاجي عبدالحنان لمسی اود غازي صوفي محمد عالم _ چې په صوفي عالم گل مشهورو _ کړوسی دی. په ۱۳۳۸ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی. لومړنی زده کړه يې دکوت لاغرجوی په لومړي ښوونځي کې کړې ده. ثانوي او عالي زده کړې يې د مزار اسديې، دننگرهار نجم المدارس، د پېښور حديقه العلوم، المرکز الاسلامي او الجامعة الاثرية کې کړې دي. په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. ټينو اسلامي تنظيمونو سره يې فرهنگي، جهادي، سياسي او اداري کارونه کړي دي. د (۳۷) آثارو ليکوال دی. په عربي، پښتو، فارسي اواردو ژبو خبرې کوي. په عربي او پښتو کې يې شعر اونثر دواړه ليکلي دي، او په فارسي کې يې شعر ليکلی دی.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**